DİJİTAL KÜTÜPHANE KANALI

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

https://rantey.org

Yedek ve Duyuru Kanallarımız
Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

• Telegram: https://t.me/birkitapbir

• WhatsApp Kanalımız : https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4IvMoc0Y

NEW YORK TIMES ÇOK SATAN YAZARI

DIANA GABALDON

YABANCI #8

KALBİMİN KANIYLA YAZDIM

KISIM II

epsilon®

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

OUTLANDER (YABANCI) SERİSİ
TÜM DÜNYADA 20 MİLYONDAN FAZLA SATTI.
30 DİLE ÇEVRİLDİ.
AYNI İSİMLE UYARLANAN TV DİZİSİ
ONLARCA ÜLKEDE YAYINLANIYOR.

Haziran, 1778. Dünya altüst olmuş halde. Yükselen bağımsızlık seslerinin arasında hayatta kalmaya çalışan Claire ve Jamie için hayat daha da zor. Kaybettikleri için yas tutsalar da birbirlerine tutunup yaşamaya devam etmeliler. Artık tek istedikleri eve, Tepe'nin huzurlu sessizliğine geri dönmek. Ancak evleriyle aralarında binlerce insanın hayatının değiştirecek kanlı bir iç savaş var.

"Tarihi fantezi türü hayranlarının merakla beklediği tutku ve macera!"

People

"Gabaldon'dan sürükleyici, heyecanlı ve bağımlılık yapan bir kitap daha… Derin bir nefes alın ve yolculuğun tadını çıkarın."

Library Journal

"İnsanın cesaretinin boyutlarını, ruhunun ağırlığını ve kalbinin derinliğini bir tuvale çizen, büyük bir macera."

CNN

ISBN 978-605-173-368-5
9 786051 733685
₺40
www.epsilonyayinevi.com
online alışveriş: kitap365.com
/epsilonyayinevi

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

KALBİMİN KANIYLA YAZDIM - KISIM II

Orijinal Adı: Written in My Own Heart's Blood
Yazarı: Diana Gabaldon
Genel Yayın Yönetmeni: Meltem Erkmen
Çeviri: Gonca Çetin
Editör: Eren Abaka
Kapak Uygulama: Berna Özbek Keleş

1. Baskı: Aralık 2017

ISBN: 978-605-173-368-5

YAYINEVİ SERTİFİKA NO: 12280

© 2014 Diana Gabaldon

Türkçe Yayım Hakkı: Nurcihan Kesim Ajans aracılığı ile ©
Epsilon Yayıncılık Hizmetleri Tic. San. Ltd. Şti.

Baskı ve Cilt: Baskı ve Cilt: Vizyon Basımevi
Beylikdüzü O.S.B. Mah. Orkide Cad. No:1/Z
Beylikdüzü / İSTANBUL
Matbaa Sertifika No: 28640
Tel:(0212) 671 61 51 Fax: (0212) 671 61 50

Yayımlayan:
Epsilon Yayıncılık Hizmetleri Tic. San. Ltd. Şti.
Osmanlı Sk. Osmanlı İş Merkezi 18/ 4-5 Taksim / İstanbul
Tel: 0212.252 38 21 pbx Faks: 252 63 98
İnternet adresi: www.epsilonyayinevi.com
e-mail: epsilon@epsilonyayinevi.com

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

KALBİMİN KANIYLA YAZDIM

KISIM II

Diana Gabaldon

Çeviri
Gonca Çetin

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

epsilon

BİRİNCİ BÖLÜM
Sayım Yapmak

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

1

İNSANI TERLETİP TİTRETECEK TÜRDEN BİR ŞEY

Ordu harekete geçince biz de arkalarından takip ettik. Hızlı hareket edeceklerinden dolayı, askerlere gereksiz eşyalarını geride bırakmaları söylenmişti ve ben de pek çok eşyamı almamıştım. Ata bindiğim için, yanıma almayı başardığım eşyalarla bile yol almakta zorlanmıyordum. Bir süre sonra, iyileştirecek yaralar yoksa orduya yetişmeye çabalamamın bir anlamı olmadığını düşündüm.

Clarence'a taşıyabileceği kadarı yüklenmişti. İri bir katır olduğu için, bunun azımsanmayacak bir miktar olduğu söylenebilirdi: küçük çadırım, ameliyat için portatif kamp yatağı ve tıkıştırabileceğim her şey -bandajlar, sargı için gazlı bezler, dezenfektanlar küçük bir kutuda arıtılmış tuzlu çözelti, birkaç şişe de sek etil alkol (bunlar üzerlerinde kurukafa ve çapraz kemik işaretleri olan zehir şişelerine konmuştu). Ayrıca yanıklar için bir testi tatlı yağ, ilaç çantam, şifalı otlar, büyük kâselere konmuş merhemler ve küçük şişelerde tentürdiyot ile aşılar da almıştım yanıma. Ameliyat aleti olarak sırt çantamda ekstra bandajlarla beraber, kendi kutularında duran dikiş iğneleri ve ipleri vardı; bunları bizzat taşıyordum.

Clarence'ı bağladım ve sıhhiye çadırlarının nereye kurulacağını öğrenmeye gittim. Kampın işlerini çevirenler, savaşa katılmayan insanlar ve destek personeliydi. Sonunda Denny Hunter'ı bulmayı başardım. Bana General Greene'in raporuna göre doktorların Freehold köyüne sevk edilmesi gerektiğini söyledi. Orada büyük bir kilise vardı ve hastane olarak kullanılacaktı.

Gözlüklerini gömleğine silerken, "En son, Lee'nin kuvvetlerinin komutasına geçtiğini ve İngiliz birliklerini kuşatmak için onlara arkadan saldırdığını duydum," dedi.

"Lee? Ama onun, bu emri önemli görmediğini ve yerine getirmeyeceğini sanıyordum." Jamie'nin ve adamlarının öyle ya

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

da böyle bu görevde yer alacaklarını biliyordum ama bunu General Lee için duyduğum şüpheden ötürü söylemiştim.

Denzell omuz silkti, gözlüklerini geri taktı ve gömleğinin uçlarını pantolonun içine soktu.

"Görünüşe göre Washington, amaçları için bin adamın az olduğunu düşündü ve adam sayısını beş bine çıkardı. Sanırım bu da Lee'nin kendi... Değerini anlamasına yardım etti." Denzell bunu söylerken dudağını bükmüştü. Yüzüme baktı ve kibarca koluma dokundu.

"Tanrı'ya güvenebiliriz ve İsa'nın Charles Lee'yi gözeteceğini umabiliriz. Benimle ve kızlarla beraber gelecek misin Claire? Katırın bizi sorunsuz şekilde bekleyecektir."

Belki bir anlığına tereddüt ettim. Clarence'a bineceksem, onun taşıdıklarının sadece küçük bir kısmını yanıma alabilecektim. Ve Jamie, beni yanında istediğini söylediğinde, bununla kastettiği şeyin nerede olduğumu ve ihtiyaç doğarsa yakınlarda olduğumu bilmek olduğunun farkındaydım.

Denny gülümseyerek, benim de o an aklımdan geçen şeyi söyledi. "Kocan bana, senin iyiliğin konusunda güveniyor."

Kısaca, "Sen de mi Brutus?" dedim ve gözlerini kırpıştırınca, daha kibar bir şekilde ekledim. "Yani, herkes her zaman benim ne düşündüğümü bilebiliyor mu?"

Suratını buruşturdu ve, "Hiç sanmıyorum," dedi. "Eğer öyle olsaydı, seninle konuşmadan önce daha çok düşünürlerdi."

Denny'nin arabasında Dottie ve Rachel ile beraber gidiyordum, Clarence bizi arkadan takip ediyordu; onu arabanın arka kapağına bağlamıştık. Dottie, sıcaktan ve heyecandan kıpkırmızı olmuştu; daha evvel bir savaşa hiç bu kadar yaklaşmamıştı. Bu Rachel için de geçerliydi ama o ağabeyine Valley Forge'ta geçen berbat bir kışta yardım etmişti, karşılaşabileceği şeylere dair kafasında daha çok şey vardı.

Rachel'ın ciddi bir şekilde, "Annene yazman gerektiğini düşünüyor musun?" diye sorduğunu duydum. Kızlar Denny ile benim arkamdaydılar, arabanın koltuğunda oturuyorlardı; tekerlek izlerinden ve çukurlardan geçerken, arabadaki şeylerin zıplayıp düşmesine engel oluyorlardı.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ahteyorg

Dottie ürkek bir sesle, "Hayır. Neden?" diye sordu. Denzell Hunter ile evlenmeye niyeti olduğunu belirtmek için annesine yazdığını biliyordum. Ama mektubuna bir cevap gelmemişti. İngiltere ile olan iletişim zorlukları düşünülecek olursa, Minerva Grey'in onun mektubunu okumamış olması bile muhtemeldi.

Huzursuz şekilde Brianna'ya aylardır mektup yazmadığımı hatırladım. Jamie'nin ölüm haberini vermeye cesaret edememiştim ve Jamie geri döndükten sonrada yazmaya vakit olmamıştı.

Rachel, "Bu bir savaş Dottie," dedi. "Beklenmedik şeyler olabilir. Annenin, onu yüreğinde hissetmeksizin... Ölüp gittiğini düşünmesini istemezsin."

Dottie şaşırarak, "Hımm!" dedi. Denzell yanımda ağırlığını verip öne doğru eğildi ve dizginleri tuttu. Dönüp bana baktı ve yüzünde kızların sohbetini dinlediğini belli eden, sıkıntı ile gülümseme arasında bir ifade belirdi.

Sessizce, "Benim için endişeleniyor," dedi. "Ama asla kendisi için endişelenmez." Burnunu kaşımak için bir elini dizginlerden çekti. "Ağabeyi ve kardeşleri kadar cesur biri o."

Alçak sesle, "Onlar kadar dik kafalı mı demek istedin?" dedim ve bunu duyunca sırıttı.

"Evet." İkimiz de omuzlarımızın üzerinden arkaya baktık. Ama kızlar bagaja geçmişlerdi hem üzerinde bu konu üzerine konuşuyorlar hem de bir çam ağacının dalıyla Clarence'ın yüzündeki sinekleri kovuyorlardı. "Sence bu ailenin kaynaklı bir hayal gücü eksikliği mi? Ailesindeki erkekler düşünülürse durum ihtimallerin öngörülememesi olarak değerlendirilemez."

Kederli bir tavırla, "Evet, kesinlikle öyle," diye katıldım. İçimi çektim ve bacaklarımı biraz esnettim. "Jamie'de aynı ama hayal gücünün zayıf olmadığı kesin. Sanırım ..." Küçük ve çaresizce bir hareket yaptım. "Bu 'kabullenme' olarak ifade edilebilir."

"Ölümü kabullenmek mi?" Bu Denny'nin ilgisini çekmişti; gözlüklerini yerine oturttu. "Dorothea ile beraber..." Arkasına dönüp kızlara baktı. "Quakerlar'ın bu dünyayı geçici olarak gördükleri ve ölümden korkmadıkları üzerine konuşmuştuk."

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

"Belki bazıları." Aslında bu zamanlarda hemen herkes ölümü kabullenmek zorunda kalıyordu, çünkü ölüm herkesin yanı başındaydı ama ölümün varlığını yorumlamanın pek çok farklı yolu vardı. "Yine de erkeklerin kabullendikleri şey farklı sanırım. Bu daha çok Tanrı'nın onlar için yaptığı planı kabullenmek gibi bir şey."

"Gerçekten mi?" Denny buna şaşırmıştı, yüzünde düşünceli bir ifade belirdi ve kaşları birbirine yaklaştı. "Bununla ne demek istiyorsun? Tanrı'nın onları kasıtlı olarak..."

"Diğer insanlara karşı sorumlu olmaları için yarattığını söylüyor, sanırım," dedim. "Bunun asaletin getirdiği gerekliliklerden mi kaynaklandığını, yoksa sadece bir erkeğin yapması gereken bir şey mi olduğunu bilmiyorum," diyerek ikna edici olmaktan uzak bir şekilde bitirdim. Çünkü bu davranış Denzell Hunter'a göre açık bir şekilde, bir erkeğin yapmakla zorunlu olduğu bir şey değildi. Ama yine de merak ediyordum. Bu soru onu kesinlikle düşünmeye zorlamıştı.

Zaten bulunduğu durumda, bunu düşünmesi oldukça muhtemeldi. Savaş manzarasının onu heyecanlandırdığını ve oldukça tedirgin ettiğini görebiliyordum.

Koluna dokunup sessizce, "Sen oldukça cesur birisin," dedim. "Öyle olduğunu gördüm. Ticonderoga'dan sonra Jamie'nin firari oyununu oynarken bunu fark ettim."

"O sırada bir cesaret örneği olmadığımı garanti edebilirim," dedi, kısa ve neşesiz bir şekilde güldü. "Cesur olmaya çalışmıyordum, sadece öyleymiş gibi görünmeye çabalıyordum."

Nezaketsiz bir ses çıkarınca -Jamie'nin ya da Ian'ın kulvarında değildim ama- dönüp bana şaşırarak baktı.

"Aradaki farkı görebiliyorum ama zamanında oldukça cesur adamla tanıştım."

"Ama davranışların ardındaki gerçeği nasıl-"

"Sessiz ol." Parmağımı ona doğru salladım. "Cesaret çılgınlıktan diğerlerinin yaşamını umursamamaya, sarhoşluktan gözü karalığa ve karşılıksız budalalıktan, bir adamı terletip titretecek ve kusturacak, ardından da gidip yapması gerektiğini düşündüğü şeyi yaptıracak kadar pek çok davranışı kapsar."

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - http://kitaneye.org

"Ki," diyerek nefes almak için duraksadım ve ellerimi düzgün bir şekilde kucağımda birleştirdim, "Jamie ile paylaştığın cesaret de bu türdendi."

Duygusuzca, "Kocan terleyip titremiyordu," dedi Denzell. "Onu gördüm. Daha doğrusu onu bunları yaparken görmedim."

"Terlemeyi ve titremeyi genelde içinde yapar," diye cevapladım. "Ama genellikle savaştan önce ya da savaş sırasında kusar."

Denzell bana bir bakış attı ve bir süre konuşmadan durdu. Dikkatini önümüzdeki saman dolu arabayı geçmeye vermişti, çünkü arabayı çeken öküzler daha fazla gitmek istemediklerini fark etmiş olacaklar ki aniden yolun ortasında durdular.

Sonunda derin bir nefes aldı ve patlarmışçasına verdi. "Ölümden korkmuyorum," dedi. "Beni zorlayan şey bu değil."

Merakla, "Nedir peki?" diye sordum. "Sakat kalmaktan ve çaresiz bir hale düşmekten mi korkuyorsun? Bu beni kesinlikle korkuturdu."

"Hayır." Yutkunurken boğazındaki hareket görülebiliyordum. "Sorun Dorothea ve Rachel. Onları kurtaracak cesareti kendimde bulamayıp, örneğin bir adamı öldürmem gerekirse, ölmelerini izlemekten korkuyorum."

Buna söylenebilecek bir şey bulamadım ve sessizce sallanarak yola devam ettik.

***

Lee'nin birlikleri sabahın altısında Englishtown'dan ayrıldılar ve doğudaki Monmouth'a doğru yola çıktılar. Lee dokuz buçuk gibi oraya ulaştığında İngilizlerin büyük kısmının ayrılmış olduğunu gördü; muhtemelen Middletown'a gidiyorlardı, çünkü yolun gittiği yer orasıydı.

Lee, General Clinton'ın emrindeki küçük ama saldırgan bir koruma birliği tarafından alıkonulduğundan onları takip edememişti. Ya da Ian'ın Jamie'ye söylediği gibi Clinton'a alay sancağını görebilecek kadar yaklaştığı için... Jamie bu bilgiyi Lee'ye aktarmıştı ama bunun beyefendinin hareket planlarını (her zaman bir planı olduğunu düşünürdü) ya da inceleme yapmak

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

için daha fazla öncü göndermeye olan isteksizliğine bir etkisi olmadığı kanaatine varmıştı.

Jamie, Ian'a, "Şu grubun etrafından dolaş ve bak bakalım Cornwallis nerede bulabilecek misin? El bombacıları büyük ihtimalle paralı askerlerdir ve von Knyphausen'in yakınında duruyorlardır."

Ian, başını salladı ve Jamie'nin ona uzattığı dolu matarayı aldı. "Görürsem bunu General Lee'ye iletmeli miyim? Söyleyeceklerimin onu pek ilgilendireceğini düşünmüyorum."

"Evet, eğer benden önce onu görürsen, gördüklerini ona ilet -eğer denk gelirsen Marki'ye de söyle- ama her ne olursa olsun beni bul, tamam mı?"

Ian ona gülümsedi ve matarayı kılıcının sapına astı. "İyi avlar, dayı!"

Jamie'nin iki bölüğü sabahın ortasında, Monmouth'un yakınlarında çatışmışlardı. Ama kimse ölmemişti; sadece üç asker ıskartaya çıkmalarına yetecek derecede ağır yaralanmışlardı. Albay Owen, topçuları için koruma talep etmişti - sadece iki top vardı ama bu bile hoş karşılanmıştı. Jamie de Thomas Meleager'in adamlarını bu iş için göndermişti.

Yüzbaşı Kirby'nin birliklerinden birini, ileride bir dere olduğunu düşündüğü yere keşif yapmak üzere göndermişti ve La Fayette'in ve Lee'nin emirlerini beklemek üzere dinlenmeye çekilmişti. Fayette onun önünde bir yerlerdeydi; Lee ise oldukça arkasında ve birliklerinin çoğuyla beraber doğudaydı.

Haberci geldiği zaman saat on olmuştu. Atının üzerinde eğilerek geliyordu, sanki mermi yağmurundan kaçarmış gibi, ama görünürlerde hiç İngiliz askeri yoktu. Ağzı köpükle dolu atını kenara çekti ve mesajını iletti.

"Doğuda toz bulutları var, kırmızı ceketliler buraya geliyor olabilir! Ve markinin söylediğine göre kırmızı ceketlilerin elma bahçesinde topları var. Bununla ilgili bir şey yapacak mısınız efendim?"

Terleyen haberci yutkundu ve dizginleri hızla yol almaya hazırlanarak çözmeye başladı. Jamie eğilip dizginleri tuttu ve ona engel oldu.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Sakince, "Elma bahçesi nerede?" Haberci genç biriydi, belki on altı yaşındaydı ve zayıf atınınki gibi vahşi bakışları vardı.

"Bilmiyorum, efendim," dedi ve sağa sola bakınmaya başladı. Sanki bulundukları çayırda bir meyve bahçesinin belirivermesini bekliyor gibiydi. Jamie, aniden uzaklardan gelen bir patlama sesini kemiklerinde hissetti ve atının kulakları dikildi.

"Boş ver, delikanlı. Onları duydum. Atının dinlenmesine izin ver, yoksa öğleden önce sen üzerindeyken öleceğe benziyor."

Dizginleri bırakıp Yüzbaşı Craddock'a işaret etti ve atını top sesinin geldiği yöne doğru çevirdi.

***

Amerikan ordusu birkaç saat, İngilizler ise çok daha fazla ilerisindeydiler. Ama yalnız birisi, bir hafif piyade birliğinden bile çok daha hızlı yol alabilirdi. Ayrıca John'un üzerinde ne silah ne yiyecek ne de içecek bir şey vardı.

Sana yalan söylediğini gayet iyi biliyorsun.

"Ah, sessiz ol, Hal." Ağabeyinin hayaletine mırıldandı. "Percy'yi senden çok daha iyi tanıyorum."

Onu gayet iyi tanıdığını söyledim zaten...

"Evet öyle. Yalan söylemesi durumunda neyi riske atıyorum... Ve yalan söylememesi durumunda neyi riske atıyorum?"

Hal'in keyfi davranışları olsa da mantıklı biriydi. Ayrıca o bir babaydı ve böylece çenesini kapattı.

Eğer Percy yalan söylüyorsa riske attığı şey kendi canıydı, herhangi biri tarafından tanınıp vurulabilir ya da asılabilirdi. Herhangi biri. İngiliz hatlarına ulaşmadan önce onu Amerikalılar bulursa, şartlı tahliyesini ihlal ettiği için onu tutuklarlar ve bir ajan olduğu için hemen idam ederlerdi. Eğer İngilizler onu zamanında tanımazlarsa, onu bir Asi zannedip vurabilirlerdi. Elini, üzerinde ÖZGÜRLÜK YA DA ÖLÜM yazan şapkasını tıkıştırdığı cebine soktu ve şapkayı atıp atmamayı düşündü. Fakat olur da ona ihtiyacı olur diye onu atmamaya karar verdi.

Eğer Percy yalan söylemiyorsa tehlikeye attığı şey Willie'nin

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

hayatı olacaktı. İhtimaller üzerine karar vermek için çok büyük bir çaba gerekmiyordu.

Kuşluk vaktiydi ve hava şeker pekmezine benziyordu: nemli, çiçek özlerinden ötürü tatlı, ağaç reçinelerinden ötürü yapış yapıştı ve solunacak gibi değildi. Sağlam gözü uçuşan polenlerden ötürü kaşınmaya başlamıştı ve bal kokusuna gelen sinekler kafasının etrafında vızıldayarak dönüyorlardı.

Sonunda başının ağrısı geçmişti, Percy'nin açıklamalarının ardından aniden ortaya çıkan telaşlı durum -ve tabii bir de içinde alevlenen arzu- ağrıyı geçirmişti. Percy'nin sunduğu sebeplere göre tahmin yürütmezdi ama...

"'Senin güzel gözlerin için' demek!" diye mırıldandı Hal'in hayaleti ama arsızlığından ötürü gülmekten kendini alıkoyamadı. Aklı başında bir adam Percy Wainwright'a uzun bir sopayla bile dokunmazdı. Hele ki daha kısa bir şeyle...

"Oh, konuşmayı kesecek misin artık?" diye kendi kendine mırıldandı Grey. Isınmış suratını soğuk suyla yıkamak için küçük dereye doğru ilerledi

***

Freehold'a ulaştığımızda saat, yaklaşık olarak sabahın sekiziydi; buradaki Tennent Kilisesi ana hastaneye dönüştürülmüştü. Büyük, geniş bir avlunun ortasında büyük bir binaydı; bir akre ya da daha fazla alana dikili olan mezar taşları kişisel oldukları kadar sahiplerinin hayattayken oldukları gibi kuşkusuzdular.

Daha fazla düşünmedim. Bir yerlerde savaş başlamıştı bile ve yaralılar geliyordu, birkaç adam kilisenin yanındaki geniş ağacın gölgesinde oturuyorlardı, daha fazlası yoldan aşağı buraya doğru yürüyorlardı, bazıları arkadaşlarının yardımıyla sendeleyerek geliyor, bazılarıysa sedyelerde -ya da arkadaşlarının kollarında- taşınıyorlardı. Bu manzarayı görünce kalbim sıkıştı ama Jamie'yi ya da Ian'ı onların arasında aramamaya çabaladım; eğer ilk yaralananların arasındalar ise bunu birazdan öğrenecektim.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Kilisenin kapıları geçişi sağlamak için tamamen açılmıştı ve verandanın yanında bir telaş vardı. Doktorlar ve emir erleri, aceleyle -ancak şimdiye kadar düzenli bir aceleyle- içeri girip çıkıyorlardı.

Denzell'a, "Neden gidip neler olduğunu öğrenmiyorsun?" dedim. "Biz de kızlarla o sırada eşyaları indiririz."

Katırlarını arabadan ayırıp kenara bağlayacak kadar durdu ve ardından hızla kiliseye gitti.

Bir kova buldum ve Rachel ile Dottie'yi bir kuyu bulmaları için yolladım. Hava rahatsız edici derecede sıcaktı, öyle ya da böyle epeyce suya ihtiyacımız olacaktı.

Clerance'ın, Denny'nin katırlarına katılıp mezar taşlarının arasındaki otları yemek için şiddetli bir istek duyduğu belli oluyordu. Boynundaki ipten kurtulmak için başını sallıyor ve bir yandan yüksek sesle öfkeli şekilde böğürüyordu.

"Tamam, tamam, tamam," dedim ve aceleyle yük kayışlarını çözüp yükleri sırtından kaldırmak için ilerledim. "Dayan biraz... Tanrım."

Bir adam sendeleyerek bana doğru geliyordu, her adımda dizi boşalıyordu ve başı dönerek yalpalıyordu. Yüzünün bir yarısı kararmıştı ve üniforması kana bulanmıştı. Elimdeki çadır tentesini ve direklerini yere bıraktım, koşarak onu bir mezar taşına takılıp yüzüstü yere düşmeden önce kolundan yakaladım.

"Otur," dedim. Sersemlemiş şekilde bana baktı, beni duyamıyor gibiydi; ben kolunu aşağı doğru çekiştirince oturdu. Dizlerini aniden serbest bırakarak hızla, Gilbert Tennent'ın anısına dikilmiş önemli bir taşın üzerine oturmuştu ve neredeyse beni yere düşürüyordu.

Aceleyle yaptığım kontrolün sonucunda önemli bir yarasının olmadığını gördüm, ceketindeki kan yüzünden -kararan deri kabarıp ayrılmıştı- akmıştı. Bu sadece barut lekesi değildi; derisi yanmış, alttaki et kurumuştu ve adam korkunç bir şekilde kavrulmuş domuz gibi kokuyordu. Elimi zor durumda olan mideme sıkıca bastırdım ve burnumdan nefes almayı kestim.

Sorularıma cevap veremiyordu ama gözlerini ağzımdan ayırmıyordu. Sürekli sallanmasına rağmen kendinde görünüyordu.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

"Pat-la-ma?" diye dikkatle hecelerin üzerine basarak konuştum, o da kuvvetle başını salladı. Sonra aniden durdu ve düşecekmiş gibi oldu; onu kolundan tutup doğrultmak zorunda kaldım.

Üniformasına bakılırsa bir topçuydu. Yanında oldukça büyük bir şey patlamış olmalıydı -belki bir havan ya da top- ve sadece yüzünü kemiğe kadar yakmakla kalmamış, büyük ihtimalle iki kulak zarını da patlatmış ve iç kulağının dengesini bozmuştu. Başımı salladım ve ben yükleri Clarence'tan -o anda yeri göğü öfkeyle böğürerek inletiyordu, adamın bu gürültüyü duymamasından onun sağır olduğunu anlamam gerekirdi- alana kadar yerinde durabilmesi için ellerini oturduğu taşı kavramaları için yönlendirdim. Gidip Clarence'ı Denny'nin gölgede otlayan katırlarına katılması için serbest bıraktım. Çantalardan ihtiyacım olan şeyleri çıkardım ve yaralı adam için yapabileceğim ufak tefek işleri yapmaya başladım. Bir havluyu tuzlu çözeltiye batırıp yüzündeki isi, fazla ovalamadan, temizledim.

Yanıklar için bir testi tatlı yağ getirmeyi akıl ettiğim için Tanrı'ya şükrettim ve Bartram'in Bahçesi'nden sarısabır almayı düşünemediğim için de kendime lanet ettim.

Kızlar henüz su getirmemişlerdi; yakınlarda bir yerde bir kuyu olmasını umuyordum. Orduya yakın olan dere suyu kaynatılmadan kullanılamazdı. Bunu düşününce, etrafta ateş yakılabilecek bir nokta aradım, kızlar gelince onları odun aramaya yollayacaktım.

Denny aniden kiliseden çıkınca, kafamda hızla büyümekte olan yapılacaklar listesi bir anlığına durdu. Yalnız değildi; başka bir Kıta Ordusu subayıyla şiddetli bir şekilde tartışıyordu. Bıkkın şekilde bağırarak, elimi cebime atıp ipeğe sarılmış gözlüğümü çıkardım. Gözlüğümü takınca, Denny'nin tartıştığı kişiyi tanıyabildim: O Yüzbaşı Leckie'ydi. Philadelphia Tıp Okulu'ndan bir mezun.

Hastam, eteğimi çekiştirdi ve özür diler gibi ağzını açıp bir şey içiyormuş gibi yaptı. Parmağımla ona işaret ederek biraz beklemesini belirttim ve Denzell'ın desteğe ihtiyacı olup olmadığından emin olmak için onun yanına gittim.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Yanaşınca Leckie'nin rahatsız edici bakışları tarafından karşılandım. Sanki bana, ayakkabısının tabanına yapışıp kuşku uyandıran bir şeymişim gibi bakıyordu.

Soğuk bir tavırla, "Bayan Fraser," dedi. "Tam da Quaker arkadaşınıza kilisede kurnaz kadınlar için yer olmadığını..."

Denzell, "Claire Fraser, bugüne kadar gördüğüm en başarılı doktordur!" dedi. Sinirden yüzü kızarmıştı ve tüyleri iyice diken diken olmuştu. "Onu içeri almayarak, hastalarınıza büyük bir kötülük etmiş olacaksınız, beyefendi."

"Doktor Hunter, eğitiminizi nerede tamamladınız da onun hakkındaki düşüncelerinizden bu kadar emin olabiliyorsunuz?"

Denny çenesini oynatmadan, "Edinburgh'da," dedi. "Orada kuzenim John Hunter tarafından eğitildim." Bunun Leckie üzerinde pek bir etkisi olmadığını görünce ekledi. "Onun kardeşi William Hunter ise kraliçenin doğum doktoruydu."

Bu Leckie'nin geri adım atmasına sebep oldu ancak burnunun da daha fazla kalkmasını sağladı.

Alaycı gülümsemesini bölerek, "Anlıyorum," dedi. "Ancak ordunun bir ebeye ihtiyaç duyacağını sanmam, beyefendi. Sanırım siz meslektaşınıza yardım etseniz daha... Yerinde olur." Bunu derken, gösterişçi domuz herif burun deliklerini şişirerek bana baktı. "İlaçlarıyla ve tohumlarıyla..."

Sert bir şekilde araya girdim, "Bunun için vaktimiz yok. Doktor Hunter hem iyi eğitimli birisi hem de Kıta kuvvetlerine resmi bir şekilde atanmış bir doktordur. Onu dışarıda tutamazsınız. Ayrıca savaş hakkındaki deneyimlerime göre -ki sizinkinden daha fazla deneyimim olduğunu söylemeye cesaret edebilirim, beyefendi- bulabileceğiniz her doktora ihtiyacınız olacak." Denzell'a döndüm ve ona uzun donuk bir bakış attım.

"Sana ihtiyaç duyanlar senin sorumluluğunda, bana ihtiyaç duyanlarsa benim... Sana triyajdan bahsetmiştim değil mi? Bir çadırım ve ameliyat ekipmanlarım var. Orada triyaj yapacağım ve ufak vakalarla ilgileneceğim. Önemli sorunları olanları içeri göndereceğim."

Omzumun üzerimden arkama baktım ve yine iki öfkeli adama döndüm.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

"Bir an önce içeri girip işe koyulsanız iyi edersiniz. Yığılmaya başladılar."

Bunu mecazi anlamda söylememiştim. Ağaçların altında yürüyen yaralıların oluşturduğu bir kalabalık vardı, birkaç adam da derme çatma sedyelerin ve örtülerin üzerinde yatıyorlardı... Bir de bedenlerin oluşturduğu küçük fena bir tepecik vardı. Bunlar büyük ihtimalle yolda gelirken ölen adamlardı.

Neyse ki Rachel ve Dottie o sırada geldiler. İkisinin de ellerinde suyla dolu ağır kovalar vardı. Adamlara sırtımı dönüp onları karşılamaya gittim.

Elinden kovaları alırken Dottie'ye, "Gelip çadırın direklerini dikebilir misin?" dedim. "Ve Rachel, damar kanamasının nasıl göründüğünü bildiğini düşünüyorum. Gidip şu adamlara bak ve damar kanaması olanları bana getir."

Yanmış topçuya su verdim ve ayağa kalkmasına yardım ettim. Ayağa kalktığında bacaklarının arkasındaki Gilbert Tennent'ın mezar taşındaki yazıyı gördüm.

Ey bunu okuyan kimse, onun son sözlerini duysaydın eğer, gecikmiş tövbelerinden dolayı deliliğe mahkûm olurdun.

Topçuya, "Sanırım bunu yapmak için daha kötü yerler de vardır," dedim ama beni duyamıyordu, sallanarak çimenlerin üzerine oturmadan önce bir eliyle ıslak havluyu yüzüne bastırıyordu - ve sonra elimi kaldırıp öptü.

2

ELMA BAHÇESİ

Elma bahçesinden gelen boğuk bir gümbürtü ve beyaz bir duman yumağından oluşan ilk atışla gafil avlandılar. Kaçmadılar ama kaskatı kesilip emir vermesi için ona baktılar. Jamie yakınında olanlara "Aferin delikanlılar," dedikten hemen sonra sesini yükseltti. "Sol tarafıma, hemen! Bay Craddock, Rahip Woodsworth- etraflarını kuşatın. Bahçeye arka taraftan gelin. Geri kalanlar, sağ tarafa yayılıp ateş edin hazır-" İkinci güm-

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

bürtü kelimelerini boğdu ve Craddock, ipleri kesilen bir kukla misali sarsılıp yere yığıldı. Göğsündeki kararmış delikten kan püskürüyordu. Jamie'nin atı öylesine korkmuştu ki, neredeyse binicisini üzerinden atacaktı.

Yüzbaşılarının vücuduna gözlerini dikmiş, ağızları bir karış açık halde öylece duran Craddock'ın askerlerine, "Rahibe katılın!" diye bağırdı. "Hemen gidin!" Askerlerden biri silkindi, bir diğerinin kıyafetinin kolundan tutup onu geri çekti ve ardından hepsi toplu hâlde hareket etti.

Woodsworth, Tanrı onu kutsasın, tüfeğini kafasının üstüne kaldırıp, "Bana doğru! Beni takip edin!" diye kükredikten sonra, leylek bacaklarıyla badi badi yürümekten ibaret olan eylemine başladı. Yine de askerler onu takip etti.

Beygir yatışmıştı ama huzursuz şekilde hareket ediyordu. Silahların sesine -sözüm ona- alışıktı ama kan kokusundan hoşlanmıyordu. Jamie de öyle.

Arkasından gelen çekingen bir ses, "Bay Craddock'ı... Gömsek daha iyi olmaz mı?" diye bir öneride bulundu.

"Adam ölü değil, beyinsiz!"

Jamie aşağıya baktı. Ölü değildi- ama bu durum birkaç saniyeden daha uzun sürmeyecekti.

"Tanrı seninle olsun, dostum," dedi sessizce. Craddock göz kırpmıyordu; henüz cansız olmayan ama kör gözleri gökyüzüne sabitlenmişti.

Geride kalan iki kişiye, "Arkadaşlarınızla gidin," dedikten sonra bembeyaz suratlarıyla koyun gibi bakan, belki on üç ya da on dört yaşındaki bu iki kişinin Craddock'ın oğulları olduğunu anladı.

"Onunla vedalaşın," dedi birdenbire. "Sizi yine de duyacaktır. Sonra... Gidin." Bir an için onları La Fayette'e göndermeyi düşündü ama onun yanında da şimdi olduklarından daha güvende olmazlardı. "Koşun!"

Koştular -koşarken biraz daha güvendeydiler- ve Jamie, Teğmen Orden ile Teğmen Bixby'ye bir işaret verdikten sonra Guthrie'nin bölüğünü takip ederek atını sağ tarafa sürdü. Bombardıman topları elma bahçesinden daha düzenli aralıklarla ateş

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

ediyorlardı. Üç metre ötede bir top güllesinin sıçrayıp geçtiğini gördü ve hava dumanla koyulaşmaktaydı. Buna rağmen Craddock'ın kanının kokusunu alabiliyordu.

Yüzbaşı Moxley'yi gördü ve onu eksiksiz bir bölükle birlikte elma bahçesinin uzak tarafındaki çiftlik evine bakması için gönderdi.

"Unutma, uzak bir mesafeden. İçeride Kırmızı Ceketliler var mı ya da aile hâlâ orada mı, bunları öğrenmek istiyorum. Aile oradaysa evi kuşatın ve izin verirlerse içeri girin ama zorla girmeyin. İçeride askerler varsa ve peşinize düşmek için dışarı çıkarlarsa karşılık verip, yapabileceğinizi düşünürseniz evi ele geçirin. Eğer içeride kalırlarsa onları kışkırtmayın; bana haber vermesi için birini geri yollayın. Ben bahçenin arkasında olacağım, kuzey tarafında."

Askerler bahçenin arkasındaki uzun otların üzerine dümdüz uzanmış hâldeydi ve Guthrie kendisini bekliyordu. İki teğmeni, bahçenin menzilinin epey uzağında bulunan bir çite bağladığı atının yanında bıraktı ve eğilerek bölük boyunca zorlukla ilerledi. Bob Guthrie'nin yanına gelince karnının üzerine yattı.

"Büyük topların nerede olduklarını- tam olarak nerede ve kaç tane olduklarını bilmem gerekiyor. Farklı yönlerden üç ya da dört asker gönder, uyanık hareket etsinler, anlarsın ya? Evet. Hiçbir şey yapmayacaklar, ne yapabileceklerine bakıp geri gel. Hızlıca."

Guthrie bir köpek gibi hızla soluk alıp veriyordu ve kirli sakallı suratı terle kaplıydı ama sırıtıp, başını evet anlamında salladıktan sonra solucan gibi kıvrılarak otların arasından ilerledi.

Yaz sıcağında çayır kuru ve kahverengiydi. Otlar kolayca kırılıyordu. Tilkikuyrukları yüzünden Jamie'nin çoraplarına iğneler batırılmış gibiydi ve bekletilmiş samanın ılık, keskin kokusu kara barutunkinden daha güçlüydü.

Neredeyse boşalmış olan matarasından bir yudum aldı. Henüz öğlen olmamıştı ama güneş kendilerini sıcak bir yassı demir gibi sıkıştırıyordu. Kendisini takip eden teğmenlerden birine en yakın su kaynağını bulmak için gitmesini söylemek üzere döndü ama arkasındaki otların arasında kıvılcımlar gibi pır pır

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

eden yüzlerce çekirge hariç hareket eden hiçbir şey yoktu. Dizlerinin tutulmuş olmasına göğüs gerip elleri ve ayakları üzerine yükselerek atına doğru hızla ilerledi.

Orden üç metre ötede, gözünden vurulmuş hâlde yatıyordu. Jamie bir anlığına donakaldı ve bir şey yanağının yakınından vınlayarak geçti. Bir çekirge olabilirdi- olmayabilirdi. Kalbi gümbür gümbür atarken ölü teğmenin yanına boylu boyunca uzandı. Aklı başına yeni gelmişti.

Guthrie. Bağırmak için kafasını kaldırmaya cesaret edemiyordu- ama yapmak zorundaydı. Ayaklarını elinden gelen en iyi şekilde vücudunun altına aldı, otların arasından fırladı ve bir tavşan gibi bir yandan öbür yana koştu. Hâlâ Guthrie'yi gönderdiği yöne giderken bahçeden uzağa olabildiğince zikzaklar çizerek ilerledi.

Artık bombardıman toplarını koruyan birden fazla keskin nişancının bahçeden ateş ettiğini duyabiliyordu; kullandıkları tüfeğe özgü alçak *çıt* sesleri vardı. Hafif piyade erleri miydi? Kendini yere savurup bu kez Guthrie'ye seslenerek delicesine emekledi.

"Buradayım, efendim." Adam bir dağ sıçanı gibi aniden yan tarafından yukarı fırlamıştı. Jamie, Guthrie'yi kıyafetinin kolundan tutarak tekrar aşağı çekti.

"Askerlerini geri çek." Göğsü inip kalkarken güçlükle nefes aldı. "Ateş ediliyor- bahçeden. Bu tarafa. Hepsi teker teker avlanacak."

Ağzı yarı açık duran Guthrie, gözlerini dikmiş bakıyordu.

"Geri getir onları!"

Şaşkınlığından silkinerek kurtulan Guthrie bir kukla gibi başını sallayıp ayağa kalkmaya başladı. Jamie ayak bileğinden yakalayıp ittikten sonra Guthrie'nin sırtına bir elini koymak suretiyle onu yere doğru bastırdı.

"Ayağa... Kalkma." Nefes alış verişi yavaşlıyordu ve sakin bir şekilde konuşmayı başardı. "Burada hâlâ atış menzilindeyiz. Askerlerini toplayıp bölüğünle birlikte bayır çizgisine geri çekil. Yüzbaşı Moxley'ye katılın. Ona da dönüp bana katılmasını söyle..."

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Buluşmak için uygun bir yer düşünürken bir an için beyni durdu. "Çiftlik evinin güney tarafında. Woodbine'ın bölüğüyle." Elini Guthrie'nin üzerinden çekti.

"Emredersiniz, efendim." Adam, kafasından düşmüş olan şapkaya uzanmak için elleri ve dizlerinin üzerine yükseldi. Ardından kafasını çevirip tekrar Jamie'ye baktı. Gözleri içten bir endişeyle doluydu.

"Yaranız ağır mı efendim?"

"Yara mı?"

"Yüzünüzün alt tarafının her yerinde kan var efendim."

"Önemli bir şey değil. Git!"

Guthrie yutkundu, başıyla onayladı, yüzünü kıyafetinin koluyla sildiktçn sonra mümkün olan en hızlı şekilde otların arasından kaçarcasına uzaklaştı. Jamie elmacık kemiğinde geç de olsa hafif bir sızlama fark ederek elini yüzüne götürdü. Tam da düşündüğü gibi, parmaklarını geri çektiğinde kanlı olduklarını gördü. Bir çekirge değildi, demek ki.

Parmaklarını ceketinin eteğine sildi ve omuz kısmındaki dikiş yerinin patlayıp altındaki beyaz gömleği sergilediğini duygusuzca fark etti. Bixby'yi aramak için dikkatlice biraz yükseldi ama ona ait hiçbir iz yoktu. Belki uzun samanların arasında ölü olarak yatıyordu, belki de durum böyle değildi. Şansın yardımıyla olan biteni görmüş ve yaklaşmakta olan bölükleri uyarmak için geri koşmuştu. Tanrı'ya şükür ki, atı hâlâ bıraktığı yerde, kırk beş metre ötedeki bir çite bağlı olarak duruyordu.

Kısa bir an için tereddüt etti ama Bixby'yi arayarak kaybedilecek vakit yoktu. Woodsworth ve iki bölüğü birkaç dakika içinde bahçenin etrafından tam da Alman tüfeklerinin menziline doğru geliyor olacaktı. Jamie aniden meydana çıktı ve koştu.

Bu sırada kıyafetini bir şey çekiştirdi ama durmadı ve güçlükle nefes alarak atına ulaştı. Eyerin üzerine atlarken, "Hadi gidelim!" dedi Galce. Bahçeden çark edip bir patates tarlası boyunca dört nala ilerledi.

Fakat orduların geçişinin tarlayı ne hâle getirdiğini görmek, çiftçi yüreğinde yaralar açtı.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

***

Doktorların ne zaman "Altın Saat" diye adlandırdığını bilmiyorum ama savaş meydanlarında görev yapan sıhhiyeciler ezelden beri bunu bilir. Bir kaza ya da o an için ölümcül olmayan bir yaralanmada, eğer yaralandıktan sonraki bir saat içinde tedavi görürse kurbanın yaşama ihtimali en yüksek seviyededir. O saatten sonra ise şok, devam eden kan kaybı, acıya bağlı hâlsizlik başlar ve hastayı kurtarma ihtimali hızla dibe vurur.

Kavurucu sıcak, susuzluk, tarlalar ve ormanlık alanlarda son sürat koşmanın baskısı, evde dokunmuş yünlü kıyafetler giymeleri ve yaralanmanın hemen öncesinde ağır silahlar taşıyıp barut dumanı solumaları ile, ya birini öldürmeye ya da öldürülmekten kaçınmaya çalışmalarını hesaba katınca, daha ziyade bir Altın On Beş Dakika ile karşı karşıya olduğumuzu düşündüm.

Ayrıca yaralıların yardım bulabilecekleri bir yere kadar taşınmak ya da -muhtemelen bir buçuk kilometreden daha fazla- yürümek zorunda oldukları göz önüne alındığında, mümkün olduğunca çok kişiyi kurtarmayı başardığımızı sanıyordum. Kilisenin içinden çığlık atan birini duyunca kendi düşüncelerime, yalnızca geçici olarak acımasız bir ekleme yaptım.

Önümdeki genç adama, "Adın ne, canım?" dedim. On yedi yaşından daha büyük olamazdı ve kan kaybından ölmeye fazlasıyla yakındı. Bir kurşun kolunun üst kısmını delmişti ki, normalde buradan yaralandığı için şanslı sayılabilirdi. Maalesef, bu vakada mermi kolun üst kısmının içinden geçip kol atardamarını kesmişti.

Dudakları bembeyazdı ve titriyor olmasına rağmen, "Er Adams, hanımefendi," dedi. "Billy derler bana," diye nazikçe ekledi.

"Tanıştığıma memnun oldum, Billy," dedim. "Peki siz, Bay...?" Zira Billy, kendi yaşlarındaki -yüzü neredeyse aynı beyazlıkta olan- bir başka delikanlıya yaslanarak ve yalpalayarak getirilmişti.

Arkadaşını ayakta tutmaya çalışırken becerebildiği en iyi şekilde selam verme çabasıyla başını tuhaf biçimde eğdi ve, "Horatio Wilkinson, hanımefendi," dedi.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

"Güzel, Horatio," dedim. "Şimdi onunla ben ilgileneceğim. Lütfen onun için biraz su koyup içine bir damla konyak ekler misin? Hemen şurada." Masa olarak kullandığım sandığı başımla işaret ettim. Üzerinde ZEHİR yazan kahverengi şişelerimden biri ile su dolu bir matara ve ahşap kupalar duruyordu. "Ayrıca içmeyi bitirir bitirmez ona ısırması için şu deri şeridi ver."

Horatio'ya da bir yudum almasını söylerdim ancak sadece iki fincan vardı ve ikincisi benimdi. Durmadan su yudumluyordum -korsem vücuduma yumurta kabuğunun içindeki zar misali yapışacak kadar ıslaktı ve bacaklarımdan sürekli ter akıyordu- ve dişlerini düzenli olarak fırçalamayan muhtelif askerlerin mikroplarına ortak olmak istemiyordum. Yine de, ona konyak şişesini kafasına dikerek hızlı bir yudum almasını söylemek zorunda kalabilirdim, çünkü ben atardamarını dikerken birisi Billy Adams'ın koluna baskı uygulamak zorunda olacaktı ve Horatio Wilkinson hâlihazırda bu görevi becerebilecek gibi görünmüyordu.

"Rica etsem-" diye lafa başladım ama boşta kalan elimle bir neşter ve ucunda ip sallanan bir cerrahi iğne tutuyordum ve bütün bunların görünüşü genç Bay Horatio'yu alt etmişti. Gözleri kafasının üstüne doğru döndü ve gücü bir anda çekilmiş gibi çakıl zemine yığıldı.

Arkamdaki tanıdık bir ses, "Yaralı mı?" diye sordu. Kafamı çevirince Denzell Hunter'ı, Bay Wilkinson'a bakarken gördüm. Kendisi de neredeyse Horatio kadar solgundu. Ayrıca çözülüp yanağına yapışmış olan saç tutamları ile her zamanki derli toplu kişiliğinin tam tersi bir haldeydi.

"Baygın," dedim. "Rica etsem-"

"Aptal bunlar," dedi, o kadar solgundu ki -öfkeyle söylediğini şimdi anladım- zar zor konuşabiliyordu. "Alay doktorları, böyle diyorlar kendilerine! Çeyreğinde fazlası, savaşta yaralanmış birini hayatlarında hiç görmemiş. Görenlerin de en basit uzuv kesme işlemi dışında tedavi bakımından herhangi bir şeye neredeyse hiç kabiliyeti yok. Berberlerden oluşan bir topluluk daha iyi iş çıkarırdı!"

Elini alıp hastamın üst kolunun etrafına sararken, "Kanama-

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

ları durdurabiliyorlar mı?" diye sordum. Başparmağını kendiliğinden koltukaltının yakınındaki atardamarın üstüne bastırdı ve elimi çektiğimde başlamış olan kan fışkırması tekrar durdu. "Teşekkür ederim," dedim.

"Bir şey değil. Evet, yapabiliyorlar," diyerek kabul etti Denzell. Biraz olsun sakinleşmişti. "Fakat ayrıcalığa o kadar düşkünler ki, bazıları onların alaylarından olmadığı ve kendi alayının doktoru başka bir işle meşgul olduğu için yaralı bir askerin ölmesine izin veriyor!"

"Kepazelik," diye mırıldandım. Ardından parçalanmış damarın ucunu bulmak için yarayı genişletmek üzere hızlı bir kesik atarken deriyi askerin dişlerinin arasına sokup, "Şimdi kuvvetlice ısır," dedim. Gerçekten de ısırdı ve neşter etini dilimlerken kısık sesli bir iniltiden başka ses çıkarmadı. Belki de bunu çok fazla hissetmemesine yetecek kadar şoktaydı- öyle olmasını umuyordum.

Mezarlığın sınırını oluşturan geniş gölgeli ağaçlara doğru göz gezdirirken, "Çok fazla seçeneğimiz yok," dedim.

Dottie, güneş çarpması mağdurlarıyla ilgileniyor, onlara su veriyor -zaman ve kovaların durumu izin verdikçe- üstlerine su serpiyordu. Rachel içeri çökmüş kafa kırılmaları, karın yaraları ve uzuvları keserek, sargıyla ya da tahta çubuklarla tutturarak iyileştirilemeyecek diğer ciddi yaralanmalardan sorumluydu. Çoğu vakada onlarla ilgilenmek, ölümlerinden önce rahatlatılmalarından başka hiçbir şey yapmamakla eşdeğerdi. Fakat Rachel, Valley Forge'ta kış boyunca çok sayıda askerin ölümünü görmüş olan hünerli ve metanetli bir kızdı. İşten kaytarmazdı. Ellerim Er Adams'ın kolunu tutmak ve parçalanmış damarını bağlamakla meşgul olduğundan, kiliseyi işaret etmek için çenemi kullandım ve, "Onlara izin vermeliyiz," dedim. "Ellerinden geleni yapmaları için. İstesek durdurabiliriz ya sanki!"

"Hayır." Denny nefes verdi, damarı bağlamayı bitirdiğimi görünce kolu bıraktı ve yüzünü ceketine sildi. "Hayır, durduramayız. Daha fazla soruna yol açmayacağı bir yerde öfkemi dile getirmem lazımdı sadece. Bir de kantaron merheminden biraz

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

alabilir miyim diye sormam gerekiyordu. Sende iki büyük fiçı dolusu merhemin hazır olduğunu gördüm."

Bu sözlerini küçük, buruk bir tebessümle karşıladım.

"Nasıl istersen. Bir süre önce o şerefsiz Leckie mevcut gazlı bezlerimi zimmetine almaya çalışmak için bir emir eri gönderdi. Bu arada, senin ihtiyacın var mı?"

"Eğer sende fazladan varsa." Kasvetli gözlerini gittikçe azalan malzeme istifinde gezdirdi.

"Doktor McGillis etraftaki faydalı olacak parçaları toplaması için bir emir eri yolladı. Bir başkasını da kampa haber götürüp daha fazla haberi buraya getirmesi için görevlendirdi."

Başımla işaret ederek, "Yarısını al," dedim ve Billy Adams'ın kolunu işi görebilecek kadar ama olabildiğince pinti davranarak kestiğim bezle sarma işini bitirdim. Horatio Wilkinson biraz kendine gelmiş, hâlâ solgun görünse bile dik oturmuştu. Denny onu ayaklarının üzerine kaldırıp, gölgede biraz oturmaları için Billy ile birlikte gönderdi.

Başka bir grubun yaklaşmakta olduğunu fark ettiğimde, kantaron merhemini bulmak için çantalarımdan birini altüst ediyordum. Bu yeni kişilerin neye gereksinim duyabileceklerini anlamak için doğruldum.

Hiçbiri yaralı gibi görünmüyor fakat hepsi sendeleyerek yürüyordu. Üniforma giymiyorlardı ve sopaları hariç hiçbir silah taşımıyorlardı. Karar vermek zordu: Milis askerleri mi yoksa-

Aralarından birisi sözde arkadaşça bir tavırla uzanıp beni bileğimden tutarak, "Duyduğumuza göre sende biraz konyak varmış," dedi. "Gelip onu bizimle paylaşsana?"

Denzell öyle tehditkâr bir tonda, "Rahat bırak onu!" dedi ki, adam o şaşkınlıkla hakikaten de bileğimi bıraktı.

Besbelli daha önceden fark etmediği Denzell'a, hayretle baktı.

Meydan okumadan çok, kafası dumanlı bir şaşkınlık ifadesiyle, "Sen de kimsin be?" diye sordu.

"Ben Kıta Ordusu'nun bir doktoruyum," dedi Denzell. Ardından, hepsi açıkça çok sarhoş olan adamlarla arama bir omuz mesafe koymak suretiyle yanımda durmak için harekete geçti.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Aralarından biri buna yüksek bir kıkırtı çıkararak güldü. Arkadaşı gülerken onu dürtüp tekrar etti: "Kıta Or-du'sunun doktoruyum."

Önüme doğru daha çok ilerleyerek, "Beyler, gitmek zorundasınız," dedi Denzell. "Bakıma ihtiyaç duyan askerlerimiz var." Parmaklarını gevşek yumruklar hâline getirmiş, kavgaya hazır bir adam gibi duruyordu fakat bunu yapmayacağını biliyordum. Gözdağı vermenin işe yaramasını ümit ettim ama yine de şişeme göz attım; dörtte üçü boştu- belki onu adamlara verip gitmelerini ummak daha iyi olurdu.

Küçük bir Kıta askerleri grubunun yolun aşağı tarafından geldiğini görebiliyordum. İki tanesi sedyedeydi. Toprağa sürüyerek taşıdıkları ceketlerini ellerine alarak kanlı gömlekleriyle kalan ve sendeleyerek yürüyen birkaç kişi daha vardı. Davetsiz misafirlere hamlede bulunmak niyetiyle şişeye uzanmıştım ki, göz ucuyla fark ettiğim bir hareket, kızların mahkûmlarla ilgilendikleri gölgeliğe bakmama sebep oldu. Hem Rachel hem Dottie dik durarak olan biteni izliyordu ve bu noktada Dottie, yüzünde güçlü bir kararlılık ifadesiyle bize doğru yürümeye başladı.

Onu Denny de görmüştü. Genç adamın duruşundaki ani değişikliği görebiliyordum. Hafif bir tereddüt duyuyordu artık.

Dorothea Grey inançlı bir Quaker olabilirdi ama belli ki damarlarında akan aile kanının kendi fikirleri vardı. Denzell'ın aklımdan geçenleri -kendimi bile şaşırtacak şekilde- okuyabiliyordum. Adamlardan biri Dottie'yi çoktan fark etmiş ve -sallanarak- ondan tarafa dönmüştü. Eğer onlarla yüz yüze gelir ve bir ya da daha fazlası ona saldırırsa...

"Beyler." Ziyaretçilerimizden yükselen meraklı uğultuyu yarıda kestim ve kan çanağına dönmüş üç çift göz yavaşça bana yöneldi. Jamie'nin daha önceden bana verdiği tabancalardan birini çektim, havaya doğrulttum ve tetiğe bastım.

Şiddetli bir sarsıntı, beni geçici olarak sağırlaştıran bir *bam* sesi ve öksürmeme sebep olan bir barut dumanı bulutuyla birlikte patladı. Yaşaran gözlerimi kıyafetimin koluna sildiğimde, ziyaretçilerin aceleyle ve arkalarına endişeli bakışlar atarak

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

uzaklaştıklarını gördüm. Korsemin içine tıkıştırılmış yedek bir mendil bularak yüzümdeki is lekesini sildim. Bu sırada kilisenin kapılarının pek çok doktor ve emir eriyle dolu olduğunu fark ettim. Hepsi gözlerini dikmiş bana bakıyordu.

Kendimi aşağı yukarı Annie Oakley gibi hissederken -en çok da düşürme korkusuyla, neredeyse otuz santim uzunluğundaki- tabancamı fırıl fırıl döndürmeye çalışma dürtümü bastırarak, silahımı kılıfına geri soktum ve derin bir nefes aldım. Kendimi biraz sersem hissediyordum.

Denzell bana endişeyle bakıyordu. Gözle görünür biçimde yutkundu ve konuşmak için ağzını açtı.

"Şimdi değil," dedim. Kendi sesim kulağıma boğuk geliyordu. Bize doğru gelen askerleri başımla işaret ederek ekledim: "Vakit yok."

3

TESLİM OLMANIN TEHLİKELERİ

Dört lanet saat. Kıtacı çeteler, milis pıhtıları ve Grey'e kalırsa doğru düzgün iş görmek için herhangi bir mekânın gerek duyacağından daha fazla lanet taşla dolu, inişli çıkışlı bir kırsal bölgede zahmetle yürüyerek geçirilmiş saatler. Sızlayan derisindeki kabarma ve kesiklere daha fazla dayanamadığından dolayı, katlanabildiği sürece aksayarak yürümeyi seçerek ayakkabılarıyla çoraplarını çıkarmış ve ceketinin ceplerine sokmuştu.

Eğer ayaklarının boyutuna uygun görünen herhangi bir kişiyle karşılaşacak olursa kendisine şah damarından daha yakın olan taşlardan birini alıp kendi yararına kullanacaktı.

İngiliz hatlarına yakın olduğunu biliyordu. Havadaki titreşimi hissedebiliyordu. Büyük kitleler hâlindeki askerlerin hareketi ve onların giderek artan heyecanını... Çok da uzak olmayan bir yerde, heyecanın eyleme dönüştüğü o noktayı...

Güneşin ilk ışıklarından beri savaşın varlığını hissediyordu. Ara sıra bağırışlar ve tüfeklerin boşluktan gelen patlama sesle-

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

rini duymuş ve, "Clinton'ın yerinde olsam ne yapardım?" diye merak etmişti.

Şurası açıktı ki, Clinton peşinden gelen İsyancılarla arasındaki mesafeyi açıp onlardan kurtulamazdı. Fakat savunacak uygun bir mevki seçerek biraz hazırlık yapmak için zaman bulması mümkündü.

Muhtemelen, ordunun bir kısmı -Cornwallis'in tugayı olabilirdi bu. Clinton, von Knyphausen'ın paralı askerlerini kendi başlarına bırakmazdı- yük kervanının kaçabilmesine yetecek kadar süre boyunca İsyancıları oyalamayı umarak, savunulabilecek bir mevki alabilirlerdi. Daha sonra asıl kuvvet harekete geçip -belki bir kasabayı işgal ederek- kendi mevkisini alabilirdi. Her birinin kendi kilisesi olan iki ya da üç tanesini yürüyerek geçmişti. Kiliseler iyiydi; eskiden nice keşiferini çan kulelerinin tepelerine göndermişti.

William en yüksek ihtimalle nerededir? Silahsız ve savaşamaz hâlde, muhtemelen Clinton'ın yanındaydı. Olması gereken yer orasıydı ama Grey oğlunu tanırdı.

"Maalesef," diye homurdandı. William için hem canını hem onurunu, hiç tereddütsüz, feda ederdi. Fakat bu gerçek, yapmak zorunda kalma ihtimalini memnuniyetle karşıladığı anlamına gelmiyordu.

Mevcut durum William'ın hatası değildi, bunu kabul ediyordu. En azından bir dereceye kadar kusurun kendinde olduğunu -gönülsüzce- itiraf etmek zorundaydı. William'ın Ezekial Richardson için istihbarat işini üstlenmesine izin vermişti. Richardson'ı çok daha detaylı soruşturması gerekirdi.

Adam tarafından aptal yerine konulmuş olma fikri en az Percy'nin kendisine söyledikleri kadar üzüntü vericiydi.

Richardson'la, onu sessiz sedasız öldürmesine olanak sağlayacak şartlarda karşılaşmayı ummaktan başka bir şey gelmiyordu elinden.

Fakat bu işi gün ortasında, Clinton ve kurmaylarının gözü önünde yapmak zorunda kalırsa- varsın o zaman öyle olsundu.

Vücudunun her zerresi öfkeyle doluydu, bunu biliyor ve umursamıyordu. Arkasındaki yoldan gürleyerek gelen askerler

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

vardı. Yük ve cephane arabaları ile düzensiz bir hâlde ilerleyen Amerikalılar. Yoldan çekilip, onların geçmesini bekleyerek bir ağaç gölgesinde hareketsiz durdu.

Bunlar bir grup Kıta Ordusu askeriydi. Topları çekiyorlardı. On tane, yalnızca dört poundluk mermi atan cinsten. Katırlar değil, askerler tarafından çekilerek taşınıyorlardı. Fakat o sabah boyunca gördüğü tek topçu birliği buydu; Washington'un elindekilerin hepsi bu kadar mıydı?

Askerler onu fark etmediler. Gözden kaybolmalarını bekledi ve sonra izlerini takip etti.

***

Sol tarafında bir yerden daha fazla top sesi duyunca, dinlemek için duraksadı. İngilizler, Tanrı korusun! Askerî kariyerinin başında topçu birliğine az çok dahil olmuştu ve çalışan bir topçu mürettebatının ritmi iliklerine işlemişti.

Topu süngerle!
Topu doldur!
Mermiyi sıkıştır!
Ateş!

Tek bir topçu birliği. Altı adet on-poundluk top. Menzillerinde bir şey vardı ama saldırı altında değillerdi. Ateş edişleri düzensizdi. Sıcak savaşta olduğu gibi değildi.

Gerçi, dürüst olmak gerekirse, o gün gösterilen herhangi bir fiziksel çaba, amacına bakılmaksızın "sıcak" olarak tanımlanmalıydı.

Ufak bir ağaç topluluğuna doğru hamle yaptı ve gölgelerinde ferahlayarak nefes verdi. Siyah ceketinin içinde ölmek üzere olduğunu hissetti ve kısa süre için dinlenmek amacıyla üzerinden çıkardı. Bu lanet olası şeyi büsbütün bırakmayı göze alabilir miydi?

Daha evvel ceketsiz bir milis grubu görmüştü. Bazıları kafalarına güneşten korunmak için yemeni bağlamışlardı. Fakat ceketli olarak, milis doktoru numarası yapıp yolunu bulabilirdi- o sevimsiz kıyafet parçası yeterince kötü kokuyordu.

Kurumuş ağzında biraz tükürük oluşturmak için dilini oy-

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

nattı. Kaçtığı zaman ne halt yemeye yanına bir matara almayı akıl etmemişti acaba? Susuzluk; kendisinin derhal hareket etmesi gerektiğine karar verdi.

Üzerindeki kıyafetlerle bir piyade ya da süvari eri tarafından görüldüğü anda, daha ağzını bile açamadan vurulması muhtemeldi. Fakat toplar kitle hâlindeki düşman karşısında çok etkili olmakla beraber, söz konusu tek bir askerse hemen hemen işe yaramaz duruma gelirlerdi, zira nişan alma işi isabet ettirmeye yetecek kadar kısa sürede ayarlanamıyordu. Tabii asker düz bir çizgide ilerleyecek kadar aptal değilse ve Grey o kadar da aptal değildi.

Evet, her top mürettebatının sorumlu subayı bir kılıç ve tabanca taşıyor olurdu ancak topçu birliğine yürüyerek yaklaşan tek bir kişi akla gelen bir tehlike olamazdı. Yalnızca hayretle bakmaları bile, Grey'in onlara sesini duyurabileceği bir mesafeye kadar yaklaşmasının önünü açardı. Ayrıca tabancalar on adımdan ötedeki herhangi bir şeye karşı öylesine hatalı nişan alıyordu ki, o kadar da büyük bir tehlikeyi göze almadığı yönünde mantık yürüttü.

Bir yandan etrafı kolaçan ederken adımlarını olabildiğince sıklaştırdı.

Etrafında kızgın bir şekilde ilerleyen çok fazla Kıta birliği vardı artık. İngiliz askerleri onun yürüyen bir yaralı olduğunu varsayacaklardı. Fakat İngiliz hatlarına, savaş cereyan ederken teslim olmaya çalışmayı göze alamıyordu. Çünkü o durumda yürüyen bir ölüye dönüşmesi an meselesi olurdu.

Her ne kadar namluların ağızlarına yürüme fikri tüyler ürpertici gelse de, bahçedeki topçu birliği kendisi için en iyi ihtimal olabilirdi. Boğuk bir küfür eşliğinde, ayakkabılarını tekrar giydi ve koşmaya başladı.

***

Koşarken bir milis bölüğüyle kafa kafaya geldi ama onlar başka bir yere hızlı adımlarla gitmeleri için yönlendirilmişlerdi ve Grey'e üstünkörü bakışlar atmaktan başka bir şey yapmadılar. Yan tarafa saparak çalılardan oluşan bir çitin içine girdi. Bu-

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

radan kendisini kurtarana kadar bir süre debelendi. Üzerinde fazlaca yürünerek ezilmiş dar bir tarladaydı ve buranın diğer tarafında bir elma bahçesi vardı. Yalnızca ağaçların en tepeleri yoğun bir beyaz barut dumanı bulutunu gösteriyordu. Bahçenin ötesinde bir hareket görür gibi olunca bakmak için yan tarafa doğru birkaç adım atmaya cesaret etti- sonra aceleyle tekrar eğilerek görüş alanından çıktı. Amerikan milisleri, avcı gömlekli ve üniformalı askerler. Birkaç tanesi gömleksiz hâlde, ter damlacıklarıyla kaplıydı. Muhtemelen bahçeye arkadan saldırma planı ile birlikte silahları ele geçirme ya da etkisiz hâle getirme umuduyla orada toplanıyorlardı.

Epey gürültü çıkarıyorlardı ve silahlar ateş etmeyi kesmişti. Besbelli topçu erleri Amerikalıların orada olduğunu biliyor ve direnmek için hazırlık yapıyorlardı. Bağırarak yaklaşmak için en uygun zaman bu değildi, öyleyse-

Fakat sonra davulları duydu. Epey uzakta, bahçenin doğusuna doğruydu ama ses net bir şekilde devam etti. Yürüyüş hâlindeki İngiliz tugay birliği. Bahçedeki topçu birliğinden daha iyi bir olasılık. Tugay birliği hareket ederken, nasıl giyinmiş olursa olsun yalnız ve silahsız bir adamı vurmaya meyilli ya da hazırlıklı olmazdı. Eğer bir subayın dikkatini çekmeye yetecek kadar yaklaşabilirse... Fakat birlik onun erişemeyeceği bir yere yürümeden önce onlara yetişmek için yine de bahçenin alt kısmındaki açık alanı geçmek zorundaydı.

Çileden çıkmış hâlde dudağını ısırırken çalılardan oluşan çiti güç bela geçerek sürüklenen duman bulutlarının içine doğru koştu. Bir el ateş, çok yakınında duran dumanı dağıttı. İçgüdüsel olarak kendini yere attı fakat sonra sıçradı ve güçlükle nefes alırken tekrar koştu. Tanrı aşkına, bahçede tüfekli erler vardı ve topları koruyorlardı! Hafif piyade erleri.

Fakat tüfekli erlerin çoğu, milislerle karşılaşmaya hazır vaziyette diğer tarafa dönmüş olmalıydı, çünkü bahçenin kendisinin bulunduğu tarafına daha fazla ateş edilmedi. Karnının yan tarafındaki dikişe bir elini bastırarak yavaşladı. Artık bahçeyi geçmişti. Davulları hâlâ duyabiliyordu ancak gittikçe uzaklaşıyorlardı. Devam et... devam et...

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

"Hey! Oradaki!" İlerlemeye devam etmesi gerekirdi ama nefesi kesildiği ve kimin bağırdığından emin olmadığı için bir anlığına durakSayıp kısmen döndü. Yalnızca kısmen. Çünkü iri yarı bir beden havaya fırlayıp kendisini yere serdi.

Bir dirseğinin üzerine düşmüş ve diğer eliyle adamın kafasını çoktan kavramıştı. Nemli ve yağh saçlar parmaklarının arasından kayıyordu. Adamın yüzüne şiddetle vurdu. Bir yandan hareket ediyor diğer yandan herifin midesine dizini geçiriyordu. Sonunda adamın ağırlığından yılan balığı misali sıyrıldı ve ayaklarının üzerine yalpalayarak kalkmayı başardı.

"Olduğun yerde kal!" Ses saçma bir şekilde çatlayıp tizleşerek kendisini şaşkına uğrattı. Bu sebeple gerçekten de durdu. Zar zor nefes alıyordu.

"Seni... değersiz... Pis-" Kendisini yere seren adam -hayır, Tanrı aşkına, bu bir oğlan çocuğuydu!- ayağa kalkıyordu. Elinde kocaman bir taş vardı. Kardeşi ise- kardeşi olsa gerekti zira bir elmanın iki yarısı gibilerdi. İkisi de hindi yavruları gibi yarı büyümüş ve şapşal görünüyordu- elinde iri bir sopa tutuyordu.

Ayağa kalktığı sırada Grey'in eli, Percy'nin kendisine verdiği hançeri çekmek üzere beline gitmişti. Bu çocukları daha önce gördüğünü düşündü -New Jersey milis bölüklerinden birinin kumandanının oğulları mıydı neydi?- ve onların da kendisini önceden gördüğü epey açıktı.

İkisinden biri, "Hain!" diye bağırdı. "Bu o casus!" Oğlanlar kendisiyle uzaktaki tugay birliğinin arasında duruyorlardı. Bahçe arka tarafındaydı ve üçü birden kendilerinin olduğu tarafa bakabilecek herhangi bir Alman tüfekli erinin menzili içindeydi.

"Bakın..." diyerek söze girdi ama bunun faydasız olduğunu görebiliyordu. Bir şey olmuştu. Yüz hatlarının su gibi değişmesine, çabucak ve şiddetli bir eylemde bulunma ihtiyacıyla kollarının titremesine bir şey-korku, öfke, yas?- neden olmuştu.

Çocuklardı ama ikisi de Grey'den uzun boyluydu. Ona zarar vermeye niyetli oldukları ortadaydı ve bunu yapmaya güçleri çok rahat yeterdi.

Oğlanları tereddüde düşürmeyi umarak, "General Fraser," dedi yüksek sesle. "General Fraser nerede?"

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

4

KIRMIZIMSI KAHVERENGİNİN BEDELİ

"Bütün bölükler emir ve görüşlerinize hazırdır, efendim!" diyerek nefes nefese kalmış şekilde koşturdu Robert MacCammon. Tıknaz bir adamdı. Bu sebeple az engebeli araziler ve çayırlar bile kendisini hırpalıyordu. Koltuk altlarındaki koyu lekeler yemek tabağı boyutundaydı.

"Evet, iyi." Jamie, Binbaşı MacCammon'ın ötesine göz atınca Teğmen Herbert ve bölüğünün küçük bir ağaçlıktan dışarıya doğru çıkmakta olduğunu gördü. Ellerinde silahlarıyla etrafı dikkatlice kolaçan ediyorlardı. Eğitilmemiş olmalarına karşın iyi iş çıkarıyorlardı ve Jamie kendilerinden memnundu.

Tanrım, onları elimden gelen en iyi şekilde korumama izin ver.

Bu dua aklına zar zor geldi, batı tarafına bakmak için döndü ve donakaldı.

Bulunduğu yerin aşağısındaki bayırda, doksan metreden daha uzak olmayan bir mesafede Craddock'ın iki oğlunu gördü. Sırasıyla bir taş ve bir sopayla silahlanmış, bir adamı tehdit ediyorlardı. Adamın sırtı kendisine dönüktü fakat şapkasız ve kırpılmış sarı kafası, etrafına sarılmış lekeli sargı olmasa bile anında tanınabiliyordu.

Sonrasında Grey'in bir elini beline koyduğunu gördü. Uzandığı şeyin bir bıçak olduğunu adı gibi biliyordu.

"Craddock!" diye haykırınca oğlanların ikisi de irkildi. Bir tanesi taşını düşürdü ve tekrar almak için eğildi. Bu hareketle sıska boynunu Grey için açık hedef hâline getirmişti. Grey bu savunmasız et parçasına baktı, ardından, önce elindeki çubuğu kriket sopası gibi sıkıca tutan büyük oğlana ve sonra bayır yukarıdaki Jamie'ye göz attı. Nihayet ellerini ve omuzlarını serbest bıraktı.

"*Ifrinn*!" diye homurdandı Jamie kısık sesle. Bixby'ye kısaca, "Burada kalın," dedi. Ellerinin her yerinde yapışkan bitki özü bırakan sık bir akçaağaç fidanlığının içinden tökezlemek ve yolunu zorla açmak suretiyle, bayır aşağı koştu.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Lafı hiç dolandırmadan, "Sizin bölüğünüz hangi cehennemde?" diye sordu. Oğlanlar ve Grey'e yaklaştığında zar zor nefes alıyordu.

"Eee... Şey..." Küçük Craddock cevap vermesi için abisine baktı.

"Onları bulamadık, efendim," dedi büyük olan ve yutkundu. "Onları ararken bir grup Kırmızı Ceketli'ye rastladık ve kurtulmak için oldukça hızlı koşmak zorundaydık."

Çenesiyle Grey'i göstererek, "Sonra onu gördük," dedi küçük Craddock. "Kamptaki herkes onun bir Kırmızı Ceketli ajanı olduğunu söylemişti ve tıpkı kendisinden beklendiği gibi oradaydı işte. Onlara el sallayıp seslenerek kaçmaya çalışıyordu."

Kardeşinin gölgesinde kalmama telaşıyla büyük oğlan, "Bu yüzden vazifemizin onu durdurmak olduğunu düşündük, efendim," diyerek araya girdi.

"Evet, anlıyorum." Jamie kaşlarının arasındaki noktayı ovaladı. Sanki orada küçük, acı verici bir düğüm oluşmuş gibi hissediyordu. Arkasına doğru göz attı. Güney tarafından hâlâ yukarı koşan askerler vardı ama Craddock'ın bölüğünden geriye kalan askerlerin neredeyse tamamı oradaydı. Ortalıkta endişeyle dolaşıyor ve Jamie'nin bulunduğu tarafa doğru bakıyorlardı. Epey yakınlardaki İngiliz davullarının sesini duyabildiğini söylemeye gerek yoktu. Şüphesiz ki bu, oğlanların karşılaştıkları ve Grey'in ulaşmaya çalıştığı bölüktü bu.

Craddock'ın oğullarına bir bakış atarken "Eğer konuşabilirsem..." dedi Grey, Almanca olarak.

"Yapamazsınız, bayım," diye cevapladı Jamie, acımasızlıkla. Vakit yoktu- ve bu iki küçük mankafa tekrar kampa gidene kadar hayatta kalırsa, Grey'le aralarında geçen bütün konuşmaları kendilerini dinleyen herkese kelimesi kelimesine aktarırdı. Bir İngiliz casusuyla yabancı dilde hoşbeş ettiğinin onlar tarafından ihbar edilmesi, göze alabileceği son şeydi.

"Oğlumu arıyorum!" diyerek İngilizceye döndü Grey. Bunu söylerken oğlanlara tekrar bakmıştı. "Tehlikede olduğunu düşünmek için sebeplerim var."

"Buradaki herkes aynı durumda," diye şiddetle cevap ver-

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

di Jamie. Fakat kalbi göğüs kafesinde çırpınmıştı. Grey'in şeref sözünü bozma sebebi buydu demek. "Kendisine yönelik tehlikenin kaynağı kim?"

"Efendim! Efendim!" Bixby, akçaağaçların öbür tarafından bağırıyordu. Sesi yüksek ve aceleciydi. Jamie gitmek ve bunu bir an evvel yapmak zorundaydı.

"Geliyorum, Bay Bixby!" diye bağırdı. Grey'e birdenbire "Onları neden öldürmedin?" diye sordu ve kafasını hızla Craddock'ın oğullarına doğru salladı. "Eğer onları aşsaydın, amacına ulaşabilirdin."

Sarışın bir kaş, Grey'in mendille bağlanmış yaralı gözünün üzerinde yay oluşturdu.

"Beni Claire konusunda bağışlayabilirdin ama... Askerlerini öldürmek konusunda affin olmazdı."

Bir çift kuru üzümlü puding kadar sivilceli olan çocuklara baktı - Grey'in bakışlarında, oğlanların muhtemelen puding daha zeki olmadığına dair bir ima vardı. Geri adım atmadı ve sağlam gözü soluk mavi, ısrarlı bir bakışla genişlemişti. Bu kez, kavgada karşılık verecekti.

Kızgınlığını güçlükle bir kenara koyup, gözlerini kısa bir süre için kapattı Jamie.

Oğlanlara, "Bu adamla birlikte gidin," dedi. "O sizin tutsağınız." Belindeki tabancalardan birini çekip büyük Craddock'a takdim etti. Çocuk silahı, fal taşı gibi açılmış gözlerindeki hürmetle teslim aldı. Jamie elindeki parçanın içinde mermi olmadığını delikanlıya söyleme zahmetine girmedi.

"Sana gelince," dedi Grey'e tarafsızca. "Onlarla hatların arkasına git ve eğer İsyancılar Englishtown'ı hâlâ ellerinde tutuyorlarsa, oraya kadar yol göster."

Grey başıyla ters bir şekilde onayladı, dudakları birbirine kenetlenmişti. Sonra gitmek için döndü.

Jamie uzanıp Grey'i omzundan yakaladı. Adam hızla döndü - gözünde kan vardı.

"Beni dinle," dedi Jamie. Craddock'ın oğullarının kendisini duyabildiklerinden emin olmasına yetecek kadar yüksek sesle konuşuyordu. "Şeref sözünü feshediyorum." Gözlerini Grey'in

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

tek gözlü bakışına odakladı. "Beni anlıyor musun? Englishtown'a ulaştığında Yüzbaşı McCorkle'a teslim olacaksın."

Grey'in ağzı seğirdi ama dönüp gitmeden önce başını kabul etme anlamında hafif şekilde eğdi ve hiçbir şey söylemedi.

Jamie de döndü ve bekleyen bölüklerine koşuyordu ki, geriye doğru hızlı bir bakış atmayı göze aldı.

Grey önünden pazara gitmek üzere olan kazlar gibi hantal ve çırpınarak yürüyen oğlanları kışkışlamak suretiyle, hızla güneye yol alıyordu. Amerikan hatlarına doğru gidiyorlardı. Tabii bu son derece karışık savaşta "hat" kavramının bir anlamı kaldıysa...

Grey kesinlikle anlamıştı ve içinde bulunduğu aciliyete rağmen, Jamie'nin kalbinden bir yük kalkmıştı. Yemininin feshedilmesiyle birlikte, John Grey bir kez daha gardiyanlarının nezaretinde tutulan ve resmi olarak hareket özgürlüğünden yoksun bir savaş tutsağı olmuştu. Fakat aynı zamanda kendi iradesiyle tutsak kalmasına sebep olacak mecburiyetten muaftı. Ortada bir yemin yokken, düşmanının elindeki her asker gibi kendisinin aslî görevi de belliydi: Kaçmak.

"Efendim!" diyerek, nefes nefese yanına ulaştı Bixby. "Kırmızı Ceketliler-"

"Evet, Bay Bixby. Onları duyuyorum. Kendilerini karşılayalım öyleyse."

***

Eğer boyama kitabı olmasaydı, çabucak fark edemeyebilirdim. Üçüncü ya da dördüncü sınıftayken, Brianna'nın Amerikan Devrimi'nden sahneler gösteren bir boyama kitabı vardı. Sadeleştirilmiş ve uygun olacak biçimde romantik sahnelerdi bunlar. Paul Revere dörtnala koşan bir atın üzerinde gecenin içinden uçarken, Washington Delaware'i geçerken ve -Frank'in dikkat çektiği gibi- içler acısı hâldeki denizci yoksunluğunu sergilerken...

İki sayfaya yayılmış bir tanesi ise Molly Pitcher'ı tasvir ediyordu. Monmouth Savaşı'nda sıcaktan perişan olmuş bölüklere su taşıdığı (soldaki sayfada) ve ardından topçu birliğine hizmet

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

etmek için yaralı kocasının yerini aldığı (sağdaki sayfada) gösterilen o yürekli kadın...

Birileri isimlendirmeye vakit bulur bulmaz şu an dâhil olduğumuz savaşın bu adla anılacağı, o sırada kafama dank etti. Monmouth, bulunduğumuz yerin yalnızca üç ya da dört kilometre ötesindeydi.

Yüzümü bir kez daha sildim -bu hareket, anında yeniden terlediğimden bir işe yaramıyordu fakat sırılsıklam hâldeki mendillerimin durumuna bakılırsa, yüzümden hatrı sayılır miktarda kir aldığı ortadaydı- ve gün boyunca uzaktaki top atışlarını duyduğum doğu tarafına doğru baktım. Molly Pitcher orada mıydı acaba?

Renklendirmesi hayli karmaşık bir resim olmuştu ve Bree nesnelerin "gerçek" renklerine boyanmasında ısrarcı olduğu evreye yeni geçtiği için, toplar pembe ya da turuncu olamazdı.

Frank yardım etmeye istekli tavrıyla, bir kâğıda pek çok kabataslak top çizerek -siyah, mavi, mavi-mor ve mavikantaron gölgeleri olan- griden, kırmızımsı kahverengi ve altın tonları eklenmiş kahverengine kadar her şeyi denedi. Nihayet koyu yeşille gölgelendirilmiş siyahta karar kıldılar ki, Frank'in topların tarihsel gerçekliğine dair fikri utangaç bir şekilde ileri düzeydeydi.

Gerekli yeterlilikten yoksun olduğum için çimenleri boyama işine sürülmüş, fakat Brianna bıkar bıkmaz Bayan Pitcher'ın yırtık pırtık hâlde dalgalanan kıyafetlerinin hareketli gölgelendirme işine yardım etmeye de başlamıştım. Boya kalemlerinin kokusu zihnimde tüm gücüyle dururken başımı yukarı kaldırdım ve küçük bir grubun yoldan aşağı doğru geldiğini gördüm.

İki tane düzenli Kıta askeri ve Skinner'ın Yeşilleri isimli Taşralı, Kral yanlısı bir alayın açık yeşil üniformasını giyen bir adam vardı. İki yanındaki Kıta askerleri tarafından desteklenmesine rağmen fena hâlde sendeliyordu. Kıta askerlerinden kısa boylu olanı da yaralı görünüyordu: Tek kolunun etrafında kan lekeli bir örtü sarılıydı. Diğeri sanki nöbetteymiş gibi bir sağa bir sola bakıyordu ama yaralı olduğuna dair bir işaret yoktu.

İlk başta Taşralı askere bakmıştım, bir tutsak olsa gerekti. Fa-

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

kat daha sonra ona yürümekte yardım eden yaralı Kıta askerine daha dikkatli baktım. Molly Pitcher aklımda hâlâ capcanlı iken küçük bir hayretle fark ettim ki, bu asker bir kadındı.

Kıta askerinin ceketi kalçalarını kapatmıştı ama bacaklarının dizlerine doğru eğim oluşturduğunu açıkça görebiliyordum. Bir erkeğin kalça kemikleri yukarıdan aşağıya dümdüz inerken; bir kadının kalça kemiği bölgesinin genişliği, belli hafif eğik bir duruşu mecbur kılar.

Yanıma ulaşmalarına kadar geçen sürede, yaralı askerlerin akraba olduğu da açık hâle gelmişti. İkisinin de köşeli çeneleri ile eğik omuzları vardı ve kısa boylu, zayıf tiplerdi. Fakat Taşralı asker kesinlikle erkekti ve yüzünde sık bir kirli sakal vardı. Buna karşın kız kardeşinin cildi yumurta kadar pürüzsüz ve neredeyse bir o kadar beyazdı.

Taşralı hiç de öyle değildi. Yüzü bir maden eritme ocağı gibi kıpkırmızıydı. Beden sıcaklığı da aynı şekilde bir fırını aratmıyordu. Gözleri beyaz yarıklardan ibaretti. Başı ise cılız ve ince boynunun üzerinde sallanıyordu.

"Yaralı mı?" diye sordum hiç vakit kaybetmeden. Bir yandan onu iskemleye dikkatle yerleştirmek için omzunun altına elimi koymuştum. Poposu iskemleye değer değmez vücudu pelteleşti ve eğer tutuşumu sağlamlaştırmasaydım yere düşmüş olurdu. Kız korku dolu biçimde nefes verip bir elini ona doğru uzattı ama o da tökezledi ve diğer asker omuzlarından yakalamasaydı o da düşecekti.

Erkek olan Kıta askeri, "Başına bir darbe aldı," dedi. "Ben ona kılıcımın kabzasıyla vurdum." Bu itiraf biraz utanma barındırıyordu.

"Onu yatırmama yardım edin." Elimi Taşralı'nın kafasında gezdirdim ve saçının altında çirkin, çürümüş bir yara tespit ettim ama herhangi bir çatırdama ya da kafa çatlağı belirtisine rastlamadım. Muhtemelen beyin sarsıntısı söz konusuydu. Belki de bundan fazla hasar yoktu. Fakat elimin altında aniden kıpırdanmaya başladı ve dilinin ucu ağzından dışarı sarktı.

"Aman Tanrım," dedim fısıltıyla ama yeterince sessiz konu-

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

şamamış olmalıyım, çünkü kız ufak ve ümitsiz bir feryat kopardı.

Kulağa rahatlatıcı gelmesini umarak, "Güneş çarpması," dedim hemen. Gerçek durum bunun ötesindeydi; kuvvetten düşüp nöbetler geçirmeye başladıktan hemen sonra genellikle ölürlerdi. İç sıcaklıkları, vücut sistemlerinin kaldırabileceğinden bir hayli yüksek olurdu ve bu şiddetteki bir nöbet sıklıkla, beyin hasarının oluşmaya başladığına delalet ederdi. Yine de-

"Dottie!" diye haykırdım ve ona durumun acil olduğunu belirten işaretler yaptım. Ardından sağlam ama çok korkmuş olduğu yüzünden okunan Kıta askerine döndüm. "Şu gri kıyafetli kadını görüyor musun? Yaralıyı onun olduğu gölgeliğe sürükle, kendisi ne yapılacağını bilir." Gayet basitti. Adamın üstüne -ve mümkünse- ağzına su dök. Yapılabileceklerin hepsi bundan ibaretti.

Konyak şişemde ne varsa çoğunu bir kupaya aceleyle koyarken, kızı yaralı olmayan kolundan tutup bir iskemleye oturmasını sağladım. Geriye çok fazla kan kalmamış gibi görünüyordu.

Kalmamıştı zaten. Örtüyü çıkarınca elinin olmadığını ve ön kolunun fena halde parçalanmış olduğunu gördüm. Kan kaybından ölmemesinin tek sebebi, birinin üst koluna bir kemer sarıp, arasına soktuğu bir çubukla turnikeyi sağlamlaştırmış olmasıydı. Herhangi bir şeyin görüntüsü yüzünden son bayılmamın üzerinden uzun süre geçmişti, bu görüntü sebebiyle de bayılmadım ama zeminin ayaklarımın altından kaydığını çok kısa bir an için hissettim.

"Bunu nasıl yaptın tatlım?" diye sordum, olabildiğince sakin bir şekilde. "Al, iç bunu."

"Ben- el bombası," diye fısıldadı. Kolu görmemek için kafasını diğer tarafa çevirmişti ama kupayı dudaklarına götürdüğümde konyak ve su karışımını yutkunarak içti.

"Bu kız- bu adam onu yerden aldı," dedi arkamdaki kısık, boğuk bir ses. Diğer Kıta askeri dönmüştü. "Ayaklarıma doğru yuvarlanmıştı ve bu kız onu yerden aldı."

Kız kafasını konuşan kişiye doğru çevirdi ve o an adamın ızdırap dolu bakışını gördüm.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

"Sanıyorum orduya senin için katıldı?" Kolun kesilmek zorunda olduğu açıktı. Dirsekten aşağıda kurtarılabilecek hiçbir şey kalmamıştı ve onu bu durumda bırakmak kızı iltihap ya da kangren sebebiyle ölüme terk etmek anlamına gelirdi.

"Hayır, değil!" dedi kız nefes almaya çalışırken. "Phil-" Güçlükle soluyarak ağaçlara doğru bakmak için kafasını çevirdi. "Onunla gitmemi sağlamaya çalıştı. Kral yanlısı kampına... Yapmazdım."

Vücudunda kalan az miktarda kanla, yeterince oksijen almakta zorlanıyordu. Kupayı tekrar doldurup biraz daha içmesini sağladım. Bitirdiğinde sıçrayıp sarsılıyordu ama daha canlıydı. "Ben bir vatanseverim!"

"Ben... Onu eve göndermeye çalıştım, hanımefendi," dedi genç adam pat diye. "Ama kendisine sahip çıkacak kimse kalmamıştı." Bir eli kızın sırtından iki-üç santim uzaklıkta, havada asılı duruyordu. Ona dokunmayı istiyor, eğer düşerse onu tutmak için bekliyordu.

"Anlıyorum. Peki ya o adam..." Güneş çarpmasından muzdarip askerlerin ağaçların gölgesinde uzandığı ve Dottie'nin görev yeri olan tarafı başımla işaret ettim. "Kardeşin mi?"

Kızın başını sallayacak gücü yoktu ama gözlerini kabullenme anlamında kapatıp açtı.

"Babası Saratoga'dan hemen sonra öldü." Genç adam büsbütün perişan görünüyordu. Tanrım, on yedi yaşından büyük olmasına imkân yoktu. Kız ise on dört yaşında gibi görünüyordu ama daha büyük olsa gerekti. "Philip çoktan gitmişti. Taşralılar'a katıldığında babasıyla ilişkisini kesmişti. Ben-" Sesi titredi. Bunun üzerine ağzını sıkıca kapatıp kızın saçlarına dokundu.

"Adın ne, canım?" diye sordum. Dirseğe akacak kanın hâlâ mevcut olup olmadığını kontrol etmek için turnikeyi gevşetmiştim ve kan vardı. Muhtemelen eklem kurtarılabilirdi.

"Sally," diye fısıldadı kız. Dudakları beyaz ama gözleri açıktı. "Sarah." Bütün uzuv kesme testerelerim kilisede Denzell'ın yanındaydı- kızı oraya gönderemezdim. Bir keresinde kafamı içeri sokmuş, kan ve dışkı kokusunun yoğunluğundan bayılma-

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

nın eşiğine gelmiştim. Bundan daha kötüsü ise içerideki acı ve dehşet ortamı ile kesip biçme sesleriydi.

Yol boyunca gelen daha fazla yaralı vardı ve birinin onlarla ilgilenmesi gerekiyordu. Tereddüdüm bir andan fazla sürmedi.

Dottie ve Rachel'ın ikisi de işlerle başa çıkmak için gereken azme ve çılgına dönmüş insanları yönetebilecek fiziksel mevcudiyete sahipti. Rachel'ın tavrı Valley Forge'ta edindiği aylar süren tecrübeden ileri geliyordu. Dottie'ninki ise insanların onun istediklerini elbette yapacaklarına dair despot bir beklenti alışkanlığına dayanıyordu.

İkisi de insana güven aşılıyorlardı ve onlarla gurur duyuyordum. Kendi aralarında, birinin umabileceği kadar ve -bence- kilisedeki doktorlarla yardımcılarından çok daha iyi geçiniyorlardı.

"Dottie!" Tekrar seslenip el işaretiyle yanıma çağırdım. Doğruldu ve yüzünü önlüğüne silerek bir çırpıda geldi. Dottie'nin önce kıza -Sarah'ya-, sonra kısaca çimende uzanan bedenlere bakıp merak, korku ve ümitsiz bir merhamet ifadesiyle tekrar ona döndüğünü gördüm. Öyleyse erkek kardeş ya çoktan ölmüş ya da ölmek üzereydi.

Parçalanmış kolu görebilmesi için biraz çekilerek, "Gidip Denzell'ı getir, Dottie," dedim. Bembeyaz kesilip yutkundu. "Yanına çerçeveli testeremle küçük bir kancalı tutamak almasını söyle."

Sarah ve genç adam "testere" kelimesini duyunca ufak bir dehşetle nefeslerini tuttular. Bunun üzerine genç adam hızlıca hareket etti ve nihayet kıza dokunarak, sağlam omzundan tuttu.

"İyi olacaksın, Sally," dedi şiddetle. "Seninle evleneceğim! Benim için hiç fark etmez. Yani- senin- senin kolun." Zahmetle yutkundu ve onun da suya ihtiyaç duyduğunu fark edip matarayı uzattım.

"Hadi oradan!" Kızın beyaz yüzündeki gözleri, yakılmamış kömürler kadar koyu ve parlaktı. "Kimse benimle- acıdığı için evlenmeyecek. Kahrolası... Ya da vicdan azabı yüzünden... Sana... İhtiyacım yok."

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Genç adamın yüzü, şaşkınlıkla -ve bence küçük düşürülmüş olduğundan dolayı- allak bullaktı.

"Peki, nasıl geçineceksin?" diye sordu öfkeyle. "Koca dünyada şu kahrolası üniformadan başka hiçbir şeyin yok. Sen- Sen..." Yumruğunu hiddetle bacağına vurdu. "Tek kolla, orospuluk bile yapamazsın!"

Genç kız, yavaş ve zor bir şekilde nefes alırken kin dolu bakışlarını adama dikti. Bir an sonra, yüzünden bir fikrin gölgesi geçti. Başını onaylarcasına kısaca sallayıp bana döndü.

"Sizce ordu bana... Emekli maaşı... Ödeyebilir mi?"

Artık Denzell'ı görebiliyordum. Her yanına kan sıçramıştı ama derli topluydu. Ameliyat malzemelerinin kutusuyla birlikte çakıl zemini aceleyle geçiyordu. Eter ya da afyon tentürü için ruhumu bile satardım ama elimde ikisinden de hiç yoktu. Bu sefer derin nefes alan ben oldum.

"Öyle olmasını umuyorum. Molly Pitcher'a verecekler, neden sana da olmasın?"

5

YANLIŞ ZAMANDA YANLIŞ YERDE

Tarleton yüzüne vurmayı yalnızca bir kere başarabildiği, o da burnuna isabet etmediği için kendini tebrik ederken, çenesine temkinli bir şekilde dokundu William. Kaburgaları, kolları ve karnı bambaşka bir konuydu. Ayrıca kıyafetleri çamurlu ve gömleği söküktü ama kavgaya karıştığı, sıradan bir gözlemci tarafından fark edilmezdi. Yüzbaşı André'nin İngiliz Alayı'na gönderilen mesajdan bahsedeceği tutmadığı sürece, bu işten pekâlâ sıyrılma ihtimali vardı. Nihayetinde, eğer yol boyunca duyduklarının yarısı bile doğruysa, o sabah Sör Henry'nin işi başından aşkındı.

Kampa dönüş yolundaki yaralı bir piyade yüzbaşı Sör Henry'yi Amerikalılara karşı bir taarruza önderlik ederken gördüğünü, ön tarafa çok fazla ilerleyince, arkadaki askerler kendisi-

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

ne ulaşmadan önce yakalanmasına ramak kaldığını anlatmıştı. Duydukları William'ın içini yakmıştı, çünkü bunun bir parçası olabilmeyi çok isterdi. Neyse ki en azından kâtiplerin çadırında tıkılıp kalmamıştı.

Goth'un bir nalı çıktığında, Cornwallis'in tugayına geri dönmesine dört yüz metreden az bir yolu kalmıştı. William bir küfür savurup durdu, duruma bakmak için aşağı indi. Nalı buldu ama iki çivisi ortalıkta görünmüyordu ve etrafa bakınması onları bulmasına yetmedi. Böylece aklına ilk gelen düşüncedeki gibi ayakkabısının topuğuyla geri çakma ihtimali kalmamış oldu.

Nalı cebine sokup etrafına baktı. Her taraf asker kaynıyordu ama su yatağının öbür tarafındaki köprü başında toplanmakta olan bir bölük Alman el bombacısı bulunuyordu. Temkinli adımlarla, Goth'u karşı tarafa doğru sürdü.

En yakınındaki kişiye, "Merhaba," dedi Almanca. "En yakın askeri birlik nerede?"

Adam kendisine kayıtsızca göz atıp omuz silkti. Fakat genç bir şahıs köprünün karşı tarafını işaret etti ve yüksek sesle Almanca açıkladı: "Hafif piyadeler geliyor, iki bölük arkamızdalar."

William, "Teşekkürler!" dedi yüksek sesle ve Goth'u bir dizi cılız çam ağacının oluşturduğu aralıklı gölgeye götürdü. Şanslıydı. Atı uzun bir yol boyunca yürütmek zorunda kalmayacaktı, nalbant ve yük arabasının kendisine gelmesini bekleyebilirdi. Yine de gecikme yüzünden huysuzlandı.

Ruhen diken üstündeydi. Normalde silahlarının bulunması gereken yer olan kemerine dokunup durdu. Uzak bir mesafede tüfeklerin ateşlendiğini duyabiliyor ama hiçbir şey göremiyordu. Kırsal bölge akordeon gibi katlanmış hâldeydi. İnişli çıkışlı çayır birden ağaçlı su yataklarına dönüşüyor ve tekrar beliriyordu. Bu döngü gözün alabildiği her yerde hâkimdi. O zamana dek yalnızca yüzündeki teri sildiği için bir hayli ıslak olan mendilini arayıp buldu. On iki metre aşağıdaki dereden yukarı doğru taşman belli belirsiz bir serinlik esintisi yakaladı ve daha fazlasını bulma umuduyla oraya yaklaştı. Matarasındaki ılık suyu yudumlarken aşağı inip akarsudan içebilmeyi arzu ediyordu fa-

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

kat bunu göze alamadı. Sarp yamaçtan kolaylıkla inebilirdi ama yukarı geri tırmanmak zorlu olacaktı ve nalbandı yakalamayı tehlikeye atamazdı.

"O Almanca biliyor!" Ne duymuştu? El bombacılarının ara sıra yaptıkları konuşmalara o ana kadar dikkatini vermemişti ama tıslar gibi söylenmiş olan bu kelimeler kendisine açık şekilde ulaşmıştı. Almanca konuştuğunu söyledikleri kişinin kim olduğunu anlamak için etrafına baktı ama arkasındaki iki el bombacısından başka kimseyi göremedi. Oldukça yakınında duruyorlardı. İçlerinden biri gergin şekilde kendisine sırıtınca William kaskatı kesildi.

Birdenbire köprüyle kendisi arasında iki kişi daha belirdi. "Bu da ne?" diye sordu William hızlıca Almanca konuşarak. "Ne yapıyorsunuz?"

Çam yarması gibi bir herif, özür dileyen bir surat ifadesi takındı.

"Affet. Burası hakkında yanılıyorsun."

Yanlış yerde miyim? William tek kelime daha edemeden, üzerine çullandılar.

Bütün gücüyle dirsek, yumruk, tekme ve kafa attı ama olay birkaç saniyeden fazla sürmedi. Kollarını çekip arkasında birleştirdiler ve iri kıyım herif yüzündeki aynı özür dileyen ifadeyle tekrar "Affet," dedikten sonra kafasına bir taş darbesi indirdi.

William bilincini bütünüyle kaybetmedi, ta ki su yatağının dibine çarpana kadar.

***

Çok fazla savaşmanın meşakkatli bir tarafı olduğunu düşündü Ian fakat konu hakkında söylenebilecek her şey aşağı yukarı bu kadardı. Özellikle Amerikalılar arasında epey faaliyet vardı ve ne zaman bir Kırmızı Ceketli grubuyla karşılaşsalar çoğu zaman acımasız çatışmalar olurdu. Fakat kırsal alan o kadar düzensizdi ki, ordular herhangi bir yerde nadiren kalabalık olarak toplanıyorlardı.

Pek çok İngiliz piyade bölüğünün etrafından dolaşmanın çaresini ise pusuya yatmakta bulmuştu. Fakat bu öncü birliğin

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

ötesinde, ortalarında sancakları duran bir hayli fazla sayıda İngiliz vardı. Burada yönetimin kimin elinde olduğunu bilmenin bir faydası olur muydu? Sancakların detaylarını ayırt edebilecek kadar yakında olmasına rağmen, bunu anlayabileceğinden emin değildi.

Sol kolu yay şeklinde bükülünce, dalgınlıkla ovaladı. Yara güzelce iyileşmişti fakat ardında bıraktığı iz hâlâ kabarık ve hassastı. Kolun eski gücünü kazanması da henüz söz konusu değildi. Ayrıca Kızılderili gözcülere ok atmış olması, damarlarına bir titreme ve sıçrama hâliyle birlikte, kemiklerinin derinlerinde bir yanma hissi miras bırakmıştı.

"Bunu tekrar yapmaya çalışmasam daha iyi olacak," diye söylendi Rollo'ya. Sonrasında köpeğin yanında olmadığını hatırladı.

Gerçi bakışlarını kaldırınca, Kızılderili gözcülerden birinin kendisiyle birlikte olduğunun farkına vardı.

Cılız bir midilliye binmiş olan bir savaşçı, Ian'ı yirmi metre öteden dikkatle süzüyordu. Evet, kaşlardan en tepesine kadar tıraş edilmiş kafası, gözlerini boydan boya geçen siyah boya şeridi ve deniz kabuklarından yapılmış uzun küpelere bakarak, Abenaki kabilesinden olduğundan emindi. Bu gözlemleri yaptığı sırada, bir sığınak arayışıyla kendi binek hayvanının yönünü değiştiriyordu. Askerlerin asıl kuvveti en az iki yüz metre uzakta, açık çayırda duruyordu ama aralarında kestane ve akkavak sıraları vardı. Ayrıca geldiği yolun dört yüz metre kadar gerisinde, dalgalı arazi büyük su yataklarından birine dönüşüyordu. Alçak zeminde kapana kısılmak akıllıca olmazdı ama eğer yeterince önden giderse, izini kaybettirmek için iyi bir yöntemdi.

Atını hızlıca harekete geçirdi ve yerlerinden fırladılar. Aniden sola dönünce sık bir ağaçlığın bulunduğu toprak parçasını geçtiler- ki bu iyiydi çünkü Ian, ağır bir şeyin kafasının yanından vınlayarak geçip ağaçlığa çarptığını duydu. Sopa mı fırlattı? Balta mı?

Bunun önemi yoktu. Önemli olan tek şey, adamın fırlattığı şeyi artık elinde tutmuyor oluşuydu. Fakat ardına baktı ve ikinci Abenaki'nin ağaçlığın diğer tarafından, yolunu kesmek üzere

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

geldiğini gördü. İkinci gelen bir şeyler haykırdı ve ilki ona cevap verdi- avlanma konuşmaları.

"Cuidich mi, a Dhia!" dedi ve topuklarını atının iki yanına vurdu. Yeni kısrak iyi bir attı ve açık alanın dışına çıkmayı başardılar. Ufak bir ağaçlığı ezip geçtikten sonra diğer tarafa ulaştıklarında önlerine kesilmiş tomruklardan oluşturulan bir çit çıktı. Zamanında durmak için fazla yakındı. Zaten durmadılar. At arka ayaklarını alçalttı, büzüldü ve üstünden atladı. Son anda arka toynakları, Ian'ın dudağını ısırmasına sebep olacak kadar sert bir *güm* sesiyle çitin en tepesine çarptı.

Ardına bakmadı, aksine kafasını atının boynuna doğru eğdi ve önünü görebileceği çayırlar boyunca bu şekilde son sürat yol aldılar. Yönünü değiştirdi ve o tarafların sarp olma ihtimaline karşı atını belli bir açıyla koşturdu, su yatağının kenarına bodoslama çarpmak istemiyordu. Toplanmakta olan ordunun uğultu ve patırtıları hariç, arkasından hiç ses gelmiyordu. Abenaki savaşçılardan gelen bağırma ya da avlanma sesleri yoktu.

İşte karşısındaydı. Su yatağının kıyısını oluşturan sık ağaçlık. Yavaşladı ve geriye doğru bir bakış atmayı nihayet göze aldı. Hiçbir şey yoktu. Nefes alıp atının yürüyüş hızında giderek yavaşlamasına izin verdi. Bu sırada kıyı boyunca göz gezdirerek, aşağıya inebilecekleri uygun bir yol seçmeye çalışıyordu. Köprü üst tarafında henüz görünür olmuştu, belki kırk beş metre kadar uzağındaydı, fakat üzerinde kimse yoktu - henüz.

Su yatağının içinde -bulunduğu yerin yaklaşık iki yüz yetmiş metre ötesinde- birilerinin kavga ettiğini duyabiliyordu ama ağaçlık yeterince sık olduğu için, onlardan gizlenmiş hâldeydi. Seslere bakılırsa, sadece bir boğuşma yaşanıyordu -gün içinde bu tür olayları zaten sayısız kez duymuş ya da görmüştü- iki taraftan askerler susuzluk sebebiyle, su yataklarını oluşturmuş olan derelerden aşağı inerler, ara sıra karşılaşıp birbirlerinin üzerine yürürler ve sığ yerlerde etrafa kan sıçratırlar.

Bunun düşüncesi, aklına kendi susuzluğunu getirdi. Boynunu uzatıp duran ve burun delikleri suyun kokusuyla genişleyen atı da unutmamak lazımdı.

Aşağı doğru kayarken gevşek taşlar ve bataklık zemine dikkat

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

ederek derenin kıyısına kadar olan yolda önderlik etti. Buralarda dere kenarı çoğunlukla kıyılarında su mercimeği örtüleri ve küçük sazlıklar olan yumuşak çamurdan oluşurdu. Gözüne kırmızı bir şey ilişince gerildi fakat bu, çamura yüzükoyun yatmış bir İngiliz askeriydi ve belli ki ölüydü. Bacakları akıntıda salınıyordu.

Ayakkabılarını bir çırpıda çıkardı ve kendisi de suya adım attı. Derenin bu kısımları oldukça geniş ve yalnızca birkaç santim derinlikteydi, dibi ise alüvyonluydu. Ayak bileklerine kadar batmıştı. Bir adım daha attıktan sonra ayak basılacak daha sağlam bir yer arayışıyla atı su yatağının üst kısımlarına doğru yönlendirdi. Fakat kısrak, susuzluktan gözü dönmüş hâldeydi ve Ian'ı kafasıyla dürtüyordu; uzun süre beklemeyecekti. Boğuşma sesleri artık zayıflamıştı; yukarıdaki ve uzakta bir yerlerdeki birkaç askeri duyabiliyordu ama su yatağında o türden hiçbir hareket kalmamıştı.

Sonunda uygun bir yer buldu. Atın dizginlerini bırakınca hayvan dereye doğru atıldı. Suyu keyifle yudumlarken ön ayakları çamura batmıştı, ancak arka ayakları çakıl tabakasına sağlam basıyordu. Ian da suyun çekimine neredeyse aynı iştahla kapılmıştı. Dizlerinin üzerine çöktü ve suyun verdiği mutluluk verici serinliği hissetti. Bu his, ellerini birleştirip içtikten ve yine birleştirip yine içtikten, yutabileceğinden daha hızlı şekilde içme çabasıyla arada boğulmanın kıyısına geldikten sonra ansızın hiçliğe dönüştü. Nihayet istemeyerek durdu ve yüzüyle göğsüne su serpti. Boyasının içindeki ayı yağı suyun damlacıklar hâlinde teninden akmasına sebep olsa bile, bu yaptığı serinleticiydi.

"Hadi artık," dedi atına. "Patlayacaksın ama böyle yapmakta ısrar ediyorsun." Biraz çabalaması gerekti ama sonunda atın burnunu dereden çıkarmayı başardı. Hayvan kafasını sallarken, yarı açık ağzından etrafa su ve yeşil ot parçacıkları saçtı. Kıyının üst tarafına doğru götürmeye çalıştığı atın kafasını çekiştiriyordu ki, bir İngiliz askeri daha gördü.

Bu seferki yine su yatağının kenarına yakın bir yerde uzanıyordu ama çamurun içinde değildi. Yüzüstü yatıyordu ama kafası yana dönüktü ve...

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

"Ah, İsa adına, hayır!" Ian atının dizginlerini bir ağaç gövdesinin etrafına apar topar attıktan sonra sekerek bayır yukarı çıktı. Tabii ki düşündüğü gibiydi. Uzun bacaklar ve kafanın şekline ilk baktığı andan beri biliyordu. Her ne kadar kanla kaplı olsa da yüzü bunu kesinleştirmişti.

William hâlâ hayattaydı, kuruyan kanından beslenen yarım düzine karasineğin altındaki yüzü seğiriyordu. Ian bir elini -Claire Yenge'nin yaptığı gibi- William'ın çenesinin altına koydu fakat nabzı nasıl yakalayacağına ya da iyi bir nabzın nasıl hissettirdiğine yönelik hiçbir fikri olmadığından elini geri çekti. William büyük bir çınar ağacının gölgesinde yatıyordu ama cildi hâlâ ılıktı.

Ian bir yandan hızla düşünerek ayağa kalktı. Lanet herifi atın sırtına çıkarması gerekecekti ama belki de önce kıyafetlerini çıkarmak en iyisi olurdu? En azından şu ceketini çıkarsaydı? Peki ya İngiliz hatlarına geri götürüp onun sorumluluğunu alacak ve doktora ulaştıracak birini bulsa? Bunu yapmak daha kısa sürerdi.

Yine de ceketi çıkarması gerekirdi, yoksa adam hiçbir yere varamadan sıcaktan ölebilirdi. Karar verip tekrar diz çöktü Ian ve böylelikle kendi hayatını kurtardı. Savaş baltası, bir saniye önce kafasının durduğu yerdeki çınarın gövdesine saplanmıştı.

Bir saniye sonra ise Abenakiler'den biri bayırdan aşağıya koştu ve Ian'ın yüzünde ağzının kokusunun esintisini bırakarak, bir çığlık eşliğinde üstüne atladı. Fakat o ufacık uyarı anı, Ian'ın ayaklarını bir araya getirip kenara çekilmesi ve Abenaki'nin bedenini acemi bir güreş hareketiyle kalçasının üzerine fırlatarak adamı on santim ötedeki çamura düşürmesine yetmişti.

İkinci adam arka tarafındaydı. Ian adamın çakıl ve otların üzerindeki ayak seslerini duymuş, inmekte olan darbeyi karşılamak için hızla dönmüştü. Yarayı bir kolunun ön tarafından alırken, diğer eliyle bıçağı almaya çalışıyordu.

Sonunda -keskin tarafından- yakaladı ve avcunun içini kestiği için dişlerinin arasından bir tıslama kopardı. Ardından yarı hissiz koluyla adamın bileğini doğradı. Bıçak artık boştaydı.

Hem eli hem de bıçak kandan dolayı kayganlaşmıştı. Ian

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

kabzasını kavrayamıyordu ama bir şekilde uzaklaştırdı. Döndürüp akıntının üst tarafına doğru olabildiğince uzağa fırlatmıştı ve bıçak suya çarpıp dibi boylamıştı.

Sonrasında Ian'ın tek bildiği adamların üzerine çullanıp kendisini yumruklayıp, tekmeleyip, tırmaladıklarıydı. Geriye doğru sendeledi, dengesini kaybetti ama yine de saldırganlardan birini tutmaya devam ederek adam üzerindeyken dereye düşmeyi başardı. Bundan sonra, olayın ucunu kaçırdı. Abenakiler'den birini suya sırtüstü yatırmış, ısrarla boğmaya çalışırken bu sırada diğeri Ian'ın sırtına binmiş, bir kolunu boynunun etrafına sarmaya çalışıyordu. Böylece, derenin diğer kıyısında bir curcuna oldu ve her şey bir anlığına durdu. Düzensizce hareket eden birçok asker vardı. Davulları duyabiliyordu ama uzaktaki denizin dalgalarına benzeyen, tutarsız sesler halinde geliyordu.

Kısa bir an için Abenaki de durdu ama bu kadarı yeterliydi: Ian adamı sırtından savurarak döndü ve çamurlu zeminde kayan ayaklarıyla bata çıka ve tuhaf bir şekilde zıplaya zıplaya suyun içinde ilerledi. Fakat kıyıya ulaşmayı başardı ve gözüne ilişen ilk şey olan uzun bir meşe ağacına doğru koştu. İleri atılıp ağaç gövdesine sarılarak, bedenini yukarı çekip tırmandı. Dallara ulaşabileceği bir noktaya gelince kendini yukarı çekmek için onlara tutundu, hızlandı ve yaralı eline aldırış etmedi.

Kızılderililer peşindeydi ama artık çok geçti. Bir tanesi sıçrayıp ağaca çarptı ama tutunmayı beceremedi. Ian dizini büyük bir dalın üzerine atıp ağacın gövdesine nefes nefese kalmış şekilde tırmandı. Üç buçuk metre yukarıdaydı. Artık güvende miydi? Öyle olduğunu düşünüyordu ama bir an sonra temkinli bir şekilde aşağıya göz attı.

Abenakiler kurt sürüsü gibi bir ileri bir geri dolaşıyorlardı. Dere kenarının üst tarafındaki gürültüye doğru göz gezdiriyor, sonra bakışlarını yukarıdaki Ian'a ve ardından derenin karşı tarafındaki William'a çeviriyorlardı - bu, Ian'ın karnına ağrılar saplıyordu. Tanrı aşkına, gidip adamın boğazını kesmeye karar verseler elinden ne gelirdi? Onlara fırlatacak bir taşı bile yoktu.

Durumun tek iyi yanı, adamların da yanında silah ya da ok bulunmuyor gibi görünmesiydi. Onları yukarıdaki atlarının ya-

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

nında bırakmış olmalılardı. Kendisine taş atmaktan başka hiçbir şey yapamazlardı ama bunu yapmaya da niyetleri yok gibiydi.

Yukarıdan daha fazla ses geldi. Çok sayıda asker vardı, neye bağırıyorlardı acaba? Ardından Abenakiler Ian'ı bir anda terk ettiler. Sular sıçratarak akıntının diğer tarafına döndüler. William'ı çevirip kıyafetlerini didik didik aramak için kısa süre duraksadılar -besbelli çoktan soyulmuştu, çünkü hiçbir şey bulamadılar- ardından Ian'ın atını çözüp son kez alaycı bir "Mohawk!" haykırışı kopardılar ve kısrakla birlikte akıntı yönündeki ağaçlığın içinde gözden kayboldular.

***

Ian tek koluyla kendini yamaçtan yukarı çekti, biraz süründü ve açık alanın kıyısında devrilmiş bir kütüğün altında bir müddet uzandı. Gözünün önünde bir sinek sürüsü gibi noktalar belirip kayboluyordu. Civarda çok fazla olay cereyan ediyordu ama hiçbiri kendisinde acil bir endişe yaratacak kadar yakında değildi. Noktaların yok olmasını sağlaması umuduyla gözlerini kapattı. Kaybolmadılar; bunun yerine siyah, pembe ve sarının oluşturduğu korkunç bir görüntüye dönüşerek Ian'da kusma isteği uyandırdılar.

Gözlerini aceleyle tekrar açtı Ian ve tam da o an baruttan kararmış pek çok gömlekli ya da bazıları bellerine kadar çıplak Kıta askerinin, bir topu yolun aşağısına doğru sürüklediğini gördü.

Hemen arkalarında bulunan daha fazla asker ve bir başka top tarafından takip ediliyorlardı. Hepsi sıcaktan yalpalıyordu ve yorgunluktan gözlerinin ışığı sönmüştü. Top arabalarının ön kısımlarının arasında, kurumla kaplanmış yüzü mutsuz bir çaresizliğe kapılmış hâlde paldır küldür yürüyen Albay Owen'ı tanıdı.

Bir çeşit heyecan duyusu Ian'ın başıboş bakışlarını bir grup askere doğru çekince, bunun hayli büyük bir grup olduğunu belli belirsiz bir ilgiyle fark etti. Bayrakları, direğine içi boş bir yahni gibi yaslanmış hâldeydi.

Bu görüntü tanıdık bir his uyandırdı içinde. Beklenildiği

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

gibi, General Lee oradaydı. Atını kalabalığın dışından Owen'a doğru sürerken, uzun burnu ve çatık kaşlarına rağmen çok istekli görünüyordu.

Aralarında geçen konuşmanın herhangi bir kelimesini duymak için Ian fazla uzaktaydı ve etrafta çok gürültü vardı ama Owen'ın hareketleri ve işaretlerinden sorunun ne olduğu açıkça anlaşılıyordu. Toplarından biri arızalıydı, muhtemelen ateşlemenin sıcaklığıyla patlamıştı ve diğerinin arabası ön kısımdan kırıldığı için halatlarla çekiliyor, titreşen metal taşlarda gıcırdıyordu.

Soluk bir aciliyet hissi yeniden yüreğine ağırlığını koyuyordu. *William.* Birilerine William'dan bahsetmesi gerekiyordu ve bu kişilerin İngiliz olmayacakları belliydi.

Lee'nin kaşları çatıldı ve dudakları inceldi ama soğukkanlılığını korudu. Owen'ı dinlemek için eyerinden aşağıya eğilmişti. Onu başıyla onaylayıp birkaç kelime ettikten sonra tekrar doğruldu. Owen yüzünü elbisesinin koluna silip askerlerine bir el işareti yaptı. Adamlar iplerini yerden alıp ağırlığı kederli bir biçimde yüklendiler. Ian üç ya da dört askerin yaralı olduğunu o an gördü. Kafaları ya da ellerinin etrafına bez sarılmıştı. Bir tanesi yarı topallayan kanlı bacağına rağmen tek elini toplardan birine destek olmak amacıyla koymuştu.

Ian'ın karnı artık yatışmaya başlamıştı. Kısa süre önce dereden kana kana su içmiş olmasına rağmen yine bir hayli susamış hâldeydi. Nereye gittiğine hiç dikkat etmemişti ama Owen'ın toplarının yoldan aşağı geldiğini görünce, her ne kadar görüş alanının dışında olsa da köprüye yakın olduğunu anlamıştı.

Saklandığı yerin dışına doğru süründü ve görüş alanı siyahtan beyaza, sonra tekrar siyaha dönerken, kütüğe tutunarak ayağa kalmayı başardı.

William. Ona yardım edecek birini bulmalıydı... Ama ilk olarak su bulmak zorundaydı. Susuz hâlde hiçbir şey yapamazdı. Dereden ne içtiyse ter olup vücudunu terk etmişti ve dili damağı kurumuş hâldeydi.

Pek çok sefer denemek zorunda kaldı ama nihayet boynunda iki matara asılı olan bir piyade erden su alabildi.

"Ne oldu sana dostum?" diye sordu piyade er, Ian'ı ilgiyle süzüyordu.

"Bir İngiliz gözcüsüyle kavga ettim," diye yanıtladı ve mataryı gönülsüzce geri verdi.

"Umarım kazanmışsındır," dedi asker, yanıt beklemeden el salladı ve bölüğüyle birlikte uzaklaştı.

Ian'ın sol gözü fena halde acıyor, ayrıca bulanık görüyordu. Ayrıca başındaki kesik kanıyordu. Belinde asılı duran küçük çantayı eliyle yokladı ve taşıdığı tütsülenmiş kulağı sardığı mendili buldu. Mendil küçüktü ama kaşının etrafını sarmasına yetti.

Elinin eklem yerleriyle ağzını sildi, yine su hasreti çekmeye başlamıştı. Ne yapmalıydı? Bayrağın artık güçlü bir şekilde dalgalandığını, yoğun havada şiddetle sallanarak birlikleri kendisini takip etmeye çağırdığını görebiliyordu. Belli ki Lee, köprünün üzerine yönelmişti. Nereye gittiğini o da birlikleri de biliyordu. Kimse bir su yatağından aşağıya güçlükle inip yaralı bir İngiliz askerine yardım etmez ya da edemezdi.

Durumunu ölçmek için kafasını iki yana salladı ve gözlerinin kararmadığını anlayınca, kuzeybatıya doğru yola koyuldu. Şansı yaver giderse kendisine doğru gelen La Fayette ya da Jamie Dayı ile karşılaşır, belki yeni bir binek hayvanı edinirdi. Bir atı olursa William'ı su yatağından tek başına çıkarabilirdi. Ve o gün başka ne olursa olsun, şu Abenaki piçlerinin defterini dürecekti.

6

ÖĞLE VAKTİ

Bu noktada La Fayette'in askerlerinden biri, geri çekilme emirleriyle çıkageldi. La Fayette'in Spotswood South Brook ile Spotswood Middlebrook arasındaki çiftliklerden birinin yakınındaki asıl kuvvetine yeniden katılmaları söyleniyordu. Jamie bunu duymaktan dolayı memnundu. Yarı silahlı milis bölüklerinin bahçeye yerleştirilmiş topçu birliğini kuşatma altına almasının hiçbir makul yolu yoktu. Topu koruyan tüfekler varken bu mümkün değildi.

"Bölüklerinizi toplayıp benimle şu yukarıdaki yolda buluşun Bay Guthrie," dedi Jamie orayı işaret ederek. "Bay Bixby, Yüzbaşı Kirby'yi bulabilir misiniz? Aynı şeyi ona da söyleyin. Ben gidip Craddock'ın birliklerini getireceğim."

Yüzbaşı Craddock'ın bölükleri kendisinin ölümü sebebiyle fena halde moral bozukluğu yaşamıştı ve Jamie askerlerin yaban arıları gibi dağılmalarını önlemek için onları doğrudan kendi yönetimi altına almıştı.

Onbaşı Filmer ve askerlerini çiftlik evinden alıp -terk edilmiş olduğu için kimseyi orada bırakmaları gerekmedi- tarlalar ve derelerden birinin üzerindeki köprü boyunca ilerlediler. Atının toynakları döşeme tahtalarının üzerinde takırdarken, dokuz metre aşağıdaki sudan gelen huzurlu serinliği hissederek biraz yavaşladı. Su için durmalarının iyi olacağını düşündü -sabahın erken saatlerinden beri bunu yapmamışlardı ve mataralar kuruyup kalacaktı- fakat onca askerin su yatağına ulaşması, dereye inip tekrar yukarı tırmanmaları çok fazla zaman alacaktı. La Fayette'in bulunduğu yere kadar idare edebileceklerini düşündü, orada kuyular vardı.

Ön tarafındaki yolu görebiliyordu ve gizlenen İngilizler olması ihtimaline karşı çevreyi dikkatle gözetledi. Ian'ın nerede olduğunu, kısa süren bir kızgınlıkla, merak etti. İngilizlerin konumunu bilmeyi çok isterdi.

Bir saniye sonra, aklındaki sorunun cevabını buldu. Yakınlardan bir silah ateşi duyulunca Jamie'nin atı kayıp düştü. Hayvan bütün yapıyı sallayan bir gümbürtüyle köprünün zeminine çarpıp, yüksek sesle kişnerken bir an için mücadele ettikten sonra kenardan kayarak su yatağına düştü. Jamie bundan önce ayaklarını hızla çekip kurtarmış ve eyerden kalkmıştı.

Bacaklarının üzerinde zar zor yükseldi. Parçalı tahtaların üzerine savrulduğu sırada avuç içindeki deri tamamen sıyrıldığı için eli alev almış gibi acıyordu.

Kalan bütün nefesiyle, "Koşun!" diye bağırdı Jamie ve bir kolunu şiddetle sallayarak askerleri toplayıp yolun aşağısındaki, onları koruyacak bir ağaçlığa doğru yönlendirdi. "Gidin!"

Kendini onların arasında, bir asker dalgası tarafından taşınırken buldu.

Koşma çabası ile nefes nefese kalmış hâlde ve hırıltılar içinde gizlenecekleri yere doğru sendeleyerek ilerlediler. Kirby ve Guthrie bölüklerini ayırmaya çalışırken, Yüzbaşı Craddock'ın geç kalmış askerleri Jamie'nin etrafında toplanıyorlardı. Jamie nefesi kesilmiş şekilde, Bixby ve Onbaşı Greenhow'a asker sayımı yapmalarını başıyla işaret etti.

Köprünün altındaki zemine çarparken atın çıkarmış olduğu sesi hâlâ duyabiliyordu.

Kusacaktı; midesinin yükseldiğini hissediyor ve zapt etmemesi gerektiğini biliyordu. Kendisiyle konuşmak isteyen Teğmen Schnell'e yerinde kalmasını söyleyen hızlı bir el işareti yapıp büyük bir çınar ağacının arkasına yürüdü ve midesinin içinde ne varsa çıkmasına izin verdi.

Ağzı açık ve başı destek almak için sert ağaç kabuğuna bastırılmış şekilde bir süre daha öne eğilerek durdu. Böylece salyanın ağzındaki tadı yıkayıp götürmesine müsaade etti.

Cuidichmi, a Dhia... diye Galce konuşmaya başladı ama zihni o an bütün kelimelerini yitirmişti. Ağzını kıyafetinin koluna silerek doğruldu. Fakat ağacın arkasından çıkarken her şey ve kendisinin bunlarla ilgili yapabileceklerine dair bütün düşünceler birden yok oldu. Ian yakınlardaki ağaçların arasından çıkmış, açık alanda ilerliyordu. Yeğeninin atı yoktu ve yavaş ama azimli bir şekilde yürüyordu. Jamie on iki metrelik uzaklıktan bile yaralarını görebiliyordu.

Her ihtimale karşı tüfeğini Ian'ı vurmak için yükselten bir milis askeri, "Şuradaki bizimkilerden biri mi yoksa onlardan mı?" diye şüpheyle sordu.

"Benimkilerden," dedi Jamie. "Onu vurma, tamam mı? Ian! Ian!" Koşmadı -dizi koşmasına izin vermeyecek kadar çok acıyordu- fakat yeğenine doğru mümkün olduğunca hızla ilerledi ve kendisini görünce Ian'ın gözlerindeki donuk bakışın tuzla buz olup parıldadığını fark ederek rahatladı.

"Jamie Dayı!" Ian kafasını netleştirmeye çalışırcasına iki yana salladı ve güçlükle nefes alarak aniden durdu.

Jamie kan olup olmadığına bakmak için bir adım geriye çekilirken, "Yaran ağır mı *a bhalaich*?" diye sordu. Görünürde yaraları olsa da korkutucu bir şey yoktu; hayatî organlarından yara almış gibi bedenini kavramıyordu.

"Hayır. Hayır, şey..." Ian birkaç kelime edebilmek için dilini şapırdatınca, Jamie matarasını onun eline tutuşturdu. İçinde acınacak kadar az su kalmıştı ama biraz olsun vardı ve yeterliydi.

Ian hepsini içti. Boş matarayı yüzünden aşağı indirirken tek nefeste, "William." dedi. "Senin-"

"Ne olmuş William'a?" diyerek lafını böldü Jamie. Yolun aşağısına doğru -bazıları yarı koşarak arkasına bakan- daha fazla asker geliyordu. Ian'ın kolunu tutup, "Ne olmuş?" diye tekrar etti.

Ian derhal, "Yaşıyor," dedi. "Biri kafasına vurmuş ve onu şuradaki su yatağının kenarında bırakmış." Keşif erlerine doğru belli belirsiz bir işaret yaptı. "Köprünün yaklaşık iki yüz elli metre batısında, tamam mı? Ölü falan değil ama ne kadar ağır yaralı olabileceğini bilmiyorum."

Jamie anlık hesaplamalar yaparken başıyla onayladı. "Tamam. Peki sana ne oldu?" Ian ve William'ın birbirleriyle dalaşmadıklarını ummaktan başka çaresi yoktu. Fakat eğer William baygınsa Ian'ın atını alan kişi o olamazdı ve belli ki birisi almıştı -

"İki Abenaki gözcüsü," diye yanıtladı Ian yüzünü buruşturarak. "Şerefsiz herifler beni takip ediyorlardı çünkü-"

Jamie, Ian'ın kolunu hâlâ tuttuğu için okun çarptığını ve delikanlının bedenine girerken yarattığı yankının şaşkınlığını hissetti. Ian inanamayan gözlerle sapın dışarıda durduğu sağ omzuna baktı ve dizlerinin üzerine çöktü. Devrilip düşerken bedeninin ağırlığı kendisini Jamie'nin kavrayışından ayırıyordu. Jamie ikinci oktan kaçmak için kendini Ian'ın bedeninin üstüne fırlattı ve yuvarlanarak yere çarptı. Okun kulağının çok yakınından hızla geçtiğini duydu. Hemen yukarısındaki milislerin silahının ateşlendiğini duyduktan sonrası ise çığlık ve bağırışların yarattığı karışıklıktan ibaretti. Bir grup asker yerlerinden fırlamış, okların kaynağına doğru kükreyerek koşuyordu.

"Ian." Yeğenini sırtüstü çevirdi Jamie. Delikanlının bilinci yerindeydi ama boyaların altından görebildiği kadarıyla, yüzü bembeyaz ve solgundu, çaresiz şekilde yutkunuyordu.

Jamie oku tuttu. Claire'in delta kası dediği üst kolun etli kısmına saplanmış ancak nazikçe salladığında yerinden oynamamıştı.

"Sanırım kemiğe saplanmış," dedi Ian'a. "Kötü durumda değil ama ucu fena sıkışmış."

"Bence de öyle," dedi Ian güçsüz bir sesle. Dik oturmaya çalışıyor ama yapamıyordu. "Oku kırar mısın? Orada öylece sarkarken etrafta dolaşamam."

Jamie başıyla onayladı, yeğenini dik bir şekilde oturttu ve iki elinin arasına aldığı oku, geride çekip çıkarmak için kullanılacak birkaç santimlik pürüzlü bir sap kısmı bırakacak şekilde kırdı. Ian'ın omzundan akan sızıntı dışında, fazla kan yoktu. Okun ucunu çıkarma işiyle Claire daha sonra ilgilenirdi.

Bağırmalar ve karışıklık yayılıyordu. Jamie bir bakış atınca yolun aşağısına daha fazla askerin geldiğini gördü. Ayrıca uzaklardaki bir düdüğün zayıf bir şekilde ve umutsuzca uyarı verdiğini duydu.

Başıyla gürültünün geldiği tarafı işaret ederek, "Yukarıda ne olup bittiğini biliyor musun?" diye sordu Ian'a.

"Albay Owen'ı bir keşmekeş içinde toplarıyla aşağı doğru gelirken gördüm. Lee'ye bir şey söylemek için durdu ve sonra ilerlemeye devam etti ama koşmuyordu."

Her ne kadar ağır ve sarsak bir şekilde-yakından takip edilmiyormuş gibi- olsa da, birkaç asker sahiden koşuyordu. Fakat Jamie etrafındaki askerler arasında yükselmeye başlayan korkuyu hissedebiliyordu ve bir an önce onlara döndü.

"Yanımda kal," dedi Guthrie'ye sakince. "Adamlarını bir arada ve benim yanımda tut. Bay Bixby, bunu Yüzbaşı Kirby'ye de söyleyin. Yanımda kalın ve ben aksini söylemedikçe hareket etmeyin."

Abenakiler'in -okların kaynağının onlar olduğunu düşünüyordu- peşinden giden Craddock'ın bölüğündeki askerler ormana girip gözden kaybolmuşlardı. Bir an için tereddüt etti ama

arkalarından bir grup gönderdi. Tanıdığı hiçbir yerli sabit bir noktadan savaşmazdı. Bu yüzden askerlerini pusuya gönderdiğinden şüpheleniyordu. Belki de yaklaşmakta olan İngilizlerle yüzleşmeye gidiyorlardı. Fakat durum böyleyse mümkün olduğunca hızlı şekilde emin olmak en iyisiydi ve muhtemelen bir ya da iki tanesi ona haber vermek için geri dönmeyi başarabilirdi.

Ian doğrulmaya başlamıştı ki, Jamie eğilip delikanlının sağlam omzunun altına bir kolunu koyarak ayağa kalkmasını sağladı. Ian'ın bacakları titriyor, çıplak hâldeki belden yukarısından ter boşanıyordu ama ayakta durdu.

"Bana ismimle seslenen sen miydin Jamie Dayı?" diye sordu Ian.

"Evet, ağaçların arasından çıktığını gördüğümde ben seslendim." O taraftan gelen kimse var mı diye bakarken ağaçların olduğu tarafı başıyla işaret etti Jamie. "Neden?"

"O zaman değil. Bu olmadan hemen önce." Ok sapının pürüzlü ucuna dikkatle dokundu. "Biri arkamdan seslendi, hareket etmemin sebebi buydu. İyi oldu zaten. Aksi hâlde bu yarayı göğsümden almış olacaktım."

Jamie kafasını iki yana salladı ve çalıları hayaletlerle donatan hafif gizemli havayı hissetti ama böyle şeyleri düşünmek için hiç vakit yoktu; artık "Geri çekilin! Geri çekilin!" bağırışları duyuluyordu. Arkasındaki askerler sarsılıp, rüzgârdaki buğday başakları gibi dalgalandı.

"Yanımda kalın!" dedi Jamie yüksek ve sert bir sesle. Bunun üzerine en yakınındakiler ellerini silahlarına atıp beklediler.

William. Oğlunun düşüncesi iliklerindeki bir korkuyu harekete geçirdi. Ian'ı vuran ok, aklına William'ın görüntüsünü getirmişti; çamur ve kanlar içinde bilinçsiz hâlde yatıyordu. Fakat şu anda... Tanrı aşkına, çocuğun peşinden asker gönderemezdi. Ordunun yarısı bu tarafa akın ederken ve belki de İngilizler paçalarındayken böyle bir şey mümkün değildi. Yine de eğer İngilizler gerçekten bu tarafa geliyorlarsa, çocuğa rastlayıp onunla ilgilenebilirlerdi.

Bizzat gitmeyi fena halde isterdi. Eğer William ölüyorsa...

Fakat hiçbir koşulda askerlerini bırakamazdı. Özellikle de bu koşullarda onları terk edemezdi.

Tanrım, eğer onunla hiç konuşamazsam, ona söyleyemezsem...

Şimdi ise Lee ve emir erlerinin yoldan aşağıya geldiğini görüyordu. Hiçbir telaş belirtisi olmaksızın, yavaşça hareket ediyorlar fakat bunu kastî olarak yapıyorlardı. Neredeyse yangından mal kaçırır gibi ara sıra geriye bakıyor, sonra bakışlarını hızla öne doğru çeviriyor ve eyerlerinde dimdik oturuyorlardı.

"Geri çekilin!" Bu çağrı gittikçe güçlenerek artık dört bir yanlarını sarmıştı ve askerler dalga dalga ağaçlıktan dışarı çıkıyorlardı. "Geri çekilin!"

Jamie o kadar yumuşak bir sesle, "Yanımda kalın," dedi ki kendisini yalnızca Guthrie ve Bixby duyabildi - ve bu yeterliydi. Kaskatı kesilip onun yanında durdular. Onların kararlılığı, geri kalanları da tutmaya yardımcı oldu. Eğer Lee yanına gelip emir verirse, o zaman gitmek zorunda kalacaklardı ama daha erken değil.

Arkasındaki askerlerden biri şaşkınlık içinde, "Siktir!" dedi. Jamie geriye bakınca gözlerini bir yere dikmiş olan askeri gördü ve onun neye baktığını anlamak için hızla arkasına döndü. Craddock'ın askerlerinden bazıları, hallerinden memnun görünerek ağaçlıktan dışarı çıkıyorlardı. Yanlarında Claire'in kısrağı vardı, eyerinin üstünde ise bir Kızılderili'nin gevşek bedeni duruyordu. Kafasından başlayan saç tutamları neredeyse yerde sürünüyordu.

"Onu hakladık, efendim!" Askerlerden biri -Mortlake- kafasından çıkarmayı akıl etmediği bir şapkanın gölgesi altında, beyaz dişleriyle sırıtarak selam durdu. Yüzü yağlanmış deri gibi parlıyordu. Başparmağını kısrağa doğru sallarken Ian'ı dostane bir tavırla işaret etti. "At- sen?"

"Öyle," dedi Ian ve İskoç aksam Mortlake'i şaşırttı. "Size teşekkür ederim fakat atı dayımın almasının en iyisi olacağını düşünüyorum. Ona ihtiyacın olacak, öyle değil mi?" diye ekledi Jamie'ye bakarak. Bu sırada bir kaşını arkalarında duran asker yığınına doğru kaldırmıştı.

Jamie teklifi geri çevirmek isterdi, çünkü Ian zar zor yürü-

yebilecekmiş gibi görünüyordu ama delikanlı doğru söylüyordu. Bu askerlere -ister ileriye ister geriye olsun- önderlik etmek zorundaydı ve kendisini görebilmeleri gerekiyordu. İsteksizce onaylayınca Abenaki'nin cesedi eyerden çekilip çalıların üstüne özensizce atıldı.

Ian'ın nefretten kararmış gözlerinin cesedi izlediğini görünce, aklına bir an için yeğeninin torbasında taşıdığı tütsülenmiş kulak geldi ve yapmamasını umdu- fakat hayır, bir Mohawk başkasının avından hiçbir hatıra almazdı.

"İki kişi olduklarını söylemiştin Ian?"

Ian ölü Abenaki'ye bakarken daldığı derin düşüncelerden sıyrılıp başıyla onayladı.

"Diğerini gördüm," diyerek kastedilen soruyu yanıtladı Mortlake. "Biz bu haini vurunca kaçtı. Yolun yukarısından gelen ve sayıları sürekli artan asker dalgalarına bakarak öksürdü. "Affınıza sığınıyorum efendim ama bizim de gidiyor olmamız gerekmiyor mu?"

Askerler huzursuzca kıpırdanıyor ve kalabalığın arasında seçtikleri Lee'yi görmek için boyunlarını turna gibi uzatıyorlardı. Bu sırada kendisinin emir erleri bölgeye yayılarak, bir araya gelen askerleri bir çeşit düzenli geri çekilme sağlamak için önlerine katmaya çalışıyor fakat açıkça görmezden geliniyorlardı. Sonra bir şey, ortamdaki bir değişiklik Jamie'nin ve yanındaki askerlerin yarısının başka bir tarafa dönmesine sebep oldu.

İşte yolun yukarısına doğru Washington geliyordu. Jamie'nin eski beyaz atının üzerinde dörtnala ilerlerken büyük ve sert suratında, metali eritebilecek bir bakış vardı.

Askerlerin arasında yükselmekte olan korku, neler olup bittiğini anlama telaşıyla topluca öne doğru ilerledikleri sırada çabucak yok olmuştu. Yola karmaşa hâkimdi, bazı bölükler arkadaşlarını ararken etrafa bakmak için ansızın duranlar sebebiyle dağılmıştı. Kimileri Washington'un aniden ortaya çıkışını fark ediyor, diğerleri ise hâlâ gelmeye devam ederken beklemekte olanlarla çarpışıyordu. Ve bütün bunların ortasında Washington atını Lee'nin yanında durdurup, sıcak ve öfkeden bir elma gibi kızarmış yüzüyle ona doğru eğildi.

"Bununla ne ima ediyorsunuz beyefendi?!" Yoğun havanın garip bir tesadüfüyle kendisine kadar ulaşan ve Jamie'nin net olarak duyabildiği yegâne kelimelerdi bunlar. Ardından gürültü, toz ve boğucu sıcaklık olay yerini öyle kalın bir perdeyle çevreledi ki, boş konuşma seslerinden, tüfeklerin huzur bozan yaylım ateşlerinin yankıları ve uzaklarda ara sıra yükselen hafif el bombası patlamaları dışında bir şey duymak imkânsızlaştı.

Sesiyle gürültüyü bastırmayı denemedi Jamie, buna gerek yoktu; karşılarında sahnelenen merasime en az kendisi kadar kilitlenmiş askerler hiçbir yere gitmiyordu.

Lee'nin uzun burunlu suratı öfkeyle incelmişti. Jamie birdenbire onu, bir Punch ve Judy gösterisindeki öfkeli kukla Punch olarak gördü. İçinde çılgınca bir gülme dürtüsü peyda oldu, çünkü kaçınılmaz olarak bu durumda George Washington, kocasını bir sopayla döven cadaloz Judy oluyordu. Jamie bir an için sıcağa yenilerek delirdiğinden korktu.

Fakat bir kez zihninde canlanınca, bu düşünceden kaçamaz olmuştu. Bir an için, Punch'ın bebeğini kıyma makinesine atışını izlerken Hyde Park'ta ayakta duruyormuş gibi hissetti.

Zira Washington'ın alenen yaptığı şey buydu. Üç ya da dört dakika kadar devam ettikten sonra Washington öfkeli bir tiksinti hareketi yaptı. Ardından atını harekete geçirip hızla ilerlemeye başladı ve kendisini hayranlıkla seyrederken yol kenarını tıkamış olan birlikleri geçmek için etraflarından dolandı.

Kendi hayranlığından bir sarsıntıyla uyanan Jamie, kısrağın üzengisine bir ayağını koyup üstüne çıktı.

"Ian-" dedi ve yeğeni dizine bir elini koyarak başıyla onayladı. Jamie onun kendisini sabitlemek için olduğu kadar güven vermek için de böyle yaptığını düşündü.

"Bana birkaç asker ver Jamie Dayı," dedi. "Lord hazretlerine... Bakacağım."

Washington yakınlarına gelene kadar Jamie, Onbaşı Greenhow'ı çağırıp beş asker alarak Ian'a eşlik etmesini detaylı anlatmaya yetecek vakti zar zor buldu. General Washington'un şapkası elindeydi ve yüzü alev almış gibiydi. Öfke ve gözü dönmüşlük, hevesle harmanlanmıştı. Ayrıca bütün benliği, Ja-

mie'nin nadiren gördüğü fakat tanıdık bir şey yaymaktaydı; bir keresinde kendisi de hissetmişti. Başka çaresi olmadığı için her şeyi tehlikeye atan bir adamın bakışıydı bu.

"Bay Fraser!" diye bağırdı Washington. Ardından geniş ağzı, belirgin bir sırıtışla açılarak daha da genişledi. "Beni izleyin!"

7

PATER NOSTER*

William yavaşça ayıldı. Kendini berbat hissediyordu, kafası acıyor ve kusmak istiyordu. Korkunç derecede susamıştı ama herhangi bir şey içmenin düşüncesi bile tiksintisini artırdı ve kustu. Çimenler ve böceklerin üzerinde yatıyordu; üzerinde sürünen böcekler vardı. Bir dizi minik karıncanın bileğindeki koyu renkli kılların arasından tırmandığını gördü ve onları uzaklaştırmak için elini toprağa vurmaya çalıştı ama eli kıpırdamadı ve bilinci kapandı.

Tekrar açılması ise sarsıntıyla oldu. Yeryüzü başdöndürücü şekilde bir aşağı bir yukarı oynuyordu. İşte o zaman, görüş alanına girip çıkan koyu renkli şeylerin bir atın bacakları olduğunu kavradı ve bir eyere karınüstü yatırılmış şekilde taşındığını fark etti. *Nereye...?*

Yakınlardan çok fazla bağırış yükseliyordu ve bu gürültü başını fena halde ağrıtıyordu.

"Dur!" diye bağırdı birisi İngiliz aksanıyla. "Onunla ne yapıyorsun? Dur! Dur yoksa seni öldürürüm!"

"Bırak onu! Aşağı at! Kaç!" Belli belirsiz tanıdık ve İskoç aksanlı bir sesti bu.

Sonrası, içinde bir yerlerden aynı tanıdık İskoç'un bağırışlarının yükseldiği bir gürültü karmaşasıydı. "Söyleyin benim-" Ardından William, hem aklını hem rüzgârı alt eden bir gümbürtüyle yere çarptı ve karanlığa tekrar -balıklama- daldı.

---

* (Lat.) Babamız.

***

John Grey bir patikadan aşağı, toynak izlerini takip ederek su bulunması gereken yere doğru yürüdü ve kendini, ırmağın çamurlu sığlığında mataralarını doldurmakta olan bir grup irkilmiş İngiliz askerinin arasında buldu. Susuzluk ve sıcaktan sersemlemiş hâlde, kimliğini ya da kendini açıklamaya çalışma zahmetine girmeyerek, ellerini öylece havaya kaldırdı ve yoğun bir rahatlama hissiyle birlikte teslim oldu.

Askerler ona -en azından- su verdi. Daha sonra, eli tüfekli ve sinirli bir oğlan eşliğinde, terk edilmiş gibi görünen bir çiftlik evinin bahçesine sevk edildi. Silahlı ve savaşmayı kafaya koymuş, yirmi bin kadar birliğin tam ortasında olduklarını fark etmelerinin ardından, sahiplerinin kaçtığına şüphe yoktu. Grey, yarısı sert çimenle dolu olan büyük bir yük arabasına doğru itilip kakıldı, çok sayıdaki diğer tutukluyla birlikte yere oturtuldu -Tanrı'ya şükür gölgelikti- ve orada tüfekli, orta yaşlı iki erin yanı sıra, ormandan ne zaman bir yaylım ateşi sesi yükselse aniden kıpırdayan, teğmen üniforması giymiş on dört yaşlarındaki gergin bir çocuğun gözetimi altına bırakıldı.

En iyi fırsatı bu olabilirdi. Eğer kendisini Cornwallis ya da Clinton'a göndermesi konusunda çocuğu şaşırtabilir ya da gözünü korkutabilirse...

"Efendim!" diye bağırdı. Hem çocuk hem de esir alınmış Amerikalılar korkulu ve şaşkın bakışlarını ona çevirdiler.

"Adınız ne beyefendi?" diye sordu Grey emir verme sesiyle.

Bu hamlesi, çocuğu gafil avladı. Kendini durdurmadan önce geriye doğru istemsizce iki adım attı ama yüzü kızardıktan sonra toparlandı. "Sessiz ol!" dedi ve öne doğru gelerek Grey'in kulağına bir tokat atmaya niyetlendi.

Grey refleks olarak çocuğu bileğinden yakaladı ama daha serbest bırakamadan, erlerden biri kendisine doğru uzun adımlarla ilerleyip tüfeğinin dipçiğini sol ön koluna indirdi.

"Sessiz olmanı söyledi," dedi sakince. "Yerinde olsam öyle yapardım."

Grey sessizdi ama bunun tek sebebi konuşamıyor olmasıydı. O kol -ilki Jamie Fraser, ikincisi bir top patlaması yüzünden

olmak üzere- daha önce iki kere kırılmıştı ve Tanrı'nın hakkı kesinlikle üç değildi. Bir an için gözleri kardı ve bedeninin içindeki her şey büzülüp kurşundan bir sıcak topa dönüştü. Sonrasında kolu acımaya başlayınca tekrar nefes alabildi.

Yanında oturan adam kaşlarını kaldırıp, "Biraz önce söylediğin neydi?" dedi kısık sesle. "İngilizce değildi, hı?"

"Hayır," dedi Grey ve kolunu karnına bastırırken bir nefes daha almak için duraksadı. "Almanca 'Kahretsin' demek."

"Ah." Adam anlayışla başını salladıktan sonra nöbetçilere temkinli bir bakış atarken ceketinin altından bir cep şişesi çıkardı ve Grey'e uzatmadan önce mantar tıpasını açtı. "Şunu dene, dostum," dedi fısıltıyla.

Aşırı olgun elmaların kokusu doğrudan beynine akın etti ve Grey'i kusmanın eşiğine getirdi. Ancak yutkunmayı başardı ve şişeyi müteşekkir bir baş selamıyla geri verdi. Yüzünden aşağı, sağlam gözünü yakan bir ter dalgası aktı.

Elma konyağını veren adam Kıta Ordusu'nun dâimî askeriydi. Yüzü bir deri bir kemikti ve dişlerinin sadece yarısı kalmıştı. Dirseklerini dizlerine koymuş ve gözlerini savaşın yaşandığı uzak yere dikmiş hâlde, kambur bir şekilde oturuyordu. Diğerlerinin de aynı şeyi yaptığını fark etti. Hepsi boyunlarını savaşa doğru uzatmıştı.

Aklına birden Albay Watson Smith geldi. Elma konyağının kokularıyla çağrıştığına şüphe yoktu ama zihninde o kadar ansızın belirtmişti ki oturduğu yerde biraz kıpırdadı ve nöbetçilerden biri kendisine sert bir bakış atarken kaskatı kesildi. Fakat Grey bakışlarını ondan çevirince adam rahatladı.

Acıyla sarsılmış, bitkin ve susamış hâlde; zonklayan kolunu göğsüyle destekleyerek uzandı. Böceklerin vızıltısı kulaklarını doldururken, tüfek ateşleri uzaktaki gök gürültüsünün anlamsız uğultusuna dönüştü. Smith'i aklında gömleksiz olarak canlandırdığı, çevresiyle bağını koparan ve hiç de nahoş olmayan bir ruh haline teslim oldu. Bir fenerin altındaki dar karyolaya yatmış, kollarına sardığı Grey'in sırtına rahatlatıcı ve hafif dokunuşlar bırakıyordu. Bir noktada, silahlar ve bağırışlar tarafından ara sıra bölünen tedirgin bir uykuya daldı.

Ansızın uyandığında ağzı kupkuruydu. Pek çok yeni esirin getirildiğini ve yanında bir Kızılderili'nin oturduğunu fark etti. Grey'in sağlam gözü yapış yapış ve bulanıktı. Bu sebeple yeşil ve siyah savaş boyası kalıntılarının altındaki yüzü tanıması biraz zaman aldı.

Ian Murray kendisine açıkça, "Konuşma," diyen uzun ve ciddi bir bakış attığı için sessiz kaldı. Murray bir kaşını kaldırarak yaralı omzunu işaret etti. Grey sağlam omzunu hafifçe silkip, dikkatini yakındaki yolda duran su arabasına odakladı.

"Sen ve sen, benimle gelin." Bir er, mahkûmlardan ikisini işaret edip önlerine katarak, arabaya doğru götürdüler. Kısa bir süre sonra mahkûmlar, ellerindeki su dolu kovalarla geri döndüler.

Su ılıktı ve çürümüş ahşap tadı vardı ama açgözlülükle içtiler. Öyle ki, telâştan kıyafetlerine döküyorlardı. Grey zihnen çok daha sakin hissederek, ıslak eliyle yüzünü sildi. Durumuna bakmak için sol bileğini esnetti, belki yalnızca bir zedelen- hayır, öyle değildi.

Nefesini içine çekerken tıslad ve Murray, sanki buna yanıt verircesine, ellerini kule biçiminde birleştirip *Pater Noster*'i sıkıcı bir makamla okumaya başladı.

Uzun adımlarla ona doğru yaklaşan Teğmen, "Bu da n-nesi?" diye sordu. "Kızılderili dilinde mi konuşuyorsunuz?"

"Latince. Dua ediyorum, tamam mı?" dedi Ian. "Sizin için bir sakıncası var mı?"

"Benim için-" Durumun kendisi kadar İskoç aksanıyla açıklama yapılmasından dolayı da şaşkına dönen Teğmen durdu ve uzaktaki erlere kaçamak bir bakış attı. Boğazını temizledi. "Hayır," dedi kısaca ve uzak bir noktadaki ağaçların üzerinde asılı duran beyaz barut dumanı bulutuyla ilgilenme numarası yaparak, dönüp gitti.

Murray ufak bir baş işareti verirken göz ucuyla ona baktı ve *Pater Noster*'e yeniden başladı.

Grey ne yapacağını bir nebze şaşırmış hâlde, biraz da dili sürçerek ona katıldı.

Teğmen kaskatı kesildi ama arkasına dönmedi.

Duanın sonunda ses tonunu değiştirmeden ve Latince olarak, "Kim olduğunuzu bilmiyorlar mı?" diye sordu Murray.

"Onlara söyledim; bana inanmıyorlar," diye cevap verdi Grey. İnandırıcı olması için en sona rastgele bir "Ave Maria" eklemişti.

"*Gratia plena, Dominus tecum.* Ben söyleyebilir miyim?"

"Neler olabileceğine dâir hiçbir fikrim yok. Sanıyorum bir zararı olmaz."

"*Benedicta tu in mulieribus, et benedictus fructus ventris tui, Jesu,*" diye cevap verdikten sonra Murray ayağa kalktı.

Nöbetçiler tüfeklerini omuzlarına kaldırarak hızla döndüler ama Ian Murray teğmene hitap ederken bunu görmezden geldi.

"Belki beni hiç ilgilendirmez beyefendi," dedi kibarca. "Fakat kariyerinizi küçük bir hata yüzünden mahvettiğinizi görmek istemem."

"Sessiz- Ne hatası?" diye sordu Teğmen. Sıcak yüzünden çıkarmış olduğu peruğunu, belli ki kendisine yetkili bir kişi izlenimi vermesi umuduyla kafasına yeniden iliştirdi. Bu izlenim hakkında yanılıyordu, çünkü peruk oldukça büyüktü ve kısa süre sonra bir kulağının üzerinden yana doğru kaymıştı.

Murray, duygusuz bakışlarını teğmene dikmiş olan ve dik oturan Grey'i işaret ederek, "Bu beyefendi," dedi. "Onu buraya neyin getirdiğini ve bu şekilde giyinme sebebini aklımda canlandıramıyorum ama kendisini gayet iyi tanıyorum. Bu kişi, John Grey. Eee... Albay Grey'in kardeşi, Pardloe Dükü?" diye ekledi incelikle.

Genç teğmenin yüzünün rengi belirgin biçimde değişti. Çatık kaşlarının altındaki bakışları, Murray ve Grey arasında mekik dokudu. Peruğunu ait olduğu yere doğru dalgınlıkla itti. Grey gözlerini nöbetçilerden ayırmadan, yavaşça ayağa kalktı.

"Bu çok saçma," dedi Teğmen. "Lord John Grey niçin burada olsun ve- böyle görünsün?"

"Savaşın gerektirdikleri, Teğmen," dedi Grey ses seviyesini koruyarak. "Anladığım kadarıyla kırk dokuzuncu bölüktensiniz. Bu da demek oluyor ki Sör Henry Calder sizin albayınız. Onu tanıyorum. Eğer bana bir kalem ve bir kâğıt ödünç verme

nezaketini gösterirseniz, kendisine bir not yazarak, gelip beni alması için bir refakatçi göndermesini isteyeceğim. Notu, su taşıyıcısı vasıtasıyla gönderebilirsiniz," diye ekledi, çünkü teğmenin gözlerine vahşi bir bakışın yerleştiğini görmüştü. Telaşa kapılarak bu karmaşık durumdan sıyrılmanın en kolay yolunun Grey'i vurmak olduğuna karar vermesinden önce onu sakinleştirmeyi umuyordu.

Erlerden biri -Grey'in kolunu kıran kişi- nazikçe öksürdü.

"Daha fazla adama ihtiyacımız olacak, efendim, her durumda. Üçümüz on iki mahkumla... Daha fazlasının geldiğine şüphe yokken?" Teğmen anlamamış gibi bakınca, er bir girişimde daha bulundu. "Demek istediğim, belki de her koşulda takviye kuvvetler istemeye niyetlisinizdir." Adam Grey'le göz göze geldi ve tekrar öksürdü.

İyilikseverliğinden olmasa da, "Olur böyle kazalar," dedi Grey ve nöbetçiler rahatladı.

"Pekâlâ," dedi Teğmen. Bunu söylerken sesi çatladığı için sert bir derinlikle tekrarladı: "Pekâlâ!" Bu sırada etrafa saldırgan bir şekilde bakıyordu ve kimse gülecek kadar aptal değildi.

Dizleri titremeye başlayınca, Grey bunu önlemek için aniden yere oturdu. Murray'nin yüzü -aslında tüm mahkûmların yüzleri- dikkatli bir şekilde ifadesizdi.

"*Tibi debeo*," dedi Grey usulca. *Borçlandığımı kabul ediyorum.*

"*Deo gratias*," diye mırıldanan Murray'nin kolundan akarken peştamalında lekeler bırakan kan izini ve sağ omzunun etinden dışarı uzanan kırık ok parçasını ancak o zaman gördü Grey.

***

William, Tanrı'ya şükür, hareket etmeyen bir şeyin üzerinde yatarken ayıldı. Dudaklarına bastırılan bir matara vardı ve yutkunarak içti. Matara uzaklaştırılırken bile daha fazlası için dudaklarını uzatıyordu.

Tanıdık bir ses, "O kadar hızlı değil, kusarsın," dedi. "Bir kere nefes al, sonra biraz daha içebilirsin."

William nefes aldı ve bir ışık parıltısına karşı gözlerini açıl-

maları için zorladı, üst tarafında tanıdık bir yüz belirince tereddütle sallanan elini ona doğru kaldırdı.

"Baba..." diye fısıldadı.

Uzanan elini sertçe tutup yanına otururken, "Hayır ama ondan sonraki en iyi şey," dedi amcası Hal. "Başın nasıl?"

"O kadar kötü... Değil."

Onun yüzünü ellerinin arasına alıp kafasını yana çevirirken, "Sen onu benim külahıma anlat," diye mırıldandı amcası. "Hadi bir bakalım."

William, "Hadi daha fazla su içelim," dediğinde amcası ufak bir kahkaha atıp mataranın ağzını tekrar onun dudaklarına yerleştirdi.

Tekrar nefes almak için durduğunda amcası ona son derece normal bir tonda sordu: "Şarkı söyleyebileceğini düşünüyor musun?"

Görüşü kâh bozulup kâh düzeliyordu. Bir an için amcasından iki tane oluyor, sonra yeniden bir tane ve ardından iki tane... Tek gözünü kapatınca amcası sabitlendi.

"Şarkı söylememi mi... İstiyorsun?" diye sordu güçlükle.

"Eh, tam olarak şu anda değil belki," dedi dük. İskemlesine kuruldu ve ıslıkla bir melodi çalmaya başladı. Sonra aniden kesip, "Bunu tanıdın, değil mi?" diye sordu.

Biraz kızmaya başlarken, "Lillibulero," dedi William. "Tanrı aşkına, neden?"

"Zamanında kafasına baltayla vurulduğu için müzik yapma yetisini kaybeden bir delikanlı tanımıştım. Bir notayı diğerinden ayıramıyordu." Hal iki parmağını havaya kaldırıp öne doğru eğildi.

"Havada kaç parmak tutuyorum?"

"İki ve al onları burnuna sok," diye tavsiye etti William. "Uzaklaş, tamam mı? Kusacağım."

"Fazla hızlı içmemeni söylemiştim."

Fakat amcası yüzünün altına bir kap getirip, kafasını da sıkıca tuttu. William öğürüp, burnundan bile su fışkırtırken ona destek oldu.

Yastığına -gerçekten bir yastıktı bu ve kendisi bir kamp kar-

yolasında yatıyordu- tekrar yerleşene dek, algısını etrafa bakabilecek kadar toparladı. Böylece -yıpranmış sefer sandığı ve üzerinde duran kılıca bakılırsa amcasına ait olan- bir ordu çadırında olduğunu tespit edebildi. Işık parıltısının ise alçalmış ikindi güneşinden gelerek açık çadır girişinden içeriye dolduğunu anladı.

Elinin tersiyle ağzını sildikten sonra, "Ne oldu?" diye sordu William.

Amcası matarayı ona uzatırken, "Hatırladığın en son şey ne?" diye karşılık verdi.

"Şey... Eee..." Zihni bir sürü ıvır zıvırla doluydu. Sahiden hatırladığı en son şey Jane ile kız kardeşiydi. William çıplak poposuyla nehir kenarında dururken ona gülüyorlardı. Suyu yudumladı ve sargıya alınmış gibi duran kafasına parmaklarını dikkatle götürdü. Dokunmak acı veriyordu. "Atımı su içmesi için bir dere kenarına götürdüğümü..."

Hal bir kaşını havaya kaldırdı. "Spottiswood benzeri bir şey denen yerin yakınındaki bir su hendeğinde bulundun. Von Knyphausen'ın birlikleri oradaki bir köprüyü tutuyorlardı."

William kafasını iki yana sallamaya başladı ama fikrini değiştirip ışığa karşı gözlerini kapattı.

"Hatırlamıyorum."

"Muhtemelen sonradan aklına gelecek." Amcası duraksadı. "Babanı en son nerede gördüğünü hatırlama ihtimalin var mı?" William üzerine tuhaf bir soğukkanlılığın çöktüğünü hissetti. Yalnızca umursamadığını söyledi kendi kendine. Ama öyle ama böyle, herkes öğrenecekti.

"Hangisini?" diye sordu açıkça ve gözlerini açtı. Amcası kendisini ilgiyle ama herhangi bir şaşkınlık belirtisi olmadan seyrediyordu.

"Demek Albay Fraser'la tanıştın, ha?" diye sordu Hal.

"Evet," dedi William kısaca. "Sen bunu ne zamandır biliyorsun?"

"Kesin olarak diyorsan, aşağı yukarı üç saniyedir," diye cevap verdi amcası. Elini uzatıp deri boyunluğunu çözdü ve tamamen çıkarırken rahatlamayla iç çekti. "Yüce Tanrım, çok sıcak." Boyunluk geriye geniş ve kırmızı bir iz bırakmıştı. Gözlerini

kısarak orayı nazikçe ovdu. "Düşününce, söz konusu Albay Fraser'la aranızdaki benzerlikte oldukça dikkat çekici bir şey vardı... Onunla yakın zaman önce Philadelphia'da tekrar karşılaştığımdan beri düşünüyordum. Bunun evvelinde, onu uzun süredir görmemiştim. Sen o zamanlar çok küçüktün. Zaten o günlerde kendisinin hiçbir koşulda seninle beraber olduğunu da görmemiştim."

"Ah."

Bir süre sessizce oturdular. Sivrisinekler ve karasinekler çadırın keten bezinden tavanına çarpıp geri sekerek yatağa kar taneleri gibi düşüyorlardı. Etraflarını saran büyük bir kampın seslerini fark etti William ve General Clinton'ın yanında olduklarını düşündü.

Sessizliği bozarak, "Sör Henry'yle birlikte olduğunu bilmiyordum," dedi nihayet. Hal başıyla onayladı ve ceketin kendisini sefer sandığının üzerine fırlatmadan önce cebinden yıpranmış gümüş içki şişesini çıkardı.

"Değildim. Cornwallis'in yanındaydım. Biz, yani bütün alay New York'a yaklaşık iki hafta önce ulaştık. Philadelphia'ya Henry ile John'u görüp Benjamin'le ilgili tahkikat yürütmek için indim. Şehri orduyla terk etmek için tam zamanında geldim."

"Ben? Hakkında tahkikat yürütmeni gerektirecek ne yaptı?"

"Evlendi, bir oğlu oldu ve besbelli İsyancılar tarafından esir alınacak kadar ahmaklaştı," diye cevap verdi amcası umursamaz bir tavırla. "Biraz yardıma ihtiyacı olabileceğini düşündüm. Sana bundan bir yudum versem, midende tutabilir misin?"

William cevap vermedi ancak şişeye uzandı. Kaliteli konyakla doluydu. Kokusunu temkinli şekilde içine çekti ve midesini bulandırmıyor gibi gelince ancak bir yudum almaya cesaret etti. Amcası Hal onu kısa bir süre konuşmadan izledi. Lord John'la arasındaki benzerlik hatrı sayılır düzeydeydi ve amcasını görmek William'ın rahatlamayla gücenme arasındaki garip bir his duymasına sebep oluyordu.

"Baban," dedi Hal birkaç dakika sonra. "Yahut tercih eder-

sen, benim kardeşim. Onu en son ne zaman gördüğünü hatırlıyor musun?"

Gücenme, bir anda öfkeyi alevlendirdi.

"Evet, lanet olası hatırlıyorum. Ayın on altısının sabahında. Kendi evinde. Diğer babamla birlikteyken."

Hal, meraklandığını belli edecek şekilde kısık sesli bir mırıltı çıkardı.

"Sen de o zaman öğrendin, öyle mi?"

"Öyle."

"John mu söyledi?"

"Hayır, lanet olası, o söylemedi." William'ın yüzüne kan hücum edince kafasında öyle bir zonklamaya sebep oldu ki, sersemlemiş hissetti. "Eğer o- o herifle yüz yüze gelmeseydim, sanıyorum bana asla söylemeyecekti."

William titredi ve düşmemek için bir elini uzattı. Hal onu omuzlarından tutup gerisin geri yastığa uzanmasını sağladı. William ağrının hafiflemesini beklerken orada dişlerini kenetlemiş hâlde ve kıpırdamadan yattı. Amcası şişeyi direnç göstermeyen elinden ayırdı, tekrar oturdu ve dalgın bir yudum aldı.

"Daha kötüsü de olabilirdi," diye ileri sürdü amcası bir süre sonra. "Baba açısından yani."

"Ah, gerçekten mi?" dedi William soğuk bir tavırla.

"Kabul edelim, adam bir İskoç," dedi dük mantıklıca.

"Ayrıca bir vatan haini."

"Ayrıca bir vatan haini," diye onayladı Hal. "Fakat çok iyi bir kılıç ustası. Atlardan anlıyor."

"Adam lanet olası bir seyisti, Tanrı aşkına! Tabii ki atlardan anlar!" Şakaklarındaki gümbürtüye rağmen duyduğu taze öfke, William'ın tekrar doğrulmasına sebep oldu. "Ben ne halt edeceğim?!"

Amcası derin bir iç çekip, mantarı şişenin ağzına geri koydu.

"Tavsiye mi istiyorsun? Tavsiye verilmek için fazla yaşlı, tavsiyeye uymak içinse fazla gençsin." William'a yandan bir bakış attı. Amcasının yüzü babasınınkine çok benziyordu, sadece daha zayıf ve daha yaşlıydı. Kara kaşları ağarmaya başlamıştı ama

gözlerinin kenarlarında aynı kederli ruh hali duruyordu. "Kafana sıkmayı düşündün mü?"

"Hayır."

"İyi. Bunun dışındaki her şey ilerleme sayılabilir, değil mi?" Hal vücudunu esneterek ayağa kalktı ve bu hareket yüzünden inledi. "Tanrım, yaşlandım. Yat ve uyu, William. Düşünecek durumda değilsin." Fenerin kapağını açıp üfleyerek söndürdü. Böylece çadırı ılık bir loşluğa boğdu.

Çadır kapağını kaldırırken bir hışırtı duyuldu ve batan güneşin alazlı ışığı, arkasını dönerken dükün zayıf bedenini ana hatlarıyla ortaya çıkardı.

"Sen hâlâ benim yeğenimsin," dedi sohbet tonunda. "Bunun sana teselli vereceğinden şüpheliyim ama durum böyle."

8

MEZAR TAŞLARININ ARASINDA

Güneş alçalmıştı ve doğrudan gözlerimin içine parlıyordu ama yaralılar öyle hızlı gelmişlerdi ki araç gereçlerimin yerini değiştirmeye vakit bulamamıştım. Gün boyunca savaşılmıştı ve hâlâ da devam ediyordu. Yanı başımda olduğunu duyabiliyor fakat güneşe karşı gözlerimi kırpıştırarak yukarı baktığımda hiçbir şey göremiyordum. Yine de, çığlıklar, tüfekler ve el bombası olduğunu farz ettiğim şeylerin patlamaları -daha önce el bombası patlamasını hiç duymamıştım ama top gümbürtüsü ve tüfek ateşinin sesinden oldukça farklı olarak, düzensiz ve boğuk bir *bum* sesi çıkarıyordu- gölgelik ağaçlardan gelen inleme ve ağlama sesleriyle sineklerin durmak bilmeyen uğultusunu bastırmaya yetecek kadar yüksekti.

Yorgunluk ve sıcaktan dolayı yalpalarken, savaşa karşı neredeyse kayıtsızdım. Ta ki, kahverengi milis üniformalı genç bir adam sendeleyerek içeriye adım atana kadar. Adamın alnındaki derin kesikten gelen kan, yüzünden aşağıya oluk oluk akıyordu. Kim olduğunu ancak kanamasını durdurup yüzünü yarım yamalak sildikten sonra fark ettim.

Kuşkulu bir biçimde, "Onbaşı... Greenhow?" diye sordum ve ufak bir korku parlaması, yorgunluk sisini delip geçti. Joshua Greenhow, Jamie'nin bölüklerinden birindeydi, onunla daha önce tanışmıştım.

"Evet, hanımefendi." Kafasını eğerek selam vermeye çalıştı ama alnına yapıştırdığım gazlı bez tomarına sertçe bastırarak onu durdurdum.

"Hareket etmeyin. General Fraser... Siz onu..." Ağzım kuruyup yapış yapış olunca istemsiz olarak kupama uzandım ama boş olduğunu fark ettim.

"O gayet iyi, hanımefendi," diyerek bana güvence verdikten sonra uzun kollarından birini üzerinde mataramın durduğu masaya uzattı. "En azından kendisini son gördüğümde öyleydi ki, bunun üstünden on dakikadan fazla zaman geçmemiştir." Kupama döktüğü suyu önce kendi ağzına götürdü ve ardından ferahlayarak bir anlığına kuvvetli şekilde nefes aldı. Sonra biraz daha su döktüğü kupayı bana uzattı.

"Teşekkür ederim." Bir yudum aldım; öyle ılıktı ki neredeyse ıslak bile sayılmazdı ama boğazımı rahatlatmıştı.

"Yeğeni- Ian Murray?"

Onbaşı Greenhow başını iki yana sallamaya başladı ama hemen durdu.

"Öğle civarından beri kendisini görmedim, hanımefendi. Fakat cesedini de görmedim. Ah, affedersiniz hanımefendi, demek istediğim-"

"Ne demek istediğinizi biliyorum. İşte, elinizi şuraya koyun ve baskı yapmaya devam edin." Elini gazlı bezin üzerine yerleştirdikten sonra, alkol kavanozunun içinden ucuna ipek iplik geçirilmiş yeni bir dikiş iğnesi bulup çıkardım. Tüm gün sakin olan ellerim biraz titreyince durup kısa bir süre için nefes almak zorunda kaldım. Yakındaydı. Jamie o kadar yakındaydı ki... Sesini duyabildiğim bir savaşın ortalarında bir yerdeydi.

Onbaşı Greenhow bana savaş hakkında bir şey anlatıyordu ama ben ona kulak vermekte güçlük yaşıyordum. General Lee'nin görevinden atılması ile ilgili bir şeydi ve...

"Görevinden atılmak mı?" dedim pat diye. "Sebebi neymiş ki?"

Coşkun hâlimden dolayı şaşırmış göründü ama kibarca cevapladı. "Sebebini tam olarak bilmiyorum, hanımefendi. Bir geri çekilme ve kendisinin bunu söylememesi gerektiğiyle ilgili bir şeydi. Fakat sonra General Washington atının üzerinde çıkagelip lanetler ve küfürler yağdırdı, affınıza sığınıyorum hanımefendi," diye ekledi nezaketle. "Her neyse. Onu gördüm. General Washington'u. Ah, hanımefendi, öyle çok..." Kelimeler onu yüzüstü bırakmıştı. O an için boşta olan elimle matarayı kendisine uzattım.

"Jesus H. Roosevelt Christ," diye mırıldandım fısıltıyla. Amerikalılar kazanıyorlar mıydı? Kendilerine ait olanı ellerinde mi tutuyorlardı? O kahrolası Charles Lee nihayet çuvallamış mıydı, yoksa durum böyle değil miydi?

Neyse ki Onbaşı Greenhow ettiğim küfrü fark etmemiş, aksine yağmur altındaki bir çiçek gibi canlanmıştı.

"Ve böylece doğruca onun arkasından koşturduk. Yolun ve bayır hattının her noktasında bağırıyor, şapkasını sallıyordu ve aşağı doğru ağır adımlarla geri yürüyen birlikler... Ah, hepsi gözleri yuvalarından çıkacakmış gibi yukarı baktı ve sonra dönüp bize katıldılar. Bütün ordu olarak, biz sadece- biz sadece kendimizi kahrolası Kırmızı Ceketliler'in üzerine savurduk. Ah, hanımefendi, tek kelimeyle muhteşemdi."

Gözüne akacak gibi görünen bir kan damlasını yakalarken görev bilinciyle, "Muhteşem," diye tekrar ettim. Mezarlıktaki mezar taşlarının eflatun gölgeleri alabildiğine uzamışlardı. Sivrisineklerin sesleriyse, ölülerin çelimsiz duvarına hâlâ gelmekte olan -ve gitgide yakınlaşan- atış çınlamalarından daha yüksek bir şekilde kafamda uğulduyordu. Jamie de onların yanındaydı.

Kalbimin sessizliğinde, *Tanrım, lütfen onu koru,* diye dua ettim.

"Bir şey mi dediniz hanımefendi?"

***

Jamie kıyafetinin kanla ıslanmış koluyla yüzünü sildi. Yün

cildini tahriş ederken ter gözlerini yaktı. İngilizleri bir kilise ya da kilisenin bahçesindeki mezarlığa doğru kovalıyorlardı. Askerler mezar taşlarının arasından hızla geçiyor, gerektiğinde üzerinden atlıyorlardı.

Fakat İngilizler artık köşeye sıkışmışlardı. Bir subay onları düzensiz bir hatta çağırırken kaba bezler işlemeye başladı, tüfeklerin dipçikleri yere kondu ve temizleme çubukları çekildi...

Çatlak sesinin kalan tüm gücüyle, "Ateş!" diye haykırdı Jamie. "Ateş edin onlara! Şimdi!"

Yalnızca birkaç asker silahlarını doldurmuştu ama bazen iş, bir taneye bakardı. Bir silah sesi çınladı ve bir subay bağırıp sendeledi. Kıvrılıp dizlerinin üzerine çökerken kendini kavradı ve birisi onu tekrar vurdu. Geriye doğru sarsıldıktan sonra yan tarafa devrildi.

İngiliz hattından bir uğultu yükseldi ama yerini derhal telâşa bıraktı. Bazı askerler süngülerini takacak kadar duraksarken, diğerleri silahlarını sopa gibi sağa sola sallıyordu. Amerikalılar onları avazları çıktığınca bağırarak, yumruk ve silahlarla karşıladılar. Bir milis askeri yere düşmüş olan subaya uzandı, bacaklarından tuttu ve ters istikametteki kiliseye doğru sürüklemeye başladı. Belki onu esir alma, belki de kendisine yardım bulma düşüncesiyle hareket ediyordu.

Bir İngiliz askeri bu Amerikalının üzerine atlayınca, adam geriye doğru tökezledi ve düşerken ellerini subaydan çekmek zorunda kaldı. Jamie koşuyor, bağırıyor, askerleri bir araya toplamaya çalışıyordu ama faydası yoktu. Savaşın deliliğinde akıllarını büsbütün kaybetmekle kalmamış, İngiliz subayını zapt etmekle en başta her ne niyeti taşıyorduysalar, onu da yitirmişlerdi.

Jamie dehşete kapılıp onların arasına doğru koştu. Bağırıyordu ama sesi bütün o zorlamaya ve nefessizliğe yenik düştüğü için zayıf gaklamalardan öteye gidemediğini fark etti. Kavgaya ulaştı ve askeri omzundan yakaladı. Amacı onu geriye çekmekti ama adam ona dönüp yüzüne bir yumruk attı.

Çenesinin kenarını sıyırıp geçen bir vuruştu ama adamı tutmayı bırakmasına yetti. Hemen sonrasında bahtsız subayın

vücudunun bir parçasını tutmak için itip kakan biri yüzünden dengesini kaybetti.

Davullar. Bir davul. Uzaktaki birileri bir şey çalıyordu, bir çağrıydı bu.

"Geri çekilin!" diye bağırdı çatallı bir ses. "Geri çekilin!"

Bir şey oldu. Anlık bir duraksama ve ardından Amerikalılar onun yanından geçerek yürüyorlardı. Aceleyle hareket ediyorlardı ama artık zıvanadan çıkmış hâllerinden eser yoktu. Birkaç tanesi ölü İngiliz subayının cesedini taşıyordu. Evet, adam kesinlikle ölmüştü; kafası bez bebek gibi sallanıyordu.

Tanrı'ya şükür onu toprakta sürüklemiyorlar, diye düşünmeye vakit bulabildi.

Teğmen Bixby yanı başındaydı; açılmış kafatasından akan kan, yüzünden aşağı dökülüyordu.

İçi rahatlamış şekilde, "İşte buradasınız, efendim!" dedi teğmen. "Esir alındığınızı düşündük." Saygılı bir tavırla Jamie'nin koluna girip bir tarafa çekiştirdi. "Uzaklaşın efendim, olur mu? O lanet puştların geri dönmeyeceklerine güvenmiyorum."

Jamie, Bixby'nin işaret ettiği tarafa göz attı. İngilizler sahiden de, orta mesafede toplanan bir yığın Kırmızı Ceketli'den ayrılıp öne çıkmış olan birkaç subayın emirleri doğrultusunda geri çekiliyorlardı. Yaklaşacaklarına dair hiçbir belirti göstermiyorlardı ama Bixby haklıydı: her iki taraftan da hâlâ rastgele atışlar yapılıyordu. Yarasına bastırması için adama vermek üzere bir şeyler bulma amacıyla cebini yoklarken, başıyla onayladı.

Yaralar hakkında düşünmek aklına Claire'i getirdi ve ansızın Denzell Hunter'ın söylediklerini hatırladı: *"Tennent Kilisesi. Hastane oraya kuruldu."* Tennent Kilisesi bu muydu?

Bixby'yi yola doğru takip etmeye başlamıştı ama arkasına bir göz attı. Evet, ölü İngiliz subayını taşıyan askerler onu kiliseye götürüyordu ve kapının yanında oturan yaralı askerler mevcuttu. Daha fazlası ise küçük beyaz bir- Tanrı aşkına, Claire'in çadırıydı bu, acaba o-

Aynı anda onu gördü, sanki düşüncesi Claire'i sihirli bir şekilde hemen oradaki açık alana çağırmıştı.

Ayakta duruyor, ağzı açık halde dik dik bakıyordu ve bunda

şaşılacak bir şey yoktu. Yanındaki taburede oturan bir Kıta Ordusu askeri vardı. Kanla lekelenmiş bir bez parçası tutuyordu, aynı hâldeki daha birçok bez parçası, Claire'in ayakucundaki leğende duruyordu. Fakat neden böyle dışarıdaydı? O-

Ardından Claire'in sıçradığını, bir elini sertçe yan tarafına koyup düştüğünü gördü.

***

Bir balyoz gövdemin yan tarafına çarparak sarsılmama ve iğnenin ellerimden kaymasına sebep oldu. Düştüğümü hissetmedim ama yerde yatıyordum. Etrafımda siyah beyaz noktalar parlıyor ve sağ tarafımdan bir uyuşma hissi yayılıyordu. Burnuma nemli toprak, ılık çimen ve çınar yaprağının keskin olduğu kadar rahatlatıcı kokuları geliyordu.

Şok, diye düşündüm belli belirsiz ve ağzımı açtım. Boğazımdan kuru bir tıkırtıdan başka hiçbir şey çıkmadı. *Ne oluyor...* Darbenin getirdiği uyuşukluk azalmaya başlayınca, kolumu istemsizce karnıma bastırarak top gibi kıvrıldığımı fark ettim. Yanık ve taze kan kokusu aldım. Çok taze. *Demek vuruldum.*

"Sassenach!" Jamie'nin haykırışını kulaklarımdaki uğultunun üstünden duydum. Çok uzaklardan geliyordu ama sesindeki dehşeti açıkça duydum. Bundan rahatsız olmadım. Çok sakin hissediyordum.

"Sassenach!" Noktalar birbiriyle kaynaşmıştı. Dar bir ışık ve bükülen gölgeler tünelinden aşağıya bakıyordum. Tünelin sonunda Onbaşı Greenhow'ın sarsılmış yüzü vardı. Alnındaki yarı dikilmiş derin yaradaki ipin ucunda ise iğne sallanıyordu.

9

CENNETE GİTMEK İSTEYENLER BİLE, ORAYA GİTMEK İÇİN ÖLÜMÜN PEŞİNDE KOŞMAZLAR

Başım dönerek bilinçsizliğimden sıyrıldığımda, Ernest He-

mingway'in insanın acıdan bayılması gereken zamanlarda bayılamamasıyla ilgili söylediklerini düşünüyordum. Aslında az önce bayılmıştım ama haklıydı, baygınlığım sadece birkaç saniye sürmüştü. Kıvrılmış bir şekilde yatarken iki elimi de sağ tarafıma bastırıyordum. Kanım, sıcak, soğuk ve yapış yapış bir halde parmaklarımın arasından fışkırıyordu. Canım acımaya başlamıştı... Hem de çok...

"Sassenach! Claire!" Bir kez daha sis perdesini araladım ve bir gözümü açmayı başardım. Jamie yanımda diz çökmüş, bana dokunuyordu. Elleri üzerimdeydi ancak hiçbir şey hissedemiyordum...

Ter, kan ya da başka bir şey gözlerimi yakıyordu. Birinin kesik kesik soluduğunu duyuyordum. *Ben ya da Jamie?* Üşüyordum. *Üşümemem gerekiyor, çünkü hava çok sıcak...* Kendimi titreyen bir pelteymiş gibi hissediyordum. Ve canım acıyordu. Hem de çok.

"Sassenach!"

Biri beni döndürdü. Çığlık attım. Daha doğrusu çığlık atmaya çalıştım. Gırtlağımın zorlandığını hissettim ancak herhangi bir ses duymadım; kulaklarımda bir uğultu vardı. *Şok*, diye düşündüm. Kollarımı ve bacaklarımı hissetmiyordum. Kan vücudumu terk ediyordu.

Canım yanıyordu.

Şokun etkisi azalıyor, diye düşündüm. *Yoksa daha kötüye mi gidiyor?* Artık adeta acıyı görebiliyordum; sivri ve yakıcı siyah yıldırımlar şeklindeydi.

"Sassenach!"

"Ne?" dedim kenetlenmiş dişlerimin arasından. "Ah!"

"Ölüyor musun?"

"Büyük ihtimalle."

Karnımdan vuruldum. Hiç hoşnut olmasam da bu cümle aklımda belirdi ve bunu sesli şekilde söylememiş olmayı umdum. Aslında Jamie yarayı görebildiği için... Bunun bir önemi yoktu...

Birisi ellerimi yaranın üzerinden çekmeye çalışıyordu. Buna karşı direndim ve bastırmaya devam ettim ama kollarım zayıf düşmüştü. Kolumu kaldırdıklarında, elim havada asılı bir şekil-

de kaldı. Tırnaklarım kandan kararmıştı, kızıl parmaklarımdan kan damlıyordu. Biri beni sırtüstü yatırdı ve sanırım tekrar bağırdım.

Kelimelerle ifade edilemeyecek kadar acıyordu. *Pelteleştim. Vurulmanın şoku. Hücrelerim paramparça oldu. Çalışmıyorlar... Organ yetmezliği.*

Daralmıştım ve nefes alamıyordum. Titriyordum ve tepemde birisi lanet okuyordu. Gözlerim açıktı ve renkleri seçebiliyordum fakat hava dans eden noktalarla dolmaya başlamıştı.

Bağırışlar. Konuşmalar.

Nefes alamıyordum. İçimde bir şeyin daraldığını hissediyordum. *Neyim var? Ne kadar kötü?*

Tanrım, çok acıyor. *Tanrım.*

***

Jamie, başka bir yere bakarken ölmesin diye, gözlerini Claire'in yüzünden alamıyordu. Mendili için ceplerine bakındı ancak onu Bixby'ye vermişti. Çaresizlikle Claire'in eteğinin bir parçasını kıvırdı ve yaranın üzerine sertçe bastırdı. Claire acıyla haykırdı ve Jamie tereddüt etti. Ancak her yerin kan olduğunu düşününce daha da sert şekilde bastırmaya devam etti ve bağırdı. "Yardım edin! Rachel! Dottie!"

Fakat kimse gelmedi. Jamie ikinci kez etrafa göz gezdirdi ancak yaralılar, ağaçların altına yığılmış ölüler, koşuşturmalar, asker siluetleri, mezar taşlarının yanında sersemce gezinenler dışında bir şey görmedi. Eğer kızlar yakındaysa bile, çatışma mezarlığa sıçradığında kaçmak zorunda kalmış olmalıydılar.

O sırada, Claire'in kanının elinden kayarken yarattığı gıdıklanmayı hissedince, tüm gücüyle, gırtlağını yırtarcasına bağırdı. Biri bunu duymalıydı.

Ve öyle oldu. Çakıllı zemin üzerinde koşuşturma sesleri duydu ve onlara doğru gelen Doktor Leckie'yi gördü. Leckie'nin suratı bembeyazdı. Mezar taşının üzerinden atladı ve yanlarına geldi.

Jamie'nin yanında diz çöktü ve nefes nefese, "Vuruldu mu?" diye sordu. Jamie konuşamadı, başıyla onaylayabildi. Yüzünden

ve sırtından ter akıyordu. Ancak elleri Claire'e kenetlenmişti. Leckie, Claire'in sepetlerinden birini parçalayıp, iplerden bir tomar oluşturdu ve yarayla ilgilenebilmek için Jamie'nin elini çekti.

Doktor onu dirseğiyle itince Jamie yana devrildi ve ardından çaresizce sallanarak ayağa kalktı. Başka bir yana bakamamasına rağmen yavaşça dehşete düşmüş bir grup askerin ne yapacaklarını bilmeden dönüp dolaştıklarını fark etti. Yutkundu ve bu askerlerden en yakında olanı çağırıp, kiliseye Doktor Hunter'ı aramaya gitmesini emretti. Claire, onu görebilecek kadar uzun yaşayacaksa Denny'yi isterdi.

"Beyefendi! General Fraser!" Kendi isminin söylenmesi bile bu dehşet verici manzaradan gözlerini almasını sağlayamamıştı: kan, hem de çok fazla kan, Claire'in içinde durduğu koyu kırmızı renkli birikinti, diz çöktüğü sırada boyanan Doktor Leckie'nin dizlikleri ve Claire'in toplanmamış, yere dökülen saçları, yüzüne bulaşmış ot ve yaprak parçaları, Tanrım...

"Efendim!" Birisi Jamie'nin kolunu yakaladı ve dikkatini çekmeye çalıştı. General, kolunu sertçe salladı ve adamı itti. Adam da şaşkınlıkla generalin kolunu bırakmak zorunda kaldı. Kalabalıktan yükselen fısıltılar yeni gelen kişiye, yerde yatan, yaralanmış, vurulmuş, ölmüş ya da ölmekte olan kişinin, generalin eşi olduğunu söylüyordu...

Jamie onlara döndü ve bağırdı. "Ölmüyor!" Korkudan kararmış yüzleriyle çıldırmış gibi görünüyor olmalılardı.

Bixby yaklaşıp, sanki patlamak üzere olan bir bombaymış gibi dikkatlice generalin omzuna dokundu. Sakince, "Yardımcı olabilir miyim efendim?" dedi.

"Hayır," demeyi başardı. "Ben... O..." dedi yerde meşgul olan Leckie'ye yönelerek.

Yeni gelen, öteki yandan, "General?" diye seslendi. General döndüğünde adamın da bir asker olduğunu gördü. Bol kıyafetli, ciddi bakışlı, genç bir teğmendi. "Araya girmek istemezdim efendim ancak, eşiniz ölmediğine göre-"

"Git başımdan!"

Teğmen çekindi ancak yerinde kaldı. İnatçı bir şekilde,

"Efendim, General Lee acil olarak sizi bulmam için beni gönderdi. Ona katılmanızı istiyor," dedi.

Bixby kaba bir şekilde, Jamie'yi zahmetten kurtararak, yumrukları sıkılı bir şekilde, "Lanet olası Lee," dedi.

Teğmenin sıcaktan kızarmış suratı, bunun üzerine daha da kızardı. Bixby'yi umursamadı, dikkati Jamie'deydi.

"Gelmek *zorundasınız*, efendim."

***

Sesler... Birtakım, darmadağın kelimeler duyuyordum. Tıpkı sisin içinden fırlayan kurşunlar gibi.

"Denzell Hunter'ı bul!.."

"General-"

"Hayır!"

"....gitmelisiniz."

"Hayır!"

"Emirler..."

"HAYIR!"

Korkudan kaskatı kesilmiş bir başka ses,duydum: "...ihanet veya firardan ötürü infaz edilirsiniz efendim!"

Bu cümle dağılmış dikkatimi toplamama yardım etti ve sonrasında söylenenleri net bir şekilde duydum.

"O zaman beni durduğum yerde vuracaklar demektir, çünkü onun yanından ayrılmayacağım!"

İyi, diye düşündüm. Rahatladım ve yine boşluğun içine doğru sürüklendim.

***

Jamie ansızın, "Ceketini ve yeleğini çıkar delikanlı," dedi. Genç teğmen önce biraz şaşırdı ancak, Bixby'nin tehditkâr hareketlerinden ötürü denileni yaptı. Jamie onu omzundan tutup döndürdü ve, "Kıpırdama, anlaşıldı mı?" dedi.

Yerdeki kan ve çamur havuzuna elini daldırıp çıkardı; adamın beyaz sırtına parmağıyla dikkatlice yazdı:

İstifa ediyorum. J. Fraser.

Elini sallayıp çamur ve kan kalıntılarını temizlemeye yeltendi fakat bir anlık tereddütten sonra yazının başına, gönülsüzce bir "efendim" ekledi. Ardından delikanlının omzuna yavaşça vurdu.

"Git ve bunu General Lee'ye göster," dedi.

Teğmenin beti benzi atmıştı. "General, çok öfkeli efendim. Bunu yapamam," diye cevap verdi.

Jamie ona bir bakış attı. Çocuk yutkundu ve, "Hemen efendim," diye cevap verdi. Kıyafetlerini üstüne geçirdi ve önünü bile iliklemeden koşmaya başladı.

Jamie umursamaz bir tavırla ellerini dizliklerine sildi ve Doktor Leckie'nin yanına çömeldi. Bunu gören Leckie, kafasını salladı. Bir tomar ipliği ve Claire'in eteğinin bir parçasını yaranın üzerine sertçe bastırıyordu. Kolları dirseklerine kadar kan olmuştu, suratını kaplayan terler çenesinden damlıyordu.

Jamie'nin her yerini ter kaplamasına rağmen içi buz kesmiş gibiydi. Ona dokunmaya korkarak, yavaşça seslendi: "Sassenach, beni duyabiliyor musun?"

Bir an için bilincine kavuşur gibi oldu ve Jamie'nin kalbi neredeyse yerinden çıkacaktı. Claire'in gözleri sıkıca kapalı olsa da acıdan yüzünü buruşturmuştu. Sonunda, altın rengi gözleri açıldı ve Jamie'ye odaklandı. Konuşmadı, sadece kenetlenmiş dişleri arasından tıslayarak nefes verdi. Jamie onun kendisine baktığını gördü. Bakışlarında ne şokun etkisiyle oluşmuş bulutlar vardı ne de yaklaşan ölümün karanlığı... En azından şimdilik.

Dr. Leckie, dalgın bir şekilde hastasının yüzüne bakıyordu. Bir an derin bir nefes verdi ve omuzlarındaki gerginlik biraz azaldı ancak elleriyle sertçe bastırmaya devam ediyordu.

"Bana biraz daha kumaş, bandaj ya da benzeri bir şey bulabilir misiniz?" diye sordu doktor. "Sanırım kanama yavaşlıyor."

Claire'in çantası Leckie'nin arkasında açık şekilde duruyordu. Jamie çantayı aldı ve ters çevirip içindekileri döktü. Karışıklığın içinden iki bandaj rulosu aldı. Leckie elini çekerken sırılsıklam kumaş tomarından emme sesini andıran bir ses çıktı. Doktor yeni bandajları aldı ve sakince, "Korsesinin iplerini

kesebilir misin? Böylece daha rahat bir şekilde nefes alabilir," dedi.

Jamie'nin elleri, kamasını çıkarırken tereddütle titriyordu.

Claire sert bir bakış atıp, "Kesme... Çöz onları," diye bir hırıltı çıkardı.

Jamie'nin yüzünde, onun sesini duyunca anlamsız bir sırıtma belirdi ve ellerinin titremesi geçti. Anlaşılan Claire yaşayacağını ve bir gün korsesini kullanacağını düşünüyordu. Jamie yutkundu ve ipi çözmeye başladı. İp deridendi ve terden sırılsıklam olmuştu, Jamie kamasının ucunu kullanarak düğümü çözdü.

İpleri gevşetti ve korseyi çekiştirerek açtı. Claire'in nefes nefese kalmış göğsü pembe-beyazımsı bir renkteydi. Jamie, onun ter içinde kalmış kombinezonunun ardındaki sertleşmiş göğüs uçlarını görünce utandı ve üstünü örtmek istedi.

Etraf, kan için gelen, siyah ve vızıldayan sineklerle doluydu. Leckie kaşına konan bir tanesini kovmak için başını salladı. Jamie'nin kulaklarının etrafında da bir sürü vardı ancak o sinekleri kovmak için uğraşmıyor, bunun yerine yerde elleri hafif kıvrık ve çaresiz bir şekilde yatan Claire'in seğiren solgun yüzünün üzerinden, vücuduna konan sinekleri uzaklaştırıyordu.

Leckie, Jamie'nin bir elini yakaladı ve yeni yaptığı sargının üzerine koydu ve, "İşte buraya sıkıca bastır," dedi. Topuklarının üzerine oturdu ve diğer bandaj rulosunu alıp açmaya başladı. Claire'ı biraz kaldırmalarından dolayı, çıkardığı homurdanmalar ve berbat inlemeler sonrasında sargıyı sırtından geçirip tamamladılar. "Tamamdır." Leckie bir an sallandı ama bir şekilde ayaklarının üzerinde kalktı. "Kanama neredeyse sona erdi şimdilik. Eğer yapabilirsem tekrar geri geleceğim," dedi. Çenesindeki teri koluyla silerken yutkundu ve doğrudan Claire'in yüzüne baktı. "Bol şans, hanımefendi."

Sonra arkasına bakmadan kilisenin açık kapısına doğru yürüyüp uzaklaştı. Jamie'nin öfkesi bir anlığına kabardı ve arkasından gidip onu geri sürüklemek istedi. Claire'in yanından nasıl ayrılabilirdi? Piç herif onu çaresiz bir şekilde bırakarak öylece gidiverdi!

Jamie doktorun arkasından Galce bağırdı. "Umarım şeytan

ruhunu bir güzel tuzlayıp yer, seni orospu!" Korku ve çaresizliğin verdiği öfke tarafından alt edilince Claire'in yanına çömeldi ve yeri yumrukladı.

"Az önce... Ona... Orospu mu dedin?" Fısıltıyla söylenen bu sözlerle Jamie gözlerini açtı.

"Sassenach!" Claire'in çantasından çıkan eşyalarının oluşturduğu yığın arasında kaybolmuş matarasını aradı. "Dur, sana su vereyim."

"Hayır, şimdi... Değil." Kolu biraz kalktı ama havada kalakaldı ve Jamie elinde matarayla kalakaldı.

"Neden?" Claire'in teni bembeyazdı ve terle kaplıydı. Yaprak gibi titriyordu. Tanrı aşkına, dudaklarının sıcağın etkisiyle çatladığını görebiliyordu Jamie.

"Ben... Bilmiyorum." Bir sonraki sözlerini bulana kadar dudaklarını oynattı Claire. "Delik... Nerede bilmiyorum." Titreyen elleriyle, kan sızdıran sargısına dokundu. "Eğer mermi... Bağırsağımı del-deldiyse, su içmek beni öldürür. Hızla... Şoka girerim."

Jamie yavaşça onun yanına oturdu, gözlerini kapadı ve birkaç saniyeliğine derin nefes alıp verdi. Bir an için her şey yok olmuş gibiydi: kilise, savaş, çığlıklar, bağrışmalar ve top arabalarının tekerleklerinin Freehold'a kadar uzanan teker izleriyle dolu olan yolda çıkardığı gürültü. Claire'le kendisi dışında hiçbir şey yok gibiydi ve bu anı hafızasına kazımak için gözlerini açtı.

"Peki," dedi Jamie, sesinin titrememesi için çabalayarak. "Eğer durum buysa... Hızlı bir şekilde ölmeyeceksin... Karnından vurulup ölen pek çok kişi gördüm. Balnain bu şekilde öldü. Ölümü uzun sürdü ve çok berbattı. Senin bu şekilde ölmene izin veremem Claire, veremem!"

Jamie söylediği her cümleyi yürekten söylemişti. Matarayı sert bir şekilde sıktı ve teneke yamuldu. Claire'i gözlerinin önünde, şu anda öldürebilecek suyu... Ona nasıl verebilirdi?

Şimdi olmasın, diye dua etti. *Lütfen şimdi olmasına izin verme.*

Uzun bir duraksamadan sonra, "İkisi... İçin de... İstekli değilim," diye fısıldadı Claire. Gözlerini kırpıştırıp gözyaşını içmek

için gelmiş zümrüt gibi yeşil karınlı bir sineği kovdu. "Denny'ye ihtiyacım var," dedi yavaşça nefes verip."Bir an önce."

Jamie zor nefes alıyordu ve elleri Claire'in üzerinde, ona dokunmaya korkar bir halde bekliyordu. "Denny geliyor. Dayan!"

Claire buna cevap olarak sadece bir hırıltı çıkarabildi -gözleri ve çenesi sıkıca kapalıydı- ancak en azından ne söylediğini duymuştu.

Claire'in ona sürekli söylediğine göre şoka girmiş kişilerin üstü örtülmeli ve ayakları kaldırılmalıydı. Bu yüzden ceketini çıkardı ve onun üzerine örttü. Ardından da yeleğini çıkarıp katladı ve Claire'in ayaklarının altına koydu. En azından ceket onun tüm kanını emmiş olan kıyafetini gizlemişti. Bunu görmek Jamie'yi dehşete düşürüyordu.

Elleri sıkıca yumruk yapılmış bir halde yarasının olduğu kısımdaydı, bu yüzden Claire'in ellerini tutamıyordu. Jamie orada olduğunu bilsin diye elini onun omzuna koydu ve gözlerini kapayıp tüm varlığıyla dua etti.

10

GÜNBATIMI

Denzell Hunter, bıçaklarını hazırlarken güneş batmak üzereydi. Aletlerini içine batırdığı mısır viskisinin tatlı kokusu etrafı sarmıştı. Şimdi sehpada, Bayan Macken'in verdiği temiz peçetenin üzerinde ıslak halde parıldıyorlardı.

Genç Bayan Macken, ağzını bir eliyle kapatmış ve gözleri kocaman açılmış halde kapı boşluğunda duruyordu. Jamie, ona güven verici şekilde gülümsemeye çalıştı, ancak ne kadar uğraşsa da yüzündeki ifade gülümsemeye hiç benzemiyordu ve bu, kadının daha çok panikleyip kilerin karanlığına doğru ilerlemesine sebep oldu.

Büyük ihtimalle, Freehold köyündeki diğer herkes gibi bütün gün panik içinde olacaktı. Karnı burnundaydı ve eşi Kıta

Ordusu'nun yanında savaşıyordu. Bunun yanında, son bir saat içinde Jamie kapısına dayandığından beri, olması gerektiğinden de çok paniklemişti. Jamie bundan önce altı kapıyı daha yumruklamıştı. Kapıyı açan yalnızca bu kadın olmuştu. Ancak bu misafirperverliğinin karşılığında Bayan Macken'ın eline geçen mutfak masasında yeni öldürülmüş bir geyik gibi kan akıtan, ağır yaralı bir kadın olmuştu.

Evde yaşananlar dolayısıyla sarsıntıya uğrayan tek kişi o değildi, Jamie'nin de sinirleri bozulmuştu ve Claire'in yanına gidip ona güven verebilmek için elini tuttu.

Kısık sesle, "Ne durumdasın Sassenach?" diye sordu.

"Berbat," diye cevapladı Claire ve daha fazla konuşmamak için dudağını ısırdı.

Jamie, "Bir yudum bir şeyler içmek istemez misin?" derken sehpadan viskinin şişesini aldı ancak Claire başıyla reddetti.

"Daha değil. Merminin bağırsağıma isabet ettiğini sanmıyorum ama yanılıyorsam şoka girip ölebilirim. Bunun yerine kan kaybından ölmeyi tercih ederim."

Jamie onun elini sıktı. Soğuktu, Claire'in konuşmaya devam etmesini umdu fakat onu konuşturmaması gerektiğini biliyordu. Canını acıtmamaya çalışarak elini sıktı ve ona destek olmaya çalıştı.

Bayan Macken elinde şamdan ve yeni bir mumla odaya girdi. Jamie, balmumunun tatlı kokusunu alabiliyordu ve bu ona John Grey'i hatırlattı. Bir anlığına Grey'in İngiliz hatlarına ulaşıp ulaşamadığını düşündü. Ancak karısı dışında hiçbir şey dikkatini gerçek anlamda çekmiyordu. Claire'in eter yapmasına izin vermediği için pişman hissediyordu. Yarım saat daha ayık kalabilmesi için sahip olduğu her şeyi verebilirdi.

Batmakta olan güneş odayı altın sarısına boyarken Claire'in yarasından damlayan kan siyah görünüyordu.

***

"Keskin bir bıçak kullanıyorsan, odaklanmalısın. Aksi takdirde parmağını kaybedebilirsin. Büyükannem böyle söylerdi ve annem de," dedim kısık sesle.

Annemi beş yaşındayken kaybettim, beş yıl sonra da büyükannem öldü. Ancak onu pek fazla görmezdim, çünkü Lamb Amca zamanının çoğunu dünyadaki arkeolojik sergileri ziyaret ederek geçiriyordu ve ben de her seferinde onun bagajlarının yanında yerimi alıyordum.

Denny, "Küçükken keskin bıçaklarla oynar mıydın?" diye sordu. Gülümsedi fakat gözleri, bilediği neşter üzerindeydi. Kanın keskin kokusuna ve tamamlanmamış kirişlerin yaydığı reçine kokusuna rağmen, bulanık ve yumuşak yağ kokusunu hissedebiliyordum.

"Sürekli," dedim ve nefes alıp yavaşça yerimi değiştirdim. Yüksek sesle inlemeden sırtımı rahatlatmak için dudağımı ısırdım, zira yüksek sesle inlersem Jamie'nin ödü kopuyordu. O sırada pervaza tutunmuş, cam kenarında duruyordu.

Onu orada, batan güneşin ışıklarıyla çevrili geniş omuzlarıyla görünce, son derece net bir anı aklıma geldi. Daha doğrusu birkaç parça deneyimi içeren bir yığın anı... Korkmuş ve kederlenmiş olmasına rağmen sapasağlam durabilen Jamie'yi ve ona doğru eğilmiş olan Malva Christie'nin hayalini görüyordum. Ateşten kanatlarla vücudumu terk eden belli belirsiz bir güçenmişlik ve huzur hissettim.

Beni çağıran o huzur hissinden korkarak, bu anıyı zihnimden kovdum. Bu korku bana güven verdi, çünkü ölüme onu çekici bulacak kadar yaklaşmamıştım. Dişlerimi gıcırdatarak, "Karaciğeri delip geçtiğine eminim. Bunca kanı ancak bu açıklar," dedim Denny'ye.

Kibarca yan tarafıma bastırarak, "Doğru olduğuna eminim," dedi Denny ve Jamie'ye doğru dönerek ekledi. "Karaciğer yoğun şekilde damarlı dokudan oluşmuş bir organdır." Jamie ise dönüp ona bakamadı, sadece omuzlarını düşürdü, çünkü ürkütücü bir bilgi duymaktan çekiniyordu.

"Ancak karaciğerdeki bir yarayla ilgili güzel olan şey; karaciğerin kendisini iyileştirebilme becerisidir," diye gülümseyerek devam etti Denny. "En azından eşinin bana söylediği kadarıyla."

Jamie bana kısa ama zor unutulacak bir bakış attı ve tekrar cama döndü. Elimden geldiğince hafif bir şekilde nefes aldım;

acıyı umursamamaya ve Denny'nin birazdan bana yapacaklarını düşünmemeye çalıştım. Bu öz disiplin çalışması üç saniye kadar sürdü. Eğer hepimiz şanslıysak, kolay ve hızlı olacaktı. Önce kurşunun girdiği deliği genişletip, izlediği yolu belirlemeliydi ve mermiyi bulmayı ummalıydı. Ardından dişli penslerinden birini kullanması gerekiyordu. Elinde üç farklı uzunlukta pens ve bir de yuvarlak nesneleri tutmak için iyi bir seçim olan tıbbi kerpeten vardı. Ancak onun dişleri penslerden daha büyüktü ve daha fazla kanamaya yol açabilirdi.

Eğer operasyon basit ve hızlı bir şekilde sonuçlanmazsa, büyük ihtimalle yarım saat içinde ölecektim. Denny'nin Jamie'ye söyledikleri doğruydu: karaciğer, kapı toplardamarı benzeri kılcal damarlar ile geniş damarların yaptığı ağlardan oluşan süngerimsi ve damar yoğunluğu çok fazla olan bir organdır. Görünüşte küçük olan bir yaranın bu kadar kanamasının sebebi buydu. Ana damarlardan hiçbiri zarar görmemiş olmalıydı, çünkü öyle olsaydı çoktan ölmem gerekirdi. Canım acımasın diye hafifçe nefes almaya çalışıyordum ancak derin nefesler alma ihtiyacı hissediyordum, çünkü kan kaybından dolayı vücudumun oksijen ihtiyacı artmıştı.

Bir an için aklımdan Sally geçti ve dikkatimi dağıtan bu düşünceye tutundum. Deri bir ağız tıkacının ardından çığlıklar atarak ampütasyona dayanabilmişti. Gabriel -evet onunla birlikte olan genç adamın adı Gabriel'di- paniğe kapılmış bir atınki kadar beyaz gözlerle bir yandan onu sabit tutmaya çalışıyor bir yandan da bayılmamak için çabalıyordu. Neyse ki Sally sonlara doğru bayıldı, sonrasında onları Rachel ile bırakıp gittim.

"Rachel nerede Denny?" diye merak ederek sordum. Sanki vurulduktan hemen sonra onu kilisenin avlusunda bir anlığına görmüş gibiydim. Ancak her şeyin siyah beyaz ve bulanık olduğu o anlarda gerçekleşen hiçbir şeyden emin olamıyordum.

Denny'nin eli bir anlığına durdu. Tuttuğu dağlama demiri, dumanlar çıkaran küçük mangalın üzerinde asılı duruyordu.

"Ian'ı arıyor olmalı," dedi sessizce. Demiri ateşin üzerine hafifçe bıraktı. "Hazır mısın Claire?"

Ian'ı düşündüm. *Aman Tanrım. O geri dönmemiş.*

"Olabileceğim kadar." Yanmış etin kokusunu hayal edebiliyordum. Benim etimin.

Eğer mermi, ana damarlardan birinin yakınındaysa, Denny mermiyi tutmaya çalışırken onu parçalayabilirdi ve bu iç kanamaya sebep olurdu. Dağlama beni şoka sokabilir ve beklenmedik şekilde ölümümle sonuçlanabilirdi. Büyük ihtimalle de ameliyattan sağ çıkabilir fakat enfeksiyon sebebiyle ölebilirdim. Rahatlatıcı bir düşünce... En azından bu şekilde Brianna'ya kısa bir not yazacak vaktim olabilirdi -ve belki de Jamie'yi bir sonraki sefere nasıl biriyle evlenmesi gerektiği konusunda uyarabilirdim.

Jamie, "Bekle," dedi. Bağırmamıştı ancak sesinde Denny'yi durduracak bir ton vardı.

Gözlerimi kapattım ve elimi dikkatlice sargının üzerine koydum. Merminin nerede olabileceğini düşünmeye çalıştım. Acaba karaciğerin içinde miydi yoksa delip geçmiş miydi? Çok fazla travma belirtisi ve şişlik vardı. Karnımın tüm sağ tarafı ağrıyordu. Ağrıyı hissedebildiğim tek bir yer seçemiyordum.

"Ne var Jamie?" diye sordu Denny, ameliyata bir an önce başlamak istiyordu.

Jamie şaşkın bir ifadeyle, "Nişanlın," dedi. "Bir grup askerle geliyor."

"Onun tutuklu olduğunu mu düşünüyorsun?" diye sordu Denny, sakin görünmeye çalışarak ancak elinin biraz titrediğini gördüm.

Jamie şüpheli şekilde, "Sanmıyorum. Onlardan birkaçıyla konuşuyor ve gülüyor," dedi.

Denny, gözlüklerini çıkarıp dikkatlice sildi. "Dorothea, Grey ailesinden," dedi. "Onlar, darağacının yanından geçerken durup, cellât ilmiği mahkûmun boynuna geçirmeden önce onunla şakalaşacak türden kimselerdir."

Söyledikleri çok doğruydu ve beni güldürdü. Ancak ani bir acı nefesimi keserek gülmemi engelledi. Jamie, sertçe bana baktı ve yavaşça ona doğru işaret ettim, kapıyı açmaya gitti.

İçeri Dorothea giriverdi ve omzunun üzerinden el sallayıp,

ona eşlik eden kişiye veda etti. Denny'nin gözlüklerini takarken, iç çekip rahatladığını duydum.

Dorothea yaklaşıp onu öptü. "Ah, bu iyi oldu. Ben gelmeden başlamamış olmanı umuyordum. Birkaç şey getirdim. Bayan Fraiser- Claire nasılsınız?" Elindeki büyük sepeti yere bıraktı ve uzandığım masaya doğru geldi. Elimi tuttu ve büyük mavi gözleriyle sempatik şekilde bana baktı.

Dişlerimi gıcırdatmamaya gayret ederek, "Biraz daha iyiyim," dedim. Kendimi soğuk, nemli hissediyordum ve midem bulanıyordu.

"Yaralandığınızı duyunca General La Fayette çok endişelendi. Bütün yaverleri sizin için dua ediyorlar."

İçtenlikle, "Ne kadar kibarlar," dedim. Ancak Marki'nin ona cevap vermemi gerektirecek bir geçmiş olsun mesajı göndermemiş olduğunu umuyordum - bu kanlı işin, her ne olursa olsun derhal hallolmasını istiyordum.

"Bunu gönderdi," dedi Dorothea. Memnun bir ifadeyle, elinde kısa yeşil-cam bir şişe tutuyordu. "İlk isteyeceğin şey bu sanırım, Denny."

Denny şişeye uzanarak, "Bu da ne-" diye cümleye başladı ancak Dorothea şişenin mantarını açtı ve İspanyol şarabının tatlı, öksürük şurubu benzeri kokusu -kâfur ve adaçayı- odayı doldurdu.

Jamie, "Afyon tentürü," dedi. Yüzünde şaşırtıcı bir rahatlama vardı ve o zaman benim için ne kadar endişelendiğini anladım. "Tanrı seni kutsasın Dottie."

Alçakgönüllü bir ifadeyle, "Kardeş Gilbert'in işe yarayabileceğini düşündüğüm birkaç şeyi olabileceğini düşündüm," dedi. "Tanıdığım bütün Fransızlar, akıl almaz şekilde hastalık hastasılar ve hepsinin ciddi bir tonik, pastil, şırınga koleksiyonu var. Dolayısıyla bir kapısını çalayım dedim."

Jamie, beni eliyle destekleyerek yavaşça doğrulttu. Teşekkür etmeme fırsat vermeden şişeyi ağzıma yanaştırdı.

"Bekler misin?" Elimi şişeyle ağzımın arasına koydum. "Bu

şeyin ne kadar kuvvetli olduğunu bilmiyorum. Afyon komasına girmem bize pek yardımcı olmaz."

Aslında içimden şişenin hepsini içmek geçiyordu, en azından böylece lanet acı sona erebilirdi. Ne vurulmadan ne ateşten ne de saçma bir tıbbi maceradan dolayı ölmek istiyordum. Dottie, Bayan Macken'dan bir kaşık aldı. İki kaşık dolusu içtim ve geri yattım. Bayan Macken, korkmuş ve büyülenmiş bir ifadeyle bana bakıyordu. Şimdi ilacın etkisini göstermesi için bitmek bilmeyen bir on beş dakikanın geçmesi gerekiyordu.

"Marki, iyileşmeniz için pek çok nefis yiyecek ve malzeme gönderdi," dedi Dorothea teşvik edici bir şekilde sepete döndü ve birer birer içindekileri kaldırıp göstermeye başladı. "Jöleli keklik, mantarlı etli börek, berbat kokan bir peynir..."

İçimde bir kusma isteği aniden belirip yok oldu. Yarım yamalak bir şekilde doğruldum. Bunu fark eden Jamie bana yardım etti ve omuzlarımdan destekledi. Yardım etmeseydi yere düşebilirdim. Kafamı toparlayamıyordum ancak dikkatim Dottie'nin sepetindeydi.

Hevesle, "Rokfor," dedim. "Rokfor peyniri mi o? Gri renkte ama yeşil ve mavi damarlı."

"Bilmiyorum, neden ki?" dedi Dorothea, heyecanım onu irkiltmişti. Yavaşça bir parça kopardı ve dikkatle bana yaklaştırdı. Kokusu anlamak için yeterliydi. Yavaşça kendimi serbest bırakıp geriye yaslandım.

"Güzel," dedim ve nefeslendim. "Denzell işin bittiğinde... Yarayı bu peynirle kapla."

Bana alışık olmasına rağmen bu söylediğim Denny'nin ağzını açık bırakmıştı ve bakışlarını peynire çevirdi. Açıkça ateşimin yükseldiğini düşünüyordu. Elimle peyniri işaret ederek, "Penisilin," dedim. Afyon yüzünden ağzım yapış yapıştı. "Bu peynirde bulunan küf bir penisilyum türüdür. Peynirdeki damarların etrafını kullan."

Denny ağzını kapattı ve kararlı şekilde başını salladı. "Tamam, ama bir an önce başlamalıyız, Claire. Işık azalıyor."

Işık azalıyordu ve odadaki telaş açıkça hissedilebiliyordu.

Bayan Macken biraz daha mum getirdi. Denny, bunun basit bir ameliyat olduğu ve mum ışığında da çalışabileceği konusunda bana güvence verdi.

Daha fazla afyon tentürü. Başımda rahatsız edici olmayan bir dönme hissi vardı artık - Jamie'den beni geri yatırmasını istedim, böylece acı çok daha az oluyordu.

"Biraz daha ver," dedim. Sesim sanki bana ait değilmiş gibi geliyordu. Alabileceğim en derin nefesi aldım ve rahat bir pozisyon bulmaya çalıştım. Yanımdaki deri ağız tıkacı beni iğrendiriyordu. Birisi -büyük ihtimalle Doktor Leckie- kombinezonumu yan tarafından kesmişti. Deliği esneterek kolumu içinden çıkardım ve elimi Jamie'ye uzattım. İsli kirişlerin arasında gölgeler büyüyordu. Mutfak ateşi azalmaya başlamıştı, ancak hâlâ yanıyordu. Ateşin ortasında kızıl bir parlaklık oluşmuştu. İlaçlı halimle, ışığın dalgalandığı kirişlere bakarken, bakteriyel zehirlenmeden dolayı ölümden döndüğüm zamanları hatırladım ve gözlerimi kapadım.

Jamie, göğsümün üzerinde duran sol elimi tutuyordu. Diğer eliyle de kibarca saçımı okşayıp, saçımın ıslak tutamlarını yüzümden alıyordu. "Daha iyi misin *a nighean*?" diye fısıldadı.

Başımı salladım ya da salladığımı zannettim.

Bayan Macken, Dottie'ye fısıltıyla bir şeyler sordu, sorusunun cevabını aldı ve dışarı çıktı. Acım hâlâ devam ediyordu ancak azalmıştı. Tıpkı gözlerimi kırparak kapatabileceğim, küçük titreyen bir ışık gibi.

Kalbimin atışı hızlanmıştı ve halüsinasyona benzemeyen birtakım... Bağlantısız görüntüler, gözlerimin ardında belirip kaybolan yabancı yüzler vardı. Kimisi bana bakıyor, kimisi ise ilgisiz görünüyordu. Gülümsüyor, alay ediyor, surat asıyorlardı. Ancak hiçbiri benimle gerçekten ilgilenmiyor gibiydi.

Jamie, "Bir daha, Sassenach," diye fısıldadı. Başımı kaldırdı ve ağzıma bir kaşık soktu. Verdiği şey İspanyol şarabı gibi yapış yapıştı ve morfin gibi keskin bir tadı vardı. "Bir tane daha." Yutkundum ve geri yattım. *Eğer ölürsem annemi tekrar görebilecek miyim*, diye merak ettim. Aniden ona karşı, şaşırtıcı derecede şiddetli bir özlem duydum. Yüzünü gözümün önüne getirme-

ye çalışıyor, zihnimdeki yabancı yüzlerden oluşan yığın içinde onu arıyordum. Derken düşüncelerimin üzerindeki hâkimiyetimi kaybettim ve koyu, koyu mavi bir küreye doğru çekilmeye başladım.

Jamie kulağımın yanında, "Beni bırakma, Claire," diye fısıldadı. "Bu sefer sana yalvarıyorum. Beni bırakma, lütfen." Gözlerim kapalı olduğu halde, yüzünün sıcaklığını ve nefesini yanağımda hissedebiliyordum.

"Bırakmayacağım," dedim. Ya da öyle söylediğimi sandım ve kendimi kaybettim. Aklımdan geçen son belirgin düşünce, ona bir salakla evlenmemesini söylemeyi unutmuş olmamdı.

***

Gökyüzü eflatun rengindeydi ve Claire'in teni altın sarısına boyanmış gibiydi. Odada altı mum vardı, ateşleri odanın ağır havasında, uzun ve sabit bir şekilde yanıyordu.

Jamie, Claire'in başında durmuş ve elini sanki onu rahatlatabilirmiş gibi omzuna koymuştu. Aslında onu ayakta tutan şey, Claire'in elinin altında hâlâ hayatta oluşuydu.

Denny, maskenin ardında memnuniyetini belli eden bir ses çıkardı. Jamie, onun çıplak kollarındaki kasların kasıldığını ve elindeki aleti Claire'in vücudundan çıkardığını gördü. Yaradan kan fışkırmaya başladı. Jamie elindeki gazlı bezle bir kedi gibi fırlamaya hazırken, kan akışı azaldı ve ufak bir sızıntıya dönüştü. Elindeki pensin dişlerinin arasında koyu renkli bir şey vardı.

Denny, mermiyi avcuna aldı ve dikkatle inceledi. Sinirlenmişçesine bir ses çıkardı. Çabasının sonucu olarak akan terlerden ötürü gözlükleri buğulanmıştı. Jamie gözlüğü Quaker'ın gözünden kapıp aceleyle gömleğine sildi ve Hunter iki kere bile gözünü kırpmadan yeniden adamın gözüne taktı. Denny sakince, "Teşekkürler," dedi ve dikkatini yeniden mermiye verdi. Dikkatle mermiyi avcunda döndürdü ve işitilebilir bir şekilde nefes verdi.

"Parçalanmamış, Tanrı'ya çok şükür."

"*Deo gratias*," dedi Jamie Tanrı'ya şükrederek. "O şeyi görmeme izin verir misin?"

Hunter'ın kaşları kalktı fakat mermiyi Jamie'ye verdi. Mermi, Claire'ın vücudunun ısısından dolayı ısınmıştı. Jamie'nin ter içinde kalmış teninden bile daha sıcaktı. Mermiye dokununca Jamie'nin içinde, onu yumruğunun içinde sıkma isteği uyandı. Claire'in göğsüne bir bakış attı; çok yavaş bir şekilde de olsa inip kalkıyordu ve aynı yavaşlıkla sıktığı avcunu açtı.

Denny pensini yeniden sterilize etmeye ara vererek, "Ne arıyorsun Jamie?" diye sordu.

"İzler. Bir çatlak, kesik ya da merminin kurcalandığına dair bir şey." Mermiyi dikkatle parmaklarının arasında yuvarladı. Sonunda rahatladı ve ufak bir şükran hissiyle, "*Deo gracias*," diye mırıldandı Galce.

"Kurcalama mı?" Denny yukarı doğru bakınca alnındaki çizgiler daha da belirginleşti. "Merminin parçalanması için mi?"

"Öyle ya da daha kötüsü. Bazen bu izlere zehir ya da... Benzeri boklar sürerler. Sanki kurşun yarası yeterince ölümcül değilmiş gibi."

Hunter şaşırmış bir ifadeyle baktı, dehşete düşmüş suratı mendilin ardından bile belli oluyordu.

Jamie soğuk bir tavırla, "Birini öldürmek istiyorsan, ona zarar vermekten çekinmezsin," dedi.

Hunter, elindeki aleti sanki metalden değil de porselenden yapılmışçasına, dikkatle havlunun üzerine bıraktı. Ağzının üzerindeki mendil verdiği nefesle titredi. "Evet ama... Savaş esnasında hayatın tehlikedeyken birini vurmak başka, soğukkanlılıkla düşmanına uzun ve acı dolu bir ölüm yaşatmak başka şey."

Denny yaranın iki yanından sıkınca, Claire acı dolu bir şekilde inledi ve kıpırdandı. Jamie, onun dönmesini engellemek için dirseğinden yakaladı. Denny pensi tekrar eline aldı. Kesin bir tavırla, "Bunu sen yapmazdın," dedi. Gözü son derece hassas olan kanı temizleme işlemindeydi. Yaradan sızan kanı durdurmak için yaranın etrafını gazlı bezle çevrelemişlerdi. Jamie damlayan her kanı kendi vücudundan kaybetmiş gibi hissedip, üşüyordu. Claire daha ne kadar kan kaybedip de hayatta kalabilirdi?

"Hayır bu korkakça." Jamie otomatik bir şekilde konuşmuş-

tu. Claire'in vücudu gevşedi, elleri açıldı ve kolları aşağı düştü. Jamie onun yüzüne, boynuna baktı ve nabzını ölçtü. Başparmağını bileğine bastırınca nabzını hissetti. Ancak ona mı yoksa kendisine mi ait olduğunu ayırt edememişti.

Denny'nin nefesini, maskenin ardından gelmesine rağmen hissedebiliyordu. Nefesi bir an durdu. Jamie gözlerini Claire'den ayırıp ona baktı ve yüzündeki ciddiyeti gördü. Bu sefer yaradan tanımlayamadıkları bir parça çıkarmıştı. Pensin dişlerini açtı ve parçayı havlunun üzerine bıraktı. Parçayı pensle dürtüp, havlunun üzerine yaymaya çalıştı. Jamie, kurşunun üzerindeki kan dağılırken, ince siyah iplerin uçlarını gördü. Kumaş.

Denny kaşlarını çatarak, "Ne düşünüyorsun? Kombinezonundan mı yoksa korsesinden mi? Kombinezonundaki delikleri düşünürsek..." dedi.

Jamie telaşla elini bel çantasına daldırdı ve küçük ipek bir kılıf çıkardı. İçinden okumak için kullandığı gözlüklerini aldı ve gözüne taktı.

Kaygılı bir incelemenin ardından, "En az iki farklı parça var," dedi.

"Korsesinden bir parça bez ve kıyafetinden ince bir parça. Gördün mü?" Pensiyle dikkatlice parçaları birbirinden ayırdı. "Sanırım şu kombinezonundan."

Denny, yerde insanda keder uyandıran bir halde duran kanlı kıyafetlere baktı, Jamie onun bakışlarını fark etti ve yerden kıyafetleri aldı.

Denny, Jamie'nin masanın üzerine yaydığı kıyafetlere bakarak, "Temiz bir delik, belki de..." Eline pensi aldı ve cümlesini bitirmeden döndü.

Jamie, devam etmesinden ve elindeki aletle Claire'in içinde daha derine inecek olma ihtimalinden korkarak dişlerini gıcırdattı.

Claire, *"Karaciğerde çok fazla damar bulunur. İç kanama riski..."* demişti Denny'ye.

Başını çevirmeden, "Biliyorum," dedi Denny. Suratındaki mendil terden dolayı tenine yapışmış, burnunun ve dudaklarının şeklini almıştı. "Dikkat... Ediyorum."

Jamie, "Biliyorum," dedi. Ancak sesi o kadar az çıkmıştı ki Hunter'ın onu duyduğundan emin olamadı.

Kutsal annemiz, lütfen onun yaşamasına izin ver. Kurtar onu... Kurtar onu, kurtaronu, kurtaronu... Kelimeler bir araya gelip anlamsızlaştılar ama Jamie çaresiz yakarışının farkındaydı.

Havludaki kızıllık, Hunter tıbbi aletlerini bırakıp derin bir nefes aldığında ciddi bir miktara ulaşmıştı.

"Bence- Sanırım, hepsini çıkardım."

"Güzel. Ben... Şimdi ne yapacaksın?"

Denny'nin yüzündeki ıslanmış kumaşın ardından hafifçe gülümsediğini gördü. Yeşilimsi kahverengi gözlerini yaranın üzerine dikmişti.

"Yarayı dağlayıp, saracağız ve dua edeceğiz, Jamie."

11

GECE

Lord John Grey, korumalarının eşliğinde, yaralı bir Kızılderili ile kampa geldiğinde hava iyice kararmıştı.

Her şey bir savaşın ardından olması gerektiği gibiydi: ortamda yoğun bir gerginlik ve tükenmişlik -ikincisi daha belirgin hissediliyordu- vardı. Hiçbir çadırdan eğlence sesleri yükselmiyordu ve hiç müzik yoktu. Ateşlerin ve kamp mutfaklarının etrafında askerler yemek yiyor, fısıltıyla konuşuyor ve kendilerini toparlamaya çalışıyorlardı. Daha çok bir rahatsızlık hissi ve can sıkıcı bir şaşkınlık havası hâkimdi. Kavrulmuş koyun etinin kokusu, toz, at ve ter kokusunun arasından belirgin şekilde seçilebiliyordu. Grey'in ağzı sulanmıştı ve Yüzbaşı André'nin sorusuna cevap vermeden önce yutkunmak zorunda kaldı.

"Kardeşimi görmeliyim," dedi. "General Clinton ve Lord Cornwallis ile daha sonra ilgileneceğim. Yıkanıp üstümü değiştirdikten sonra," diye ekledi ve berbat ceketini, bunun son sefer olmasını umarak üzerinden çıkardı.

André anlayışla başını salladı ve berbat haldeki ceketi aldı.

"Tabii ki Lord John. Ve... Şey..?" Başıyla yoldan geçenlerin dikkatini çeken Ian Murray'yi işaret etti.

"O da gelse iyi olur."

André'yi sıralanmış çadırların arasında oluşan koridorda takip etti. Çadırlardan tabak çanakların tıngırtıları geliyordu ve ordunun hissizce yapılan rutinleri onda bir rahatlama duygusu yaratıyordu. Murray topuklarının üzerinde, sessizce yürüyordu. Adamın ne düşündüğünü bilmiyordu ve bunu düşünmek için çok yorgundu.

Grey, Murray'yin bocaladığını fark etti ve istemsizce omzunun üzerinden ona baktı. Murray tüm dikkatini yan tarafta yanan odun ateşine ve etrafında oturan Kızılderililere vermişti. Grey, onların Murray'nin arkadaşı olup olmadıklarını düşündü... Ancak birkaç saniye sonra gerçeğin bu olmadığını anladı. Murray onların arasından birine doğru üç kocaman adım attı, adamı gırtlağından yakaladı ve suratına çok sert bir yumruk indirdi. Yumruğu o kadar hızlı hareket etmişti ki, sanki adamın haykırışı Murray'nin elinin oluşturduğu rüzgâr tarafından bastırılmıştı. Ardından adamı yere devirip dizleriyle üzerine çıktı ve adamın gırtlağına sarıldı. Grey ürkmüştü. Diğer Kızılderililer ise ani hareketler yaparak tiz ve kesik sesler çıkararak bağırıyorlardı. Grey orada sallanarak ve gözlerini kırparak duruyor, ne olaya müdahale edebiliyor ne de ilgilenmiyormuş gibi yapabiliyordu. Murray, doktorlardan birinin omzuna saplanan oku çıkarmasına izin vermemişti, dolayısıyla yerdeki adamın suratını acımasızca yumruklarken, yarasından kanlar damlıyordu.

Yerdeki Kızılderili savaşçının kafası kazınmıştı ve kulağında deniz kabuğundan bir küpe sallanıyordu. Grey bunu, Murray adamın kulağından küpesini koparıp, adamın ağzına soktuğunda fark etti. Yerdeki Kızılderili kötü durumda olmasına rağmen yılmamıştı, o da dayanıklılığını gösteriyor ve savaşmak için çabalıyordu.

Yüzbaşı André, "Sence önceden tanışıyorlar mı?" diye sordu. Sesleri duyup gelmişti ve şimdi Grey'in yanında ilgiyle dövüşü izliyordu.

Grey dalgınca, "Tanışıyor olmalılar," diye cevapladı. Diğer

Kızılderililere bir göz attı ama hiçbiri arkadaşlarına yardımcı olmaya hevesli değildi. Hatta birkaçı dövüş üzerine bahis oynuyor, lıkır lıkır içki içiyor ancak günün bu saatinde herhangi bir askerden daha sarhoş görünmüyorlardı.

Dövüşçüler yerde kıvranıyorlardı. Murray'nin saldırdığı adamın bıçağı düşmüştü ve şimdi ikisi de onu kapmak için uğraşıyorlardı. Hengâme diğer askerlerin de ilgisini çekmişti, ateşlerin etrafından dövüşün gerçekleştiği yere akın ediyorlardı. Grey'le André'nin arkasında bir kalabalık oluşmaya başlamıştı. Tahminler yapılıyor, bahisler oynanıyor ve askerler bağırarak birbirlerine tavsiyede bulunuyorlardı.

Grey'in Murray ile ilgili endişeleri vardı ama bunlar tam olarak onun adına değildi. Zayıf bir ihtimal de olsa, ilerleyen vakitlerde Jamie Fraser ile tekrar görüşebilirdi, bu yüzden kendi gözetimindeyken yeğeninin öldürülmesini istemiyordu. Ancak ne yapacağını bilmediği için, orada öylece durup izlemeye devam etti.

Çoğu dövüş gibi bu da pek uzun sürmedi. Murray, adamın parmağını geriye doğru bükerek kırdı ve bıçağın sapını yakalayıp elinden aldı. Bıçağı adamın boğazına doğru bastırmaya başladığında, Grey sonunda Murray'nin adamı öldürmek istediğini anladı.

Kalabalık nefesini tutmuş izlerken, oluşan sessizlikte Murray'nin söyledikleri kolayca duyulur hale geldi. "Hayatını bağışlıyorum!" Kızılderili savaşçının üzerinden kalktı ve baygın bakan gözlerle bıçağı karanlığa doğru savurdu. Bu hareketi kalabalıkta şaşkınlığa yol açmıştı ancak bıçağı savurduğu yöndekilerden bile tek bir küfür yükselmemişti.

Heyecanın etkisiyle pek çok kişi yerdeki Kızılderilinin yanıtını duymamıştı, ancak Grey ve André duymuştu. Adam yavaşça oturdu, gömleğinin bir parçasını boğazındaki derin olmayan kesiğe bastırırken elleri titriyordu. Neredeyse normal konuşma tonuyla, "Buna pişman olacaksın, Mohawk," dedi.

Murray, nefes nefese kalmış bir at gibiydi, her nefesiyle kaburgalarının hareketi görülebiliyordu. Yüzündeki boyanın büyük kısmı gitmiş, parlayan göğsüne doğru uzanan, siyah ve

kırmızı uzun lekeler oluşmuştu. Sadece elmacık kemiklerinin üzerinde koyu renkli yatay çizgiler kalmıştı. Bir de omzundaki yaranın üzerindeki beyaz leke duruyordu. Kendi kendine, önce bir sonra iki kere baş salladı. Ve hiç tereddüt etmeden, ateşin oluşturduğu ışık çemberine geri döndü, yerde duran baltayı aldı iki eliyle baltayı sallayıp Kızılderili savaşçının kafasına indirdi. Bu manzara karşısında Grey'in kanı dondu. Herkes susmuştu. Murray, bir müddet olduğu yerde derin nefesler alarak durdu ve ardından dönüp yürümeye başladı.

Grey'in yanından geçerken başını çevirdi ve gayet normal bir ses tonuyla, "Doğru söyledi, pişman olacaktım," dedi ve gecenin karanlığına karıştı.

İzleyenler arasında gecikmiş bir hareketlilik oldu ve André, Grey'e baktı. Ancak o sadece başını sallayabildi. Ordu Kızılderililer arasında yaşananlara dair, askerlere bir şey olmadıkça, resmi bir tutanak oluşturmazdı. Zaten pek çoğu da az önceki gibi başıbozukluk etmezdi.

André boğazını temizledi. "Sizin... Ee... Tutsağınız mıydı?"

"Ah hayır... Eee... Eş durumundan akrabam."

"Oh, anladım."

***

Savaş sona ermeden önce hava tamamen kararmıştı. William akşam yemeği için emir erinin getirdiklerini almıştı. Kampın yeniden kuruluşunu, giden ve yeniden gelen askerlerin dağılıp yemek ararken, eşyalarını sağa sola bırakırken çıkardıkları sesleri duyabiliyordu. Gün batımının ardından, kampta uzanıp rahatlamak gibisi yoktu. Ama herkes gergin ve huzursuzdu, bu yüzden William da öyleydi.

Başı çok ağrıyordu ve birisi kafasına dikiş atmıştı, ancak dikişler çok hassastı ve kaşınıyordu. Amcası Hal geri dönmemişti ve emir erinin baştan savma raporlarında yazanların dışında bir bilgisi yoktu. Raporlarda sadece Amerikalıların yenilemediği değil, Clinton'un ordusunun 3 bölüğünün geri çekildiği ve pek çok kayıp verdikleri yazıyordu.

Aslında bunların dışındaki haberleri bilmek istediğinden de

pek emin değildi. Sör Henry ile emre itaatsizlikten ötürü konuşması gerekecekti ama Sör Henry'nin bunu hatırlamak için çok meşgul olduğunu düşünüyordu.

Ardından ayak seslerini duydu ve oturdu. Çadırın kapağı kalktı ve karşısında babasını gördü- sonra "Lord John" diye kendini düzeltti. Babası şaşırtıcı derecede küçük bir adamdı, neredeyse narin denilebilirdi. Lord John ışığa yaklaşınca, William kafasındaki kızıla boyanmış kayıştan bandajı gördü, sonra gözlerini aşağı kaydırdı ve babasının çıplak ayaklarının halini fark etti.

"Yaralı-" diye başladı William ancak Lord John sözünü böldü. "Bir şeyim yok." Gülümsemeye çalıştı ama yüzü bembeyazdı ve yorgunluktan buruşmuştu.

"Her şey yolunda, Willie. Sen iyi olduğun sürece, her şey yolunda."

Babası ayakta sallanıyordu; destek arar gibi elini uzattı fakat bir şey bulamayınca elini geri çekti ve vücudunu toparladı. Lord John'un açıktaki gözü kan çanağına dönmüştü ve yorgundu ama... Sevecen bakıyordu. William yutkundu.

"Birbirimize söyleyecek bir şeylerimiz varsa bile, Willie -ki elbette var- yarına kadar bekleyebilirler. Lütfen, hiç iyi..." Belirsizce ve sarsakça elini salladı.

William, boğazında birden acı veren bir şişkinlik hissetti, başıyla onayladı ama elleri sıkıca yatağa tutunuyordu. Babası da başını salladı, derin bir nefes aldı ve çadırın girişine döndü. William orada amcası Hal'i gördü; gözleri kardeşindeydi ve kaşları kaygıyla yukarı kalkmıştı.

William'm kalbi sıkıştı ve boğazındaki bu seferki şişkinlik az öncekinden daha çok canını yaktı.

"Baba!" Babası aniden durdu ve omzunun üzerinden geriye baktı.:

"Ölmediğin için mutluyum," dedi William bir anda.

"Ben de."

***

Ian, İngiliz ordu kampından çıkmıştı, etrafa bakmadan yürü-

yordu. Gece, sanki yavaşça atan bir nabızdı ve kendini kocaman bir kalbin içinde hapsolmuş gibi hissediyordu. Kalbin duvarları önce onu sıkıştırıp nefessiz bırakıyor sonra genişleyip havada ağırlıksız bir halde süzülmesine yol açıyordu.

Lord John, yarasının, bir ordu doktoru tarafından tedavi edilmesini teklif etti ancak Ian orada biraz daha kalmaya dayanamazdı. Rachel'i ve Jamie Dayı'yı bir an önce bulmalıydı. Ona verilen atı da reddetti, çünkü üzerinde durup duramayacağından emin değildi. Lord John'a cevap olarak, yürümesinin en iyisi olduğunu söyledi. Yürüyüşünde bir sorun yoktu, fakat iyi durumda olmadığını kabul etmek zorundaydı. Yaptığı öldürücü vuruşun etkisiyle kolları hâlâ titriyordu. Vuruşun etkisiyle oluşan titreşimi karnında ve kemiklerinde hâlâ hissedebiliyordu. Yakında geçerdi, ne de olsa ilk kez adam öldürmüyordu. Ancak birini öldürmeyeli çok zaman olmuştu ve birini bu kadar vahşice öldürmesinin üzerinden ise oldukça uzun bir zaman geçmişti.

Son öldürdüğü kişiyi düşünmeye çalıştı ama hatırlayamadı. Görebiliyor, işitebiliyor ve hissedebiliyordu. Duyuları doğru bir şekilde çalışıyordu ancak olması gerektiği gibi bir araya gelip bir bütün oluşturamıyorlardı. Yanından bir birlik geçti ve kampa doğru ilerledi. Çatışmalar karanlıktan ötürü şimdilik sona ermiş olmalıydı; bu yüzden birlikler geri dönüyordu. Onlar yürüyüp geçerken çıkardıkları şıngırtıyı duyabiliyordu; teneke kupaları, mataraları ve fişek çantaları birbirine çarpıp ses çıkarıyordu. Şimdi askerler epey uzaklaşmışlardı ancak çınlamalar hâlâ Ian'ın kulağına geliyordu.

İskoç adam. Saratoga'da. Adamın yüzü birden gözünde canlandı ve aynı anda adama indirdiği darbenin etkisini vücudunda hissetti. Bıçağının, adamın kaburgalarını geçerek böbreğe saplanışını... Adamın hayat ateşi önce hızla parlayıp ardından tamamen sönerken, kendi vücudunda büyük ve garip bir kasılma hissetmişti.

Serseme döndüğü o sırada, kasapların bir hayvanı öldürdüğü sırada bu hissi yaşayıp yaşamadıklarını merak etti. Bazen o hissi bir geyiğin boğazını kestiğinde yaşardınız. Ancak bir tavuğun

boynunu bükmek ya da bir sansarın kafasını ezmek bunu yaşamak için yeterli değildir.

"Belki de zamanla buna alışıyorsundur," dedi.

"Belki de buna asla alışmamalısın. Buna alışmak insan ruhu için hiç iyi değildir *a bhalaich*."

"Doğru, ama o işi elinle yapmayı kastediyorsun değil mi? Yani bir silahla ya da okla yapmak aynı şey olamaz, değil mi?"

"Evet," dedi. "Bazen merak ediyorum, birini öldürmek, öldürdüğün adamda da sende neden olduğu kadar çok değişime yol açıyor mu?"

Ian'ın ayağı diz yüksekliğinde bir ota takılınca yoldan çıktığını fark etti. Ay kendini göstermiş ve gökyüzünü biraz aydınlatmıştı; yıldızlar sönük de olsa parlıyordu.

"Değişim mi?" diye mırıldandı ve yola geri döndü. "Değişimden kastın ne? Adam zaten ölmüş?"

"Evet, öyle değil mi. Demek istediğim, bunu kişisel bir sorun olarak hissetmenin daha kötü olabileceği. Yani, savaşta vurulmak, yıldırım tarafından çarpılmak gibidir değil mi? Ancak onu öldüren için bu kişisel bir sorundur, çünkü adamın ölümüne kendi elleriyle sebep olmuştur."

"Hımm." Ian bir müddet sessizce yürüdü. Düşünceler kafasında, suda yüzen sülükler gibi oradan oraya gidip geliyordu.

"Doğru." İlk defa sesli bir şekilde konuştuğunu farketti. "Bu kişisel bir sorun."

Kemiklerindeki titreme yürüyüşün etkisiyle azalmıştı. Kendini saran dev bir kalbe benzeyen gece küçüldü ve Ian'ın yarasına sığıp, orada yavaşça atmaya devam etti.

Rachel'ı beyaz bir kuğu gibi düşündü. Kuğu, yaranın üzerinde huzur içinde uçuyordu. Bu zihnini sakinleştirdi. Şimdi Rachel'ın yüzünü görebiliyor ve çekirgelerin seslerini duyabiliyordu. Kulağındaki top atışı gürültüsü kesildi ve gece birden daha huzurlu hale geldi. Eğer babasının ölüm üzerine söyleyecek daha fazla şeyi varsa bile, eve gidene kadar sessiz kalmayı düşünüyordu.

***

John Grey, mahvolmuş ayaklarını rahatlatmak için bir kaba

soktu. Yırtılmış derisinin ve su toplamış kabarcıkların acıyacağı düşüncesiyle dişlerini gıcırdatıyordu, ancak beklediğinden çok daha az acı duydu.

"Ne, bu su sıcak olamaz, değil mi?" diye sordu öne doğru eğilerek.

Ağabeyi, "Tatlı yağ," yorgun suratı biraz rahatlamıştı. "Ve sıcak değil, ılık olmalı. Yoksa emir erimi güneş doğarken çarmıha gererim."

"Eminim adamın ödü kopuyordur. Bu arada teşekkür ederim." Hal'in karyolasında oturuyordu John. Ağabeyi bir sandığın üzerine oturmuş, matarasından yıllardır yanında taşıdığı kalaydan kupalara bir şey boşaltıyordu.

Hal, "Önemli değil," dedi ve kabı uzattı. "Gözüne de ne oldu öyle? Kolun mu kırıldı? Doktoru çağırdım ama gelmesi biraz zaman alabilir." Eliyle kamp alanındaki yaralıları ve güneşe çarpılmış adamları gösterdi.

"Gerek yok. Başta kırıldı sandım ama sadece incindi. Gözüme gelecek olursak... Jamie Fraser'ın mahareti."

"Gerçekten mi?" Hal şaşırmış şekilde öne doğru eğildi ve Grey'in gözünü inceledi. Bandajlar çıkmıştı ve eskisine göre daha iyi haldeydi. Sulanma bitmiş ve şişlik epeyce inmişti, dikkat ederek de olsa gözünü oynatabiliyordu. Ancak Hal'in yüzündeki ifadeye bakılacak olursa şişlik ve kızarıklığın tamamen geçmediği belli oluyordu.

"Önce Jamie, sonra da eşi..." Hafifçe gözüne dokundu. "Jamie bana yumruk attı. Eşi de tedavi amaçlı canımı epey yakan bir şeyler yaptı ve sonra da gözüme bal sürdü."

"Kadının tedavi yöntemlerine aşina birisi olarak buna hiç şaşırmadım." Hal bardağını tokuşturmak için kaldırdı. Grey de aynısını yaptı ve karşılıklı içtiler. Elma şarabı içiyorlardı, Grey'in aklına elma konyağı ve Albay Watson Smith geldi. Sanki ikisini de yıllar önce görmüş gibi zihninin uzak köşelerinde hissediyordu.

"Bayan Fraser seni de mi tedavi etti? Ne yaptı sana?" diye sordu John sırıtarak.

"Doğrusunu söylemek gerekirse hayatımı kurtardı." Gaz lambasının ışığında pek belli olmuyordu ancak Grey ağabeyinin kızardığını düşündü.

"Ah. O halde ona iki katı minnettarım." Resmiyetle bardağını kaldırdı ve kafasına dikti. Elma şarabı, sıcak ve yemek yenilmemiş bir günün ardından harika gidiyordu. John biraz daha almak için bardağını uzatırken, "Onun ellerine nasıl düştün?" diye sordu.

Hal manidar bir tavırla, "Seni arıyordum," dedi. "Eğer olman gereken yerde olsaydın..."

"Öylece durup, gelip beni de işe karıştırmanı bekleyeceğimi mi sanıyordun? Neredeyse asılmama sebep olacağının farkında mısın? Ayrıca o sırada James Fraser tarafından kaçırılmakla meşguldüm."

Hal bir kaşını kaldırdı ve biraz daha elma şarabı koydu. "Evet, sana yumruk attığını söylemiştin. Peki neden?"

Grey iki parmağıyla kaşlarının ortasını ovuşturdu; baş ağrısını -büyük ihtimalle başı bütün gün boyunca ağrıdığı için fark etmemişti. Ancak Hal ağrısını daha fena yapıyordu.

Bitkin bir halde, "Şu anda anlatamam Hal. Bana yatak bulabilir misin? Sanırım öleceğim," dedi. "Ve eğer talihsizlik sonucu ölmezsem, yarın Willie ile konuşmak zorundayım. Şey üzerine... Her neyse." Elma şarabını bitirdi ve bardağını masaya koydu. Tereddüt ederek ayağını yağ dolu kabın içinden çıkarmak için hazırlandı.

"William hakkındakileri biliyorum."

Grey aniden durdu ve kararsızca ağabeyine baktı.

"Philadelphia'da Fraser'ı gördüm. Bu sabah William'a onunla ilgili bir şey söyledim ve o da doğruladı."

"Demek öyle." John şaşırmıştı ancak yüreklenmişti de. Eğer Willie amcasıyla konuşacak kadar sakinleşebilmişse, yarın onunla yapacağı konuşma sandığından daha kolay olacaktı.

Hal merakla, "Ne zamandır biliyordun?" diye sordu.

"Kesin olarak mı? Willie iki ya da üç yaşında olduğu zamandan beri." John aniden ağzını kocaman açarak esnedi ve gözlerini kırpıştırdı. "Ah, bu arada, savaş nasıldı?"

Hal alaycı bir bakış attı. "Sen de bu lanet savaşın içindesin diye biliyordum. Yoksa yanılıyor muyum?"

"Benim açımdan pek de iyi gitmedi fakat benim bakış açım yaşadıklarım tarafından çarpıtılmış durumda. Sonuçta sadece bir gözüm görüyor." John güzel bir gece uykusu için... Ve yumuşak bir yatak için duyduğu özlemle sallanıyordu. Hal'in karyolasına düşmek üzereyken kendini toparladı.

"Söylemesi zor." Hal kenarda duran çamaşır sepetinden buruşuk bir havlu çıkardı. Dizlerinin üzerine çöküp, Grey'in ayaklarını yağ dolu tastan çekip güzelce kuruladı. "Tam bir karmaşa. Akarsular tarafından birbirinden ayrılmış berbat topraklar. Yarısı tarla, diğer yarısı ise ağaçlarla kaplı. Sör Henry, mültecilerle beraber yük treniyle güvenli bir şekilde gitti. Ancak Washington hakkında konuşmak gerekirse; askerleri, kendilerini gayet güzel şekilde hazırlamışlar. Sen uzan John, ben bir yerlerde yatak bulurum." Ayağa kalktı.

Grey karşı çıkamayacak kadar yorgundu, kıyafetlerini bile çıkarmadan kendini yatağa bıraktı. Gözünde batma hissediyordu, Hal'den bal istemeyi düşündü ancak daha sonra bunun sabaha kadar bekleyebileceğine karar verip vazgeçti.

Hal gaz lambasını kancasından aldı ve çadırın girişine doğru yöneldi ama bir an duraksayıp geri döndü.

"Sence Bayan Fraser- Bu arada yarın, Bayan Fraser'ın nasıl olup da sana evlenmek için geldiğini öğrenmek istiyorum. William ve James Fraser hakkındakileri biliyor mu?"

Gözleri yarı açık halde, "Gözleri olan herhangi biri ikisini yan yana görünce bunu anlayabilir. Ama o bundan hiç bahsetmemişti," diye mırıldandı John.

Hal homurdandı. "Görünüşe göre herkes biliyormuş - William hariç. Merak ediyorum, onun..."

"Bunun için bir kelime var."

"Ben o kelimeyi henüz bulamadım."

"Fark eder mi?" John'un gözleri tamamen kapanmıştı. Uykuya tamamen dalmak üzereyken, kapının yanından Hal'in kısık sesini duydu.

"Ben hakkında birtakım haberler var. Öldüğü söyleniyor."

12

EVE GİDEN UZUN YOL

Jamie, üzerinde gömleği ve pantolonuyla, küçük pencerenin yanında oturmuş, eşinin saçlarının kurumasını izliyordu.

Bayan Macken'ın onlara verdiği oda bir fırın kadar sıcaktı ve Jamie oldukça terlemişti; odanın nemli havasında ter damlalarının, yaptığı her hareketle teninde gezinişi görülebiliyordu ama hareketleriyle Rokfor peyniri ve kan kokusuyla dolu odadaki havayı dağıtmamaya çalışıyordu.

Bayan Macken'ın getirdiği ibrikle Claire'ın saçlarını yıkamış ve vücuduna yapışmış kombinezonunu ıslatmıştı. Kururken kalçaları kumaşın ardında pembe bir renk almıştı. Islandığı için kumaşın dokusu belli oluyordu ve kanın kumaşa nasıl yavaş yavaş yayıldığı anlaşılabiliyordu.

Yavaşla. Jamie'nin dudaklarında bu kelime belirmişti ama sesli bir şekilde söylemedi. *Yavaşla!* Aslında tamamen durması daha iyi olurdu ancak Jamie şimdilik yavaşlamakla yetinirdi.

Yaklaşık dört litre. Claire insan vücudunda bu kadar kan olduğunu söylemişti. Tabii bu, insandan insana değişen bir miktar olmalıydı. Jamie'nin boyutunda biriyle, onun boyutunda bir kadının aynı miktarda kana sahip olması beklenemezdi. Kuruyan saç telleri ıslak olanlardan ayrılıp hafifçe kabarıyor ve kıvrımlı bir hal alıyordu. Tıpkı bir karıncanın antenleri gibi hassas görünüyorlardı.

Jamie, ona kanının bir kısmını vermeyi çok isterdi; zira kendinde gereğinden fazlası vardı. Claire aslında bunun mümkün olduğunu ama şu anda yapılamayacağını söylemişti - kandaki birtakım maddeler eşleşmeyebilirdi.

Claire'in saçında pek çok renk görülebiliyordu: kahverengi, pekmez rengi, krem rengi, siyah... Loş ışığın doğrudan dokunduğu yerlerde ise altın ve gümüş rengi vardı. Şakağında ge-

niş beyaz bir tutam, neredeyse teniyle aynı renkteydi. Claire, Jamie'ye dönük şekilde, bir eli göğsünde diğeri serbest halde sarkmış ve bileğinin iç tarafı görünür şekilde yatıyordu. Bembeyaz bileğindeki mavi damarlar yürek parçalayıcı bir görüntü sunuyordu.

Bir keresinde, Jamie'nin öldüğünü sandığı için bileklerini kesmeyi düşündüğünü söylemişti. Eğer Claire ölürse, Jamie kendini böyle öldürmeyeceğini düşünüyordu. Böyle bir manzara görmüştü: Toby Quinn, kelimenin tam anlamıyla bileklerini kemiğe dek kesmişti. Bütün oda kan içinde kalmıştı ve içerisi kasap dükkânı gibi kokuyordu. İtiraf olarak da duvara kendi kanıyla "*teind*" yazmıştı. Anlamı, cehenneme ödenen vergiydi. Jamie'ye sıcağa rağmen bir titreme gelmişti. İstavroz çıkardı.

Claire, Genç Ian'ın çocuklarının ölümünün sebebinin, karısıyla arasındaki kan uyuşmazlığı olabileceğini söylemişti. Belki de Ian ve Rachel beraber olursa her şey daha farklı olacaktı. Hızlıca bir dua okudu ve yine istavroz çıkardı.

Claire'in omuzlarının üzerindeki saçlar, yavaşça lüle lüle olmaya başlamıştı. Bir şeyler içmesi için onu uyandırmalı mıydı? Daha fazla kan yapmak için ve terleyip serinlemek için vücudunun suya ihtiyacı vardı. Ama uyurken daha az acı çekiyordu. O zaman biraz sonra.

Şimdi değil. Lütfen, şimdi değil.

Claire, inleyerek pozisyonunu değiştirdi. Şimdi daha farklı görünüyordu: Daha huzursuzdu. Sargısındaki renk kızıldan, paslı koyu kırmızıya dönmüştü. Jamie yavaşça elini onun koluna doğru uzattı ve sıcaklığı hissetti.

Kanama sona ermişti. Şimdiyse ateş başlamıştı.

***

Şimdi ağaçlar onunla konuşuyordu. Susmalarını diledi. Ian Murray'nin o anda istediği tek şey sessizlikti. Aslında yalnızdı ama zihninde, çınlama ve kalp atışına benzer sesler duyuyordu.

Bir dövüşün arkasından bu tip şeyler hep yaşanabilirdi. Dövüş esnasında düşmanının, rüzgârın ve seni koruyan azizin sesini duyabilmek için kulakların normalden daha fazla çalışırdı.

Sanki avlanıyormuş gibi ormanın sesini duymaya başlardın. Sonra silah sesini, bağrışmaları ve vücudunda dolanan kanın sesini duyardın. Tüm bu şamatanın bitmesi biraz zaman alırdı.

Kafasında gün içinde gerçekleşmiş bazı anılar canlandı. Askerler, onu yaralayan okun sesi, ateşin yanında öldürdüğü Abenaki'nin yüzü, George Washington'un büyük beyaz atına binişi, yol boyunca gidişi ve şapkasını sallayışı. Tüm bunlar kafasında şimşek gibi bir anda belirdiler ve sonra gürültülü bir sisin içinde kayboldular.

Dalların arasından esip geçen rüzgâr onunla konuştu ve bunu sanki teninde hissetmişti. Yaptıklarını anlattığında, Rachel'ın tepkisi ne olacaktı.

Baltayı Abenaki'nin kafatasına sapladığında çıkan ses hâlâ kulaklarındaydı. Hatta o sesi kemiklerinde ve yarasında da duyabiliyordu.

Belirsiz bir biçimde, artık yolda yürümediğini fark etti; ot yığınlarına basıyor ve taşlara çarpıyordu. Yolu bulabilmek için arkasına baktı. Görebiliyordu yolu; düz, sallanan siyah bir çizgiydi... Neden sallanıyordu?

Artık sessizlik istemiyordu, her ne diyecek olursa olsun Rachel'ın sesini duymak istiyordu.

Birdenbire artık yürüyemeyecekmiş gibi hissetti. Buna biraz şaşırdı ancak bundan korkmadı.

Kendini ansızın yerde buldu. Düştüğünü hatırlamıyordu. Sıcak yanağı, iğnemsi soğuk çam yapraklarına dokunuyordu. Güç bela dizlerinin üzerine kalktı ve üzerindeki yaprakları silkelemeye çalıştı. Sonra kendini yine yerde buldu. Altında toprak, üstündeyse yapraklardan bir örtü vardı. Artık bir şey yapamazdı. Onu koruması için yanındaki ağaca kısa bir dua etti.

Apar topar karanlığa gömülürken, zihninde Rachel'ın sesini duydu. *"Senin hayatın kendi yolunda ilerliyor Ian. Ben bu yolculuğu paylaşamam ama senin yanında yürüyebilirim. Öyle de yapacağı."*

Ona, yaptıklarını anlattığında da böyle düşünmesini umdu.

13

KALABALIKLA GELEN, KIZILA BOYANMIŞ ŞAFAK

Grey, uyandırma davullarının sesine uyandı, bu sesler onu ürkütmemişti ancak nerede olduğuna dair bir fikri yoktu. Askeri kamptaydı, o kadarını biliyordu. Bacaklarını karyoladan aşağı sallandırıp yavaşça oturdu ve dikkatle düşünmeye başladı. Sol kolunda şiddetli bir ağrı vardı, bir gözünü açamıyordu ve ağzı o kadar kurumuştu ki zorla yutkunabiliyordu. Kirli kıyafetleriyle uyumuştu ve çok çişi gelmişti.

Karyolanın altına uzandı ve tuvaletini yapabileceği bir kap buldu. İdrarı elma kokuyordu. Bu aklına, elma şarabını ve dün başından geçen her şeyi getirdi. Bal ve sinekler. Top ateşi. Jamie. Yüzünden akan kan. Dipçik ve çatlayan kolu. William... Hal...

Aşağı yukarı hepsi buydu. Bir müddet sessizce oturdu ve dün gece Hal'in ona gerçekten oğlu Benjamin'in öldüğünü söyleyip söylemediğini düşündü. Tabii ki hayır. Bu, gece gördüğü ve hâlâ zihninde dolaşan kâbusun bir parçası olmalıydı. Yine de zihnine bir perde gibi inen o berbat mahvolmuşluğu ve boğucu inançsızlığı hissedebiliyordu.

Yerinden kalktı ve sendeleyerek yürümeye başladı, ağabeyini bulmaya kararlıydı. Ayakkabılarını arıyordu ki çadırın girişinden ağabeyiyle, elinde bir leğen, içinde sıcak su bulunan bir kap ve tıraş aletleri olan emir eri girdi.

Hal, sıradan bir ses tonuyla, "Otur," dedi. "Benim üniformalarımdan birini giymen gerekecek, umarım onu da böyle kokutmazsın. Saçına da ne oldu öyle?"

John saçını düzeltmeyi unutmuştu, elini saçına attığında dağınıklığı kendisini şaşırttı.

"Ah. Sadece savaş hali." Oturdu ve ağabeyine baktı. Yaralı gözünü açabilmişti ancak gözü çapaklı gibiydi. Görebildiği kadarıyla Hal her zamanki gibiydi. Tabii, yorgun, tükenmiş ve

tekin olmayan bir görünüşü vardı ancak bugünlerde, yani bir savaşın içindeyken herkes öyle görünüyordu. Hatta Hal, olması gerekenden de iyi görünüyordu.

Ona bir şey soracaktı ama Hal daha fazla kalmadı, kardeşini emir eriyle beraber bırakıp gitti. Yıkanması bitmeden önce, suratı çil dolu İskoç bir doktor geldi. Adam bütün gece ayakta kalmış gibi esniyordu. Sulanmış gözleriyle Grey'in koluna bir göz attı ama bunu profesyonel bir tavırla yapmaya çalışmıştı. Kemiğin kırılmadığını sadece çatladığını söyledi ve kolunu askıya aldı.

Giyinebilmesi için askıyı hemen çıkarmak zorunda kaldı. Bir başka emir eri elinde üniforma ve bir tepsi kahvaltıyla çadıra geldi. Grey kendisine çeki düzen verirken emir eri ona yemek yedirdi ama oldukça sabırsız bir tavrı vardı.

Hal'in tekrar gelmesi için bekleyebilirdi, bütün kampı onu bulmak için dolaşmasının bir anlamı yoktu ama William'ı bulmadan önce ağabeyi ile konuşması şarttı. Tostunun yanında biraz bal göndermişlerdi. Emin olmadan parmağını bala daldırdı. Gözüne sürecekti ki çadırın kapağı açıldı ve Hal içeri girdi.

"Bana Benjamin'in öldüğünü mü söyledin?" Bu cümle ağzından bir anda çıkıvermişti. Hal'in suratı seğirdi fakat ağzı açık kalacak kadar şaşırmamıştı.

Sakince, "Hayır," dedi. "Dedim ki, Ben hakkında birtakım haberler var, öldüğü söyleniyor. Ancak ben buna inanmıyorum." Grey'e karşı çıkmasını engelleyecek bir bakış attı.

"Ah, iyi bari. O zaman ben de inanmıyorum. Kimden duydun?"

"Zaten inanmamamın sebebi de haberi kimden duyduğum." Hal geri dönüp çadırın kapağını aralayıp dışarı bir göz gezdirdi. Onları duyabilecek birilerinin olmadığından emin olmak istiyordu. Bu durum Grey'in midesini rahatsız etmişti. "Bana bunu Ezekiel Richardson söyledi. O herif bana pantolonumun arkasında bir delik olduğunu söylese bile inanmam."

Grey'in midesi iyice rahatsız olmuştu, sanki karnında bir kuş kanat çırpıyordu. "Hislerin bugüne kadar seni yanıltmadı. Gel otur, biraz tost atıştır. Sana anlatacaklarım var."

***

William şiddetli bir baş ağrısı ve önemli bir şeyi unutmuş gibi hissederek kalktı. Kafasına dokununca, başında kulaklarını rahatsız eden bir sargı olduğunu fark etti. Aceleyle sargıyı açtı. Üzerinde kurumuş kan vardı ama çok fazla kanama olmamışa benziyordu. Düne dair belirsiz anıları hatırlamaya çalıştı. Ağrı, mide bulantısı... Zihni boşlukta yüzüyordu... Amcası Hal, babasının beyaz ve narin suratı... *"Birbirimize söyleyecek bir şeylerimiz varsa bile..."* Tanrım, bunu rüyasında mı görmüştü.

Almanca küfretti ve genç bir ses tereddütle söylediklerini tekrar etti.

"Bu ne anlama geliyor efendim?" diye sordu Zeb. William'ın karyolasının yanında birdenbire belirmişti.

"Bilmene gerek yok ve tekrar etme," dedi William oturarak. "Kafama ne oldu?"

Zeb'in kaşları kalktı. "Hatırlamıyor musunuz, efendim?"

"Hatırlasam niye sana sorayım?"

Zeb'in kaşları tekrar kalktı, soruya dikkatini verdiği belli oluyordu. Ancak ikinci sorunun mantığını kavrayamadı, fıçının üzerine oturdu ve ilk soruyu yanıtlamaya karar verdi.

"Albay Grey, firarilerin başınıza vurduğunu söyledi."

"Ah, firariler..." Bunu düşünmek için duraksadı. İngiliz firarileri mi? Hayır, aklında Almanca hakaretlerin canlanmasının bir sebebi olmalıydı. Aklından, paralı askerlere dair bir anı gelip geçti... Peki, sonra?

Zeb yardım etmeye çalışır gibi, "Colenso, zor durumdan kurtuldu," dedi.

"Günün birileri için güzel başladığını bilmek iyi oldu. Ah, Tanrım." Kafatasını delip geçen bir sancı girdi, elini başına koydu. "Şu fıçıda içecek bir şeyler var mı?"

"Evet, efendim!" Zeb hevesle tepsinin kapağını açtı. Tepside kızarmış ekmekler, haşlanmış yumurtalar, jambon dilimleri ve içinde bulanık, alkol kokan bir şeyin bulunduğu bir kap vardı.

"İçinde ne var bunun?"

"Bilmiyorum efendim, ancak Albay Grey, sabah ayılmak için içilecek bir içki olduğunu söyledi."

"Oh." Yani bir rüya değildi. Bu düşünceyi bir süreliğine görmezden geldi ve kabın içindekini inceledi. Babasının ayıltıcı içkilerinden ilk kez on dört yaşındayken, kadınların bahçe partilerinde içtikleri panç sanıp içtiği zaman tatmıştı, oysa Lord John'un akşam için hazırlanmış bir kokteyldi. Daha sonra yıllar içinde birkaç kez içmişti ve her seferinde son derece etkili bulmuştu, gerçi içmek biraz yürek istiyordu.

"Peki o zaman," dedi William, derin bir nefes alıp şişeyi kafasına dikti. Nefes almak için bile durmayıp hepsini bitirdi.

"Vay canına," dedi Zeb hayranlıkla. "Aşçı, biraz sosis gönderebileceğini söyledi. Yemek ister misiniz?"

William sadece kafasını sallayabildi -bir müddet konuşamayacağa benziyordu- ve kızarmış ekmeği eline alıp öylece tuttu. Sanki onu ısırmaya hazır değil gibiydi. Başı hâlâ ağrıyordu ancak içki sinirlerini biraz yatıştırmıştı.

"Tavsiye mi istiyorsun? Tavsiye verilmek için fazla yaşlı, tavsiyeye uymak içinse fazla gençsin."

"O Almanca biliyor! Duydu!"

Yavaşça, "Duydum," dedi kendi kendine. "Ne duydum?"

Zeb ise başka bir soruyu düşünüyordu ve kendi sorusunu sordu.

"Goth'a ne oldu, efendim?" Yüzünde kötü bir haber duymaya hazırmış gibi bir ciddiyet vardı.

William boş gözlerle, "Goth..." diye tekrarladı. "Ona bir şey mi oldu ki?"

Zeb düşünceli şekilde, "Askerler- sizi ve Kızılderili savaşçıyı Asilerden kurtarırken kayboldu, efendim," dedi.

"Ne zaman... Ne Kızılderili savaşçısı? Dün ne yaşandı Zeb?"

"Nereden bilebilirim ki," dedi Zeb. "Orada değildim, değil mi?"

"Tabii ki değildin- Lanet olsun. Amcam -Pardloe Dükükampta mı? Onunla konuşmam lazım."

Zeb tereddütlü görünüyordu. "Sanırım gidip onu arayabilirim," dedi.

"Lütfen. Hemen." William eliyle gitmesini işaret etti, sonra hafızasındaki kopuk parçaları bir araya getirmeye çalışarak bir

müddet öylece oturdu. Asiler? Goth... Goth'la ilgili bir şeyler hatırlıyordu ancak neydi o? Asilerle mi karşılaşmıştı, atını kim almıştı? Bunun firarilerle ve Asilerle ne ilgisi vardı. Ve neden kafasında Almanca konuşmalar duyup duruyordu.

Ayrıca Zeb, Albay Grey diyerek kimi kastetmişti? Önce Hal amcasından bahsettiğini düşünmüştü ancak babasının rütbesi yarbaydı ve günlük konuşmalarda ona da albay denildiği olurdu. Fıçıya ve boş şişeye bir göz attı. *Hal Amca kesinlikle bu içkiyi biliyor olmalı ama...*

"Eğer yaşıyorsan, her şey yolunda demektir."

William ısırmaya fırsat bulamadığı kızarmış ekmeği geri koydu, yine boğazında aniden beliren bir yumru hissetti. Dün babasını -evet, lanet olsun, babasını- gördüğünde de böyle hissetmişti. Belki de babasıyla tam anlamıyla konuşmaya hazır değildi -ya da babası onunla konuşmaya hazır değildi.

Çadırın kapağı açıldı ve gün ışığı William'ın yüzüne vurdu. Ayaklarını yataktan aşağı sallandırıp dimdik oturdu ve içeri giren kişiyi karşılamaya hazırlandı.

Ancak göz sulandıracak kadar parlak gün ışığının içinde beliren kişi amcası ya da babası değildi, Banastre Tarleton'du. Üniforması üzerindeydi fakat düğmeleri iliklenmemişti ve peruğunu takmamıştı. Fena halde dövülmesinin üzerinden pek uzun zaman geçmediği belli oluyordu fakat buna rağmen yüzünde gereksiz bir gülümseme vardı.

"Demek hayattasın Ellesmere?" Tarleton yemekleri gördü ve yaklaşıp aralarından haşlanmış bir yumurta alıp midesine indirdi. Yağlı parmaklarını yalarken, hoşnut olduğunu belli eden sesler çıkardı. "Tanrım, çok açım. Şafaktan beri ayaktayım. Bir şeyler yemeden adam öldürmek insanı çok acıktırıyor. Kalanını da yiyebilir miyim?"

"Rahatına bak. Kahvaltı etmek yerine kimleri öldürüyordun. Asileri mi?"

Tarleton şaşırmıştı ancak ağzında lokma olduğundan bir an konuşamadı. Hızlıca lokmasını çiğnedi ve ağzından kırıntılar saçarak konuşmaya başlamadan önce hızla yutkundu.

"Hayır, bildiğim kadarıyla Washington'un kuvvetleri güneye

çekildi. Firari paralı askerlerle çatışıyorduk. Yani senin başına vurup ardından da seni ölüme terk eden adamlarla. Atını almışlar, onu görünce tanıdım." Bir yumurta daha almak için elini uzatıyordu ki William kaşığını eline sapladı.

"Tanrı aşkına, bir Hristiyan gibi ye. Atım *sende* mi?"

"Evet, sağ ön ayağı topallıyor. Ancak ciddi bir şey olduğunu sanmam. Hmm... Kendine ait bir aşçın mı var?"

"Hayır, bunları amcamın aşçısı pişirdi. Bana firarilerden bahset. Kafama vurup beni bayıltmışlar, hafızam pek yerinde değil." Hafızasının kayıp parçaları hızla yerlerine gelmeye başlamıştı.

Tarleton yemek yerken, bir yandan da olanları anlattı. Von Knyphausen'in komutasındaki bir grup paralı asker, savaş esnasında firar etmeye karar vermişler. Ancak bütün askerler aynı fikirde değilmiş. Kaçmaktan yana olanlar, kendi aralarında toplanıp karşı çıkan askerleri öldürüp öldürmeyeceklerini tartışırken William çıkagelmiş.

"Senin de tahmin edebileceğin gibi, bu onları kaba kuvvet uygulamak zorunda bırakmış." Tarleton yumurtasını ve kızarmış ekmeğini bitirmişti. Şişeyi aldı ama boş olduğunu görünce hayal kırıklığına uğradı.

William, çadır direğinde asılı duran, yıpranmış teneke ve deriden bir şeye doğru yönelerek, "Büyük ihtimalle şu matarada su vardır," dedi. "Demek böyle oldu... Gergin görünüyorlardı, ancak onlara yakınlarda bir nalbant olup olmadığını sorduğumda... İşte bu! Goth bir nal düşürdü, bu yüzden- sonra içlerinden birisinin heyecanla Almanca, 'O duydu! O biliyor!' diye fısıldadığını duydum. Planlarını duyduğumu ve ne yapacaklarını bildiğimi sanmış olmalılar."

Düne dair bu kadar fazla bilgiyi hatırladığı için rahat bir nefes aldı.

Tarleton başını salladı. "Tahminimce öyle olmuştur. Kafana vurup bayıltıp seni bir çukura attıktan sonra aralarında bir kavga çıkmış, içlerindeki bazı karşı çıkan askerleri öldürmüşler. Ancak hepsini değil. Bazı askerler kaçmayı başarıp, von Knyp-

hausen'e gitmiş ve o da hemen bu zalim adamlarla başa çıkmak için Clinton'dan yardım istemiş."

William kafasını salladı. Bu gibi firar ve ihanet gibi durumların, etkilenen birliklerin dışından askerler tarafından halledilmesi daha iyiydi. Ban'i tanıyordu, böyle bir durumda firarileri yakalamak için gönüllü olmuş olmalıydı.

İlgisizce bir tavır takınarak, "Onları öldürmek için emir almış mıydın?" diye sordu William.

Tarleton sırıttı, ağzının kenarındaki yumurta parçaları görünüyordu - eliyle sallanan birkaç parçayı aldı.

"Tam olarak değil. Birkaçını hikâyeyi anlatmaları için hayatta bıraktığım sürece öldürdüklerimi pek umursamadılar. Ayrıca bana verilen emirlerde, *ibret olsun diye* bir şeyler yapmam isteniyordu."

Tarleton'un Voltaire'den alıntı yapması bir kenara, sadece okuyabilmesi bile William'ı oldukça şaşırtmıştı.

"Anladım. Emir erim bana ilginç bir şey söyledi: Asiler tarafından, yanımda bir Kızılderili ile bulunmuşum. Bundan haberin var mıydı?"

Tarleton şaşırdı ve kafasını hayır anlamında salladı. "Hayır. Ah..." İskemleye oturdu ve bir dizini eliyle kendine çekti. Kendiyle gurur duyuyor gibi görünüyordu. "Aslında bir şey biliyorum. Bana Harkness hakkında bir şey sormuştun değil mi?"

"Harkness... Ah doğru!" Heyecanla konuşmuştu ama bunun Yüzbaşı Harkness ile pek bir ilgisi yoktu. Unuttuğu bir şeyle ilgiliydi: Jane ve kız kardeşi.

İçinden onları arayıp, iyi olduklarından emin olmak geçti. Kral yanlıları ve orduyu takip eden halk çatışmaların içinde değillerdi. Fakat savaşın yol açtığı şiddet ve sıkıntılar sadece çatışmalarla kısıtlı kalmıyordu. Ayrıca yağmalayan, tecavüz eden ve masumlara zarar verenler sadece firariler ve haydutlar değildi.

Bir an için Anne Endicott'u ve ailesini düşündü. Ancak onların kendilerini koruyacak, tam donanımlı olmasa da bir erkekleri vardı. Jane ve Fanny'nin ise... Onlara bir şey olsa Zeb'in haberi...

"Efendim?" William, Tarleton'a baktı. "Ne dedin?"

"Kafana aldığın darbe işitmeni de etkiledi galiba?" Ban mataradan bir yudum aldı. "Dedim ki adamları sorguladım. Harkness kendi alayına katılmadı. Söylenenlere göre hâlâ Philadelphia'daymış."

William'ın ağzı kurumuştu, mataradan bir yudum aldı. Su oldukça ısınmıştı ve ağzına demir tadı gelmişti. Yine de boğazını ıslatmıştı.

"İzinsiz bir şekilde mi ayrılmış yani?"

"Evet öyle," diye onayladı Tarleton. "Onu son gördüklerinde, bir geneleve gidip fahişenin birinin icabına bakacağını söylemiş. Belki de fahişe onun icabına bakmıştır." Kocaman bir kahkaha attı.

William yerinden kalktı ve matarayı yerine astı. Çadırın girişi kapalıydı ancak yanlardaki açıklıklardan süzülen ışık, çivide asılı duran gümüşten boyunluktan yansıyordu.

***

"Percival Wainwright?" Grey, Hal'i babalarının ölümünden beri bu kadar telaşlı görmemişti - ki babalarının ölümüne Percival da dahil olmuştu.

"Ta kendisi. Görünüşe göre Marki La Fayette'in danışmanıymış."

"O da kim?"

Grey omzunu silkerek, "Gösterişli genç bir Fransız," dedi. "Asilerin Generali. Söylendiğine göre Washington'a çok yakınmış."

Grey'e sert bir bakış atarak, "Yakınmış demek," diye tekrarladı. "Wainwright ile de yakın mıdır sence?"

"Muhtemelen o *şekilde* değil," dedi Grey, sakin olsa da kalbi daha hızlı atmaya başlamıştı. "Ölmemiş olmasına pek şaşırmadın sanırım. Percy'yi kastediyorum."

Hal burnundan bir nefes verdi. "Onun gibi adamlar, öyle rahatça ölemez. Sana bunu ne halt yemeye söylediğini düşünüyorsun?"

Grey aklında canlanan bergamot, kırmızı şarap ve turunç yaprağı anılarını bastırdı.

"Bilmiyorum. Ancak bildiğim kadarıyla Fransızların yaşam tarzlarına ilgi duyuyordu ve-"

Hal kaba bir şekilde Grey'in sözünü kesti. "Wainwright, kendi hayatı dışında hiçbir şeye ilgi duyan biri olmadı." John'a sert bir bakış attı. "Bunu bilsen iyi edersin."

"Onu bir daha göreceğimi sanmam." Ağabeyinin, onun bir ahmak ya da daha kötüsü, olduğunu düşünmesini pek de umursamamıştı. Hal'in Richardson'ın Ben hakkında söylediklerini ciddiye almadığının farkındaydı. Böyle davranmakta haklıydı belki ama ikisi de adamın söylediklerinin doğru olma ihtimalinin de bulunduğunu göz ardı edemezlerdi.

Hal, çıkarımının doğru olduğunu, yumruğunu sandığa sertçe vurup üzerindeki kalaylı kapları zıplatıp düşürerek göstermeye çalıştı. Sonra hızla ayağa kalktı.

"Lanet olsun," diye homurdandı. "Burada kal!"

"Nereye gidiyorsun?"

Hal çadır girişinde bir anlığına duraksadı. Yüzü hâlâ bitkin görünüyordu ama Grey onun gözlerinde hiddet dolu bir ışık görmüştü.

"Richardson'ı tutuklamaya gidiyorum."

"Tanrı aşkına, onu kendi başına tutuklayamazsm." Grey, Hal'i kolundan yakalamak için ayağa fırladı.

"Hangi alayda?"

"Beş ama ilişiği kesildi. İstihbarattan olduğunu sana söylememiştim değil mi?" İstihbarat kelimesi ağzından bir küçümsemeyle çıkmıştı.

"Tamam, önce Sör Henry ile konuşacağım."

John, Hal'in kolunu yakaladı ve sıkıca tuttu. "Şu ana kadar yeterince skandala sebep oldun." Ortamı sakinleştirmeye çalışıyordu. "Şimdi sakince nefes al ve bunu yaparsan sonuçlarının neler olabileceğini düşün. Diyelim ki Sör Henry teklifini değerlendirmek için zaman istedi. Tanrı aşkına, bugün mü?" Dışarıda ordunun hareket ettiğini duyabiliyordu. Washington'un birliklerinin onları takip etmesi gibi bir tehlike mevcut değildi ama Clinton da zaman kaybetmiyordu. Kendi bölüğü bir saate kadar eşyaları ve mültecileriyle beraber yola çıkmış olurdu.

Hal'in kolu, John'un elinin altında bir mermer kadar sertti. Hal yavaş ve düzgün nefesler almayı bırakmıştı. Sonunda başını çevirdi ve kardeşinin gözünün içine baktı. "Minnie'ye Ben'in ölmediğini söylemek için yapmayacağım bir şey yok," dedi yavaşça Hal.

Grey, derin bir nefes alıp başını salladı ve ağabeyinin kolunu bıraktı. "Anlaşıldı. Her ne yapmak istiyorsan sana yardım edeceğim. Ancak önce William'ı bulmalıyım. Percy dedi ki-"

"Ah." Hal gözlerini kırpıştırdı ve yüzü biraz olsun rahatladı. "Evet, tabii ya. Yarım saat sonra burada buluşuruz."

***

William'ın Sör Henry'den beklediği mesaj o giyinirken ulaştı. Mesajı yakından tanımadığı Teğmen Foster getirmişti. Foster mesajı verirken sempatik bir şekilde yüzünü buruşturdu. William, Sör Henry Clinton'ın şahsi mührünü inceledi: iyiye işaret değildi. Öte yandan, geçen gün izinsiz bir şekilde ayrılmasından dolayı tutuklanacak olsaydı, Foster'ın yanında birkaç asker olurdu ve William'ı yaka paça götürürlerdi. Bu ona biraz cesaret verdi ve mührü kırdı.

Kısa ve net bir ifadeyle karşılaştı; bir sonraki emre kadar açığa alınmıştı ama hepsi buydu. Tuttuğunu bile fark etmediği nefesini verdi.

Tabii ki Sör Henry, onu hapse atmayacaktı - ordu sürekli hareket halindeyken William'ı nerede ve nasıl tutabilirdi ki? Onu parmaklıkların ardına tıkıp, bir vagonla gönderebilirlerdi... Gerçekçi olmak gerekirse, William'ı bu çadıra bile kapatamazdı ki sözü geçen çadır, amcasının verdiği talimatla emir eri tarafından sökülmeye başlanmıştı.

Peki o zaman. Notu cebine soktu, botlarını giydi, şapkasını kaptı ve dışarı çıktı. Başına gelenler düşünüldüğünde pek de kötü durumda değildi, başı ağrıyordu ancak dayanılamayacak gibi değildi, hem Tarleton'dan kalanlarla kahvaltı da yapmıştı.

Ortalık sakinleştiğinde ve Sör Henry, onun emre itaatsizliğinin resmi raporuna vakit ayırabildiğinde William, Yüzbaşı André'yi devreye sokup ona Tarleton'ı bulmak için gittiğini söylet-

tirebilirdi. Böylece her şey yoluna girerdi ve bu sırada William da Jane'i arayabilirdi.

Etrafa serpilmiş geçici barınakların, yola yığılmış çiftlik vagonlarının ve çevresine doluşmuş kadınların arasından keskin ve güçlü bir kabak kokusu aldı. Ordunun aşçıları siviller için yemek pişiriyordu ama kişi başına düşen pay pek fazla değildi ve bunun en önemli sebebi şüphesiz ki savaştı.

Yolda yürürken gözleri Jane ve Fanny'yi aradı ama ikisini de bulamadı. Ancak yokuş yukarı iki elinde kovayla yürürken Peggy Eddicott'u gördü.

"Bayan Peggy, size yardım etmemi ister misiniz?" William gülümsedi ve kızın yüzünü görünce içi ısındı.

"Yüzbaşı!" diye bağırdı Peggy, heyecandan neredeyse elindeki kovaları düşürüyordu. "Sizi gördüğüme çok memnun oldum! Sizin için çok endişelendik, biliyorsunuz savaş yüzünden ve hepimiz sizin için dua ettik. Fakat babam sizin Asilerin hakkından geleceğinizi ve savaştan sağ çıkacağınızı söylemişti."

"Dualarınız sayesinde her şey yolunda gitti," dedi William usulca ve kovaları aldı. Bir tanesi suyla ötekiyse turpla doluydu ve yeşil yaprakları kenara doğru eğilmişlerdi. "Anne, baba ve kardeşlerin iyiler değil mi?"

Beraber yürümeye başladılar. Peggy tıpkı dost canlısı küçük bir papağan gibi parmak uçlarında dans ederek ve konuşarak yürüyordu. William çamaşır yıkayanların arasında Jane ve Fanny'yi aradı. Bu kadınların yanı, kampın herhangi bir yerinden daha güvenliydi. Bu sabah etrafta kaynayan çaydanlıklar görünmüyordu ama sodalı sabunun kokusu, nemli havada tıpkı kirli çamaşırlarla dolu bir kazanın üzerindeki köpük gibi süzülüyordu.

William, Endicottlar'ın vagonuna ulaştığında -hâlâ tek parçaydı ve buna sevindi- Fanny ve Jane'e dair hiçbir şey bulamamıştı. Endicottlar onu hoş şekilde karşıladılar ama William vagonu doldurmalarına yardım etmek için şapkasını çıkarınca kızlar ve Bayan Endicott kafasındaki yumruyu görüp epey telaşlandılar.

"Önemli bir şey değil, ufak bir yara," dedi William, Bayan

Endicott'a yaklaşık dokuzuncu kez güvence vererek. Bayan Endicott da gölgeliğe oturup hâlâ ellerinde biraz varken, içine azıcık kanyak eklenmiş sudan içmesini teklif etti.

Anne yaklaşıp vagona yerleştirmesi için bir şeyler uzatmaya başladı ve William'a sandığı uzatırken elleri birbirine değdi - Anne'in bunu kasıtlı olarak yaptığına emindi.

"New York'ta kalmayı düşünüyor musunuz?" diye sordu Anne, bir bavulu almak için hafifçe eğilerek. "Belki de İngiltere'ye dönersiniz? Lütfen merakımı affedin ama insanlar konuşuyor ve Bayan Jernigan kalabileceğini söyledi."

"Bayan... A tabii." Mary Jernigan'ı hatırladı; Philadelphia'da bir baloda beraber dans ettiği, sarışın ve cilveli kızdı. Krala sadık mültecilerinin oluşturduğu kalabalığa bir göz attı. "O burada mı?"

Anne kısaca, "Evet," diye cevapladı. "Doktor Jernigan'ın New York'ta ağabeyi var, kısa bir süre onda kalacaklar." Genç kız kendini toparladı -dikkatini Mary Jernigan'a çektiği için pişman olduğu görülebiliyordu- ve William'a sol yanağında bir gamze belirene kadar gülümsedi. "Sizin akrabalarınızın yanma sığınmaya ihtiyacınız yok, değil mi? Bayan Jernigan, İngiltere'de sizi bekleyen devasa bir mülkünüz olduğunu söyledi."

"Hımm," diyerek çekimser bir tavırla onayladı William. Babası bir zamanlar onu servet düşkünü kadınlarla evlenmemesi gerektiği konusunda uyarmıştı. Bugüne kadar o tip pek çok kadınla tanışmıştı ama Anne Endicott'u ve ailesini *seviyordu*, onların da kendisini önemsediklerini düşünüyordu. Yine de Bay Endicott'un durumunun ve istikrarsız hareketlerinin onlara pek çok sıkıntı yaşattığına emindi.

Bavulu Anne'den alırken, "Bilmiyorum," dedi William. "Beni neyin beklediğini bilmiyorum. Gerçi savaş zamanı kim başına ne geleceğini biliyor ki?" Kederli bir şekilde gülümsedi ve Anne onun hissettiği belirsizliği anlamış görünerek onun koluna doğru uzandı.

"En azından burada sizi önemseyen arkadaşlarınızın olduğuna emin olabilirsiniz," dedi Anne sevecen bir tavırla.

"Teşekkür ederim," dedi William ve sözlerinin onu ne kadar

etkilediğini belli etmemek için arabaya doğru döndü. Ancak bu sırada, birinin arkadan yaklaştığını fark etti ve Anne'in yumuşak bakışları hızla aklından çıktı.

"Efendim!" Gelen seyisi Colenso Baragwanath'tı, koşmaktan nefese nefese kalmıştı. "Efendim sizin..."

"Demek buradasın Baragwanath. Burada ne yapıyorsun, Madras nerede? Goth'un geri gelmesine sevindim. Tarleton onu bulmuş- Ne var Tanrı aşkına?" Colenso sanki pantolonuna bir yılan girmiş gibi kıpırdanıp duruyordu.

"Jane ve Fanny gittiler, efendim."

"Gittiler mi? Nereye gittiler?"

"Bilmiyorum, efendim ama gittiler. Ceketimi almak için dönmüştüm, sığınak yerli yerindeydi ancak eşyaları gitmişti. Onları bulamayınca etraftakilere sordum, onlar da toparlanıp gittiklerini söylediler."

William, birkaç bin kişinin bulunduğu bir kamptan nasıl olup da sıvıştıklarını düşünmeye vakit bile harcamadı. Asıl önemli olan böyle bir şeye neden gerek duyduklarıydı.

"Ne tarafa gittiler?"

Colensso yolu işaret ederek, "Şu yöne," dedi.

William, elini yüzüne götürdü, şakağındaki şişkin yaraya değince aniden durdu.

"Ah! Lanet olsun. Ah, affedersiniz Bayan Endicott." O anda Anne'in meraklı gözlerle ona baktığını fark etti.

"Jane ve Fanny de kim?" diye sordu genç kız.

"Ah... Benim korumam altında yolculuk eden iki genç hanım." Bu lafın nasıl bir izlenim bırakacağını tahmin edebiliyordu ama yapabileceği bir şey yoktu. Yine de belki bir etkisi olur diye, "Oldukça genç hanımlar," dedi. "Uzaktan akrabamın... Şey... Kızları."

"Oh..." Anne'in bu cevaptan pek tatmin olmadığı belli oluyordu. "Peki neden kaçmışlar? Neden böyle bir şey yapma ihtiyacı duysunlar ki?"

"Biliyorsam lanetleneyim- Ah, affedersiniz. Bilmiyorum, ancak gidip nedenini bulmalıyım. Ailenize ve kardeşlerinize özürlerimi iletebilir misiniz?"

"Ben- tabii ki," dedi Anne ve elini uzatıp geri çekerek anlamsız bir hareket yaptı. Şaşırmış ve biraz hakarete uğramış görünüyordu. William pişman olmuştu ama bunu düzeltmek için yeterli zaman yoktu.

"Sadık kulunuzum, hanımefendi." William eğilerek onu selamladı ve yanından ayrıldı.

***

John, Hal'in yanından ayrılalı yarım saat değil, yarım gün geçmişti. Ağabeyini şans eseri, kuzeye giden yolun kenarında, sıralar halinde yürüyen askerleri izlerken bulmuştu. Kampın çoğu boşalmıştı, yemek vagonları ve çamaşır kazanları geçiyordu şimdi, onların gerisinde ise sivil takipçiler tıpkı Mısır'ın üzerine çöken çekirgeler gibi etrafa yayılmışlardı.

"William gitti," dedi John doğrudan konuya girerek.

Hal ağırbaşlı bir şekilde kafasını salladı. "Richardson da yok."

"Lanet olsun."

Hal'in seyisi yan tarafta iki atı tutuyordu. Hal kafasıyla koyu kahverengi atı işaret etti ve kendi atının -açık renkli ve bir bacağı tamamen beyaz bir beygirdi- dizginlerini tuttu.

"Nereye gidiyoruz?" diye sordu John, ağabeyinin kendi atının başını güneye çevirdiğini görünce.

"Philadelphia'ya," dedi Hal. "Başka nereye olabilir ki?"

Aslında John, başka alternatifler de düşünebiliyordu fakat laf olsun diye sorulmuş bir soruya cevap vermesi saçma olurdu. "Temiz bir mendilin var mı?" diye sordu bunun yerine.

Hal boş bir bakış attı ona ve kıyafetinin kolundan buruşmuş fakat hiç kullanılmadığı belli olan ipek bir mendil çıkardı.

"Görünüşe göre var. Neden?"

"Bir noktada barış için beyaz bayrağa ihtiyacımız olacağını düşünüyorum. Kıta Ordusu kuvvetleri bizimle Philadelphia arasında duruyor."

"Ah, şu mesele." Hal mendili yerine geri soktu ve yoldaki mülteci topluluğu geçene kadar bu konu hakkında konuşmadılar.

Hal sanki az önce konuşmaya ara vermemiş gibi, "O karma-

şada kimse emin olamaz ama Yüzbaşı Richardson firar etmiş gibi duruyor," dedi.

"Ne?!"

"Pek de kötü bir zamanlama değil. Ben onu aramaya çıkana kadar kimse ortalıkta olmadığını fark etmemişti. Geçen gece buradaydı ama çamaşırcı ya da arabacı kılığına girmiş olmalı ve artık burada değil."

"Uzak ihtimal gibi dursa da," dedi Grey, "William daha bu sabah buradaydı. Senin emir erin ve onun seyisleri, İngiliz birliklerinden Albay Tarleton'la onun konuştuklarını görmüş. O ikisi birlikte kahvaltı etmişler."

"Kim? Ah, şu adam." Hal umursamazca elini salladı. "Clinton ona güvenebilir ama bir kızın dudaklarına sahip bir adamı ciddiye almam ben."

"Zaten, William'ın kayboluşuyla ilgisi yok gibi duruyor. Seyis Baragwanath, William'ın sivil takipçilerin olduğu bölgeye gidip... İki genç hanımı aradığını söyledi."

Hal, bir kaşını kaldırarak ona baktı. "Ne türde genç hanımlar?"

"Büyük ihtimalle aklından geçirdiğin türde genç hanımlar," dedi John.

"Sabahın köründe, üstelik önceki akşam kafasına darbe almışken mi? Hem de iki kadın? Çocuk epey kudretliymiş doğrusu."

Grey, William hakkında birkaç bilgi daha verebilirdi ancak devam etmedi. "Demek Richardson'ın kaçtığını düşünüyorsun." Bu Hal'in Philadelphia'ya odaklanmasını açıklardı; eğer Percy haklıysa ve Richardson bir Amerikan ajanıysa, başka nereye kaçmış olabilirdi ki?

"En mantıklı ihtimal bu gibi duruyor. Bir de..." Hal biraz tereddüt etti. "Benjamin'in öldüğüne inansaydım, ne yapmam beklenirdi?"

"Ölüp ölmediğini araştırabilirsin," derken Grey bu lafların yarattığı tatsız düşünceyi bastırmaya çalışıyordu. "En azından cesedine sahip çıkarsın."

Hal, başını salladı. "Ben New Jersey'de Middletown diye bir

karargâhta tutuluyordu- ya da tutuluyor. Oraya daha evvel hiç gitmedim fakat Washington'un en güçlü bölgesi orası. Watchung Dağları, Asilerin yuvası."

"Ve böyle bir yolculuğa bir orduyla çıkman mümkün değil. Belki yalnız gidebilirsin ya da bir iki emir eriyle. Veya benimle."

Hal başını salladı. Bir müddet konuşmadan düşünerek yola devam ettiler.

"Yani Watchung Dağları'na gitmiyorsun," dedi Grey sonunda.

Ağabeyi derin bir nefes aldı ve dişlerini sıktı. "Hemen değil. Eğer Richardson'ı yakalayabilirsem, Ben'e gerçekten ne olduğunu bulabilirim. Ondan sonra..."

"Philadelphia'ya gittikten sonra ne yapacağımızı düşündün mü? Orası Asilerin elinde."

"Oraya vardığımızda düşüneceğim," dedi Hal ve dudaklarını birbirine kenetledi.

"Sanırım benim aklımda bir fikir var."

Hal ona baktı ve bir tutam ıslanmış saçını kulağının arkasına attı. Saçları özensizce arkadan bağlanmıştı, örmeye ya da bir düzen vermeye vakit ayırmamıştı. Bu da sabahki gerginliğinin bir göstergesiydi. "Çılgınca hareketleri içeriyor mu? Çünkü senin planların genelde öyle oluyor."

"Hiç de bile. Daha önce de söylediğim gibi, Kıta Ordusu ile karşılaşacağımız kesin. Bizi görür görmez vurmazlarsa, beyaz bayrağı sallayacağız." Bakışlarıyla Hal'in kolundan sallanan mendili işaret etti. "Ardından bizi General Fraser'a götürmelerini talep edeceğiz."

Hal, irkilmiş bir bakış attı. "*James* Fraser'a mı?"

"Kesinlikle." Grey'in midesindeki düğüm, Jamie ile yeniden konuştuğunu ve ona William'ın kaybolduğunu söylediğini hayal ederken daha da sıkı bir hale geldi.

"Öyle bir durumda Tanrı, General, Arnold'a yardımcı olsun," diye mırıldandı Hal.

"Peki, Jamie Fraser dışında kimin bize yardım etmek için bir sebebi var?"

"Gerçekten, kimin?" Bir müddet sessizce atlarını sürdüler,

Hal düşüncelere dalmıştı. Atları için bir dere bulduklarında, Hal yeniden konuştu.

"Demek, yalnızca Fraser'ın eşiyle evlenmekle kalmadın, bir de on beş yıldır onun gayri meşru çocuğuna bakıyorsun."

"Görünüşe göre öyle," dedi Grey ama ses tonu bu konuda hiç konuşmak istemediğini belli ediyordu ve bu defa Hal de mesajı almıştı.

"Anlıyorum," dedi Hal ve konu hakkında başka soru sormadı, yıkadığı yüzünü barış bayrağıyla sildi ve atına bindi.

14

AY DOĞARKEN

Pek huzurlu bir gün değildi. Görünüşe göre Jamie, Marki La Fayette'e askerlerin teslimini ve başına gelenleri açıklayan bir not yazacak kadar kafasını toparlayabilmişti. Notu ve yüzbaşılar ile milis komutanlarına yazdığı bir bildiriyi, Yüzbaşı Bixby ile gönderdi. Bunun ardından Claire hariç her şeyi ve herkesi unutmuştu.

Yine de pek az kişi onu unutmamıştı. Birkaç subay Bayan Macken'ın kapısında belirdiğinde güneş batmak üzereydi. Bayan Macken, kapısının her çalınışında kötü bir haber duyacağı -kocası hâlâ kayıptı- kanısına kapılıyordu. Evde tıpkı korku gibi duvarlardan sızan, yanmış bir lapa kokusu vardı.

Kimileri sorularla, kimileri haberler ya da dedikodularla geliyordu - General Lee görevden alınmış, tutuklanmış, Philadelphia'ya gitmiş, kendisini asmış, döneklik edip Clinton'a katılmış, Washington'u duelloya çağırmıştı. Bir ulak Washington'dan iyi niyetler ve güzel sözler içeren bir not getirmişti; La Fayette'ten de bir sepet dolusu yiyecek ve yarım düzine kırmızı şarap gelmişti.

Jamie'nin iştahı yoktu, yiyecekleri Bayan Macken'a vermişti. Fakat birkaç şişe şarabı kendine saklamıştı; birini açmış ve yanında tutuyordu. Claire'i izleyip dua ederken güç vermesi için zaman zaman şaraptan bir yudum alıyordu.

Judah Bixby geldi ve gitti, yardımsever bir hayalet gibi bir görünüp bir kayboluyordu ancak ona ihtiyaç duyulunca hemen orada bitiyordu.

"Milis kuvvetleri..." diye başladı Jamie, ancak sonra lafın devamını getiremedi. "Onlar...?"

"Çoğu evlerine döndü," dedi Bixby, bira şişeleri ile dolu sepeti boşaltırken. "Gönüllü askerlik kayıtları on üçünde bitiyordu. Yani yarın, efendim." Ve kibarca ekledi. "Ancak çoğu bugün ilk iş olarak yola koyuldular."

Jamie, içinde tuttuğunun bile farkında olmadığı nefesi verirken bir nebze de olsa rahatladı.

"Tahminimce, birilerinin zaferin tadına bakmasına daha aylar var," dedi Bixby. Ardından iki şişenin mantarını çıkardı ve birini Jamie'ye uzattı. "Ancak yenilmediğimiz ortada. Buna içelim mi efendim?"

Jamie, kaygılanmaktan ve dua etmekten bitap düşmüştü ama ona gülümseyebildi ve Tanrı'ya Judah için dua etti.

Judah çıktıktan sonra yeğeni için biraz daha dua etti. Ian henüz dönmemişti ve Jamie'yi ziyaret edenlerin hiçbirinin ondan haberi yoktu. Rachel geçen gece geç saatte, bembeyaz bir suratla ve suskun halde gelmiş ve gün doğumuna kadar kalmıştı. Dottie, ona eşlik etmeyi önermiş ancak Rachel bunu kabul etmemişti; Freehold'daki evlerde sığınan ve sayıları artan yaralıların, kendisinin yardımına ihtiyacı vardı.

Ian. Jamie acı içinde düşündü ve eniştesini hatırladı. *Tanrı aşkına onu koru, çünkü ben bunu yapamıyorum. Üzgünüm.*

Claire'in ateşi gece hızla yükselmiş, ardından gündüzün ışıklarıyla biraz düşmüştü. Şu anda bilinci yerindeydi ve birkaç kelime edebiliyordu ama çoğu zaman huzursuz bir şekilde uyukluyordu. Derin olmayan nefesler alıyordu ancak sık sık kısa ve kesik nefesler eşliğinde. Rüyasında boğulduğunu gördüğünü söylemişti. Jamie ona içebileceği kadar su verip saçlarını ıslatabilirdi ama Claire yine ateşler içinde uykuya dalar, mırıldanır ve inlerdi.

Jamie, kendini bir kâbusun içindeymiş gibi hissetmeye başlamıştı: Dua etmenin ve su vermenin sonsuza dek tekrarlandığı,

bazen kaybolmuş, yabancı bir dünya tarafından ziyaret edildiği bir rüya.

Belki de bu araftır, diye düşündü ve başından geçen bir anıyı hatırlayarak gülümsedi. Yıllar önce Culloden Moor'da uyandığında göz kapakları kanla mühürlenmişti, öldüğünü sanmıştı ve bunun için minnettardı. "Arafı" incelediğinde gördüğü şey belirsiz bir durumun içinde olduğuydu ama rahatsız edici olmasına rağmen bu onu korkutmamıştı.

Gerçekleşmesi an meselesi olabilecek şeyden korkuyordu.

Kendini öldüremeyeceği sonucuna varmıştı - Claire ölse bile bunu yapamazdı. Bunun günahını kabullense bile, ona ihtiyacı olan insanlar vardı. Ve kendini öldürerek onları geride bırakmak, belki de Tanrı'nın ona verdiği canı kendi elleriyle almasından da büyük bir günahtı. Ancak Claire'siz yaşamak -onun nefes alışını izledi ve yaşadığından emin olana kadar nefeslerini saydı- kesinlikle kendi arafı olurdu.

Jamie gözlerini ondan ayırdığını sanmıyordu, belki de hiç ayırmamıştı, ancak dalgınlıktan çıkınca Claire'in gözlerinin açık olduğunu fark etti. Güneş ışığı ufukta duran son tepenin üzerinden de çekilmişti ve onları ışığın tükenmek üzere olduğu bir sisin içinde bırakmıştı. Artık gündüz değildi ancak gece de olmamıştı. Claire'in saçları neredeyse kurumuştu ve yastığın üzerinde lüleler oluşturduğunu gördü.

"Ölmemeye... Karar... Verdim," dedi Claire, bir fısıltıdan biraz daha yüksek bir sesle.

"Ah. Çok iyi." Jamie onu incitir diye ona dokunmaya bile çekiniyordu ama dokunamamaya da dayanamıyordu. Onun eline doğru yavaşça uzandı ve tavan arası sıcak olsa da ellerinin soğuk olduğunu fark etti.

"Bunu yapabilirdim, bunu biliyorsun." Claire bir gözünü kapadı ve diğeriyle Jamie'ye sanki onu suçlar gibi baktı. "Bunu *istiyorum*, bu... Gerçekten korkunç."

"Biliyorum," dedi Jamie ve onun ellerini dudağına götürdü. Claire'in kemikleri kırılacakmış gibiydi ve elini sıkacak kuvveti bulamıyordu; parmakları Jamie'nin avcunda serbest bir şekilde duruyordu.

Claire gözlerini kapadı ve bir müddet işitilebilir bir şekilde nefes aldı.

Birden gözlerini açtı ve, "Neden biliyor musun?" dedi.

"Hayır." Claire'in eter yapmamasına bağlayarak bir şaka yapmayı düşündü ama karısının sesi çok ciddiydi, bu yüzden yapmadı.

"Çünkü..." Claire bir an yüzünü buruşturarak duraksadığında Jamie'nin kalbi sıkıştı. "Çünkü," dedi dişlerini sıkarak, "çünkü, senin öldüğünü düşündüğümde nasıl hissettiğimi hatırlıyorum." Nefeslendi ve gözleri Jamie'nin gözlerine kilitlendi. "Bunu sana yapamam." Göğsü alçaldı ve gözleri kapandı.

Jamie uzun bir süre konuşamadı.

"Teşekkür ederim, Sassenach," diye fısıldadı ve ay yükselene kadar Claire'in ellerini avcunda tuttu.

***

Ayı küçük pencereden görebiliyordum; evin çatı katındaydık. Aslında yeni ayın ilk gecesiydi ama bütün ay görülebiliyordu. Menekşe rengi ve maviyi içinde barındıran bir orak gibi, gökte yıldızların arasında duruyordu. "Yeni ay, eskisiyle beraber." Bu duruma, İngiltere'de halk böyle derdi. Tepe'de ise buna "suyu tutma" denirdi.

Ateşim düşmüştü ama susuz, başı dönen, yeni doğmuş zavallı bir fare gibi hissediyordum kendimi. Kalçamdan koltuk altıma kadar uzanan bir şişlik vardı. Bu bölge sıcak ve hassastı. Ameliyat sonrası travması olduğuna emindim. Önemli bir enfeksiyon yoktu, sadece yaranın olduğu bölgede basit bir iltihap vardı.

Kendimi yeni ay gibi hissettim: acının ve ölümün gölgesi hâlâ üzerimde görülebiliyordu ama bunun sebebi üzerime vuran ışıktı. Yine de hâlâ yapılması gereken birtakım prosedürler ve küçük düşürücü davranışlar vardı. Çişim gelmişti ve oturağa çömelmeyi geçtim, kendi başıma doğrulmam bile mümkün değildi.

Saatten haberim yoktu ama aym haline bakılırsa, gece yarısı olamazdı. Öğle sonrasında Teğmen Macken yanında birkaç

askerle beraber gelmişti fakat kutlama yapmak için çok yorgunlardı. Bir alt kattan gelen hafif bir horlama sesi duyuyordum. Loretta Macken'ın yardımını isteyerek insanları rahatsız edemezdim. Biraz inleyerek, yatağın yanma doğru döndüm ve boğazımı temizledim.

"Sassenach iyi misin?" Odada karanlık bir silüet hareket etti ve Jamie'nin gölgesi göründü.

"Evet, ya sen?"

Az kalsın gülecektim.

"İyi olacağım, Sassenach." Jamie hareket ederken birtakım hışırtılar çıkardı. "Halimi soracak kadar iyi hissetmene sevindim. Suya ihtiyacın var mı?"

"Eee... Aslında tam tersi."

"Ha? Oh." Eğildi ve yatağın altına uzandı. "Yardıma ihtiyacın mı var?"

"Yardıma ihtiyacım olmasaydı seni uyandırmazdım," dedim tersçe. "Bayan Macken'ı ya da Dottie'yi bekleyebileceğimi sanmıyorum." Gülerek kolumun altına girdi ve beni doğrulttu.

"Hemen yapabilirsin," diye mırıldandı. "Sanki daha önceden bunu ve hatta daha beter şeyleri, benim için yapmamış gibi davranma."

Doğru olmasına rağmen bu durumu daha basit hale getirmiyordu.

"Şimdi gidebilirsin," dedim. "Hatta odadan çıksan iyi olur."

"Mümkün değil." Sakin bir şekilde konuşmuştu ama ses tonu konuya odaklandığını belli ediyordu. "Eğer seni bırakırsam yüzünün üzerine düşersin, bunu gayet iyi biliyorsun. O yüzden konuşmayı bırak ve başla."

Biraz zaman aldı. Karnıma baskı yapan her şey, çişimi yapmak da buna dahil, canımı çok yakıyordu. Ancak işimi halletmiştim, yeniden yatağa uzandım ve bir nefes alıp rahatladım. Jamie oturağı yerden aldı ve Edinburgh usulüyle içindekini camdan aşağı dökmeye yeltendi.

"Bekle!" dedi. "Sabaha kadar dursun."

Jamie duraksadı. Dikkatle, "Ne sebeple?" diye sordu. Açıkça ateşten ötürü dengesizleştiğimi ve oturağın içindekileri mantı-

ğa aykırı iğrenç planlarıma alet edeceğimi sanıyordu, ama bunu söylemek istemedi, çünkü garip olsa da mantıklı bir şey de söyleyebileceğimi düşünüyordu. Canımın yanacağını bilmeseydim gülerdim.

"Güneş doğduğunda içinde kan olup olmadığını kontrol etmeliyim. Sağ böbreğim ağrıyor, zarar görüp görmediğinden emin olmak istiyorum."

"Ah." Jamie oturağı geri koydu ve beni şaşırtarak kapıdan dışarı doğru, tıpkı avlanan bir tilki gibi yumuşak adımlarla süzüldü. Sadece basamağa bastığında bir gıcırtı çıktı ve onun dışında hiç ses yapmadı. Biraz sonra bir ışık belirdi ve Jamie elinde bir mumla geri döndü.

"Bak o zaman," dedi, oturağı aldı ve bana getirdi. "Sabaha kadar bu meselenin kafana takılacağını biliyorum."

Uysal bir sesle konuşmuştu ama bu kadar düşünceli oluşu beni neredeyse ağlatacaktı. Nefesimi tutuşumu duydu ve bana doğru eğilerek ışığı suratıma yaklaştırdı.

"İyi misin Sassenach? Kötü müsün?"

"Hayır." Gözlerimi telaşla yatak örtüsünün kenarına sildim. "Hayır, sorun... Sorun yok. Oh, Jamie seni seviyorum." Gözyaşlarımı tutmayı bıraktım ve bir aptal gibi hüngür hüngür ağlamaya başladım. Kendimi tutmaya çalışarak, "Özür dilerim," dedim. "Sorun yok, iyiyim. Sadece-"

"Evet, biliyorum," dedi ve mumu yatağın yanına, yere koydu ve yanıma uzandı. Yatağın kenarında pek de güvenli olmayan bir şekilde yatıyordu.

"Yaralandın *a nighean*," dedi yumuşak bir sesle, saçlarımı ıslak yanağımdan çekti. "Ve ateşin çıktı, aç kaldın ve halsizleştin. Pek bir şey kalmadı değil mi zavallı şey?"

Başımı hayır anlamında salladım ve ona yapıştım. Islak suratımı onun tenine gömerek, "Sende de bir şey kalmadı değil," dedim zar zor.

Jamie memnuniyetini belli eden küçük bir ses çıkardı ve kibar bir şekilde sırtımı okşadı. "Yeterince var, Sassenach. Şimdilik yeterince varım."

İçimi çektim ve burnumu temizlemek için yastığın altında bir mendil aradım.

"Daha iyi misin?" diye sordu, doğrularak.

"Evet ama gitme lütfen." Elimi sıcak ve sert bacağına koydum. "Biraz daha benimle beraber uzanır mısın? Çok üşüyorum." Gerçekten üşüyordum ama onun tenindeki nemden ve tuzdan odanın epey sıcak olduğunu fark ettim. Çok kan kaybettiğim için üşüyordum ve nefes darlığı yaşıyordum; bir cümleden diğerine, durup nefeslenmeden geçemiyordum ve tüylerim sürekli diken diken oluyordu.

"Peki. Sen hareket etme. Ben arkana geçerim." Yatağın etrafından döndü ve arkama geçti. Dar bir yataktı, ikimiz birbirimize yapışarak ancak sığabiliyorduk.

Hafifçe nefes aldım ve kendimi ona doğru bıraktım, vücudunun sıcaklığı çok hoşuma gitti.

"Filler," dedim, konuşurken alınabilecek en hafif nefesi aldım ve devam ettim. "Bazen dişi bir fil ölürken, bir erkek onunla çiftleşmeye çalışır."

Bir müddet sessizlik yaşandı ve sonra Jamie arkamdan elini uzatıp alnıma koydu. "Ya yeniden ateşin çıktı ya da sapıkça isteklerin var Sassenach. Benden şu anda seninle-"

"Hayır," dedim hızla. "Şu anda değil, hayır. Ayrıca ölmüyorum. Sadece aklıma geliverdi."

Her zamanki İskoç tavrıyla, eğlenmiş gibi bir ses çıkardı burnundan. Boynumdaki saçları kaldırdı ve ensemi öptü. "Ölmediğine göre bundan faydalanabiliriz belki?"

Elini alıp göğsüme koydum. Yavaşça ısınmaya başlamıştım ve soğuk ayaklarımı bacaklarına sürttüm. Pencerenin ötesi yıldızlarla doluydu ve sıcak bir yaz gecesinin neminden dolayı cam buğulanmıştı. Birden, dağların, temiz, serin ve siyah bir kadifeye benzer gecelerini özledim. Orada yıldızlar kocaman bir şekilde parlarlardı, sanki yüksek bir tepeye çıksanız onlara dokunabilecekmiş gibi hissederdiniz.

"Jamie?" diye fısıldadım. "Eve dönebilir miyiz? Lütfen?"

"Evet," dedi yumuşak bir şekilde. Elimi tuttu ve ikisi de evin nerede olduğunu düşünürken sessizlik odayı ay ışığı gibi doldurdu

15

ROKFOR KOKUSU

Jamie, bana onlardan bahsetse de dün gelen ziyaretçileri görmemiştim. Bugün benim için yalnızca bir ziyaretçi geldi. Bayan Macken'ın karnı burnunda olmasına rağmen onu yukarı çıkardı ve saygılı şekilde küçük odamı ona gösterdi.

Üniforma giymemişti ve -ona göre- sade görünüyordu; gri pantolon ve ceket giymişti. Gri, tam anlamıyla hüzün dolu bir renkti ama beyaza çalan bir yelek giyerek giyimini renklendirmeye de çalışmıştı.

"Nasılsın, canım?" diye sordu şapkasını çıkararak. Cevabımı beklemeden, yatağın yanında diz çöktü ve elimi alıp hafifçe öptü. Sarı saçları yıkanmış ve üniformasına göre kısaltılmıştı, bergamot aromalı sabununun kokusunu da alabiliyordum. Bu kadar yakından görünüşü bana kabarık bir ördek yavrusunu hatırlattı. Güldüm ve ardından nefesim kesildi, hemen elimi yan tarafıma bastırdım.

Jamie, John'a öfkeli bir bakış atarak, "Onu güldürme," dedi. Ses tonu oldukça soğuktu, John'a bakarken dudağının seğirdiğini fark ettim.

"Biliyorum," dedi John hüzünle ama Jamie'yi görmezden gelerek eliyle kafasını gösterdi. "Berbat değil mi? Kurallar gereği peruk takmam gerekirdi ama bu sıcakta peruk takmaya dayanamadım."

"Seni suçlamıyorum." Elimi omuzlarımda kurumakta olan saçlarımın arasından geçirdim. Jamie'ye bakmadan, "Ancak ben pek saçımı kesebilecek noktaya ulaştığımı sanmıyorum," diye ekledim.

"Yapma. Sana hiç yakışmaz," diye beni ikna etmeye çalıştı John.

"Gözün ne durumda? Bir bakmama izin ver," dedim ve yastığımın üzerinde doğrulmaya çalıştım.

"Sen hareket etme." John bana doğru eğildi ve iki gözünü birden açtı. "Sanırım gayet iyi durumda. Hâlâ biraz hassas ve

sağ tarafa baktığımda garip bir ağrı hissediyorum fakat- Fransız peyniri mi kokuyorsun sen?" Biraz şaşırmışa benziyordu.

"Hımm." Gözünün etrafını hafifçe dürttüm, ufak bir şişlik kalmıştı. Gözünün beyazı hâlâ kırmızıydı ama şişlik epeyce inmişti. Alt göz kapağını biraz aşağı çektim ve durumunu inceledim. Kaygan ve olması gerektiği gibi pembeydi, enfeksiyon belirtisi de yoktu. "Sulanıyor mu?"

"Sadece kuvvetli güneş ışığında ama çok değil." John doğruldu ve bana doğru gülümsedi. "Teşekkür ederim, canım."

Jamie, bir şey söylemedi fakat nefes alıp verişi stresli olduğunu belli ediyordu. Aniden, "Burada ne yapıyorsun?" diye sordu. John sanki şaşırmış gibi bir kaşını kaldırarak ona doğru baktı ve gözlerini ondan ayırmadan ayağa kalktı.

Sakince, "Ne yaptığımı düşünüyorsun?" dedi. Sorusunda rekabet tınısı yoktu. Jamie'nin de kendi saldırganlığını sorguladığını görebiliyordum, düşünürken somurttu ve John'un ağzının bir tarafı yukarı kalktı.

"Buraya kadar gelip bu hanım için seninle dövüşmek istediğimi mi düşünüyorsun? Ya da onun aklını çelip senden uzaklaştıracağımı mı sanıyorsun?"

Jamie gülmedi ama alnındaki çizgiler yok olmuştu. "Sanmıyorum," dedi ilgisizce. "Ama yaralanmadığından tedavi olmaya da gelmiş olabileceğini sanmıyorum."

John onun mantığının doğru olduğunu belli ederek, sıcakkanlı şekilde başını salladı.

"Ayrıca," dedi Jamie, ses tonundan sinirlendiği belli oluyordu, "geçen seferki konuşmamıza devam etmek için gelmiş olabileceğini de sanmıyorum."

John onun öfkesinin farkında olarak yavaşça nefes aldı ve daha da yavaş bir şekilde geri verdi. "O tartışmanın herhangi bir kısmıyla ilgili, hâlâ söylenecek bir şeyler olduğunu mu düşünüyorsun gerçekten?"

Dikkat çekici bir sessizlik oldu. Sırayla ikisine de baktım, Jamie'nin gözleri kısılmıştı ve John'unkiler ise açıktı; ikisinin gözleri de mavi mavi parlıyordu. Hırlayıp sinirle kuyruk da sallasa Jamie, bir kediyle karşılaşmış köpeğe benzerdi.

"Silahlı mısın John?" diye sordum kibarca.

John şaşkınlıkla irkilerek bana baktı."Hayır."

"Güzel." Homurdanarak, zorlukla doğruldum. "O zaman *onu* öldürmeyeceğin aşikâr." Başımla yumrukları hafif sıkılı olan Jamie'yi işaret ettim. "O da senin boynunu ilk seferinde kırmadığına göre, bu sefer de öyle bir şey yapmayacaktır, değil mi?" Kaşımı kaldırarak Jamie'ye sordum.

Jamie suratsızca bana baktı, dudaklarında ve ellerinde bir rahatlama gördüm. "Büyük ihtimalle, hayır."

"Güzel o zaman." Saçlarımı geriye attım. "Birbirinize vurmanızın hiçbir faydası yok. Ve çirkin laflar bu güzel ziyaretin seviyesini düşürür, değil mi?"

İkisi de bunu cevaplamadı.

"Bu öylesine sorulmuş bir soru değildi ama önemli değil." Ellerimi kucağıma koyup John'a baktım. "Bana gösterdiğin ilgi koltuklarımı kabarttı ancak sadece benim iyi olduğumdan emin olmak için geldiğini düşünmüyorum. Merakımı affet lütfen... Neden buradasın?"

Sonunda rahatladı ve başımla işaret ettiğim tabureye oturup elini dizine koydu. Jamie'ye dönüp, "Yardımını istemeye geldim," dedi. "Ve ayrıca sana bir teklif yapmaya... Aslında karşılıklı bir şey değil. Yani, teklifim senin yardımına bağlı değil."

Jamie, her zamanki tavrıyla burnundan bir ses çıkardı ama dinlemeye de oldukça istekliydi.

John, başını salladı ve bir nefes alıp devam etti. "Canım, bana bir keresinde demiştin ki-"

"Ona bu şekilde seslenme."

"Bayan Fraser," diye kendini düzeltti John ve saygıyla bana doğru eğilip selam verdi, sonra da dikkatini Jamie'ye yöneltti. "Bir zamanlar bana, General Arnold ile bir tanışıklığının olduğundan bahsetmişti - ki senin de var sanırım."

Jamie ile birbirimize şaşkın bakışlar attık. "Evet, onu tanıyoruz," dedi Jamie omuz silkerek.

"Güzel. Ağabeyim ve ben..." Jamie, Hal'in bahsi geçince kaşlarını çattı. "Bizi onunla tanıştırmanızı ve generalin bize, şehre girebilmemiz için resmi bir izin belgesi vermesi ve bize

verebileceği her türlü desteği sağlaması için ricada bulunmanızı isteyecektik. Oğlumu aramak amacıyla."

John nefesini verdi, oturdu ve başını önüne eğip kıpırdamadan durdu. Kimse hareket etmedi.

Sonunda Jamie uzunca içini çekti ve odadaki diğer tabureye oturdu. "Anlat bakalım," dedi boyun eğerek. "Küçük piç kurusu şimdi ne yaptı?"

***

John hikâyeyi bitirip nefeslendi, yaralı gözünü ovaladı ve şanslı ki tam zamanında durdu.

"Gözüne biraz bal koyacağım," dedim. "İyi gelecektir." Bu yardımseverliğimin sebebi aslında Jamie'nin sessiz kaldığı bu garip dakikaları geçiştirmekti.

"İsa aşkına," dedi Jamie ve yüzünü eliyle sert bir şekilde sıvazladı. Hâlâ dövüştüklerinde giydiği, kan lekeli gömleği ve pantolon vardı üstünde. Üç gündür doğru düzgün uyumamıştı ve yemek yememişti. Onu karanlıkta görmek bir yana, aydınlık bir vakitte bile görmek insanı ürkütürdü. Derin bir nefes aldı ve sudan çıkmış bir köpek gibi kafasını salladı.

"O ikisinin, yani William ve bu Richardson'ın Philadelphia'ya gittiğini düşünüyorsun."

"Büyük ihtimalle beraber gitmediler - en azından yola beraber çıkmamış olmalılar. Seyisi, William'ın kampı terk eden iki... Ee... Genç hanımı aramaya gittiğini söyledi. Ancak biz bunun Richardson'ın çevirdiği bir dalavere olduğunu düşünüyoruz; William'ı kamp dışına çekip onu tuzağa düşürmüş olabilir."

Jamie, hiddet dolu bir ses çıkardı.

"Oğlanın, Richardson ile gidecek kadar aptal bir dangalak olmadığını biliyorum. Özellikle geçen yıl adam onu Great Dismal'a gönderip neredeyse ölümüne sebep olduktan sonra."

"Bunu sana o mu anlattı?"

"Oh, sana bundan bahsetmedi mi yoksa?" Jamie'nin sesinde küçümseme vardı.

"Sana bundan bahsetmediğine adım kadar eminim," dedi John öfkeyle. "Seninle Chestnut Sokağı'nda tanışana kadar,

seni yıllarca görmemişti bile ve bahse varım seni o günden sonra da görmemiştir. Ve gayet eminim ki size Richardson'dan da bahsetmiş olamaz."

"Hayır," diye cevapladı Jamie kısaca. "Yeğenim, Ian Murray'ye anlatmış. Ya da en azından Ian, onu bataklıktan kurtardığında söylediği deli saçması sözlerden öyle anlamış. Richardson, onu birilerine bir mesajı iletmesi için Dismal kasabasına göndermiş – bu birileri Kral yanlısıymış. Ancak Dismal kasabasındakilerin yarısının adı Washington'dur."

John'un huysuz tavrı kayboldu. Artık rengi solmuştu ve iyileşmekte olan yaraları onu bir cüzamlı gibi gösteriyordu. Derin bir nefes aldı ve odaya göz gezdirdi. Yarısı dolu olan bir kırmızı şarap şişesini gördü, alıp kafasına dikti ve hiç durmadan çeyreğini içti.

Şişeyi geri koydu ve geğirmemek için kendini tuttu. John başını sallayarak ayağa kalktı. "Bir dakika," dedi ve dışarı çıktı. Bu sırada Jamie ile birbirimize şaşkınca bakıyorduk.

John, Pardloe Dükü ile beraber odaya girdiğinde şaşkınlığımız azalmamıştı. Jamie, Galce oldukça yaratıcı bir şeyler mırıldandı ve ona takdir ettiğimi belli eden bir bakış attım.

"Size de iyi günler General Fraser." Hal başını eğerek selamladı. John gibi o da sivil kıyafet giymişti; üzerinde parlak, dut renginde çizgileri olan bir yeleği vardı ve onu nereden bulduğunu merak ettim.

"İstifa ettim," dedi Jamie, soğuk bir ifadeyle. "Bay Fraser diye hitap etmeniz yeterli olacaktır. Majesteleri burada olmanızı neye borçlu olduğumuzu sorabilir miyim?"

Hal'in dudakları kenetlenmiş gibiydi ama kardeşine baktığında, Richardson ile ilgili düşüncelerini paylaşmak zorunda hissetti.

"Ve tabii ki yeğenim William'ı da kurtarmak istiyorum, Richardson'ın yanında olmalı. Ancak kardeşim bu durumdan şüphelendiğinizi söyledi?"

"Evet, öyle. Oğlum aptal ya da zayıf biri değil." *Oğlum* kelimesini özellikle vurguladığını fark etmiştim. Grey kardeşlerde bunu fark edip kaskatı kesilmişlerdi. "Böyle zayıf bir bahanenin

ardından gitmemiştir ya da şüphelendiği birinin onu esir almasına izin vermiş olamaz."

"Altı yaşından beri görmediğin birine şaşılacak derecede inanıyorsun." Hal sohbet havasıyla gözlemini belirtti.

Jamie hafifçe gülümsedi. "Altı yaşından beri nasıl büyüdüğünden haberim var." Bakışlarını John'a çevirdi. "Nasıl yetiştirildiğini ve onu kimin büyüttüğünü biliyorum. Yanlışım varsa düzeltin, lordum."

Bir müddet sessizlik oldu, alt kattan Teğmen Macken'ın sesi geldi; karısına temiz çoraplarının yerini soruyordu.

"Peki o zaman," dedi Hal, "William'ın Richardson'ın yanında olduğuna inanmıyorsan, nerede olduğunu düşünüyorsun?"

"Kızların peşinden gitmiş." Jamie bir omzunu silkti. "Seyisine böyle dememiş mi? Bu kızların kim olduğunu biliyor musunuz?"

Greyler hayal kırıklığına uğramış şekilde bakıştılar. Yastığı karnıma bastırarak çok dikkatli şekilde öksürdüm.

"Eğer durum böyleyse, kızları bulduğunda ya da onları aramaktan vazgeçtiğinde geri dönecektir," dedim. "Onların peşinden gidip asker kaçağı olmayı göze almaz değil mi?"

"Böyle bir riski göze almasına gerek yok, zaten açığa alındı," dedi Hal.

"Ne?" diye bağırdı John, ve ağabeyine dönüp, "Hangi lanet sebepten ötürü?" diye sordu.

Hal bıkkınlıkla içini çekti. "Savaşın ortasında ordugâhta kalması gerekirken ayrıldığı için, başka neden olacak? Bir askerle dövüşmekten, bir kuyunun içine atılmaktan ve kafasında aldığı darbeden ötürü bir yumru olmasından, yanlış zamanda yanlış yerde olmasından ve genel olarak can sıkıcı lanet adamın teki olmasından dolayı."

"Haklısın, o senin *oğlun*," diye Jamie ile alay ettim. Homurdandı ancak pek de rahatsız olmuş gibi durmuyordu.

"Yeğenlerden bahis açılmışken, Kızılderili Ian Murray'den haberiniz var mı? Majesteleri oldukça bilgili görünüyorsunuz," dedi Jamie, Hal'e.

Hal boş boş baktı ama John hemen Jamie'ye doğru döndü.

"Evet," dedi. "Benim haberim var. Savaşın olduğu gün geç saatlerde esir alındı. Benimle beraber kampa geldi, orada başka bir Kızılderili savaşçıyı bir savaş baltasıyla öldürdü ve kamptan ayrıldı."

"Armut dibine düşmüş," diye şaşırmış ve endişeli bir halde mırıldandım. "Eee... Yaralanmış mıydı?"

"Evet, yaralanmıştı," dedi Jamie. "Omzuna bir ok saplanmıştı, onu çıkaramadım ama sapını kırdım."

"Ve... Kimse onu savaş gününden sonra görmedi mi?" Sesimi yükseltmemeye gayret ederek sordum. Hepsi aralarında bakıştılar ancak benimle göz göze gelmediler.

"Ona bir matarada kanyak ile karıştırılmış su verdim," dedi John mahcup bir tavırla. "Ona verdiğim atı almayı kabul etmedi."

"Rachel onu bulacaktır," dedi Jamie, sert bir şekilde. "Ian Mòr'a da ona göz kulak olmasını söylemiştim. İyi olacaktır."

Hal içini çekti yine. "Soyunuza olan inancınızın doğru çıkacağına güveniyorum, efendim," dedi. "Ancak şu anda Murray için bir şey yapamıyoruz ve William'ın nerede olduğu belli olmadığına göre... Kendi çocuğumla ilgili endişelerimle araya girmek istemem ama Yüzbaşı Richardson'ı bulmak zorundayım, William onunla olsa da olmasa da. Bu amaçla..."

"Elbette," ded Jamie'nin omuzlarındaki gerginlik gitmişti. "Tabii ki, Majesteleri. Sassenach, ben Bayan Macken'dan kâğıt ve mürekkep alırken sen de ölmeyeceğinden emin olur musun?

John kolunun altındaki deri çantayı açıp, "Bizde var," dedi. "İzin verin." Kâğıdı, mürekkep kabını ve birkaç tüyle beraber kırmızı mührü uzattı.

Jamie, mürekkebi karıştırdı, tüyü batırıp yazmaya başladığında herkes onu izliyordu. Yazı yazmanın onun için ne kadar yorucu bir iş olduğunu ve başkalarınca izlenmekten rahatsız olduğunu bildiğim için hafifçe sızlanarak Hal'e döndüm.

"John, bize bir teklifinin olduğunu söyledi. Tabii, böyle bir şeye gerek yok ama meraktan soruyorum-"

"Oh." Hal gözlerini kırpıştırıp kendini toparladı, bakışlarını üzerime sabitledi. "Evet, yapacağım teklifin, Bay Fraser'ın za-

rif düzenlemesiyle bir ilgisi yok," dedi. "John, mevcut durumu göz önüne aldığımızda uygun zamanı beklememi tavsiye etmişti." Bana gülümseyen kardeşine doğru döndü.

"Evim Chestnut Sokağında," dedi John. "Yakın gelecekte orada yaşamayacağım gayet açık ve anladığım kadarıyla, Philadelphia'da bir matbaacı ailenin evine sığınmışsınız. Şu anki sağlık durumunuzu da göz önüne alırsak..." Başıyla kenarda duran kanlı kıyafetleri işaret etti. "Benim evime yerleşmeniz sizin için daha iyi olacaktır. Siz-"

Yoğun bir İskoç homurtusu sözünü böldü ve Grey bakışlarını Jamie'ye çevirince irkildi.

"Geçen sefer zor duruma düştüğümde, ağabeyinizden yardım almak zorunda kalmıştım, lordum." Jamie doğrudan John'a bakarak konuşuyordu. "Esirinizdim ve ailemle ilgilenemiyordum. Artık kimsenin esiri değilim ve olmayı da düşünmüyorum. Artık eşimle ilgileneceğim."

Kimseden çıt çıkmıyordu ve tüm bakışlar Jamie'ye sabitlenmişti, o da eğilip önündeki kâğıda imzasını attı.

16

NEREDEN NEREYE

William içgüdülerine güvenerek, Madras'ı getirmek için yola çıkmıştı ama yolda bir anlığına durdu ve düşündü. Eğer kızları bulsa bile ikisini birden tek bir atla geri getiremezdi. Yönünü değiştirdi ve yük arabacılarının alanına girdi. Bir süre sonra bir mühimmat arabasıyla geri döndü. Arabada mühimmat yoktu ve arabayı bir kulağının yarısı olmayan, zayıf, gri bir katır çekiyordu.

Katır, hızlı yol almaya pek gönüllü değildi ama yine de kızların yürüyeceğinden daha hızlı bir şekilde yol alıyordu. Ondan ne kadar önce yola çıkmışlardı? Belki bir saat, Zebedee'nin söylediğine göre belki de daha fazla.

"Deh!" diye bağırdı ve kamçısıyla katırın kıçına vurdu. Hay-

van biraz huysuzdu ancak aptal değildi. Hızını biraz artırdı. Ama bu hız sineklerle yarışmak için ancak yeterliydi ve onun bu telaşlı hali için çok yavaştı.

Bir müddet yol aldıktan sonra katır bu hıza alışmış gibiydi ama yokuş aşağı olan bir yola çıktıklarındaysa tıkır tıkır, hızla yol almaya başladılar; çiftlik arabalarını, avcıları ve keşif birliklerini rahatça geçtiler. Bu gidişle kızları yakında yakalayabilirdi.

Yakalayamadı. Yaklaşık on mil yol aldı fakat hesaplamalarına göre kızlar bu mesafeyi almış olamazlardı, bu yüzden geri dönüp tarlalara çıkan çiftlik yollarına dikkatlice bakınmaya başladı. Bir aşağı bir yukarı gitti ve karşısına çıkan herkese onları görüp görmediklerini sordu. Sıcak rahatsız ediciydi ve William giderek daha da çok öfkelenmeye başlamıştı.

Öğle saatlerinde askeri birlikler ona yetişmişti. Onu ve katırını -hayvan artık yorulmuştu ve ancak yürüyebiliyordu- sollayıp devam ettiler. İsteksizce geri döndü ve orduya katılıp kampa doğru yol almaya başladı. Belki de Colenso yanılıyordu; kızlar kampı hiç terk etmemişti. Eğer öyleyse, gece kamp kurulduğunda onları bulabilirdi.

Bulamadı. Zeb'i ve Colenso'yu bulabilmişti, ikisi de oldukça kararlı bir şekilde kızların gittiğini söylüyordu. William, onları çamaşırcıların ve yemek yapan kadınların yanında aradı ancak izlerine rastlayamadı.

Sonunda amcasını ya da babasını bulmak umuduyla kampta yürümeye başladı. Kızlar hakkında bir fikirlerinin olduğunu sanmıyordu; yine de kızları bulması için onlara ricada bulunmadan aramasına son vermek istemiyordu. İki genç kadın, koca bir ordunun arasından dikkat çekmeden öylece çıkıp gidemezdi.

Kampın ortasında durdu ve yemeğe giden askerler onun yanından akıp gittiler.

"Lanet olsun," dedi. Bunu üzerine basarak söyleyebilmek için yorgundu ve sıcaktan perişan olmuştu. "Colenso, seni solak, aptal herif." Çileden çıkmış bir halde, seyisi Colenso Baragwanath'ı bulmak için yola çıktı.

Çünkü Colenso solak aptalın tekiydi. William'da aynı sıkın-

tıdan muzdaripti fakat en azından o sağ eliyle sol eli arasındaki farkı biliyordu ve yön duygusuna sahipti. Colenso ise bu özelliklere sahip değildi... Bunu şimdiye kadar hatırlayamadığı için William kendini tekmelemek istedi.

Koluyla tozlu yüzündeki terini silerken, "Ahmak herif, neden bunu düşünemedin?" dedi.

Biraz düşününce hiç mantıklı gelmiyordu; iki kız bir ordunun önünde görünmeden yol almaya cesaret edemezdi. Orduda korktukları birisi varsa ve New York'a gitmek istiyorlarsa, en azından bir süreliğine aksi yöne gidip ordunun arkasında kalmaları en mantıklı yoldu. Ordu onlardan uzaklaştıktan sonra istedikleri yere rahatça gidebileceklerdi.

William batmak üzere olan güneşe baktı ve öfkeyle, derin bir nefes aldı. Jane'in aptal olmadığı kesindi. Önce kendine bir akşam yemeği buldu, ardından da Colenso'yu. Yarın sabah Middletown'a giden yolda olacaktı.

***

Kızları öğlen olmak üzereyken buldu. Onun geldiğini gördüler ancak William kızları daha evvel görmüştü; yokuş aşağı, yolun kenarından yürüyorlardı. İkisinin de elinde birer çanta vardı. At arabasının tekerleklerinin sesini duyunca dönüp omuzlarının üzerinden baktılar ama tehlikeli bir durum olmadığını düşünüp yollarına devam ettiler. Sonra Jane bir daha ve hızlıca arkasına döndü. Kimin geldiğini anlamıştı ve yüzü dehşet içindeydi.

Elindeki çantayı yere attı, kardeşinin bileğinden yakaladı ve onu yolun dışına çekti. Yol çiftliğe doğru devam ediyordu, iki tarafında da açık düzlükler vardı. Ancak ileride büyükçe bir kestane korusu vardı. William arkalarından bağırdı ancak kızlar sanki peşlerinde şeytan varmış gibi koruya doğru kaçtılar.

William, homurdanarak atı durdurdu, dizginleri bıraktı ve aşağı indi. "Tanrı aşkına durun. Sizi incitmeyeceğim," diye bağırdı.

Bunu duyan Fanny, durmaya yeltendi ama kardeşi onu telaşla çekiştirdi ve koşup yaprakların arasında kayboldular.

William öfkelenerek yavaşladı. Eğer Jane'in aklı başında olsaydı -ki öyle olmadığını William biliyordu- kendi kararını kendi verebilirdi ve küçük kardeşini iki gün önce savaş alanı olan yerlere sürüklemezdi.

Yerlerde devamı olmayan izler vardı ve arazi koşan askerlerden ve yürütülen top arabalarından ötürü paramparça olmuştu. Derin bir nefes aldığında ölümün kokusunu hissetti William - bu onu oldukça rahatsız ediyordu. Toplanmamış cesetlerin, güneşin altında bekleyip kurtlanırken ortaya çıkardığı berbat kokuydu bu. Kızların öyle bir manzarayla karşı karşıya gelmemelerini istiyordu ancak öyle bir şey görürlerse de korkup, çığlıklar atarak ona sığınacaklarını düşünüyordu.

Ayrıca cesetler bu kırlardaki deliklerde ve hendeklerde saklanan tek şey olmayabilirdi. Eli istemsizce beline gitti ve bıçağını aradı, ancak tabii ki bıçağı yerinde değildi.

"Lanet olsun!"

Bu söylediğine cevap olarak korudan bir gürültü geldi. Bu bir ceset değildi, birkaç kişinin aralarında konuştuklarını duyabiliyordu: küfürleşmeler, ikna etmek için yapılan konuşmalar ve tiz bağırışlar. Yerden bir dal kapıp koruya doğru ciğerlerini yırtarcasına bağırarak atıldı. Onları duyabiliyordu ve onlar da William'ı duymuşa benziyordu, çünkü bağrışmaların tonu değişmişti. Kızlar hâlâ çığlık atıyorlardı ama artık çılgına dönmüşçesine bağırmıyorlardı. Ve adamlar -evet birden fazla adam vardı; belki iki ya da üç, ancak daha fazla değil- gergin ve korku dolu bir halde tartışıyorlardı. İngiliz değil...İ ngilizce konuşmuyorlar...

"Piç herifler!" William tüm gücüyle Almanca bağırdı. *Lanet olası paralı askerler!* "Korkak herifler! Lanet olası korkaklar!"

Yaprakların hışırtısı ve çatırdayan dalların sesleri giderek yaklaştı ve sonunda onları gördü -sayıları çok fazlaydı ve seslere bakılırsa kızlar hâlâ onlarlaydı- yola doğru ilerliyorlardı.

Bağırmayı kesti ve aniden yönünü değiştirip, alçak dalların başına ve omuzlarına çarpmasını önemsemeden yola doğru koşmaya başladı. Sonra ağaçların arasından çıkıp yola geçen bir adam gördü. Adam geri adım atıp bir şeyi yakaladı. Yüksek bir

çığlık sesi duyuldu ve Fanny göründü; adam onu boynundan yakalamıştı.

William onlara doğru tüm gücüyle koşmaya başladı, bir yandan küfürler ederken elindeki dalı sallıyordu. Fakat korkutucu görünmüş olmalı ki Fanny'yi tutan adam onu bırakıp bir tavşan gibi kaçıp toz oldu. Adam Fanny'yi bırakınca, kız tökezledi ve dizlerinin üzerine düştü ancak bir şeyi yoktu...

"Jane! Jane! Neredesin?" diye bağırdı William.

"Buradayım! Bu..." Sesi birden kesildi ancak William nerede olduğunu anlamıştı; üç-dört metre ilerideydi. Koşarak dalların arasından geçti.

Yanında iki adam vardı, biri eliyle Jane'in ağzını kapatmaya çalışıyordu ve diğeriyse kahverengi tüfeğinin süngüsünü çıkarmaya uğraşıyordu. William silaha tekme atıp yere düşürdü ve adamın üzerine atladı, bir anda yerde boğuşmaya başlamıştı. Adam süngüyü nasıl kullanacağını bilmiyordu ama daha ilkel dövüş yöntemleri konusunda bir fikri var gibi duruyordu.

Bir aşağı bir yukarı yuvarlandılar, dallar bedenlerinin altında silah patlamalarını andırır şekilde çatırdıyorlardı ve ikisi de nefes nefese kalmışlardı. Öbür adamın çığlık attığını duydu. Belki de Jane onu ısırmıştı -aferin ona- ancak şu anda başka bir şeye dikkatini vermesi mümkün değildi, çünkü adam onu boğmaya çalışıyordu. Adamın bileklerini yakaladığında aklına Ban Tarleton geldi ve adamın suratına kafa attı.

Yine işe yaramıştı; fena bir çıtırdama sesi duyuldu, suratına kanlar boşaldı ve adamın elleri gevşedi. William kıvrılıp aradan çıktı ve öbür adamı aradı. Belli ki bu adam silahın süngüsünü çıkarmayı başarmıştı, çünkü elinde otuz santimlik keskin bir metal tutuyordu.

"Al!" Jane yanındaki çalılardan fırlayıp -bu William'ı biraz ürkütmüştü- ona bir şey verdi. Şükürler olsun bu bir bıçaktı. Bir süngüyle yarışamazdı ancak en azından artık bir silahı vardı.

Jane hâlâ yanındaydı, William kızı kolundan tuttu ve adamdan uzaklaşarak geri geri yürümeye başladı, diğer eliyle de bıçağını tehdit edici bir şekilde rakibine doğrultuyordu. Yoksa bu adam, onun kafasına vuran o paralı askerlerden biri miydi?

William anımsayamıyordu; gözlerinin önünde noktalar uçuşuyordu ve adamların üzerinde yeşil ceketler vardı. Bütün orospu çocukları yeşil ceket mi giyer diye anlamsızca düşündü.

Yola çıktıklarında ise işler karmaşıklaşmaya başladı. Kızlar çığlık atmaya başladı. William adamlardan birine takılıp tökezledi ve sonra kendini yerde tozun içinde öksürür halde buldu ama sonra biri daha gelip yüzüne tekme attı... Bağırtı ve nal sesleri duyduğunda kolunu bükerek tuttuğu adamı bıraktı. Hızla geri döndüğünde ise katırıyla yoldan aşağı gelen Rachel Hunter'ı gördü; Rachel, başlığını sallayarak bağırıyordu,

"Hiram amca! Kuzen Seth! Çabuk! Haydi! Haydi! Yardım edin!"

William'ın katırı, Rachel'ınkini görünce otlanmayı kesip selam verircesine böğürdü. Firariler bir anlığına donup kaldılar ve ardından dönüp son hızla kaçtılar.

William bir müddet sallandı, nefeslendi ve bıçağını bırakıp oturdu. "Ne halt ediyorsun burada?" Sesi kendi kulaklarına bile oldukça huysuz gelmişti.

Rachel onu umursamadı, aşağı yumuşak biçimde indi ve katırını William'inkine yönlendirip arabaya bağladı. Sonra William'a doğru yürüdü ve onun dizlerindeki tozu silkeleyip, tek parça olduğundan emin olmak için her yerini inceledi.

"Buralarda iki kız gördün mü?" diye sordu William, kafasını ona bakmak için geriye yatırarak.

"Evet, ormana doğru kaçtılar." Rachel başıyla kestane korusunu gösterdi. "Benim ne yaptığıma gelecek olursak, Ian Murray'yi, yani kuzenini arıyorum ve bu yolu tam üç kere inip çıktım." Bunu söylerken sanki William'm Ian ile olan akrabalığını sorgulamak istercesine sert bir bakış attı. William normalde buna darılırdı ama şu anda hiç hali yoktu. "Sanıyorum onu görseydin -ölü veya diri- bana söylerdin, değil mi?

"Evet," dedi William. İki gözünün arasında, adama kafa attığı noktada, bir şişlik vardı, hafifçe orayı ovaladı.

Rachel derin bir nefes aldı ve yüksek sesle içini çekti. Terli suratını önlüğüne sildi ve ardından başlığını taktı, sonra Willi-

am'a bakıp başını salladı. "Sen bir horozsun, William," dedi kederle. "Bunu daha önce de fark etmiştim ancak artık eminim."

"Horoz mu?" diye tekrarladı William, kolundaki tozları silkelerken. "Gerçekten, gösterişçi ve boş yere öten bir adam olduğumu mu düşünüyorsun?"

Rachel'ın kaşları kalktı. Kaşları pek de güzel sayılmazdı, dış tarafa doğru yukarı kıvrılıyorlardı ve yüzü sakinken... Bu ona zeki ve konuyla ilgilenen bir görünüm veriyordu. Yüzü sakin değilken ise kaşları iyice çatılıp, onu kötü birisiymiş gibi gösteriyordu. Bir anlığına Rachel'ın kaşları çatıldı ama sonra yüzü rahatladı.

"Hayır. Hiç tavuğun oldu mu William?"

William dirseğindeki deliği incelerken, "Epey zaman önce olmuştu," diye cevapladı. Gömleği delinmişti ve altında kanlı bir sıyrık görünüyordu. Lanet olası heriflerden biri, kolunu parçalamaya epey yaklaşmıştı. "Bir tavuğa bakmak için oldukça meşgul birisiyim, açıkçası bir tavukla karşılaştığım tek yer kahvaltı tabağım. Neden sordun?"

"Horozlar oldukça cesur yaratıklardır," dedi Rachel sitem ederek. "Tavuklarına kaçacak zaman yaratmak için düşmanlarının üzerine atlarlar, hem de öleceklerini bilseler bile."

William'ın başı yukarı kalktı. "*Tavuklarıma* mı?" Sinirden kan beynine sıçramıştı. "Tavuklarım mı?" Jane ile Fanny'nin gittikleri yöne baktı ve yine bakışlarını Rachel'a çevirdi. "Onların fahişe olduğunun farkında mısın?"

Rachel gözlerini sinirli şekilde William'a devirdi. *Lanet kız bana göz devirdi!*

"Sanırım senden daha uzun süredir ordunun arasında yaşıyorum," dedi Rachel ona küçümseyerek bakmak için çaba harcıyordu. "Evet, parasız ve korumasız kalıp, çaresizce bedenlerini satmak zorunda kalan kadınları tanırım."

"Çaresizce mi?" diye tekrarladı William. "Farkında mısın bilmiyorum ama ben-"

Rachel ayağını yere vurdu ve ona baktı. "Söylediğim her şeyi tekrar etmeyi bırakacak mısın? Yaptığın horozluğun başına açtığı şeye üzülürken, arkadaşın olarak sana iltifat etmeye çalışıyor-

dum. Eşlik ettiğin kişilerin fahişe olmasının ya da onlara para ödüyor olmanın konuyla alakası yok."

"Alakası-" William öfkeyle söze başladı ama bir daha Rachel'ın laflarını tekrar etmekle suçlanmak istemediği için yarıda kesti. "Onlara para falan vermiyorum."

"Alakası yok," diyerek kendini tekrarladı Rachel. "Bu arada benim için de aynı şeyi yapmıştın."

"Senin-" William bir anda durdu. "Öyle mi?"

Rachel kuvvetli bir nefes verdi. Bakışları, Quaker ilkelerine bağlı olmasa, William'ın bacağına tekmeyi geçirip ayaklarına basacağını söylüyordu.

"İki kere," dedi Rachel kibarca. "Unuttuğuna göre, olanların senin için pek önemi yoktu sanırım?"

"Hatırlat bana." William kıyafetinin yırtılmış yerini koparıp yüzündeki çamuru ve kanı sildi.

Rachel burnundan sertçe nefes verdi ama mecburen cevapladı. "New York'a giden berbat yolda bize saldıran iğrenç yaratığı hatırlıyor musun?"

"Ah, o olay." William hatırlayınca karnına bir ağrı girdi. "Onu senin için yapmamıştım aslında. Ayrıca pek fazla seçeneğim yoktu, adam kafamı bir baltayla parçalamak üzereydi."

Rachel kaşlarını çatarak, "Sanırım balta taşıyan manyaklara karşı ölümcül bir çekiciliğin var," dedi. "Bay Bug kafana bir baltayla vurmuştu ama daha sonra adamı öldürmenin sebebi aynı şeyi bize yapmasını önlemekti, değil mi?"

"Ah, kesinlikle," dedi William aksice. "Onu öldürmemin sebebinin, bana saldırmasının intikamı olmadığını nasıl anladın?"

"Horoz olabilirsin, ancak intikamcı bir horoz değilsin." Rachel cebinden fularını çıkardı ve yüzünü sildi. Yine de terlemeye devam eden yüzü parlıyordu. "Arkadaşlarını... Aramayacak mıyız?"

"Aramalıyız," dedi William boyun eğerek ve koruya yöneldi. "Ancak beni görürlerse kaçacaklarını sanıyorum."

Rachel sabırsızca sesler çıkardı, William'ı geçti ve ağaçların arasına girip aç bir ayı gibi yaprakları hışırdatarak yürüdü. Bu düşünce William'ı gülümsetti ama duyduğu ani cıyaklama yü-

zündeki gülümsemeyi sildi. Rachel'ın arkasından gitti, ancak o çoktan Jane'i kolundan yakalamış çekiştiriyor, bu sırada bir pençe gibi yüzüne savurduğu elinden korunmaya çalışıyordu.

"Kes şunu!" diye bağırdı William sert bir şekilde ve Jane'i omzundan tutup Rachel'ın elinden aldı. Jane körlemesine ona doğru döndü ama William'ın kolları uzundu ve onu rahatça kollarının arasına aldı.

"Şunu kesecek misin?" dedi William aksice. "Kimse sana zarar vermeyecek. En azından şimdilik."

Jane durdu ve gözlerini açarak bir William'a bir Rachel'a baktı. Köşeye sıkışmış bir hayvan gibi görünüyordu ve nefes nefeseydi.

"Doğru söylüyor," dedi Rachel dikkatle ve ona doğru yaklaştı. "Artık güvendesin. Adın nedir?"

"Adı Jane," dedi William, tutuşunu gevşetmişti ancak kız kaçmaya yeltenir diye hazırda bekliyordu. "Soyadını bilmiyorum."

Jane kaçmaya yeltenmedi ama konuşmadı da. Kıyafetinin boyun tarafı yırtılmıştı, istemsizce eli yırtık kenara gitti ve düzeltmeye çalıştı.

"Bohçamı gördünüz mü?" diye sordu, neredeyse normal ses tonuyla konuşuyordu. "İçinde dikiş kutum vardı. İğneye ihtiyacım var."

"Bakayım," dedi Rachel, onu yatıştırmaya çabalayarak. "Koru da mı düşürdün?"

"Orıda!" William'ın arkasından Fanny'nin sesi geldi ve William onun yanlarında olduğunu ancak fark etti; aslında kız birkaç kere daha seslenmişti.

"Ne?" dedi sabırsız bir tavırla ve ona doğru döndü. Aynı zamanda Jane'i ve Rachel'ı görüş alanında tutmaya çalışıyordu.

"Orıda, ağaçların arasında bir Kızılderili var," dedi ve ağaçları gösterdi.

"Ian!"

Rachel atmaca gibi atılıp yolu geçti ve ağaçların arasında kayboldu. William elinde bıçakla, aceleyle arkasından gitti. Bu

ormanda birden fazla Kızılderili olabilirdi ve Murray ile karşılaşacaklarından emin olamazdı.

Ancak Rachel'ın, ağaçların arasından gelen, ortalığı birbirine katan bağırışına ve ardından gelen rahatlama sesine bakılırsa bu Murray olmalıydı.

Murray, büyük bir çam ağacının altına yığılmış, neredeyse üzeri çam yapraklarıyla örtülmüştü. Görünüşe bakılırsa kendini kamufle etmeye çalışmış ama tamamlayamadan kendinden geçmişti.

"Nefes alıyor," dedi Rachel ve William, konuşurken sesinin kesildiğini fark etti.

"Bu iyi," dedi ve Rachel'ın yanına çömeldi. Murray'yi döndürmek için omzundan tuttu. Görünürde Murray, hissiz gibi duruyordu ama William onun omzuna dokununca, fena bir çığlık attı ve dizlerinin üzerinde doğruldu. Vahşi şekilde sallanıp, etrafına öfkeli bakışlar fırlattı - eli William'ın dokunduğu omzundaydı. William, o zaman Ian'ın kolundan aşağı doğru akıp kurumuş kanı fark etti. Şişkin yaraya saplanmış okun kırık sapından ufak damlalar damlıyordu.

"Ian! Ian, benim! Hepsi geçti. Yanındayım," dedi Rachel, sesinin aksine elleri ona dokunurken titriyordu.

Murray yutkundu, bulanık görüşü normale dönmüşe benziyordu. Fanny ve Jane'e baktı, onlar da William'ın arkasından koruya gelmişlerdi. Bakışları William'ın yüzüne geldiğinde durdu ve kaşları çatıldı. Rachel'a bakınca rahatlayıp gevşedi, gözlerini kapadı ve rahat bir nefes verdi. "Tanrıya şükürler olsun," dedi Galce ve oturdu.

"Su," dedi Rachel hemen, yerdeki boş matarayı aldı ve William'a doğru sallayarak sordu. "Suyun var mı?"

"Bende var," dedi Jane dalgınlığından sıyrılarak ve boynundaki matarasına uzandı. "İyileşecek mi sizce?"

Rachel cevap vermedi, bunun yerine Ian'a suyu içmesi için yardım etti. Yüzü endişeden bembeyaz olmuştu. Murray'nin yüzündeki savaş boyalarının kalıntısı ve dalgalı saçları William'ın ilgisini çekmişti. Murray'nin hiç İngiliz asker öldürüp

öldürmediğini düşündü. En azından herifin kemerinde kafa derileri asılı değildi.

Rachel alçak sesle Ian ile konuşuyordu ve ara sıra William'a bakıyordu. Aklında, olanlarla ilgili bir teorisi olduğu bakışlarından anlaşılıyordu.

William şaşırarak, Rachel'ın ne düşündüğünü tam olarak bildiğini fark etti. İkisinin de akıllarında aynı soru vardı: Ian katıra binebilir miydi? Yürüyemeyeceği açıktı. Eğer binemezse... Rachel, William'ı ikisini şehre, bir arabanın arkasında sokmaya ikna edebilir miydi?

William, Philadelphia'ya geri döndüğünü düşününce karnına bir ağrı girdi.

Gözleri Jane'i aradı ama yoktu, Fanny de gitmişti.

Ayağa fırlarken, Rachel'ın katırının karşı koyarcasına anırdığını duydu. Saniyeler içinde yola çıktı. Jane, kız kardeşini eyere oturtmak için uğraşıyordu. Fanny de var gücüyle çabalıyor, katırın yelesine asılıyor ve bacağını yukarı atmaya çabalıyordu. Ancak katır buna inatla karşı koyuyor, kafasını sallayarak Jane'den uzaklaşmaya çalışıyordu.

William üç adımda yanlarına ulaştı ve onu belinden yakaladı. "Bırak onu, tatlım," dedi sakince. "Tuttum seni." Fanny narin görünmesine rağmen, oldukça sıkı bir şekilde tutunuyordu. Tatlı bir kokusu vardı ama kıyafetleri çamura ve toza bulanmıştı.

Fanny'yi yere bıraktı William ve cüretkar bir biçimde duran Jane'e sert bir bakış attı. Ancak yukarı kalkmış çenesinin, korktuğunun belirtisi olduğunu anlayacak kadar uzun süredir tanıyordu bu kızı, bu yüzden William normalde konuşacağından daha nazik bir şekilde devam etti.

"Nereye gitmeyi düşünüyordunuz?" diye sordu.

"Ben... New York'a." Jane emin değilmiş gibi cevap vermişti ve gözleri bir sağa bir sola bakıyordu. Sanki bu huzurlu kırlarda ansızın bir tehlikenin belirmesini bekliyor gibiydi.

"Bensiz mi? Size eşlik etmemden rahatsız olmanız beni üzdü. Sizi rahatsız edecek ne yaptım?"

Jane'in dudakları hâlâ kenetliydi ancak William'ın nazik ko-

nuşması onu biraz da olsa rahatlatmıştı, az önceki gayretinin sonucu olarak suratı hâlâ kırmızıydı ama nefesi düzelmişti.

"Bence yollarımızı ayırmalıyız Lord Ellesmere," dedi Jane, gülünç bir resmiyetle konuşuyordu. "Ben- Biz, kendi yolumuza gitmeliyiz."

William kollarını göğsünde kenetleyip arabaya yaslandı. "Nasıl?" diye sordu. "Paranız yok, atınız yok ve az önceki Almanlar gibi adamlara rastlamadan 5 mil bile yürüyemezsiniz."

"Biraz param var." Jane eteğine uzandı ve William, onun cebinde bir şişkinlik olduğunu fark etti. Sakin kalmaya çalışmasına rağmen, az önce olanlardan dolayı sinirliydi ve daha fazla dayanamayıp patladı.

"Nereden buldun bu parayı?" Doğrulup kızın bileğini yakaladı. "Fahişelik etmeni yasaklamamış mıydım?"

Jane kolunu zekice bir hamleyle çekip kurtardı ve geriye doğru iki adım attı. "Benim lanet davranışlarımı yasaklamak gibi bir hakkın yok senin!" diye haykırdı, yanakları alev alev yanıyordu. "Seni ilgilendirmez ama bu parayı o şekilde kazanmadım."

"Nasıl kazandın o zaman? Kız kardeşini mi sattın?"

Jane ona sert bir tokat attı. William böyle bir şey söylememesi gerektiğini biliyordu ama bunu bilmesi ve acıyan yanağı onu sadece daha da sinirlendirdi.

"Sizi şuracıkta bırakmalıyım."

"Güzel! Bence de öyle yapmalısın. Sen, sen-"

İkisi karşılıklı durmuş ne söyleyeceklerini düşünürken, ağaçların arasından Rachel ve Ian göründü. Uzun boylu İskoç adam, Rachel'a yaslanarak zar zor yürüyebiliyordu. William, Jane'e son kez baktı ve onlara yardım etmeye gitti; onun öteki koluna girdi. Ian bir müddet direndi ama sonunda karşı koymayı bıraktı.

William oku işaret ederek, "Ne oldu, kavga mı ettin yoksa kötü bir nişancının gazabına mı uğradın?" diye sordu.

Bunun üzerine Murray'nin dudakları istemsizce seğirdi. "Görünmez kaza," dedi alçak sesle ve arabanın açık duran arka kısmına oturdu. Nefesi kesilmiş bir öküz gibi soluklanıyordu ama kendindeydi, dönüp William'a baktı.

"Sen burada ne yapıyorsun, *a fang Sassunaich**?"

"Seni ilgilendirmez ama önemli bir iş peşindeyim." Rachel'a döndü ve kafasını toparlamaya çalıştı.

"Arabayı alın ve kızları güvenli bir yere götürün."

"Bu-" Rachel konuşmaya başlamıştı ki, Jane ve Fanny onun yanından geçip koşarak yolu geçtiler ve ormana girdiler. "Nereye gidiyorlar?"

"Ah, lanet olsun," dedi William ama peşlerine düşüp yolu geçmişti bile. "Burada bekleyin."

***

William'dan hızlı koşamazlardı ve ormanda saklanabilecekleri bir yer yoktu. William daha yavaş olan Fanny'yi, bir kütüğün üzerinden sıçrarken önlüğünden yakaladı. Kız şaşırtıcı bir şekilde sıyrılıp kaçtı ve William'ın suratına vurmaya başladı. "Kaç Janie, kaç!"

"Şunu kesecek misin artık?" Kızı kol mesafesinde tutuyordu ama Fanny dişlerini bileğine geçirdi. "Ah!"

Fanny bir yılan gibi kollarından kurtulup, kütüğün üzerinden bir tavşan gibi sıçradı. William onu takip etmeye başladı ama sonra daha iyisi aklına geldi. Bir yandan ise onları bırakmak istiyordu, ancak öte yandan... Mac'in ona, Watendlath Tarn'ın yanında ekmek ve peynir atıştırırken yağmur kuşları hakkında söyledikleri aklına gelmişti.

"Defol git, Mac," dedi William. Nefes nefese kalmış haliyle Helwater ve seyis hakkındaki düşüncelerini aklından kovmaya çalıştı ama onları aklından kovmak istediğinden emin değildi.

"Sanki yaralılarmış gibi kaçışıp ötüyorlar, görüyor musun?" Mac kolunu ona dolamıştı, çırpınan kuşa fazla yaklaşmasını engellemeye çalışıyordu. "Aslında bunu seni yuvadan uzağa çekmek için yapıyorlar. Yumurtalara ve yavrulara zarar vermeyesin diye. Dikkatli bakarsan onları görebilirsin."

William sessizce durdu, nefesini yavaşlatmaya çalışırken sadece başını oynatarak, sakin ve dikkatlice etrafı inceledi. Burada da yağmur kuşu yuvası vardı: Jane, pembe elbisesini giymişti ve

* (Gal.) İngiliz Akbaba

kalçası, çimlerin üzerinde yusyuvarlak iki yumurta gibi -tıpkı yuvadakiler gibi- görünüyordu.

Acele etmeden yavaşça yaklaştı. Poposuna vurma isteğine asilce karşı geldi ve yavaşça sırtına uzandı.

"Ebesin," dedi.

Kız kıvrılıp ayaklarının üzerine fırladı. "Ne? Bu ne anlama geliyor?" Korkmuştu ama vahşi bakışlarından sinirli olduğu anlaşılıyordu.

"Hiç ebelemece oynamadın mı sen?" dedi William az önce söylediğine pişman olmuştu.

"Ah," dedi Jane, biraz olsun rahatlamıştı. "Şu oyundan bahsediyorsun. Anladım ama uzun zamandır oynamadım."

William kimsenin genelevlerde ebelemece oynamadığını düşündü.

"Bak," dedi Jane kısaca, "biz gitmek istiyoruz. Benim için- bizim için yaptıklarından dolayı sana minnettarız. Ama-"

"Otur," dedi ve Jane'i, az önce kardeşinin üzerinden sıçradığı kütüğün yanına götürüp omzuna bastırarak zorla oturttu. William yanına oturdu ve elini avcuna aldı. Elleri küçük ve soğuktu, çimlerde saklanırken ıslanmışlardı. Kesin bir tavırla ama kabalaşmamayı umarak, "Bak," dedi William, "kaçmanıza izin vermeyeceğim, o kadarı kesin. New York'a orduyla beraber gitmek istiyorsanız sizi götürürüm, eğer Philadelphia'ya gitmek istiyorsanız-"

"Hayır!" Bu düşüncenin Jane'i ne kadar korkuttuğu belliydi. Elini çekmeye çalıştı ancak William izin vermedi.

"Yüzbaşı Harkness yüzünden mi? Çünkü-"

Kız kapana yakalanmış bir kuş gibi boğazından yükselen bir çığlık attı ve William kızın bileğini daha da çok sıktı. Bilekleri oldukça zayıf ve kemikliydi ancak şaşırtıcı bir şekilde güçlülerdi.

"Boyunluğu çaldığını biliyorum," dedi William. "Önemli değil, kimsenin haberi olmayacak ve Harkness sana bir daha zarar veremeyecek."

Jane bir kahkahanın ya da ağlamanın belirtisi olabilecek garip bir ses çıkardı.

"Albay Tarleton- hani şu yeşil süvari- bana Harkness'ın izin-

siz bir şekilde ayrıldığını ve henüz alayına katılmadığını söyledi, bundan haberin var mı?"

"Hayır," dedi Jane. "Beni bırak. Lütfen!"

Buna cevap veremeden, birkaç metre öteden, ağaçların arasından küçük bir ses yükseldi.

"Ova anlatsan iyi olur, Janie."

"Fanny!" Jenny yakalandığını unutarak kardeşine doğru döndü. "Hayır!"

Fanny gölgenin içinden dikkatle ama merakla çıktı. "Eğer sen söylemezsen ben söyleyim." Koca gözleri William'ın gözlerine kenetlenmişti. "Vajgeçeceği yok." Dikkatle ama korkmadan yaklaştı. "Eğer sana anlatırşam bizi geri götürmeyeceğine sös verir mişin?"

"Geri nereye?"

"Phivadelphia'ya ya da ordunun yanına," diye cevapladı Fanny.

William öfkeyle içini çekti ama bunu kabul etmezse kızların ağzından bir şeyler almak için belki de işkence etmesi gerekecekti. Ve içinden bir ses kızın anlatacağı şeyi zaten bildiğini söylüyordu.

"Söz veriyorum," dedi William.

Ancak Fanny tereddüt etti, kollarını göğsünde kenetleyip, "Yevin et," dedi.

"Ye- Lanet olsun, peki o zaman. Şerefim üzerine yemin ederim."

Jane alaycı bir ses çıkardı. Bu William'ın canını acıttı.

"Sence şerefi olmayan biri miyim?" diye sordu William ona dönerek.

"Nereden bilebilirim ki," dedi Jane çenesini kaldırarak. "Şerefli biri neye benzer?"

"Kendi iyiliğin için, bana benzediğini umsan iyi edersin." Sonra William, Fanny'ye döndü. "Ne üzerine yemin etmemi istersin?"

"Annenin başı üzevine."

"Annem öldü."

"Babanın başı üzevine o zaman."

William derin bir nefes aldı. *Hangisinin?*

"Babamın başı üzerine yemin ederim," dedi sakince.

Ve onlar da anlatmaya başladı.

***

"Onun geri geleceğini biliyordum," dedi Jane. Kütüğün üzerinde elleri bacaklarının arasında kenetlenmiş, ayaklarına bakarak oturuyordu. "Kötüler her zaman geri döner." Yenilmiş biri gibi konuşuyordu. "Öylece çekip gitmene... Dayanamıyorlar. Ama benim başıma da gelebilirdi."

Fanny ablasının yanında oturmuş ve ona iyice sokulmuştu. Söylediklerinden sonra Jane'e sıkıca sarıldı.

"Özüy dileyim," diye fısıldadı Fanny.

"Biliyorum bir tanem." Jane onun bacağını okşadı ama yüzünde vahşi bir ifade belirmişti. "Bu senin suçun değil. Sakın, sakın öyle düşünme."

William anlatılanları düşünürken, boğazının düğümlendiğini hissetti. Bu güzel yüzlü tatlı kızın bir...

"Bekareti on pound değerindeydi," diye hatırlattı. "Bayan Abbott onu çok genç birini isteyen zenginler için bekletiyordu. Yüzbaşı Harkness ona yirmi pound teklif etti." İlk defa William'a doğrudan baktı. "Bunu kabul edemezdim. Bayan Abbott'a beni de yukarı göndermesini, Fanny'nin mızmızlanmasını engelleyebileceğimi söyledim. Adamın nasıl biri olduğunu biliyordum." Bir anlığına durup dudaklarını birbirine bastırdı. "İşini bitirip gidecek biri değildi o. Seninle oynar, kıyafetlerini çıkarır, sana bir şeyler yapar ve bir yandan bunları niye yaptığını anlatırdı."

Bu sırada ilgisi Fanny'de olan adamın arkasına, eteğinin altında sakladığı bıçakla geçmesi kolay olmuştu.

"Onu arkadan bıçaklamak istemiştim," dedi Jane yere bakarak. "Daha önceden böyle bıçaklanan birini görmüştüm. Ancak adam Fanny'nin yüzüne bakarken neler olduğunu anlamıştı - Fanny'nin suçu yok, şaşırmaması mümkün değildi," diye du-

rumu hızlıca açıkladı. "Hemen arkasına döndü, yapacak bir şey yoktu."

Bıçağı Harkness'ın boğazına saplayıp çıkarmıştı ve sonra bir daha saplamaya yeltenmişti, ama gerek kalmamıştı. "Her yer kan olmuştu," dedi Jane ve bunu söylerken suratı bembeyaz oldu. Ellerini önlüğünün üzerinde birleştirdi.

"Çok koyktum. Beybat bir durumdu," diye ekledi Fanny.

Öyle olduğuna eminim," dedi William, duygusuz bir tavırla. O sahneyi hayal etmek istemiyordu: Mum ışığı, fışkıran kan, paniğe kapılmış kızlar... Ancak bunda pek başarılı olamadı. "Nasıl kaçabildiniz?"

Jane acıklı bir ifadeyle cevapladı. "Benim odamdaydık ve Harkness kapıyı kilitlemişti. Fanny çığlık atınca kimse şaşırmadı."

Odada leğen, maşrapa ve temizlik bezleri vardı. Aceleyle kendilerini temizlemiş ve kıyafetlerini değiştirip pencereden kaçmışlardı.

"Bir çiftlik arabasına bindik... Ve gerisini biliyorsun." Jane gözlerini kapadı ve sanki "gerisini" tekrar yaşadı. Sonra gözlerini açıp William'a baktı ve bakışları gölgeli sular gibi karanlıktı.

"Şimdi ne olacak," diye sordu.

***

Jane hikâyesini anlatırken, William da kendine sorup durmuştu. Harkness ile tanışmış biri olarak Jane'in davranışına bir sempati duymuyor değildi ama...

"Planlamıştın," dedi ve keskin bir bakış attı. Jane'in başı önündeydi, açık saçları yüzünü örtüyordu. "Yanına bıçak ve temiz elbiseler almışsın. Ve pencereden nasıl çıkılacağını biliyordun."

"Kim?" dedi Fanny, yaşı için oldukça soğuk bir sesle.

"Peki onu neden öldürdün?" William bakışlarını Jane'den ayırmadı ama dikkati Fanny'ye yöneldi. "Zaten gidecektiniz. Neden o gelmeden kaçıp gitmediniz."

Jane kafasını kaldırdı ve doğrudan William'ın gözlerine baktı. "Onu öldürmek istedim," dedi sıcak havaya rağmen William'a ürpertecek kadar mantıklı bir tonda.

"Ben... Anlıyorum."

Jane'in beyaz, narin bilekleriyle Harkness'ın kırmızı boynuna bıçağı saplayışını ve Fanny'nin çığlık atışını hayal edebiliyordu. 5 metre ileride, yaprakların arasından Rachel'ın soluk yüzünü gördü - yüzündeki ifadeden her şeyi duyduğu belli oluyordu.

William boğazını temizledi. "Eee, Bay Murray iyi mi?" diye kibarca sordu. Jane ve Fanny kocaman açılmış gözlerle arkalarına baktılar.

"Bayıldı," dedi Rachel. O da genç kızlara ağzı açık ve dehşete düşmüş bir ifadeyle bakıyordu.

"Omzu fena iltihaplanmış. Yanınızda kanyak var mı?"

William elini cebine daldırıp üzerinde Grey ailesi arması olan, küçük gümüş bir şişe çıkardı. "Viski işine yaramaz mı?" diye sordu ve şişeyi uzattı.

Rachel şaşırmıştı; viski pek popüler bir içki değildi ama Lord John viskiyi severdi ve William da bu konuda babasına benziyordu- yine de artık İskoç kanının ona verdiği utancı bildiğinden bir daha viski içebilir miydi, emin değildi.

"Olur, teşekkür ederim." Rachel elinde şişeyle öylece durdu; Murray'nin yanına gitmek istediği belli oluyordu ama yanlarından ayrılmaya da tereddüt ediyordu. Onun tereddüt etmesi William'ı memnun etmişti. Jane ve Fanny ile yalnız kalmak istemiyordu, çünkü onlarla ne yapacağı konusunda hiçbir fikri yoktu.

Rachel bunu anlamış olmalı ki, "Hemen geri getiririm," deyip yola doğru hızla yürüdü ve gözden kayboldu.

Kimse konuşmadı. Jane yine başını eğip sessizce oturdu ama bir eliyle gergin bir şekilde durmadan eteğini düzeltip duruyordu. Fanny, onu korumak istermiş gibi başını okşadı fakat aynı anda William'a ifadesiz gözlerle bakıyordu ve bu, William'ın sinirlerini bozuyordu.

Bu kızlarla ne yapmalıydı? Philadelphia'ya geri dönemezlerdi ve onları kendi hallerine bırakma fikrini de kabul edemiyordu ama...

"Neden orduyla beraber New York'a gitmiyorsunuz?" diye

sordu William ve sesi garip şekilde hem sert hem de yüksek çıkmıştı. "Dün kaçmanızın sebebi neydi?"

"Oh." Jane yavaşça başını kaldırdı, gözleri sanki bir rüyadan uyanmış gibi dalgındı. "Yine onu görmüştüm. Yeşil süvariyi. Bir gece önce onunla gelmemi istemişti ama yapamazdım. Sabah yine onu gördüm ve beni aradığını düşündüm." Genç kız yutkundu. "Sana söyledim vazgeçmeyen tipleri tanırım."

"Belli ki kavrayış yeteneğin var," dedi William ve ona saygıyla baktı. "Senin için gelmemişti. Ondan hiç hoşlanmadın herhalde?" Bir anlığına Jane'e çalışmayı yasaklamış olmasının onu durduramayacağını düşündü.

"Mesele bu değil," dedi Jane ve sanki sinek kovar gibi bir hareket yapıp, Banastro Tarleton'un konuyla ilgisi olmadığını anlatmaya çalıştı. "Ama geçen sene de geneleve gelmişti. O zaman beni değil, başka bir kızı seçmişti. Eğer benimle zaman geçirirse ona neden tanıdık geldiğimi anlayacağını düşündüm. Ekmek kuyruğundayken bana rastladığında, ona tanıdık geldiğimi söylemişti."

"Anlıyorum," dedi William ve duraksadı. "Yani New York'a gitmek istedin ama orduyla beraber gitmek istemiyordun. Doğru mu?"

Jane sinirli bir biçimde omuz silkti. "Bunun ne önemi var?"

"Neden bir önemi olmasın ki?"

"Bir fahişenin istekleri ne zaman önemli olmuş ki?" Jane birdenbire açıklığa doğru gitti ve William arkasından şaşkınlıkla bakakaldı.

Fanny'ye dönüp, "Nesi var bunun?" diye sordu.

Küçük kız ona şüpheyle baktı ve ardından omuz silkti. "Onu polişe ya da şulh haakimine vereceğinden korkuyor." Sulh hakimi diyebilmek için epey uğraşmıştı. "Belki de orduya. Öldürüğü adam bir aşkerdi."

William yüzünü ovuşturdu. Aslında Jane'i adalete teslim etme düşüncesi, yaptıklarını öğrendiğinde bir anlığına aklından geçmişti ama hızla bunu unutmuştu.

"Böyle bir şey yapmam," dedi Fanny'ye, mantıklı biriymiş gibi görünmeye çalışarak.

Fanny merakla kalkan kaşlarının altından ona şüphe duyarak baktı. "Neden ki?"

"Harika bir soru," dedi William duygusuzca. "Ve soruna bir cevabım yok. Sanırım bir cevabımın olmasına gerek de yok."

Ona göz kırpınca kız ufak bir kahkaha attı. Jane açıklıkta yavaş yavaş yürüyor ve iki-üç saniyede bir Fanny'ye bakıyordu. Niyeti belliydi, ancak kardeşi olmadan hiçbir yere gidemezdi - William bu kadarını biliyordu.

"Şu anda benim yanımda olduğuna ve ablanın yanında olmadığına göre," dedi küçük kızı inceleyerek, "demek ki kaçmak istemiyorsun. Onun da sensiz gitmek istemeyeceğini biliyorsun. Dolayısıyla onu adalete teslim edeceğimi düşünmüyor olmalısın."

Fanny kafasının resmi şekilde, bir baykuş gibi yavaşça hayır anlamında salladı. "Jane, daha eykekleri tanımadığımı söylüyor ama tanıyoyum."

William içini çekti. "Tanrım, Frances, evet tanıyorsun."

***

Birkaç dakika sonra Rachel dönene kadar, aralarında başka konuşma olmadı.

"Onu kaldıramıyorum," dedi Rachel, kızları umursamadan doğruca William'a konuşmuştu. "Bana yardım edebilir misin?"

William ayağa fırladı, artık harekete geçeceklerini düşünüp rahatlamıştı ama omzunun üzerinden Jane'e baktı; hâlâ açıklığın diğer tarafında bir sinek kuşu gibi dolanıyordu.

"Arkanızdan geleceğiz," dedi Fanny. William başını salladı ve devam etti.

Murray'yi arabanın yanında, yolun üzerinde yatar halde buldu. Bilinci yerindeydi ama yüksek ateşin onu kötü etkilediği belli oluyordu: bakışları donuktu ve konuşması anlaşılmıyordu.

"Yürü- yüyüyebilirim."

"Eminim," dedi William kısaca. "Koluma tutun."

William onu dik bir şekilde oturttu ve omzundaki yarayı inceledi. Yara çok kötü durumda değildi; kırılan kemik yoktu ve çok kan kaybetmemişti. Ancak yara kızarmış ve şişmişti, iltihap-

lanıyordu. Ona doğru eğilip, dikkat çekmeden yarayı koklamaya çalıştı fakat Rachel fark etti.

"Kangren değil, onu doktora götürürsek toparlayacağını düşünüyorum," dedi Rachel ve sonra ekledi. "Senin kızlarla ne yapmayı düşünüyorsun?"

William tekrar bu kızların kendine ait olmadığını açıklama ihtiyacı duymadı. Gerçi, geçici olarak aldığı sorumluluğa bakılırsa, onun kızları sayılırlardı.

Ayağa kalktı ve, "Bilmiyorum," dedi. Ağaçlara doğru baktı ama açıklık, bir hareketin veya bir kıyafetin görülemeyeceği kadar uzaktaydı.

"Philadelphia'ya gidemezler ve ben de onları ordunun yanına götüremem. Aklıma gelen en iyi fikir, bu yakınlardaki köylerin birinde sığınabilecekleri bir yer bulmak. Ta ki daha güvenli bir yere geçmeleri için gerekli şartları sağlayana kadar." *Acaba orası neresi? Kanada?*

Rachel başını kesin bir şekilde salladı. "Küçük yerlerde dedikoduların ve haberlerin nasıl hızlı yayıldığını bilmezsin." Gözleri yarı kapalı, sallanarak oturan Murray'ye baktı.

"Başka bir iş yapamazlar, bu da herhangi birinin hızla hangi meslekten olduklarını anlamasını sağlar. Yani sadece sığınacak bir yere ihtiyaçları yok, kim oldukları anlaşılınca onları kovmayacak insanlara da ihtiyaçları var."

Rachel'ın teni güneşten dolayı kahverengi olmuştu ama Murray'ye bakan yüzü bembeyazdı. Mavi başlığı, Jane ile girdiği mücadelede düşmüştü ve omzunun üzerinde asılı duruyordu. Yumruklarını sıktı, gözlerini bir anlığına kapattı ve açtı. İyice dik durup William'ın gözlerinin içine baktı.

"Buradan yaklaşık iki saat uzaklıkta, küçük bir Quaker yerleşkesi var. Üç dört çiftlikten fazlası yok. Valley Forge'a kocasıyla gelen bir kadından duymuştum. Orada en azından bir süreliğine güvende olurlar."

"Hayır," dedi Murray. "Oraya gidemezler..." Durakladı ve gözleri kaymaya başladı. Sağlam kolunun üzerine yüklendi, sallanıyordu. "Hayır, orası... Güvenli değil."

William ona katılarak, "Evet, değil," dedi. "Üç kadının yanlarında kendilerini savunacak silahları bile olmadan yola çıkması-"

"Bir tabancam olsa da kullanmazdım," dedi Rachel sert bir tavırla. "Bir topu da kullanmazdım."

Murray güldü ya da gülümsemeye yorulabilecek bir ses çıkardı.

"Evet," dedi William'a zorlukla. Devam etmek için nefes aldı. "Sen onları al ve git. Ben... İyi olacağım."

"Hayır olmayacaksın," diye şiddetle çıkıştı Rachel. William'ı kolundan tuttu ve onu Murray'ye doğru yakınlaştırdı. "Bak şuna, sen söyle çünkü bana karşı çıkıyor."

William, çekinerek Murray'nin kireç gibi bembeyaz, sağlıksız bir şekilde terleyip ıslanmış suratına baktı. Murray'nin omzunda sinekler uçuşuyordu ama onları kovacak gücü bile yoktu.

"*Merde*," diye mırıldandı William. Sonra daha yüksek sesle fakat çekinerek, "Rachel haklı. Kolundan olmak istemiyorsan doktora gitmelisin," dedi.

Görünüşe göre bu düşünce Murray'yi pek etkilememişti. Ölüm onu korkutuyordu fakat kolundan olmak- Hayır. Ian başını çevirdi ve kaşlarını çatıp yaraya baktı.

"Lanet olsun," dedi William ve Rachel'a döndü. "Tamam, Nerede bu yer. Onları götüreceğim."

Rachel yüzünü astı, sıkılı yumrukları her iki yanındaydı. "Quakerlar bile onlardan katil bir kadına sığınacak yer vermesini isteyen bir yabancıya güvenmeyecektir. Ben bir yabancı değilim ve kızların durumunu senden daha iyi açıklayabilirim." Genç kadın derin bir nefes aldı, göğsünün yükseldiği görülebiliyordu. Murray'ye baktı ve sonra delici gözlerle William'a döndü.

"Bunu yapacaksam eğer sen de Ian'ın güvenliğini sağlayacaksın."

"*Sağlayacak* mıyım?"

"Rachel," dedi Murray boğuk sesle ama Rachel onu duymazdan geldi.

"Evet, kızlar ve ben arabayla gitmeliyiz."

William derin bir soluk aldı ama Rachel'ın haklı olduğunu

biliyordu. Ayrıca Jane'i kurtarmak için yaptıklarının ona epey pahalıya patladığını görebiliyordu.

"Peki o zaman," dedi William kısaca. Boynuna uzanıp boyunluğunu Rachel'a verdi. "Bunu Jane'e ver. Kendi başlarının çaresine bakmaları gerekirse, buna ihtiyaç duyabilirler." Garip şekilde, boyunluğu çıkarmak sanki zihnini de hafifletmişti. Philadelphia'da birilerince tanınıp tutuklanma ihtimali bile kafasına pek takılmamıştı.

Onu suçlu konumuna sokan ceketini ve yeleğini -bunları da bir yerlere saklamalıydı- çıkarmak üzereyken Rachel ona yaklaşıp omzuna dokundu.

Rachel onun gözlerinin içine bakarak "Bu adam kalbimin ve ruhumun sahibi," dedi. "Ayrıca seninle aynı kanı taşıyor. Bu konuyla ilgili ne düşünüyorsun bilmiyorum ama onun güvenliğini sağlaman hepimizin iyiliğine olacak."

William ona baktı. Verebileceği pek çok cevap vardı ama bir şey demedi. Sadece sert bir şekilde başını salladı.

"Onu nereye götürmeliyim? Benim- Leydi J- Bayan F- Lanet olsun," Kendini toparladı, kanın yanaklarına toplandığını hissedebiliyordu. "Onun yengesine mi?"

Rachel şaşırarak ona baktı. "Haberin yok mu? Tabii ki bilmiyorsun, nasıl bilebilirsin ki?" Sabırsızca başını salladı. "Yengesi Tennent Kilisesi'nin dışında savaş esnasında yaralılarla ilgilenirken vuruldu."

William'ın başından kaynar sular döküldü. "Öldü mü?"

"Tanrı'ya şükür ki hayır." William, göğsündeki ağırlığın biraz olsun hafiflediğini hissetti. "En azından, dün hayattaydı." Rachel kaşlarını çattı. "Ama kötü yaralanmış." William'ın göğsüne yine bir ağırlık çöktü.

"Freehold köyünde, Mackenlar'ın evinde, şu tarafa doğru yaklaşık altı mil mesafede." Rachel başıyla yolu işaret etti. "Büyük ihtimalle, ağabeyim de orada ya da yakınlarda bir yerde. Hâlâ çok sayıda yaralı var. O, I- Ian'ın yarasıyla ilgilenebilir." İlk kez sesi titredi ve gözleri nişanlısına yöneldi.

Murray'nin gözleri çökmüştü ve ateşten dolayı bakışları donuklaşmıştı ama sağlam elini Rachel'a uzatacak kadar ken-

dindeydi. Hareket ederken, yaralı koluna yük bindi ve yüzünü buruşturdu. Rachel yanında diz çöktü ve ona sarıldı.

William, öksürdü ve sağduyulu biri olarak onları, birbirlerine veda etsinler diye baş başa bırakmak için başka tarafa döndü. Her nasıl hissediyor olursa olsun, bunu hak ediyorlardı. Daha önceden kötüye giden pek çok yara görmüştü ve Murray'nin şansı onlardan yüksek değildi. Ama öte yandan, adam hem lanet bir İskoç ve hem de bir Kızılderiliydi. Her iki ırk da öldürülmelerinin zor olmasıyla tanınıyordu.

William yoldan uzaklaştı, gözü çalıların arkasında dalgalanan pembe bir kumaşa takıldı.

"Jane!" diye bağırdı. "Sen misin?"

"Evet," dedi genç kız. Göğsünde kenetlediği kollarıyla açıklığa çıktı ve çenesini ona doğru kaldırdı. "Ne yapmayı düşünüyorsun? Yani benimle."

"Bayan Hunter, seni ve Fanny'yi güvenli bir yere götürecek." William elinden geldiğince nazik konuşmuştu. Cesur dış görünüşüne rağmen, Jane ona ağaçların arasından sızan ışıklar, yüzünü ve elbisesini parça parça aydınlatırken bir geyik yavrusunu anımsatıyordu. Bu haliyle sanki her an ormanın derinliklerine kaçacakmış gibiydi. "Birtakım düzenlemeler yaptıktan sonra size yazacağım."

"O mu?" Jane şaşırarak yola doğru baktı. "Neden? Neden bizi sen götüremiyorsun? O Kızılderili adamla kalmak istemiyor mu?"

"Bayan Hunter, yolda size her şeyi anlatacak." William tereddüt etti ama ona başka ne söyleyeceğini bilmiyordu. Yol tarafından, Ian ve Rachel'ın uzaktan gelen konuşmalarını duydu. Ne dedikleri anlaşılmıyordu, fakat bunun bir önemi yoktu. Neden bahsettikleri gün gibi açıktı. Yeleğinin üçüncü düğmesinin altında, küçük ve keskin bir ağrı hissedip, sanki bu ağrıyı çıkarmak istermiş gibi öksürdü.

"Sağ olun, payım." William arkasından gelen tatlı sese dönünce kolunun yanında Fanny'yi gördü. Fanny onun elini tuttu, avcunu açtı ve ortasına bir öpücük kondurdu.

William her şeye rağmen ona gülümseyerek, "Hiç önemli değil, küçük Bayan Fanny," dedi.

Fanny, asil bir tavırla selam verip yola doğru yürüdü ve onları yalnız bıraktı.

Jane ile bir süre birbirlerine baktılar.

"Sana bir öpücükten daha fazlasını vermeyi teklif ettim ve sen reddettin," dedi Jane usulca. "Bunun dışında sana verebileceğim bir şey yok."

"Jane," dedi William. "Benim- Yani ben-" Sonra durdu ve üzülse de söyleyecek bir şey bulamadı. "İyi yolculuklar, Jane," diyebildi ve boğazı düğümlendi. "Hoşça kal."

17

ANCAK AKILLI ÇOCUKLAR, GERÇEK BABALARINI TANIR

Rachel'ın katırının, Ian ve William'ın boyutunda iki adamı taşıyamayacağı ortadaydı. Katır da zaten yürüyüş hızında gidebiliyordu, bu yüzden William yürürken Murray ata binebilirdi. En azından, bu şekilde katır yorulmazdı.

Sadece bir kolunu kullanabilmesine rağmen Murray katıra binebilmeyi başardı. Rachel geçici bir sargıyla kolunu sarmış ve kombinezonundan yırttığı bir parçayla askıya almıştı. William yardım teklifinin Murray tarafından kabul edilmeyeceğini, hatta hoş karşılanmayacağını bildiği için sormadı bile.

Ian katıra binmeye çabalarken, William askının kumaşının çok yıkanmaktan dolayı solduğunu ve güneş ışığı sebebiyle kenarlarında mavi, yeşil desenlerin oluştuğunu fark etmişti. Quaker kadınları sık sık mazbut kıyafetlerinin altına böyle çekici iç çamaşırları mı giyerdi?

Yavaş bir hızda yol almalarına rağmen arabanın tekerleklerinin sesi geliyor ama rüzgârın ağaç yapraklarının arasından geçerken çıkardığı sesin içinde kayboluyordu.

"Silahın var mı?" diye sordu Murray, ansızın.

"Kısmen," Hâlâ Jane'in ona verdiği bıçak yanındaydı, kılıfı olmadığı için bir mendile sarıp cebine koymuştu. Jane'in verdiği bıçak olup olmadığını merak ederek eliyle bıçağın sapını yokladı. Tabii ki oydu.

"Benim silahım yok. Bana bir sopa bulabilir misin?"

"Senin güvenliğini sağlayabileceğimi düşünmüyor musun?" diye sordu William iğneleyici bir tavırla.

Murray'nin omuzları çökmüş ve başı öne düşmüştü, katırın adımlarının oluşturduğu sallantıda kafası sallanıyordu. William'a dönüp yüksek ateşten ötürü baygın ama yine de tetikte gözlerle baktı.

"Ah, sana güveniyorum. Güvenmediğim, az evvel dövüştüklerin gibi adamlar."

Haklıydı, önlerindeki yol güvenli olmaktan uzaktı. Az önce üç kadını, silahsız, korumasız ve sadece bir katır ile arabayla bu yollarda yalnız bıraktığı için William kendini suçlu hissetti. Hep beraber gitmemiz konusunda ısrar edip onlardan ayrılmamalıydım.

"Annem, şu dünyadaki en inatçı adamın Jamie Dayı olduğunu söyler. Ama şunu söyleyebilirim ki, bir Quaker olarak, Rachel da onu aratmaz. Onu ikimiz de durduramazdık."

William, bahsi geçen kişiler üzerine konuşacak durumda değildi ya da akrabaların inatçılığı üzerine yapılan felsefi bir sohbete girişmek istemiyordu. Dizginleri çekip katırı durdurdu.

"Burada kal, işe yarayacak bir şey bulmaya çalışacağım." Yolun kenarında, düşmüş dalların arasında işe yarayabilecek bir tane görmüştü. Aslında ordunun tedarikçilerinin geçtiği yollarda böyle şeyler bulamazdınız ama bir çeşit meyve bahçesi görmüştü, yolun biraz ilerisindeydi ve kenarında bir çiftlik evi vardı.

Meyve bahçesine doğru giderken, yürüdüğü yolda daha evvel top arabalarının çekilmiş olduğunu gördü; toprakta derin izler vardı. Pek çok ağacın dalları kırılmıştı ve bostan korkuluğu gibi asılı duruyorlardı.

Meyve bahçesinde ölü biri vardı. Avcı gömleğine, evde dokunmuş pantolonuna bakılırsa Amerikalı milis kuvvetlerinden-

di. Büyük bir elma ağacının, toprağın üzerine fışkırmış köklerinin arasında uzanıyordu.

"Keşke elmaları önceden toplasalarmış." William bunu sesli bir şekilde ve sakince söylemişti. Yaşlı elma ağaçları pek fazla meyve vermezdi, bu yüzden on beş- yirmi yıldan sonra yerlerinden sökülüp yerine yenileri dikilirdi. Diğer tarafa doğru döndü ama yeterince hızlı değildi. Cesedin yüzünden, daha doğrusu ondan geriye kalanlardan yükselen açgözlü, vızıldayan kocaman sinek bulutunu gördü. Birkaç adım ileri gidip kustu.

İğrenç koku çürüyen elmaların üstünde karanlık bir hayalet gibi asılı kalmıştı ve bütün bahçe beslenen sineklerin vızıltısıyla doluydu. Bıçağı çıkarıp onu sardığı mendili aldı ve bıçağın üzerinde kan olup olmadığına bakmadan kemerine soktu. Mendiliyle ağzını sildi ve ardından biraz tereddüt ederek mendili yerde yatan Asinin suratına örttü. Birisi cesedi soymuştu, ayakkabıları ve silahı üzerinde değildi.

***

"Bu olur mu?" William bir metrelik, kol kalınlığında bir elma dalı getirmişti ve eyerin üzerinden uzattı. İşe yaraması için iki tarafından da biraz kırmıştı.

Murray uyanıp doğruldu ve sopayı alıp başını salladı. Sakince, "Evet, bu olur," dedi. Sesi boğuk geldiğinden William, ona dikkatle baktı.

Matarayı uzatıp, "Biraz daha içsen iyi olur," dedi. Matara iyice boşalmış, çeyreği kalmıştı. Murray uyuşuk şekilde matarayı aldı ve içip geri uzattı.

Yarım saat kadar hiç konuşmadan devam ettiler ve bu sırada William, sabah olanları kafasında toparlamaya çalıştı. Öğleden sonraydı, güneş omuzlarını bir ütü gibi yakıyordu. Rachel, Freehold'un ne kadar uzakta olduğunu söylemişti? Altı mil mi?

"Sana anlatmamı istiyor musun, istemiyor musun?" dedi Murray birdenbire.

"Neyi?"

Murray, acıdan ya da bir şeyi komik bulmasından kaynaklanabilecek tuhaf bir ses çıkardı. "Ona benzeyip benzemediğini."

Buna verilebilecek cevaplar zihninde tıpkı bir deste kart gibi hızla üst üste bindi. Desteden bir tane kart seçer gibi, bir cevap seçti.

"Bunu merak ettiğimi de nereden çıkardın?" Buz gibi bir tavırla konuşmuştu. Tabii, Murray ateşten yanıyordu ve onu dondurmak için en azından bir kar fırtınası gerekirdi.

"Ben olsaydım, ederdim," dedi Murray sakince.

Bu, William'ın doğal sınırlarına ulaşan sinirlerini bir anlığına yatıştırdı. Öfkesini gizlemeye çalışmadan, "Muhtemelen ederdin," dedi. "Onu tanıyor olabilirsin ama benim hakkımda bir halt bildiğin yok."

Murray'nin bu sefer çıkardığı ses, şüphesiz bir biçimde gürültülü bir kahkahaydı. "On yıl önce seni bir tuvaletin içinden çıkarmıştım. Bunu ilk defa o zaman anladım."

Duyduklarıyla William afalladı ama sadece biraz. "Ne- Hani şu dağdaki yer- Fraser Tepesi mi...?!" O tuvaletteki yılanı ve Kuzey Carolina'ya yaptıkları seyahatin büyük kısmını unutmuştu.

Murray, onun kafa karışıklığını ve kızgınlığını anlayabiliyordu ve açıklamaya çalıştı. "Seni pisliğin içinden çıkardığımda, gözlerin mavi mavi parlıyordu ve yüzünde birini öldürecekmişsin gibi bir ifade vardı. Tıpkı tepesi attığında, Jamie Dayı'nın baktığı gibi bakıyordun." Murray'nin kafası bir şeyi işaret eder gibi öne doğru sallandı ama kendini topladı ve boğuk bir sesle inleyerek doğruldu.

"Düşecek olursan, diğer tarafa düş olur mu?" dedi William, nezaketle.

"Hımm."

Murray kendine gelip, hiç ara vermemişçesine sohbet etmeye -tabii buna bir sohbet denilebilirse- başlayana kadar yüz metre daha gittiler.

"Yani seni o pisliğin içinde bulduğum an, senin kim olduğunu anlamıştım. Bu arada o zaman bana, hayatını kurtardığım için teşekkür ettiğini hatırlamıyorum."

"Seni ölü bir panterle beraber arabanın arkasına bağlayıp çamurun içinde sürüklemediğim için bana teşekkür edebilirsin," diye cevabı yapıştırdı William.

Murray nefes nefese güldü. "Belki yanında ölü bir panter olsaydı bunu yapabilirdin." Gülmek dengesini bozmuştu, sanki düşecekmiş gibi sallandı.

"Eğer düşersen bunu yapacağım," deyip bacağından yakaladı William ve dengesini sağladı. "Ölü bir panterim olsun ya da olmasın." Tanrım, adamın ateşi çok yükselmişti; geyik derisi pantolonunun üzerinden bile hissedilebiliyordu.

Kafası bulanık olduğu halde, Murray onun tepkisini fark etmişti. "Zamanında sen de epey ateşlenip, iyileşmiştin," dedi ve derin bir nefes aldı. "Ben de öyle yapacağım. Canını sıkma."

"Eğer ölmenden korkmamam gerektiğini kastediyorsan, zaten korkmuyorum."

"Ben de korkmuyorum," diye cevapladı Murray, hafifçe sallandı ve dizginler elinden kaydı. William, onun başına güneş geçtiğini düşündü. "Rachel'a söz verdin değil mi?"

William isteksizce, "Evet, hayatımı ona ve ağabeyine borçluyum, tabii sana da," dedi.

"Hımm," diye onayladı Murray ve bu kez, tekrar konuşmadan önce beş dakika kadar sessiz kaldı. "Senin ateşler içinde sayıklamalarını dinledikten sonra hâlâ seni tanımadığımı mı düşünüyorsun?" dedi.

"Hayır. Seni Freehold'a kadar götürene kadar tanıyacağımdan daha fazla değil."

"Belki seni sandığından daha fazla tanıyorumdur. Dur, kusacağım."

"Hoo!" William katırı zorlukla durdurdu ama hayvan arkasından gelen sesten ve kokudan hoşlanmışa benzemiyordu, yana doğru yürüyerek uzaklaşmaya çalıştı.

William, bitene kadar bekledi. Sonra yorum yapmadan matarayı uzattı. Murray, hepsini kafasına dikti ve geri geldi. Eli titriyordu ve William endişelenmeye başlamıştı.

"Su bulur bulmaz duracağız ve seni de gölgeye çekeceğiz." İkisinin de şapkası yoktu, William'ınki üniformasına sarılı bir şekilde koruda kalmıştı.

Murray bunu cevaplamadı, sayıklamıyordu ancak kafasında başka bir konuşmayı sürdürdüğü belliydi.

"Belki seni pek iyi tanımıyorumdur, ancak Rachel tanıyor."

Bu karşı çıkamayacağı kadar doğruydu, bu yüzden William utandı, gururlandı ve biraz da sinirlendi. Rachel ve ağabeyi gerçekten de onu iyi tanıyorlardı. William'ı kurtarmış ve iyileştirmişlerdi, beraber yolculuk etmişler, yemeklerini paylaşıp pek çok tehlikeden geçmişlerdi.

"O senin iyi biri olduğunu söylüyor."

William'ın kalbi sıkışır gibi oldu. "Onun güzel düşüncesi için minnettarım." Ian'ın içtiği su pek bir işe yaramamıştı. Eyerin üzerinde gözleri yarı kapalı halde sallanıyordu.

"Eğer ölürsen onunla evlenirim," dedi William yüksek sesle.

İşe yaramıştı, Murray'nin gözleri açıldı ve hafifçe gülümsedi. "Biliyorum. Ölmeyeceğimin farkındasın değil mi? Ayrıca bana hayatını borçlusun."

"Borçlu değilim, ben de senin hayatını kurtardım. İkinizi Philadelphia'da, Bug denen şu baltalı manyaktan kurtarmıştım, Bug'dı değil mi? Yani eşitiz."

Bitmek tükenmek bilmez bir süreden sonra, Murray yine doğruldu. "Pek sanmıyorum," dedi.

18

SKOR TUTMAK

Jamie, Grey kardeşlerin evden uzaklaşmasını izledikten sonra biraz sıkkın, biraz memnun şekilde geri geldi. Canımı acıtmayacağını bilsem kahkaha atacaktım, onun yerine ufak bir gülümsemeyle yetindim.

"*Oğlun, yeğenin* ve *karın*: Fraser üç, Grey sıfır," dedim.

Şaşkınca bana baktı ama ardından yüzü üç gündür ilk kez rahatladı. "Sanırım daha iyi hissediyorsun," dedi, yanıma yaklaştı ve beni öptü. "Benimle saçma sapan şeyler hakkında konuşur musun?" İskemleye oturup rahatlayarak içini çekti.

"Bu arada sana bakmak için bir işimin ve paramın olmadığını aklında bulundursan iyi edersin. Ama seninle bir şekilde ilgileneceğim."

"Gerçekten de işin yok değil mi? Bana yapamayacağın bir iş söylesene," dedim.

"Şarkı söylemek."

"Ah, onun dışında."

Jamie ellerini dizlerine koydu ve ciddiyetle, yaralı sağ elini inceledi.

"Bir katip olarak çalışmayı geçtim, hokkabaz veya yankesici olabileceğimden bile emin değilim."

"Yazı yazmak zorunda değilsin. Bonnie adında bir matbaan var."

"Ah, doğru," dedi Jamie gözleri parlayarak. "Ama şu anda Wilmington'da." Baskı makinesi, Richard Bell'in kontrolü altında Edinburgh'a yollanmıştı - büyük olasılıkla, gerçek sahibi gelip alana kadar onu güvende tutacaktı.

"Gidip onu alacağız ve sonra-" Gelecekle ilgili çok fazla plan yapıp, uğursuzluk getirmek istemediğim için sustum. Herkes için çok belirsiz bir dönemden geçiyorduk, yarın ne ile karşılaşacağımız şüpheliydi.

"Ama önce," dedim ve elini tutmak için uzattım, "biraz dinlenmen gerekiyor. Yorgunluktan ölecekmiş gibi görünüyorsun."

"Saçmalama," dedi Jamie gülerek ve çenesi kırılacakmış gibi esnedi.

"Haydi uzan," dedim kararlı şekilde. "En azından Teğmen Bixby, peynir getirene kadar biraz uyu." Amerikan ordusu yedi mil uzaklıkta olan -yaklaşık bir saatlik yol- Englishtown'a kadar çekilmişti. İngiliz Ordusu ordugahını toplayıp ayrılmıştı ve bunun sonrasında askerlik süresi dolan gönüllü milis birliklerinden pek çok kişi evlerine dönmek için yollara düşmüştü, çoğu yürüyerek gidiyordu, bu yüzden yollar oldukça kalabalıktı.

Şaşırtıcı şekilde, Jamie pek itiraz etmeden yatağa uzandı; çok yorgun olduğu bundan belliydi. Birkaç saniye sonra uykuya dalmıştı bile.

Ben de bitkin hissediyordum, hâlâ çok zayıftım ve Greyler'in ziyareti gibi bir şeyden dolayı bile hemen yorgun düşebiliyordum. Uzandım ve kestirmeye çalıştım ama çıkan her sesle

uykum bölündü. Jamie ise deliksiz bir şekilde uyudu. Onun o yumuşak, düzenli horlamasını duymak içimi rahatlatıyordu.

Bir süre sonra, alt kattan gelen bir sese uyandım. Başımı uykulu şekilde yataktan kaldırırken, birinin konuştuğunu duydum: "Evde kimse yok mu?" Hemen kendime geldim; bu sesi tanıyordum.

Aşağıya baktım ama Jamie bir kirpi gibi kıvrılmış uyuyordu. Oldukça yavaş şekilde, canım yanarak, bacaklarımı aşağıya sallandırdım. İhtiyar bir kaplumbağa gibi yatağın kenarına tutunarak ilerledim ve iki adım sonra pencereye ulaşıp pervaza tutundum.

Ön bahçede kahverengi bir katır vardı ve yarı çıplak bir insan bedeni eyerinin üzerindeydi. Nefeslendim, bu acıyı iki katına çıkardı ama pervazı tutmaya devam ettim. Ses çıkarmamak için dudaklarımı ısırdım. Katırın üstündeki bedene geyik derileri giydirilmişti ve uzun kahverengi saçlarına birkaç hindi tüyü takılmıştı.

"Jesus H. Roosevelt Christ," dedim kenetlenmiş dişlerimin arasından. "Tanrım, lütfen o-" Ancak duam daha bitmeden cevaplandı. Kapı açıldı ve dışarı William ile Teğmen Macken çıktı, Ian'ı katırın üzerinden kaldırdılar ve kollarının altına girip onu eve kadar taşıdılar.

Tıbbi çantama uzandım ama az kalsın düşüyordum. Son anda yatağın kenarına tutundum ve istemeden inledim. Bunun üzerine Jamie hemen uyandı, doğruldu ve vahşi gözlerle etrafına baktı.

"Bir şey yok," dedim, karın kaslarımı sabit tutmaya çalışarak. "İyiyim, Ian geri geldi."

Jamie ayağa fırladı, kendini toparlamak için kafasını salladı ve pencerenin önüne yöneldi. Onun gerildiğini gördüm ve yan tarafımı tutarak onu takip ettim. William evden çıkmış ve katıra binmeye hazırlanmıştı. Üzerinde oldukça kirli bir pantolon ve gömlek vardı, koyu kahverengi saçını yalayan güneş, kırmızı şeritler oluşturuyordu. Bayan Macken kapıdan bir şey söyledi ve William da dönüp cevap verdi. Aslında ses çıkarmamıştım ama bir şey onun dikkatini çekti; yukarı baktı ve donakaldı. Ja-

mie'nin de, onunla göz göze gelince hareketsiz kaldığını hissettim.

William'ın yüzü değişmedi, uzun bir aradan sonra dönüp katıra doğru ilerledi ve binip yola çıktı.

"Seni yatağa yatırayım Sassenach," dedi Jamie sakin bir şekilde. "Gidip Ian ile ilgilenmesi için Denny'yi bulmalıyım."

19

SENİ YALNIZ BIRAKMAYACAĞIM

Omzunu ameliyat etmeye başlamadan önce birisi ona afyon tentürü vermişti. Daha önceden içmişti, biliyordu ama o zamanlar adının ne olduğunu bilmiyordu. Ian sırtüstü yatmış, ilacın etkisi azalırken, nerede oluğunu ve tüm bunların gerçek olup olmadığını düşünüyordu. Şu anda gördüğü pek çok şeyin gerçek olmadığından emindi.

Acı. O gerçekti ve başlangıç noktası olarak kullanılabilirdi. Acı henüz tamamen yok olmamıştı, hâlâ uzakta da olsa hissedebiliyordu ve rüyaları kıvrım kıvrım, yeşil, çamurlu bir dereden farksızdı. Ve şimdi kendine geldikçe daha da rahatsız edici olmaya başlamıştı. Gözleri odaklanamıyordu ancak onları zorla etrafta gezdirip tanıdık bir şeyler bulmaya çabaladı.

Bir şey bulabildi.

Bir kız. Genç bayan. Lanet olsun, *adı neydi?* "Rachel," diye inledi. Rachel hemen yerinden kalkıp onun yanına geldi; yüzü endişeliydi ama aynı zamanda ışıl ışıldı.

"Rachel?" dedi yeniden emin olamayarak.

Rachel onun elini aldı ve kucağına bastırdı. Yumuşak bir sesle, "Bakıyorum uyandın," derken yüzünü inceliyordu. "Ancak teninden anlaşıldığı üzere hâlâ çok ateşin var. Nasıl hissediyorsun?"

"Seni gördüğüm için daha iyiyim." Ian kupkuru dudaklarını yalamaya çalıştı. "Acaba su var mı?"

Rachel, o sormadan önce su getirmediği için kendini kötü hissetti ve hemen bir bardak getirip onun dudaklarına yaklaştırdı. Belki de bu Ian'ın bugüne kadar içtiği en güzel şeydi; Rachel'ın başını tutarak ona içirmesi, tadını daha da güzel yapıyordu - başı çok dönüyordu. Daha da içebilirdi ancak Rachel bardağı çekti.

"Bu kadar hızlı çok su içmemelisin, yoksa kusabilirsin. Zaten üzerinden akan kan ve çamurla, etrafı yeterince kirlettin," dedi ve gülümsedi.

"Hımm," dedi Ian ve arkasına yaslandı. Görebildiği kadarıyla temiz sayılırdı. Birisi üzerinde kalan geyik yağını ve boyayı yıkamıştı, tabii bununla beraber bol miktarda kanı ve teri de. Omzuna bir ilaç sürüp sarmışlardı. Ekşi, tanıdık bir kokusu vardı ilacın ama aklı henüz bu şeyin ismini hatırlayacak kadar yerine gelmemişti.

"Omzumu Claire Yenge mı sardı?" diye sordu Ian. Rachel kaşlarını çatarak baktı.

"Yengen hasta," dedi Rachel dikkatle. "Sana onun savaşta vurulduğunu söylemiştim ya?"

"Hayır," dedi Ian, kafası karışmıştı. Son birkaç güne ve savaşa ait hiçbir şey hatırlamıyordu. "Hayır. Ne- ne oldu? O iyi mi?"

"Denny mermiyi çıkarmış ve dayın Jamie onunla beraber. İkisi de onun iyileşeceğini söylüyorlar." Dudakları seğirip, gülümsemeyle endişelenme arasında bir hareket yaptı. Ian da karşılık olarak gülümsemek için uğraştı.

"O zaman iyileşecektir," dedi Ian. "Jamie Dayı oldukça inatçı bir adamdır. Biraz daha su alabilir miyim?"

Bu kez biraz daha yavaşça içti ve Rachel bardağı çekmeden midesine biraz daha fazla su indirebildi. Bir yerden düzenli bir çınlama sesi geliyordu. Ian bir süre bunun, rüyalarında duyduğu bir sesin yankısı olduğunu düşünmüştü ama şimdi ses, yavaşça azaldı ve yüksek sesle söylenen bir küfürle noktalandı.

"Ne- Neredeyiz?" diye sordu, Ian etrafını inceleyerek. Bulanık görüşüne rağmen, bir ahırda olduklarını söyleyebilirdi; etraf taze saman ve tezek kokuyordu. Balya samanların üzerine se-

rilmiş bir battaniyenin üzerinde yatıyordu fakat şu anda ahırda inek yoktu.

"Freehold diye bir yerdeyiz. Buranın yakınlarında çatışmalar yaşandı ve Washington'un orduları Englishtown'a geri çekildiler. Pek çok yaralı asker burada yaşayanların evlerine sığındı. Şu anda Freehold'un demirci ustasının evinde misafiriz, ismi Heughan."

"Ah." Demir ocağı. Duyduğu çınlamalar ve küfürler oradan geliyordu. Gözlerini kapattı, bu baş dönmesine iyi geliyordu ama o zaman da rüyalarının gölgelerini göz kapaklarında görebiliyordu. Gözlerini tekrar açtı. Neyse ki Rachel, hâlâ oradaydı.

"Savaşı kim kazandı?" diye sordu Ian.

Rachel sabırsızca omuzlarını silkti. "Şu ana kadar kimse bu konuda mantıklı bir şey söylemedi, hiç kimse. Amerikalılar yenilmedikleri için oldukça sevinçliler fakat İngilizlerin yenilmediği de açık. Tek umurumda olan sensin ve iyi olacaksın," dedi ve elini Ian'ın alnına uzattı. "Çünkü ben öyle diyorum. Ve adını andığın bütün İskoçlar kadar, buna sen de dahil, inatçı biriyim."

"Sana bir şey söylemeliyim." Ian aslında bunu söylemek istememişti ama kelimeler sanki onları daha önceden söylemişçesine tanıdık geldi.

Rachel başka bir yöne dönüyordu ki - bunu duyunca durakladı. "Farklı bir şey mi?" diye sordu ürkekçe.

"Farklı mı? Baygınken sana bir şeyler mi..." Ian konuşurken kolunu hareket ettirdi ancak sağlam kolu bile oynatmak için çok ağırdı.

Rachel üst dudağını ısırdı. "Geillis kim?" diye sordu birdenbire. "Ve tanrı aşkına, sana ne *yaptı*?"

Ian şaşırarak gözlerini kırpıştırdı ama bu ismi duyduğu için rahatlamıştı da. Tanrım, rüyasında gördüğü şey- İsa aşkına. Rahatlama hissi hemen onu terk etti.

"Sana ne dedim?" dedi Ian endişeyle.

"Eğer hatırlamıyorsan, bunu sana hatırlatmak istemiyorum." Rachel eteğini hışırdatarak onun yanında diz çöktü.

"Ne olduğunu hatırlıyorum- sadece bununla ilgili ne söylediğimi öğrenmek istiyorum."

"Ne olduğunu," diye tekrar etti Rachel, onun yüzünü izlerken. "Rüyanda mı demek istiyorsun? Yoksa-" Sonra durdu ve Ian onun yutkunurken boğazının hareket etmesini izledi.

"Sanırım ikisi de," dedi Ian yumuşak bir şekilde ve elini tutmak için uzandı. "O zaman Geillis Abernathy hakkında konuştum?"

"Sadece Geillis dedin," dedi Rachel ve Ian'ın elini avcuna alıp sıkıca tuttu. "Korkmuştun ve acı çekerek sesleniyordun. Ama zaten acı içindeydin, o yüzden- Her ne gördüysen-"

Boynundan yayılmaya başlayan kırmızı renk Rachel'ın bütün yüzünü kapladı. Ian rüyasında Geillis'i bir anlığına gırtlağına sokabileceği, kara saplı bir orkide olarak hayal ettiğini anımsadı ve bu düşünceyi zihninden hızla uzaklaştırdı.

"Acıdan başka bir şey daha hissediyordun," dedi Rachel kaşlarını çatarak.

"Evet öyleydi," dedi Ian ve yutkundu. "Biraz daha su alabilir miyim?"

Rachel su verdi ama bir yandan da onun fiziksel ihtiyaçlarının konuyu dağıtamayacağını gösteren bir bakış attı.

Ian içini çekti ve geriye yaslandı. "Çok uzun zaman önceydi *a nighean* ve canımızı sıkmamıza gerek yok. Yaklaşık on dört yaşımdayken kaçırılmıştım. Dayım beni Jamaika'da bulunca kadar Geillis Abernathy adında biriyle kaldım. Pek hoş bir deneyim değildi ama bir zarar da görmemiştim."

Rachel zarif kaşlarından birini kaldırdı. Ian bunu yaparken izlemeyi çok seviyordu, hatta bazen daha da çok.

"Orada başka delikanlılar da vardı," dedi Ian. "Onların şansı pek yaver gitmedi." O olaylardan sonra çok uzun bir süre geceleri gözlerini kapatamamıştı, çünkü gözleri kapalıyken onların yüzlerini görüyordu. Ama zamanla hepsinin yüzlerini unuttu ve anıları karanlığın içinde kayboldu. Şimdiyse onları öylece bıraktığı için vicdan azabı çekiyordu.

"Ian," dedi Rachel yumuşak bir sesle ve onun yanağına uzandı. Ian, o yanağına dokununcа sakallarının fırça gibi uzamış olduğunu fark etti – çenesinden aşağı, omuzlarına kadar iniyordu.

"Bunun hakkında konuşmana gerek yok," dedi Rachel. "Sana hatırlatmak istememiştim."

"Sorun değil," dedi Ian ve şimdi biraz daha rahat bir şekilde yutkundu. "Sana anlatacağım ama daha sonra. Eski bir hikâye ve şu anda duymana gerek yok. Ama-" Duraksadı ve Rachel diğer kaşını kaldırdı.

"Ama sana söylemeliyim..." Ve ona söyledi. Son iki gündür başına gelenleri hâlâ karanlıktı ama onu tuzağa düşüren iki Abenaki'yi ve İngiliz kampında yaptıklarını hatırlayabiliyordu.

Rachel uzunca bir süre sessiz kaldı, öyle ki Ian rüyada olup olmadığını düşündü.

"Rachel?" diye seslenip diken gibi batan samanların üzerinde döndü. Ahırın kapısı açıktı ve içeri yeterince ışık giriyordu ancak Ian onun yüzünü okuyamıyordu. Rachel'ın ela gözleri uzak olsa da onun üzerindeydi, sanki onun *içini* görebiliyordu. Ian bunu gerçekten yapıyor olmasından korktu.

Demirci Heughan'ın dışarıdan gelen sesini duyabiliyordu, adam bir ileri bir geri yürüyor ve şangur şungur sesler çıkarıyordu. Ian kendi kalbinin atışını da duyabiliyordu: rahatsız edici ve düzensizdi.

Sonunda Rachel ürperdi ve silkinip kendisine geldi. Eliyle Ian'ın saçlarını geriye attı, ardından gözlerinin içine, yumuşak ve derin gözlerle baktı. Başparmağını elmacık kemiklerinin üzerindeki dövmede gezdirdi.

"Sanırım evlenmek için daha fazla bekleyemeyiz, Ian," dedi yumuşacık bir sesle. "Böyle şeylerle tek başına yüzleşmene izin veremem. Zor bir zamanda yaşıyoruz ve beraber olmalıyız."

Ian gözlerini kapattı ve içindeki tüm nefesi verdi. Ardından derin bir nefes aldı ve sanki hava artık 'huzur' kokuyordu.

"Ne zaman?" diye fısıldadı Ian.

"Yardıma ihtiyacın olmadan yürüyebildiğin zaman," dedi Rachel ve Ian'ı ağaçtan düşen bir yaprak kadar usulca öptü.

20

CHESTNUT SOKAĞI'NDAKİ EV

Evde birileri vardı; batı bacasından duman tütüyordu.

"Eski kapıya ne oldu acaba?" diye sordu John ağabeyi Hal'e ve her ihtimale karşı kapı tokmağını denedi. "Önceden yeşil renkteydi."

"Eğer kapıyı çalarsan, muhtemelen biri çıkıp sana bunun cevabını verebilir." Üzerlerinde üniformaları yoktu ama Hal, General Arnold'ı ziyaretlerinden beri sinirliydi.

General, onlara karşı tahmin edilebilir şekilde mesafeli ama nazik davranmıştı. Fraser'ın mektubunu üç-dört defa okuduktan sonra şehre girip kalmalarına ve uygun gördükleri araştırmaları yapmalarına izin vermişti. Ardından, yönetici kimliğinin arkasına saklanan meşhur kibriyle eklemişti: "Eğer istenmeyen bir harekette bulunursanız, ikinizi de tutuklatır ve ahşap üzerinde bu şehirden gönderirim."

"Ne üzerinde?" diye güvensiz bir şekilde sormuştu Hal.

"Ahşap üzerinde," diye tekrarlayıp, nazikçe gülümsemişti Arnold. "Uzun ahşap bir parça? Çit yapımında da kullanılıyorlar sanırım."

Hal dönüp adamın konuşmasını tercüme etmesini bekliyor gibi John'a bakmıştı. John da içini çekip öyle yapmıştı.

"İstenmeyen kişi, bahsettiğimiz tahtanın üzerinde, bacaklarını iki yana atarak oturur ve havaya kaldırılır. Bir grup adam da ahşabın iki ucundan tutup, bu şekilde onu şehrin ortasından geçirir. Bazen bunun öncesinde, kişiyi zifte ve kuş tüyüne bularlar. Ancak genellikle adamın çekeceği fiziksel acı yeterli görüldüğünden buna ihtiyaç duyulmaz."

"Testislerin, sanki üzerine bir at basmış gibi dümdüz olur," demişti General Arnold gülerek. "Kıçının hali de pek iç açıcı olmaz."

"Muhtemelen," demişti Hal kibarca. Yüzü her zamankinden daha da kırmızıydı, ancak sinirlendiğini gösterecek bir davranış-

ta bulunmadı. Grey'e göre bu, Hal için bu işin ne kadar önemli olduğunun göstergesiydi.

Sürgü sesi aklından geçenleri dağıttı ve kapı açıldı. Kâhyası ve aşçısı olan Bayan Figg, elinde bir av tüfeğiyle göründü. "Lord John," dedi heyecanla, silahı yere bıraktı.

"Alı, evet," dedi John, içeri girip silahı yerden aldı. Kahyasına bakınca sevgiyle gülümsedi; Bayan Figg, her zamanki gibi düzenli ve temiz görünüyordu. "Size ağabeyimi tanıştırayım-"

"Tanışıyoruz. Nasılsınız hanımefendi?" dedi Hal küçümseyici bir şekilde.

"Görünüşünüze bakılırsa, Majestelerinden iyi durumdayım," diye cevapladı Bayan Figg gözlerini kısarak. "Görebildiğim kadarıyla hâlâ hayattasınız." Bunun pek de arzu edilir bir sonuç olmadığını düşünüyor gibiydi ama Hal kocaman gülümsedi.

"Gümüşleri zamanında gömebildiniz mi?" diye sordu Hal.

"Kesinlikle," dedi Bayan Figg saygıyla ve John'a dönüp, "Lordum onları almak için mi geldiniz? Eğer öyleyse, onları çıkarabilirim," diye ekledi.

"Korkarım henüz değil," dedi John. Etrafa bakındı ve yukarı sahanlıktaki merdiven korkuluğunun yerinde olmadığını fark etti. Merdivenin yanındaki duvar da lekeli ve kabarmıştı. "Avizeye ne oldu?"

"Efendi William yüzünden." Bayan Figg içini çekti ve gizemli şekilde başını salladı. "O nasıl?"

"Korkarım bilmiyorum, Bayan Figg. Burada olabileceğine dair zayıf bir umudum vardı ama yanılmışım."

Bayan Figg bundan rahatsız olmuştu. "Hayır, efendim. Onu şeyden beri görmedik- Sizin gittiğiniz günden beri." Efendisinin kıyafetine baktı: kırpılmış saçlarına, vasat kıyafetlerine, iyileşen yaralarına. Başını salladı ve içini çekti, ardından güler yüzlü olmaya çabalayarak omuzlarını kaldırdı.

"Sizi gördüğümüz için çok mutluyuz, efendim! Majesteleri sizi de," diye ekledi. "Buyurun oturun, iki dakika içinde size güzel birer fincan çay getireceğim."

"Çay mı var?" dedi Hal canlanarak.

"İlk iş olarak çay sandığını gömmüştük," diye bilgilendirdi Bayan Figg. "Ama Bayan Dottie için birazını çıkardım bu yüzden-"

"Dottie burada mı?"

"Evet öyle," dedi kadın, güzel bir haber verdiği için mutluydu. "Mutfağa gidip onu getireyim."

Buna gerek kalmadı, arka kapının açılma sesi geldi ve Dottie, önlüğünde kucak dolusu, yumru yumru bir şeyler taşıyarak içeri geldi. Dottie babasını görünce ona sarılmak için önlüğünü bıraktı ve bahçeden topladığı kabaklar yerde sekerken sarı ve yeşil renklerde bir sele dönüştüler.

"Babacığım!"

Hal'in yüzü tamamen değişti ve sevgiyle yumuşadı. Grey gözlerine dolan yaşları hissetmeyecek kadar şaşırmış ve heyecanlanmıştı. Gözlerini kırpıştırdı ve onları biraz yalnız bırakmak için büfeye doğru yürüdü.

Gümüş çay takımları gitmişti tabii ki, ancak Meissen marka porselenler her zamanki yerlerindeydiler. Bir tanesinin hoş görünümlü yaldızlı şeridine dokundu ve sahipsiz gibi hissetti. *Artık evine yabancıydı.*

Ama Dottie ikisiyle birden konuşuyordu; Grey gülümseyerek ona döndü.

"İkinizin sağ salim geri dönmesine çok sevindim!" Yanakları kıpkırmızıydı ve gözleri parlıyordu. Ancak Grey'in kalbinde, Hal burada bulunmalarının sebebini söyler söylemez bu mutlu anların sona ereceğine dair bir şüphe vardı. Yine de önce Dottie, konuşmanın iplerini eline aldı ve başka bir yöne götürdü.

"John Amca, burada olduğunuza göre sizin evinizi kullanabilir miyiz? Yani düğün için... Lütfen, lütfen?"

"Düğün mü?" Hal boğazını temizledi ve kibar bir şekilde araya girdi. "Senin düğünün mü?"

"Tabii ki benim düğünümü kastediyorum baba. Saçmalama lütfen." Parlayan yüzüyle amcasına baktı ve edalı bir şekilde elini koluna uzattı. "Olur mu John Amca? Bir kilisede evlenemeyiz. Quaker adetlerine göre doğru bir evlilik yapmak için şahitlere ihtiyacımız olacak. Hem zaten babamın, benim bir handa

evlendiğimi görmek istediğini sanmıyorum. Öyle değil mi?" Yalvaran gözlerle babasına döndü ama Hal'in bakışları daha temkinliydi.

John salonuna göz gezdirerek, "Evet, tabii ki burada evlenebilirsin, tatlım," dedi. "Eğer sen evlenene kadar bu evin sahibi olarak kalabilirsem tabii. Tören ne zaman olacak ve ne kadar şahide ihtiyacımız olacak?"

Dottie tırnağıyla dişine vurarak düşündü. "Emin değilim. Denny gibi, Kıta Ordusu kuvvetlerine katılmak için yapılan toplantıdan kovulan Quaker cemaatinden birkaç dürüst kişi ve hakaret etmek gibi olmasın ama daha alt kademelerden birkaç arkadaş olacak. Tabii bu arkadaşlar hâlâ Philadelphia'daysalar. Bir de... Aileden birileri?" Tereddüt ederek kirpiklerinin altından babasına baktı. John gülmemek için kendini zor tuttu.

Hal gözlerini kapattı ve derince içini çekti. Ardından gözlerini boyun eğerek açtı ve, "Evet, düğününe geleceğim," dedi. "Henry de gelecek, gerekirse onu boynundan tutar getiririm. Bayan Woodcock'ı da davet etmeliyiz." Ardından pek içinden gelmeyerek ekledi: "Adam'ı ve Ben'i de-"

John, o anda Dottie'ye söylemesi gerektiğini düşündü ama ağabeyinin dudakları kararlılıkla kapandı. Hal ona bakmıyordu ancak John, onun aklından geçenleri gayet açık bir şekilde anlayabiliyordu: *"Şimdi değil, Tanrı aşkına. Ona biraz daha mutlu olması için zaman ver."*

"Hayır, bu çok kötü," dedi Dottie pişmanlıkla ve babasının gözlerinin içine baktı. "Annem için üzgünüm. Ama ona yazdım."

Hal neredeyse normal bir sesle, "Öyle mi tatlım?" dedi. "Çok düşüncelisin." Başını ona doğru eğdi ve gözlerini kısarak, "Başka ne yazdın?" diye sordu.

"Oh!" Dottie'nin normale dönmüş teni yine kızardı ve dalgın dalgın eteğini düzeltmeye başladı. "Denzell'ın kardeşi Rachel'ın da Ian Murray ile nişanlandığını biliyor muydunuz? Bay James- ah pardon ona Bay demiyorduk, James Fraser'ın yeğeni. Biliyor musunuz-"

"Evet biliyorum," dedi sözünü keserek Hal. "Kim olduğu-

nu yani. Ne demek istiyorsun Dottie? Ağzındaki baklayı çıkarır mısın?"

Dottie burun kıvırdı ancak bozulmuşa benzemiyordu. "Peki o zaman. Rachel ve Ian bir an önce evlenmek istiyor. Ben ve Denny de öyle. Bütün şahitler orada olacağına göre neden iki düğünü birlikte yapmıyoruz?"

Bu sefer Hal, John'a baktı ve kardeşi de bakışlarına karşılık verdi.

"Ah... Sanırım bu fazladan misafir anlamına geliyor değil mi? Az önce bahsettiğimiz Bay Fraser da dahil buna. Ona bay dememe göz yumabilirsin sanırım, tatlım ama merak etme, sosyal yaşamda aşırıya kaçmanın sonuçlarına aşinayım."

"O zaman evet. Rachel, Bayan Fraser'ın iyileştiğini ve Philadelphia'ya yarın veya öbür gün döneceğini söyledi. Tabii bir de Fergus, eşi Marsali ve çocukları da var. Başka arkadaşları da olabilir ama Ian'ın buralarda Kızılderili akrabalarının olduğunu sanmıyorum."

John geri döndü ve kaplamanın üzerinde dikkat çekici şekilde duran yaldızlı sandalyeleri saymaya başladı. "Bir, iki, üç, dört, beş... Sanırım biraz sıkışırız, Dottie ama eğer-"

Bayan Figg boğazını temizledi; çıkan ses yeterince dikkat çekiciydi ve hepsi durup ona baktı.

"Affedersiniz beyler," dedi ve yüzünde hafif bir kırmızılık vardı. "Haddimi aşmak istemem ama Papaz Figg'e Dottie ve Denzell'ın evlenmek için bir yere ihtiyaç duyacaklarından bahsetmiştim."

Yine boğazını temizledi, esmer yüzündeki kızıllık daha da derinleşti, öyle ki Grey kadının o anda, yeni ateşlenmiş bir topa benzediğini düşündü.

"Ve... Şey, uzun lafın kısası; papaz ve cemiyeti, yeni kilisede evlenmenizden çok memnun olacaklardır. Orada evlenmeniz çok kibar bir davranış olur, gerçi pek gösterişli bir yer değil ama-"

"Olağanüstüsünüz Bayan Figg," dedi Grey ve kahyanın ellerini tuttu. Kadın gördüğü ilgiden ötürü şaşırdı ve susup kaldı. Dottie de hemen araya girip kadını öpücüklere boğdu. Ancak

Hal, Bayan Figg'in elini tutup öptüğünde, zavallı kadının nefesi sanki boğuluyormuş gibi kesildi. Hemen elini çekip geriye gitti ve kabaklarla çay hakkında bir şeyler mırıldandı.

Bayan Figg güvenli bir noktaya çekilince, Hal, Dottie'ye bir kilisede evlenmesinin sorun olup olmadığını sordu. "Yahudilerinki gibi değil, değil mi? Katılabilmek için sünnet olmamız gerekiyor mu? Çünkü öyleyse, davetli sayısı ciddi anlamda azalacaktır."

"Ah, eminim öyle değildir." Konuşurken Dottie'nin ilgisi pencereden gördüğü bir şeyle dağıldı. "Tanrım, yoksa bu o mu...?"

Cümlesini tamamlamakla uğraşmadan koşup kapıyı hızla açtı ve kapının önünde şaşırmış halde duran William'ı gördü.

"Dottie!" dedi William. "Sen ne-" Sonra John ve Hal'i gördü. William'ın suratı anında bir değişim yaşadı. John bu ifadeyi daha önce yüzlerce kez James Fraser'ın yüzünde görmüştü ama William'ın suratını ilk defa böyle görüyordu.

Başına gelenlerden hoşlanmayan ama onlarla başa çıkacağından emin bir görünümü vardı. William içeri girdi ve Dottie'nin ona sarılma girişimini karşılıksız bıraktı. Şapkasını çıkardı ve eğilerek Dottie'ye, ardından Hal ve John'a selam verdi.

"Emrinizdeyim hanımefendi. Beyler."

Hal gülümseyerek yeğenini tepeden tırnağa süzdü. William da John ve Hal gibi günlük kıyafet giymişti ama onun kıyafetlerini inceleyen John, kaliteli kesimlerini fark edince kendi dolabından alındıklarını düşündü.

"Son üç gündür hangi cehenneme kaybolduğunu sorabilir miyim acaba?"

"Hayır soramazsın," dedi William. "Neden buradasınız?"

"Seni arıyorduk," dedi John, Hal lafa atlayamadan. Tüfeğini Hal'in kolayca erişebileceği bir mesafeye, şöminenin üstüne koymuştu ancak John onun dolu olmadığından emindi. "Bir de Yüzbaşı Richardson'ı... Onu yakınlarda gördün mü?"

William'ın yüzündeki şaşkın ifade John'a rahat bir nefes aldırdı. "Hayır, görmedim." Uyanık bakışlarla John'a ve Hal'e

baktı. "Arnold'ın karargahındayken peşinde olduğunuz şey bu muydu? Richardson'ı mı arıyordunuz?"

"Evet," dedi John şaşırarak. "Nereden- Ah, orayı izliyordun." Gülümsedi. "Nasıl olup da şans eseri buraya gelmiş olduğunu merak ediyorum. General Arnold'dan beri bizi mi takip ediyorsun?"

Wiliam başını salladı, uzun kollarını uzatarak duvarın yanından bir tane sandalye çekti. "Evet. Haydi otur. Konuşmamız gereken şeyler var."

"Bu pek hayra alamet değil," diye mırıldandı Dottie. "İyisi mi ben gidip biraz kanyak getireyim."

"Lütfen Dottie," dedi John. "Bayan Figg'e 57 mahsulü istediğimizi söyle. Tabii eğer gömülmediyse..."

"Bildiğim kadarıyla içinde alkol olan her şey kuyuda. Gidip getireyim."

O esnada Bayan Figg bir çay tepsisiyle içeri girdi ve çayın içinde demlenmekte olduğu topraktan yapılmış, kalitesiz çaydanlık için özür diledi. Birkaç dakika sonra hepsine sıcak birer fincan çay ve küçük bardaklarda kanyak ikram edildi.

Hal, Dottie'den bardağı alırken, "Teşekkür ederim, tatlım," dedi. "Şimdi İçeri gidebilirsin," diye ekledi.

William doğruca Hal'e bakarak, "Ben kalmanı tercih ederim Dottie," dedi. "Senin de bilmen gereken şeyler olduğunu düşünüyorum."

Dağılmış kabakları toplayan Dottie, babasına kısa bir bakış attı ve kuzeninin karşısındaki sedire oturdu. "Anlat o zaman."

"Bir sorun yok," dedi William, rahat bir şekilde konuşup ona güvence verdi. "Yakınlarda James Fraser'ın öz oğlu olduğumu öğrendim, hani şu-"

"Oh," dedi Dottie ve artan merakıyla ona baktı. "General Fraser bana birini anımsatıyordu. Doğru ya! Tanrım, ona çok benziyorsun, Willie."

William şaşkına dönmüş görünüyordu ama hemen kendini toparladı.

"O general mi?" diye sordu William.

"Öyleydi. Ancak istifa etti," dedi Hal.

"Öyle mi? Ben de öyle yaptım," dedi William keyifsizce,

Uzun bir sessizlikten sonra John, fincanını çok küçük bir ses çıkararak tabağına koydu.

"Neden?" dedi John sakince.

"Teknik olarak, bir mahkumken böyle bir şeyi yapabilir misin?" dedi Hal kaşlarını çatarak.

"Bilmiyorum," dedi William, kısa ve açık bir şekilde iki soruya birden cevap verdi. "Ama öyle yaptım. Yüzbaşı Richardson'a gelecek olursak..." Yolda Denys Randall-Isaacs ile şaşırtıcı karşılaşmasını anlattı.

"Aslında artık kendine Denys Randall diyor. Belli ki üvey babası Yahudi ve bunu gizlemek istiyor."

"Mantıklı," dedi Hal. "Onu tanımıyorum, peki hakkında başka ne söyleyebilirsin William? Richardson ile bağlantısı ne?"

"En ufak bir fikrim yok," dedi William ve fincanını bitirdi. Demliğe uzanıp biraz daha çay koydu. "Aslında açık bir şey var. Onun önceden Richardson ile birlikte ya da doğrudan çalışmış olduğunu düşünüyorum."

"Belki hâlâ çalışıyordur," dedi John, sesinden rahatsız olduğu belli oluyordu. Yıllarca bir casus olarak çalışmıştı ve istihbaratçıların anlattığı, işin görünür yüzüne inanmaya pek gönüllü biri değildi.

William bunu duyunca durup düşündü ve tereddüt ederek başını salladı. "Peki," diye kabullendi ve "Neden Richardson'la ilgilendiğinizi söyleyebilir misiniz?"

Ona anlattılar.

Sonuç olarak, Hal endişeli bir şekilde sedire, Dottie'nin yanına oturdu ve kolunu onun titreyen omuzlarına sardı. Dottie sessizce ağlıyor ve Hal, bir zamanları barış bayrağı olarak kullandıkları artık iyice kirlenmiş mendiliyle onun yüzünü siliyordu.

İnatçı bir tavırla, altıncı ya da yedinci kez, "İnanmıyorum," dedi. "Duyuyor musun canım, ben buna inanmıyorum ve senin de inanmana izin vermeyeceğim."

"H-Hayır," dedi Dottie. "Hayır... İnanmayacağım. Oh, *Ben*!"

Belki Dottie'nin dikkatini dağıtır diye John, William'a döndü. "Peki seni Philadelphia'ya getiren sebep nedir? Yüzbaşı Ri-

chardson'ı aramak için gelmiş olamazsın, çünkü sen kamptan ayrıldığında o kaybolmamıştı."

"Kişisel bir mesele." William'ın ses tonu meselenin hâlâ kişisel olduğunu ve öyle kalacağını söylüyordu. "Ama bir de-" Bir süreliğine dudaklarını birbirine bastırdı ve John'un kafası yine altüst oldu: onu Jamie Fraser gibi görüyordu. "Olur da şehre geri gelirsiniz diye bunu size bırakacaktım. Ya da Bayan Figg'in bunu New York'a yollamasını isteyecektim, olur da..." Koyu mavi ceketinin cebinden bir mektup çıkarırken sesi kısıldı.

"Ama şu anda buna gerek yok," dedi ve mektubu geri koydu. "Size zaten söylediğim şeylerle ilgili." Yanaklarında hafif bir kırmızılık belirdi, gözlerini John'un gözlerinden kaçırdı ve Hal'e döndü.

"Gidip Ben ile ilgili söylediklerinizi araştıracağım," dedi William. "Artık asker değilim ve casusluk yapmadığımdan tutuklanma tehlikem kalmadı. Sizden daha rahat bir şekilde yolculuk edebilirim."

"Oh, William!" dedi Dottie, babasının mendilini aldı ve bir leydiye yakışır şekilde sümkürdü. Dolu dolu gözlerle kuzenine baktı. "Gerçekten mi? Oh, çok teşekkür ederim."

Tabii ki mesele burada sonlanmadı.

William'ın inatçılığını, onun James Fraser'ın öz oğlu olduğu ortaya çıkmadan önce bile biliyorlardı ve bu yüzden Hal hariç kimse onunla tartışmaya kalkmadı. Zaten Hal de ona pek karşı koyamadı.

Bir süre sonra William yola çıkmak için kalktı.

"Bayan Figg'e sevgilerimi iletin lütfen," dedi John'a ve Dottie'ye sarıldı. "Hoşça kal, kuzen."

John onu yolcu etmek için kapıya kadar takip etti ve eşiğe geldiklerinde koluna uzandı. "Willie, mektubu bana verir misin?" dedi yumuşak bir sesle.

William, ilk defa ona tereddüt ederek baktı ve elini cebine götürdü. Ancak eli kuşkulu şekilde orada kaldı. "Eğer geri dönersen onu okumayacağım ama dönmezsen, mektubun bende... Kalmasını istiyorum," dedi John.

William derin bir nefes aldı, başını salladı ve mektuba uzan-

dı. Mühürlü zarfı ona uzattı. Grey, mührün balmumuyla zarfın her tarafına bulaştırılarak yapıldığını ve William'ın kendi damgasını kullanmadığını fark etti. Onun yerine başparmağını kullanmıştı; yani doğruca sıcak mührün üzerine basmıştı.

"Teşekkür ederim," dedi Grey ama boğazı düğümlenmişti. "Yolun açık olsun. Oğlum."

21

TOPLANTININ AMACI

Methodist Kilisesi, sade pencereli, gösterişsiz ve ahşap bir binaydı. Çubuklarla çerçevelenip duvara asılmış goblenlerin üzerinde İncil'den alıntılar vardı ve içerde eğer bir mihrap olmasaydı kolayca Quakerlar'ın toplantı evleriyle karıştırılabilirdi. Rachel içeri girince, etrafa bakarken nefesinin kesildiğini duydum.

"Hiç çiçek yok mu?" demişti Bayan Figg önceki gün mahcup bir şekilde. "Sadeliği anlarım ancak çiçekleri Tanrı yarattı!"

"Quakerlar'm kilisesinde de çiçek olmaz, çünkü biz çiçek asmayı bir pagan âdeti olarak görüyoruz ve ibadet ederken insanın dikkatini dağıtıyorlar. Ancak şu anda biz sizin misafiriniz ve bir misafir ev sahibine, eviyle ne yapıp yapmayacağını söylememeli," demişti Rachel gülümseyerek.

Bayan Figg "pagan" kelimesini duyunca gözlerini kırpıştırıp kısık sesle mırıldanmıştı ama ardından yine sevecen tavrına bürünmüştü. "Peki öyleyse. Lord hazretlerinin üç güzel gül ağacı var ve bütün bahçeler ayçiçeği kaynıyor. Ayrıca pek çok hanımeli de var," diye düşünceli bir şekilde eklemişti. Evet, bolca hanımeli vardı, çünkü herkes tuvaletinin yanına hanımeli ekiyordu.

Quaker adetlerine uygun olması için, yalnızca odanın ön tarafında bulunan iki tahta bankın arasında bulunan sade cam bir vazoya çiçek koyulmuştu. Hanımelinin ve pembe kabak çiçeklerinin hafif kokusu, çam ağacından elde edilmiş tahtaların re-

çineli kokusuyla, orada bulunun insanların temiz ama sıcaktan dolayı hafif ekşimsi kokusuna karışıyordu.

Rachel ile dışarı çıktık ve limon ağacının gölgesinin altında duran diğerlerinin arasına katıldık. Hâlâ misafirler birer ikişer geliyorlardı ve bize merakla bakan pek çok göz vardı - ancak hiçbiri gelinlerin üzerinde değildi.

"Bunu giyerek mi... evleneceksin?" diye sordu Hal, Dottie'nin yumuşak gri muslinden yapılmış güzel tuvaletine, beyaz fularına ve belindeki kurdeleye bakarak.

Dottie, sarı kaşlarından birini kaldırarak ona baktı. "Evet," dedi. "Annem, seninle Amsterdam'daki bir tavernada evlenirken ne giydiğini anlatmıştı bana. *Ve* ilk nikâhının nasıl olduğunu da. Elmaslar, beyaz danteller ve Aziz James Kilisesi o kadar da yardımcı olmamıştı, değil mi?"

"Dorothea," dedi Denzell sakince. "Babana çıkışma. Zaten başında yeterince dert var."

Dottie'nin söylediklerinden dolayı kızarmış olan Hal, Denny'nin sözlerinden sonra daha da kızardı; tehditkâr bir şekilde soluklandı ancak hiçbir şey söylemedi. Hal ile John üniformalarını giymişlerdi ve iki gelinden de daha görkemli görünüyorlardı. Aslında Hal'in Dottie'yle beraber koridordan yürümeyecek olması üzücüydü. Evlilik düzenine geçildiğinde ise Hal sadece derin bir nefes aldı ve ancak John onu dirseğiyle dürtünce, bu anı yaşamaktan onur duyduğunu söyledi.

Jamie ise üniforma giymemişti, üzerinde geleneksel İskoç kıyafeti vardı ve bu Bayan Figg'in gözlerini yuvalarından uğratmıştı - ve sadece onun da değil.

"Vay canına, şu adam yünden bir etek mi giyiyor? Ve eteğin nasıl bir deseni var? Kör olmak için yeterli bir görüntü," diye fısıldadı.

"Kendi dillerinde buna *Feileadh Beag* deniliyor," dedim ona. "Bizim dilimizdeki karşılığıysa kilt. Desen ise ailesine has bir ekose."

Bayan Figg uzun bir süre ona baktı ve yanakları kızardı. Sonra bana bir şey sormak için döndü ama biraz daha düşündü ve sonunda çenesini kapadı.

"Hayır, altına bir şey giymiyor," dedim gülerek.

"Yoksa o şekilde sıcaktan ölebilirdi," dedi Bayan Figg gülerek. "Tıpkı şu dövüş horozları gibi." Parlak kırmızı ve altın sarısı dantellerin içinde terleyen John'u ve Hal'i gösterdi. Henry diğerlerine göre daha mütevazı olan teğmen kıyafetiyle gelmişti. Mercy Woodcock'ın kavalyesiydi ve babasına, istediğini söyleyebileceğini belli eden bir bakış attı.

"Zavallı Hal," diye fısıldadım Jamie'ye. "Çocukları adamın başının belası."

"Kiminki değil ki? İyi misin, Sassenach? Solgun görünüyorsun. İstersen içeri gidip biraz otur."

"Gerek yok gayet iyiyim," diyerek onu ikna ettim. "Sadece bir aydır evden çıkmadığım için solgun görünüyorum. Temiz hava almak bana çok iyi geldi." Elimde yaslanmam için bir baston vardı, gerçi Jamie'den de destek alıyordum ama iyi hissediyordum. Yan tarafımdaki dikiş beni biraz kısıtlıyordu fakat hareket edebilmek bana çok iyi gelmişti - yine de sıcakta, korse ve kombinezon giymenin harika hissettirdiğini söyleyemezdim. Tören başlayıp, insanlarla dip dibe oturduğum zaman daha da sıcak olacaktı; Papaz Figg'in cemaati de oradaydı ve banklar dopdoluydu.

Kilisenin çanı yoktu ama biraz ötedeki Aziz Peter Kilisesi'nin çanları saat başı olduğunu belli ederek çaldı. Vakit gelmişti, Jamie ile ben ve Grey kardeşler içeri girip yerlerimizi aldık. Kilisedeki insanların meraklı konuşmaları -özellikle Greyler'in üniformaları ve Jamie'nin kıyafetinden ötürü; neyse ki Quakerlar'ın geleneklerine saygı duyarak kılıçlarını yanlarına almamışlardı- havayı uğultuyla dolduruyordu.

Ian, içeri girdiğinde uğultu tizleşti ve daha da şiddetlendi. Mavi ve mor laleler olan beyaz, yeni bir gömlek geyik derisinden peştamal ve Kızılderili çarıkları giymişti. Bir de mavi-beyaz deniz kabukları ile süslenmiş bir kolluk takıyordu ve bunu eski Kızılderili karısının elleriyle yaptığından emindim.

John'un Hal'e, "Ve işte sağdıç," diye fısıldadığını duydum. Ian'ı hemen arkasından, sebep olduğu fazladan kargaşayı umursamadan Rollo yürüyordu. Ian kilisenin ön tarafındaki misafir-

lere dönük olan bir banka oturdu. Rollo da onun ayaklarının dibine kıvrıldı, esnedi ve hafifçe nefeslendi. Sarı, tembel bakışlarını kalabalığın üzerinde gezdirdi, sanki onları düzene sokabilirmiş gibi inceliyordu.

Denzell içeri girdi, solgun görünüyordu ve Ian'ın yanına oturup kalabalığa doğru gülümsedi. Cevap olarak onlar da gülümsediler ve mırıltılar duyuldu. Denny en iyi takımını giymişti ki iki tane takımı vardı zaten; ince pamuklu kumaştan yapılmış, kalaylı düğmeli, iyi bir denizci takımı. Ian'dan daha kısaydı ve daha az süslü olmasına rağmen, müstakbel kayınbiraderinin yanında gözden kaybolmuyordu.

Jamie, "Kusacak mısın yoksa?" diye sordu Rachel'a. Dottie ve Rachel içeri girmişlerdi ama duvarın yanında duruyorlardı. Rachel, iki eliyle eteğini tutuyordu, suratı bembeyazdı fakat parlayan gözleri Ian'a sabitlenmişti, onun gözleri de Rachel'dan başka kimseyi görmüyordu. İkisinin de duyguları gözlerinden okunabiliyordu.

"Hayır," diye fısıldadı Rachel. "Benimle gel, Dottie." Beraber banka doğru yürüyüp oturdular. Dottie'nin yüzü pespembeydi ve kafasını dimdik tutuyordu. Rachel ise ellerini kucağına koydu ve Ian'a bakmaya devam etti. Jamie'nin rahatlayarak içini çektiğini duydum. Jamie'nin diğer yanındaki Jenny, boynunu uzattı ve memnun bir şekilde gülümsedi.

Rachel'ın elbisesini Jenny yapmıştı, çünkü yalnızca eski püskü paçavraları vardı. Jenny giyim kuşam konusunda sadelikten yana olsa da bir elbisenin göğüs hattının nasıl dikilmesi gerektiğini biliyordu. Elbiseyi, üzerinde koyu yeşil sarmaşık desenleri olan soluk yeşil bir kumaştan dikmişti ve kıyafet Rachel'ın bedenini bir eldiven gibi sarıyordu. Koyu kahverengi saçları omuzlarına dökülmüş parlarken, Rachel koca gözleriyle bir orman perisini andırıyordu.

Tam bu izlenimimi Jamie ile paylaşacaktım ki Papaz Figg kilisenin önüne doğru yürüdü ve kalabalığa dönüp gülümsedi.

"Tanrı'nın lütfu üzerinize olsun kardeşlerim!" dedi ve kalabalık, "Tanrı'nın lütfu sizin de üzerinize olsun," diye cevapladı.

"Amin."

"Evet," dedi papaz. Ian ve Denny'ye ardından da kızlara baktı, sonra gözlerini tekrar topluluğa çevirdi. "Bugün burada bir evlilik töreni için toplanmış bulunuyoruz. Evlenen çiftler Quaker cenaatine mensuplar ve dolayısıyla buna uygun bir evlilik töreni olacak. Belki daha önce gördüğünüz törenlerden biraz farklı olabilir, bu yüzden sizlere öncelikle bunun nasıl bir tören olacağını anlatacağım."

İlgiden ve yapılan tahminlerden dolayı, kalabalıktan ufak bir uğultu yükseldi ve papaz bir elini kaldırarak kalabalığı susturdu. Bay Figg siyah takımının içinde kısa ve zarif görünüyordu ama harika bir duruşu vardı ve herkes onun söyleyeceklerini duymak için kulak kabartmıştı.

"Bu toplantıya -Quakerlar ibadetlerine bu adı verir- ev sahipliği ettiğimiz için gurur duyuyoruz. Ve onlar için evlilik, normal bir toplantının parçasıdır. Bir rahibe ya da vaize ihtiyaç duymazlar. Bay ve bayanlar, doğru zamanın geldiğini düşündüklerinde... Birbirleriyle evlenirler."

Kalabalığa bir şaşkınlık, biraz da kınama havası yayıldı ve Dottie'nin yüzünün kızardığını görebiliyordum. Bay Figg, kızlara bakıp gülümsedi ve yine cemaate döndü.

"Sanırım Quaker arkadaşlarımızdan biri bize toplantılarında ne yaptıklarından bahsedebilir, zira benim bildiğimden daha fazlasını bildiklerine eminim." Beklentiyle Denzell Hunter'a döndü ama ayağa kalkan Rachel oldu. Bay Figg onun kalktığını görmemişti, Rachel konuşmaya başlayınca ürktü ve kalabalığı güldürdü.

"Günaydın," dedi Rachel, yumuşak ama net bir sesle ve gülüşmeler kesildi. "Hepinize bugün buraya geldiğiniz için teşekkür ederim. İsa'nın dediği gibi: 'Her nerede olursa olsun, benim adıma toplanırsanız ben oradayımdır.' İşte Quakerlar toplantılarının merkezinde bu düşünce vardır. Bu şekilde İsa'nın varlığını kendi aramızda ve içimizde hissederiz." Ellerini açtı. "Bu yüzden bir araya geliriz ve dinleriz, hem birbirimizi hem de içimizdeki ışığın sesini. Bir kimse kutsal ruhla bağlantı kurduğu zaman konuşur."

"Ya da hoşuna giderse şarkı söyler," diye ekledi Dottie gamzelerini çıkararak.

Rachel da gülümseyerek, "Ya da şarkı söyler," diye onayladı. "Ancak sessizlikten korkmayız, çünkü Tanrı'nın sesini en iyi duyabileceğimiz an, kalplerimizin sessiz kaldığı zamandır." Ardından yerine oturdu.

Sessiz kıpırdanmalar ve bakışmalarla zaman geçti. Ve sessizliği bozan ayağa kalkan Denny oldu. "Bize karşı gösterdiğiniz nezaketten ötürü ne kadar minnettar olduğumu belirtmek isterim. Kıta Ordusu kuvvetlerine katılma isteğimi belirttiğim için kardeşimle beni Philadelphia'daki bir toplantıdan atmışlardı, bu yüzden artık Philadelphia'daki toplantılara katılamıyoruz." Rachel'a baktı ve güneş gözlüklerinden yansıdı.

"Bu bir Quaker için çok ağır bir şeydir," dedi Denny usulca. "Bizim için toplantılar, hayatlarımızın ve ruhlarımızın bir araya gelmesidir. Ve Quakerlar'da iki kişi evlendiği zaman, toplantıdaki cemaat bu evliliği tanımalı ve kabul etmelidir. Kardeşimi bu kabullenmeden ve destekten mahrum etmek zorunda kaldım, umarım beni affeder."

Rachel bir hanıma yakışmayacak şekilde burnundan gülünç bir ses çıkardı. "Sen vicdanının sesini dinledin ve eğer doğru şeyi yaptığını düşünmeseydim bunu sana söylerdim."

"Seninle ilgilenmek benim görevim!"

"Benimle ilgilendin!" dedi Rachel. "Aç ve açıkta kalmış gibi mi görünüyorum?"

İnsanlar bunun üzerine gülüştü ama Hunter kardeşler bunu fark etmedi.

"Seni evinden ve toplantılarından ayırdım. Seni şiddetin kol gezdiği savaşın ortasına kadar beni takip etmeye mecbur ettim."

Ian boğazını temizledi ve, "Sanırım bunun sebebi benim," dedi. Donakalmış olan Bay Figg'e ve ardından konuklara baktı. "Bildiğiniz üzere ben bir Quaker değilim. Bir İskoç ve Kızılderiliyim. Asıl tepki gösterdikleri şey de bu. Kurallara göre, Rachel ile evlenmemem ve ağabeyinin de bu evliliğe izin vermemesi gerekiyor," dedi.

"Onun beni durdurduğunu görmek isterim doğrusu!" dedi

Rachel, dimdik oturmuş ve yumruk yaptığı ellerini dizlerine koymuştu. "Ya da senin engel olduğunu Ian Murray!"

Dottie de bu konuşmayı komik bulmuşa benziyordu; gülmemeye çalıştığının farkındaydım - önümde, bankın yan tarafına doğru bakınıyordu ve aynı ifadeyi babasının yüzünde de görebiliyordum.

"Açıkçası, bana göre sen uygun bir Quaker toplantısında evlenmelisin," dedi Ian.

"Bana göre de," dedi Denny

Jamie kulağıma, "Sence Ian'ı Kızılderililer ile bıraktığım ve ona kötü örnek olduğum için tüm bunların benim suçum olduğunu söylemeli miyim?" diye fısıldadı.

Gözlerimi gösteriden ayırmadan, "Sana buna kalkışmamanı öneririm," dedim.

Bayan Figg de bu işten uzak kalmaya pek niyetli değildi. Yüksek sesle boğazını temizledi.

"Böldüğüm için affedin ama anladığım kadarıyla siz Quakerlar, bir kadını bir erkeğe eşit görüyorsunuz, değil mi?"

"Evet öyle," dedi Rachel ile Dottie kesin bir şekilde ve herkes gülüştü.

Bayan Figg olgunlaşmış bir erik gibi kızardı ancak kendine hakim oldu. "Bu hanımlar sizlerle evlenmek istiyor ama siz beyler neden onları bu işin dışında tutmaya çalışıyorsunuz? Yoksa bu konuda şüpheleriniz mi var?"

Topluluktan, hanımlardan çıktığı anlaşılan, Bayan Figg'in söylediklerini onaylayan bir uğultu yükseldi.

Denzell derin bir nefes aldı. "Evet, bir şüphem var," dedi. Dottie'ye baktı ve telaşla ekledi. "Ancak Dorothea ile evlenmek ve ona karşı hissettiklerimin bana verdiği onur hakkında hiçbir şüphem yok. Benim şüphem -ve belki de Ian'ın şüphesi; ancak onun adına konuşmasam daha iyi olur- başka bir şeyle ilgili. Şöyle hissediyorum, bir koca olarak başarısızlıklarımızı ve eksikliklerimizi ortaya çıkarmalıyız." Ve ilk kez o da kızardı. "Böylece Dorothea ve Rachel da- Doğru bir... Eee..."

"Nasıl bir yola girdikleri hakkında doğru bir fikre mi sahip

olurlar," diye onun cümlesini tamamladı Bayan Figg. "Çok düşüncelisiniz Doktor Hunter-"

"Kardeş," diye mırıldandı.

"Kardeş Hunter," diye kendini düzeltirken gözlerini devirdi Bayan Figg. "Ama size iki şey söyleyeceğim. Müstakbel eşiniz, büyük ihtimalle sizin hakkınızda sandığınızdan daha fazla şey biliyor." Kahkahalar yükseldi. "Ve ikincisi, deneyimli bir kadın olarak diyebilirim ki kimse evliliğin nasıl bir şey olduğunu bilemez, ta ki kendini onun içinde bulana dek." Sözünü bitirdi ve topluluktan yükselen beğeni dolu uğultular eşliğinde yerine oturdu.

Birkaç adamın oturduğu kilisenin sol tarafında bir hareketlilik oldu. Adamların eşleriyle beraber geldiklerini görmüştüm ama daha sonra kadınlar yanlarından ayrıldı ve kilisenin sağ tarafına gittiler. Bu yüzden Quaker olabileceklerini düşündüm fakat giyimlerinin diğer insanlardan bir farkı yoktu. En sonunda kendi aralarında bir fikir birliğine vardılar ve içlerinden biri ayağa kalktı.

Adam boğazını temizledi ve resmi bir tavırla, "Adım William Sprockett," dedi. "Buraya Kardeş Hunter'ı desteklemek için geldik. Bizler de Quaker'ız ve bizler de vicdanlarının sesini dinleyerek Asilere katılmak gibi, normalde bir Quaker'ın karşı çıkacağı bir işe girişmiş kimseleriz. Ve sonuç olarak... Bizler de toplantıdan kovulduk."

Nasıl devam edeceğini bilemeden kaşlarını çattı. Öteki taraftan sarı elbiseli ufak tefek bir kadın ayağa kalktı ve açıkça konuştu.

"Kardeşlerim, kocamın anlatmaya çalıştığı şey şu: İçindeki sesin söylediği yoldan yürüyemeyen bir erkek, erkek değildir. Ve bir erkeğin vicdanın söylediği şey bazen oldukça uygunsuz kaçabilir ama bu onu kötü bir koca yapmaz." Bay Sprockett'a gülümsedi ve yerine oturdu.

"Evet, kibar eşimin belirttiği gibi, savaşmak bizi evlenmekten men edemez," dedi Bay Sprockett minnetle. "Bu yüzden hepimiz bugün buradayız." Eliyle genişçe bir yay çizerek, diğer adamları ve onların eşlerini işaret etti. "Evliliğinizi doğruladığı-

mızı ve buna tanık olduğumuzu bilmenizi isteriz, kardeş Hunter."

"Ve sizin evliliğinizi destekleyeceğiz, Dorothea," dedi Bayan Sprockett kafasını sallayarak. "Ve sizinkini, Rachel," diye ekledi.

Bu diyalog sürüp giderken, Denny Hunter ayakta bekliyordu.

"Ben... Teşekkür ederim, kardeşlerim," dedi ve yerine oturdu. Onun arkasından Sprockettler de yavaşça oturdular.

Odaya bir sessizlik çöktü, bir süre sokaktan gelen sesler dışında çıt çıkmadı. Arada öksürenler ve boğazını temizleyenler oldu belki ama genel bir sessizlik vardı. Jamie, elini benimkine uzattı ve ben de parmaklarımı onunkilerle iç içe geçirdim. Parmak uçlarımda onun nabzını, kemik ve eklemlerini hissedebiliyordum. Sağ eli fedakârlıklarından ve çabasından ötürü yıpranmıştı, yara izleriyle doluydu. Aynı zamanda aşkımın ve çaresizlikten acemice yapılmış tedavilerimin izleriyle de doluydu.

Mutsuz bir evliliği olan insanların, bir evlilik töreni gördüklerinde kendi evliliklerini düşünüp düşünmediklerini merak ederdim, zira bence mutlu olanlar böyle bir durumda kesinlikle kendi evliliklerini düşünüyorlardı. Jenny'nin başı öndeydi, içine kapanmıştı; yüzü sakin ve huzurluydu. Acaba o anda Ian'ı ve evlilik günlerini düşünüyor muydu? Düşünüyordu; başını çevirdi döndü, elini hafifçe yanına koydu ve yanında oturan geçmişinden bir hayalete selam verdi.

Hal ve John önümüzde, biraz yan tarafta oturuyorlardı; dolayısıyla onların bakışlarını takip edebiliyordum. Birbirlerine çok benziyorlardı ama öte yandan çok farklılardı. İkisi de iki defa evlenmişlerdi.

John'un ikinci evliliğinin benimle olduğunu hatırlamak oldukça şoke ediciydi. Şu anda birbirimizden uzaktık ve kısa süren birlikteliğimiz o kadar geride kalmıştı ki sanki gerçek değil gibiydi. Ve bir de... Frank vardı.

Frank. John. Jamie. Kilisenin önündeki banklarda oturan gençlere bakarken niyetin samimi olması her zaman yetmiyor, diye düşündüm. Artık hiçbiri birbirine bakmıyordu, ellerine,

yere bakıyorlar ya da kapalı gözlerle oturuyorlardı. Belki de Bayan Figg'in söylediği gibi, evliliğin törenle ya da verilen sözlerle değil, yaşanarak yapılan bir şey olduğunun farkına varıyorlardı.

Salondaki bir hareket beni düşüncelerimin arasından çekip çıkardı; Denny ayağa kalktı ve Dottie'ye elini uzattı. Dottie de büyülenmiş bir şekilde kalkıp iki elini de tuttu.

"Toplantının amacı gerçekleşmek üzere, görüyor musun Dorothea?" diye sordu Denny. Dorothea başını sallayınca devam etti. "Tanrı'nın huzurunda ve Quaker kardeşlerimin önünde, seni eşim olarak kabul ediyorum Dorothea. İkimiz yaşadığımız sürece seni seveceğime ve sadık bir koca olacağıma söz veriyorum."

Dorothea'nin yüzü aşağı bakıyordu ama parlıyordu; net bir sesle cevapladı. "Tanrı'nın huzurunda ve Quaker kardeşlerimin önünde seni eşim olarak kabul ediyorum Denzell. İkimiz de yaşadığımız sürece seni seveceğime ve sadık bir eş olacağıma söz veriyorum."

Hal'in iç çektiğini ve ağlamaya benzer bir ses çıkardığını duydum. Ardından bütün salon alkış sesine boğuldu. Denny buna biraz şaşırdı fakat yüzünde parlak bir gülümseme vardı. Koluna girmiş olan Dottie ile beraber cemaatin arasından, kilisenin arkasına doğru yöneldiler ve en arkadaki banka oturdular.

İnsanlar mırıldanıyor, iç çekiyor ve gülüyorlardı fakat kilise yavaş yavaş sessizleşmeye başladı. Salonda umut dolu bir hava vardı ama Ian ve Rachel'a baktığım zaman biraz da olsa endişeli hissediyordum, zira artık birbirlerine bakmıyorlar, sadece yere bakıyorlardı.

Ian arka banklardan bile duyulabilecek bir şekilde nefes aldı, kafasını kaldırdı ve bıçağını kemerinden çıkartıp bankın üzerine koydu.

"Peki, o halde... Rachel'ın da bildiği üzere, bir zamanlar Kahnyen'kehaka'nın kurt klanından bir kadınla evliydim. Kızılderililerin evliliği Quakerlar'ın evliliğinden pek farklı değil. Biz hep beraber oturduk ve ailelerimiz -beni evlat edinmişlerdi- bizim adımıza konuştu ve iyi bir karaktere sahip olduğumu-

zu söylediler. Tabii bildikleri kadarıyla," diye özür dilermiş gibi ekledi ve salonda bir gülüşme oldu.

"Evlenmek üzere olduğum o genç kadının kucağında içi meyve, sebze ve çeşitli yiyeceklerin olduğu bir sepet vardı. Bana dediğine göre beni bu sepettekilerle besleyecek ve benimle ilgilenecekti. Ve ben de..." Yutkundu ve bıçağını aldı. "Benim de bir bıçağım, yayım ve su samurlarından topladığım postlarım vardı. Ben de onun için avlanacağıma ve onu kürklerle ısıtacağıma söz verdim. İnsanlar da evlenmemizde bir sakınca görmediğinden... Evlendik."

Ian duraksayıp dudaklarını ısırdı ve boğazını temizleyip devam etti.

"Ancak Kızılderililer yaşadıkları sürece birlikte olmazlar, sadece kadın istediği sürece birlikte olurlar. Eski eşim onu incittiğim ya da ona kötü davrandığım için benden ayrılmadı, başka sebeplerden dolayı... Ayrıldı." Yine boğazını temizledi ve eli pazısındaki kolluğa uzandı.

"Eski eşimin adı Wakyo'teyehsnonhsa'ydı. Bunun anlamı 'elleriyle çalışan' demektir. Bana olan sevgisinin göstergesi olarak bana elleriyle bunu yapmıştı." Uzun kahverengi parmaklarıyla kolluğun iplerini kavradı ve çözdü, deniz kabukları eline doğru kaydı. "Şimdi bunu çıkarıyorum, çünkü artık özgür bir adamım. Bir kez daha kalbim ve hayatım bir kadına verilmek için benim ellerimde. Onları sonsuza dek bu kadına armağan etmek istiyorum."

Ian mavi ve beyaz deniz kabuklarını tıkırdatarak banka bıraktı. Kısa süre ellerini kabukların üzerinde bekletti ve sonra ellerini çekti.

Hal'in nefes alışını duyabiliyordum, düzenli ve kesik kesikti. Jamie'nin işe boğazı düğümlenmişti.

Kilisenin ağır ve hareketsiz havasında hareket eden her çeşit şeyi hissedebiliyordum; duygular, sempati, şüphe, endişe... Rollo, boğazından bir hırıltı çıkardı ve sonra sarı gözleriyle, efendisinin dizinin dibinde dikkatle ve sessizce durmaya devam etti.

Bekledik. Jamie'nin eli seğirince dönüp ona baktım. Dudak-

ları kenetlenmişti ve Ian'a dalgın bir şekilde bakıyordu. Ian'ın karakteri ve erdemleri hakkında topluluğa ve Rachel'a güvence vermek için kalkıp konuşması gerekiyor mu diye düşündüğünü biliyordum. Ona baktığımı fark etti, başını hayır anlamında salladı ve ardından ön tarafı işaret etti. Şimdi Rachel'ın konuşma sırasıydı, tabii eğer konuşacaksa.

Rachel, bir kaya gibi sabit halde oturuyordu, suratı bembeyazdı ve parlayan gözleri Ian'ın üzerindeydi. Ama hiçbir şey söylemedi.

Hepimiz onun konuşmasını bekliyorduk ve sessizlik sanki ışığın içinde yavaşça hareket ediyordu.

Havada bir şey titreşiyor, yine de pek ses çıkmıyordu ancak insanlar dışarı bakmaya başlamışlardı. Öndeki bankların arasında bir bulanıklık oluştu ve bir sinek kuşu belirdi. Açık pencerenin önünde yeşil ve kırmızı renkleriyle, mercan renkli hanımeli çiçeğinin yapraklarının yanında havada duruyordu.

Kilisenin ortasından biri içini çekti ve toplanmanın amacı gerçekleşmişti.

Ian ayağa kalktı ve Rachel da onunla bir araya gelmek için yanaştı.

ÜÇ İKİLİK ÖLÇÜDE KODA*

Denzell ve Dorothea

Bu, Dorothea Jacqueline Benedicta Grey'in bugüne kadar katıldığı en iyi partiydi. Londra'nın en güzel balo salonlarında kontlarla ve vikontlarla dans etmiş, tavus kuşundan, karidesle doldurulmuş alabalığa kadar çeşitli lezzetleri ve buzdan oyulmuş mızrağını savuran Triton heykelcikleriyle servis edilen etli jöleleri tatmıştı. Ve tüm bunları öyle şık elbiselerle yapmıştı ki erkekler gözlerini ondan alamamıştı.

* Bir bestenin sonundaki bitiş bölümü.

Yeni eşi de ona, metal çerçeveli gözlüklerinin ardından dalgın gözlerini kırpmadan bakıyordu. Dorothea, onun bakışlarını odanın öte tarafından ve kuğu grisi elbisesinin altından bile teninde hissedebiliyordu. Mutluluktan patlayıp White Camel tavernasının barının her yanına yayılacak gibi hissediyordu. Böyle bir şey olsa bile kimsenin fark edeceğini sanmıyordu, çünkü oda tıkış tıkış insan doluydu. Hepsi içiyor, konuşuyor, içiyor, dans ediyor ve içiyordu. Öyle ki birisi böbreğini ya da safra kesesini düşürse kimse fark etmez ve kaybolur giderdi.

Böyle bir partiden ancak bir-iki kişi fark edilmeden ayrılabilir, diye düşündü. Zar zor Denzell'a ulaştı, iyi dileklerini sunmak isteyen pek çok insanın ortasındaydı, elini uzattı ve Denzell elini yakaladı. Bir an sonra dışarıda yıldızların altındaydılar, çılgınlar gibi gülüşüyorlar ve tavernanın yanındaki Anabaptist Toplantı Evi'nin gölgesinde birbirlerini öpüyorlardı.

"Artık eve gelecek misin Dorothea?" dedi Denny, nefes almak için duraksamıştı. "Artık... Hazır mısın?"

Dorothea ellerini ondan çekmedi ama daha da yaklaştı, gözlüklerini çıkardı, tıraş sabununun, ipek kıyafetinin kolasının ve kıyafetin altındaki teninin kokusunun tadını çıkardı.

"Artık tam anlamıyla evlendik mi?" diye fısıldadı. "Artık senin eşin miyim?"

"Evet, öylesin." Denny'nin sesi biraz boğuktu. "Ben de senin kocanım."

Denny'nin ağırbaşlı bir şekilde konuşmaya çalıştığını düşündü ama yüzüne engel olamadığı bir gülümseme yayılınca Dorothea da dayanamayıp bir kahkaha patlattı.

"Yeminlerimizde artık tek bir beden olduğumuzu söylemedik," dedi Dorothea ve biraz geri çekildi ancak elini bırakmadı. "Ama genel anlamda konuşursak... Öyle demiş sayılırız değil mi?"

Denny gözlüklerini burnunun üzerine sıkıca oturttu ve eşine parlayan gözlerle baktı. Serbest elinin bir parmağıyla onun göğsüne dokundu.

"Umarım öyledir."

***

Dorothea daha önceden de onun odasında bulunmuştu. Önce bir misafir olarak, sonra da o doktor olarak yardıma gitmeden önce gelip bandaj ve merhem sepetini hazırlamıştı. Ancak şimdi artık durum çok farklıydı.

Denny önceden pencereleri açmıştı ve aşağıdaki kasap dükkânıyla içeri giren sinekleri umursamaksızın öylece bırakmıştı. İkinci kat, tüm günün sıcağının ardından oldukça boğucuydu ama hafif serin akşam esintisiyle beraber, odadaki hava tene dokunan yumuşak bir süt gibiydi. Kasap dükkanından gelen et kokusuysa, iki sokak ötedeki Bingham House'dan gelen gece parfümleri tarafından bastırılıyordu.

Mesleğinin bıraktığı bütün izler temizlenmişti ve yaktığı mumun ateşi, sade mobilyalı ve rahat odada berrak bir ışık yayıyordu. Şöminenin yanında iki koltuk vardı ve aralarındaki sehpanın üzerinde bir kitap duruyordu. Açık kapıdan, yatak örtüsüyle kaplı yeni düzeltilmiş düzgün yatak ve dolgun yastıklar sanki cezbedici şekilde onu çağırıyordu.

Dottie'nin kanında epeyce şarap vardı fakat içecek pek fazla şarapları kalmamıştı. Yine de kapının önünde utanarak ve çağırılmayı bekleyerek bir müddet durdu. Denny iki mum daha yaktı ve dönüp baktığında onu orada gördü.

Dottie'ye doğru elini uzatarak yumuşak bir sesle, "İçeri gel," dedi ve o da öyle yaptı. Yavaşça öpüştüler, elleri birbirlerinin üzerinde dolaştı ve düğmeler teker teker açılmaya başlandı. Dottie'nin eli aşağıya doğru kaydı ve pantolonunun üzerinden ona dokundu. Denny soluklandı ve bir şey söylemeye yeltendi ancak yeterince hızlı davranamadı.

"Tek vücut," diye ona hatırlattı Dottie, gülümsedi ve onu kavradı. "Şimdi o vücuttaki sana ait kısmı görmek istiyorum."

***

"Daha önceden görmüş olmalısın," dedi Denny. "Gördüğünü biliyorum. Erkek kardeşlerin var. Bir de ben yaralıyken... Benimle ilgilenmiştin," dedi. İkisi de çıplak halde yatakta yatıyorlardı ve bahsettikleri konunun nesnesini okşuyordu - o da

ilgiden hoşlanmışa benziyordu. Denny genç eşinin saçlarını okşuyor ve parmaklarıyla kulak memelerine dokunuyordu.

"Umarım kardeşlerime de böyle bir şey yaptığımı düşünmüyorsundur," dedi Dottie, zevkle onu koklarken. "Ayrıca yaralı adamlar genellikle bu tip şeyleri takdir edecek durumda olmuyorlar."

Denny boğazını temizledi ve bedenini yavaşça esnetti. "Bence teninin tadını çıkarmam için bana biraz müsaade etmelisin," dedi. "Tabii, seni bu gece bir kadın yapmamı istiyorsan."

"Oh." Dottie önce onun penisine sonra da kendisine baktı ve şaşırdı. "Ne demek istiyorsun? Neden müsaade etmeme gerek olsun ki?"

"Ah." Denny mutlu ve hevesliydi -gözlükleri yokken yüzü oldukça genç görünüyordu- yataktan sıçrayıp dışarıdaki odaya gitti - poposu mum ışığında beyaz ve düzgün görünüyordu. Elinde dışarıda duran ve Dottie'nin önceden gördüğü bir kitapla geri geldi. Kitabı uzattı ve Dottie şaşırarak aldı. Kitabın içi kitap ayraçlarıyla doluydu ve Dottie kitabı eline alınca bu ayraçlardan birinin olduğu sayfa açılıverdi. Çıplak erkek çizimlerinin olduğu bir sayfaydı ve cinsel organı birkaç kesitle bölge bölge gösterilmişti.

Dottie hayretle Denny'ye baktı.

"Bakire olduğunu düşünüyorum... Biliyorum. Korkmanı ya da hazırlıksız olmanı istemem." Denny'nin yüzü bunları söylerken gül gibi kızarmıştı. Dottie ise kahkahadan kırılmak yerine ki bunu yapmayı çok istiyordu, kitabı kibarca kapattı ve Denny'nin yüzünü ellerinin arasına aldı.

"Sen de bakir misin Denny?" diye yumuşak bir sesle sordu.

Denny'nin yüzü daha da kızardı ama gözlerini kaçırmadı. "Evet ama o işin nasıl olduğunu biliyorum. Ben bir doktorum."

Dottie daha fazla dayanamadı ve güldü ama kahkaha atmadı, kendini tutarak ufak ufak kıkırdadı. Gülüşü Denny'ye de bulaştı ve birkaç saniye sonra birbirlerini yatakta sarmaş dolaş, kıkırdayıp, "Ben bir doktorum!" diye tekrarlayıp gülme krizine girerken buldular.

Dottie sırtüstü yatıyordu, Denny ise onun üzerindeydi; iki-

sinin bedeni de terle kaplanmıştı ve parlıyordu. Dottie yavaşça elini kaldırdı ve onun göğsüne dokundu, Denny'nin tüyleri diken diken oldu.

"Hazır mısın?" diye sordu Denny.

"Tek beden," diye yanıtladı Dottie. Ve tek bir beden oldular.

***

Mumlar tükenmek üzereydi ve çıplak gölgeler duvarda yavaşça hareket ediyordu.

"Dorothea!"

Dottie konuşmak için dudaklarını bir anlığını ayırdı. "Biraz daha sessiz olabilir misin? Daha önce hiç yapmadım, dikkatimi dağıtmak istemezsin, değil mi?" Denny tam cevap verecekti ki Dottie yaptığı heyecan verici şeye geri döndü. Denny zevkten inledi -buna engel olamıyordu- ve ellerini kibarca Dottie'nin kafasına uzattı.

Dottie bir anlığına nefeslenmek için durdu. "Buna oral seks deniyor. Daha önce duymuş muydun?" diye sordu.

"Evet. Yani... Demek istediğim... Oh... Oh, Tanrım."

"Ne dedin?" Dottie'nin yüzü çok güzel görünüyordu ve iyice kızarmıştı; mum ışığında bile ıslak dudaklarının koyu pembe rengi belli oluyordu.

"Dedim ki- Oh, Tanrım."

Dottie'nin yüzüne mutlu bir gülümseme yayıldı ve onun kasıklarını daha da sıkı bir şekilde kavradı. Denny'nin duvardaki gölgesi titredi.

"Oh, harika," dedi Dottie ve küçük, zafer dolu bir kahkaha attı. Keskin ve beyaz dişleriyle, sanki onu boyunduruğu altına almak istermiş gibi üzerine eğildi.

Ian ve Rachel

Ian onun yeşil elbisesini kaldırdı, Rachel başını sertçe salladı ve saçındaki tokalar etrafa saçıldı. Ian'a gülümseyerek bakarken ıslak saçları lüle lüleydi. Ian güldü ve saçından birkaç tel toka daha çıkardı.

Rachel parmaklarını Jenny'nin tavernadaki partiden önce yaptığı saçlarında dolaştırırken, "Tokalardan ve korsemin sıkılığından ötürü öleceğim sandım," dedi. "Korsemi de çözebilir misin- kocacığım?" Sırtını ona döndü ama omzunun üzerinden bakmaya devam etti.

Ian daha yoğun hissedebileceğini ya da heyecanlanacağını düşünmüyordu ama bu sözlerin ardından yanıldığını fark etti. Kolunu ona sardı -Rachel hafif bir çığlık attı- korsesinin ipini çözüp kibarca boynunu ısırdı. Bunun ardından Rachel daha da yüksek bir sesle çığlık attı. Genç kız karşı koydukça Ian gülüyordu ve bir yandan da ipi çözüyordu. Rachel, bir söğüt fidanı kadar zayıftı ve bir fidanın iki katı daha esnekti. Tüm bu uğraş Ian'ın kanını daha da ısıtmıştı. Eğer kendini tutmasaydı korsesini, kombinezonunu ve çoraplarını boş verip hemen şu anda onunla olabilirdi.

Ama öyle yapmadı, korsenin kayışlarını omuzlarından kurtardı ve korseyi başına doğru çekti. Rachel kendini salladı ve nemli kombinezonu üzerinde hareket etti. Yumuşak kıyafetinin altındaki sert meme uçları belli oluyordu.

"Bahsi kazandın," dedi Rachel. Eliyle kombinezonun üzerine dikilmiş narin mavi saten kurdelenin üzerinde gezindirdi; mavi, yeşil ve kırmızı çiçek motifleriyle süslenmiş eteği titreşti.

"Nereden duydun bunu?" Ian ona uzanıp yakınına çekti ve kombinezonunun altındaki çıplak kalçalarını iki eliyle birden kavradı. "Tanrım, kalçaların ne kadar da kıvrımlı ve tatlı."

"Evlilik günümüzde günah işliyorsun demek?" Ancak Ian onun bu durumdan memnun olduğunu söyleyebilirdi.

"Günah değil, şükran duası. Kim sana bahisten bahsetti?" Fergus onunla bir Quaker gelininin sadece iç çamaşırları giyeceği konusunda iki bira üzerine bahse girmişti. Ian bu konuda pek emin değildi ama Rachel'ın kocasını mutlu etmekle, etrafa ucuz bir gösteri yapmak arasındaki farkı bildiğini ummuştu.

"Germain, tabii ki." O da Ian'ın kalçalarını kavradı ve gülümsedi. "Senin kalçan küçük de değil yuvarlak da ama bence en az benimki kadar tatlı. Soyunmak için yardıma ihtiyacın var mı?"

Ian, onun yardım etmeye ne kadar istekli olduğunu görebiliyordu, o yüzden eğilip pantolonunun düğmelerini açmasına izin verdi. Koyu darmadağınık saçlarıyla aşağıda hevesli bir şekilde eğildiğini görünce, Ian kibar bir şekilde ellerini onun başına koydu. Sıcaklığını hissetti ve tenine dokunmak istedi.

Pantolonu aşağı kaydı ve Rachel onu öpmek için ayağa kalktı, ardından Ian'ın sertleşmiş penisini okşamaya başladı.

"Tenin ne kadar yumuşak," dedi Rachel. "Tıpkı kadife gibi!"

Dokunuşları tecrübesiz değildi ama çok hafifti. Ian elini aşağıya uzattı ve Rachel'ın parmaklarını kavrayıp tutuşunu sıkılaştırdı, ona nasıl yapılacağını gösterdi.

"İnlemene bayılıyorum Ian." Rachel şimdi daha sıkı kavramıştı ve hızlanmıştı.

"Ben inlemiyorum."

"Evet inliyorsun."

"Sadece biraz soluk soluğa kaldım. İşte orası... Buna bayılıyorum... Ama... Orası." Yutkundu ve Rachel'ı kaldırıp –bu Rachel'ın ufak bir çığlık atmasına sebep oldu- iki adım ötedeki yatağa kadar taşıdı. Genç kızı yatağa bıraktı- bu sefer daha yüksek bir çığlık attı- ve yanına atlayıp onu kollarının arasına aldı. Gülüştüler ve tuhaf sesler çıkardılar ve Rachel onun gömleğini çıkardı. Ian da onun kombinezonunu bir aşağı bir yukarı çekiştiriyordu ancak beline dolandığı için bir türlü çıkaramıyordu.

"Ben kazandım," dedi Rachel ve kıvrılarak dolanmış kombinezonunu kalçasından sıyırıp çıkardı.

"Demek öyle düşünüyorsun." Ian başını aşağı kaydırıp göğsünü yalamaya başladı. Rachel tatmin olduğunu belli eden sesler çıkararak ellerini onun başına götürdü. Ian hafifçe onun çenesinin altına, kafasıyla dokundu ve yine eğilip daha sert bir şekilde, dilini bir yılan gibi kıvırarak göğüs ucunu emmeye devam etti.

Ian nefeslenmek için durdu ve gülümseyerek, "İnlemene bayılıyorum, Rachel. Sana çığlık attırmamı da ister misin?" dedi.

"Evet," dedi Rachel. Bir eli göğüs ucundaydı ve nefes nefese kalmıştı. "Lütfen."

"Birazdan." Ian nefeslenmak için durdu; kendini aralarına

biraz hava girmesi için yukarı kaldırmıştı -küçük ve sıcak bir odadaydılar- ve Rachel elini kaldırıp onun göğsüne götürdü. Başparmağıyla göğüs ucuna dokundu ve Ian bunun verdiği zevki göğsünden penisine kadar hissetti.

"İzin ver," dedi Rachel ve kolunu boynuna dolayıp nazikçe göğsünü emmeye başladı.

"Daha," dedi. Ian boğuk bir sesle. "Daha sert. Dişlerini kullan."

Rachel dudaklarını çekti ve, "Dişlerimi mi?" diye sordu.

"Dişlerini," dedi Ian nefes nefese, sırtının üzerine yuvarlandı ve onu tutup üzerine aldı. Rachel nefeslendi ve onun göğsüne doğru eğildiğinde saçları her yere değiyordu.

"Ah!"

"Sen dedin dişlerini kullan diye." Rachel endişelenerek doğruldu. "Oh, Ian özür dilerim. Canını yakmak istemedim."

"Acıtmadın... Yani aslında acıttın ama... Devam et, olur mu?"

Rachel ona kuşkulu bir bakış attı.

Dayısı Jamie'nin bakire bir kadına nazikçe ve yavaşça yaklaşması gerektiğini söylediği an aklına geldi. Bunun bakire bir kadınla yapılan karşılıklı bir dövüşe dönüşmesini istemiyordu.

"Gel, *mo nighean donn*,*" dedi Ian ve onu yanma çekti. Kalbi güm güm atıyordu ve terlemişti. Rachel'ın şakaklarındaki saçları geriye doğru götürdü ve kulağının arkasına attı. "Biraz yavaşlayalım mı? Sonra sana dişleri kullanmakla ne demek istediğimi gösteririm."

***

Ian'dan şarap, viski ve erkek kokusu geliyordu - bedeni, Rachel'ın ellerinin altında terden sırılsıklam olmuştu ve bir kokarca gibi kokuyordu. Rachel başını onun omzunun kıvrımına koydu, zevkle onun kokusunu içine çekti. Avcundaki penisini sıkıca kavramıştı... Ama merak ederek elini yavaşça aşağı kaydırdı, parmakları kasıklarındaki yoğun kılların arasına girdi. Hayalarına dokununca, Ian derin bir nefes aldı ve Rachel başını omzundan kaldırmadan gülümsedi.

* (Gal.) Benim kahverengi saçlı sevgilim.

"Sorun var mı Ian?" diye fısıldadı Rachel, onun hayalarını avcuna almış yuvarlıyordu. Daha önce torbamsı, buruş buruş testisler görmüştü ve bundan iğrenmiyordu ama bu kadar ilgi çekici olabileceklerini düşünmemişti. Harika bir şeydi, derisi yumuşacık ve sıcaktı; sıkıca doldurulmuş bir torbaya dokunmak gibiydi. Biraz daha aşağı inip, parmaklarını bacaklarının arkasına götürmeye cesaret etti.

Ian, Rachel'ın omzunun etrafından dolamış olduğu kolunu biraz sıktı fakat ona durmasını söylemedi. Hatta daha rahat inceleyebilmesi için bacaklarını daha da açtı. Rachel önceden yüzlerce kez erkek poposu silmişti ve çoğu pek bakımlı değildi... Ama Ian'ın kılları kıvır kıvır ve temizdi. Parmak uçları çekinerek poposunun arasına doğru kayarken, istemsizce kalçasını da kocasına doğru kaydırdı. Ian'ın vücudu seğirdi ve gerginleşti. Rachel onun titrediğini fark edince durdu. Ian'a bakınca onun sessizce güldüğünü fark etti.

"Seni gıdıklıyor muyum?" diye sordu Rachel, dirseğinin üzerinde doğrularak. Mum ışığı, Ian'ın suratında, yanaklarında dans ediyordu ve gözlerini parlatıyordu.

"Evet, biraz." Ian elini biraz sertçe sırtının ardından uzattı ve ensesini tuttu. Rachel'a bakarken kafasını yavaşça salladı. Ian'ın saçları bağından kurtulmuş ve kafasının arkasında açık halde duruyordu. "Burada yavaş ve nazik olmaya çalışıyorum... Sen ise hayalarımı sıkıp kıçımı parmaklıyorsun!"

"Bu yanlış mı?" diye sordu Rachel endişeyle. "Eee... Utanmaz biri gibi... Görünmek istememiştim."

Ian onu aşağı çekti ve sıkıca sarıldı.

"Senin utanmaz biri olduğunu düşünmem kadın," diye kulağına fısıldadı ve elini sırtından aşağıya doğru kaydırdı. Rachel'ın soluğu kesildi.

"Şşş," diye fısıldadı Ian ve yavaşça devam etti. "Başlangıçta korkacağını düşünmüştüm ama korkmadın, değil mi?"

"Korktum. Hatta dehşete düştüm." Rachel, kahkahasının göğsünden fokurdar gibi çıktığını hissetti ama söylediklerinde doğruluk payı da vardı; Ian da bunu fark etmişti ve elleri hare-

ket etmeyi kesti, ona bakabilmek için biraz geri çekildi ve gözlerini kıstı.

"Öyle mi?"

"Aslında... Çok korktuğum söylenemez. Ama-" Rachel yutkundu, utanmıştı. "Sadece- çok güzeldi. Ama ilk kez yaptığında- yaptığımızda- acıyacağını biliyorum. Bundan korkuyorum... Yani durmak istemedim ama o kısmı... Endişeden kurtulmak için hızlıca halletmek isterdim."

"Halletmek," diye tekrarladı Ian. Dudakları seğirdi fakat Rachel'ın sırtındaki eli sakin şekilde duruyordu. "Peki o zaman." Diğer elini aşağı doğru kaydırdı ve Rachel'ı iki bacağının arasından yakaladı. Vajinası şişkin ve kaygandı: Ian üstündekileri çıkardığından beri öyleydi. Ian'ın parmakları hareket etti, önce bir tanesi ve sonra iki tanesi, oynuyor, hareket ediyor... Ve... Ve...

Rachel bunu beklemiyordu, aslında tanıdık bir histi ama çok daha kuvvetliydi. Sonra buna tamamen boyun eğdi ve tüm vücudu zevkten mest oldu. Gevşedi. Kalbi sanki tüm vücudunda küt küt atıyordu. Ian onu yavaşça öptü.

"Pek uzun sürmedi değil mi?" diye mırıldandı Ian. "Ellerini kollarımın üzerine koy *mo chridhe* ve öyle dur." Ian bir kedi kadar atik biçimde onun üzerine çıktı. Penisini bacaklarının arasına götürdü, yavaşça fakat sertçe içine kaydı. Oldukça sert bir şekilde. Rachel irkilip dişlerini sıktı ama vajinası kaygandı ve adeta Ian'ı çağırırcasına şişmişti; artık hiçbir şey onu engelleyemezdi.

Rachel parmaklarının neredeyse onun kolunun üzerinde olduğunu fark etti fakat tutuşunu gevşetmedi.

"Canını yakıyor muyum?" dedi Ian, yumuşak bir sesle. Hareket etmeyi kesti, tamamıyla onun içindeydi ve zarını içeri doğru esnetiyordu.

Rachel'ın canı yandı, içinde bir şey yırtılmış gibi hissetti. Nefesi kesilmiş bir şekilde, "Evet ama... Umrumda değil," dedi.

Ian yavaşça alçaldı ve onun yüzünü, burnunu ve göz kaplarını hafifçe öptü. O sırada hâlâ içindeydi. Yavaşça geri çekildi ve yine hareket etti. Rachel nefes nefese, küçük bir ses çıkardı - karşı koymuyordu, biraz canı yanmıştı ama pek teşvik edici de değildi.

Ama Ian, bunun teşvik etmek için çıkarılmış bir ses olduğunu düşünüp daha güçlü bir şekilde hareket etmeye devam etti.

"Merak etme, sevgilim," dedi Ian, o da nefes nefeseydi. "Ben de pek uzun dayanamayacağım. En azından bu sefer için."

***

Rollo serin kalabilmek için köşede sırtının üzerine yatmış ve bacaklarını bir böceğinki gibi uzatmış, horluyordu.

Rachel'ın teninin hafif tatlı bir tadı vardı; baştan çıkarıcı kokusunu kokluyor ve hafif keskin bir tat alıyordu ve sonra Ian bunun kendi menisi olduğunu fark etti.

Suratını Rachel'ın bedenine gömmüştü, derin nefesler alıyordu. Kanın hafif tuzlu tadı aklına yakalanıp taze pişirilmiş alabalıklarının sıcak, yumuşak, kaygan ve pembe etini aklına getirdi. Rachel birden hareketlendi ve ona doğru eğildi, Ian onu rahatlatmak için daha da sıkı sarıldı.

Elleri onun kalçasının altındayken, bunun balık avlamaya benzediğini düşündü Ian. Yüzeyin altındaki parlak şeyi zihninde hissedip, oltanın iğnesinin dibe inmesi gibi... Rachel sertçe bir nefes aldı. Sonra balık iğneyi yutunca aniden irkilirsin, misina gerilir ve balıkla sen birbirinize öyle odaklanırsınız ki sanki dünyada ikinizin dışında hiçbir şey kalmaz...

"Oh, Tanrım," diye fısıldadı Ian ve hayal kurmayı bıraktı. Sadece Rachel'ın küçük hareketlerinin, kafasındaki ellerinin, teninin kokusunun, tadının ve ağzından çıkıp bedenini saran o güzel sözlerin farkındaydı.

"Seni seviyorum Ian..."

Ve sanki dünyada Rachel dışında hiçbir şey yoktu.

Jamie ve Claire

Alçalmış yarım ayın sarı ışıkları, ağaçların arasından süzülüp Delaware'in karanlık sularının üzerinde parlıyordu. Gecenin geç saatlerinde nehrin suları havayı serinletiyordu. Bu da son altı saattir yüzlerce terlemiş insanın arasında içki içip dans edenler için adeta bir nimetti.

Gelinler ve damatlar erkenden ayrılmışlardı: Denzell ve Dottie hiç göze çarpmadan gitmişlerdi; Ian ve Rachel ise çok sayıdaki misafirin pek nazik olmayan önerileriyle beraber oldukça gürültülü bir şekilde ayrılmışlardı. Onlar ayrıldıktan sonra da parti tam bir cümbüşe dönüşmüştü, artık kadeh kaldırmaya gerek kalmadığından içkiler su gibi akmaya başlamıştı.

Biz de gece yarısından sonra Grey kardeşlere -Hal, gelinlerden birinin babası olduğu için partiye ev sahipliği yapıyordu- veda edip ayrıldık. Hal pencerenin önünde bir sandalyede oturuyordu, oldukça sarhoştu ve dumandan ötürü hırıltıyla soluklanıyordu ama kalkıp elimi öpecek kadar da kendindeydi.

"Evine gitmek ister misin?" Partinin seslerine rağmen onun nefesini duyabildim. "John'a daha fazla keneviri olup olmadığını sor ve varsa iç. İyi gelecektir." Sadece fiziksel anlamda değil, diye düşündüm.

"Kibar öneriniz için teşekkür ederim, bayan," dedi Hal mesafeli bir sesle. Biraz geç de olsa, en son kenevir içtiği zamanı hatırladım: oğlu Benjamin için endişelendiği zamanı... O da bunu hatırladıysa bile bir şey söylemedi ve sadece elimi öpüp, Jamie'yi başıyla selamlayıp veda etti.

John gecenin büyük kısmında ağabeyinin yanında olmuştu ve şimdi biz ayrılırken de onun arkasında duruyordu. Gözleri bir anlığına benimkilerle buluştu ama öne çıkıp elimi öpmeye -Jamie yanı başımdaydı- cesaret edemedi. O anda bir daha Grey kardeşleri görüp göremeyeceğimi merak ettim.

Hemen basımevine gitmedik, onun yerine gecenin serinliğinin tadını çıkararak, nehrin yanında genç çiftler ve geçirdiğimiz heyecanlı gün hakkında sohbet ederek yürüdük.

"Tahminimce onların günleri heyecanlı bir şekilde devam ediyordur," dedi Jamie. "Ve sanırım zavallı genç kızlar sabaha canları acıyarak uyanacaklar."

"Belki, bu sadece genç kızların başına gelmez," dedim ve kıkırdadım.

"Evet, bu konuda haklısın. Evlendiğimiz zamanı hatırlıyorum da sabah kalktığımda önceki akşam biriyle kavga edip et-

mediğimi düşünmüştüm. Sonra seni yatakta gördüm ve birisiyle dövüştüğümü biliyordum."

Önümdeki soluk renkli bir taşın üzerinden atlarken, "Sana engel olmamıştım," dedim. "Ayrıca o sabah oldukça kaba bir şekilde uyandırıldığımı hatırlıyorum."

"Kaba mı? Sana karşı çok naziktim. Hatta senin bana karşı olduğundan da fazla." Jamie yüzünde bir gülümsemeyle ekledi. "Ian'a da öyle davranmasını öğütledim."

"Ian'a ne dedin?"

"Ona bir öğüt vermemi istedi, ben de..."

"Öğüt mü? Ian mı?" Bildiğim kadarıyla çocuk cinsel kariyerine henüz on dört yaşındayken bir Edinburgh genelevinde başlamıştı ve bir daha da geçmişe dönüp bakmamıştı. Önceki eşiyle evliyken de benim bildiğim yarım düzine kadar evlilik dışı ilişkisi olmuştu ve tamamını bilmediğime emindim.

"Evet, Rachel bakire olduğu için ona karşı nasıl davranması gerektiğini merak ediyordu. Bu onun pek karşılaşmadığı bir şey," diye alaycı bir tavırla ekledi Jamie.

Güldüm.

"O zaman ilginç bir akşam geçirecekler - her biri." Ona Dottie'nin kamptaki sorusundan, Rachel'ın gelişinden ve doğaçlama şekilde gerçekleştirdiğimiz evlilik öncesi tavsiye toplantısından bahsettim.

"Onlara neler anlattın?" dedi Jamie kıkırdayarak. "Bana her zaman 'Ah Tanrım' dedirtmeyi başarıyorsun, Sassenach ve bunu daha çok yatak dışında yapıyorsun."

"Bu kelimeleri kullanmaya karşı doğal bir meylin varsa benim yapabileceğim bir şey yok. Yataktayken sürekli bunu söylüyorsun. Evlendiğimiz gecede de söylemiştin. Sürekli. Gayet iyi hatırlıyorum."

"Eh, yatakta bana yaptıklarını düşününce bu pek de şaşırtıcı değil, Sassenach."

"Ne yapmışım sana?" dedim içerleyerek. "Tanrı aşkına sana ne yaptım?"

"Beni ısırdın," dedi hemen.

"Hayır, ısırmadım! Nerenden?"

"Oramdan buramdan," diye kaçamak bir cevap verdi ve ben de ona dirsek attım. "Pekâlâ, seni öpünce beni dudağımdan ısırdın."

"Böyle bir şey yaptığımı hiç hatırlamıyorum," dedim ona bakarak. Karanlıktan dolayı onu tam olarak göremiyordum ama yürürken nehirden yansıyan ay ışığı onun siluetini belirginleştiriyordu. "Elbisemin düğmelerini açmaya çabalarken beni uzunca bir süre öptüğünü hatırlıyorum. Ama o sırada seni ısırmadığıma eminim."

"Hayır," dedi Jamie düşünceli bir şekilde ve elini yavaşça belime götürdü. "Daha sonra ısırdın. Sana dışarıdan yiyecek bir şeyler almaya gittikten ve Rupert ile Murtagh benimle şakalaştıktan sonra. Dudağımdaki kesik epey yanmıştı. Ve şarap içmeden önce seninle tekrar yatağa girmiştik. İşte o zaman olmuş olmalı."

"Ha, o sırada kafanı dişi bir peygamberdevesi gibi koparsam bile fark etmezdin. Çok *meşguldün* ve her şeyi bildiğini sanıyordun."

Jamie kolunu omzuma doladı ve beni daha yakına çekip kulağıma fısıldadı. "Senin için sertleşmekle meşguldüm, *a nighean*. Sen de o sırada her şeyin farkında değildin, tabii bacaklarının arasında gerçekleşenlerin dışında."

"O şekildeki bir oynaşmayı göz ardı etmek pek kolay değil," dedim ciddi bir tavırla.

Jamie kahkaha attı ve bir ağacın altında durup beni yanına çekip öptü.

"Bana öğrettiklerini reddedecek değilim, Sassenach," diye mırıldandı. "Ve bunu çok iyi becerdin."

"Sen de çok hızlı kavradın," dedim. "Sanırım doğal bir yeteneğin var."

"Eğer her şey eğitime kalmış olsaydı, insanlık çoktan dünyadan silinirdi Sassenach." Bu sefer daha uzun bir süre dudaklarımdan öptü.

"Sence Denny ne yapacağını biliyor mudur?" diye sordu, beni bırakarak. "Ahlaklı bir delikanlı değil mi o?"

"Bilmesi gereken her şeyi biliyordur," diye karşı çıktım. "Sonuçta o bir doktor."

Jamie alaycı bir şekilde gülümsedi. "Doğru. Belki işinden dolayı arada sırada bir fahişeye bakmış olabilir. Ayrıca..." Bana yaklaştı ve ellerini eteğimin ceplerinin üzerine koydu, kalçalarımı sıkıp garip bir şekilde tuttu. "Tıp okulunda bir kadının bacaklarını açıp onu göbekten kuyruk sokumuna kadar yalamayı da öğretiyorlar mı?"

"Sana bunu *ben* öğretmedim!"

"Evet sen öğretmedin. Ve sen bir doktorsun, değil mi?"

"Bu söylediğin pek mantıklı değil. Yoksa sarhoş musun Jamie?"

"Bilmiyorum," dedi Jamie gülerek. "Ama senin sarhoş olduğuna eminim Sassenach. Hadi eve gidelim," diye fısıldayıp, daha da yaklaştı ve boynumu yaladı. "Bana yine 'Ah Tanrım' dedirtmeni istiyorum."

"Sanırım bunu ayarlayabiliriz." Yürürken serinlemiştim ama şu son beş dakikada sayesinde bir mum gibi erimek üzereydim. Korsemi çıkarmak için eve gidene kadar dayanabilir miydim bilmiyordum.

"Güzel," dedi Jamie ve elini eteğimden çekti. "O zaman ben de aynı şeyi sana söyletmek için ne yapacağımı düşünmeliyim, *mo nighean donn*."

"Bakalım bana 'Sakın durma!' dedirtebilecek misin?"

İKİNCİ BÖLÜM
Bağlayan Bağlar

22

VÜCUDUN ELEKTRİĞİ

Redondo Sahili, Kaliforniya
5 Aralık 1980

Pul alması gerekmeseydi, postaneye uğramak zorunda kalmayacaktı. Bu mektup destesini postacının alması için posta kutusuna tutturmuş ya da pelikanlara bakmaları için çocukları sahile indirirken köşedeki posta kutusundan göndermiş olabilirdi.

Fakat pullara gerçekten ihtiyacı vardı. Halledilmesi gereken bir düzine ıvır zıvır şey mevcuttu; notere onaylatılması ya da fotokopi edilmesi gereken şeyler, vergi beyannameleri veya...

Arabadan inerken, "Şey ettiğim," diye söylendi Brianna. "Şey ettiğim şeyli şey!" Kaygı ve bunalma hislerinin ufak bir dışa vurumuydu bu. Gerçekten hiç adil değildi. Arada sırada başvurulan küfürlü konuşmaların rahatlığına, küçük çocukları olan bir anneden daha fazla kimin ihtiyacı olurdu ki?

Belki de bunun yerine annesinin "Jesus H. Roosevelt Christ"ını kullanmaya başlaması daha uygun olurdu. Jem bu sözü dört yaşına girmeden önce kendi kötü söz koleksiyonuna dâhil etmiş ve Mandy'ye çoktan öğretmişti. Şimdi duymaları ahlaklarını bozmazdı.

Son seferinde bu kadar zor olmamıştı. Eh, hayır, son seferin çok daha zorlu olduğunu düşünerek kendini düzeltti. Fakat bu... Bu... Eften püften detayların oluşturduğu bu bataklık-emlak, banka hesapları, kira sözleşmeleri, tebligatlar... Elindeki kapalı(mühürlü) zarf tomarını öfkeyle kalçasına vurdu. Günün birinde Jem ve Mandy'nin ellerinden tutup doğruca taşlara koşacak ve bütün bu lanet işleri arkasında bırakmaktan dolayı rahatlama hariç hiçbir şey hissetmeyecekti.

Bunu ilk kez yaptığında çok fazla işi ve elbette onların başında bırakacağı biri de yoktu. Ailesinin mütevazı geçmişini ba-

rındıran ahşap nakliyat sandığını açtığı günü hatırlamak, kalbini biraz sıkıştırdı. Babasının ailesinde nesilden nesle aktarılmış olan gümüş çatal ve bıçaklar, annesinin ebeveynlerinin dörde altı boyutlarındaki fotoğrafları, babasının ilk baskı koleksiyonu, annesinin hâlâ hafif ama ayırt edilebilir bir iyot kokusu taşıyan İkinci Dünya Savaşı'ndan kalma Kraliçe Aleksandra şapkası. Ayrıca eşlik etmesi için Roger'a yazdığı notun verdiği bin bir zahmet: *Bir keresinde bana... Herkesin bir geçmişe ihtiyacı olduğunu söylemiştin. Benimki bu...*

O zamanlar gümüş çatal bıçaklar bir kenara, Roger'ı bir daha asla görmeyeceğine neredeyse emindi.

Güçlükle gözlerini kırpıp, postanenin kapısını öyle bir kuvvetle itti ki kapı duvara çarptı ve lobideki herkes bakmak için ona döndü. Yüzü kızarmış halde kapı çerçevesini tutup abartılı bir özenle kapattı ve bütün bakışlardan kaçınarak nazik adımlarla lobiyi geçti.

Her bir bunaltıcı şeyden kurtulmanın verdiği bir miktar amansız tatmin hissinin eşliğinde, zarfları delikten teker teker geçirip toplama kutusunun içine tıktı. Bütün ufak tefek şeyleri geride bırakıp geçmişte kaybolmak başka, eninde sonunda geri dönüp bütün bu şeylere ihtiyaç duyabileceğini düşünerek hazırlanmak başka meseleydi. Yahut çocukları yirmi yıl sonra onsuz dönebilirdi. Yutkundu. Bu ise yine bambaşka bir konuydu. Bütün bunları Joe Amca'nın sırtına yükleyemiyordu, o-

Dönüp istemsiz olarak lobinin karşısındaki kendi posta kutusuna baktı ve mektubu görünce durdu. Daha zihni bilinçli bir şekilde bunun fatura, kredi kartı başvuru formu ya da herhangi bir tür resmi posta olmadığını sezmeden, kirli muşambadan yer döşemesini uzun adımlarla geçerken kolundaki tüylerin diken diken olduğunu hissetti.

G-H-I-D-E-I... Şifreli kilidin mandalları düştü ve küçük ağır kapı sarkarak açıldı. Ardından oracıkta fundalık, tezek kömürü dumanı ve dağ rüzgârı kokularını öyle kuvvetli bir şekilde duydu ki, gözleri bulanıklaştı ve nefesi boğazında hapsoldu.

Sıradan beyaz bir zarftı ve Joe Abernathy'nin yuvarlak, becerikli eliyle kendisine hitaben gönderilmişti. İçinde bir şey hisse-

debiliyordu, üzerinde bir yumru -belki bir çeşit mühür? -bulunan başka bir zarf daha... Yırtıp açmadan önce kiralık arabasına ulaşmayı başardı.

Bir zarf değil ama katlanıp mühürlenmiş bir kâğıttı. Tüy kalemin fazla derine inerek yırttığı yerden kâğıda siyah mürekkep lekeleri sızmıştı. Bir on sekizinci yüzyıl mektubu... Nefes alırken yüzüne bastırdı ancak duman ve fundalık kokusu gitmişti, tabii eğer gerçekten orada bulunduysa. Artık yalnızca eski ve narin kâğıt kokuyordu. Demir özlü mürekkebin keskin kokusu bile kalmamıştı. Mektubun yanında katlanmış bir şerit kâğıtta Joe Amca'dan kısa bir not vardı.

Bree, canım,

Umarım bu sana zamanında yetişir. İskoçya'daki emlakçıdan geldi. Söylediğine göre Lallybroch'taki yeni kiracı mobilyaları depoya koymak için gitmiş ama o büyük ve eski masayı çalışma odasının kapısından geçirememişler. Böylece onu parçalarına ayırması için bir antikacı çağırmışlar. Bana, çok dikkatli olduklarına dair teminat verdi. Parçalara ayırdıkları zamansa üç adet Kraliçe Victoria pulu ile bunu bulmuşlar.

Ben okumadım. Henüz ayrılmadıysanız, pulları istersen bana haber ver. Lenny Jr. koleksiyon yapıyor ve sen istemiyorsan onları memnuniyetle alacaktır.

Sevgilerimle,
Joe Amcan

Notu, kırışık yerlerine bastırarak dikkatle katladı ve el çantasına soktu. Sanki mektubu okumak için başka bir yere gitmeliymiş gibi hissetti. Mahrem ve sessiz olmalıydı. Böylece kimse fark etmeden ağlayıp dağılabilirdi.

Mühür mumu yerine isli gri mum kullanılmıştı ve Roger başparmağının iziyle mühürlemişti. Buna gerek yoktu çünkü Roger'ın el yazısını anında tanımıştı ama Jem'le birlikte Loch Ness Gölü'nde tuttukları balığı temizlerken pul bıçağının kaymasıyla oluşmuş olan minik kanca şekilli yara izi ordaydı. Kesiği, iyileştiği sırada ve sonradan sayısız kez öpmüştü.

Fakat bekleyemedi ve titreyen elleriyle çakısını açıp, dikkatle ve kırmamaya çalışarak mührü kaldırdı. Eski ve kırılgandı, mum yağı kâğıda yıllar içinde sızarak mum topağının etrafında bir gölge oluşturmuştu ve mühür elinde parçalandı. Kırıntıları sarsılarak kavradı ve katlanmış sayfayı çevirdi.

Ön tarafa *Brianna Randall Fraser McKenzie* yazılmıştı. *Gerekene kadar saklanmak üzere.*

Bu onu güldürdü ama sesi ağlamaklı bir hıçkırık olarak çıktı. Okumak için yanıp tutuşurken elinin tersiyle gözlerini sildi.

Daha ilk kelimeler, sanki yanıyormuş gibi elinden mektubu düşürmesine sebep oldu.

15 Kasım 1739

Brianna tekrar alıp kaldırdı. Bir şekilde gözden kaçırmasın diye *1739*'un altı çizilmişti.

"Sen nasıl lanet olası-" dedi yüksek sesle ve bir eliyle ağzını kapattı ama geri kalanını okurken elini oradan ayırmadı.

Kalbimin en derin yeri,

Ne düşündüğünü biliyorum ve cevabı bilmiyorum. Buna dair en iyi fikrim şöyle; Jeremiah'ı aramak için geldim ve onu buldum -ya da bulmuş olabilirim- ama aradığımı sandığım kişi olarak değil.

Yardım için gittiğim Lallybroch'ta Brian Fraser'la tanıştım (ondan hoşlanırdın, o da senden hoşlanırdı). Onun aracılığı ve Yüzbaşı Randall ile diğer herkesin yardımlarıyla İngiliz Kraliyet Hava Kuvvetleri'ne ait bir takım kimlik künyeleri elde ettim. Üzerlerindeki bilgileri tanıdım.

Biz (Buck hâlâ benimle) vardığımızdan beri Jem'i arıyoruz ama hiç iz bulamadık. Vazgeçmeyeceğim -elbette, bunu biliyorsun- fakat araştırmalarımız meyve vermediği için elimdeki tek ipucunu takip ederek rozetlerin sahibini bulup bulamayacağıma bakmak zorunda olduğumu hissediyorum.

Neler olabileceğini bilmiyorum ve görme ihtimalin her ne kadar zayıf olsa bile sana birkaç cümle bırakmalıydım.

Tanrı seni, Jem'i -her neredeyse, zavallı küçük adam, elimden onun

güvende olmasını unmak ve bunun için dua etmekten başka bir şey gelmiyor- ve tatlı Mandy'mi korusun.

Seni seviyorum. Seni sonsuza kadar seveceğim.

R.

Yüzünden akan yaşlar elini gıdıklayana kadar ağladığını fark etmedi Brianna.

"Ah, Roger," dedi. "Ah, sevgili Tanrım."

***

Akşama doğru, çocuklar güvenle uyur ve Pasifik Okyanusu'nun sesi balkon kapılarından içeri dolarken, Brianna yepyeni bir ciltli defterle bu özel yazı parçasına tamamen uygun gördüğü bir kalem çıkardı.

Yeterli bir ışığın altına oturdu. Bir an için duraksadı, sonra ayağa kalkıp bir kadeh soğuk beyaz şarap doldurdu ve masada duran defterinin yanına koydu. Parçalarını gün boyunca zihninde oluşturduğu için güçlük çekmeden başladı.

Çocukların bunu okuduklarında -ya da okurlarsa- kaç yaşında olacakları belli değildi. Bu yüzden bir şeyleri basitleştirmeye hiç uğraşmadı. Bu, basit bir mesele değildi.

ZAMAN YOLCULARI İÇİN PRATİK REHBER - İKİNCİ KISIM

Evet. Babanız daha önce oluşum, fiziksel etkiler ve etik gözlemleri açısından bunun hakkında bildiğimizi düşündüğümüz şeyleri kâğıda döktü. Bu bölüm ise en iyi şekilde hipotezin ön kuramı olarak tanımlanabilir: zaman yolcuğu nasıl işliyor olabilir. Bilimsel olarak isimlendirirdim ama aslında elimizdeki kısıtlı bilgilerle bilimsel yönteme çok fazla başvuramazsınız.

Fakat her bilimsel yaklaşım gözlemle başlar ve belki de kabataslak bir varsayımlar dizisi oluşturmaya yetecek kadar gözleme sahibiz. Onları tecrübe etmek...

Onları tecrübe etme fikri Brianna'nın elini öyle kötü şekilde titretti ki kalemini bırakıp, gözlerinin önünde kümelenen siyah

noktalar durana kadar iki-üç dakika boyunca yavaş yavaş nefes almak zorunda kaldı.

Dişlerini gıcırdattı ve yazdı:

Hipotez 1: Zaman geçitleri/girdapları/hangi karın ağrısıysa onlar, ley hatlarının kesişimleri tarafından oluşturuluyor ya da oralarda meydana geliyor. (Burada tepe kaleleri, taş yapılar ya da azizlerin göletleri gibi ibadet edilen tarihi yerlerin aralarına çekilen düz harita hatlarının folklorik tanımından ziyade jeomanyetik güç hatları olarak açıklanmıştır. Folklorik hatların jeomanyetik hatlarla aynı ya da paralel olabileceği sanılmaktadır ama bu etkiye dair herhangi bir kesin kanıt bulunmamaktadır.)

Hipotezi Kanıtlayan Delil: Birkaç tane. Fakat başlangıç olarak, dikili taşların bu girdap şeysinin bir parçası mı yoksa eski insanlar diğer eski insanların çimenlere tam... Adım atıp... Sonra puf diye ortadan kaybolduklarını görünce koyulan işaretler mi olduklarını bilmiyoruz.

"Puf..." diye söylendi Brianna kendi kendine ve şarap kadehine uzandı. Aslında bunu, yazmayı bitirdiğinde ödül olarak içmeyi planlamıştı ama o an ilk yardıma ödülden daha fazla ihtiyaç duyduğunu hissediyordu. "Keşke yalnızca 'puf'tan ibaret olsaydı." Bir yudum, ikinci ve ardından şarabın ekşi keskinliği dilinde hoşnut bir şekilde dolanırken bardağı indirdi.

"Nerede kalmıştık? Ah, evet, puf..."

Babanız pek çok folklorik ley hattı ile taş halkaların aralarında bağıntı kurabilmişti.

Taş halkaların etrafındaki kayaların jeomanyetik kutuplaşmasını kontrol etmek teorik olarak mümkün. Hatta bunu yapmak bir numaralı varsayımı kanıtlama yolunda ilerleme sağlayacaktır ama uygulamak biraz zor olabilir. Şöyle ki, dünyanın manyetik alanını ölçebilirsiniz -Carl Friedrich Gauss bunun nasıl yapılacağını 1835 veya o civarlarda bir yılda hesaplamış- fakat bu, şahısların pek fazla yaptığı türden bir şey değil.

Gereken araç gereçlere jeolojik araştırmalar yapan hükümetler sahip. İngiliz Jeolojik Araştırmaları'nın Eskdalemuir Rasathanesi'nin bünye-

sinde bunları barındırdığını biliyorum, çünkü onlar hakkında bir makale gördüm. Oradan alıntı yapıyorum: "Bu tür rasathaneler iletişim, elektrik enerjisi ve diğer beşerî faaliyetleri etkileyebilen manyetik koşulları ölçebilir ve tahmin edebilirler."

"Diğer beşerî faaliyetler," diye söylendi Brianna. "Doooğru..."

Aklına sonradan gelen bir düşünce olarak ekledi: *Ordu bu tür şeyler de yapar.* "Evet, orduyu tam bu konuda..."

Düşündüğü sırada kalem, kâğıdın üstünde sallandı ama hiçbir şey ekleyemedi. Bu yüzden devam etti:

Hipotez 2: Zaman girdabına tercihen yontulmuş değerli bir taşla girmek (konuyla ilgili Geillis Duncan tarafından yapılan açıklamalara bakın), fiziksel etkiler bakımından yolcuya bir miktar koruma sunuyor.

Soru: Neden yontulmuş? Ocracoke'un içinden geri gelirken çoğunlukla yontulmamış olanları kullandık ve yontulmamış basit olanları kullanan başka yolcular hakkında bilgi sahibiyiz.

Tartışma: Joe Abernathy bana bir hastasından bahsetmişti. Kendisine Orkney'deki dikili taşlar üzerinde yapılan çalışmaları anlatan bir arkeologmuş. Oradaki bazı taşların ilginç müzikal özellikleri olduğunu keşfetmişler. Eğer taşlara tahta sopalar ya da diğer taşlarla vurursanız, bir çeşit müzik notası elde ediyormuşsunuz. Her çeşit kristal, -bütün değerli taşlar iç yapılarında kristal barındırır- vurulduğunda ayırt edici bir titreşim açığa çıkarır; kuvars saatler işte bu yolla çalışırlar.

*Peki ya taşıdığınız kristalin titreşimleri, civardaki dikili taşların titreşimlerine cevap veriyorsa ya da böylelikle onları harekete geçiriyorsa? Ve durum böyleyse fiziksel etkileri ne olabilir? K.B.**

Kâğıdın dibine hızlıca bir not ekledi: **K.B. - Kahretsin Bilmiyorum.* Sonra yazısına geri döndü.

Kanıt: Geillis Duncan'ın söz konusu açıklamaları hariç gerçekten hiç kanıt yok. (Fakat Edinburgh'daki İskoç Kraliyet Bankası'ndaki büyük bir kiralık kasada bulabileceğiniz günlüğüne söylentiye dayalı birkaç unsur yazmış olabilir. Kasanın anahtarı Joe Amca'da bulunacak ya da sizin alabilmeniz için gerekli hazırlıkları o yapmış olacak.)

Dikkat: Büyükanneniz Claire ilk iki seferinde herhangi bir taş olmaksızın seyahat etti.(Fakat ilkinde altın bir nikâh yüzüğü, ikincisinde altın ve gümüş olmak üzere iki nikâh yüzüğü taktığını akılda bulundurun.)

Büyükanneniz taşla gitmenin nispeten daha kolay olduğunu söylemişti ama tecrübelerinin öznelliği düşünüldüğünde bunun ne kadar dikkate alınması gerektiğini bilmiyorum.

Yolculuğu bir taşla yapmak yaşadığım en korkunç...

Belki de bunu söylememek daha iyi olurdu. Belli bir süre tereddüt etti ama ne de olsa kişisel tecrübeleri veri sayılıyordu - üstelik ellerinde bu kadar az bilgi varken... Cümleyi bitirdikten sonra devam etti.

Hipotez 3: Değerli taşlarla seyahat etmek, kişinin nerede/hangi zamanda ortaya çıkacağını seçmesinde daha çok hâkimiyet sahibi olmasına olanak tanır.

Brianna kaşlarını çatarak durdu ve 'nerede'nin üstünü karaladı. Mekânlar arasında seyahat eden insanlara dair hiçbir bulgu yoktu. Öyle bir şey epey kullanışlı olurdu gerçi... İç çekip devam etti.

Kanıt: Veri eksikliği dolayısıyla, bir hayli üstünkörü. Bizim dışımızda birkaç yolcudan daha haberimiz var. Bunların arasından birkaç Amerikan Yerlisi (Montauk Beşlisi adındaki siyasi bir grubun bir bölümü taşları kullanarak seyahat etti. Bunlardan birinin girişim sırasında öldüğü biliniyor, biri hayatta kaldı ve yaklaşık iki yüz sene geçmişe gitti. Robert Springer (diğer adıyla "Susamuru Dişi) isimli bir diğeri geçmişte her zamankinden daha öteye, ayrıldığı yılın (yaklaşık) iki yüz elli-iki yüz altmış yıl öncesine seyahat etti. Bu grubun diğer iki üyesine ne olduğunu bilmiyoruz. Başka bir zamana gitmiş olabilirler ve onlardan bahsedilen bir şey bulamadık.(Eğer ne zaman seyahat etmiş olabileceğini, isminin ne olduğunu ya da nasıl göründüğünü bilmiyorsanız, bir zaman yolcusunun izini bulmak zordur) Bilinmeyen sebeplerden dolayı girdaptan atılmış ya da içinde ölmüş olabilirler.

Bu küçük ihtimal sinirlerini o kadar bozdu ki Brianna kalemi bıraktı ve devam etmeden önce şaraptan birkaç büyük yudum aldı.

Susamuru Dişi'nin günlüğünün kanıtlarına göre, bütün bu insanlar değerli taşlarla seyahat ettiler. Kendisi de dönüş yolculuğunda kullanmak niyetiyle büyük bir opal taşı temin etti. (Muhtemelen kızıl opal taşlarının içeriğinde yüksek miktarda su bulunduğu için Jemmy'nin Kuzey Carolina'da patlattığı taş buydu.)

Jemmy'nin suyu dokunarak buharlaştırıp buharlaştıramayacağına bakmak, o zamanlar aklına gelmemişti - geriye bakınca nasıl olup da gelmediğini anlayamıyordu. Esasında şimdi düşününce neden akıl etmediğini anlayabiliyordu: Tehlikeli tuhaflıkların kendilerine miras kalması şöyle dursun, başka tehlikeli tuhaflıkların çocuklarının yakınında olması bile istediği son şeydi.

"İki zaman yolcusunun birbiriyle evlenmesi ne sıklıkla oluyordur acaba?" dedi yüksek sesle. Bu genin -eğer bu bir gense, fakat uygun bir iddia gibi görünüyordu- genel nüfusta bulunma sıklığı hiç belli değildi fakat çok yaygın olamazdı. Aksi halde insanlar her gün Stonehenge ya da Callanish'e adım atarlardı. Ve sonra puf!

"Birileri fark ederdi," diyerek karara vardı Brianna ve düşünerek biraz oturdu.

Zaman yolculuğu şeyi olmasaydı Roger'la tanışıp evlenir miydi? Hayır, çünkü kendilerini İskoçya'ya gönderen şey annesinin Lallybroch'taki askerlere ne olduğunu öğrenme ihtiyacıydı.

Roger'a yüksek sesle, "Eh, pişman değilim," dedi. "Her şeye... Rağmen."

Parmaklarını esnettikten sonra kalemi aldı ama yazmaya hemen başlamadı. Hipotezleri hakkında daha fazla düşünmemişti ve onların, en azından, zihninde net olmalarını istiyordu. Zaman girdaplarının birleşik alan teorisi bağlamında nasıl açıklanabileceğine yönelik belirsiz düşünceleri vardı ama eğer

Einstein yapamadıysa, kendisinin bunun üstesinden geleceğini pek sanmıyordu.

"Fakat orada bir yerde olmalı," dedi yüksek sesle ve şaraba uzandı. Einstein hem görelilik hem de elektromanyetizmayla uğraşan bir kuram oluşturmaya çabalamıştı ve kendileri burada açıkça görelilikle uğraşıyorlardı. Belki de sınırını ışık hızının belirlemediği bir görelilik türüydü. Peki ne? Zamanın hızı mı? Zamanın şekli mi? Bazı yerlerde çaprazlama kesişen elektromanyetik alanlar bu şekli yamultuyor muydu?

Peki ya tarihler? Bildiklerini düşündükleri her şey -bunlar çok az olsa bile- yolculuğun güneş ve ateş bayramlarında; gün dönümleri ve ekinokslarda daha kolay ve güvenli olduğunu işaret ediyordu. Sırtından yukarıya doğru ufak bir kıpırtı yükseldi. Dikili taş halkalarıyla ilgili birkaç şey biliniyordu ve bunların en yaygınlarından birine göre çemberlerin çoğu gökbilimsel tahminler göz önünde bulundurularak inşa edilmişti. Işığın belirli bir taşa çarpması, dünyanın o bölgenin jeomanyetizmasını etkileyen bir gezegensel hizaya ulaştığının işareti miydi?

Kendi yazdığı sayfaları karıştırırken, "Hah," dedi Brianna ve şarabından bir yudum aldı. "Ne keşmekeş." Bütün bunların kimseye pek faydası olmayacaktı. Doğru düzgün bir bilgi değeri taşımayan, birbirinden bağımsız şeyler ve düşüncelerdi.

Yine de, zihni bu meselenin peşini bırakmayacaktı. Elektromanyetizma... Vücutların kendi elektrik alanları vardı, bu kadarını biliyordu. Acaba seyahat ederken öylece atomlarına ayrılmamanın sebebi bu olabilir miydi? Kişiyi yalnızca tekrar belirene kadar, kendi alanı mı bir arada tutuyordu? Bunun değerli taş olayını açıklayabileceğini düşündü. Eğer şanslıysanız, kendi alanınızın gücüyle seyahat edebilirdiniz ama bir kristalin içindeki moleküler bağların açığa çıkardığı enerji, bu alana pekâlâ katkıda bulunabilirdi, yani belki...?

Gereğinden fazla çalışmış olan zihni ağır ağır kapanmaya başlarken, "Lanet olsun," dedi. Suçluluk içindeki bakışlarını çocukların odasına giden koridora çevirdi. İkisi de bu kelimeyi biliyordu ama annelerinin sarf ettiğini düşünmemelilerdi.

Şarabı bitirmek ve uzaktaki dalganın sesiyle yatışan zihninin serbestçe dolaşmasına izin vermek için geriye yaslandı. Fakat

zihni suyla ilgilenmiyor, hâlâ elektrikle meşgul gibi görünüyordu.

"*Vücudun Elektriğini söylüyorum,*" dedi yumuşak bir sesle. "*Sevdiklerimin orduları beni kuşatıyor.*"

İşte, elle tutulur bir fikirdi bu. Belki de Walt Whitman bir şeyler biliyordu, çünkü eğer sevdiklerimin ordularına ait elektrik çekiminin zaman yolcuğuna bir etkisi varsa, dikkatini belirli bir kişiye odaklamanın bariz etkisini açıklayabilirdi, değil mi?

Craigh na Dun'daki taşlarda aklından Roger'ı geçirerek durmayı düşündü. Yahut Ocracoke'da, aklı bütün kuvvetiyle anne babasına odaklanmış hâlde durmayı - artık bütün mektupları okumuş, tam olarak nerede olduklarını biliyordu. Fark eder miydi? Babasının yüzünü aklında canlandırmaya çalışırken bir anlık panik duydu, Roger'ın yüzünü ararken daha fazlasını...

Yüzdeki ifade hesap vermekten kaçınır. Bir sonraki satır aklında teselli edici bir şekilde yankılandı. *Fakat sağlam bir adamın ifadesi yalnızca yüzünde görünmez;*

Ayrıca uzuvları ve eklemlerindedir, ilginç şekilde kalçaları ve bileklerinin eklem yerlerindedir

Yürüyüşünde, boynunun duruşunda, beli ve dizlerinin esnekliğindedir; kıyafet adamı gizlemez

Ondaki tatlı kıvrak özellik, pamuk ve pazenin içinden darbe indirir
Geçişini görmek en iyi şiir kadarını, belki ondan da fazlasını yansıtır
Sırtını, boynunun arkasını ve omuz tarafını görmek için durursun.

Daha fazlasını hatırlamadı, gerek de yoktu. Zihni sakinleşmişti.

"Seni her yerde tanırdım," dedi kocasına usulca ve içinde kalanlarla kadehini kaldırdı. "*Slàinte.*"

23

İSKOÇYA'DA BÜYÜK KIL KITLIĞI YOK

Kafasının üstünde meraklı bir hayvan gibi oturan kısa kesilmiş aykırı kızıl bukleleriyle Bay Cumberpatch, uzun boylu ve

münzevi bir kişi çıktı. Söylediğine göre künyeleri, dibi yanmış ama kolaylıkla yamanabilecek bir kalaylı tava, altı tane at nalı, bir cep aynası ve yarım bir şifonyerin yanı sıra sütten kesilmemiş bir domuz yavrusu karşılığında takas ederek almış.

"Çekirdekten yetişme bir seyyar tamirci sayılmam," dedi adam. "Pek gezmem ama eşyalar gelip beni bulur, gerçekten."

Öyle olduğuna şüphe yoktu. Bay Cumberpatch'in minik kulübesi çatı kirişlerine kadar bir zamanlar kullanışlı olan ve Bay Cumberpatch tamir etmeye vakit bulur bulmaz tekrar öyle olabilecek nesnelerle tıklım tıklım doluydu.

İç aksamları eski bir şekerleme tabağına özenle koyulmuş olan ve parçalarına ayrılmış hâlde şöminenin içinde duran taşımalı duvar saatine şaşkınlıkla bakarken, "Çok satış oluyor mu?" diye sordu Buck.

"Arada sırada," dedi Bay Cumberpatch kısaca. "Hoşunuza giden bir şey görüyor musunuz?"

İşbirliği namına, Roger yüzeyinde çökükler olan bir matara ile bir askerin kamp ateşine fazla yaklaştığından kenarında birkaç kararmış delik bulunan keten bir uyku tulumu için kibarca pazarlık yaptı. Karşılığında ise Bay Cumberpatch'ten künyeleri aldığı adamın ismini ve nerede bulunabileceğini öğrenecekti.

"Uydurma bir mücevher türü," dedi ev sahibi, omuz silkerek. "Kocakarı da onu evde istemediğini söyledi. Bütün o sayıların büyücülükle ilgisi olabilirmiş, anladın mı? Büyücülüğü onaylamıyor muymuş neymiş."

Roger'a göre, bahsi geçen kocakarı muhtemelen yirmi beş yaşındaydı. Tarla faresi gibi ufak kara gözleri olan bir yaratıktı. Kendilerini çay içmeye davet ederek uyanık bir bakışla süzdükten sonra küçük, yumuşak görünüşlü bir peynir, dört şalgam ve bir üzümlü turtayı fahiş fiyata satmaya girişmişti. Fakat fiyata kocasının takas işlemine dair gözlemleri de dâhildi - Roger'ın umurunda olduğu sürece buna değerdi.

Roger'ın künyeyi koyduğu cebine doğru gözlerini kısarak, "Şu takı, tuhaf şey, değil mi?" dedi kadın. "Anthony'ye satan adam, onu kıllı bir adamdan aldığını söyledi. Duvarda yaşayanlardan biriymiş."

Buck fincanının dibinde kalanı bitirip daha fazla çay için uzatırken, "Hangi duvar olabilir bu, hanımefendi?" diye sordu. Kadın boncuk gibi parlak gözleriyle ona bir bakış attı. Belli ki Buck'ın budala olduğunu düşünüyordu ama sonuçta onlar para veren müşterilerdi...

"Eh, Roma duvarı, tabii ki," dedi. "Romalıların kralı, İskoçların İngiltere'ye gelmesini engellemek için onu inşa ettirmiş diyorlar." Bu düşünce sırıtmasına sebep olunca ufak dişleri parladı. "Sanki en başta kimse oraya gitmeyi istermiş gibi!"

Sorulan ilave sorular daha fazla bilgi sağlamadı. Bayan Cumberpatch'ın "kıllı bir adam" sözüyle ne kastedildiğine dair hiçbir fikri yoktu.

Bay Cumberpatch'in bıçağı için yaptığı teklifi reddederek, Roger ve Buck yiyecekleri uyku tulumuna sarılmış halde gitmek için müsaade istediler. Fakat yola koyuldukları sırada Roger birbirine dolaşmış zincirlerle paslı bileklikler barındıran bir çömlek tabak gördü ve yağmurlu ışığın başıboş bir parıltısı, minik kırmızı bir ışıltıya vurdu.

Cumberpatch'in künyeleri mücevher olarak tanımlaması -sallanan süs eşyalarından bahsederken yaygın olarak kullanılan bir yöntem-, algısını seçici hâle getirmiş olmalıydı. Roger durdu ve işaret parmağıyla tabağı karıştırdıktan sonra küçük bir kolyeyi içinden çekip çıkardı. Kırık zincirli, kararmış ve çatlamış olan - yanmış gibi görünüyordu- bu kolyenin ucuna oldukça büyük bir lal taşı kakılmıştı. Kirden topaklanmış hâldeydi ama yontulmuştu.

"Bunun fiyatı ne kadar?" dedi.

***

Saat dörde kadar hava kararmıştı, sokaklarda uyumak için geceler fazla uzun ve soğuktu fakat Roger'ın telaş duygusu ikisini dışarı sürükledi ve kendilerini rüzgârdan eğilmiş bir İskoç çamından başka sığınağın olmadığı ıssız bir yolda karanlıkta kalmış hâlde buldular. Çıra ve nemli çam iğneleriyle ateş yakmak kolay bir şey değildi ama çelikle çakmak taşını birbirine tüm gü-

cüyle yüzüncü, parmağına ise yirminci kere vururken, *ne de olsa zamandan bol bir şeyimiz yok,* diye düşündü Roger acımasızca.

Buck acı verici bir tecrübenin kazandırdığı öngörüyle bir torba tezek kömürü getirmişti. On beş dakika süren kıvılcımları hummalı şekilde üfleme ve yeni tutuşmuş ateşin içine ot saplarıyla çam iğneleri sokma işlemlerinden sonra şalgamları kızartmaya -ya da en azından yüzeylerini pişirmeye- ve vücutlarının geri kalanını olmasa bile ayaklarını ısıtmaya yetecek kadar yakmayı başardılar.

Cumberpatch dükkânından ayrıldıklarından beri aralarında hiçbir sohbet geçmemişti; at sürdükleri sırada kulaklarında uğuldayan soğuk rüzgâr yüzünden konuşmaları imkânsızdı. Ateş ve yemekle cebelleşirken ise bunu yapmaya nefesleri kalmamıştı.

Şalgamın ortasında birdenbire, "Onu bulursan ne yapacaksın?" diye sordu Buck. "Demek istediğim, eğer J. W. MacKenzie sahiden senin babansa."

"Son üşh-" Roger'ın boğazı soğuktan tıkanmıştı, öksürüp tükürdükten sonra boğuk bir sesle devam etti. "Üç günü bunun merakıyla geçirdim ve cevap şu ki, bilmiyorum."

Buck homurdandı, uyku tulumunu çözüp üzümlü turtayı içinden çıkardı ve dikkatle böldükten sonra yarısını Roger'a uzattı.

Kötü değildi ama Bayan Cumberpatch'ın hamur işleri konusunda maharetli olduğu söylenemezdi.

Kırıntıları hafifçe vurarak ceketinden döküp tutumlu bir şekilde yerken, "Tok tutar," diye görüş belirtti Roger. "Yani gitmek mi istiyorsun?"

Buck kafasını iki yana salladı. "Hayır. Yapacak daha iyi bir şey gelmiyor aklıma. Senin de söylediğin gibi, küçük delikanlıyla hiçbir ilgisi yokmuş gibi görünse de ortadaki tek ipucu bu."

"Hı-hı. Ayrıca bir de iyi yanı var. Doğruca kuzeye, duvara doğru hareket edebiliriz, Cumberpatch'in künyeleri aldığı adamı arayarak vakit kaybetmemize gerek yok."

"Evet," dedi Buck şüpheli bir tavırla. "Peki, sonra ne olacak? Bütün duvar boyunca yürüyüp kıllı bir adam mı arayacağız?

Sence öyle olan kaç kişi vardır? İskoçya'da büyük kıl kıtlığı yok demek istiyorum."

"Zorunda kalırsak," dedi Roger kısaca. "Fakat eğer, yalnızca kimlik künyesi değil, J. W. MacKenzie'nin kendisi de civarda bir yerlerde bulunduysa, bir hayli söylentiye yol açmıştır diye düşünüyorum."

"Hmm. Peki bu duvarın hangi uzunlukta olduğunu sen biliyor musun?"

"Evet biliyorum. Yani az çok," diye düzeltti Roger. "İnşa edildiğinde ne kadar uzun olduğunu biliyorum, seksen Roma mili. Bir Roma mili İngiliz milinden sadece biraz kısadır. Fakat ne kadarının hâlâ ayakta olduğuna yönelik hiçbir fikrim yok. Büyük kısmıdır, muhtemelen."

Buck yüzünü buruşturdu. "Hımm, günde on beş-yirmi mil yürüyebildiğimizi farz edelim. Eğer lanet bir duvar boyuncaysa, yürümek kolay olacaktır. Bu da demektir ki, bütün mesafeyi bitirmek sadece dört gün sürecek. Gerçi..." Aklına bir düşünce takıldı ve nemli perçemini geriye atarken kaşlarını çattı. "Eğer bir uçtan bir uca yürüyebilirsek durum bu. Fakat eğer yolun yarısında toslarsak, o zaman ne olacak? Yarısı boyunca gidip hiçbir şey bulamayabiliriz. Sonra bütün o yolu geriye doğru tepip başladığımız yere dönmemiz gerekir." Roger'a suçlar gibi baktı.

Roger bir eliyle yüzünü sildi. Yağmur başlayacaktı ve nemi teninde buğulanıyordu.

"Bunu yarın düşüneceğim, tamam mı?" dedi. "Yolda plan yapmak için bir sürü vaktimiz olacak. Keten uyku tulumuna uzandı, pörsümüş bir şalgam yaprağını silkeleyip yedi ve tulumu kafasıyla omuzlarının üstüne çekti. "Bana bunun altında eşlik etmek ister misin? Yoksa yatak taraftarı mısın?"

"Hayır, böyle iyiyim." Buck geniş kenarlı fötr şapkasını çekti ve ayaklarını ateşin kalıntılarına mümkün olduğunca yaklaştırıp kambur bir şekilde oturdu.

Roger dizlerini büktü ve ayaklarını uyku tulumunun uçlarının içine soktu. Yağmur, ketenin üzerinde usulca şıpırdadı. Halsizlik ve soğuğun yorgunluğuna rağmen dolu bir midenin rahatlığıyla kendini Bree'yi hayal etmenin rahatlığına bıraktı.

Bunu yalnızca geceleri yapıyordu ama akşam yemeğine karşı duyduğu beklentiden daha fazlasıyla sabırsızlanıyordu.

Bree'yi kollarına aldığını hayal etti. Dizlerinin arasında oturmuş, kafasını kendi omzuna yaslamış, ketenin altında onunla birlikte uzanırken canlandırdı. Yumuşak saçları, ateşin zayıf ışığını yakalayan yağmur damlacıklarıyla süslenmişti.

"Kendi babama ne söylerdim acaba?" dedi Buck aniden. "Yani eğer onu tanısaydım." Şapka kenarının altından Roger'a merakla baktı. "Seninki- yani o- senden haberdar mı?"

Roger hayal kurarken rahatsız edilmenin öfkesini bastırdı ama kısaca cevap verdi. "Evet. Kendisi ortadan kaybolmadan önce doğmuşum."

"Ah." Buck geriye yaslandı, düşünceli görünüyordu fakat daha fazla soru sormadı. Ancak Roger, bu müdahalenin karısının gözden kaybolmasına sebep olduğunu fark etti. Bree'yi geri getirme çabasıyla odaklandı, Lallybroch'taki mutfakta yemek buharı kafasına doğru yükselip kızıl saç tellerini yüzünün etrafında bukle yaparken ve oluşan nem burnunun uzun düz kemerinde parlarken hayal etti.

Fakat duyduğu şey, Buck'ın baba olmasıyla ilgili gerçeği ona söyleyip söylememesiyle ilgili karısının kendisiyle tartışmasıydı.

"Bilmeye hakkı olduğunu düşünmüyor musun?" demişti karısı. "Sen olsan böyle bir şeyi bilmek istemez miydin?"

"Aslında isteyeceğimi sanmıyorum," diye cevap vermişti o zaman. Fakat şimdi...

"Babanın kim olduğunu biliyor musun?" diye sordu Roger birdenbire. Sorma hakkının olup olmadığından kararsız şekilde, bu soru aylardır aklında dolaşıyordu.

Buck ona doğru şaşkına uğramış, azıcık düşmanca bir bakış attı.

"Bununla ne ima etmeye çalışıyorsun? Elbette biliyorum- veya biliyordum. O çoktan öldü." Yüz ifadesi farkındalıkla çabucak değişti. "Ya da-"

"Ya da belki ölmemiştir, çünkü sen henüz doğmadın. Evet, bir müddet sonra kafana takılıyor, değil mi?"

Görünüşe göre, Buck'ın kafasına henüz takılmıştı. Bir anda

ayağa kalktı ve sinirli bir şekilde yürüyüp gitti. Roger'a bir şey söylediği için pişman olacak vakti vererek, on dakika boyunca dönmedi. Fakat sonunda Buck karanlıktan çıkagelip, için için yanmakta olan tezek kömürünün yanına tekrar oturdu. Dizlerini bükerek etrafına kollarını sarmıştı.

"Ne demek istedin?" diye sordu. "Babamı tanıyor muydum falan derken."

Roger ıslak ot, çam iğneleri ve tezek kömürü kokan havadan derin bir nefes aldı. "Büyüdüğün evde doğmadığını demek istedim, bunu biliyor muydun?"

Buck ürkek ve hafifçe afallamış gözlerle baktı. "Evet," dedi yavaşça. "Yani açıkça bilmiyordum. Ailemin benden başka çocukları yoktu, bu yüzden belki, işte muhtemelen babamın kız kardeşinin doğurduğu bir piç olduğumu düşündüm. Söylediklerine göre, benim doğduğum sıralarda ölmüş ve evli değilmiş, yani..." Tek omzunu silkti. "Yani, hayır." Başını Roger'a çevirip ifadesiz bir suratla baktı. "Sen nasıl öğrendin, kendi kendine mi?"

"Brianna'nın annesinden." Claire'e keskin bir özlem duydu ve buna şaşırdı. "Bir gezgindi ama o sıralarda Leoch'ta bulunuyordu. Neler olduğunu bize anlattı." Sarp kayalıktan derinliği bilinmeyen suya atlamak üzere olan kişilerin hissettiği o boş-karın hissini duyuyordu ama artık durmasının imkânı yoktu.

"Senin baban Leoch Kalesi'nden Dougal MacKenzie'ydi - MacKenzie klanının savaş şefiydi. Annense Geillis adındaki bir cadıydı."

Buck'ın yüzü tam anlamıyla ifadesizdi. Ateşin soluk ışığı, babasının mirası olan geniş elmacık kemiklerinde parıldıyordu. Roger aniden gidip adamı kollarına alma, bir çocuk gibi teselli etme isteği duydu. Bunun yerine ayağa kalkıp karanlığa karıştı ve dördüncü nesilden dedesine bu bilgileri sindirebilmesi için zaman tanıdı.

***

Acımamıştı. Roger öksürerek uyandı ve bu hareketle yuvarlanan nem damlaları şakaklarını gıdıklayarak aşağı aktı. İçi boş

uyku tulumunun üstünde uyumaktansa altına girmişti. Otla doldurulduğunda sağlayabileceği olası rahatlıktan ziyade suya karşı direncini göz önünde tutmuş, fakat kafasının üstüne kadar çekmeye katlanamamıştı.

Elini temkinli şekilde boğazına götürdü. Gırtlağının alt boğumunu boydan boya kesen halat yarasının artık kalınlaşmış izini hissetti. Bir tarafına dönüp tek dirseğiyle kendini kaldırdı ve deneme yapmak için boğazını temizledi. Bu sefer de acımadı.

"Dil kökü kemiğinin ne olduğunu biliyor musun?" Roger biliyordu; bozulmuş sesiyle ilgili yaptığı pek çok tıbbî muayenenin sonucu olarak, boğazının yapısını gayet iyi anlamıştı. Böylelikle Doktor McEvan'ın ne demek istediğini biliyordu; kendi dil kökü kemiği her zamankinden daha yukarıda ve geride bulunuyordu. Asıldığı zaman hayatını kurtaran talihli bir durumdu bu, çünkü olması gereken yerde olsaydı o küçük kemiğin ezilmesi onu boğmuş olacaktı.

Rüyasında McEvan'ı mı görmüştü? Asıldığını mı? Evet, bu sonuncusuydu. Olaydan sonraki dönemde bu tür rüyaları sık sık görürdü ama sonraki yıllarda gittikçe seyrelmişlerdi. Fakat yukarıda duran dantel gibi ağaç dallarına baktığını, -rüyasında- üzerindeki dala bağlanmış halatı gördüğünü ve ağzındaki tıkaca rağmen itiraz etmek için bağırma çabasını hatırlıyordu. Ardından üstüne oturduğu at harekete geçtiğinde yaşanan kaçınılmaz kayma hissi... Ama bu kez acımamıştı. Ayakları yere çarpmış ve kendisini nefes nefese ve dişlerini sıkar hâlde bırakan boğulma, yanma ya da bıçaklanma gibi duygular olmadan uyanmıştı.

Karşıya göz attı. Evet, Buck hâlâ oradaydı. Cumberpatch'ten satın aldığı eski püskü kareli kumaşın altına kıvrılmıştı. Akıllı alışveriş.

Uyku tulumunu yüzünü koruyacak ama nefes almasına da izin verecek şekilde yukarı çekip tekrar yan tarafına yattı. Buck'ı görünce bir rahatlama hissi duyduğunu kabul ediyordu. Ailesi hakkındaki gerçeği öğrenince adamın sıvışıp doğruca Leoch Kalesi'ne gideceğini kısmen de olsa beklemişti. Ancak hakkını teslim etmek gerekirse, Buck bir gammaz değildi. Eğer öyle bir şey yapmaya karar verseydi, muhtemelen bunu söylerdi - tabii

daha önce anlatmadığı için Roger'ın burnuna bir yumruk indirdikten sonra...

Yine de Roger gelene kadar ateşin küllerine dik dik bakarak durmuştu Buck. Bakışlarını kaldırmamış, Roger da ona hiçbir şey söylememiş ama oturup ceketinin dikiş yerindeki bir söküğü onarmak için iğne iplik çıkarmıştı.

Bir süre sonra ise, Buck harekete geçti.

"Neden anlatmak için şimdiye kadar bekledin?" diye sordu usulca. Sesi herhangi bir suçlama belirtisi taşımıyordu. "Hâlâ Leoch ve Cranesmuir'e yakın olduğumuz zaman neden söylemedin?"

"Sana anlatmak konusunda karar bile vermemiştim," dedi Roger açık açık. "Sadece düşünceden ibaretti- yani başka şeylerle ilgileniyorduk. Belki de bilmen gerektiği düşüncesi aklıma ansızın geldi. Ve..." Kısa bir süre için tereddüt etti. "Bunu tasarlamadım ama belki böylesi daha iyidir. Belki de ebeveynlerini bulmak isteyip istemediğini düşünmek için biz gitmeden önce vaktin olacak."

Buck bu sözlere yanıt olarak sadece homurdandı ve başka bir şey söylemedi. Fakat o anda aklını Buck'ın cevabı meşgul etmiyordu.

Roger konuşurken boğazını temizlediğinde boğazı acımamıştı, gerçi o anda bilinçli bir şekilde fark etmemişti.

McEvan- onun yaptığı şey miydi? Onun dokunuşu? Keşke yaralı boğazına dokunduğunda McEvan'ın elinin mavi ışık saçıp saçmadığını görebilmiş olsaydım, diye düşündü.

Peki o ışığa ne demeliydi? Claire'in bir keresinde ona benzer bir şeyden bahsettiğini düşündü. Ah, evet. Paris'te karnındaki bebeğini kaybetmesinin ardından Usta Raymond'ın kendisini nasıl iyileştirdiğini tarif ederken söylemişti. Roger'ın hafızası yanılmıyorsa, bedenindeki kemiklerin mavi renkte parladığını görmesi şeklinde ifade etmişti.

İşte bu sarsıcı bir düşünceydi. Zaman yolcularına özgü, irsî bir özellik miydi bu?

Ağzını kocaman açarak esnedi ve deneme amaçlı yutkundu, acı yoktu.

Düşüncelerini daha fazla takip edemiyordu. Uykunun iyi viski gibi içini ısıtarak vücuduna yayıldığını hissetti. Ve kendini, nihayet, serbest bıraktı. Son olarak babasına ne söyleyebileceğini düşünmüştü. Eğer...

24

ERKEK İŞİNİN EHLİ BİR ADAM

Boston, Massachusetts
8 Aralık 1980

Gail Abernathy çubuk makarna, köfte, salata, sarımsaklı ekmek ve -Bree'ye çabuk ve delici bir bakış attıktan sonra- Brianna'nın itirazlarına rağmen bir şişe şarapla, hızlı ama sağlam bir akşam yemeği sağladı. "Geceyi burada geçiriyorsun," dedi itiraz kabul etmeyen bir ses tonuyla ve şişeyi işaret etti. "Ayrıca bunu içiyorsun. Son zamanlarda kendine ne yaptığını bilmiyorum, bana söylemene de gerek yok ama ne yapıyorsan durman lazım."

"Keşke yapabilsem." Fakat o tanıdık kapıdan girdiği anda kalbi ferahlamış ve içindeki sıkıntı hissi azalmıştı. Aslına bakılırsa şarabın yardımı oluyordu.

Abernathyler daha çok yardımcı oluyordu. Sadece dostlarla birlikte olma; çocuklar, korku ve belirsizlik hisleriyle baş başa kalmama hissi. Yalnızca saniyeler içinde ağlama, gülme ve yine ağlama isteği duydu. Ayrıca eğer Gail ve Joe orada olmasaydı başka çaresi olmadığı için banyoya gidebilir, suyu açıp katlanmış bir havluyu yüzüne bastırarak çığlık atabilirmiş gibi hissetti. Son birkaç gündür tek emniyet vanası buydu.

Fakat şimdi en azından konuşacak biri vardı. Joe anlayışlı bir dinleyici olmanın ötesinde herhangi bir şey sağlayabilir miydi bilmiyordu ama o an, bu Brianna için her şeyden daha kıymetliydi.

Yemeğin ardından yapılan sohbet gündelik ve çocuklar odak-

lıydı. Gail, Mandy'ye Barbieler'i sevip sevmediğini ve Barbie'sinin arabasının olup olmadığını sordu, Joe da futbolla beysbolu karşılaştıran bir konuşma yaptı- Jem sıkı bir Red Sox hayranıydı; annesiyle beraber uygunsuz saatlere kadar uyanık kalıp nadir radyo yayınlarını dinlemesine izin veriliyordu. Brianna ara sıra gülümsemek dışında sohbete katılmadı ve gerginliğin omuzları ile boynunu yavaş yavaş terk ettiğini hissetti.

Yemek bitince -kolu tabakta yarı uyuyan- Mandy, "Jesu, Joy of Man's Desiring"in melodisini çello gibi bir sesle mırıldanan Gail tarafından yatağa taşındığında gerginlik hissi geri döndü. Bree kirli tabakları toplamak için uzandı ama Joe sandalyesinden kalkarken onun sırtını sıvazladı.

"Onları bırak, canım. Gelip çalışma odasında benimle konuş. Şarabın geri kalanını da getir," diye ekledi ve Jem'e gülümsedi. "Jem, neden yukarı çıkıp Gail'e yatak odasında televizyon seyredip seyredemeyeceğini sormuyorsun?"

Jem'in ağzının kenarında makarna sosu vardı ve saçları bir taraftan kirpi dikenleri gibi kalkmıştı. Yolculuktan dolayı biraz solgundu ama yemek onu kendine getirmişti. Gözleri parlak ve tetikteydi.

"Hayır, efendim," dedi saygıyla ve kendi sandalyesini geri çekti. "Annemle kalacağım."

"Bunu yapmak zorunda değilsin, tatlım," dedi Brianna. "Joe Amca ve benim konuşmamız gereken yetişkin şeyleri var. Sen-"

"Kalıyorum."

Brianna, oğluna keskin bir bakış attı ama kararını vermiş bir Fraser erkeğini korku ve büyülenmenin karışımıyla hemen tanıdı.

Jem'in alt dudağı titriyordu - sadece birazcık. Bunu durdurmak için ağzını sıkıca kapattı ve bakışlarını Brianna ile Joe arasında gezdirdi. "Babam burada değil," dedi ve yutkundu. "Büyükbabam da yok. Ben... Ben kalıyorum."

Brianna konuşamıyordu ama Joe, Jem kadar aklı başında bir şekilde başıyla onayladıktan sonra buzdolabından bir kutu kola alıp çalışma odasına doğru önderlik etti. Brianna şarap şişesini ve iki tane kadehi kaptıktan sonra onları takip etti.

"Bree, canım?" Joe bir an için geri döndü. "Ocağın üstündeki dolaptan bir şişe daha getir. Bu konuşma uzayacak."

Öyle de oldu. Jemmy ikinci kolasındaydı, Brianna durumu -bütün durumları- ve onlarla ilgili ne yapmayı düşündüğünü açıklamayı bitiremeden, ikinci şarap şişesinin üçte biri tükenmişti.

"Tamam," dedi Joe, sıradan bir şekilde. "Bunu söylediğime inanamıyorum ama Kuzey Carolina ya da İskoçya'daki bir takım taşlardan geçip her şekilde on sekizinci yüzyıla çıkmak konusunda karar vermen gerekiyor, bu kadar mı?"

"Çoğu o kadar." Brianna şarabından bir yudum aldı. "Ama her şeyden önce o var, evet. Görüyorsun ya, annemle babamın 1778 yılının sonunda nerede olduklarını biliyorum ve eğer her şey daha önceki gibi giderse bu yıla döneceğiz. Ya Fraser Tepesi'nde ya da oraya gidiş yolunda olacaklar."

Bu sözler karşısında Jem'in yüzü biraz aydınlandı ama hiçbir şey söylemedi. Annesi gözlerini derhal onunkilere dikti.

"Seni ve Mandy'yi Ocracoke'daki taşların içinden götürecektim, daha önce geldiğimiz yerden, hatırlıyor musun? Adada?"

"*Nıın*," dedi Jem çok yumuşak bir şekilde ve otomobillere ilk maruz kalışını yeniden yaşayarak ansızın sırıtmaya başladı.

Kendine rağmen gülümsemeyle karşılık vererek, "Evet," dedi Brianna. "Ondan sonra Tepe'ye gidebilecektik. Ben babanızı bulmak için İskoçya'ya giderken sizi büyükanne ve büyükbabanızla bırakacaktım."

Jem'in tebessümü soldu ve kızıl kaşları çatıldı.

"Malumu işaret edişimi bağışla," dedi Joe, "ama 1778'de sürmekte olan bir savaş yok muydu?"

"Vardı," dedi Brianna kısaca. "Ayrıca, evet, Kuzey Carolina'dan İskoçya'ya giden bir gemi bulmak biraz zor olabilir ama inan bana yapabilirim."

"Ah, inanıyorum," diye temin etti Joe. "İskoçya'dan gidip Roger'ı ararken Jem ve Mandy'ye bakmaktan daha kolay -ve zannederim daha güvenli olacaktır ama-"

"Benim bakılmaya ihtiyacım yok!"

"Belki de öyle," dedi Joe ona. "Fakat annene bakabilmen için daha altı yaş, otuz kilo ve altmış santimetre kadar büyümen lazım. Birinin seni öylece kaldırıp götüremeyeceği kadar büyüyene dek, annen senin hakkında endişe duymak zorunda."

Jem konuyu tartışmak ister gibi göründü ama mantığın bazen gerçekten galip geldiği yaştaydı ve ne mutlu ki bu da o anlardan biriydi. Boğazından Bree'yi şaşırtan bir, "Hıh!" sesi çıkardı ve kaş çatmaya devam etti.

"Fakat büyükannemle büyükbabamın olduğu yere gidemezsin," diyerek belirtti. "Çünkü babam senin düşündüğün yerde -yani zamanda- değil."

"Tam üstüne bastın," dedi Brianna oğluna ve hırkasının cebine uzanarak Roger'ın mektubunu koruyan plastik torbayı dikkatle çıkarıp Joe'ya uzattı. "Şunu oku."

Joe okuma gözlüğünü kendi cebinden hızla çıkarıp burnunun üzerine iliştirdi ve mektubu dikkatli bir şekilde okudu, fal taşı gibi açılmış gözlerini kaldırıp Brianna'ya baktı, ardından kafasını eğip tekrar okudu. Sonrasında boşluğa dikilmiş gözleri ve dizinde açık duran mektupla birkaç dakika için oldukça hareketsiz biçimde oturdu.

Nihayet derin bir of çekti, mektubu dikkatle katladı ve Brianna'ya geri verdi.

"Yani mesele artık uzay ve zaman," dedi Joe. "Hiç *Doctor Who* izledin mi?"

"Hep izlerim," dedi Brianna rahat bir tavırla. "Bir TARDIS için ruhumu satarım."

Jem o küçük İskoç sesini tekrar çıkarınca annesi ona şüpheyle baktı.

"O sesi bilerek mi yapıyorsun?"

Jem şaşkın bakışlarını annesine kaldırdı. "Neyi yapıyorum?"

"Boş ver. On beş yaşına geldiğin gün seni kilere kilitleyeceğim."

"Ne? Niye?" diye sordu Jem öfkeyle.

"Çünkü babanla büyükbaban başlarını belaya sokmaya o zaman başlamışlardı ve görünüşe göre sen de tıpkı onlar gibi olacaksın."

"Ah." Bunu duyduğuna memnun olmuş gibi görünen Jem sakinleşti.

"Eh, çalışan bir TARDIS'i ele geçirme ihtimalini bir kenara koyarak..." Joe her iki şarap bardağını tazelemek için öne eğildi. "Düşündüğünden daha geçmişe yolculuk etmek mümkün ve Roger'la Buck denen adam bunu yapıverdiler. Yani sen de öyle yapabileceğini düşünüyor musun?"

"Zorundayım," dedi tek kelimeyle. "Roger, Jem olmadan geri dönmeye çalışmayacak, bu yüzden gidip onu bulmalıyım."

"Nasıl yaptığını biliyor musun peki? Bunun için değerli taşlar gerektiğini söylemiştin. Roger'da özel bir değerli taş çeşidi mi vardı?"

"Hayır." Üzerinde pirince benzeyen elmaslar olan eski broşu mutfak makasıyla kırpıp açma çabalarını hatırlayınca kaşlarını çattı. Fakat Roger ondan önce tek bir büyükçe elmasla gitmiş ve bunun da bildikleri diğer seferler gibi olduğunu söylemişti. Taş patlamış ya da buharlaşmış ya da bir şey olmuş, cebinde yalnızca bir is lekesi bulmuştu.

"Hımm..." Joe bir yudum şarap alıp, yutmadan bir an için düşünceli bir biçimde ağzında tuttu. "Öyleyse, hipotez bir: sayı boyuttan daha önemlidir. Diğer bir deyişle, cebinde daha fazla taş varsa daha uzağa gidebilirsin."

Kafası biraz karışan Brianna bir an ona bakakaldı. "Bu benim aklıma gelmemişti," dedi yavaşça. "Fakat ilk denemesinde Roger'ın yanında, annesine ait üzerinde lal taşları olan madalyonu vardı. Kesinlikle birden fazla taş vardı üzerinde. Ancak geçemedi, alevler içinde geri atıldı." Mandy'nin yanarken yere düşmesinin ani görüntüsüyle bir an ürperdi. Şaraptan bir yudum alıp öksürdü. "Bu yüzden- yani eğer geçebilseydi daha uzağa gidebilir miydi bilmiyoruz."

"Benimki yalnızca bir fikir," dedi Joe sakince. "Şimdi... Roger'ın burada Jeremiah'dan bahsetmesi, sanki Jemmy'nin dışında o isme sahip olan başka birini kast ediyor gibi geldi. Ne demek istediğini sen biliyor musun?"

"Evet." Brianna, korkuyla heyecan karışımı bir şey donmuş küçük ayaklarıyla sırtından aşağıya kayınca Jerry McKenzie'den

bahsetmeden önce şaraptan bir yudum aldı ve derin bir nefes çekti. Onun ortadan kaybolmasının detaylarını ve kendi annesinin Roger'a söylediklerini anlattı.

"Annem onun büyük ihtimalle tesadüfî bir yolcu olduğunu düşünüyordu. Geri- geri dönemeyen biri." Tekrar hızlı bir yudum aldı.

"O benim diğer dedem mi?" diye sordu Jemmy. Bu düşünce karşısında yüzü biraz kızardı ve ellerini bacaklarının arasında birleştirip öne eğilerek oturdu. "Eğer babamın olduğu yere gidersek, onunla da tanışabilecek miyiz?"

"Bunu düşünemiyorum bile," dedi Brianna dürüst bir şekilde ama bu hatırlatma iç organlarının büzülmesine sebep oldu. Mevcut durumdaki bir milyon korkutucu ihtimal arasında, ölmüş kayınpederiyle yüz yüze görüşme ihtimali Endişelenilecek Şeyler Listesi'nin yaklaşık 999.999'uncu sırasındaydı ama görünüşe göre sahiden listedeydi.

"Fakat Roger, Jeremiah'ı aramak derken ne demek istiyordu?" diye sordu Joe.

"Yönlendirmenin... o şekilde yapıldığını sanıyoruz." dedi Brianna. "Gitmek istediğin zamanda bulunan bir kişiye düşüncelerini odaklıyorsun. Fakat bundan emin değiliz," diye ekledi ufak bir geğirtiyi bastırırken. "Bizim -veya annemin- her yapışında, daima iki yüz iki yıl öncesiydi. Ve annemin ilk geri gidişinde- gerçi düşündüm de-" diye ekledi kaşlarını çatarak, "Annem, Kara Jack Randall -babamın atası- orada olduğu için öyle olmuş olabileceğini düşünüyordu. Taşlardan çıktıktan sonra tanıştığı ilk kişi oydu. O adamın babama çok benzediğini söylemişti."

"Hımm." Joe yarım kadeh şarap daha doldurdu ve sanki içinde parlayan yumuşak kırmızımsı ışıktan büyülenmiş gibi kısa bir süre ona dik dik baktı. "Ama..." Düşüncelerini sıraya koyarken durdu. "Ama başka insanlar daha uzağa gidebildiler. Annenin bahsettiği şu Geillis ve Buck? O adam da acaba- neyse. Roger ve Buck bu sefer kuşkusuz yapabildiler. Yani bu mümkün, sadece nasıl olduğunu bilmiyoruz."

"Geillis'i unutuyordum," dedi Bree yavaşça. Kadını yalnızca

bir kere ve çok kısa bir süre için görmüştü. Sarı saçları ölüm saçan bir ateşin rüzgârına kapılmış uzun boylu zayıf bir bedenin devasa ve uzamış gölgesi dikili taşların üzerine fırlatılmıştı.

"Gerçi şimdi düşününce... Geri giderken yanında değerli taşların olduğunu düşünmüyorum. Ona göre bu iş kurban gerektiriyordu." Jem'e göz attıktan sonra Joe'ya kaşlarını alçaltarak, "sakın sorma" diyen anlamlı bir bakış attı. "Ve ateş. Ve planlamasına rağmen asla öteki şekilde, taşlarla, geri gelmedi." Bunun üzerine varlığından bile haberdar olmadığı bir jetonu düştü. "Anneme taşları kullanmaktan bahseden kişi oydu, tam tersinden değil. Yani ona da biri... Başka biri söylemiş."

Joe bir anlığına bu sözleri özümsedi ama sonra dikkatini dağıtan şeyi aklından kovarcasına başını iki yana salladı.

"Hah. Tamam. Hipotez iki: Düşüncelerini birine odaklamak o kişinin bulunduğu yere gitmene yardım ediyor. Bu sana mantıklı geliyor mu, Jem?" diye sordu başıyla onaylayan Jemmy'ye dönerek.

"Tabii. Eğer tanıdığın biriyse."

"Tamam. O zaman-" Joe, Jem'e bakarak aniden durdu. "Tanıdığın biriyse mi?"

O donmuş kırkayak Bree'nin omurgasından dalgalanarak gelip saçlarına yerleşti ve kafa derisinin çekilmesine yol açtı.

"Jem." Kısık ve kısmen nefesi kesilmiş sesi Brianna'nın kendi kulaklarına garip geliyordu. "Mandy seni kafasında duyabildiğini söylüyor. Sen onu... Duyabiliyor musun?" Güçlü bir şekilde yutkundu ve sesi daha belirgin hâle geldi.

"Babanı o şekilde duyabiliyor musun?"

Küçük kızıl kaşlar şaşkın bir şekilde birbirine yaklaştı.

"Elbette. Sen duyamıyor musun?"

***

Joe Amca'nın kaşlarının arasındaki derin çizginin önceki geceden beri gitmediğini gördü Jem. Hâlâ cana yakın görünüyordu; Jem'e başıyla selam verip bir fincan sıcak çikolatayı tezgâhın karşısından ona doğru itti ama gözleri sürekli annesine dönüyor ve bunu her yapışında çizgi daha da derinleşiyordu.

Annesi Mandy'nin kızarmış ekmeğine tereyağı sürüyordu. Jem onun eskisi kadar endişeli olmadığını düşünüp kendini biraz daha iyi hissetti. Uzun zamandır ilk kez bütün gece uyumuştu ve belki annesinin de öyle yapmış olabileceğini düşündü. Ne kadar yorgun olursa olsun, genelde iki saatte bir uyanır ve seslere kulak verirdi. Sonra annesi ve Mandy'nin hâlâ nefes aldıklarından emin olmak için daha kuvvetli bir şekilde dinlerdi. İkisinin de nefes almadığı kâbuslar görüyordu.

"Peki, Jem," dedi Joe Amca. Fincanını indirmiş ve dudaklarına Cadılar Bayramı'ndan arta kalan kâğıt bir mendille hafif hafif dokunmuştu. Üzerinde turuncu kabak fenerler ve beyaz hayaletler olan siyah bir mendildi. "Eee, ne kadar uzakta, kardeşinin seninle olmadığını, eee... Bilebiliyorsun?"

"Ne kadar uzakta mı?" dedi Jem tereddütle ve annesine baktı. Bunu merak etmek aklına bile gelmemişti.

"Şu an oturma odasına gitsen," dedi Joe Amca başıyla kapıyı işaret ederek. "Kardeşinin burada olduğunu bilmesen bile, onun burada olduğunu söyleyebilir miydin?"

"Hı-hı. Yani, evet efendim. Sanırım." Parmağını sıcak çikolataya batırdı. İçmek için hâlâ fazla sıcaktı. "Ben tüneldeyken, trendeyken, onun... Bir yerlerde olduğunu biliyordum. Bilim kurgu gibi bir şey değil bu, yani," diye ekledi açıklamaya çalışarak. "X ışınları veya ona benzer değil. Ben sadece..." Bir açıklama bulmak için uğraştı ve sonunda kafasını hızla annesine doğru çevirdi. Annesi onu biraz tedirgin eden ciddi bir bakışla seyrediyordu. "Yani, gözlerini kapatsan annemin burada olduğunu yine de bilirdin, değil mi? Onun gibi bir şey."

Annesi ve Joe Amca birbirlerine baktılar.

"Kızarmış ekmek ister misin?" Mandy kendisinin yarı kemirilmiş tereyağlı kızarmış ekmeğini ağabeyine uzattı. Jem bir ısırık aldı. İyi ve yumuşak bir ekmekti. Annesinin pişirdiği ve içinde çakıl gibi parçalar olan ev yapımı kahverengi türden değildi.

"Eğer kardeşi evdeyken onu tünelden duya- hissedebildiyse, aynı şeyi çok daha uzaktan yapabilir," dedi annesi. "Fakat Mandy'nin o anda gerçekten evde olduğundan emin değilim. Jem'i ararken yanımda Mandy'yle arabayı her yere sürüyor-

dum. Ve o gece arabadayken Mandy de onu hissedebiliyordu. Ancak-" Şimdi ise annesinin kaşları çatıldı ve Jem bunu görmekten hoşlanmıyordu. "Inverness'e doğru gittiğimiz sırada bana gittikçe daha çok üşüdüğünü söylüyordu ama abisini hiç duyamadığını mı söylüyordu yoksa-"

"Ben okuldayken onu hissedebildiğimi sanmıyorum," dedi Jem, yardımcı olma telaşıyla. "Ama emin değilim çünkü okuldayken onun hakkında düşünmüyorum."

"Okul evinizden ne kadar uzakta?" diye sordu Joe Amca. "Bir tane Pop-Tart ister misin prenses?"

"Evet!" Mandy'nin tereyağı bulaşmış yuvarlak suratı ışıldadı ama Jem annesine göz attı. Annesi bir an için Joe Amca'ya tezgâhın altından bir tekme atmak istercesine baktı ama sonra bakışlarını Mandy'ye çevirdi ve yüzü tamamen yumuşadı.

Annesi, "Pekâlâ," deyince Jem karnında kelebekler uçuyormuş gibi heyecanlı bir tür his duydu. Annesi Joe Amca'ya okulun ne kadar uzakta olduğunu söylüyordu ama Jem ona kulak vermiyordu. Yapacaklardı. Bunu gerçekten yapacaklardı!

Çünkü annesinin Mandy'nin Pop-Tart yemesine yaygara koparmadan izin vermesinin tek sebebi, bir daha asla yiyemeyeceğini anlamış olmasıydı.

"Ben de bir tane alabilir miyim Joe Amca?" diye sordu Jem. "Yaban mersinli olanları seviyorum."

25

DUVAR

Roma Duvarı, Roger'ın çok uzun zaman önce katıldığı okul gezisinden hatırladığı hâline çok benziyordu. Dört buçuk metre yükseklikte ve iki buçuk metre genişlikte çifte duvarlarının arası molozla doldurulmuş olan ve göz alabildiğince serilen devasa bir şeydi.

İnsanlar da -en azından geçim kaynakları ve konuşmaları bakımından- çok fazla değişmemişti. Sığır ve keçi yetiştiriyor-

lardı, ayrıca görünüşe göre Northumberland lehçesi Geoffrey Chaucer döneminden beri pek gelişmemişti. Roger ve Buck'ın aksanları kısık gözlü bakışlara neden olunca, yiyecek ve -ara sıra-barınak bulmak için temel el kol işaretleriyle işaret dilini kullanmaya mecbur bırakıldılar.

Bunun üzerine, Roger bir Ortaçağ İngilizcesi alıştırması yaptı. Etrafın görünüşü ve kendisi ile Buck'a yönelen bakışlardan yola çıkarak Roger aradıkları şeyi bulma ihtimalinin uzak olduğunu söyleyebilirdi ki öyle olduğu da ispatlandı. Üç günlük yürüyüşün ardından, duvarın yakınındaki herkesin görüp görebileceği en tuhaf adamlar hâlâ kendileriydi.

"İngiliz Hava Kuvvetleri üniforması giyen bir adam bizden kesinlikle daha sıradışı görünürdü?" dedi Buck'a.

"Kesinlikle," dedi Buck mantıklı bir şekilde. "Eğer hâlâ giyiyorsa."

Roger hüsran içinde bir iç çekti. Jerry'nin üniformasından kasten kurtulmuş ya da karşısına ilk kim çıktıysa onun tarafından alınmış olabileceği ihtimallerini Roger hiç düşünmemişti.

Dördüncü günde artık taş ve molozlardan değil, üst üste yığılmış çimenlerden oluşan duvar şaşırtıcı bir biçimde değişmişti ki, Jerry McKenzie'nin uçuş ceketini giyen bir adamla karşılaştılar.

Adam yarısı sürülmüş bir tarlanın kenarında, görünüşe göre kafasında saç dışında bir şey olmaksızın asık suratıyla uzağa bakarak duruyordu. Roger, elini Buck'ın koluna koyup onu da bakmaya zorlarken donakaldı.

Roger'ın elini yakalarken, "Tanrım," diye fısıldayan Buck, yüzündeki şaşkın ifadeyle dönerek, "Buna inanmıyordum. İşte bu! Değil mi?" diye sordu. "Yani, onu tarif etme biçimin..."

"Evet. Bu o." Roger boğazının heyecan ve korkudan düğümlendiğini hissetti. Fakat ne olursa olsun yapılacak tek bir şey vardı. Buck'ın elini bırakıp çimenlerin içinden çiftçiye doğru ilerledi. Tabii bu bir çiftçiyse.

Adam geldiklerini duydu ve gelişigüzel şekilde döndü ama onları görünce kaskatı kesilip ardından yardım arayışıyla etrafına çılgın gibi bakındı. "Eevis!" ya da onun gibi bir şey diye

bağırdığını düşündü Roger. Etrafını kolaçan ederken duvarın içine inşa edilmiş olan evin taş duvarlarını gördü.

Tehlike arz etmediğini göstermek için avuç içleri dışa bakacak şekilde kaldırırken, Buck'a, "Ellerini yukarı kaldır," dedi Roger. Onlar ellerini indirmeden yavaşça ilerlerken, çiftçi yerini korudu ama ikisini sanki biraz daha yaklaşsalar infilak edeceklermiş gibi seyrediyordu.

Roger adama gülümsedi, ardından aynı şeyi yapması için Buck'ın kaburgasını dirseğiyle dürttü.

"Günaydın," dedi anlaşılır ve dikkatli bir şekilde. "Buraya yabancı biri geldi mi?" Önce kendisinin sonra da adamın ceketini işaret etti. Kalbi gümbür gümbür atıyordu; adamı yere devirip ceketi sırtından almak istiyordu ama bunun bir yardımı olmazdı.

Adam ceketin kenarlarını tutarak geri çekilirken, "Şimdi!" dedi hızlıca. "Defolun!"

Becerebildiği en uzlaşmacı tonda, "Sana bir kastımız yok, mankafa," dedi Buck. Yatıştırıcı bir tavırla konuştu. "Kenst du dee mann...?"

"Bu da ne haltti?" diye sordu Roger. "Eski Norveççe mi?"

"Bilmiyorum. Bir keresinde bir Orkneyli'nin böyle söylediğini duymuştum. Şey demek..."

"Ne demek olduğunu anlayabiliyorum. Bu adam sana Orkneyli gibi mi görünüyor?"

"Hayır ama sen ne demek olduğunu anlayabiliyorsan belki o da anlayabilir, değil mi?"

"Hemen!" diye tekrar etti adam ve yeniden, "EEVIS!" diye kükredi. Onlardan geriye doğru kaçmaya başladı.

"Bekle," dedi Roger. "Bak." Cebinin içini hızla yokladı ve babasının künyesinin bulunduğu balmumlu bezden yapılmış küçük bohçayı dışarı çıkardı. İçinden künyeleri alıp serin meltemde salladı. "Anladın mı? Bunları takan adam nerede?"

Çiftçinin gözleri yuvalarından fırladı ve dönüp sarsak bir şekilde koşmaya başladı. Tarla boyunca toprak parçalarına takılırken, "Eevis! Yardım et!" gibi pek çok daha az anlaşılır kelime bağırdı.

"Eevis'in çıkagelmesini beklemek istiyor muyuz?" diye sordu Buck. "Cana yakın biri olmayabilir."

"Evet, istiyoruz," dedi Roger kararlı bir sesle. Kanı göğüs kafesi ve yüzünde toplanmıştı. Ellerini gergin şekilde esnetti. Yakın. O kadar yakınlardı ki- yine de ruhu saniyeler içinde neşe ile keskin bir korku arasında gidip geldi.

Jerry McKenzie'nin o ceket için öldürülmüş olması şeklindeki kuvvetli bir ihtimal Roger'ın dikkatinden kaçmamıştı. Muhataplarının telaşlı kaçışı göz önüne alındığında çok daha muhtemel görünen bir ihtimaldi bu.

Adam, ötesinde birkaç kulübenin göründüğü, küçük ağaçlardan oluşan bir rüzgârkıranın içine doğru gidip gözden kaybolmuştu. Belki de Eevis bir sığır çobanı ya da sütçüydü?

Ardından bir havlama sesi geldi.

Buck, Roger'a bakmak için döndü. "Sence Eevis mi?"

"Aman Tanrım!"

Kocaman, geniş kafalı, varil gibi göğsü olan bir kopek; kendisiyle uyumlu geniş, kazma dişli çenesiyle ağaçların arasından dört nala koşarak onlara doğru yöneldi. Sahibi ise elinde bir kürekle en arkadan geliyordu.

Hemen arkalarından intikam isteğiyle dolu olan Eevis koşarken tabanları yağlayıp evin etrafında daire çizdiler. Duvarın geniş yeşil yüzü Roger'ın önünde belirince atlayıp parmakları, dizleri, dirsekleri ve galiba dişlerini de bastırarak botlarının uçlarını çimen yığınına kenetledi. Kendini umduğundan fazla savurup uzak tarafa sekti ve diş-takırdatan bir gümbürtüyle iniş yaptı. Buck tam üzerine indiği sırada nefes almak için mücadele veriyordu.

Üzerinden yuvarlanarak çekilirken, "Kahretsin!" dedi dedesi kısaca. "Hadi!" Roger'ı ayaklarının üzerine kaldırdı ve duvarın tepesinden bağırarak kendilerine küfürler eden çiftçiyi duyarken kaçtılar.

Duvarın birkaç yüz metre ötesindeki bir kayanın rüzgâr almayan tarafında bir sığınak buldular ve nefes nefese kalmış hâlde oraya yığıldılar.

"İmpa- İmparator... Hadrian... Ne... Halt yediğini... İyi biliyormuş," diyebildi Roger, en sonunda.

Buck yüzündeki teri silerken başıyla onayladı. "Şimdi... Ne... Olacak?"

Roger yeni fikirler tasarlamadan önce oksijene ihtiyaç duyduğunu göstermek için elini salladı. Böylece bir süre nefes alıp vererek sessiz sedasız oturdular. Roger durumla ilgili mantıklı olmaya çalışıyordu ama adrenalin düşünce sürecini bölüp duruyordu.

Birincisi: Jerry McKenzie burada bulunmuştu ve bu kadarı neredeyse kesindi. İngiliz Hava Kuvvetleri ceketi giyen iki sürgün yolcunun olması ihtimal dışıydı.

İkincisi: Artık burada değildi. Böyle bir çıkarıma kesin olarak varılabilir miydi? Hayır, diyerek bitirdi Roger, varılamazdı. Ceketi yiyecek ya da başka bir şey için Eevis'in sahibiyle takas etmiş olabilirdi ve bu durumda muhtemelen yoluna devam etmişti. Fakat durum böyleyse, neden çiftçi üzerlerine köpeği saldırtmak yerine basitçe bunu söylememişti?

Peki ceketi çaldıysa... Jerry ya ölmüş ve civarda bir yerlere gömülmüştü -bu düşünce Roger'ın midesinin sıkışmasına ve çenesindeki sakalların diken diken olmasına yol açtı- ya da saldırıya uğrayıp soyulmuştu ama belki de kaçmıştı.

Pekâlâ. Eğer Jerry buradaysa şu anda ölüydü. Ve eğer öyleyse bunu öğrenmenin tek yolu, köpeği etkisiz hâle getirip Eevis'in sahibini eşek sudan gelene kadar döverek bilgiyi ondan almaktı. Roger şimdilik böyle bir şey yapacak hâlde olduğunu sanmıyordu.

"Burada değil," dedi Roger boğuk bir sesle. Hâlâ güçlükle soluyordu ama nefesi biraz düzenlenmişti.

Buck ona hızlı bir bakış attı ama sonra başıyla onayladı. Yanağından aşağıya inen çamurlu, uzun ve yeşil bir çizgi vardı; duvardaki yosundan bulaşmış olan leke, gözlerinin yeşiline yansıyordu.

"Tamam. Peki bundan sonra ne yapacağız?"

Roger'ın boynundaki ter soğuyordu; nasıl olduysa duvarın üstüne kendisiyle birlikte çıkmayı başarmış olan atkının ucuyla dalgın bir şekilde teri sildi.

"Bir fikrim var. Oradaki arkadaşımızın tepkisi göz önüne alındığında," dedi ve duvarın yeşil yığınının ötesinde görünmez olan çiftliğin olduğu tarafı başıyla işaret etti, "bir yabancı hakkında soru sormanın yapılacak en akıllıca şey olmadığını düşünmeye başladım. Fakat taşlara ne dersin?"

"Taşlar derken?"

"Evet. Dikili taşlar. Jerry sahiden yolculuk yapmış, o kadarını biliyoruz. Bir taş halkanın içinden geçerek gelmiş olma ihtimali ne kadardır? Ve eğer öyleyse, taşlar muhtemelen çok uzakta değildir. İnsanlar, taşlar hakkında soru soran iki deliden korkmayacaktır, bence. Eğer içinden geçerek geldiği muhtemel yeri bulursak, o zaman oradan yola çıkabilir ve taşlara en yakın yerlerde arayabiliriz. Tabii tedbirli bir şekilde."

Buck bunu düşünürken parmaklarını yavaşça dizlerine vurdu ve ardından başıyla onayladı.

"Bir dikili taş kıçımızı ısırıp bizi pantolonsuz bırakacak değil ya. Peki öyleyse, hadi gidelim."

26

RADAR

Boston
9 Aralık 1980

Jem gergin hissediyordu. Hem annesi hem de Joe Amca her şey yolundaymış gibi davranmaya çalışıyordu ama bir şeyler döndüğünü Mandy bile anlayabilirdi. Joe Amca'nın Cadillac'ının arka koltuğunda, sanki pantolonunda karıncalar varmış gibi kıpırdanıyordu. Düğmeli hırkasını kafasının üstüne çekiyor, böylece siyah bukleleri kıyafetin boyun deliğinden sanki bir şey yukarı doğru kaynıyormuş gibi kabarıyordu.

"Uslu dur," diye söylendi Jem kardeşine. Fakat öyle yapmasını beklemiyordu ve yapmadı da.

Joe Amca arabayı kullanıyor, annesinin kucağında ise açık bir harita bulunuyordu.

"Ne yapıyorsun Mandy?" dedi annesi ilgisizce - haritaya kalemle işaretler koyuyordu.

Mandy emniyet kemerini çözüp dizlerinin üzerinde duruverdi. Kollarını hırkasından çıkarmış olduğu için etrafa çarptılar. Boyun deliğinden artık yalnızca yüzü görünüyordu.

"Ben bir attapotum," dedi ve hırkanın kollarının dans etmesi için kendini salladı. Jem hiç istememesine rağmen güldü. Annesi de öyle yaptı ve eliyle Mandy'ye tekrar oturmasını işaret etti.

"Ahtapot," dedi Brianna. "Ayrıca emniyet kemerini hemen geri tak. Ahta Latince sekiz demektir," diye ekledi. "Ahtapotların sekiz bacağı vardır. Veya belki de kolu."

"Sende sadece dört tane var." dedi Jem, Mandy'ye. "Bu onu tetra-pot mu yapar anne?"

"Belki." Fakat annesi çoktan haritaya dönmüştü. "Kamu Parkı olur mu sence? En uzun yol ekseninin dört yüz metreden biraz fazla karşısında ve parkın içine doğru gidebiliriz, eğer..."

"Evet, iyi fikir. Sen ve Jem'i Park Caddesi'nde indirir, ardından arabayla Beacon boyunca gidip Kamu Parkı'nın sonuna kadar ilerleyip aynı yoldan geri dönerim." Yalnızca birkaç kar tanesinin uçuştuğu hava soğuk ve bulutluydu. Boston Kamu Parkı'nı hatırlıyordu; ağaçları yapraksız, toprağı kahverengi ve ölü olsa bile tekrar görmekten dolayı bir çeşit memnuniyet duydu. Parkta yine insanlar vardı, daima olurdu. Her biri farklı renkteki bereleri ve atkılarıyla çok mutlu görünüyordu.

Araba, yirmi dakikada bir duran turist troleybüslerinin karşısında durdu. Babası bir keresinde bütün aileyi turuncu renkte ve yanları açık olan bu troleybüslerden birine bindirmişti. O zaman mevsimlerden yazdı.

"Eldivenlerin yanında mı tatlım?" Anneleri çoktan kaldırıma çıkmış, pencereden içeri bakıyordu. "Joe Amca'nın yanında kalacaksın Mandy, sadece birkaç dakika boyunca."

Jem dışarı çıkıp kaldırımda annesiyle birlikte durdu. Gri Cadillac'ın uzaklaşmasını izlerken eldivenlerini giyiyordu.

"Gözlerini kapat Jem," dedi annesi ve oğlunun elini tutup sıktı. "Mandy'yi zihninde hissedip hissetmediğini söyle bana."

"Tabii ki. Yani, Mandy orada." Tüneldeki trenle alakalı işin öncesinde Mandy'yi küçük kırmızı bir ışık olarak düşünmemişti ama şimdi bunu yapıyordu. Bu ona yoğunlaşmayı kolaylaştırıyordu sanki.

"Bu iyi. İstersen gözlerini açabilirsin," dedi annesi. "Ama Mandy'yi düşünmeye devam et. Eğer hissedemeyeceğin kadar uzağa giderse bana söyle."

Cadillac tekrar yanlarında durana kadar Mandy'yi sürekli hissedebilmişti. Bir ara biraz zayıflasa da sonrasında yeniden güçlenmişti.

Tekrar yaptılar. Bu kez Joe Amca ve Mandy, Kamu Parkı'nın uzak tarafındaki Arlington Caddesi'nin başından sonuna kadar indiler. Jem hâlâ yapabiliyordu ama sokakta durmaktan üşümeye ve sıkılmaya başlamıştı.

Kendi tarafındaki camı açarken, "Mandy onu gayet iyi duyabiliyor." diyerek bilgi verdi Joe Amca. "Peki ya sen, dostum? Kız kardeşini yeterince iyi duyabiliyor musun?"

"Evet," dedi Jem sabırla. "Demek istediğim, nerede olduğunu söyleyebilirim sanki. Kafamın içinde falan konuştuğu yok. Öyle bir şey değil." Kardeşi bunu yapmadığı için memnundu Jem. Mandy'nin kafasında durmadan gevezelik etmesini ve düşüncelerinin kız kardeşi tarafından duyulmasını da istemiyordu. Mandy'ye bakarken kaşlarını çattı. Aslında daha önce bunu düşünmemişti.

Yüzünü pencereden içeri sokup, "Düşündüklerimi duyamıyorsun, değil mi?" diye sordu. Artık ön tarafta oturan Mandy kafasını kaldırıp şaşkın bir şekilde ona baktı. Küçük kızın az önceye kadar başparmağını emmiş olduğunu anladı Jem; parmağın her tarafı ıslaktı.

"Hayır," dedi kız kararsızca. Jem, kardeşinin bundan biraz korktuğunu görebiliyordu. Kendi de korkmuştu ama kardeşi -ya da- annesinin bunu görmesine izin vermemeyi düşündü.

"İyi," dedi Jem ve kafasına hafifçe vurdu. Mandy kafasına bu şekilde vurulmasından nefret ettiği için kolunun tüm gücüyle ve vahşi bir hırlama eşliğinde ağabeyine vurmaya kalktı. Jem onun ulaşamayacağı kadar geri gidip kardeşine sırıttı.

"Eğer bunu tekrar yapmak zorundaysak," dedi annesine, "belki Mandy seninle kalır, ben de Joe Amca'yla gidebilirim?"

Annesi önce ona sonra da Mandy'ye kararsızca baktı ama oğlunun aslında söylemek istediği şeyi anlamış gibi görünüp başıyla onayladı. Mandy'nin dışarı zıplaması için kapıyı açarken rahatlamıştı.

Geriye ve ardından sağa dönüp Mason binasını geçerek aşağıya doğru ilerledikleri süre boyunca Joe Amca alçak sesle bir şarkı mırıldanmıştı. Fakat Jem, direksiyonu sıkıca tuttuğu elinin derisinin altında belli olan eklem yerlerini görebiliyordu.

Kurbağalı Havuz'u geçtikleri sırada, "Gergin misin ahbap?" diye sordu Joe Amca. Havuzun suyunu kış için boşaltmışlardı, biraz hüzünlü görünüyordu.

"Hı-hı." Jem yutkundu. "Sen?"

Joe Amca biraz şaşırmış bir hâlde Jem'e baktı. Sonrasında ise gözlerini yolda tutmak için öne dönerken gülümsedi. "Evet," dedi usulca. "Ama bence her şey yolunda gidecek. Annenle Mandy'ye çok iyi bakacaksın ve babanı bulacaksın. Yeniden birlikte olacaksınız."

"Evet," dedi Jem ve tekrar yutkundu.

Bir süre hiç konuşmadan ilerlediler ve yağan kar, sanki ön camın üzerine tuz serpiliyormuş gibi küçük gıcırtı sesleri çıkardı.

"Annemle Mandy çok üşüyecek," demeyi göze aldı Jem.

"Evet, bugünkü son denememiz olacak bu," diyerek teminat verdi Joe Amca. "Hâlâ seninle mi? Mandy?"

Bu sorunun öncesinde Jem dikkat etmiyor, dikili taş halkaları düşünüyordu. Ayrıca tüneldeki şeyi ve babasını da. Midesi acıdı.

"Hayır," dedi boş gözlerle. "Hayır! Onu hissedemiyorum!" Bu fikir Jem'i bir anda telaşlandırdı ve ayaklarını geriye iterken koltuğunda kaskatı kesildi. "Geri dön!"

"Derhal, dostum," dedi Joe ve caddenin ortasında bir u-dönüşü yaptı.

"Gloucester Caddesi. Bu ismi hatırlayabilir misin? Mesafeyi hesaplayabilmesi için annene söylememiz lazım."

"Hı-hı," dedi Jem ama Joe Amca'yı gerçekten dinlemiyordu. Bütün gücüyle Mandy'ye kulak kesilmişti. Daha önce böyle bir şeyi hiç düşünmemiş, onu sezip sezmediğine hiç dikkat etmemişti. Fakat artık önemli bir şeydi, ellerini yumruk yapıp birini karnına, kaburgalarının altına, acının olduğu yere bastırdı.

İşte Mandy, sanki ayak tırnaklarından biri ya da benzeri bir şey gibi, hiç gitmemiş gibi, yine oradaydı. Nefesini kısa bir sesle bırakınca Joe Amca hızla ona baktı.

"Onu yine mi yakaladın?"

Kelimelerin ifade etmeye yetmeyeceği bir rahatlama hisseden Jem, başını evet anlamında salladı.

Joe Amca iç çekti ve onun büyük omuzları da gevşedi. "İyi," dedi. "Sakın bırakma."

***

Brianna bez bebek Esmeralda'yı Abernathyler'in misafir odasının zemininden alıp yatağın içindeki Mandy'nin yanına dikkatle soktu. Altı buçuk kilometre. O sabahı arabayla Boston'ın etrafında daireler çizerek geçirmişlerdi ve artık çocukların ortak radarının ne kadar uzağa gittiğini yaklaşık olarak biliyorlardı. Jem, Mandy'yi bir buçuk kilometreden biraz fazla uzaklıkta fakat Mandy ağabeyini neredeyse altı buçuk kilometreden sezebiliyordu. Jem, Brianna'yı da sezebiliyordu ama sadece belli belirsiz olarak ve kısa bir mesafeden; Mandy annesini neredeyse ağabeyini algılayabildiği mesafeden hissedebiliyordu.

Bunu kılavuza not etmesi gerektiğini düşündü Brianna ama öğleden sonrayı hazırlıklarla geçirmişti ve o anda bir kalem bulmak, Nil'in kaynağını aramak ya da Kilimanjaro'ya tırmanmak gibi geliyordu. *Yarın.*

Yarının düşüncesi onu yorgun uyuşukluğundan bir adrenalin darbesiyle sarsarak çıkardı. Yarın, başlayacaktı.

Çocuklar yataklarına gittikten sonra Gail köşede oturmuş, tek kelime etmeden dinlerken, Brianna ve Joe konuşmuşlardı.

"İskoçya olmak zorunda," demişti Brianna. "Aralık ayındayız, gemiler bahar zamanına kadar denize açılamazlar. Eğer Kuzey Carolina'dan geçiş yaparsak nisandan önce kolonilerden

yola çıkamaz ve İskoçya'ya yazdan önce ulaşamayız. On sekizinci yüzyılda okyanus seyahatinin nasıl olduğunu bilmemi ve diğer seçeneğim kurşunlanmak değilse bunu çocuklarla yapmayacağımı bir kenara bırakırsak... Ben o kadar uzun süre bekleyemem!"

Şaraptan bir yudum alıp yutkunmuştu ama boğazındaki düğüm geçmemişti, son beş-altı yudumdur aynı durumdaydı. Altı ayda Roger'ın başına her şey gelebilirdi. Her şey. "Ben- onu bulmak zorundayım."

Abernathyler birbirine baktı ve Gail'in eli nazikçe Joe'nun dizine dokundu.

"Elbette öylesin," dedi Gail. "Fakat İskoçya konusunda emin misin? Jem'i senden kaçırmaya çalışan insanlar ne olacak? Oraya geri giderseniz, sizi bekliyor olmayacaklar mı?"

Bree kahkaha attı, zayıftı ama bir kahkahaydı. "Derhal gitmek için bir sebep daha," dedi. "On sekizinci yüzyılda, sürekli etrafı kolaçan etmeyi bırakabilirim."

"Kimseyi görmedin değil mi-" diye söze başladı Joe ama Bree kafasını iki yana salladı.

"Kaliforniya'da görmedim, burada da. Ama gözümü açık tutmaya devam ediyorum." Babasının İkinci Dünya Savaşı tecrübelerinden oluşan kısa -ve ketum- günlüğünden aklında kalan birkaç tane daha önlem almıştı ama onları kurcalamaya hiç gerek yoktu.

"Peki çocukları İskoçya'da nasıl güvende tutacağına yönelik fikirlerin var mı?" Gail sanki ayağa fırlayıp çocukları kontrol etmek istermiş gibi iskemlesinin kenarına tünemişti. Brianna bu hisse aşinaydı.

İç çekti ve başıboş bir saç telini gözünden uzaklaştırdı. "Orada güvenebileceğimi düşündüğüm iki- eee, üç kişi var."

"Düşündüğün mü?" diye tekrarladı Joe, kuşkulu bir sesle.

"Güvenebileceğimi bildiğim bütün insanlar tam burada," dedi açıkça ve şarap kadehini onlara kaldırdı. Joe bakışlarını çevirip boğazını temizledi ve Gail, başını olumlu anlamda salladı.

"Seninle birlikte gideceğiz," dedi Joe kararlılıkla. "Gail çocuklarla ilgilenebilir, ben de gitmeye hazır olana kadar kimse-

nin size sıkıntı vermediğinden emin olmak için elimden geleni yaparım."

Gözyaşlarını bastırmak için dudağını ısırdı Brianna. "Hayır," dedi ve sesindeki minnettarlıktan kaynaklanan titremeyi yok etmek için boğazını kuvvetli bir şekilde temizledi. Kuzey İskoçya'da siyahî insan yok değildi ama fark edilmeye sebep olacak kadar nadir bulunurlardı.

"Hayır," dedi yeniden ve derin bir nefes aldı. "Önce Edinburgh'a gideceğiz; ihtiyaç duyduğumuz şeyleri orada dikkat çekmeden temin edebilirim. Her şey hazır olmadan Kuzey'e çıkmayacağız. Ayrıca oradaki arkadaşlarımla sadece son dakikada irtibata geçeceğim. Orada olduğumuzu birilerinin fark etmesi için vakit olmayacak. Biz... Biz içinden geçip gidene kadar."

O "içinden" kelimesi, göğüs kafesine alınan bir darbe gibi sarstı onu. Mevcut durumda şimdi ile geçmişin arasında uzanan uğultulu boşluğun hatırasıyla yüklüydü; çocuklarla o ve Roger'ın arasında.

Abernathyler kolayca vazgeçmediler -ya da tamamen, kahvaltıda başka bir teşebbüste bulunacaklarından emindi- ama Brianna kendi inatçılığına güveniyordu. Kendi endişeleriyle baş başa kalmak için yorgunluğunu ileri sürerek onların nazik endişelerinden kaçmıştı.

Sahiden çok yorgundu. Fakat Mandy'yle paylaşacağı yatak ona cazip gelmedi. Uykusu gelmeden önce üzerindeki gerginliği atmak için sadece kısa bir süre yalnız kalmaya ihtiyacı vardı. Üst katın zemininden gelen yatağa gitme seslerini duyabiliyordu. Ayakkabılarını çıkarıp, bir tane mutfakta bir tane de Jem'in yatırıldığı büyük kanepenin olduğu çalışma odasının yanındaki koridorun sonunda ışığı açık bırakılan birinci kata indi.

Oğluna bakmak için döndü ama dikkati, tanıdık bir metal sesiyle dağıldı.

Mutfağın kapısı sürgülüydü ve yarı çekilmiş duruyordu. Açıklığa doğru adım atınca tezgahın yanındaki sandalyeye oturmuş ve kızartma makinesinden bir Pop-Tart çıkarmak için uzanmış olan Jem'i fark etti.

Ayak seslerinden dolayı dehşete düşmüş hâlde başını kal-

dırdı, sıcak hamur işini bir saniye fazla tuttu ve parmaklarını yakınca elinden düşürdü.

"*Ifrinn*!"

Düşen turtayı geri almak için gelirken, "Öyle söyleme," dedi annesi. "İnsanların o sözü anlayacakları bir yere gitmek üzereyiz. Al bakalım, onun yanına biraz süt ister misin?"

Jem bir an tereddüt etti, şaşkındı. Sonra bir kuş gibi ayakları birleşik şekilde aşağı sıçradı ve fayanslı zemine hafif bir *pat* sesiyle indi. "Ben alırım. Sen de biraz ister misin?" Birdenbire, eriyen şekerli kremasıyla sıcak yabanmersinli Pop-Tart ve bir bardak soğuk süt, kulağına dünyadaki her şeyden daha iyi geldi. Başıyla onayladı ve sıcak turtayı ikiye bölüp her iki parçayı da kâğıt havluya koydu.

Atıştırmalıklarını samimi bir sessizlikte yemelerinin ardından, "Uyuyamadın mı?" dedi Brianna. Kafasını iki yana sallayan Jem'in kızıl saçları kirpi dikenleri gibi kabardı.

"Sana bir hikâye okumamı ister misin?" Bunu ona söyleten şeyin ne olduğunu bilmiyordu. Oğlu kendisine bir şeyler okunması için fazla büyüktü fakat ne zaman Mandy'ye okusa o da sürekli yakınlarda olurdu.

Jem annesine hoşnutsuz bir bakış attı ama sonra şaşırtıcı şekilde kafasını olumlu anlamda salladı ve üçüncü kata seğirterek elinde *Hayvan Masalları*'yla döndü.

Hemen yatmak istemediği için annesi okurken kanepede onun çok yakınına oturdu. Brianna'nın kolu oğlunun omuzlarına sarılmıştı. Jem'in nefes alıp verişi yavaşlarken bedeni annesinin yan tarafında giderek ısınıp ağırlaşıyordu.

Son sayfayı çevirirken, "Eskiden benim babam da uyanıp tekrar uykuya dalamadığımda bana bir şeyler okurdu," dedi Brianna usulca. "Büyükbaban Frank yani. Buna çok benzer şekilde, her şey sessiz olurdu."

Jem'in uykulu merakının kabardığını hissetti.

"Büyükbabama benziyor muydu? Büyükbaba Frank?" Brianna unutulmasını istemediği için çocuklara Frank Randall'la ilgili ufak şeyler anlatmıştı ama -yeniden sahip olabilecekleri- diğer büyükbabalarının canlı sıcaklığının yanında, onun sönük

bir hayalet olmaktan öteye asla gidemeyeceğini biliyordu. Kalbinde ani ve ufak bir yırtılma hissetti, annesine karşı anlayış duyduğu bir saniyeydi.

Ah, anneciğim...

Dudakları oğlunun parlak saçlarına değerken, "O farklıydı," dedi yumuşak bir sesle. "Fakat o bir askerdi, böyle bir ortak noktaları vardı. Ayrıca bir yazar ve ilim insanıydı, baban gibi. Gerçi hepsi birbirine benziyor. İnsanlara göz kulak olurlardı. İyi adamlar böyle yapar."

"Ah." Oğlunun uykuya dalmakta olduğunu hissedebiliyordu. Bilincine tutunmaya uğraşırken, rüyalar arasında dolaşmaya başlıyordu. Jem'i battaniyelerin oluşturduğu kümeye doğru yatırırken, kafasının üstündeki başka yöne doğru uzamış saç tutamını düzeltti.

"Onu tekrar görebilir miyiz?" dedi Jem uykulu bir şekilde.

"Babanı mı? Evet, onu tekrar göreceğiz," diye söz verdi Brianna, sesini güven duygusuyla sağlamlaştırarak.

"Hayır, senin babanı..." dedi Jem, yarı açık gözlerle. "Eğer taşların içinden geçersek, büyükbaba Frank'i görebilir miyiz?"

Brianna'nın ağzı istemsizce açıldı ama oğlunun horlamaya başladığını duyduğunda bile hâlâ bir yanıt bulamamıştı.

27

O HAYVANLAR SİZİN Mİ?

Dikili taşlar ısırmıyor ama bu, diye düşündü Roger, *tehlikeli olmadıkları anlamına gelmiyor.* Dikili taş halkalarını bulmaları sadece bir buçuk gün sürmüştü. İletişim kurmaya yardımcı olması için elinin arkasına bir parça kömürle hızlı bir dikili taş taslağı çizmişti ve bu şaşırtıcı biçimde işe yaramıştı. Her ne kadar seyrek olarak karşılaştıkları insanlar kendilerini muazzam bir merakla -ve kafalarının yanında işaret parmaklarının dönme hareketinin eşlik ettiği birçok gizli bakışla- karşılamış olsalar da herkes taşların nerede olduğunu biliyordu.

Hatta bir kilise, bir meyhane, bir demirci dükkânı ve birkaç evden oluşan minik bir kasabaya denk gelmişlerdi ve burada yaklaştıkları son hane halkı, en küçük oğullarından birini hedeflerine doğru rehberlik etmesi için onlarla beraber bile göndermişti.

Ve artık oradaydılar: sazlıklarla dolu sığ bir gölün yanında dağınık hâlde duran tıknaz, yosun ve mantarla kaplanmış, rüzgârdan aşınmış sütunlar. Asla yaşlanmayan, zararsız ve manzaranın bir parçası... Onların görüntüsü Roger'ın içini sanki orada rüzgâra karşı çıplak duruyormuş gibi ürpertici bir korku duydu.

Gözleri taşlara odaklanmış olan Buck, "Onları duyabiliyor musun?" diye fısıltıyla homurdandı.

"Hayır," dedi Roger karşılık olarak. "Sen?"

"Umarım duymam." Buck aniden, sanki bir şey mezarının üstünden yürüyerek geçmiş gibi ürperdi.

Roger'a sırıtarak, "Hayvanlar sizin mi?" diye sordu çocuk. Yerel bir efsaneyi açıklayarak taşları işaret etti. Buna göre taşlar aslında perili büyükbaş hayvanlarmış. Çobanları çok fazla içki içip göle düşünce oldukları yerde donmuşlar - Roger'ın anlayabildiği kadarıyla.

Kalbinin üzerine bir haç işareti yaparken, "Hakikat bu," dedi çocuk ciddiyetle. "Bay Hacffurthe onun kamçısını buldu!"

"Ne zaman?" diye sordu Buck hızla. "Ve Bay Hacffurthe nerede yaşıyor?"

Tarihin önemli olmadığını göstermek için bir elini sallayarak "Bir hafta önce, belki de iki," dedi çocuk. Ve eğer o şeyi görmek isterlerse onları Bay Hacffurthe'ye götürecekti.

Bay Hacffurthe ince yapısı ve açık renkli saçlarıyla genç bir adam çıktı. Kasabanın ayakkabı tamircisiydi. O da aynı anlaşılmaz Northumberia lehçesiyle konuşuyordu ama biraz çaba ve -söylediğine göre adı Ridley olan- çocuğun yardımsever müdahalesiyle istekleri açığa kavuştu ve Hacffurthe tezgâhının altındaki perili kamçıyı nazikçe çıkarıp büyük bir dikkatle önlerine koydu.

Roger onu gördüğü anda, "Ah, Tanrım," dedi ve izin istemek için bir kaşını Hacffurthe'ye kaldırıp şeride dikkatlice do-

kundu. Makinede dokunmuş, sıkı bükümlü bu şerit yaklaşık yedi buçuk santimetre genişlik ve altmış santimetre uzunluktaydı. Gergin yüzeyi ayakkabıcı dükkânının loş ışığında bile parıldıyordu. Bir İngiliz Hava Kuvvetleri pilotuna ait paraşüt kayış düzeninin parçasıydı. Doğru taşları bulmuşlardı öyleyse.

Fakat Bay Hacffurthe'nin dikkatle sorgulanması, faydalı olabilecek başka hiçbir şey sağlamamıştı. Perili kamçıyı gölün sığlık yerinde, sazlıkların arasında bir ileri bir geri sürüklenirken bulmuştu ama bunun dışında dikkate değer bir şey görmemişti.

Ancak Roger, Bay Hacffurthe bunu söylerken Ridley'nin hafifçe kıpırdandığını fark etti. Üçü ayakkabıcıdan ayrıldıktan sonra Roger kasabanın kıyısında duraksadı.

"Sana teşekkür ederim, Bay Ridley," dedi ve cebinden çocuğun yüzünü sevinçle aydınlatan, iki penilik bir madeni para çıkardı. Roger bunu Ridley'nin eline bıraktı ama çocuk gitmek için döndüğünde kendi elini delikanlının koluna koydu.

"Bir şey daha, Bay Ridley," dedi ve Buck'a bir bakış atarak künyeyi çıkardı.

Roger'ın elinde aniden sarsılan Ridley'nin yuvarlak suratının rengi soldu.

Buck hoşnut olduğunu belli eden bir ses çıkardıktan sonra Ridley'yi diğer kolundan kavradı.

"Bize adamdan bahset," diye hoş bir şekilde telkin etti Buck. "Böylece senin boynunu kırmayabilirim."

Roger, Buck'a sinirli bir bakış attı ama tehdit etkili olmuştu. Ridley sanki bir mantarı bütün bir şekilde yemiş gibi yutkundu ama sonra konuşmaya başladı. Ridley'nin lehçesi ve içinde bulunduğu baskı birleşince, hikâyenin parçalarını bir araya getirmek zaman alsa da, nihayet Roger en azından ana fikrini aldıklarından oldukça emindi.

Roger elini Ridley'den çekerken, "Çocuğu bırak," dedi. Cebini yokladı ve bir bakır peni daha çıkarıp bunu çocuğa teklif etti. Ridley'nin yüzü haksızlığa uğramanın öfkesi ve korku arasında gidip geldi ama bir anlık çekimserliğin ardından peniyi kaptı ve koşarken arkasını kolaçan edip duruyordu.

"Ailesine anlatacak," diye fikir belirtti Buck. "Acele etmeliyiz."

"Etmeliyiz ama o sebepten dolayı değil. Hava kararıyor." Güneş oldukça alçalmıştı. Soğuk toprak boyası rengindeki gökyüzünün eteklerinde parlak sarı bir ışık şeridi olarak görünüyordu. "Hadi gel. Hâlâ yapabiliyorken yön belirlememiz lazım."

Roger'ın Ridley'nin hikâyesini takip edebildiği kadarıyla, tuhaf giyimli adam -bazıları onun bir peri olduğunu söylerken bazıları bir kuzeyli olduğunu düşünüyordu ama bunun İskoç mu, İskandinav mı, yoksa bambaşka bir şey anlamına mı geldiği konusunda bir kafa karışıklığı vardı- taşlardan üç ya da beş kilometre uzaktaki bir çiftlikte ortaya çıkma talihsizliğini yaşamış; ardından buranın toplumsal açıdan hiç sakin olmayan Wad klanı tarafından saldırıya uğramıştı.

Wadlar kıymetli görünen her şeyini zorla aldıkları adamı dövmüş ve bir su hendeğine atmışlardı - aralarından biri bunu oradan geçen bir sığır çobanına övünerek anlatmış, çoban da kasabada yabancıdan bahsetmişti.

Kasabalılar elbette meraklanmışlardı ama adamı aramaya gitmelerine yetecek kadar değil. Fakat ayakkabıcı Hacffurthe tuhaf kamçıyı bulunca, söylentiler artarak ve hızla yayılmıştı. Bay Quarton'ın sığır bakıcılarından biri daha o öğleden sonra Racket Nine'ye bir çıbanını aldırmak için kasabaya gelip, anlaşılmaz şekilde konuşan bir yabancının Bayan Quarton'ın kapı eşiğinden bir turta çalmaya çalıştığını ve Bay Quarton ona yapılacak en iyi şeyi düşünürken esir tutulduğunu ortaya dökünce, heyecan daha yüksek bir noktaya ulaşmıştı.

"Ne yapabilir?" diye sormuştu Roger. Ridley dudaklarını abartılı biçimde büküp kafasını iki yana sallamıştı.

"Adamı öldürebilir. Elini kesebilir. Bay Quarton hırsızlığa müsamaha göstermez."

Quarton çiftliğiyle ilgili kabataslak bir yönlendirmenin dışında, hepsi bu kadardı.

Uzun adımlarını daha da hızlandırırken asık suratlı bir şekilde, "Duvarın bu tarafında, üç kilometre batı ve biraz güneyde, bir su hendeğinin aşağısında ve akıntı yönünde." dedi Roger. "Eğer akıntıyı zifiri karanlıktan önce bulabilirsek..."

"Evet." Atları bıraktıkları yere doğru dönerlerken Buck ona yetişti.

"Sence Quarton köpek besliyor mudur?"

"Buradaki herkes köpek besler."

"Ah, Tanrım."

28

TEK BİR FIRSAT

Hiç ay ışığı yoktu. İnkâr edilemeyecek kadar iyi bir şey olsa da bu durumun kendine has zorlukları vardı. Çiftlik evi ve müştemilatları öyle derin bir karanlık çukuruna yayılmıştı ki güneş ışığı gitmeden önce görmemiş olsalar, orada olduğunu anlamayabilirlerdi. Yine de zifiri karanlığı ve evin içindeki loş mum ışığının sönmesini beklediler. Sonra fazladan bir yarım saat kadar daha, bu kez ev ahalisi -ve köpeklerinin- uykuya iyice daldıklarından emin olmak için yerlerinden ayrılmadılar.

Roger karartılabilir feneri taşıyordu ama sürgüsü hâlâ kapalıydı, bu yüzden Buck yerde yatan bir şeye takıldı, korku dolu bir haykırış kopardı ve üzerine düştü. Takıldığı o şey uyumakta olan büyük bir kazdı ve hayvan o korkuyla Buck'ın haykırışından hayli yüksek sesli bir *gak* sesi çıkardı. Sonra hızlı bir şekilde gagası ve kanatlarıyla Buck'a saldırdı. Uzakta keskin, meraklı bir havlama başladı.

Dedesinin imdadına yetişip, "Şşş!" diye tısladı Roger. "Evdeki insanlar bir kenara, ölüleri uyandıracaksın." Pelerinini kazın üstüne bırakınca, hayvan sesini kesip koyu renkli örtünün altında kafa karışıklığı içinde paytak paytak dolaşmaya başladı. Roger gülüşünü bastırmak için elini hızla ağzına götürüp kapattı ama sesin önüne geçemedi.

Ayağa kalkarken, "Evet, tamam," diye fısıldadı Buck. "Eğer pelerinini sana geri getireceğimi sanıyorsan, çok beklersin."

"Çok geçmeden içinden çıkacaktır," diye fısıldadı Roger. "Senin yapmana ihtiyacı yok. Bu arada, sence onu hangi cehennemde tutuyorlardır?"

"Sürgülenebilecek kapısı olan bir yerde." Buck kiri çıkarmak için avuç içlerini birbirine sürttü. "Gerçi evde tutmuyorlardır, öyle ya? O kadar büyük bir yer değil."

Değildi. *Lallybroch'a o boyuttaki bir çiftlik evinden on altı tane sığdırılabilir,* diye düşündü Roger ve bu, Lallybroch'un sahibi olduğunu -olacağını- aklına getirince, ani ve keskin bir sancı duydu.

Bununla birlikte, Buck haklıydı; en fazla iki oda ve belki çocuklar için bir çatı katı olabilirdi. Ayrıca komşuların Jerry'yi -eğer bu kişi Jerry ise- en iyi ihtimalle bir yabancı, en kötü ihtimalle ise bir hırsız ve/veya doğaüstü bir varlık olarak değerlendirdikleri düşünülünce, Quartonlar'ın onu evde bulunduruyor olması muhtemel değildi.

"Işık gitmeden önce ahır gördün mü?" diye fısıldadı Buck, Galce'ye geçerek.

Sanki karanlık dalgasının üzerinden görebilecekmiş gibi parmak uçlarının üzerinde yükselmiş, siyahlığın içine doğru dikkatle bakıyordu Roger. Artık gözleri karanlığa uyum sağlamış, en azından küçük çiftlik evlerinin bodur şekillerini ayırt edebiliyordu. Mısır ambarı, keçi barakası, tavuk kümesi ve ot yığınının darmadağınık şekli...

"Hayır," dedi Roger, o da Galce konuşarak. Kaz kendini kurtarmış ve hoşnutsuz küçük sesler çıkarmaya başlamıştı. Roger eğilip pelerinini geri aldı. "Küçük bir yer. Toprak sürmek için muhtemelen bir öküz ya da katırları vardır, o da en iyi ihtimalle. Fakat çiftlik hayvanı kokusu alıyorum, gübre... Bilirsin ya?"

Hızla kare şeklindeki bir taş yapıya doğru ilerlerken, "İnekler," dedi Buck. "İnek ahırı. İşte oranın kapısında bir sürgü vardır."

Sahiden vardı ve sürgü kapatılmıştı.

"İçerden gelen hiç inek sesi duymuyorum," diye fısıldadı Buck, oraya yaklaşarak. "Ayrıca koku eski."

Kış gelmek üzereydi. Belki ineği -ya da inekleri- kesmek zorunda kalmışlar, belki de çarşıya götürmüşlerdi. Fakat inek veya değil, ahırda bir şey vardı; içerden karmaşık bir ses ile boğuk bir küfre benzeyen bir şey duydu.

"Tamam, peki, içeride bir şey var." Roger el yordamıyla kapak yerini aradığı karartılabilir feneri kaldırdı. "Sürgüyü açabilir misin?"

Fakat Buck henüz sürgüye ulaşamadan içeriden, "Hey!" diyen bir bağırtı yükseldi ve bir şey kapıya sertçe çarptı. "İmdat! Yardım edin! İmdat!"

Sesin sahibi İngilizce konuşunca Buck çabucak lisanını değiştirdi. İçerdeki adama sinirle, "Şu sesini Tanrı aşkına alçaltır mısın?" dedi. "Herkesi tepemize toplamak mı istiyorsun? İşte, ışığı yaklaştır," dedi Roger'a ve küçük bir çabalama homurtusu eşliğinde sürgüyü çekti.

Buck sürgünün şeridini yere koyarken kapı kendiliğinden açıldı ve fenerin açık kapağından dışarıya ışık saçıldı. Uçuşan sarı saçlarıyla ince yapılı genç bir adam -Buck'ın saç rengiyle aynı, diye düşündü Roger- ışıktan kamaşan şaşkın gözlerle ikisine baktı ve sonra ışığa karşı gözlerini kapattı.

Roger ve Buck bir an için birbirlerine baktı ve sonra, aynı anda, ahırın içine adım attılar.

Bu o, diye düşündü Roger. *Bu o. O olduğunu biliyorum. Tanrım, ne kadar da genç! Neredeyse erkek çocuğu sayılır.* Tuhaf bir şekilde, herhangi bir baş döndürücü heyecan patlaması hissetmedi. Duyduğu şey huzurlu bir kesinlikti, sanki birdenbire dünya kendini düzeltmiş ve her şey yerli yerine oturmuştu. Uzandı ve adamın omzuna nazikçe dokundu.

Yumuşak bir sesle ve İngilizce olarak, "Adın ne dostum?" diye sordu.

Kendini yukarı çektiği sırada, "J. W. McKenzie," dedi genç adam. Omuzları dikleşirken köşeli çenesi dışa doğru çıkıntı yapıyordu. "Teğmen, İngiliz Kraliyet Hava Kuvvetleri. Hizmet Numarası..." Sonradan fark ettiği üzere, huzur ya da başka bir şeyle, ağzı kulaklarına varmış şekilde sırıtan Roger'a dik dik bakarak aniden durdu. "Komik olan nedir?" diye sordu Jerry McKenzie, kızgındı.

"Hiçbir şey," diyerek güvence verdi Roger. "Eee... Seni- seni gördüğüme memnun oldum, o kadar." Boğazı gerildiği için öksürmek zorunda kaldı. "Uzun zamandır mı buradasın?"

"Hayır. Sadece birkaç saattir. Yanınızda hiç yiyecek yoktur herhalde?" Umut dolu bakışlarını bir adamdan diğerine çevirdi.

"Var," dedi Buck. "Fakat bir şeyler yemek için durulacak zaman yok, değil mi?" Etrafı kolaçan etti. "Hadi yola koyulalım."

"Evet. Evet öyle yapmalıyız." Fakat Roger düşünmeden konuşmuştu. Gözlerini J. W. McKenzie'den alamıyordu. İngiliz Kraliyet Hava Kuvvetleri. Yaş yirmi iki.

Aynı şekilde dik dik bakarak, "Siz kimsiniz?" diye sordu Jerry. "Nerelisiniz? Buralı olmadığınız kesin!"

Roger bakışlarını bir an için Buck'ınkilerle buluşturdu. Ne söyleyeceklerini tasarlamamışlardı; Jerry McKenzie'yi sahiden bulacaklarını düşünerek girişimlerine uğursuzluk getirmeye Roger'ın gönlü el vermemişti, Buck'a gelince...

"Inverness," dedi Buck aniden, sesi kulağa huysuz geliyordu.

Jerry'nin gözleri ikisi arasında dolaşıp durdu ve Roger'ın kıyafetinin kolundan tuttu. "Ne kast ettiğimi biliyorsunuz!" dedi ve kendini hazırlamak için güçlükle nefes aldı. "Hangi zaman?"

Roger, Jerry'nin soğuk ve kirli elini tuttu. Parmakları tıpkı kendisininkiler gibi uzundu. Bu soru gırtlağını sıkmış ve sesini konuşamayacağı kadar yoğunlaştırmıştı.

"Senin çok uzağından," dedi Buck usulca ve Roger onun sesinde ilk kez bir kimsesizlik belirtisi yakaladı. "Şu andan. Kaybolduk."

Bu sözler onu kalbinden vurdu. Bu adamı bulma telâşına kapılarak, kendi durumlarını kısa süre için gerçekten unutmuştu. Fakat Buck'ın cevabı, açlık ve burkulmadan dolayı zaten bitkin düşmüş olan Jerry'nin suratının, kirlerin altında bembeyaz kesilmesine sebep oldu.

"Tanrım." diye fısıldadı Jerry. "Şu an neredeyiz? Ve... Hangi yılda?"

Buck kaskatı kesildi. Jerry'nin sorusundan değil, dışarıdan gelen bir sesten dolayı. Roger sesi neyin yaptığını bilmiyordu ama rüzgâr değildi. Buck kıpırdanırken boğazından kısık ve ısrarlı bir ses çıkardı. "Sanırım şimdilik Northumbria'nın bir parçası," dedi Roger. "Bak, hiç vakit yok. Gitmek zorundayız, birileri duymadan-"

"Evet, tamam. Gidelim o halde." Jerry'nin boynuna sarılmış kirli bir ipek atkı vardı. Çekip düzelttiği uçlarını gömleğinin içine tıkıştırdı.

Ahırın kokularından sonra dışarıdaki hava harikaydı. Yeni sürülmüş toprak ve son fundalar tazelik katmıştı. Çiftlik evinin kenarındaki bahçeden olabildiğince hızlı şekilde ilerlediler. Roger, Jerry'nin ayağının sakat olduğunu anladı; fena halde topallıyordu. Yardım etmek için koluna girdi. Karanlıktan tiz bir havlama geldi- biraz uzak bir mesafeden. Bunu daha derin tondan bir başka havlama takip etti.

Roger rüzgârın yönünü hesaplamak için aceleyle bir parmağını yaladı ve havaya kaldırdı. Tekrar bir köpek havladı ve bir başkası onu yankıladı.

Jerry'nin kolunu çekiştirirken, "Bu taraftan" diye fısıldadı Roger yol arkadaşlarına. Yönünü korumaya çalışarak onları çiftlik evinden olabildiğince hızlı bir şekilde uzaklaştırdı ve kendilerini yarı sürülmüş bir tarlada tökezlerken buldular. Toprak parçaları ayaklarının altında un ufak oluyordu.

Buck sendeleyince fısıltıyla küfretti. Saban izlerinden su hendeğine kadar savruk bir şekilde yalpaladılar. Jerry'nin bacaklarından biri incinmiş gibi görünüyor ve ağırlığını taşıyamıyordu. Bu sebeple Roger onu dik tutmak için kolunu sımsıkı kavrıyordu. *Yaralanmış. Madalyayı gördüm...*

Sonra köpekler havlamaya başladı. Sesler ansızın daha net ve çok daha yakın olmuştu.

"Tanrım." Roger bütün gücüyle nefes alıp verirken kısa bir an için durdu. Daha önce içine saklandıkları ağaçlık hangi cehennemdeydi? Ona doğru ilerlediklerine yemin edebilirdi, ama -fenerden gelen ışık, anlamsız tarla parçaları göstererek delice sallandı. Fenerin kapağını sürgüledi; onsuz daha iyi durumda olacaklardı.

"Bu taraftan." Buck ileriye doğru yalpalayarak gidince, Roger ve Jerry kalpleri gümbür gümbür atarken ister istemez onu takip ettiler. Yüce Tanrı, seslere bakılırsa sanki yarım düzine kadar köpek salıverilmişti. Hepsi de havlıyordu. Ayrıca köpekleri

çağıran bir ses mi duymuştu? Lanet olsun ki öyleydi. Tek kelimesini bile anlamıyordu ama ne dediği buzlu su kadar berraktı.

Tökezleyerek ve kesik nefesler alarak kaçtılar. Roger nerede olduklarını bilmiyor, Buck'ı takip ediyordu. Bir noktada feneri düşürdü; bir tangırtıyla yuvarlandı ve içindeki yağın haznesinden dışarı akışının sesini duydu. Yumuşak bir ıslık sesi eşliğinde, parlak bir aleve dönüştü.

"Kahretsin!" Koştular. Nereye veya hangi yöne doğru olduğunun önemi yoktu. Yalnızca yanmakta olan işaret fenerinden ve -artık birden fazla sayıdaki- öfkeli seslerden uzaklaşmaları gerekiyordu.

Ansızın bir ağaç perdesinin içine girdiler, daha önce içine saklandıkları rüzgârdan darmadağın hâldeki koruydu burası. Fakat iştahla havlayan köpekler peşlerindeydi ve oyalanmayarak çalılığın içinden güçlükle ilerleyip geçerek, süpürge çalılarıyla kaplı dik bir tepeye çıktılar. Roger'ın ayağı yumuşak bitkilerin içinden geçip bir su birikintisine batarak bileğine kadar sırılsıklam oldu ve dengesini kaybetmenin eşiğine geldi. Jerry ayaklarını üzerinde durup Roger'ı hızla yukarı çekti ama dizi bunu kaldıramayınca onun dengesi de bozuldu; bir an için tehlikeli biçimde sallanırken birbirlerine sımsıkı tutundular. Sonra Roger öne doğru ilerledi ve kurtuldular.

Ciğerlerinin patlayacağını sanıyordu ama ilerlemeye -koşmaya değil, böyle bir tepeden yukarı koşamazdınız- devam ettiler. Harıl harıl uğraşarak, birbiri ardına adımlar atarak ve bunu sürekli yaparak... Roger baktığı yerlerin kenarlarında ışık patlamaları görmeye başladı, tökezledi, yalpaladı, düştü ve Jerry tarafından ayağa kaldırıldı.

Nihayet tepenin zirvesine yalpalayarak ulaşıp, sallanarak ve güçlükle nefes alarak kısa bir süre için durduklarında, üçü de terden yarı ıslak, baştan ayağa çamura bulanmış ve çalı sıyrıklarıyla kaplanmış hâldeydi.

Yüzünü silmek için atkısının uçlarını kullanırken, "Nere-Nereye gidiyoruz?" diye hırıldadı Jerry.

Hâlâ nefes nefese olan Roger, kafasını iki yana salladı ama sonra suyun soluk parıltısını fark etti.

"Seni... Geri götürüyoruz. Göl kenarındaki taşlara. İçinden geçerek... Geldiğin yere. Hadi!"

Tepenin ucundan aşağıya kafaları ileride, neredeyse düşerek, artık hız ve bir hedef düşüncesiyle keyiflenmiş olarak akarcasına indiler.

Sonunda dibe ulaşıp nefeslenmek için durduklarında, "Beni... Nasıl buldunuz?" diye sordu Jerry güçlükle solurken.

"Künyeni bulduk," dedi Buck neredeyse sertçe. "Geriye doğru izlerini sürdük."

Roger onları geri vermek üzere elini cebine götürdü ama yapmadı. Bütün büyük zorluklara rağmen Jerry McKenzie'yi bulduktan sonra ondan -muhtemelen sonsuza dek- ayrılmak üzere olması, Roger'ı göğsünün ortasına çarpan bir taş gibi sarstı. Ve bu yalnızca işler yolunda giderse böyle olacak bir şeydi...

Babası. *Baba?* Bu beyaz suratlı, topal, kendinden yaklaşık yirmi yaş küçük olan genç adamı -bütün hayatı boyunca hayalini kurduğu- babası olarak düşünemiyordu.

"Hadi!" Jerry'nin koluna şimdi de Buck girmişti ve onu neredeyse havaya kaldırıyordu. Böylece karanlık tarlalar boyunca ve başlarının üzerindeki takımyıldızların rehberliğinde yollarını bir bulup bir kaybederek güçlükle ilerlemeye başladılar.

Karanlık gökyüzünde parlayan yıldızlarda bir miktar teselli buldu Roger. Onlar değişmezdi; her birinin yolu nereye ulaşırsa ulaşsın, kendisi ve bu adamın üzerinde sonsuza kadar parlayacaklardı.

Ulaşmak... Soğuk hava ciğerlerinde yandı. *Bree...*

Sonra onları görebildi: bodur sütunları. Gecenin üzerinde lekeden fazlası değillerdi. Yalnızca rüzgârla kıpırdayan hareketli su örtüsünün karşısında koyu renkli ve sabit hâlde durdukları için görülebiliyordu.

"Tamam," dedi boğuk bir sesle ve yutkunup, yüzünü kıyafetinin koluyla sildi. "Seni bırakacağımız yer burası."

"Öyle mi?" Jerry hızlı hızlı nefes aldı. "Ama- Ama siz-"

"Oradan geçip... Gelirken. Üzerinde bir şey var mıydı? Değerli bir taş, herhangi bir mücevher?"

"Evet," dedi şaşkın hâldeki Jerry. "Cebimde işlenmemiş bir yakut vardı ama artık yok. Sanki-"

"Sanki yanıp kül oldu." Buck, sert sesiyle cümleyi onun yerine bitirdi. "Evet. Eee, yani?" Bu sonuncusu net bir şekilde Roger'a yöneltilmişti. Tereddüt ediyordu. *Bree...* Fakat hiç uzun olmayan bir süre sonra bir elini cebindeki deri keseye soktu, minik balmumu örtülü paketi çıkardı, el yordamıyla açtı ve lal taşlı kolyeyi Jerry'nin eline bastırarak koydu. Vücudunun sıcaklığıyla hafifçe ısınmış haldeydi ve Jerry'nin soğuk eli istemsizce kolyenin üzerine kapandı.

"Bunu al, işe yarar. Oradan geçtiğin zaman," dedi ve sözlerini vurgulamak için ona doğru eğildi, "eşin hakkında düşün. Marjorie hakkında. Bütün gücünle düşün; zihin gözünle onu gör ve dümdüz içeriye doğru yürü. Ne halt yersen ye ama oğlunu düşünme. Sadece karın."

"Ne?" Jerry afallamıştı. "Sen nasıl oluyor da benim karımın adını biliyorsun? Ve oğlumu nereden duydun?"

"Bunun önemi yok," dedi Roger ve arkasını kolaçan etmek için kafasını çevirdi.

"Kahretsin!" dedi Buck usulca. "Hâlâ geliyorlar. Bir ışık var."

Vardı, toprağın üzerinde sanki onu taşıyan biri varmış gibi eşit miktarda alçalıp yükselen tek bir ışıktı bu. Fakat bütün gücüyle bakmasına rağmen, Roger onun arkasında kimseyi göremedi ve şiddetli bir ürperti hissetti.

"*Thaibhse*," dedi Buck fısıltıyla. Roger bu kelimeyi gayet iyi biliyordu - anlamı, ruhtu. Ve genellikle kötü huylu olurdu.

"Evet, belki." Roger nefesini toplamaya başlıyordu. "Ve belki de değil." Tekrar Jerry'ye döndü. "Her iki durumda da gitmen gerekiyor, hemen. Unutma, karını düşün."

Eliyle taşı sıkıca kavrayan Jerry yutkundu. "Evet. Evet... Tamam. Öyleyse teşekkürler," diye ekledi tuhaf bir şekilde.

Roger konuşamıyordu, ona karşılık olarak bir tebessümün gölgesinden başka bir şey veremedi.

Ardından Buck arkasında bitti. Kıyafetinin kolundan aceleyle çekiştiriyor ve bir aşağı bir yukarı hareket eden ışığı işaret

ediyordu. Böylece kısa süre sonra hantal ve ağır adımlarla yola koyuldular.

Bree. Sıkılı yumrukları eşliğinde yutkundu. Daha önce bir taş elde etmişti, bunu tekrar yapabilirdi... Fakat aklının büyük bir bölümü hâlâ az evvel gölün kenarında bıraktıkları adamdaydı. Arkasına baktı ve Jerry'nin yürümeye başladığını gördü. Fena halde topallıyordu ama azimliydi. İnce omuzları, soluk haki renkli gömleğinin altında dikleşmişti ve atkısının uçları yükselen rüzgârda çırpınıyordu.

Sonra içinde bir isyan başladı. Hayatı boyunca hissettiği bütün telaşlardan daha büyüğüne kapıldı, geri döndü ve koştu. Nereye bastığına, karanlığa, Buck'ın arkasından kopardığı korku dolu haykırışa dikkat etmeksizin koştu.

Jerry onun çimendeki ayak seslerini duydu ve kendisi de korkarak hızla döndü.

Roger onu her iki elinden tuttu, Jerry'nin nefesini tutmasını sağlayacak kadar kuvvetli bir şekilde sıktı ve şiddetle söyledi: "Seni seviyorum."

Vaktin yettiği ve söyleyip söyleyebileceği her şey bundan ibaretti. Ellerini bıraktı ve hızla dönüp gitti. Botları kuru göl otlarının üzerinde hışırtı sesleri çıkarıyordu. Tepenin zirvesine doğru göz attı ama ışık ortadan kaybolmuştu. Muhtemelen çiftlik evinden biriydi ve artık davetsiz misafirlerin gittiğine ikna olmuştu. Pelerinine sarınmış olan Buck, bir elinde onunkini tutarak bekliyordu. Tepeden inerken düşürmüş olmalıydı. Buck pelerini silkeleyip Roger'ın omuzlarına örttü. İğneyi takmaya çalışırken Roger'ın parmakları titredi.

Bu işi onun yerine yaparken, "Niye ona öyle saçma bir şey söyledin?" diye sordu Buck. Kafası eğikti, Roger'a bakmıyordu.

Roger güçlü bir şekilde yutkununca, sesi berrak ama kederli çıktı. Kelimeler boğazından cam kırıkları gibi geçti.

"Çünkü geri dönmeyi başaramayacak. Elime geçecek tek fırsat bu. Hadi."

29

AYRILIK SONRASI

Gece titreşti. *Tüm* gece. Zemin ve göl, gökyüzü, karanlık, yıldızlar ve kendi bedeninin her bir zerresi. Roger dağılmıştı, bir anda her yerde ve her şeyin parçasıydı. Ve onların bir parçası. Korku için fazla muazzam bir yükselme anı vardı ama sonra kendisi ortadan yok oldu. Son düşüncesi açıklamadan çok umutla dillendirilmiş yarım bir cümleden öteye gitmedi: *Ben senin...*

Roger kendisine dair bulanık bir kavrayışa geri döndü. Parlak yıldızları artık çaresizce uzaktaki iğne uçlarına dönüşmüş berrak siyah bir gökyüzünün altında sırtüstü yatıyordu. Onları özledi, gecenin bir parçası olmayı özledi. İçini parçalayan kısa bir yalnızlık hissi eşliğinde, o çarpıcı anda ruhunu paylaşan iki adamı özledi.

Buck'ın kusma sesi, onu bedeninin sezgisine döndürdü. Soğuk ve nemli çimenin üzerinde yarı ıslak, çamur ve eski tezek kokan, iliklerine kadar üşümüş ve pek çok rahatsızlık verici yeri yaralanıp berelenmiş bir hâlde yatıyordu.

Buck, Galce korkunç bir şey söyledi ve tekrar öğürdü. Birkaç metre ötede elleri ve dizleri üzerinde duruyor, karanlıkta bir leke gibi görünüyordu.

Yan tarafına dönerken, "İyi misin?" diye sordu Roger. Sesi kurbağa vıraklaması gibi çıkmıştı. Birdenbire, Craigh na Dun'dan geçiş yaptıkları sırada Buck'ın kalbiyle ilgili sorununu hatırladı. "Eğer kalbin yine sana sıkıntı veriyorsa..."

"Öyle olsaydı, bu konuda elinden hiçbir bok gelmezdi, değil mi?" dedi Buck. Çimenin üzerine topak hâlinde iğrenç bir şey çıkardı ve kıyafetinin koluyla ağzını silerek şiddetle oturdu. "Tanrım, bundan nefret ediyorum. Böyle hissedeceğimizi bilmiyordum, bu kadar uzaktayken."

"Hımm." Roger yavaşça doğrulup oturdu. Buck'ın da kendisinin hissettiklerini yaşayıp yasamadığını merak ediyordu ama

doğaüstü konuşmalar için uygun bir zaman gibi görünmüyordu. "Demek o gitti."

"Gidip durumu kontrol etmemi ister misin?" dedi Buck aksi bir tavırla. "Tanrım, başım!"

Roger biraz sendeleyerek ayağa kalktı ve Buck'ın bir kolunu alttan tutup destek vererek onu da ayağa kaldırdı.

"Hadi." dedi Roger. "Gidip atları bulalım. Biraz yol aldıktan sonra bir kamp kurup sana bir şeyler yedirirız."

"Aç değilim."

"Ben öyleyim ama." Aslında kurt gibi açtı. Buck sallandı ama kendi kendine ayakta durabilecek gibi görünüyordu. Roger onu salıverip göle ve dikili taşlara bakmak için kısa bir anlığına arkasına döndü. Bir an için onların parçası olma hissini yeniden yakaladı ama sonra o his kayboldu; parıldayan su ve taşlar, kayalıklı manzaranın parçasından fazlası değildi.

Saatin kaç olduğunu bilmenin imkânı yoktu ama onlar atları geri alıp, bir uçurumun önünde korunaklı bir yer ve ardından su bulup, ateş yakıp, tuzlanmış kurutulmuş ringa balıklarının yanında yemek üzere biraz ekmek ısıtana kadar gece hâlâ zifiri karanlıktı.

Konuşmadılar, ikisi de yorgunluktan bitkin durumdaydı. Roger o malum "Peki şimdi ne olacak?" sorusunu def etti ve düşüncelerinin olduğu gibi rastgele gelmesine müsaade etti; yarın plan yapmak için yeterince zaman olacaktı.

Biraz sonra Buck aniden kalkıp karanlığın içine doğru koşturdu ve bir süre geri dönmedi. Bu zaman zarfında Roger, Jerry McKenzie ile geçirdiği her dakikayı zihninde yeniden oynatıp hepsini sabitleştirmeye çalışırken, ateşin içine bakarak oturdu. *Keşke gündüz olsaydı*, diye geçirdi içinden tutkulu bir biçimde. Keşke babasının yüzünü karartılabilir fenerin ışığında yakalayabildiği anlık bakışlardan daha fazla görebilseydi.

Pişmanlıklarına ve Jerry'nin geri- en azından başladığı yere (Tanrım, ya kendini bir başka tuhaf yılda kaybolmuş hâlde bulursa?) dönemeyeceğine dair o soğuk bilgiye rağmen küçük bir şey yapmıştı. Ona söylemişti. Ve babası nereye gitmiş olursa olsun, o sözü yanında taşıyacaktı.

Roger kendini pelerinine sardı, ateşin közlerinin yanma yattı ve sözü yanında uykuya taşıdı.

***

Roger sabah vakti şapşal gibi ama nispeten iyi hissederek uyandığında, Buck ateşi çoktan yakmış, domuz pastırması kızartıyordu. Pastırmanın kokusu Roger'ın son uyku tanelerini gözlerinden silerek doğrulmasına sebep oldu. Buck kalın bir parçayı ekmekle kapatıp tavadan alarak ona uzattı. Jerry'nin gidişinden sonraki etkilerini atlatmış gibi görünüyordu. Üstü başı darmadağınık ve yüzü sakallıydı ama gözleri berraktı. Roger'a değerlendiren bir bakış attı.

"Tek parça hâlinde misin?" Roger yiyeceği alırken başını evet anlamında salladı. Cevaben bir şey söylemeye kalkıştı ama boğazı sıkışmıştı ve ağzından pek bir şey çıkmadı.

Bütün gücüyle boğazını temizledi ama Buck onun tarafından hiçbir çaba gösterilmesine gerek olmadığını belli etmek için kafasını iki yana salladı. Lafı hiç dolandırmadan, "Tekrar kuzeye doğru hareket edeceğimizi düşünüyorum," dedi Buck. "Sanırım oğlunu aramaya devam etmek isteyeceksin- ve ben Cranesmuir'e gitmek istiyorum."

Muhtemelen farklı bir sebep için olsa bile, Roger da bunu istiyordu. Buck'a dikkatle baktı ama dedesi bakışlarından kaçındı.

"Geillis Duncan?"

"Sen olsan yapmaz mıydın?"

"Ben daha yeni yaptım," dedi Roger duygudan arınmış bir sesle. "Evet, elbette istiyorsun." Buna şaşırmamıştı. Yalnızca Buck'a Geillis hakkında bildiklerinin ne kadarını anlatması gerektiğini düşünerek uyduruk sandviçini yavaş yavaş çiğnedi. "Annen," diyerek söze başladı ve boğazını tekrar temizledi.

Roger konuşmayı bitirince, Buck tavada kurumakta olan son pastırma dilimine şaşkınlıkla bakarak bir müddet sessizce oturdu.

"Yüce İsa," dedi ama hayrete düşmüş bir tavırla değil. *Daha çok, tedirginlikle karışık bir merakla*, diye düşündü Roger.

Tahminlerle dolu yosun yeşili gözlerini kaldırıp Roger'a baktı. "Peki babam hakkında ne biliyorsun?"

"Sana birkaç dakikada anlatabileceğimden fazlasını ve yola koyulsak iyi olur." Roger kırıntıları dizlerinden silkeleyerek ayağa kalktı. "O kıllı hergelelerin hiçbirine varlığımızı açıklamak istemiyorum. Ortaçağ İngilizcem eskiden olduğu kadar iyi değil."

Uçurumun yarıklarına tehlikeli bir biçimde kök salmış yapraksız ve rüzgârdan harap hâldeki fidanlara bir bakış atarak, "'Yaz geldi," diyerek eski bir şarkıdan alıntı yaptı Buck. "'Yüksek sesle şakıdı guguk kuşu.' Evet, gidelim."

30

GÜN DÖNÜMÜ

19 Aralık 1980
Edinburgh, İskoçya

ZAMAN YOLCULARI İÇİN PRATİK REHBER - İKİNCİ KISIM

Vakit neredeyse geldi. Yarından sonraki gün, kış gündönümü olacak. Sürekli toprağın karanlıkta yavaşça kaydığını, tektonik plakaların ayaklarımın altında hareket ettiğini ve... Nesnelerin görünmez bir biçimde sıraya dizildiğini hayal ediyorum. Ay giderek büyüyor, neredeyse tam çeyrek hâlinde. Bunun önemli olup olmadığına dair hiçbir fikrim yok.

Sabah olunca Inverness'e giden trene bineceğiz. Fiona'yı aradım; bizimle istasyonda buluşacak, yemek ve kıyafet değişimini onun evinde halledeceğiz. Sonra bizi Craigh na Dun'a arabayla götürüp orada bırakacak. Kalmasını -ya da aramızdan bir veya daha fazla kişinin yanar ya da baygın yahut ölü hâlde olması ihtimaline karşı, hiç değilse bir saat sonra geri gelmesini- istemek konusunda düşünmeye devam ediyorum.

Bir saat kadar kararsız kaldıktan sonra Lionel Menzies'i de arayıp ondan gözünü Rob Cameron'ın üzerinde tutmasını rica ettim. Inverness

küçük bir şehir; birinin bizi trenden çıktığımız sırada ya da Fiona'nın evinde görmesi her zaman ihtimal dâhilinde. Ve sonra haberler hızlı yayılır. Eğer bir şey olacaksa, uyarı istiyorum.

Her şeyin yolunda olduğu ve beklentiyle adeta titrediğim, umut dolu olduğum kısa, duru anlarım oluyor. Çoğu zaman, deli olduğumu düşünmeye devam ediyor ve ardından gerçekten titriyorum.

31

CRANESMUIR ŞEYTANI

Cranesmuir, İskoçya

Roger ve Buck kafalarını kaldırıp yerel hakimin evine bakarken, Cranesmuir'in ortasındaki minik meydanın ucunda durdular. Roger meydanın ortasındaki üzerinde ahşap bir boyunduruk bulunan kaidede donuk bakışlarını hızlıca gezdirdi. Neyse ki yalnızca tek bir suçlu için delikler vardı; Cranesmuir'de bir suç dalgası söz konusu değildi.

"Çatı katı mı demiştin?" Buck gözlerini en üst kata büyük bir dikkatle dikmişti. Kurşun çerçeveli pencereleri olan zengin bir evdi bu. Alt kattakilerden daha küçük olsalar da, çatı katında bile birkaç tane vardı. "Sanırım tavandan sarkan bitkiler görebiliyorum."

"Claire'in söylediği gibi, evet. Şeyini... Eee..." Aklına "in" kelimesi geldi ama bunu bir kenara koyup seçimini başka bir ifadeden yana kullandı: "Muayenehanesini orada bulundurduğunu anlatmıştı. İksirlerini ve tılsımlarını hazırladığı yer." Gömleğinin manşetlerini yokladı; yolculuğun en kötü lekelerinden arınmak için kasabanın at yalağında yaptığı aceleci bir sünger banyosunun ardından hâlâ nemlilerdi. Ayrıca düzgün durduğundan emin olmak için saç bağını kontrol etti.

Kapı açıldı ve dışarıya iyi giyimli bir adam çıktı. Bir tüccar ya da belki bir avukat olabilirdi. İnce ince yağan yağmura karşı sıcak bir paltosu vardı. Kapı adamın arkasından kapanmadan önce iyice bakabilmek için gözetleyerek yana kaydı Buck.

"Kapıda bir hizmetçi var," diye aktardı. "Öyleyse kapıya tıklayıp Bayan Duncan'la görüşebilir miyim diye sorarım. İsmi bu mu?"

"Şimdilik, evet," dedi Roger. Buck'ın annesini görme ihtiyacını tamamen anlayışla karşılıyordu. Aslına bakılırsa, kendisi de onunla tanışmaya hevesliydi; beşinci göbekten büyük büyükannesiydi ve varlığından haberdar olduğu birkaç zaman yolcusundan biriydi. Fakat aynı zamanda, onun hakkında kayda değer bir tedirginlik hissedecek kadar çok şey duymuştu.

Yumruğunu ağzına götürerek öksürdü. "Seninle yukarı gelmemi ister misin? Yani eğer evdeyse."

Buck cevaplamak için ağzını açıp sonra kapattı, kısa bir süre boyunca durumu değerlendirdi ve başını evet anlamında salladı.

"Evet, isterim," dedi usulca ama Roger'a yandan şakayla karışık bir bakış attı. "Sohbetin sürmesine yardım edebilirsin."

"Memnuniyetle," dedi Roger. "Fakat kararlaştırdığımız gibi; ona kim ya da ne olduğunu söylemeye niyetin yok."

Buck tekrar başıyla onayladı. Gerçi artık gözleri kapıya odaklandığı için, Roger onun kulak vermediğini düşündü.

"Evet," dedi. "Hadi o zaman." Ardından başı ve omuzları dik bir şekilde, uzun adımlarla meydanın karşısına yürüdü.

"Bayan Duncan mı? Eee... Bilmiyorum baylar," dedi hizmetçi kadın. "Kendisi bugün evde ama şu an yanında Doktor McEvan var."

Roger'ın yüreği hopladı.

Buck aniden, "Hasta mı?" diye sorunca hizmetçi şaşkın bir şekilde gözlerini kırpıştırdı.

"Ay, hayır. Küçük salonda çay içiyorlar. İçeri gelip yağmurdan uzak durmak ister miydiniz? Ben de gidip hanımefendinin ne diyeceğine bakayım." Onları içeri almak üzere bir adım geriledi ve Roger bu hareketi kadının koluna dokunmak için bir fırsat olarak kullandı.

"Doktor McEvan bir ahbabımız olur. Ona isimlerimizi iletme ihtimaliniz var mı acaba? Roger ve William MacKenzie."

Palto ve şapkalarındaki suyu tedbirli bir şekilde silkelediler ama hizmetçi kadın birkaç dakika sonra geri geldi. Gülümsüyordu.

"Bayan Duncan, yukarı çıkın hoş geldiniz, diyor. Hemen şu merdivenlerden yukarıda. Ben gidip size biraz çay getireceğim."

Bir üst kattaki salon, biraz kalabalık ama sıcak ve renkli olan küçük bir odaydı. Gerçi adamların ikisi de mobilyalarla ilgilenmiyordu.

Şaşkın ama cana yakın görünen Doktor McEvan, "Bay MacKenzie," dedi. Onlarla el sıkışıp ateşin yanındaki sandalyesinden kalkmış olan kadına döndü. "Canım, seni eski hastalarımdan biri ve onun akrabasıyla tanıştırmama izin ver. Baylar, Bayan Duncan."

Roger, Buck'ın hafifçe kasıldığını hissetti ve bunu hiç şaşırtıcı bulmadı. Kendisinin de dik dik bakmadığını umuyordu.

Geillis Duncan'ın klasik bir güzelliği yoktu ama fark etmezdi. Dantelli bir başlığın altına toplanmış yumuşak sarı saçları ve elbette o gözleriyle, kesinlikle çekiciydi. Gözleri ki, onda kendininkileri kapatma ve Buck'ı aynı şeyi yapması için sırtından dürtme isteği yaratıyordu, zira kadın veya McEvan muhakkak fark edeceklerdi...

McEvan bir şey fark etmişti, doğru ama fark ettiği şey gözler değildi. Doktor McEvan belli belirsiz çatık kaşlarının altındaki hoşnutsuz gözleriyle onu izlerken, Buck ileriye doğru uzun bir adım atıp kadının elini tuttuktan sonra cesurca öptü.

Dik bir konuma gelirken doğruca o berrak yeşil gözlere gülümseyerek, "Bayan Duncan." dedi. "En naçiz ve en sadık kulunuzum, hanımefendi."

Sarı kaşlarından birini kaldırmış olan kadın gülümsedi, hemen sonrasında ise Buck'ın üstü kapalı meydan okumasına karşılık olarak takındığı neşeli bakış eşliğinde, gülümsemesini sürdürdü. İkisinin arasındaki, elektrik kıvılcımı kadar keskin olan çekim kuvvetini, olduğu yerden bile hissetti Roger. McEvan da öyle.

Buck'a manalı şekilde, "Sağlığınız nasıl Bay MacKenzie?" dedi McEvan. Ortaya bir sandalye çekti. "Lütfen oturun ve sizi muayene etmeme izin verin."

Buck bunu ya duymadı ya da duymamış gibi yaptı. Hâlâ Geillis Duncan'ın elini tutuyordu ve kadın da elini geri çekmiyordu.

"Bizi kabul etmeniz büyük nezaketti, hanımefendi," dedi Buck. "Ayrıca çay saatinizin düzenini bozmayı kesinlikle istemeyiz. Bir şifacı olarak gösterdiğiniz becerinin bahsini işittik ve mesleki olarak tanımlayabileceğiniz bir şekilde, yanınıza uğramak istedik."

"Mesleki," diye tekrarladı kadın ve Roger onun sesine hayret etti - ince ve neredeyse genç kızlara özgüydü.

Ardından kadın gülümsedi -genç bir kıza benzeme yanılsaması ortadan kayboldu- ve elini çekti ama bunu gönülsüzlüğün yavaş edasıyla, apaçık bir merakla dolu gözlerini Buck'a odaklamış hâldeyken yaptı. "Sizin mesleğiniz mi? Benimki mi?"

"Ah, bendeniz yalnızca naçizane bir avukatım, hanımefendi," dedi Buck. Bunu söylerken takındığı ciddiyet öylesine bariz bir şekilde yapmacıktı ki Roger onu yumruklamak istedi. Sonra Roger'a dönerek ekledi. "Yanımda gördüğünüz akrabam ise bir âlim ve müzisyendir. Fakat gördüğünüz gibi, boğazıyla ilgili hazin bir kaza geçirdi ve-"

Artık Roger onu hakikaten yumruklamak istiyordu. "Ben-" diyerek lafa başladı ama kaderin zalim cilvesiyle, boğazı tıkanmak için o anı seçti ve itirazı paslı bir borudan geçen su sesinin ötesine gidemedi.

Elini Roger'ın omzuna dostane bir şekilde koyup kuvvetle sıkarak, "Dediğim gibi, hanımefendi, bahsinizi işittik," diye devam etti Buck. "Yine dediğim gibi, merak ettik de acaba..."

"Bir bakayım," dedi kadın ve ilerleyip Roger'ın önünde durdu. Yüzü ansızın birkaç santimetre ötesinde belirmişti. Arkasındaki McEvan'ın suratı ise gittikçe kızarıyordu.

"Bu adamı daha önce muayene ettim," dedi McEvan kadına. "Ona bir miktar teselli sunabilmiş olsam da hasar kalıcı. Fakat-"

"Kalıcı, hakikaten." Kadın onun boyunbağını saniyeler içinde çözmüş ve gömleğinin yakasını açmıştı. Yara izinin üzerindeki parmakları sıcak ve narindi. Bakışlarını kaydırıp doğrudan Roger'ın gözlerinin içine baktı. "Ama aynı zamanda uğurluymuş, bana kalırsa. Ölmemişsin."

"Evet," dedi Roger. Sesi boğuk ama en azından tekrar iş görür hâldeydi. "Ölmedim." Tanrı aşkına, bu kadın gerçekten sar-

sıcıydı. Claire onu detaylı bir şekilde tarif etmişti ama Claire bir kadındı. Hâlâ Roger'a dokunuyordu ve dokunuşu hiçbir surette uygunsuz olmamasına rağmen, inanılmaz derecede samimiydi.

Buck gitgide sabırsızlanıyordu; kadının Roger'a McEvan'ın yaptığından daha fazla dokunmasından hoşlanmamıştı, boğazını temizledi.

"Merak ediyorum da, hanımefendi, acaba hiç şifalı otunuz, belki ilacınız var mı? Yalnızca sevgili akrabam için değil, ayrıca... Şey..." Çok daha hassas rahatsızlıkları olduğu için, başkalarının yanında dile getirmek istemediğini belli etme amaçlı bir tavırla öksürdü.

Kadına seks kokusu sinmişti. Yeni yapılmış seks. Bu koku ondan bir tütsü gibi yükseliyordu.

Hâlâ dikkatle baktığı Roger'ın önünde birkaç dakika daha kaldı. Fakat sonra gülümsedi ve Roger'ın boğazını aniden soğuk ve korunmasızlık hisleriyle baş başa bırakarak elini geri çekti.

Tebessümünü ve dikkatini Buck'a yönelterek, "Elbette," dedi. "Yukarıdaki küçük çatı katıma gelin, bayım. Eminim orada, size rahatsızlık veren şeyi iyileştirecek bir şeyim vardır."

Şöminedeki iyi ateşe rağmen, Roger tüylerinin göğsünden omuzlarına kadar diken diken olduğunu hissetti.

Buck ile McEvan'ın ikisi de hafifçe irkildiler ve kadın bunu gayet farkındaydı ama yüz ifadesi tamamen sakindi. Roger, dedesinin kendisine bakmasını dileyerek kızgın bakışlarını Buck'a odakladı. Buck ona bakmadı ama Geillis'in koluna girmek için hamle yaparak kadının elini tutup kendi dirseğinden içeri geçirdi. Yavaş ve sıcak bir his, Roger'ın ensesini alev alev yaktı.

McEvan gırtlağından çok küçük bir ses çıkardı.

Geillis ve Buck çok geçmeden gitmişti. Çatı katına çıkan merdivenleri tırmandıkları sırada, ayak sesleri ve neşeli konuşmaları yavaş yavaş kaybolmuş, Roger ve McEvan'ın ikisini de kendilerine has sebeplerden ötürü sessizlikte bırakmıştı.

***

Roger sevgili doktorun felç geçirmek üzere olduğunu düşündü. Buck ve Geillis'in apansız gidişleriyle ilgili kendi adı-

na hangi hisleri duyduysa -ki gayet güçlüydüler-, hepsi Hector McEvan'ın yüzünün rengi karşısında soluk kaldı.

Hafifçe kesik kesik nefes almakta olan doktorun benzi mosmordu. Bu sapkın çifti takip etmek istediği açıktı ama onlara yetiştiğinde makul olarak ne yapabileceğine dair hiçbir fikrinin olmaması gerçeği tarafından kısıtlandığı da bir o kadar barizdi.

"Düşündüğün gibi değil," dedi Roger, ruhunu Tanrı'ya emanet edip öyle olmadığını umarak.

McEvan ona ters ters bakmak için birden döndü. "Kahretsin ki öyle," dedi pat diye. "Sen onu tanımıyorsun."

"Sizin tanıdığınız kadar olmadığı kesin, hayır," dedi manalı bir şekilde ve bir kaşını kaldırdı.

McEvan kutsal şeylere küfür niteliğinde bir şey söyledi ve ocak demirini bir hışımla alıp şöminedeki tezek kömürü kalıplarına acımasızca sapladı. Demir hâlâ elindeyken kapıya doğru yüz seksen derece döndü ve yüzündeki ifade öyle bir hâldeydi ki Roger ayağa fırlayıp onu kolundan kavradı.

McEvan'ı sakinleştirme umuduyla sesini elinden geldiğince alçak ve sakin bir perdede tutarken "Dur, dostum. Kendine zarar vereceksin. Otur şimdi. O adamın kadına niçin ilgi duyduğunu sana anlatacağım."

"Kasabadaki her köpeğin kızgınlık dönemindeki bir kancığa ilgi duymasıyla aynı sebepten," dedi McEvan bütün kiniyle. Fakat elindeki demir çubuğu Roger'ın almasına izin verdi ve oturmayı reddetmesine karşın, hiç değilse göstermelik bir huzuru geri getiren pek çok derin nefes aldı.

"Tamam, anlat, öyleyse- ne faydası olacaksa artık."

İnsan ilişkilerinde inceliği ön plana almayı ya da sert tabirlerin üstünü örtmeye fırsat tanıyan bir zaman değildi.

"Kadın annesi ve o bunu biliyor," dedi Roger, lafı hiç dolandırmadan.

McEvan'ın beklediği şey her neyse, bu değildi ve Roger, adamın yüzünün şaşkınlıkla tamamen afalladığını görmekten bir an için keyif duydu. Fakat yalnızca bir an için, çünkü adama destek olmak zorunda kalacak olması muhtemeldi.

Doktoru tekrar kolundan tutup arkası ve kolları yüksek olan

sırma işlemeli bir koltuğa doğru çekerken, "Adamın ne olduğunu biliyorsun," dedi Roger. "Veya daha ziyade, bizim ne olduğumuzu. *Cognosco te?*"

"Ben-" McEvan'ın sesi gitmişti ama çaresizce kelimeleri ararken birkaç kez ağzını açıp kapattı.

"Evet, biliyorum," dedi Roger sakinleştirici bir şekilde. "Zor bir şey. Fakat sahiden biliyorsun, değil mi?"

"Ben- evet." McEvan birdenbire oturdu. Derin nefes aldı, bir veya iki kere göz kırptı ve bakışlarını kaldırıp Roger'a yöneltti.

"Onun annesi. Onun *annesi* mi?"

"Bu bilginin kaynağına güveniyorum," diye teminat verdi Roger ama aklında aniden bir ampul yandı.

"Ah... Kadının durumundan haberin vardı, değil mi? Şey... Bizim gibi olduğunu?"

McEvan başıyla onayladı. "Hiçbir zaman kabul etmedi. Nereden geldiğimi söylediğimde sadece güldü bana. Ve uzun bir süre boyunca emin olamamıştım. Ta ki..." Dudakları aniden ince bir çizgi şeklinde kenetlendi.

"Öyle sanıyorum ki onu herhangi bir şey için tedavi etmeniz gerekmemiştir," dedi Roger temkinli bir şekilde. "Kadının... Eee... Bu durumun mavi ışıkla herhangi bir bağlantısı olabilir mi?"

Geillis ve Doktor McEvan'ı, ikisi de soluk mavi bir ışık parıltısıyla kaplanmış, çıplak ve terli bir hâlde gözünün önüne getirmekten kaçınmak için büyük bir uğraş veriyordu. İnsan onun hakkında başka ne söylemek isterse istesin, kadın onun birkaç nesil evvelki büyük büyükannesiydi.

McEvan donuk bir bakış atıp kafasını iki yana salladı.

"Pek sayılmaz. Kendisi çok iyi bir şifacı ve teşhis konusunda da fena değil ama- onu yapamıyor." Görsel olarak örnekleme amacıyla parmaklarını kısaca oynattı ve Roger, boğazına McEvan dokunduğunda oluşan sıcaklığın zayıf bir hatırasını hissetti.

Doktor iç çekti ve bir elini yüzüne bastırdı.

"Kaçınmanın bir anlamı yok, sanırım. Onu hamile bıraktım. Ve "görmek" pek doğru bir kelime değil ama aklıma daha iyisi

gelmiyor. Ve spermimin onun yumurtasına ulaştığı anı görebildim. Şey... Eee... Cenini. Rahminin içinde parıldadı ve kadına dokunduğumda onu hissedebiliyordum."

Roger'ın yüzü kaçınılmaz şekilde ısındı. "Sorduğum için beni affet, ama bunun, kadın... Öyle olduğu için meydana geldiğini nereden biliyorsun? Normal bir kadınla durumun böyle olma ihtimali yok mu?"

McEvan "normal" kelimesine kasvetli bir şekilde güldü ve başını hayır anlamında salladı.

"Edinburgh'da bir kadından iki çocuğum vardı- kendi zamanımda," dedi usulca ve gözlerini indirip ayaklarına baktı. "Geri dönmeye çalışmama sebeplerinden biri de buydu." Roger zedelenmiş boğazından üzüntülü ya da şefkatli olmasını amaçladığı bir ses çıkardı ama hisleri ya da dil kökü kemiği yüzünden, ses dışarıya oldukça sert bir, "Hırr" olarak çıktı ve McEvan'ın rengi tekrar koyulaşmaya başladı.

"Biliyorum," dedi perişan bir şekilde. "Buna bir bahane bulmaya çalışıyorum."

İsabet olmuş, diye düşündü Roger. *Denemeye çalıştığını görmek isterdim, seni- seni-* Fakat karşılıklı suçlamaların o anda kimseye bir faydası olmazdı ve bunun yerine Geillis'e dönerek, konu hakkında söylemiş olabileceği her şeyi bastırdı.

"Onu hamile..." dedi çenesiyle ayak sesleri ve patırtıların duyulabilir olduğu tavanda bir yere doğru işaret ederek, "bıraktığını söyledin? Çocuk nerede peki?"

McEvan uzun, titrek bir nefes aldı. "Çok iyi bir şifacı olduğunu... Söylemiştim...?"

"Yüce İsa aşkına," dedi Roger. "Bunu yapacağını biliyor muydun?"

McEvan duyulabilecek şekilde yutkundu ama sessizliğini korudu.

"Tanrım," dedi Roger. "Tanrım. Seni yargılayacak konumda değilim ama olsaydım, dostum, cehennemde yanardın."

Bunun ardından, hepsini kendi hâllerine bırakıp merdivenlerden indi ve Cranesmuir'in sokaklarına çıktı.

***

Öfke hissini istikrarsız şekilde zapt etmeden önce kasaba meydanının etrafında on altı tur attı - küçük bir meydandı bu. Duncanlar'ın evinin önünde yumrukları sıkılmış hâlde ve derin nefesler alarak dikildi.

Geri dönmek zorundaydı. Bataklığa bilerek atlamış olsalar bile, boğulan kişileri kendi hâllerine bırakıp gitmezdi insan. Ayrıca, eğer kendi hâline bırakılmış McEvan ızdırap ya da öfkeye yenik düşüp çatı katındaki çifte saldırırsa neler olabileceğini düşünmek istemiyordu. O durumda Buck -veya Tanrı korusun- Geillis'in ne yapabileceğini düşünmeyi ise gerçekten istemiyordu. Bu fikir onu elektrik akımına kapılmışçasına harekete geçirdi.

Kapıyı çalma zahmetine girmedi. Arthur Duncan yerel hâkimdi; kapısı daima açıktı. Ayak seslerini duyan küçük hizmetçi, içerideki bir kapıdan kafasını uzattı ama kim olduğunu görünce muhtemelen adamın sadece bir şey için dışarı çıktığını düşünüp geri çekti.

Artık vicdan azabı kafasının içini Hector McEvan'ın salondaki küçük avizeden sallandığı ve havada çaresiz ayak çırpınışlarının olduğu görüntülerle donattığı için merdivenlerden neredeyse koşar adım çıktı.

Fakat içeri daldığında, McEvan'ı bedenini öne doğru bırakmış ve yüzü ellerinin arasına gömülmüş hâlde koltukta otururken buldu. Roger'ın girişini umursamadı ve hatta onu omzundan yavaşça sarstığında bile kafasını kaldırmadı. "Hadi, dostum," dedi Roger boğuk bir sesle ve ardından boğazını temizledi. "Hâlâ bir doktorsun, değil mi? Sana ihtiyaç duyuluyor."

Bu cümle McEvan'ın irkilmiş bir şekilde yukarı bakmasına sebep oldu. Suratı türlü hislerle kızarmıştı - hiddet, hicap, kasvet ve şehvet. *Şehvet bir his olabilir miydi?* diye kısa bir süre merak etti Roger, fakat bu düşünceyi o an için kuramsal bularak bir kenara koydu. McEvan doğruldu ve sanki orada açıkça sergilenen duygularını silmeye çalışırcasına, iki eliyle sertçe yüzüne sıvazladı.

"Kimin bana ihtiyacı var?" dedi soğukkanlı olmaya çalışarak ve ayağa kalktı.

"Benim," dedi Roger ve çakıl taşlarının düşmesi gibi bir sesle boğazını tekrar temizledi. Verdiği his de çakıl taşına benziyordu ve bu güçlü duygu onu, kelimenin tam anlamıyla, boğuyordu. "Dışarı gel, olur mu? Hava almam gerekiyor, senin de öyle."

McEvan seslerin artık dindiği tavana son bir bakış attıktan sonra dudaklarını birbirine bastırdı, başıyla onayladı ve masanın üzerinden şapkasını alarak peşine takıldı.

Roger meydandan çıkan yolda önderlik etti ve son evi geçtikten sonra, gübre yığınlarından kaçınarak ve üzerine oturabilecekleri -sıva kullanılmadan yapılmış olan- bir taş duvara ulaşana dek, bir inek yolundan yukarıya çıktılar.

Roger oturup McEvan'a eliyle işaret edince, o da itaatkâr bir şekilde duvarın üzerine yerleşti. Yaptıkları yürüyüş doktora bir durgunluk vermişti ama birden dönüp onun -hâlâ gevşek duran- yakasını açtı. Roger boğazında Geillis Duncan'ın dokunuşunun hayaletini hissedip ürperdi ama dışarısı soğuktu ve McEvan bunu umursamadı.

Doktor parmaklarını gevşek bir şekilde yara izinin etrafına sardı ve kafası yana yatmış hâlde bir dakika kadar dinliyormuş gibi göründü. Ardından elini hafifçe geri çekti ve zihnen yoğunlaşmanın sonucu olarak hafifçe çatılmış kaşları eşliğinde önce daha yukarıya, sonra ise aşağı kısma iki parmağını bastırarak dikkatle yokladı.

Ve Roger onu *hissetti* - hafif sıcaklığın aynı tuhaf heyecanını. O zamana kadar doktorun dokunuşları altında tuttuğu nefesini bu kavrayışla beraber aniden ve özgürce dışarı verdi.

"Tanrım," dedi ve kendi elini boğazına götürdü. Bu kelime de özgürce çıkmıştı.

"Daha iyi mi?" Evvelki üzüntüsü meslekî kaygıya dönüşmüş olan McEvan ona dikkatle bakıyordu.

"Öyle." Yara izi parmaklarının altında hâlâ çıkıntılıydı ama bir şey değişmişti. Boğazını deneme amaçlı temizledi. Hafif bir acı ve biraz tıkanıklık vardı ama bariz şekilde daha iyiydi.

Elini indirdi ve bakışlarını McEvan'a dikti. "Teşekkür ederim. Ne yaptın?"

Roger ve Buck Duncanlar'ın evine adım attığından beri McEvan'dan esen gerilim rüzgârları, tıpkı Roger'ın boğazındaki tıkanıklık gibi nihayet hafiflemişti.

"Sana tam bir kesinlikle ne söyleyebileceğimi bilmiyorum," dedi özür dilercesine. "Yalnızca sağlam bir dil kökü kemiğinin nasıl bir his verdiğini biliyorum ve seninkinin nasıl olduğunu anlayabiliyorum ve..." Çaresiz şekilde hafifçe omuz silkti. "Elimi oraya koyuyor ve nasıl bir his vermesi gerektiğini zihnimde canlandırıyorum."

Elini nazik şekilde tekrar Roger'ın boğazına koyarak muayene etti. "Şu anda çok az daha iyi olduğunu söyleyebilirim. Fakat büyük bir miktar hasar var. Bir gün tamamen iyileşeceğini söyleyemem, doğrusunu istersen bunu hiç sanmıyorum. Ancak eğer tedaviyi tekrarlamam gerekirse, dokunun tıpkı harici yaraların yapacağı gibi iyileşmesi için, iki tedavinin arasında biraz zaman olması lazım gibi görünüyor. Tahmin edebildiğim kadarıyla, ciddi bir yaranın tedavileri arasındaki en uygun süre, yaklaşık olarak bir ay. Geillis-" Tam burada yüzü şiddetli bir şekilde seğirdi ama çaba gösterip kendine hâkim oldu ve devam etti. "Geillis sürecin ayın evresinden etkilenebileceğini düşünüyor ama o..."

"O bir cadı," diye bitirdi Roger onun yerine.

Mutsuzluk ifadesi McEvan'ın yüzüne geri dönmüştü. Bunu gizlemek için kafasını öne eğdi.

"Belki," dedi yumuşak bir sesle. "Kuşkusuz ki... Kendisi sıradışı bir kadın."

"Ve ona benzeyen daha fazla kişinin olmaması insanlık için iyi bir şey," dedi Roger ama sonra kendini durdurdu. Eğer Jack Randall'ın ölümsüz ruhu için dua edebiliyorsa, cani bir deli olsun veya olmasın, kendi büyük büyükannesi için bundan daha azını yapamazdı. Ama o anki birincil sorun, kadın Hector McEvan'ı bütünüyle yok etmeden evvel, önünde duran bahtsız kişiyi Geillis Duncan'ın pençelerinden çekip çıkarmayı denemekti.

"Doktor McEvan... Hector," dedi usulca ve bir elini dokto-

run koluna koydu. "Buradan ve ondan derhal uzaklaşmanız gerekiyor. Yalnızca sizi mutsuz etmekle kalmayabilir, o sizi pekâlâ öldürebilir."

McEvan'ın gözlerindeki mutsuzluğun yerini kısa süre için şaşkınlık ifadesi aldı. Kafasını çevirdi, ağzını büzdü ve sanki fazla doğrudan yapmaya korkuyormuş gibi Roger'a bu sefer göz ucuyla baktı.

"Şüphesiz abartıyorsunuz," dedi ama kelimelerinde hiç inanç yoktu. Yutkunduğu sırada McEvan'ın kendi âdemelması gözle görülür şekilde inip kalktı.

Roger derin, tıkanmadan bir nefes aldı ve soğuk, rutubetli havanın tazeliğini göğsünde hissetti. "Hayır. Abartmıyorum," dedi yumuşak bir sesle. "Bunu bir düşün, olur mu? Ayrıca yapabiliyorsan, dua et."

McEvan da derin bir iç çekti ama aldığı nefes herhangi bir özgürlük hissi barındırmıyordu. Gözlerini aşağıya dikip çamurlu patikaya ve çukur yerlerde oluşan yağmurun dans ettiği su birikintilerine odakladı.

Çaresizce ve alçak sesle, "Yapamam," dedi. "Ben... Daha önce denedim. Yapamıyorum."

Roger'ın eli hâlâ McEvan'ın kolundaydı. Kuvvetli bir şekilde sıktı. "Öyleyse senin için ben dua ederim. Kadın için de," diye ekledi sesinde herhangi bir isteksizliğin belli olmadığını umarak.

"Teşekkür ederim, bayım," dedi doktor. "Bu benim için son derece kıymetli." Fakat gözleri sanki kendisinden bağımsızlarmış gibi kalkıp Cranesmuir ve tüten bacalarına doğru dönünce, Roger hiçbir umudun olmadığını anladı.

***

Roger, Cranesmuir'e geri yürüdü ve Duncanlar'ın kapısı açılıp Buck ortaya çıkana kadar meydanda bekledi. Buck, Roger'ı gördüğüne biraz şaşırmış -ama memnuniyetsiz değilgibi duruyordu. Başıyla selam verdi fakat konuşmadı. Beraber lokantası olan bir hana yürüdüler. Burada bir oda tutup yemekten önce kendilerini tazelemek için üst kata çıktılar. Lokantalı

hanın hizmetlerine banyo dâhil değildi ama sıcak su, ustura, sabun ve havlular, makul bir temizlik hâline yeniden kavuşmaları için epey yardımcı oldu.

Buck gereğinden fazla konuşmamıştı ama yüzünde tuhaf -yarı memnun ve yarı mahcup- bir ifade vardı. Ayrıca Roger'a bir şey söyleyip söylememek konusunda kararsız ama daha ziyade söylemek istermiş gibi yan bakışlar atmaya devam ediyordu.

Roger sürahiden bir kupaya su koydu, yarısını içti ve kupayı bir boyun eğme edasıyla geri bıraktı.

"Yapmadığını söyle," dedi nihayet. "Lütfen."

Buck ona hızlı bir bakış attı. Bu kelimelerden dolayı hem hayrete düşmüş, hem de belli belirsiz eğlenmiş gibi görünüyordu.

Roger'ın karnını düğümlemeye yetecek kadar uzun bir duraksamanın ardından, "Hayır," dedi. "Hayır, yapmadım. Fakat yapamazdım demiyorum," diye ekledi. "O... Gönülsüz değildi."

Roger bilmek istemediğini söylerdi ama kendini kandırmayı beceremiyordu. "Denedin mi?"

Buck başıyla onayladı ve kupadaki suyu alıp kalanını kendi yüzüne çarptıktan sonra bir oh çekerek silkip attı.

"Onu öptüm," dedi. "Göğsüne elimi koydum."

Kadının koyu yeşil renkli yünlü korsesinden taştıkları için, Roger o göğüslerin yukarı taraflarındaki şişkinliklerini görmüştü. Kar taneleri kadar yuvarlak ve beyaz fakat büyüklerdi. Kayda değer miktarda bir irade gücü vasıtasıyla, kendini, "Sonra ne oldu?" diye sormaktan alıkoydu.

Gerçi, bunu yapmasına gerek yoktu; Buck besbelli olayı yeniden yaşıyordu ve bunun hakkında konuşmaktan başka hiçbir şey istemiyordu.

"Elini benim elimin üstüne koydu ama elimi oradan çekmedi. İlk başta yapmadı. Öpmeye devam etti." Aniden durdu ve tek kaşını kaldırıp Roger'a baktı. "Çok fazla kadın öptün mü?"

"Çetelesini tutmadım," dedi Roger sesinde hafif bir kızgınlıkla. "Sen?"

Dalgın bir şekilde, "Onunla birlikte dört," dedi Buck. Kafasını iki yana salladı. "Bu farklıydı."

"Öyle olmasını beklerdim. Anneni öpmek, yani-"

"O şekilde bir farklılık değildi." İki parmağıyla, bir kız çocuğunun yapabileceği gibi, hafifçe dudaklarına dokundu. "Diğer şekilde. Ya da belki tam olarak bunu kast etmedim. Bir keresinde bir fahişeyi öpmüştüm ve buna hiç benzemiyordu." Dudaklarını dalgınlıkla kısa bir müddet okşadı. Ardından ne yaptığını fark edip, bir an için utanmış görünerek elini geri çekti. "Daha önce hiç bir fahişeyle beraber oldun mu?"

"Olmadım," dedi Roger. Sürekli kusur bulan biri gibi konuşmamaya çalışsa da pek becerememişti.

Buck bunu göz ardı edip omuz silkti. "Neyse işte. Beni hiç acele etmeden öperken elimi göğsünde tutmaya devam etti. Fakat sonra..." Duraksadı, yüzü kızarmıştı.

Bunun üzerine Roger oturuşunu dikleştirdi. Buck ve yüz kızarması mı? Kendini tutamayıp, "Sonra ne?" diye sordu.

"Sonra, çok yavaş bir şekilde aşağı indirdi, bilirsin, vücudunun üzerinden, beni hâlâ öperken ve- yani, eteğinin hışırdadığını duymuş olmam gerekirdi, değil mi? Dikkatimi vermiyordum çünkü elimi alıp... Eee... kadınlık organına koyduğunda şaşkınlıktan bayılacağım sandım."

"Onun- eee şeyi- o şey, yani çıplak mıydı?"

"Yumurta kadar çıplak ve bir o kadar da pürüzsüzdü," diye detaylandırdı Buck. "Daha önce böyle bir şey duymuş muydun?"

"Duymuştum, evet."

Buck, genişlemiş olan yeşil gözlerini ona dikti. "Demek istiyorsun ki karın-"

"Lanet olası, öyle bir şey demek istemiyorum," dedi hemen Roger. "Sakın Brianna'dan söz etmeye cüret etme, yoksa oynaman için kafanı eline veririm."

"Tek başına beceremezsin ki," dedi Buck ama Roger'ı sakinleştirmek için elini salladı. "Annemin bir fahişe olduğunu bana neden söylemedin?"

"Kesin olarak bilsem bile sana öyle bir şeyi söylemezdim. Zaten bilmiyordum," dedi Roger.

Buck bir an için gözlerini kaçırmadan ona baktı. "Eğer dü-

rüst olamazsan," dedi en sonunda, "asla doğru düzgün bir din adamı olamazsın."

Bu söz tarafsızca söylenmişti - kızgınlık olmadan. Ve o nedenle daha çok içine oturmuştu, çünkü doğruydu.

Roger burnundan kuvvetle nefes alıp aynı şekilde geri verdi. "Pekâlâ," dedi. Ve Gillian Edgars, nam-ı diğer Geillis Duncan hakkında bildiği veya bildiğini sandığı her şeyi Buck'a anlattı.

Gözlerini kırpıştırarak, "Yüce Tanrım," dedi Buck.

"Evet," dedi Buck kısaca. Buck'ın annesiyle karşı karşıya gelişini tasvir etmesi, Roger'ın aklına Brianna'nın canlı bir şekilde rahatsız edici bir görüntüsünü getirmişti ve bu imgeyi def edememişti. Onu müthiş bir şekilde arzuluyordu ve bunun sonucu olarak, Buck'ın aklında dolaşan Geillis'le ilgili görüntülerin fena halde farkındaydı. Adamın elinin dalgınlıkla yuvarlak bir şey tutar gibi durduğunu ve parmaklarının bir şey ararcasına avcunun içine çekildiğini gördü. İsa adına, kadının mayhoş ve arsız kokusunu Buck'ın teninin üzerinden alabiliyordu.

Bakışlarını kaçırarak, "Artık tanıştın," dedi Roger aniden. "Ve onun ne olduğunu biliyorsun. Bu kadarı yeterli mi sence?" Soruyu, sorudan ibaret tutmaya dikkat ediyordu ve Buck başıyla onayladı fakat bunu cevap olarak yapmamıştı. Daha ziyade içsel bir konuşma yapıyor gibiydi. Kendi kendine mi yoksa Geillis'le mi konuştuğunu bilmiyordu Roger.

Aslında cevap vermeksizin, "Babam," dedi Buck dalgın bir şekilde. "MacLaren ailesinin küçük çiftliğinde onunla tanıştığımızda söylediklerinden yola çıkarak, annemi henüz tanımıyor olabileceğini düşündüm. Ama ilgiliydi, bunu anlayabiliyordun." Aklına bir fikir gelince birdenbire Roger'a baktı. "Sence gidip onu bulmasını bizimle tanışması mı sağladı, sağlayacak?" diye düzeltti kendi ifadesini. Bakışlarını aşağıya indirdi, sonra tekrar kaldırıp Roger'a baktı.

"Yani senin küçük oğlunu bulmak için gelmeseydik ben var olmayacak mıydım?"

Roger bu tür durumlara özgü, her zamanki hayret içindeki ürperme hissini duydu. Sırtına aniden soğuk parmaklar koyulmuş gibi bir şeydi bu.

"Belki öyledir," dedi. "Fakat bunu hiçbir zaman öğrenebileceğini sanmıyorum. Kesin olarak bilemezsin."

Geillis Duncan konusunu kenara bırakmaktan dolayı memnundu ama Buck'ın diğer ebeveyni muhtemelen daha az tehlikeli değildi.

"Dougal MacKenzie ile konuşman gerektiğini düşünüyor musun?" diye sordu Roger, temkinli bir şekilde. Leoch Kalesi ya da MacKenzieler'in yakınındaki hiçbir yere gitmek istemiyordu ama eğer Buck isterse bunu yapmaya hakkı vardı. Ve eğer yaparsa Roger'ın ona yardım etmek için bir -aslında iki- yükümlülüğü vardı. Birincisi akraba ve ikincisi rahip olarak. Ve böyle bir konuşma her nasıl sonuçlanırsa sonuçlansın, Geillis'le yapılan buluşma kadar rahatsızlık verici olacağından büyük ölçüde şüpheliydi.

Fakat tehlike konusuna gelince...

Buck kendi kendine konuşurcasına yumuşak bir ses tonuyla, "Bilmiyorum," dedi. "Adama- ikisine de ne söyleyeceğimi bilmiyorum.

Bu söz Roger'ı korkutunca oturuşunu dikleştirdi. "Onun yanına tekrar gitmeye niyetin yok, değil mi? Annenin yanına?"

Buck'ın ağzının bir tarafı kıvrıldı. "Yani, birbirimize pek fazla şey söylemedik," diye belirtti.

"Ben de," dedi Roger kısaca. "Babama."

Buck boğazından kararsız bir ses çıkardı ve çatının damlalarının üzerine dökülen yağmurun yükselmekte olan ritmini dinlerken sessizliğe büründüler. Minik ateş, bacadan inen yağmurun altında gittikçe azaldı ve söndü. Ardında sıcaklığın hafif kokusundan fazlasını bırakmamıştı. Kısa bir süre sonra Roger kendisini pelerinine sardı ve yatağın bir yanına kıvrılıp bedeninin, uykunun gelmesine yetecek kadar ısınmasını bekledi.

Çatlak pencereden içeri giren hava, eğrelti otları ve çam kabuklarının ıslak kokusunun yanı sıra, soğukla da keskinleşmişti. Hiçbir yer İskoçya gibi kokmazdı ve Roger kalbinin, buradaki sert koku tarafından yatıştırıldığını sezdi. Buck'ın sesi ona karanlığın içinden usulca ulaştığında, neredeyse uyumak üzereydi.

"Ama ondan bahsettiğin için memnunum."

32

PEK İYİ BİR İNSAN DEĞİL

Roger, Buck'ı Geillis Duncan'dan uzaklaştırmanın makul olacağını düşünerek kasabanın dışında kamp yapmakta ısrar etti. Bu kez yağmur yağmıyordu ve düzgün bir ateş için yeterli miktarda çam dalı toplamayı başardılar; çam nemli dahi olsa reçinesi sayesinde genellikle alev alırdı.

"Ben pek iyi bir insan değilim." Sözcükleri sessizdi ve ifade etmesi zamanını aldı. Roger, elinde uzun bir çubukla, kayanın üstüne çöküveren ve gelişigüzel bir tavırla ateşi karıştıran Buck'ı yoklamak için bakındı. Roger, eliyle çenesini ovaladı. Yorgun, hevessiz hissediyordu ve daha fazla danışmanlık yapacak ruh halinde değildi.

Bir anlık duraksamadan sonra, "Daha kötülerini de gördüm," dedi. Kulağa pek ikna edici gelmiyordu. Buck, ona sarı püsküllü saçının altından baktı. "Bir teselli aramıyorum," dedi ilgisizce. "Bu sadece bir gerçek. İstersen buna girizgah de."

"Pekâlâ." Roger gerindi, esnedi ve kendini sakinleştirdi. "Neyin girizgahı? Bir özrün mü?" Dedesinin suratındaki sorgulayan ifadeyi gördü, rahatsız oldu ve boğazına dokundu. "Bunun için."

"Ah, şu mesele." Buck biraz geriye doğru atıldı ve dudaklarını büzdü, gözleri yarada sabitlenmişti.

"Evet, *o mesele*!" diye çıkıştı Roger, rahatsızlığı aniden öfkeye dönüştü. "Acaba hiç benden edindiğin bir fikir var mı piç kurusu?"

"Belki biraz." Buck ateşi kurcalamaya devam etti, çubuğunun sonuna kadar yanmasını bekledi, daha sonra onu tekrar çamura sapladı. Daha sonra sessizliğe büründü ve bir anlığına kuru eğreltiotlarına doğru esen rüzgârın dışında etrafta ses çıkmadı. *Yanımda yürüyen bir hayalet,* diye düşündü Roger alev ışığının etrafındaki kahverengi yaprakların hareketlenip durgunlaşmasını izleyerek. "Ama niyetinin ne olduğu önemli. Senin asılmanı istemedim."

Roger buna karşılık olarak alçak, saldırgan bir ses çıkardı. Canı yanmıştı. Konuşmanın veya şarkı söylemenin hatta homurdanmanın bile canını yakmasından yorulmakla lanetlenmişti.

"Toz ol," dedi aniden, ayağa kalkarak. "Yalnızca toz ol. Seni görmek istemiyorum."

Daha sonra Buck ona uzun bir bakış attı, bir şey söyleyip söylememe konusunu tartışıyor gibiydi ama sonra omzunu silkti, ayağa kalktı ve gözden kayboldu. Yine de beş dakika içinde geri döndü, her an bir şey söyleyecek biri edasıyla oturdu. *İyi*, diye düşündü Roger. *Bununla başa çık*. "O mektupları okurken siz ikinize geçmişin gelecekle iletişime geçmesinden başka bir yol varmış gibi göründü mü?"

"Yani, tabii ki," dedi Roger sabırsızca. Turplardan birini test etmek için kamasını sapladı; hâlâ bir kaya kadar sertti. "Her türlü şey hakkında düşündük – taşların altındaki günlükler, gazete ilanları ve daha az kullanışlı birçok düşünce. Fakat bu seçeneklerin çoğu ya çok belirsiz ya da çok riskliydi, bu yüzden bankaları kullanmayı kararlaştırdık. Ama ..." Sesi kısıldı. "Ve sanıyorum sen daha iyi bir şeyler düşündün?" dedi Roger.

"Neden ama adamım, burnunun dibinde." Yapmacık bir gülümsemeyle Buck kendi turpunu denemek için eğildi ve sonucu makul buldu, turpu kamasının ucunda küllere doğru taşıdı.

"Sana soracağımı sanıyorsan-"

"Onun da ötesinde," dedi Buck lafın arasında turpunu üflerken, "bu, geleceğin geçmişle konuşması için tek yol." Sert, direkt bir bakış attı ve Roger bir tornavida ile bıçaklanmış gibi hissetti.

"Ne- sen mi?" dedi birdenbire. "Demek istediğin sen-"

Buck kafasını salladı, gözleri dumanı tüten turpundaydı genellikle. "Sen olamazsın, değil mi?" Aniden yukarı baktı, yeşil gözleri ateş gibiydi. "Gitmeyeceksin. Aramaya devam etmem konusunda bana güvenmezsin."

"Ben-" Sözcükler Roger'ın boğazında takılı kaldı fakat suratından her şeyin okunduğuna oldukça emindi.

Buck'ın suratı yamuk gülümsemesiyle çarpılmıştı. "Aramaya devam ederdim," dedi. "Ama bana inanmadığını görüyorum."

"Mesele o değil," dedi Roger boğazını temizleyerek. "Bu sadece- Jem'in burada olma ihtimali varken gidemem. Gittiğimde geri geleceğime emin değilken ve o... Diğer tarafta değilken olmaz." Çaresiz bir yüz ifadesi takındı. "Gidersem belki de onu sonsuza kadar terk ederim?"

Buck yere bakarak kafasını salladı. Roger karşısındaki adamın boğazındaki hareketi de gördü ve nihayet anlamanın verdiği ani sancıyla vuruldu.

"Senin Jem," dedi Buck sessizce. "Onun nerede olduğunu biliyorsun en azından. Yani zamanını demek istedim." Soru açıktı: Buck taşları tekrar riske atmaya istekliyse, bunu neden kendi ailesini aramak yerine Bree'ye mesaj taşımak için yapıyordu?

"Hepiniz benimsiniz, öyle değil mi?" dedi Buck kısık bir sesle. "Benim kanım. Benim... Evlatlarım."

Her şeye rağmen, Roger buna duygulanmıştı. Biraz. Öksürdü ve bu canını yakmadı. "Öyle bile olsa," dedi. Doğrudan Buck'a baktı. "Neden? Kendin için yapabilirsin."

"Hımm." Buck tekrar turpunu dürttü ve ateşe geri koydu. "Evet. Neyse, bunu demek istemiştim. Ben pek iyi biri değilim. Tamamen kayıp da değil ama belki de dünyaya sunabileceğin daha çok şey vardır." Roger'a bakış atarken dudakları biraz büküldü.

"Gururum okşandı," dedi Roger ilgisizce. "Mesele buysa, ben olmadan da dünyanın oldukça iyi geçindiğini hayal edebiliyorum."

"Belki evet. Ama belki de ailen bunu yapamaz."

Roger bunu sindirirken, yalnızca ince bir dalın yanma sesi ve uzakta cilveleşen baykuşların ötüşü ile bölünen uzun bir sessizlik oldu.

"Peki ya senin kendi ailen ne olacak?" diye sordu sonunda. "Karın sensiz daha mutlu olur diye düşünüyorsun gibi. Neden? Ona ne yaptın?"

Buck keyifsiz bir ses çıkardı. "Ona âşık oldum." Aşağıya, ateşe doğru bakarak derin bir nefes aldı. "Onu istedim."

Morag Gunn ile Inverness'ta, bir avukatla hukuk okumaya

başladıktan hemen sonra tanışmıştı. Avukat Essich yakınlarındaki bir çiftliğe yaşlı bir adamın vasiyetini ele almak için çağrılmış ve öğrencisini de yanında götürmüştü.

"Üç gün sürdü. Yaşlı adam o kadar hastaydı ki, bir seferde birkaç dakikadan fazlasına kulak veremedi. Bu yüzden biz de aileyle kaldık ve bana içeride ihtiyaç yokken domuzlarla, tavuklarla ilgilendim." Omuz silkti. "Gençtim ve kötü görünmüyordum, ayrıca kadınların beni beğenmesini sağlayan taktiklerim vardı. O da beni beğendi ama Donald McAllister'a aşıktı, Daviot'ta genç bir çiftçi."

Fakat Buck genç kadını unutamamıştı ve işi olmadığı her gün onu ziyarete gitti.

"Donald çok içiyordu ve bir ahırda eli Mary Finlay'in korsesinin içinde yakalandı. Tanrım, ne şamataydı!" Buck'ın suratında kederli bir gülümseme belirdi. "Mary'nin kardeşleri Donald'ı patakladı ve onu yere serdiler, Kıyamet Günü'ymüş gibi tüm kızlar gülüşüp çığlık atıyordu. Ve zavallı Morag inek ahırının arkasındaydı, kalbi dışarı çıkacak gibiydi."

"Ve sen, hımm, onu sakinleştirdin," diye tahmin etti Roger, sesindeki şüpheci tonlamayı sürdürmemeye çalışarak. Buck ona keskin bir bakış fırlattı ve sonra omuz silkti

"Bunun benim tek şansım olabileceğini düşündüm," dedi basitçe. "Evet. Öyle düşündüm. Kendi başına içme konusunda korkunçtu... Onu zorlamadım." Dudaklarını birbirine bastırdı. "Ama hayırı cevap olarak kabul de etmedim ve bir süre sonra o da söylemekten vazgeçti. Evet. Ve ertesi sabah uyanıp fark ettiğinde ..." Buck, tek kaşını kaldırdı. "Daha sonra kimseye hiçbir şey anlatmadı. İki ay geçmişti, ta ki fark edene kadar ..."

Buck mart ayında bir gün Bay Ferguson'ın odasına geldiğinde Morag Gunn'ın babasını ve üç ağabeyini onu beklerken buldu ve yeminler okunur okunmaz evli bir adam oluvermişti.

"Yani." Buck nefes aldı ve bir eliyle yüzünü ovaladı. "Biz... Devam ettik. Ona delicesine âşıktım ve o bunu biliyordu, bana iyi davranmaya çalıştı. Ancak esas istediği kişinin Donald olduğunu ve hâlâ onu sevdiğini biliyordum. Adam hâlâ oradaydı ve onu sığır satışlarında görebilirdi."

Bu durumun Buck'a karısı ve minik çocuğuyla beraber Kuzey Coraline'a yelken açma fırsatı sağladığını biliyordum.

"Unuttu sandım," dedi düz bir sesle.

Fakat MacKenzieler için Yeni Dünya'da işler kötü gitmişti; Buck bir avukat olarak deneyimini kabul ettiremedi, az paraları vardı, evleri ve onlara yardım edebilecek bir akrabaları yoktu.

"Bu yüzden geri döndük," dedi Buck. Turpunu ateşte yuvarlayarak çekti ve çubuğunu sapladı; siyah kabuk kırıldı ve beyazı göründü. Bir anlığına sebzeye baktı, daha sonra üstüne bastı ve küllerin içine doğru ezdi.

"Ve Donald da hâlâ oradaydı tabii ki. Evli miydi?"

Buck kafasını salladı, daha sonra gözlerinin önünden saçını çekti.

"İyi değildi," dedi yumuşak bir sesle. "Taşlardan nasıl geçtiğim konusunda anlattıklarım doğruydu. Ama kendime gelip de işlerin nasıl olduğunu keşfedince – hiç geri gelmezsem Morag için en iyisi olacağını anladım. Ya bir süre sonra beni öldü sanıp Donald ile evlenecekti ya da en kötüsü babası onu çocuklarla beraber yanına alacaktı. İyi yaşayacaklardı - yaşlı adam ölünce babası çiftliği miras olarak almıştı."

Roger boğazındaki gerginliği hissetti ama bir önemi yoktu. Buck'ın omzuna uzandı ve sıktı. Buck hafifçe homurdandı, ama kendini geri çekmedi.

Fakat bir süre sonra iç geçirdi ve Roger'a dönerek doğruldu. "Yani görüyorsun ya," dedi. "Eğer geri döner ve karına ne yapılması gerektiğini söylersem -ve şanslıysan, anlatmak için geri gelirsem- bu belki de yapabileceğim tek iyi şeydir. Ailem için, ailen için."

Konuşmak için sesini kontrol edebilmesi Roger'ın biraz zamanını aldı.

"Evet," dedi. "Pekala. Sabah olsun da. Yani Lallybroch'a gitmeyi kastettim. Belki gider ve Dougal MacKenzie'yi Leoch'ta görürsün. hâlâ şeyi düşünüyorsan... Yani sonra... Daha sonra karar vermek için yeterli zaman olacak."

33

LOCADAN BİR DOST

Craigh na Dun, İskoçya Dağları
21 Aralık 1980

Esmeralda'nın saçları çok kırmızıydı. *Birileri fark edecek. Sorular soracaklar. Seni aptal, bunu neden düşünüyorsun ki? Puanlı bikini giymiş bir Barbie'yi çok daha hızlı fark ederler...* Bree, Mandy'nin korkunç kırmızı peruklu, on sekizinci yüzyılda bulunabilecek en canlı renkte boyaya sahip bez bebeğini bir anlığına ortadan kaldırmak için gözlerini kapattı. Bir taşın üstünde seyahat ediyordu, "Kahretsin!" dedi fısıldayıp, sonra gözlerini açık tutarak Mandy'nin boştaki elini daha sıkıca tuttu - kızı diğer eliyle Esmeralda'yı kavramıştı.

Bebeğin saçı hakkında neden endişelendiğini elbette biliyordu. Alakasız şeyler düşünmezse hemen şimdi geri döner ve yokuşu paniklemiş bir tazı gibi koşar, Jem ve Mandy'yi karaçalıya doğru sürüklerdi.

Bunu yapacağız. Yapmak zorundayız. Hepimiz orada öleceğiz, karanlıkta öleceğiz... Ah, Tanrım, ah, Tanrım...

"Anne?" Jemmy ona baktı, minik kaşları çatılmıştı. Onaylayan bir gülümsemeyle bakarken, *iyi denemeydi,* diye düşündü ama çocuğun panik dolu ifadesinden kendisinin pek ikna edici olmadığını anlamıştı.

"Sorun yok," dedi gülümsemeyi bırakıp sesine yansıtabileceği tüm inancını toplayarak. "Sorun yok, Jem."

"Hımm." Jem hâlâ endişeli görünüyordu ama yüzünü yukarı kaldırdı ve ifadesi düzeldi. "Onları duyabiliyorum," dedi yumuşakça. "Sen de onları duyabiliyor musun anne?"

Bu oğlunun elini daha da sıkmasına sebep oldu ve Bree onun fark ettiğini düşünmese de oğlu irkilmişti. Jem dinliyordu. Bree duraksadı ve hepsi dinlemeye koyuldu. Rüzgârın telaşını ve kahverengi fundalığın üstündeki hafif, kısa yağmur

patırtısını duyabiliyordu. Mandy, Esmeralda'ya mırıldanıyordu. Jem'in suratı yukarı dönüktü, ciddi fakat korkmamıştı. Bree tepenin zirvesinden zar zor görünebilen taşlardan birinin sivri ucunu görebiliyordu.

"Yapamıyorum tatlım," dedi tuttuğu nefesin birazını vererek. "Henüz değil." *Peki ya onları duyamıyorsam ne olacak? Ya kaybettiysem? Yüce Meryem, bize duacı ol...* "Hadi... Biraz yaklaşalım."

Son yirmi dört saattir içi buz tutmuştu sanki. Yemek yiyememişti ya da uyumamıştı, ilerlemeye, her şeyi kenara bırakmaya ve gerçekten başarabileceklerine inanmayı reddederek fakat gerekli hazırlıkları ürpertici bir sakinlikle yaparak devam etmişti.

Omzunda asılı duran deri çanta gerçekliğini hissettirircesine biraz şıngırdadı. Ağırlık, taşımak için fazla olabilirdi ama bu onu rüzgârın ve suyun çekimine karşı sabit, yerçekimine karşı güvenli tutuyordu. Jem elini bıraktı ve Bree'nin eli, cebinden baldırına bağlanmış üç sert yumruyu hissedebilmek için eteğindeki aralığa gitti.

Jemmy'nin Kuzey Carolina'da patlattığı büyük opallar gibi patlarlar endişesiyle sentetik taşları kullanıyor olmaktan korkuyordu. Aniden Fraser Tepesi'ne -ve ebeveynlerine- olan bir özlemle sürüklendi, o kadar yoğundu ki gözyaşları gözlerinde birikti. Zor da olsa gözlerini kırptı ve sanki rüzgârın suçuymuş gibi onları koluna sildi. Fark etmezdi; çocukların ikisi de fark edemezdi. Şimdiyse iki çocuğu birden yukarı bakıyordu – ve sonunda farkına vardı ki taşları duyabiliyordu; mırıldanıyorlardı ve Mandy de onlarla mırıldanıyordu.

Gönülsüzce arkasına baktı, takip edilmediklerine emin olmak istiyordu ama ediliyorlardı. Lionel Menzies arkalarından hızlıca tırmanarak geliyordu.

"Kahretsin!" dedi yüksek sesle ve Jem ne olduğunu görmek için döndü.

"Bay Menzies!" dedi ve yüzünü rahatlayan bir gülümseme bürüdü. "Bay Menzies!"

Bree sertçe Jem'e olduğu yerde kalmasını söyleyen bir ifade takındı ve sarp patikaya, Menzies'e doğru birkaç adım indi,

ayakkabılarının altından minik taşlar zıplayarak adama doğru düştü.

"Korkma," dedi adam ve nefesi kesilmiş şekilde yukarı çıkıp onun önünde durdu. "Ben- ben güvende olduğunuza emin olmak için geldim. Sizin- sizin uzaklaştığınıza emin olmak için." Yukarıya, ondan daha yukarıya işaret etti.

Bree yukarıya bakmak için dönmedi; şimdi taşların yavaşça mırıldandığını iliklerine kadar duyabiliyordu. "Biz iyiyiz," dedi, sesi şaşırtıcı derecede sabitti. "Gerçekten. Şey... Teşekkürler," diye ekledi gecikmiş bir kibarlıkla.

Adamın yüzü solgundu ve biraz gergindi ama umulmadık şekilde gülümsedi. "Benim için bir zevkti," dedi, aynı kibarlıkla. Fakat geri gitmek için arkasını dönmedi. Bree bir anlığına nefes aldı, donmuş çekirdeğinin buzunun çözüldüğünü fark etti. Tekrardan canlıydı, tamamen ve bütünüyle tetikteydi.

"Güvende olmamamız için bir sebep mi var?" diye sordu, adamın gözlüklerinin arkasındaki gözlerini izleyerek. Adam yüzünü buruşturdu ve omzundan geriye göz attı.

"Kahretsin," dedi. "Kim? Rob Cameron mı?" Hızla konuşmuştu ve ismi duyup hızla dönen Jem'in ayaklarının altındaki çakılların gıcırtısını fark etti.

"O ve onun arkadaşları, evet." Yukarı işaret etti. "Siz, şey, cidden gitmelisiniz. Hemen demek istiyorum."

Brianna, Galce bir küfür mırıldandı ve Jemmy gergin şekilde kıkırdadı. Menzies'e sert sert baktı.

"Peki Rob ve onun aptal sürüsü bizim peşimizden gelse ne yapmayı planlıyordun?"

"Ne yaptıysam onu," dedi adam basitçe. "Seni uyarıyorum. Yerinde olsam giderdim. Senin, şey, kızın...?"

Brianna, Mandy'ye bakmak için döndü; Esmeralda bir kolunun altındaydı ve güç bela patikada topallıyordu.

"Jem!" Brianna büyük bir adım attı, oğlunun kolunu kavradı ve Lionel Menzies'i patikada yalnız bırakarak, Mandy'nin ardı sıra tepeyi tırmandılar.

Mandy'yi taş halkanın kenarında yakaladılar ve Bree kızının

elini tutmaya çalıştı fakat başaramadı. Lionel Menzies'in arkalarından geldiğini duyabiliyordu. "Mandy!" Minik kızı yakalayıp doğruldu, hızlı hızlı soluyordu ve etrafı taşlarla çevrilmişti. Mırıltı çok tizdi ve ses dişlerini kaşındırıyordu; hissettiklerinden kurtulmaya çalışarak bir ya da iki kez dişlerini gıcırdattı ve Menzies'in gözlerini kırpıştırdığını gördü. *Harika.*

Daha sonra aşağıda bir araba motorunun sesini duydu ve Menzies'in yüzünün telaşla çarpıldığını gördü. "Git!" dedi. "Lütfen!"

El yordamıyla eteğinin altını yokladı, elleri titriyordu ve sonunda üç taşı da tuttu. Hepsi aynı türdendi, boyutlarında ufak farklılıklar olsa da hepsi küçük zümrütlerdi. Onları seçmişti, çünkü Roger'ın gözlerini anımsatıyorlardı. Düşüncesi onu sakinleştirmişti.

"Jem," dedi Brianna ve bir taşı onun eline koydu. "Ve Mandy, işte seninki de burada. Ceplerinize koyun ve-"

Fakat Mandy, minik yumruğunda zümrüdü kavrayarak duran taşların en büyüklerinden birine doğru döndü. Ağzı bir anlığına açık kaldı ve sonra yüzü sanki biri onun içinde mum yakmışçasına aydınlandı.

"*Babacığım!*" diye çığlık attı ve elini Brianna'nın elinden hızla çekti, doğruca taşa doğru koştu.

"Yüce İsa!" Brianna, Menzies'in şaşkınlığını zar zor duydu. Taşa doğru koştu, rüzgâra yenik düşen Esmeralda'ya takılıp düştü ve çimene doğru yere serildi.

"Anne!" Jem bir anlığına yanında durdu, Brianna'ya ve küçük kardeşinin içine girerek kaybolduğu taşa, bir ileri bir geri delicesine bakıyordu.

"Ben... İyiyim," diyebildi Brianna ve bu güvenceyle Jem açık alana doğru ilerledi, geriye doğru seslendi. "Onu getireceğim anne!"

Nefessiz kaldı ve arkasından çığlık atmak istedi fakat sadece vızıldayan boğuk bir ses çıkardı. Ayak sesleri korkuyla etrafına bakmasına sebep oldu, sadece halkanın ucuna koşmuş, yamaca dikkatlice bakan Lionel vardı. Uzakta araba kapılarının çarparak kapatıldığını duydu. *Kapılar. Birden fazla.*

Brianna tökezleyerek kalktı; çantasının üstüne düşmüştü ve kaburgalarını yaralamıştı ama bunun bir önemi yoktu. Yarık taşa doğru topalladı, yalnızca, refleks olarak Esmeralda'yı almak için durdu. *Tanrım, Tanrım, Tanrım...* Kafasındaki tek düşünce buydu, tekrar eden bir duanın acısı.

Ve aniden duası cevaplandı. Çocuklarının ikisi de önünde duruyordu, salınıyorlardı ve yüzleri beyazdı. Mandy kustu ve Jem de poposunun üstüne sertçe yığıldı, bocalıyordu.

"Ah Tanrım ..." Onlara doğru koştu, pisliğe rağmen onları kendisine doğru çekti. Jem bir anlığına ona tutundu ama sonra kendisini geri itti.

"Anne," dedi Jem ve sesi neşe doluydu. "Anne, o orada. Onu hissedebildik. Onu bulabiliriz – gitmemiz gerek anne!"

"Evet." Bu Lionel'di, nefessiz ve korkmuş Brianna'nın pelerinine asılıyor onu düzeltmeye çalışıyordu. "Geliyorlar, üç kişiler."

"Evet. Ben –" Fakat sonra fark edişi onu felç etti, ve panik içinde çocuklara döndü. "Jem, Mandy... taşlarınız neredeler?"

"Yandılar," dedi Mandy sakince ve çimene tükürdü. "Püh! İğrenç." Ağzını sildi.

"Ne demek istiyorsun-"

"Evet öyle anne. Gördün mü?" Jem ceplerini ters çevirip yanmış noktaları ve etrafındaki siyah karbon lekesini gösterdi, yanık odun kokuyorlardı.

Ümitsiz, Mandy'nin kıyafetlerini yokladı, aynı leke izini cebinde yanıp yok olan taşın olduğu yerde, eteğinin üstünde gördü. "Seni yaktı mı tatlım?" diye sordu Mandy'nin minik kalçasını eliyle kontrol ederken.

"Pek fazla değil," diyerek rahatlattı Mandy.

"Brianna! Tanrı aşkına-"

"Ben yapamam!" diye bağırdı Brianna adama dönerek, yumruklarını sıkmıştı. "Çocukların taşları gitmiş! Onlar yapamaz-taşlar olmadan gidemezler!" Bunun doğru olup olmadığını tam bilmiyordu ama böyle bir durumun içine girmelerine izin verme düşüncesi... Bir taşın korumasının olmaması midesini büzüştürdü, neredeyse bu korku ve bıkkınlıkla ağlayacaktı.

"Taşlar," diye tekrarladı, boş boş bakarak. "Mücevherler mi demek istiyorsun? Değerli taşlar?"

"Evet!" Adamın ağzı bir anlığına açık kaldı ve sonra dizlerinin üstüne düştü, sol elini hızla çekti ve sonraki saniyede sağ eliyle hararetli şekilde yarısı çime batmış olan bir kayaya vuruyordu.

Bree bir an çaresizce ona baktı, sonra taş halkanın sonuna doğru koştu, bir taşa doğru eğildi ve gölgede durup dışarı bakarken ayağa dikildi. Etrafını kontrol ederken sadece insan siluetlerini görebiliyordu, hızla ilerleyerek tepeye giden yolu yarılamıştı.

Taşın öte tarafında, Menzies acı veya öfke dolu bir hırıltı çıkardı ve taşa sert bir şeyler fırlattı, hafif bir çatlama sesi de duyuldu. "Brianna!" diye seslendi aciliyetle ve Brianna telaşla geri koştu, çocukların gidiyor olmasından korkmuştu - fakat sorun yoktu, Mandy'nin üzerine doğru eğilmiş ve onun elini tutan Lionel Menzies'in önünde duruyorlardı.

"Yumruğunu sık kızım," dedi adam neredeyse nazikçe. "Evet, işte bu. Ve Jem- buraya elini koy." Brianna şimdi Jem'in avcunun içine koyduğu şeyin küçük ve parlak olduğunu fark etmişti, yanındaysa o taşın ikizi bir taş ve hemen yanında içi boş bir oyuk vardı. Ve Mandy'nin yumruğunun oniksinin üzerinde Masonik bir amblem kazınmış geniş bir halkanın etrafında kıvrıldığını görebilecek kadar yaklaşmıştı.

"Lionel," dedi Bree ve adam uzanıp onun yanağına dokundu.

"Şimdi git," dedi adam. "Sen gidene kadar ayrılamam. Gittiğindeyse kaçmak için acele edeceğim."

Bree sarsılarak bir kez kafasını salladı, sonra öne doğru eğildi ve çocukların elini tuttu. "Jem - bunu diğer cebine koy tamam mı?" Nefes almaya çalıştı ve büyük yamaç taşına doğru döndü. Adrenalin kanında hızla akıyordu ve çekildiğini, oradan ayrıldığını hissedebiliyordu.

"Mandy" dedi, kendi sesini zar zor duyarak. "Hadi babanı bulalım. Pes etme."

Çığlık başladığında, "Teşekkür ederim," demediğini fark etti ve daha sonra hiçbir şey düşünmedi.

34

MEZARLIK

Lallybroch'u kış zamanında severdi. Karaçalı, katırtırnağı ve fundalık pek de ölü görünmüyordu. Mor fundalık kendi gölgesinin rengi olan soluk bir kahverengiye ve katırtırnağı da kuru çubuklardan oluşan bir kümeye dönüşüyor ve uzun düz kozalakları rüzgârda yavaşça çıtırdıyordu. Bugün hava soğuktu ve hafif gri duman bacalardan yukarı dümdüz çıkıp alçalan gökyüzüne dokunuyordu. "Ev, evdeyiz!" dedi Mandy hoplayarak. "Çok iyi, çok iyi, çok iyi! Bir kola alabilir miyim?"

"Burası ev değil, sersem," dedi Jem. Tüylü şapkası ve boynundaki atkı arasındaki boşluktan yalnızca burnunun pembe ucu ve kirpiğindeki titreşim görünüyordu. Nefesi beyazdı. "O-*sonrası*. Şu an kolaları yok. Ayrıca," diye ekledi mantıklı bir biçimde, "hava kola içmek için çok soğuk. Miden donar."

"Ha?"

"Boş ver, tatlım," dedi Brianna ve Mandy'nin elini daha sıkı tuttu. Evin arkasında tepenin ucunda, demir çağı kulesinin kalıntılarına yakın duruyorlardı. Tepeye kadar yorucu bir sürüklenme olmuştu fakat eve çeyrek mil mesafeden açıkça görülebilecekleri ön cepheden yaklaşmaya pek istekli değildi.

"Babanızı buralarda hissedebiliyor musunuz?" diye sordu çocuklara. Tepeye tırmanırken alışkanlıkla yolda Roger'ın eski turuncu Morris'ini aradı gözleri. Jem kafasını salladı ve Mandy yanıt vermedi, önlerindeki sessiz bir melemeyle dikkati dağılmıştı.

"Koyın!" dedi, memnun bir şekilde. "Hadi gidip koyını görelim!"

"O bir koyun değil," dedi Jem gergince. "Onlar keçi ve kuledeler. Şimdi aşağı inebilir miyiz anne? Burnum düşmek üzere."

Brianna hâlâ tereddütlüydü, evi izliyordu. Her kası gerilmiş halde, eve doğru çekiliyordu. *Ev.* Fakat bu onun evi değildi-şu an değildi. *Roger.*

Tabii ki onun büyük ihtimalle burada olmadığını biliyordu; o ve Buck bir yerlerde Jerry MacKenzie'yi arıyor olacaklardı. *Peki ya onu bulurlarsa?* diye düşündü korku ve heyecanla. Korku onun tepeden aşağı doğru koşturup kapıyı çalmasını ve bugün evde ailesine ne olacağını düşünmeden yüzleşmesini engelleyen tek şeydi. Son birkaç gününü yolda, son birkaç saatini de arabacının onları bıraktığı yerden yürürken karar vermekle geçirmişti ve kafası hâlâ her zaman olduğu gibi karışıktı.

"Hadi," dedi Brianna çocuklara. O kararını verirken çocuklarını burada, soğukta tutamazdı. "Hadi önce keçileri ziyaret edelim."

Kapıyı açtığı an keçilerin kokusu onu vurmuştu - kekremsi, sıcak ve tanıdık. Hepsinin ötesinde sıcaktı; üçü de hayvanların yarattığı sıcaklık onları karşılarken rahatlama ve memnuniyet eşliğinde iç çektiler, me sesleri eşliğinde karşılanmalarına gülümsediler.

Taş duvarlarda yankılanan sese bakılırsa içeride elli keçi olabilirdi. Gerçi Brianna yalnızca bir düzinenin ancak yarısı kadar dişi keçi, dört ya da beş yarı yetişkin, koca göbekli yavru ve boynuzlarını eğip onlara dik dik bakan sarı gözlü tek bir gürbüz erkek keçi sayabilmişti. Duvarın yarısını örten kabataslak bir kafesin içindeydi hepsi. Yukarıya göz attı - zarar görmüş çatı kirişini görmeyi umuyordu fakat üstteki başka bir katın alt kısmı sağlamdı.

Çocuklar -onun çocukları, işte bu düşünce onu gülümsetti- çoktan çitlerdeki samanlara bulanmışlardı ve arkalarında ayaklarına dolanıp ziyaretçilere dikkatle bakan yavru keçilerle oynuyorlardı.

"Jeremy, Mandy!" diye seslendi. "Şapkalarınızı, atkılarınızı ve eldivenlerinizi çıkarın. Kapının oraya koyun böylece keçiler onları çiğnemez!" Onları bıraktı ve üst katta ne olduğunu görmek için yukarı çıktı.

Pencerelerden gelen soluk kış ışığı zeminin çoğunu kaplayan çuval bezinden şeritler halinde yansıyordu. Nefes aldı ve biraz öksürdü; toz zerrecikleri havada uçuşuyordu fakat o kurutulmuş mısırın ve daha derinde, olgunlaşmış arpaların tatlı,

lezzetli kokusunu aldı. Ayağıyla yumru yumru olan bir çuvalı dürttüğünde içindekilerin hareket etmesiyle oluşan sesi duydu. Lallybroch bu kış açlık çekmeyecekti.

Meraklı şekilde bir kat daha yukarı, en üst kata çıktı ve hatırı sayılır miktarda odun fıçısını duvara dizili halde buldu. Burası çok daha soğuktu fakat iyi viskinin sert aroması havayı doldurmuştu. Bir anlığına içine çekmek için durdu, birkaç dakikalığına dahi olsa kokuyla sarhoş olmayı ve zihninin düşünme eylemini bırakabilmesini o kadar istiyordu ki.

Fakat bu yapabileceği son şeydi. Dakikalar içinde rol yapması gerekecekti.

Kulenin iç ve dış duvarları arasındaki dar merdivene adım attı, buraya son ziyaretiyle ilgili net hatıralarla eve doğru baktı; elinde bir av tüfeğiyle karanlıkta merdivende oturmuş, evindeki yabancıları izliyordu.

Kendi kanından olmasına rağmen şu anda da burada yabancılar vardı. Peki ya eğer... Yutkundu. Eğer Roger, Jerry MacKenzie'yi bulursa o zaman babası yalnızca yirmilerinin başında olacaktı - Roger'ın kendisinden çok daha genç. Ve eğer kendi babası şu an buradaysa-

"Olamaz," diye fısıldadı, bunun pişmanlıktan mı yoksa içini rahatlatmak amacıyla mı olduğuna emin değildi. Babası Jamie'yle ilk kez Kuzey Carolina'da, o bir ağaca karşı işerken karşılaşmıştı. Babası kırklı yaşlarındaydı, kendisi yirmi ikiydi.

Kendi hayat çizgine giremezsin, aynı zamanda iki kere var olamazsın. Bunu elbette ki biliyordu ama peki ya bir başkasının hayatına farklı zamanlarda iki kez girilebiliyorsa?

Bu, onun kanını dondurdu ve yumruk yaptığı ellerini titretti. *Ne olmuştu?* Buraya gelmeleri, biri ya da diğeri, bir şeyleri değiştirmiş miydi ya da belki diğerini sıfırlamış mıydı? Bu şekilde yaşanmasaydı, Kuzey Carolina'da Jamie Fraser ile karşılaşmasaydı, onunla şimdi karşılaşabilir miydi?

Ama Roger'ı bulması gerekiyordu. Başka ne olursa olsun fark etmezdi. Lallybroch önceden bulunduğuna emin olduğu tek yerdi. Derin, çok derin bir nefes aldı ve gözlerini kapattı.

Lütfen, diye dua etti. *Lütfen bana yardım et. Sayende olacak fakat lütfen bana ne yapmam gerektiğini göster...*

"Anne!" Jemmy merdivenlerden koşarak geldi, çevrelenmiş taş koridorda ayak sesleri yükseldi. "Anne!" Yuvarlak mavi gözleri ve heyecandan yarısı dikilen saçlarıyla oğlu görüş alanına girdi. "Anne, aşağı gel! Bir adam yaklaşıyor!"

"Nasıl görünüyor?" diye sordu Bree, aniden onun bileğinden tutarak. "Saçı ne renk?"

Jem gözlerini kırptı, şaşırmıştı. "Siyah, sanırım. Tepenin aşağısında- yüzünü göremedim."

Roger.

"Tamam. Geliyorum." Yarı boğulmuş hissediyordu ama artık o kadar da şaşkın durumda değildi. Bu her neyse şu an gerçekleşiyordu, damarlarına doğru bir enerji yayıldı.

Jemmy'nin ardı sıra merdivenleri son sürat iniyor da olsa mantığı bu adamın Roger olmadığını söylüyordu, mesafe falan fark etmezdi Jem babasını mutlaka tanırdı. Yine de Bree görmeliydi.

"Burada kalın," dedi çocuklara, sesi öylesine emreder tondaydı ki çocuklar itiraz etmediler. Kapıyı hızlıca açtı, patikadan yaklaşmakta olan adamı gördü ve onunla yüzleşmek için kapıyı şiddetle kapatarak dışarı adım attı.

İlk bakıştan bile onun Roger olmadığına emindi fakat gelenin Jamie olmaması da hayal kırıklığını rahatlamaya çevirdi. Yoğun bir merak duygusu vardı, çünkü bu mutlaka...

Aşağı patikaya doğru, ne olur ne olmaz diye kuleden iyice uzaklaşabilmek için koşmuştu ve aile mezarlığının olduğu yerdeki taşlara doğru ilerliyordu ama gözleri dik yokuşu, kayalı patikayı çıkan adamdaydı.

Uzun, sert görünümlü bir adamdı bu, koyu siyah saçları biraz grileşmişti ama hâlâ gösterişliydi. Gözleri zorlu zeminde ayaklarını takip ediyordu ve omuzları gevşekti. Adam yolunu tepenin karşısına, mezarlıktaki taşlardan birine çevirdi. Önünde eğildi ve elinde taşıdığı şeyi yere koydu.

Brianna pozisyonunu değiştirdi, seslense mi yoksa adam ölülerle olan işini bitirene kadar beklese mi emin değildi. Fakat ayağının altındaki taşlar da yeri değişmişti ve adamın siyah kaşları havaya kalktı.

Siyah saç, siyah kaşlar. *Brian Dubh.* Kara Brian.

Brian Fraser ile tanıştım (onu seversin ve o da seni)...

İri şaşkın ela gözler onunkilerle buluştu ve bir anlığına gördüğü tek şey onlar oldu. Adamın güzel derin gözleri ve içindeki dehşet ifadesi.

"Brian," dedi hafifçe. "Ben-"

"*A Dhia!*" Adam aşağıdaki evin sıvasından bile daha beyazdı artık.

"Ellen!"

Şaşkınlık Brianna'yı konuşmaktan alıkoydu - arkasındaki tepeden gelen hafif ayak seslerini duyacağı kadar uzun bir an.

"Anne!" diye seslendi Jem, nefesi kesilerek.

Brian'ın bakışları, kadının arkasına yöneldi ve Jem'i görünce ağzı açık kaldı. Ve daha sonra pırıl pırıl bir neşe yüzünü kapladı. "Willie!" dedi. "*A bhalaich! Mo bhalaich!*" Tekrar Brianna'ya baktı ve ona titreyen elini uzattı. "*Mo ghràidh... mo chridhe...*"

"Brian," dedi Bree yavaşça, tüm kalbi sesinde, hüzün ve sevgiyle dolu bir halde. Ve onun adını ikinci kez tekrar etmesiyle adam taş kesildi, bir anlığına sallandı, sonra gözleri yukarıya doğru döndü ve adam yere düştü.

***

Çıtırdayan ölü fundalıkta, hareket etmeyi düşünmeden Brian Fraser'in yanında diz çöküyordu. Adamın dudakları açık mavi bir renkti ama nefes alıyordu ve Brianna, yıpranan keten gömleğinin örttüğü göğsünün hareket ettiğini görünce rahatlamayla derin soğuk bir nefes çekti içine.

Bir kez daha annesinin orada olmasını diledi ama adamın kafasını diğer tarafa döndürdü ve nabzını alabilmek için iki parmağını boynuna yerleştirdi. Parmakları soğuktu ve adamın teni şaşırtıcı derecede sıcaktı. Buna karşın dokunuşuyla adam irkilmedi ya da kalkmadı ve Brianna sadece bayılmadığını düşünerek ürperdi.

Bir felç yüzünden ölmüştü sonuçta - şu anda ölmüş olabilirdi. Beyninde bir zayıflık varsa... Tanrım. Onu zamanından önce mi öldürmüştü?

"Ölme!" dedi sesli bir şekilde. "Tanrı aşkına, burada ölme!"

Aceleyle eve doğru baktı ama gelen kimse yoktu. Tekrar aşağı baktı ve adamın öncesinde ne tuttuğunu gördü: kırmızı iplikle bağlanmış yeşil çam dallarından bir buket. Porsuk ağacı -garip borumsu kırmızı meyvelerini fark etmişti- ve çoban püskülünü.

Ve sonra mezar taşını gördü. Bu taşı iyi biliyordu, Lallybroch'u ve bu tepede kimlerin yatıyor olduğunu düşünerek taşın yanında sık sık otururdu.

Ellen Caitriona Sileas MacKenzie Fraser
Değerli eş ve anne
Doğum yılı 1691, 1729'da doğum yaparken öldü.

Ve altında daha küçük harflerle şunlar yazıyordu:

Robert Brian Gordon MacKenzie Fraser
Erkek bebek
1729'de doğum sırasında öldü.

Ve şunu:

William Simon Murtagh MacKenzie Fraser
Değerli oğul
Doğum yılı 1716, 1727'de çiçek hastalığından öldü

"Anne!" Jem hızla geldi, durmaya çalışırken neredeyse düşecekti. "Anne, anne- Mandy diyor ki- o kim?" Oğlu bakışlarını Brian'ın solgun yüzünden kendisine çevirdi.

"Adı Brian Fraser. Senin büyük büyükbaban." Elleri titriyordu ama sözcükler ağzından çıkarken sakin hissedince şaşırdı, bir bilmecenin ortasında ansızın kayıp parçayı bulmuş gibiydi. "Mandy'den ne haber?"

"Ben onu korkuttum mu?" Jem eğildi, endişeli görünüyordu. "Düşmeden hemen önce bana baktı. O- öldü mü?"

"Endişelenme, sanırım sadece şokta. Bizim... Başkaları ol-

duğumuzu sandı." Brian'ın elmacık kemiklerine dokundu, kirli sakalının yumuşak pürüzlerini hissetti ve karışmış saçlarını kulağının arkasına doğru attı. Bu sırada adamın ağzı seğirdi ve Brianna'nın kalbi hopladı. Tanrı'ya şükür kendine geliyordu. "Mandy ne dedi?"

"Ah!" Jem hızla ayağa kalktı, gözleri kocamandı. "Dedi ki babamı duyuyormuş!"

35

GERÇEK, ONA İNANMAYI BIRAKTIĞINDA, YOK OLMAYANDIR

Roger gidecek başka hiçbir yerinin olmadığını bilerek atının kafasını Lallybroch'a döndürdü. Brian Fraser'ı altı hafta önce terk etmişti ve bunun kalıcı bir ayrılık olduğunu düşündüğü için üzgündü. Brian'ı tekrar görme düşüncesi şimdi içini biraz olsun rahatlatıyordu. Onunla konuşabileceği çok az şey olmasına rağmen kesinlikle dert ortağıydı.

Elbette Brian'a Jem'i bulamadığını söylemeliydi. Bu düşünce kalbinde bir diken gibiydi ve her atışında hissedebiliyordu. Geçen haftalar boyunca Jerry'yi bulmanın her nasılsa Jem'i de bulmalarına yardım etmesini umarak, Jemmy'nin yokluğunun dayanılmaz acısını bir kenara koyabilmişti. Fakat öyle olmamıştı.

Ne olduğu tamamıyla bir gizemdi. Burada bulunması gereken tek Jeremiah'ı gerçekten bulmuş muydu? Öyleyse... Jem neredeydi?

Brian'a künyelerin sahibi olan adamı bulduğunu söylemek istiyordu - tabii Brian sorarsa. Ama Jeremy'nin kimliğini ya da Roger'ın onunla olan ilişkisini ele vermeden ve ona neler olduğunu açıklamadan bu nasıl mümkündü? Atını yoldaki büyük bir su birikintisinin etrafında sürerken iç geçirdi. Belki de basitçe başarısız olduğunu, J.W. MacKenzie'yi bulamadığını söylemesi daha iyiydi - gerçi böylesine açık yürekli bir adama düpedüz yalan söylemek onu rahatsız ediyordu.

Ayrıca Buck konusunu da tartışamazdı. Jem'in yanı sıra, Buck şu an kafasındaki en yoğun meseleydi.

"Eğer dürüst olmazsan asla düzgün bir din adamı olamazsın." Olmaya çalışmıştı. Kendi bencil bakış açısına göre Buck'ın yoldaşlığını feci derecede özlüyordu, Buck'ın belki Brianna'ya ulaşmış olma ihtimalini kıskanıyordu -hiç şansı yok diye güvence verdi kendi kendine- ama Buck'ın taşlara tekrar hiç ulaşamamış olması da onu korkutuyordu. Boşlukta ölecekti ya da rastgele bir zaman diliminde yine kaybolacaktı.

Buck ile ilgili durum şuydu; derhal kendisini Geillis Duncan'dan kalıcı olarak uzaklaştırmalıydı ve taşlara gitmek belki de böyle bir sonucu sağlama almanın en iyi yoluydu.

Buna rağmen Buck'ın cesur hareketi inanılmazdı. Eğer başarabilirse, Bree'ye Roger'ın nerede olduğunu söyleyecekti... Gerçi Buck'ın geri geleceğini düşünmüyordu. Seyahatin etkileri giderek artıyordu ve yüksek ihtimalle Hector McEwan bir dahaki sefere dayanamayacaktı.

Ama Buck bu seyahate hayati tehlikesi olmasına rağmen gitmeye istekliyse, Buck'ı kendi karısına dönmesi konusunda ikna etmeli miydi?

Alamance tümseklerinde Morag'ı öpmek için alnına doğru eğildiğinde hissettiği kahverengi saçların yumuşaklığının hatırasıyla, kafasının arkasında onun dudaklarının değdiği yeri okşadı. Gözlerindeki o kırılgan güven ve çok kısa süre sonra Roger'ın kahrolası hayatını kurtarmış olduğu gerçeği. Parmakları bir anlığına boğazında durdu ve bu olanların farkındalığını uzun süredir taşıdığı gerçeğine şaşırdı; sesi hakkındaki tüm acı pişmanlıklarına rağmen kendisini *kurtarmamış* olmasını hiç dilememişti..

Stephen Bonnet, Morag'ın oğlunu denize fırlattığında Roger çocuğu boğulmaktan kurtarmıştı ve kendi hayatını riske atmıştı. Fakat kadının Alamance'ta yaptıkları bu borcunu ödemek için değildi, bunu yapmıştı çünkü Roger'ın ölmesini istememişti.

Pekâlâ. Roger da Buck'ın ölmesini istemiyordu.

Morag, Buck'ı geri ister miydi? Buck öyle düşünmüyordu fakat yanılıyor olabilirdi. Roger adamın hâlâ Morag'ı sevdiğin-

den emindi ve Buck'ın bu durumu inkar etmesi, Morag'ın arzuları hakkındaki kendi kişisel hatalarından kaynaklanıyor olabilirdi.

"Bu doğru bile olsa," dedi sesli bir biçimde, "insanların hayatını kontrol etmekten ne zaman kurtulacağım?"

Kafasını salladı ve nem yüklü sise rağmen atını sürdü. Yağmur yağmıyordu; bu da bir şeydi fakat gökyüzü yakınlardaki dağların tepelerini örtmek için bir bulut yığını getirmişti.

Üvey babasına asla bir papaz olmanın sırrını sormamıştı; bu olmayı düşündüğü son şeydi. Fakat Papaz Efendi'nin evinde büyümüştü ve her gün yardım ya da tavsiye arayan din adamlarının gelip gittiğini görmüştü. Babasını -ve şimdi bu kelimede bir gariplik sezdi, Jerry MacKenzie'nin fiziksel varlığıyla ağırlaşmış gibiydi- mutfakta Bayan Graham ile oturup çay içerken ve iç çekerken hatırlıyordu, kadının sorgulayan bakışlarına cevap olarak kafasını sallıyor ve, *"Bazen insanları dinlemekten ve onlarla beraber dua etmekten başka yapabileceğin bir şey olmaz,"* diyordu.

Yolda bir çıkmaza geldi, gözlerini kapattı ve düşüncelerinin kaosunda bir anlık huzur bulmaya çalıştı. Ve Aaron'un zamanından beri şüphesiz her rahibin yaptığı gibi ellerini kaldırıp, "Benden ne istiyorsun? Bu insanlarla ne yapmalıyım?" dedi.

Gözlerini açtı ve bunları söylediğinde önünde, parlayan bir melek görmek yerine atından birkaç adım ötede yolda oturan ve kendisinden yüz kat daha büyük olan bir canlıdan hiç de rahatsızlık duymayan sarı, boncuk gözlü bir martıyla karşılaştı. Kuş ona bir bakış attı, sonra kanatlarını açtı ve ciyaklayarak uçtu! Bu, beyaz gökyüzünde neredeyse görünmeyen birkaç martının daha bulunduğu ve etrafında döndüğü yukarıdaki tepede yankılandı.

Martının varlığı yalnızlık duygusunu yok etmişti en azından. Daha sakin bir kafayla atını sürmeye devam etti Roger, gerekmediği sürece bir şeyler düşünmemeye karar verdi.

Lallybroch'a yakın olduğunu düşünüyordu; şansı varsa, karanlık olmadan oraya ulaşırdı. Midesi çay ihtiyacıyla guruldadı ve daha da mutlu hissetti. Brian Fraser'a bir şeyler söylese de söylemese de tekrar Brian'ı ve kızını görecek olmak rahatlatıcıydı.

Martılar kafasının üstünde, yüksekte çığlık atıyor ve hâlâ dönüyorlardı, yukarı baktı. Yeterince emindi: Yukarıdaki demir çağından kalma kulenin kalıntılarına ulaşabilirdi, kendisinin tekrar inşa ettiği ya da edeceği kalıntılara... Peki ya hiç geri dönemezse? *Tanrım, bunu düşünme bile adamım, yoksa şu an olduğundan daha da deli olursun.*

Atı hafifçe dürttü ve hayvan isteksizce biraz hızlandı. Hemen yukarıdaki yamaçtan bir çarpışma sesi geldiğinde az önce olduğundan daha hızlıydı.

"Çüş! Çüş! Dur dedim!" Atın kafasını çeken dizginlerle birlikte bu sözlerin etkisi oldu ve yolun ortasında durmuş soluk alıp veren küçük bir oğlan gördüğünde durdu. Çocuğun saçlarının uçları kırmızı ve kalanı loş ışıkta neredeyse kahverengiydi.

"Baba," dedi, ve suratı güneş aniden ona dokunmuşçasına aydınlandı. "Babacığım!"

***

Roger atını bıraktığını ve yoldan aşağı koşmaya başladığını hiç hatırlamıyordu. Ya da diğer herhangi bir şeyi. Çamurun ve sisin içinde eğreltiotlarıyla dolu bir alanda oğlunu göğsüne sıkıca yaslamış oturuyordu. O anda dünyadaki başka hiçbir şeyin bir önemi yoktu.

"Baba," demeyi sürdürdü Jem iç çekişleri arasında, "babacığım, babacağım ..."

"Buradayım," diye fısıldadı Roger, gözyaşları oğlunun saçlarına ve yüzüne düşmeye devam ediyordu. "Buradayım, buradayım. Korkma."

Jem titreyerek nefes aldı. "Korkmuyorum," demeyi başardı ve biraz daha ağladı.

Sonunda, zaman kavramı oturdu yerde ıslanan pantolonuyla beraber geri gelmişti. Nefes aldı ve biraz irkildi, Jem'in saçlarını okşadı ve kafasını öptü.

"Bir keçi gibi kokuyorsun," dedi Roger, yutkundu, elinin tersiyle gözlerini ovaladı ve güldü. "Nerelerdeydin Tanrı aşkına?"

"Mandy ile beraber kulede," dedi Jem sanki bu dünyadaki

en sıradan şeymiş gibi. Roger'a suçlayan bir bakış attı. "Sen nerelerdeydin?"

"Mandy?" dedi Roger şaşkınlıkla. "Mandy derken?"

"Kız kardeşim," dedi Jem ebeveynlerinin sığ zekası karşısında sabırlı kalan çocuklar gibi. "Biliyorsun."

"Şey... Mandy nerede?" Roger'ın gerçeküstü kafa karışıklığıyla Mandy de Roger gibi her an bir mantar misali yerden bitebilirdi.

Jem'in yüzü bir anlığına tuhaf bir ifadeye büründü ve kardeşinin fundalıktan çıkacağını düşünerek etrafına bakındı. "Bilmiyorum," dedi biraz kafası karışmış şekilde.

"Seni bulmak için kaçtı ve sonra annem düşüp bir şeyleri kırdı ve-"

Roger, Jem'i bırakmıştı fakat bunun üzerine onu tekrar kavradı ve çocuğun ödünü kopardı.

"Annen de mi burada?"

"Yani elbette," dedi Jem biraz sinirlenmiş olarak. "Yani- tam burada değil. Yukarıda, eski kulede. Mandy'yi yakalamak için koşarken bir taşa takıldı."

"Yüce Tanrım," dedi Roger heyecanla, uzun adımlarla kalenin olduğu yere yöneldi ama sonra aniden durdu. "Bekle, dedin ki bir şeyleri kırdı- yaralandı mı?"

Jem tekrar endişeli görünmeye başlamıştı ama çok da değildi. Babası buradaydı; her şey iyi olacaktı.

"Çok kötü olduğunu düşünmüyorum," diye güvence verdi babasına. "Yürüyemiyor gerçi ama bana koşup Mandy'yi yakalamamı söyledi. Ama ben önce seni buldum."

"Tamam. Uyanık yani, konuşuyor?" Jem'in kaybolmasını önlemek için onu omuzlarından tutmuştu.

"Hı-hı." Jem onun suratına bakıyordu. "Mandy buralarda bir yerlerde..." Ondan sıyrılarak yavaşça etrafında döndü, yüzü amacının verdiği konsantrasyonla kırışmıştı.

"Mandy!" diye bağırdı Roger tepeye doğru. Ellerini ağzına götürerek tekrar bağırdı. "BREE!" Kalıntıların arasından Bree kafasını uzatır veya saklanmış üç yaşında birinin izlerini görmek

umuduyla kuleyi ve yamacı endişeyle inceledi. Tüm tepenin canlı görünmesini sağlayan bir esinti dışında hiçbir şey olmadı.

"Mandy bu tepeden mi aşağı koştu?" diye sordu Roger ve Jem kafasıyla onayladı. Bu yolun diğer tarafı bozkıra açılıyordu ve Mandy'nin orada olabileceğine dair herhangi bir işaret yoktu. Tabii aşağı yuvarlanmış ve bir çukurda yatmıyorsa...

"Sen burada kal," dedi Jem'e omuzlarını sertçe sıkarak. "Tepeye çıkıp bakacağım. Anneni aşağı getireceğim." Mandy'nin adını belirli aralıklarla bağırarak patikaya en yakın olan çakıl taşı izlerinden yukarı doğru çıktı. Mutluluk ve dehşet verici panik duyguları arasında, bu yaşadığının gerçek olmadığı, delirdiği ve Jem'in varlığını sadece hayal ediyor olduğu korkusuyla, her üç adımda bir durup oğlu hâlâ orada mı diye kontrol ediyordu.

Bree. Tam orada, yukarıda olduğu düşüncesi... "Mandy!" diye tekrar bağırdı, sesi çatlıyordu. Fakat bu çatlama duygusaldı ve bir an korkuyla dakikalardır var gücüyle bağırdığını fark etti - ve canı yanmıyordu.

"Tanrı seni kutsasın Hector," dedi fısıldayarak. Şimdi kuleye doğru zikzaklar çizmeye başlamıştı; katırtırnağı ve huş fidanlarına vuruyor, karaçalıyı ve ölü eğreltiotlarını Mandy belki düşmüştür ya da bir kayaya çarpıp bayılmıştır diye dürtüyordu.

Yukarıdaki martıların çığlığını duydu, tiz ve ürperticiydi. Brianna'nın kulenin duvarından kafasını çıkarttığını görmeyi umarak yukarı baktı. Orda değildi ama bir şeyin tekrar sesi duyuldu - tiz fakat bir martıya ait değil.

"Babaağ..."

Roger hızla döndü, neredeyse dengesini kaybediyordu ve önce Jem'in yola doğru koştuğunu, sonra yolun kıvrımında atı gördü, Buck da üzerindeydi; siyah kıvırcık saçlar ve sahibi Buck'ın kollarında özenle korunuyordu.

Onlara ulaştığında doğru düzgün konuşamadı bile.

"Sanırım bir şeyler kaybettin," dedi Buck kabaca ve Mandy'yi dikkatlice Roger'a teslim etti. Kollarında ağır, canlı bir şey vardı ve keçi gibi kokuyordu.

"Babacığım!" diye haykırdı Mandy, sanki o işten eve henüz gelmiş gibi ışıklar saçarak. Babasını gürültüyle öptü ve göğsüne sokuldu, saçları çenesini gıdıklıyordu.

"Neredeydin?" dedi Jem suçlayıcı bir tavırla.

"Sen neredeydin?" diye karşı çıktı Mandy ve ona doğru dilini çıkardı.

Roger tekrar ağlamaya başlamıştı ve kendini durduramıyordu. Mandy'nin saçlarına ve üzerine yapışmış pıtraklar, tilkikuyruğu otları vardı. Yakın geçmişte bir yerde altına işemiş olabilir, diye düşündü Roger. Buck arkasını dönüp gidecekmiş gibi dizginleri kaptı ve Roger onun eline ulaşıp üzengiyi kavradı.

"Kal," dedi boğuk bir sesle. "Bana bunun gerçek olduğunu söyle."

Buck tuhaf bir ses çıkardı ve gözyaşlarına bakılacak olursa duygularını gizlemek için yetersiz bir girişimde bulunmuştu.

"Evet," dedi Buck neredeyse Roger kadar boğuk bir sesle. Dizginleri gevşetti ve yola indi, Jem'i gerçekten yavaşça kollarının arasına aldı. "Evet, gerçek."

36

SÜRTÜNME

Dr. McEwan bekâr bir adamdı ve tek kişilik bir yatağa sahipti. Yatak şu anda dört kişiyi ağırlıyordu ve bunlardan ikisi yetişkin olmasa da genel atmosfer kalabalık saatlerdeki Londra Metrosu gibiydi; sıcaklık, her yönden gelen ten kokusu ve kesin bir oksijen eksikliği.

Brianna nefes almak için yer arayarak kıpırdandı. Ebeveynlerinin arasında yatan Mandy ile birlikte, sırtı duvara dönük şekilde yan uzanmıştı. Roger yatağın uç köşesinde üstüne öylece serilmiş olan Jem ile zar zor dengedeydi, Jem'in bacakları ara sıra kasılarak seğiriyor, Bree'nin kaval kemiğini dürtüklüyordu. Ve Esmeralda tek yastığın büyük bir kısmını kaplıyordu; kırmızı iplikten saçları herkesin burnuna giriyordu.

"Sürtünme ne biliyor musun?" diye fısıldadı Bree kocasına. Roger uyumuyordu; eğer uyuyor olsaydı şimdiye çoktan yere düşmüş olurdu.

"Biliyorum. Neden, yapmamı mı istersin?" Roger dikkatlice

Jem'e doğru uzandı ve çıplak kolunu hafifçe okşadı. Kolundaki açık renkli tüyleri ürperdi; Bree onları şöminenin loş ışığında görebiliyordu.

"Yanımızda çocuklarla çok zor. Mandy çok yorgundu, bayılmış olmalı. Jem yeterince derin uyuyor mu?"

"Göreceğiz. Eğer öyle değilse onu boğacağım." Roger, yüksek bir "mmmm" sesi çıkaran ve sonra dudaklarını şapırdatıp sakinleşen oğlunun altından dışarı çıktı. Onu yavaşça dürttü, uykusu derin mi diye kontrol etmek için eğildi ve sonra doğruldu. "Tamam öyleyse."

McEwan'ın kapısında karanlık çöktükten sonra belirmişlerdi, Brianna, Roger ve Buck'tan destek alıyordu, çocuklarsa onun ayaklarının dibindeydi. Doktor, MacKanzieler'in bu gece istilasına açıkça şaşırmış olsa da durumu sakin karşılamıştı. Bree'yi ameliyathanesinde ayağını soğuk su dolu bir kap koymuş, daha sonra çocuklara akşam yemeği bulması için ev sahibesini çağırmaya gitmişti.

McEvan şişmiş ayağı usta bir şekilde muayene edip bir bezle kurularken, "Bir burkulma sadece, çok kötü değil," diye güvence vermişti Brianna'ya. Sorunlu sinire başparmağıyla bastırmış ve hastasının acıyla yüzünü buruşturmasını izlemişti. "İyileşmesi zaman alacaktır ama sanıyorum acısını biraz hafifletebilirim, istersen tabii?" Roger'a doğru baktığında ise Brianna burnundan öfkeyle solumuştu.

"Bu *onun* bileği değil," demişti Brianna gergince. "Ve kesinlikle yapabileceğiniz her şey beni memnun eder."

Roger kafasını salladı, bu Bree'yi daha da sinirlendirmişti ve McEwan onun ayağını kendi dizinin üstüne aldı. Bree'nin dengesini korumak için taburenin kenarlarını kavradığını görünce, Roger önünde dizlerinin üstüne çöktü ve kollarını etrafına sardı.

"Bana yaslan," dedi yavaşça. "Sadece nefes al. Neler olacak gör."

Bree ona şaşkın bir bakış attı fakat Roger kulağına dudaklarıyla hafifçe dokunup McEwan'a kafasını salladı.

Doktor iki eliyle tuttuğu ayağın önünde eğilmiş, başpar-

makları ise ayağın üst kısmındaydı. Parmaklarıyla küçük daireler çizdi, daha sonra iyice bastırdı. Keskin bir acı Bree'nin bileğini sarmıştı fakat çabucak geçti.

Teninin üstünde doktorun elleri fark edilir derecede sıcaktı ve adamın ellerinin kendi ayağı ile aynı soğuk suyun içinde olduğunu hesaba katarak bu konu hakkında meraklandı. Doktor şimdiyse bir eliyle topuğunu avuçladı, başparmak ve işaret parmağıyla hafifçe masaj yapıyor ve daha sonra hızlanıyordu. Bu, acı ve zevk arasında, rahatsız edici bir histi.

McEwan birden ona baktı ve gülümsedi. "Biraz zaman alacak," diye mırıldandı. "Yapabiliyorsan rahatla."

Aslında Bree yapabilirdi. Yirmi dört saat içinde ilk kez aç değildi. Günlerdir ilk kez tamamen rahatlamaya başlıyordu – ve aylardır ilk kez korkmuyordu. Nefesini verdi ve kafasını Roger'ın omzunda rahatlattı. Roger boğazından alçak sesli bir uğultu çıkardı ve kendini yerleştirerek daha sıkı sarıldı.

Ev sahibesinin ekmeklerini yiyip çorbalarını içmeleri için onları götürdüğü arka odada Mandy'nin Jem'e Esmeralda'nın uyduruk maceralarından birini anlattığını duyabiliyordu. Elbette güvendeydiler, kocasının kollarının ve teninin kokusunun verdiği saf mutluluğa kendini teslim etti.

"Bree," diye fısıldadı Roger birkaç dakika sonra. "Bree- bak."

Brianna gözlerini açtı ve ayak bileğinde duran adamın elini ve kaslı kol kıvrımının zarafetini gördü. Fakat sonra odak noktası genişledi ve biraz doğruldu. Ayak parmakları aralarındaki boşluklar neredeyse görünmeyen soluk mavi bir ışıkla parıldıyordu. Gözlerini hızla kırpıştırdı ve gerçekten görüyor olduğuna emin olmak için tekrar baktı. Roger boğazından çıkardığı sesle onu onayladı - işte o da görüyordu.

Dr. McEwan onun doğrulduğunu fark etti; tekrar yukarı doğru baktı ve gülümsedi. Gözleri Roger'a ve sonra Bree'ye döndü.

"Sen de mi?" dedi McEvan. "Sanıyorum öyle."

Adam ayağını uzun bir süre sabit tuttu, küçük kemiklerinin arasındaki boşluklarda adamın parmaklarının baskısını hissetti ve daha sonra bileğinin etrafını bir bandajla titizce sarıp ayağını yavaşça yere bıraktı. "Daha iyi misin şimdi?"

"Evet," dedi Bree ve kendi sesini biraz boğuk buldu. "Teşekkür ederim."

Nasıl diye sormak istedi fakat adam ayağa kalkıp ceketini giydi. "Bu gece burada kalmanız beni mutlu eder," dedi McEwan ona gülümseyerek. "Ben de bir arkadaşımda kalacağım." Şapkasını Roger'a doğru kaldırdı, kafasını eğdi ve onları çocukları yatırmaları için bırakarak çıktı.

Mandy'nin yabancı bir yatakta yabancı bir odada uyurken zorluk çıkarması ve Esmeralda'nın ameliyathanenin gülünç koktuğunu, ayrıca o büyük dolapta da su perileri olabilir endişesiyle korktuğunu söylemesi şaşırtıcı değildi.

"Su perileri sadece suda yaşar, sersem," demişti Jem ama o da kapısı kırık, geniş, karanlık gardıroba kaygılı bir şekilde bakıyordu. Böylece hepsi dar yatakta beraber uzandı ve çocuklarının fiziksel yakınlıkları onları olabildiğince rahatlattı.

Brianna boğucu sıcaklığın ve yorgunluğun onu sardığını hissediyordu, uyku kuyusuna doğru çekiliyordu ama Roger'a olan çekimi kadar fazla değildi.

Eli Mandy'nin sırtında uzanıyor, çocuğun kalbinin yavaş yavaş atışını hissediyor; Roger'ın Jem'i kollarının arasına almasını ve McEwan'ın ev sahibesinin çorba ile beraber getirdiği fazladan yorganı onun üstüne örtmesini seyrediyordu.

Gösterişsiz iç gömleği vardı üzerinde, düzenli olarak rahatlamak için poposunu kaşıyordu ve uzun keten gömlek kalçasının kıvrımını ortaya çıkarmak için yukarı kalkıyordu. Sonra Mandy'yi almak için geldi, Bree'ye hırıltılı şekilde gülümsedi.

"Çocuklara yatağı bırakalım mı sence? Eğer kuruysa ot minderlerden ve ameliyathanedeki yorganlardan yatak yapabiliriz." Mandy'yi kucakladı ve Bre doğrulup yataktan çıkabildi. Yer değişimi ile gelen hava akımını ve belirgin hale gelen meme uçlarına değen yumuşak kumaşı hissetti.

Yatağa sırtını döndü; Roger da çocukları oraya geri taşıdı ve üstlerini örtüp onları öptü. Roger ameliyathaneye giden kapalı kapıya döndü ve omzundan Bree'ye gülümseyerek baktı. Arka-

sından vuran şöminenin ışığıyla içgömleğinin altındaki çıplak vücudunu görebiliyordu.

"Benimle yatacak mısın?" dedi Roger yavaşça ve bir elini onun üzerine koydu.

"Ah, evet," dedi Bree ve ona yöneldi.

***

Ameliyathane soğuktu ve yatak odasının nemli sıcaklığından sonra hemen birbirlerine sokuldular, ılık bacaklar ve dudaklar arayış içindeydi. Bu odadaki ateş sönmüştü ama onlar bunu tekrar yakmakta zorlanmadılar.

Roger onu kalenin önünde yerde gördüğü ilk anda öpmüştü, Bree'yi kavramış, kucağına almış, ona kaburgalarını ve dudaklarını neredeyse acıtacak şekilde sarılmıştı. Bree'nin de buna itirazı yoktu zaten ama şimdi dudakları yumuşak ve nazikti, sakalları ise tenine sürtüyordu.

"Hızlı mı?" diye mırıldandı Roger ağzının içine doğru. "Yavaş mı?"

"Dikey," diye mırıldandı Bree onun kalçasını kavrayarak. "Hız önemsiz." Bir bacağının üzerinde duruyordu, kötü olan ayağı zarif olduğunu umduğu bir şekilde arkasına doğru uzanmıştı. Dr. McEwan'ın özenli bakımı zonklamayı oldukça hafifletmişti ama hâlâ üstüne bir saniyeden uzun basamıyordu.

Roger sessizce güldü ve yatak odasına doğru baktıktan sonra aniden eğilip bir hamleyle onu yukarı kaldırdı. Bree'yi, odanın ucuna, masanın yanına kıyafetlerin yığıldığı elverişli yere doğru götürdü. Roger eğildi, sırtı sesli bir şekilde kütürdedi ve Bree'yi yavaşça kucağına alırken inledi.

"Dikkatli ol!" diye fısıldadı Bree. "Sırtını incitirsen ne olacak?"

"O zaman sen üstte olmalısın," diye fısıldadı Roger ve bir elini kalçasına koyarak onu yukarı kaldırdı. "Ama incitmedim, o zaman üstte olmana gerek yok." Daha sonra içgömleğini çıkardı, bacaklarını uzattı ve derin bir inlemeyle ona doğru geldi.

Birkaç dakika sonra, "Umarım hızın önemsiz olduğunu

söylerken ciddiydin," dedi Roger onun kulağına. "Ah. Evet," dedi belirsiz bir şekilde Bree ve kollarını onun vücuduna sardı. "Sen... Sadece... Böyle kal." Bree yapabildiğinde gitmesine izin verdi ve kafasını özenle kucaklayarak boynunun yumuşak kısmını öptü. Bree boynundaki ip yarasını hissetti ve yavaşça dilinin ucunu üzerinde gezdirdi, bu Roger'ın sırtındaki ve omzundaki tüm tüylerin ürpermesine sebep olmuştu.

Birkaç dakika sonra, "Uyuyor musun?" diye sordu Roger şüpheyle.

Bree bir gözünü yarım açtı. Roger, yorganlar için yatak odasına gidip dönmüştü ve önünde dizlerinin üstüne çökerek birini onun üzerine örttü. Hafif küflü kokuyordu, bir fare kıpırtısı duydu fakat umursamadı Bree.

"Hayır," dedi Bree ve sert zemine, burkulmuş bileğine ve Dr. McEwan'ın bu masada yapması gereken operasyonların farkındalığına rağmen, harika hissederek tekrar sırtüstü yattı. Kafasının üstünde, alt kısımda büyük kara bir leke vardı. "Sadece... Topallıyorum." Yavaşça elini Roger'a uzattı, yorganın altına onunla gelmesi için zorladı. "Sen?"

"Ben uyumuyorum," diye onu onayladı Roger, yanına yatarak. "Ve eğer 'topal' diyeceğimi sanıyorsan, bir daha düşün."

Bree güldü, sessizce, kapıya bir bakış atarak yuvarlandı ve alnını Roger'ın göğsüne dayadı.

"Seni bir daha hiç göremeyeceğim sanmıştım," diye fısıldadı.

"Evet," dedi Roger yavaşça ve eli onun uzun saçlarından sırtına kaydı. "Ben de öyle." Uzun bir dakika boyunca sessiz kaldılar, ikisi de birbirinin nefesini dinliyordu. Ve sonunda, "Anlat bana," dedi.

Bree cesurca ve olabildiğince az duygulanarak anlattı. Roger'ın her ikisi için de yeteri kadar duygusal olabileceğini düşündü.

Uyuyan çocuklar yüzünden Roger bağıramadı ya da lanet okuyamadı. Bree onun içindeki öfkeyi hissedebiliyordu; Roger titriyordu ve yumrukları katı kemikler gibi sıkılaşmıştı.

"Onu öldüreceğim," dedi sessizlikte neredeyse inleyerek.

Gözleri buluştu, vahşi ve öyle karanlıktı ki Bree loş ışıkta siyah gibi göründüklerini düşündü.

"Sorun yok," dedi Bree yumuşakça ve oturarak iki elini tuttu, birini dudaklarına götürdü. "Sorun yok. Biz, hepimiz iyiyiz. Ve buradayız."

Roger uzağa baktı, derin bir nefes aldı sonra geri döndü. "Buradaydım," dedi, sesi kasvetliydi ama hâlâ öfkeden boğuk haldeydi. "1739'da. Eğer ben-"

"Yapmak zorundaydın," dedi Bree sertçe. "Ayrıca," diye ekledi biraz çekinerek, "bizim kalamayacağımızı düşündüm. Tabii yeni komşularımızı sevmediysen?"

Roger'ın yüzünden birçok ifade geçti; öfkeden isteksiz kabullenmeye kadar. Boğazını temizledi.

"Evet," dedi mesafeli bir şekilde. "Hector McEwan var elbette. Ama daha iyi bir sürü insan da var - örneğin Geillis Duncan."

Bu isim Bree'yi sarsmıştı. "Geillis Duncan? Yani... Evet, sanırım burada olmalı, değil mi? Sen- sen onu gördün mü?"

Bu soru karşısında Roger'ın suratında tuhaf bir ifade belirdi. "Evet," dedi sorgulayıcı gözlerinden kaçınarak. Döndü ve ameliyat penceresine doğru işaret etti. "Yolun karşısında yaşıyor."

"Gerçekten mi?" Brianna doğruldu, yorganı göğsüne çekti, kötü olan ayağını unuttu ve tökezledi.

Roger doğrulup onu kolundan yakaladı. "Onu görmek istemezsin," dedi vurguyla. "Otur tamam mı? Düşeceksin."

Brianna onu inceledi ama onu sakinleştirmesine, omuzlarının üstüne bir yorgan atmasına izin verdi. Ameliyathane çok soğuktu ve şimdi hareketlerinin getirdiği sıcaklık da kaybolmuştu.

"Tamam," dedi Bree ve saçını kulaklarıyla boynunu örtmesi için aşağı saldı. "Bana neden Geillis Duncan ile görüşmek istemeyeceğimi söyle."

Şaşırtıcı bir şekilde kocasının yüzü kızardı, ameliyathanenin gölgesinde bile görünüyordu bu. Üstelik Roger kolayca kızaracak bir mizaca sahip değildi fakat kısaca ama açıkça Buck, Dr. McEwan ve Geillis arasında ne olduğunu (veya muhtemelen ne olmadığını) açıkladığında Bree sebebini anlamıştı.

"Aman Tanrım," dedi omzunun üstünden pencereye bir bakış fırlatarak. "Şey... Dr. McEwan bir arkadaşında kalacağını söylediğinde...?"

Buck da gitmişti, bunu söylerken High Sokağı'nda sıradan bir yerde uyuyacağını ve onları sabah göreceğini ima etmişti. Büyük olasılıkla öyle yapmıştı ama...

"O evli," dedi Roger kısaca. "Büyük olasılıkla kocası erkekleri gece eve davet etse fark eder."

"Ah, o kadarını bilmiyorum," dedi Bree hafif bir alayla. "O bir bitki uzmanı, hatırlıyor musun? Annem iyi uyku iksiri hazırlar; Geillis'in yapabileceğini hayal ediyorum."

Roger'ın yüzündeki renk yeniden çekildi ve Bree onun Geillis Duncan'ı kocası yanında uyurken bir ya da birileriyle utanç verici şeyler yaparken hayal ettiğini biliyordu.

"Tanrım," dedi.

"Sen, şey, zavallı kocasına ne olacağını hatırlıyorsun değil mi?" dedi Bree nazikçe. Roger'ın suratı aniden soldu ve onun bilmediğini anladı.

"Burada kalamama sebeplerimizden biri," dedi yavaşça ama şiddetli bir şekilde. "Bildiğimiz çok fazla şey var. Ve neyin müdahale olabileceğini bilmiyoruz, üstelik bu tehlikeli de."

"Evet, ama-" diye başladı Roger fakat karısının yüzündeki ifadeyi görüp durdu. "Lallybroch. Oraya gitmeme nedenin bu muydu?" Roger onu düştüğü yerden kurtardığında Bree eve gitmek yerine yardım için köye gitmek konusunda ısrar etmişti, üstelik bunun berbat ve acı dolu üç saatlik bir yol olacak olduğunu biliyordu.

Bree kafasını salladı ve mezarlıkta Brian'la karşılaştıklarını anlattığında boğazında küçük bir yumru oturmuştu.

"Bu karşılaşmaların sonradan neler yapabileceğinden korkuyorum sadece," dedi Bree ama boğazındaki yumru gözyaşlarına dönüşmüştü. "Bu... Roger, beni gördüğünde suratındaki o ifade ve beni Ellen sanması! Ben- o- o bir ya da iki yıl içinde ölecek. İyi, tatlı bir adam... Ve bizim bunu durdurmak için yapabileceğimiz hiç- hiçbir şeyimiz yok." Yutkundu ve gözlerini sildi. "O- o karısını ve oğlunu gördüğünü, onların kendisini

beklediğini sanıyor. Ve Tanrım- o andaki yüzünde beliren neşe. Bunu ondan esirgeyemem, yapamam işte."

Roger onu kolları arasına aldı ve Bree iç çekerken sırtını yavaşça ovaladı. "Hayır, tabii ki yapamazdın," diye fısıldadı ona. "Doğru olanı yaptın sen."

Bree burnunu çekti ve silecek bir şey aradı, sonunda Dr. McEwan'ın masasındaki lekeli kumaşta karar kıldı. İlaç gibi kokuyordu ama Tanrı'ya şükür, kan değildi.

"Ama babam da var," dedi derin bir nefes alarak. "Ona ne olacağı konusu... Sırtındaki yaralar... Ben hiçbir şey yapamayacağımızı düşünmeye tahammül edemiyorum ama biz-"

"Yapamayız," dedi Roger sessizce. "Cesaret edemeyiz. Zaten hâlihazırda neler yaptığımı ancak Tanrı bilir, Jerry'yi bulmak ve onu göndermek için - her nereye *gönderdiysem*." Kumaşı aldı, su kovasına batırdı ve yüzünü sildi, titremesine sebep olsa da soğuk su Bree'nin sıcak yanaklarını rahatlatmıştı.

"Gel, uzan," dedi Roger, kolunu omuzlarına koyarak. "Dinlenmek gerek *mo chridhe*. Berbat bir gündü."

"Hayır," diye mırıldandı Bree, sakinleşip kafasını kocasının omzunun kıvrımına yaslayarak ve onun vücudunun gücünü, sıcaklığını hissederek. "Harika bir gündü. Sana yeniden sahibim."

37

SESSİZLİĞİ YARATAN SESLER

Roger onun sakinleşmeye başladığını hissetti ve aniden eter koklamış biri gibi uyuyakalmasını izledi. Roger onu kavradı ve sessizliği bölen minik sesleri dinledi; yatak odasındaki turba kömürü ateşinin uzaktan gelen sesi, pencerede uğuldayan soğuk rüzgâr, uyuyan çocukların hışırtıları ve nefes sesleri, Brianna'nın cesur kalbinin yavaş atışları.

Teşekkürler, dedi Tanrı'ya yavaşça.

Bir an önce kendisi de uyumayı umuyordu, zira yorgunluk

onu bir battaniye gibi sarmıştı. Ama gün hâlâ onunla beraberdi, bir süre karanlığı seyrederek uzandı.

Huzurluydu fakat tutarlı bir şey düşünmek için fazlasıyla yorgundu. Tüm olasılıklar sorun olmak için fazlasıyla uzakta, yavaşça dönüyordu. Nereye gidebilirlerdi... Ve nasıl? Buck, Dougal MacKanzie'ye ne söylemiş olabilirdi? Bree kurşun kadar ağır çantasında ne getirmiş olabilirdi? Mandy yulaf lapasını severdi, kahvaltıda yulaf lapası olacak mıydı?

Mandy'yi düşünmek onu çocukları kontrol etmeye itti. Kendinden emin olması için. Gerçekten de oradaydılar.

Oradaydılar ve uzunca bir süre yatağın yanında kaldı, yüzlerini memnuniyetle izledi, onların çocuksu ılık kokusunu içine çekti - hâlâ biraz keçi kokuyorlardı.

Sonunda titreyerek sıcak karısının yanına döndü ve uykunun vereceği huzuru çağırdı. Fakat ameliyathaneye tekrar girerken pencereden dışarıdaki geceye baktı.

Cranesmuir uyuyordu ve sis sokaklarında uzanıyordu, ıslak taşlar batan Ay'ın ışığının altında parıldıyordu. Fakat meydanın uzak kısmında, Arthur Duncan'ın evinin çatı katında bir ışık belirdi.

Ve meydanın aşağısındaki gölgelerde, küçük bir hareket bir adamın orada bulunduğunu belli etti. Bekliyordu.

Roger gözlerini kapattı, soğuk çıplak ayaklarından vücuduna tırmanıyordu. Zihninde yeşil gözlü kadının görüntüsü vardı; açık renk saçlı bir aşığının kollarında yorgun düşmüştü... Ve adam yanından kaybolup giderken kadının yüzünde bir şaşkınlık ve korku ifadesi belirdi. Rahminde görünmez mavi bir parıltı yükseldi.

Roger gözleri sımsıkı kapalı halde, buzlu pencere camına elini koydu ve bu hayalin zihninden uzaklaşması için bir dua okudu.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
Gitmeden Önce

38

UZAKLARDAKİ KATLİAM

5 Eylül 1778

Kıyafeti kare şeklinde düzgünce katladım ve maşaları buharlı kazana daldırmak için kullandım, sonra kompresör kullanmak ve kıyafetin suyunu sıkmak için yeterince soğuk olana kadar ayakta nazikçe silkeledim. Joanie sandalyesinde kıpırdanıp, iç çekti. Kıvırdığı yumruğunu gözkapağının üstündeki pembe arpacığa götürdüğünü görünce, "Gözlerini ovuşturma," dedim istemsizce. "Söylenme, çok fazla zaman almayacak."

"Hayır, çok zaman alıyor," dedi karşılık olarak. "Sonsuza dek sürüyor."

"Büyükannene tavır yapma," dedi Marsali ona, elinde Fergus için olan peynir rulosu ile mutfaktan matbaaya giderken uğramıştı. "Mızmızlanmayı kes ve minnettar ol."

Joanie inledi, kıvrandı ve annesi gittikten sonra arkasından dilini dışarı çıkardı, ama ona doğru kalkan kaşımı görür görmez dilini içeri soktu.

"Biliyorum," dedim anlayışla. On dakika boyunca gözündeki arpacığa sıcak kompres yapmak sonsuzmuş gibi geliyordu. Özellikle de eğer bunu son iki gündür günde altı kere yapıyorsan. "Belki de zaman geçirmek için başka bir şey düşünebilirsin. Ben kediotu kökü döverken bana çarpım tablolarını ezberden söylemeye ne dersin?"

"Ah, büyükanne!" dedi usanarak ve güldüm.

"Al bakalım," dedim sıcak merhemi uzatarak. "Hiç iyi bir şarkı biliyor musun?"

Küçük burun deliklerini açarak huysuzca burnundan soludu. "Keşke büyükbabam burada olsaydı," dedi. "O bana bir hikâye anlatabilirdi." Sesindeki suçlayıcı mukayese tonu çok netti.

"Benim için 'hordeolum' kelimesinin harflerini söyler misin? Ben de sana su atının eşinin hikâyesini anlatayım." Bu onun etkilenmemiş gözünü ilgiyle açılmasını sağladı.

"Hordeolum da nedir?"

"Arpacığın bilimsel adı."

"Ya." Bundan pek etkilenmişe benzemiyordu, ama alnı dikkatlice düşünürken kırış kırıştı ve harfleri söylerken dudaklarının hareket ettiğini görebiliyordum. Joanie ve Félicité'nin ikisi de bu işte iyiydiler; küçüklüklerinden beri yeni kelimeler bularak birbirlerini şaşırtıp, yarışmaya bayılıyorlardı.

Öylesine bir fikirdi ve belki de kompres işlerini yaptığımız günlerde onun ilginç kelimeleri böyle çözümlemesini sağlayabilirdim. Arpacığı büyük ve fena gözüküyordu. Başlangıçta tüm gözkapağı kıpkırmızı ve şişti, gözü parlayan kırgın bir yarıktan başka bir şey değildi. Şimdiyse yara bir bezelye boyutuna kadar küçülmüştü ve gözünün en azından dörtte üçü gözükür haldeydi. Doğru olup olmadığını kontrol etmek için bana bakarak, "H," dedi ve onu doğruladım. "O, R, D..." Gene onayladım ve dudaklarının sessizce hareket ettiğini gördüm.

"Hor-de-o-lum." Yardım ederek kelimeyi tekrarladım ve onayladı, daha kendine güvenerek bir şekilde. "E,O,L,U,M!"

"Harika!" dedim, ona sevinçle. "Peki şuna ne dersin..." Başka iyi bir tane bulmak için düşünmeye başladım, uzun ama kesinlikle fonetik olmalıydı. "Hepatit?"

"O da ne ?"

"Karaciğerde virüs kaynaklı bir enfeksiyon. Karaciğerinin nerede olduğunu biliyor musun?" İlaç sandığımı gözden geçiriyordum, ama ödağacı merhemim kalmamış gözüküyordu. Yarın Bartram'ın Bahçesi'ne uğramalıyım, tabii hava müsaade ederse. Savaşın ardından neredeyse her şeyim bitmişti. Her zamanki ufak sancım bu düşüncelerle belime saplandı, ama onu görmezden geldim. Tıpkı bu düşünceler gibi o da yavaşça gidecekti.

Joanie dikkatli bir şekilde "eritrosit" kelimesini hecelerken bir anda Marsali belirdi. Ona doğru baktım, elinde bir mektup tutuyordu ve endişeli gözüküyordu.

"Kızılderili dedikleri Joseph Brant, Genç Ian'ın tanıdığı mı?" diye sordu.

"Onların birçoğunu tanıdığını düşünüyorum," diye cevap verdim havan tokmağını hazırlarken. "Ama evet, onun Joseph Brant'den bahsettiğini duymuştum. Adamın Mohawk ismi 'T' ile başlıyordu diye hatırlıyorum, emin olduğum tek şey bu. Neden?" Adında hafif bir huzursuzluk hissettim. Ian'ın Mohawk eşi, Emily, Brant tarafından kurulan New York'taki yerleşim yerinde yaşıyordu; Ian geçen yıl onu ziyaret etmek için gittiğinde kısaca bahsetmişti.

Ziyaretinin ne amaçla olduğunu söylememişti ve ne ben ne de Jamie sormuştuk ama çocuk sahibi olamama korkusuyla alakalı olduğunu tahmin etmiştim, çünkü Emily ile olan çocukları ya ölü doğmuş ya da doğmadan düşmüştü. Onu rahatlatmak için söyleyebileceğim şeyi söyledim; başka bir kadından çocuk yapabileceğini.

Rachel'ın talihi için dua ettim ve sonrasında aniden Marsali'nin dediği şeye geri döndüm.

"Ne yaptılar dedin?"

"Bu beyefendi," dedi mektuba dokunarak, "diyor ki Brand ve adamları Andrustown denilen bir yere düşmüş. Yedi aile orada yaşıyormuş." Dudakları sıkıca kapandı ve kulaklarıyla oynayarak onu dinleyen Joanie'ye bir bakış attı. "Orayı yakıp yıkmışlar, diyor ki orada yaşayan bir grubu katl... *Did awa.*"

"O kelime neydi anne?" diye sordu Joanie merakla. "Did awa ne demek?"

"Katletmek," dedim annesini bulunduğu utançtan kurtararak. "Gelişigüzel katliam anlamına gelir. Al bakalım." Ona sıcak kompresi uzattım ve kaşları çatık şekilde itiraz etmeden kabul etti.

"Bu birini öldürmekten farklı bir şey mi?"

"Şey," dedim düşünerek, "duruma göre değişir. Örneğin; birini kazayla öldürebilirsin ve bu bir katliam olmaz fakat kesinlikle çok acı verici olur. Seni öldürmeye çalışan birini öldürebilirsin ve bu da nefsi müdafaa olur."

"Rachel bunu yapmamalıyız demişti." Joanie dikkatlice bizi

gözlemliyordu. "Peki ya ordudaysan ve diğer taraftaki askerleri öldürmek zorundaysan?"

Marsali alçak sesle onaylamayan bir İskoç sesi çıkardı ama soruyu kısaca cevapladı. "Eğer bir adam askere gittiyse, o zaman öldürmek onun işidir," dedi. "Bunu özellikle ailesini ve toprağını korumak için yapar." Bana doğru kaşlarını kaldırarak devam etti. "Yani bu da aslında nefsi müdafaa gibidir değil mi?"

Joanie hâlâ somurtmaya devam ederek bakışlarını annesinden bana doğru çevirdi.

"Gaddarlığın ne demek olduğunu biliyorum," dedi. "Bu olmana gerek yokken kötü olmak demektir. Fakat 'gelişigüzel' ne anlama geliyor?" Çok dikkatli bir şekilde söylemişti kelimeleri.

"Ayrım gözetmeden," dedim omuz silkerek. "Bir şeyi kime yaptığına dikkat etmeden ve muhtemelen bunun için belirli bir sebebin olmadan birine yapmak anlamına gelir."

"Yani Kuzen Ian'ın Kızılderili arkadaşının yakıp yıkmak ve orada yaşayanları öldürmek için bir sebebi yok?"

Marsali ve ben kısaca birbirimize bir bakış attık.

"Biz bunu bilmiyoruz tabii," dedi Marsali. "Fakat ne demek istemiş olursa olsun, bu iyi bir şey değil. Hadi bakalım bu kadar yeter. Git ve Félicité'yi bul ve kazanı doldurmaya başlayın." Kompresi Joanie'nin elinden aldı ve onu dışarıya doğru kışkışladı.

Joanie arka kapıdan dışarı çıkana kadar onu izledi ve sonra mektubu bana uzattı.

Mektup görünüşe göre Fergus'un muhbirlerinden biri olan Bay Johansen'den gelmişti ve içeriği Marsali'nin Joanie'nin yanında söylemediği bazı korkunç detaylar dışında anlattığı gibiydi.

Kafamı mektuptan kaldırınca Marsali başını onaylayarak salladı. "Evet," dedi. "Fergus, haberi yayınlamak istiyor fakat bunu yapmalı mı emin değilim. Genç Ian yüzünden, anlarsın ya?"

"Ne Genç Ian yüzünden?" dedi matbaanın kapısından kolunda bir sepetle Jenny girerken. Gözleri elimdeki mektuba yöneldi ve keskin kahverengi kaşları havaya kalktı.

"Sana onunla alakalı bir şey anlattı mı?" diye sordu Marsali ve mektubu açıkladı. "Evlendiği Kızılderili kız hakkında?"

Jenny başını salladı ve sepetinden bir şeyler çıkarmaya başladı. "Tek kelime bile etmedi ama Jamie onun bizi unutmayacağını söylüyor." Bunları hatırlayınca yüzünden bir gölge geçti. Bir anlığına Ian'ın Mohawk olmasının o ve Ian için ne kadar zor olduğunu düşündüm. Mektupta yazdığı acıyı hissedebiliyordum ve mektubu okumanın daha az acı verici olacağından şüpheliydim.

Bir elma çıkardı ve eliyle işaret ederek benden mektubu istedi. Sessizce okuduktan sonra bana baktı. "O kıza karşı hâlâ bir şeyler hissettiğini düşünüyor musun?"

"Bence hissediyor," dedim isteksizce. "Ama kesinlikle sana karşı hissettiği gibi bir şey değil Rachel."

Fakat bana Ticonderoga'dayken çocuğundan ve karısı Emily'den bahsettiğini hatırlıyordum.

"Onun yüzünden suçlu hissediyor değil mi?" diye sordu Jenny, kurnazca bir ifadeyle yüzüme bakıyordu. Ona şöyle bir bakış attım ama dediğini onayladım. Dudaklarını büzdü ama sonra mektubu Marsali'ye geri verdi.

"Yani karısının Brant veya onun yaptıklarıyla bir alakası olup olmadığını bilmiyoruz ve katledilen de o değil. Bence bırakalım Fergus bunu yayınlasın." Bana bir anlığına baktıktan sonra devam etti. "Ama mektubu Jamie'ye gösterelim ve Ian'la bunun hakkında konuşmasını sağlayalım. Onu dinleyecektir." İfadesi biraz yumuşadı ve yüzünde ufak bir tebessüm oluştu. "Şimdi iyi bir karısı var ve bence Rachel onu evinde tutacaktır."

***

Posta, matbaaya günün her saatinde ve sık olmasa da geceleri her türden haberci tarafından getirilirdi. Philadelphia koloniler arasındaki en iyi posta sistemine sahip olmasıyla ünlüydü, bu durum sadece üç yıl önce Benjamin Franklin tarafından sağlanmıştı; posta arabaları düzenli olarak New York ile Philadelphia arasında ve diğer kolonilere giden otuzun üzerindeki yolda hareket ederlerdi.

Fergus'ın işinin ve zamanın şartları göz önüne alınınca, neredeyse eski yollardan da aynı miktarda posta geliyordu: Gez-

ginleri, tüccarları, Kızılderililer ve askerleri geçip gelerek gece vakti bir kapının altından atılırlardı ya da sokakta aile üyelerinden birinin eline teslim edilirlerdi. İngiliz işgali sırasında, beni casusluktan yargılanmamam için John Grey'le evlenmeye zorlayan şey de buna benzer bir mektup alışverişiydi.

Fakat John'un mektubu, sessiz sakin bir şekilde bir posta habercisinin torbasında, düzgünce damgalanmış ve sarı balmumu damlasının üzerindeki kendi mührü olan gülen yarım ay simgesiyle mühürlenmiş bir şekilde ulaştı.

Bay James Fraser'a, Fraser Matbaası, Philadelphia
Lord John Grey'den, Wilbury House, New York

Canım,

Kardeşim ve birliğiyle New York'tayım ve belli bir süre daha burada kalmak istiyorum. Chestnut Sokağı'ndaki evimin kira kontratı yılın sonuna kadar devam ediyor ve eve zarar verilmesi ya da harabe hâline gelme fikri beni kahrediyor, size bir kere daha evi teklif etme fikrini düşündüm.

Eklemek isterim ki -belki uzlaşılmaz kocanız da bunu okur- teklifim konut olarak kullanmanız yönünde değil, daha çok bir hastane olarak kullanmanız için.

Hastalık, deformasyon veya korkunç yaralanmalar nedeniyle acı çeken kişileri etrafınıza çekme konusunda kendinize has ilginç bir alışkanlığınız olduğunu ve Bay Fraser'ın basımhanesinde ikamet eden kişi sayısını bildiğim için, inanıyorum ki tıbbi maceralarınızı bir matbaada yapmaktansa Chestnut Sokağı'nda gerçekleştirmeyi daha doğru bulacağınıza inanıyorum.

Değerli zamanınızı işyerinde geçirmenizi beklemediğim için Bayan Figg'e ve onun seçeceği bir hizmetçiye, benim hesabımdan ödenecek parayla onlara ihtiyacınız olduğu sürece istihdam etmelerini ayarladım. Bu teklifi kabul ederek mülkümle alakalı içimi rahatlatacak ve beni minnettar etmiş olacaksınız. Ve sizin çalışırken General Arnold'a ciddiyetle lavman yapıyor olmanızın fikri şu an bulunduğum rahatsız koşul içerisinde beni oldukça neşelendirecektir.

En sadık hizmetkârınız,
John

"Neye gülüyorsun Claire Anne?" Marsali elimdeki mektubu merak ederek beni izliyordu. Alaycı bir şekilde gülümsedi. "Biri sana aşk mektubu mu gönderdi?"

"Onun gibi bir şey," dedim mektubu katlarken. "Jamie'nin şu an nerede olduğunu bilmiyorsundur, değil mi?"

Bir gözü kapalı şekilde düşüncelerini toplarken, bir gözü de babasının ayakkabılarını boyayan ve bu süreçte kendini de boyamayı başaran Henri-Christian'ın üzerindeydi.

"Genç Ian'la birlikte bir atla alakalı bir adamla görüşeceğini, sonra da rıhtıma gideceğini söylemişti," dedi.

"Rıhtım mı?" dedim şaşkınlıkla. "Neden oraya gideceğini söyledi mi?"

Marsali başını iki yana salladı. "Fakat belki tahmin edebilirim. Bu kadarı yeterli Henri! Şu haline bir bak! Kız kardeşlerinden birini bul ve senin için ellerini yıkamasını iste, tamam mı?"

Henri ellerine baktı, sanki onları siyah bulduğu için şaşırmış gibi gözüküyordu. "Aman Tanrım!" dedi ve ellerini neşeyle pantolonuna silerken mutfağa doğru fırladı. "Félicité!" Avazı çıktığı kadar bağırarak, "Gel ve yıka beni!" dedi

Marsali'ye yaklaşıp, sesimi alçaltarak sordum. "Neden?" Konuşmaya kulak misafirliği yapmaması için Henri'den kurtulduğu belliydi.

"Kuzey Carolina'ya birlikte dönmemiz hakkında Fergus'la konuşuyordu," dedi. "Eğer tahmin etmem gerekirse her şeyi gemiyle taşımanın ne kadar tutacağını öğrenmek için gitti." Eliyle baskı makinesinden, çatıya kadar her şeyi kapsayan bir el hareketi yaptı.

Tepe'den Fergus ve Marsali'yle birlikte yakın bir zamanda ayrılma fikri kalbimi hızlandırsa da mümkün olduğunca çekimser bir şekilde, "Hımm," dedim "Peki... Sen istiyor musun?" Kaşlarının arasındaki çizgiyi fark ederek dikkatli şekilde sordum. Hâlâ çok hoş bir kadındı, düzgün ve ince kemikliydi ama çok zayıftı ve yüzündeki gergin çizgiler yüz ifadesini keskinleştiriyordu.

Marsali başını salladı, ancak reddederek değil kararsızlıkla.

"Gerçekten bilmiyorum," diye itiraf etti. "Şu an İngilizlerin

de gitmesiyle işler biraz daha kolay ama onlar çok uzakta bulunmuyorlar, değil mi? Geri dönebilirler, peki ya sonra ne olacak?" Endişeli şekilde omzundan geriye baktı fakat matbaada o an için bizden başka kimse yoktu. Fergus İngiliz işgalinin son aylarında evi terk etmek ve şehrin uzak köşelerinde yaşamak zorunda kalmıştı.

Bununla ilgili şüphelerim olduğunu söylemek için ağzımı açtım. Hal Grey bana esrarın da etkisiyle, İngilizlerin yeni stratejisinin güney kolonilerini kuzeyden ayırıp kuzeyi açlıktan teslim olmaya zorlayarak, isyanı bu şekilde bastırmayı düşündüklerinden bahsetmişti. Fakat hiçbir şey söylemedim. Jamie'nin Fergus'a bunu söylemiş olduğunu öğrenene kadar bundan bahsetmemem daha iyi olurdu.

Neler olacağını neden önceden bilemedim ki? diye sordum kendime düş kırıklığıyla ve bu ilk defa başıma gelmiyordu. *Neden Amerika tarihini düzeltmek için elimde bir şans varken bunu düşünmedim?*

Eh, çünkü kendimi Amerika'da bulmayı beklemiyordum, cevabı buydu. Böyle olacağı belliydi galiba. Hayatın karşınıza bir anda ani bir değişim çıkarma eğilimini düşününce, bir şeyi planlamak için çok zaman harcamak anlamsız.

Kurnazca, "Gelseniz çok güzel olurdu," dedim olabildiğince kibar bir şekilde. "Etrafta çocukların bulunması çok güzel."

Marsali homurdanıp bana yandan bir bakış attı. "Evet," dedi kuru bir sesle. "Bir büyükannenin değerini yeterince takdir ettiğimi düşünmüyorum. Ve sen gittiğinde, büyükanne Janet da gidecek."

"Öyle mi düşünüyorsun?" Bunun hakkında düşünmemiştim. "Fakat Jenny seni ve çocuklarını seviyor - Fergus en az kendi doğurduğu oğulları kadar onun da oğlu."

"Tabii, bu doğru," diye itiraf etti. Yüzündeki parlak gülümseme yirmi yıl önce Karayip adalarında Fergus'la evlenen 15 yaşındaki kızı bana yeniden hatırlatmıştı. "Fakat Genç Ian onun en küçük çocuğu, değil mi? Ve onunla çok az zaman geçirebildi. Şimdi o evlendi, çocukları olduğunda onlara yardım etmek için

yakınlarında olmak isteyecektir. Hem biliyorsun eğer Ian giderse Rachel da gidecektir ve Ian babası neredeyse oraya gider."

Bu akıllıca bir değerlendirme, diye düşündüm ve aynı fikirde olduğumu göstermek için onu başımla onayladım.

Marsali iç çekti ve ağzına kadar dolu tamir sepetinin en üstündeki kıyafeti eline aldı, en son bıraktığı kıyafetin üzerindeki iğne hâlâ kıyafetin üzerinde duruyordu. Konuşmayı bitirmeye niyetim yoktu, bir tabure çektim ve sepetin içinden Germain'in çoraplarından birini çıkardım. Dikiş çantası, iplik topları ve dikiş malzemeleri tamir kısmının arkasındaydı ve hâlâ bu işi gözlüksüz yapmanın gururuyla iğnemi ustalıkla daldırdım.

"Peki ya Fergus?" diye sordum açıkça. Çünkü Marsali'nin sözünü ettiği meselenin kilit noktası Fergus'tu.

"Evet, tek pürüz o," dedi Marsali içtenlikle. "Ben gelirim ve mutlu olurum, ama Tepe'de bulunduğumuz zaman onun için nasıl olduğunu biliyorsun."

Biliyordum ve çorabın topuğunu dikiş aletinin üzerinde gererken yüzümü hafifçe buruşturdum.

"Geçen sene şehir tehlikeli bir hal aldı," dedi ve hatıralarında kayboldu. "Sana kaç kere askerlerin onu tutuklamak için geldiğini ve bulamayınca dükkânı yakıp yıktıklarını anlattım mı? Kral yanlıları gelip karşımızdaki duvarlara yazılar yazardı. Ama tehlike beni veya çocukları tehdit etmediği sürece bunları hiç sorun etmedi."

"Ve bazen tehdit de edildi," diye mırıldandı. "Lanet olası erkekler."

Marsali neşeyle burnunu çekti. "Evet. Ama mesele şu ki- o bir erkek, değil mi? Değerli olduğunu hissetmeli. Bize bakabilmesi gerekiyor ve bu burada yapabileceği bir şey. Dağlarda düzgün bir hayat kurabileceğini hayal edemiyorum."

"Doğru," diye kabul ettim isteksizce. Sıcak bir gündü, mutfak boğucuydu, kazanlar ocağın üzerinde kaynıyordu. Sinekler olsun ya da olmasın -ki Philadelphia'da olması gerekenden çok fazla sinek vardı- yine de arka kapıyı açtım. Dışarısı fark edilecek kadar serin değildi ama en azından büyük kazanın altındaki

ateş henüz yanmamıştı, kızlar hâlâ ellerinde kovaları kuyuya gidip dolduruyorlardı.

Henri-Christian ortalıkta gözükmüyordu ama büyük ihtimalle temizlenmişti; kapının önünde pis siyah bir bez parçası vardı. Almak için eğildim ve basamağın yanında yerde duran katlanmış bir kâğıt parçası gördüm. Sanki bir amaç için oraya bırakılmış gibiydi, bu yüzden aldım ve içeri götürdüm.

"Yine de," dedi Marsali, oturmamı beklemeyi zorlukla bekliyordu. "Yine de Tepe'ye gitmeyi düşünüyorum, tıpkı önceki gibi. Güneyde, Philadelphia gibi büyük bir matbaaya gerek olmasa bile bir matbaacıya ihtiyacı olan yerler olmalıdır."

"Şey Charlestan ve Savannah," dedim emin olmayarak. "Yazın Philadelphia kadar sıcak olsalar da, kışları daha hafif geçiyordur herhalde."

Tamir ettiği kıyafetin üzerinden bana bir bakış attı ve sonra sanki bir karara varmış gibi kucağına koydu. "Benim sorun ettiğim şey hava değil," dedi sessizce. Eğildi ve gömlek ve çorap yığınlarının altındaki bir avuç eski püskü not ve mektubu ortaya çıkardı. Onları dikkatle tutup sanki birer hastalık taşıyorlarmış gibi dizime koydu.

"Bu günlerde herhangi bir matbaa kapısının altından bu tür şeyler atılıyor," dedi, benim notların bir kaç tanesi okumamı izlerken. "Özellikle de bir duruş sergiliyorsan, bir noktadan sonra ne yaparsan yap kendini yolun ortasında yapayalnız buluyorsun."

Bu sözler öylesine basit ve kabullenici bir şekilde söylenmişti ki gözlerimi doldurmuştu. İsimsiz notların içeriği ne kadar çok ve çeşitli ellerden çıkmış, imzasız yazılar olsa da bazıları çok açık bir şekilde aynı kişi tarafından yazılmıştı. Bu isyancıların yanında olmanın bedelini daha açıkça gösteriyordu.

"Daha kötüydü," dedi nazikçe notları geri alırken. "İngilizler buradayken onlar gittiğinde bunların sona ereceğini düşünüyordum ama öyle olmadı."

"Tüm Kral yanlılarının onlarla birlikte gittiğini sanmıyorum," dedim ve kendimi sakinleştirmek için derin bir nefes aldım - mideme yumruk atılmış gibi hissediyordum.

"Sadece zengin olanlar," dedi Marsali alaycı bir şekilde. "Ordu olmadan evlerinden sürüklenip, dayak yiyip, soyulacağını düşünenler. Ama bu fakir olanların da aynı fikirde olmadıklarını göstermez."

"Neden bunları saklıyorsun?" diye sordum onları iki parmağımın arasında iğrenerek tutarken. "Ben olsam herhalde hepsini bir seferde ateşe atardım."

"İlk başta yaptım," dedi Marsali, tüm notları alıp dikkatlice sepetin altına sokarak. "Ama dedikleri şeyleri unutamadım ve kelimeler geceleri bana dönüp uyumamı engelledi." Dik durdu, omuzlarını silkti ve iğneyi tekrar eline aldı.

"Fergus'a söyledim ve yapılacak şeyin onları saklamak ve günde birkaç kez okumak olduğunu söyledi. Onları birbirimize okuduk." Kısa, nahoş bir gülümseme suratına yerleşti. "Ve biz de çocuklar uyuduktan sonra onları okuduk. Ateşin yanında oturup sırayla okuduk. Onlarla dalga geçerdi, dilbilgisi ve edebi eksikliklerini eleştirirdi, birbirleriyle kıyaslardı ve en iyisinden en kötüsüne onları sıralardık... Ve sonra onları bir köşeye koyup, birbirimizin kolları arasında uyurduk."

Elini sanki Fergus'un omzuna dokunuyormuş gibi kıyafet yığınının üzerine koydu ve güldüm.

"Eh," dedim ve boğazımı temizleyerek, basamakta bulduğum notu ortaya çıkardım. "Bu koleksiyonunuz için yeni bir parça mı değil mi hiçbir fikrim yok ama bunu şimdi arka tarafta buldum."

Marsali kaşını kaldırıp çevirerek inceledi. "Birçoğundan daha temiz," diyerek gözlemledi. "Parşömeni de kaliteli. Belki de sadece..." Sesi notu açıp okumaya başlayınca kesildi. İçindeki yazının kısa olduğunu görebiliyordum ve saniyeler içinde yüzü allak bullak oldu.

"Marsali." Ona doğru uzanıp notu elime aldım ve hızla ayağa kalktım.

Uğurböceği, uğurböceği, not okundu, evden dışarı uç. Evin alevler içerisinde ve çocukların gitti.

"Henri-Christian!" Marsali'nin sesi güçlü ve aceleciydi. "Kızlar! Kardeşiniz nerede?"

39

GÜNDÜZ LANETİ

Henri-Christian'ı ilk aradığım yerde buldum: sokağın aşağısında Philip'in en küçük iki kızıyla oynuyordu. Philipler'in 10 çocuğu vardı ve Henri-Christian bile çok fazla fark edilmeden aralarına karışabilmişti.

Bazı ebeveynler, çocuklarının Henri-Christian'a yakın olmasını istemezdi; bazen cüceliğin bulaşıcı olduğu korkusuyla, bazen de böyle görünmesinin annesinin şeytanla birlikte olması sonucu olduğunu düşündüklerinden – popüler bir batıl inançtı bu. Jamie, Fergus, Ian ya da Germain'in duyabileceği yerler dışında konuşmaya dikkat etseler de bazen bu dedikoduları duyuyordum.

Fakat Philipler Yahudiydi ve görünen o ki farklılıkları yüzünden dışlanmış kişilere karşı yakınlık hissediyorlardı. Henri-Christian onların evinde her zaman hoş karşılanıyordu. Her işlerine bakan hizmetçilerinden birine daha sonra büyük çocuklardan birinin dönerken eve onunla yürüyüp yürüyemeyeceğini sorduğumda kabul etti ve sonra çamaşır yıkama işine geri döndü; bugün Philadelphia'da çamaşır yıkama günüydü ve havadaki nem mahalledeki hepsi çamaşır sodasıyla tüten kaynayan kazanlardan çıkan buhar yüzünden artmıştı.

Marsali'ye Henri-Christian'ın nerede olduğunu söylemek için hızlıca matbaaya geri döndüm. Onu korkularından kurtardıktan sonra geniş süslü şapkamı taktım ve akşam yemeği için biraz balık almaya niyetim olduğunu haber verdim. Elleri kolları çamaşır malzemeleriyle dolu olan Marsali ve Jenny, bana kötü bakışlar atsalar da ikisi de çamaşır yıkamaktan ne kadar nefret ettiğimi bildikleri için hiçbir şey söylemediler.

Tabii ki iyileşme döneminde tüm ev işlerinden muaf olsam da baş döndüren sıcakla ve sırılsıklam elbiselerle alakalı bir işe karışmaya karşı pek hevesli değildim. Muhtemelen çamaşır asma işini halledebilirdim ama vicdanımı şunlarla hafiflettim 1) Balık çamaşır günü için çok kolay bir akşam yemeği, 2) Gücümü kazanmak için düzenli bir şekilde yürümeye ihtiyacım var ve 3) Jamie'yle yalnız konuşmak istiyorum.

İsimsiz not en az Marsali kadar benim de canımı sıkmıştı. Bana gösterdiği diğer tehdit notları gibi değildi: hepsi spesifik olarak siyasi ve bazıları Marsali'yi hedef alsa da -çünkü Fergus saklanırken gazeteyi tek başına işletiyordu- hepsi sıradan "İsyancı sürtük" türünde şeylerdi. Bu tip cümleleri, Almanca ve eski İbranice hallerini çoğunlukla Philadelphia'nın en yabani yerlerinde olmak üzere daha önce duymuştum.

Bu not farklıydı. Zarif ve zekice bir kötülüğün izi vardı. Aniden Jack Randall'ın varlığını omzumda hissettim, bu o kadar güçlüydü ki aniden durup arkama döndüm.

Sokak kalabalıktı ama arkamda kimse yoktu. Hiçbir yerde kırmızı ceketli biri yoktu fakat tek tük mavi ve ten rengi içindeki Avrupalı subaylar vardı.

"Defol git Yüzbaşı," dedim sessiz bir şekilde. Yakında bir yerde, omzunda tuttuğu tepsinin üzerinde çörek satan tombul bir kadının bana doğru şaşkın bakışlar attığını gördüm. Kimle konuştuğumu görmek için baktı, sonra endişeyle bana döndü.

"Siz iyi misiniz hanımefendi?" dedi ağır bir Alman aksanıyla.

Utanmış bir şekilde, "Evet," dedim. "Evet, iyiyim. Teşekkür ederim."

"Alın bunu," dedi nazikçe bana bir çörek uzatarak. "Galiba açsınız." Ve başarısız ödeme çabamı başından savıp, sokakta çöreklerini satmak için yürümeye devam etti.

Bir an gözüm kararıyor gibi hissedip bir binaya yaslandım, gözlerimi kapattım ve çörekten bir ısırık aldım. Kıtır kıtır, taze ve tuzluydu ama o an kadının haklı olduğunu fark ettim. Açtım Açıkçası açlıktan ölüyordum.

Çörek önce mideme sonra da kan dolaşımıma ulaştı, bir anda hissettiğim panik o kadar hızlı bir şekilde yok olmuştu

ki neredeyse bütün bunların hiç yaşanmadığına inanabilirdim. Neredeyse.

Bir süredir başıma *gelmemişti*. Çöreğin son parçasını yuttum ve nabzımı kontrol ettikten sonra nehre doğru yola koyuldum.

Yavaş yürüdüm. Öğle vaktiydi ve hızlı yürümek beni ter içinde, muhtemelen sersemlemiş halde bırakırdı. Bastonumu yanımda getirmiş olmalıydım ama tedbirsizlik edip yanıma almamıştım. Zayıf hissetmekten nefret ediyordum.

Bu... Histen ise daha çok nefret ediyordum. Ani tehdit hissi, nedensiz korku ve şiddet. Ordu da bu hisse geri dönüş hissi deniyordu. Saratoga'dan beri başıma gelmemişti ve neredeyse unutmuştum. Neredeyse.

Tamamıyla açıklanabilirdi elbette: Vurulmuştum, ölümle burun buruna gelmiştim ve fiziksel olarak güçsüz haldeydim. En sonuncusunda, karanlık bir ormanda savaş alanındaydım, yalnız, kayıp ve vahşi adamların arasında. O zamanlar yaşanması şaşırtıcı değildi, kaçırıldığım ve saldırıya uğradığım zamanki duruma çok benzerdi-

"Tecavüze uğramıştım," dedim yanımdan geçen bir çift beyefendiyi şoke edecek kadar net ve yüksek sesli bir şekilde. Onları umursamadım. Kelimeden ya da bu anıdan kaçınmanın bir anlamı yoktu. Bütün bunlar bitmişti, artık güvendeydim.

Bundan da önce... Bu tehditle karşı karşıya kaldığım ilk sefer, River Run'da bir parti esnasındaydı. Tanrı'ya şükür o zaman Jamie yakınlardaydı. Gerçekten hayalet gördüğümü sanacak kadar korktuğumu görmüştü ve bana musallat olan hayaleti kovmak için bir avuç dolusu tuz vermişti.

İskoçyalıların her zaman pratik bir çözümü vardır; ister sorun gece ateş söndürmek olsun ister ineklerinin sütünün bitmesi olsun ister bir hayalet olsun.

Dilimle ağzımın köşesine dokunup çörekten kalma bir parça tuz bulduğumda neredeyse gülmeye başlıyordum. Yardımıma koşan kadına bakmak için arkama döndüm ama o ortadan yok olmuştu.

"Sadece bir melekti demek ki," diye mırıldandım. "Teşekkürler."

Muhtemelen Galce'de bunun için bir ilahi vardır, diye düşündüm. Onlarca, muhtemelen yüzlerce ilahileri vardı. Birkaç tanesini biliyordum, çoğunlukla sağlıkla alakalı olanları Galce bilen hastalarımın içinin rahatlamasını sağlardı, ancak duruma en uygun olanı seçip emin adımlarla yürümeye başladım ve söylemeye başladım:

"Ben senin üzerine bastım, sen bana el koydun, balinanın denizin üzerinden geçtiği gibi,

Sen sırtımdan yakaladın, sen vücudumu yakaladın, sen göğüsteki çirkin israf."

Ve sonra Fergus'un söylediği bir şeye gülerek iskeleden gelen Jamie'yi gördüm ve dünyaya geri döndüm.

***

Jamie bana tek bir bakış attı ve kolumdan tutup beni Locust Sokağı'nın köşesindeki küçük bir kafeye yönlendirdi. Günün bu saatinde, tamamen terk edilmişti ve nispeten az ilgi görüyordu. Kadınlar kahve içiyordu -eğer varsa tabii- ama genellikle evde arkadaşlarının eşliğinde ya da küçük partiler ve salonlarda içerlerdi. Londra ve Edinburg'da daha büyük, kadınların arada sırada girip çıktığı kafeler olsa da Philadelphia kafeleri daha çok erkeklerin iş, dedikodu ve politika konuştuğu özel alanlarıydı.

"Neler yapıyorsun Sassenach?" diye sordu Jamie, kahve bardaklarını ve bademli bisküvileri tepsinin üzerinden alırken. "Senin görünüşün-" Gözlerini kısarak bana baktı, doğru kelimeyi bulmaya çalışıyordu.

"Oldukça isteksiz," dedi Fergus, şeker kaşıklarını alırken. "Buyurun hanımefendi." Bana sormadan, bardağıma üç büyük kaşık esmer şeker attı. "Sıcak içeceklerin insanı sakinleştirdiğini söylerler."

"Eh daha fazla terlemeni de sağlar," dedim, kaşığımı alarak. "Ama eğer terini atmazsan, kesinlikle serinleyemezsin." Ortamdaki nem oranının yaklaşık yüzde bin olduğunu tahmin ediyordum ama yine de şekerli kahvemi kahve tabağının üzerine koydum ve üfledim. "Ne yaptığımı sormuştun, akşam yemeği için balık almaya gidiyordum. Peki siz beyler neler yapıyordunuz?"

Oturmak kendimi biraz daha iyi hissetmemi sağlamıştı ve Jamie ile Fergus tarafından çevriliyken sokakta yaşadığım garip tehdit hissi yavaşça yok olmuştu. Fakat basamakta bulduğum isimsiz notun düşüncesi sıcağa rağmen tüylerimi diken diken etti.

Jamie ile Fergus birbirlerine baktılar ve Fergus omzunu silkti.

"Elimizdeki varlıkları hesaplıyoruz," dedi Jamie. "Ambarları ve gemi kaptanlarını da ziyaret ediyoruz."

"Gerçekten mi?" Düşüncesi bile kalbimin atışını hızlandırmıştı. Bu sözler eve dönmeye yönelik ilk somut adımlarmış gibi duruyordu. "Hakkında konuşabileceğimiz bir varlığımız var mı?" Eldeki nakit paralarımızın çoğu atlar, üniformalar, silahlar, Jamie'nin adamları için yiyecekler ve savaşla ilgili diğer masraflara gitmişti. Teorik olarak, Kongre bu masrafları karşılardı ama General Arnold'ın bana Kongre hakkında söylediği her şey göz önüne alındığında, hiçbirimizin beklentiye girmemesi daha iyi olur diye düşünüyordum.

"Belki biraz," dedi Jamie bana gülümseyerek. Ne düşündüğümü çok iyi biliyordu. "Hayvanlar için bir alıcı buldum, dört sterlin veriyorlar."

"İyi bir fiyat gibi," dedim tereddütle. "Ama... seyahat etmek için ata ihtiyacımız yok mu?"

O sorumu cevaplayamadan, kapı açıldı ve kolunun altında bir tomar gazete ve somurtkan bir ifadeyle içeri Germain girdi. Yine de bizi gördüğünde yüzündeki sert ifade yok oldu ve sarılmak için yanıma geldi.

"Grandmère! Burada ne yapıyorsun? Annem balık almaya gittiğini söylemişti."

Çamaşırları hatırlayınca bir anda suçluluk hissederek, "Ah, evet. Ben şey eee... Ben de onun için çıkmıştım... Bir ısırık almak ister misin Germain?" dedim. Bademli bisküvilerin olduğu tabağı uzattığımda gözleri parladı.

"Bir tane," dedi Fergus sertçe. Germain bana doğru gözlerini devirdi ama bir bisküviyi abartılı bir incelikle iki parmağıyla aldı.

"Baba," dedi, bisküviyi iki ısırıkla yedikten sonra, "belki de eve gitmelisin."

Fergus'un siyah kalın kaşlarının ikisi de havaya kalktı. "Neden?"

"Çünkü," dedi Germain bir gözü kalan bisküvilerin üzerinde, "Büyükanne Janet, Bay Sorrel'e annemi rahatsız etmeyi bırakmazsa onu çamaşır çatalıyla bıçaklayacağını söyledi. Büyük ihtimalle yapar," dedi düşünceli şekilde parmağıyla tabaktaki kırıntıları alırken.

Fergus inledi. Paris'te 8 yaşında vahşi bir yankesici olduğu zamanlardan beri ondan böyle bir ses çıktığını duymadığım için bu durum beni oldukça şaşırttı.

"Bay Sorrel'de kim?" diye sordu Jamie sakince.

"İşine giderken gazete almak ve eşimi süzmek için dükkâna uğrayan bir meyhane sahibi," dedi Fergus kısaca. Sandalyesini geriye doğru itti ve ayağa kalktı. "İzninizle," dedi ve beni başıyla selamladı.

"Senle gelsem daha iyi olmaz mı?" diye sordu Jamie, aynı şekilde sandalyesini geriye iterek. Fakat Fergus kafasını olumsuz anlamda salladı ve kalkık kenarlı şapkasını kafasına taktı.

"Hayır. O adam bir korkak. Beni bir kere görünce gidecektir." Bembeyaz dişleri beklenmedik bir gülümsemeyle ortaya çıktı. "Tabii kız kardeşin onu çoktan ortadan kaldırmadıysa."

Fergus bisküvileri yeni gazeteleri vermeye gitmeden önce düzgün bir şekilde cebine dolduran Germain'in insafına bırakıp, daha önceden birçok kez okunmuş kahve lekesiyle dolu dünün gazetesini ve mal sahibinden olan paralarını çıktı.

"Siz elimizdekileri hesaplarken, Fergus matbaa işinde ne kadar iyi iş çıkardığını anlattı mı?" diye sordum, Germain'in duymaması için yeterince sesimi alçaltarak.

"Anlattı." Jamie kahve bardağını burnunun altında tuttu ve hafifçe somurttu. İçtiğimiz sözde kahveydi -içinde muhtemelen bir kaç çekirdek bulunuyordu- ama yüksek oranda karahindiba ve başka birkaç malzeme de içeriyordu. Çay tabağımdan biraz daha şeker ekledim.

Fergus'un en büyük rakibi olan Kral yanlısı, İngiliz Ordu-

su'nun ayrılmasıyla kasabayı terk etmek zorunda kaldığından matbaa aslında şu an çok kazanıyordu.

"Ancak çok masraf var," diye açıkladı Jamie. "Ve bunlardan bazıları ordunun gitmesiyle artmış durumda." Şehrin içindeki ve dışındaki yolları koruyacak bir ordu artık olmadığı için, kâğıt ve mürekkep elde etmek daha zordu. Ayrıca devlete ait yollardaki tehlikenin artması, daha az basılı kitabın yollanması ve yollansalar bile kayıp olmaları riski altında olmaları anlamına geliyordu.

"Bir de matbaanın sigortası var ki bu da masraflı," diye ekledi Jamie. Burnunu hafifçe sıktı ve sonra kahvesini üç büyük yudumda içti. "Marsali bunu ödemekten hoşlanmıyor," dedi hafifçe iç çekerek, "ama Fergus Edinburg'taki yerime ne olduğunu biliyor. Ve Marsali'nin bilmediği birkaç şeyi de söyledi."

"Ne gibi?" Germain'e dikkatli bir şekilde baktım ama tezgâhta duran garson kızla laubali bir konuşma yapmakla meşguldü. Kız, Germain'den iki ya da üç yaş büyüktü ama onu eğlenceli bulduğu çok açıktı.

"Ah, onun yayınladığı bir şeyi beğenmediği ya da onlarla alakalı bir şeyleri yayınlamadığı için gücenen insanlardan gelen tehditler. Bazen gazeteleri kafe ve meyhanelerden çalınıp sokaklara atılıyormuş fakat dedi ki Bay Dunphy kasabayı terk ettiğinden beri durumlar daha iyi hale gelmiş."

"Dunphy Kral yanlısı olan matbaacı mı?"

"Evet." Dükkânın öbür tarafına doğru, "Germain!" diye bağırdı Jamie. "Bugün ziyaret edeceğin başka yerler var mı? Çünkü eğer öyleyse, haberlerin eskimeden önce yola koyulman en iyisi olur."

Bu birkaç müşteriyi güldürdü ve Germain'in kulakları bir miktar pembeleşti. Büyükbabasına ters bir bakış attı fakat herhangi bir şey söylemeyecek kadar akıllıydı, garson kıza birkaç kelime daha söyleyip kızın ona verdiği keki cebine koyup dışarı çıktı.

"Onun yankesicilik yaptığını düşünmüyorsun değil mi?" diye sordum, Germain'in manevra yeteneğini gözlemlerken.

Fergus, Germain'e bu konuda kendi tekniklerinin birçoğunu öğretmişti ve becerilerinin kaybolmasını istemiyordu.

"Tanrı bilir, ama Philadelphia'dan ayrılırsa daha iyi olur. Dağlarda o malum yeteneğini kullanmak için çok fazla fırsat bulamayacaktır." Jamie, Germain'in sokakta ilerleyişini izlerken, pencereden dışarıyı görmek için boynunu uzattı, sonra oturdu ve kafasını salladı.

"Fakat Fergus'un Marsali'ye söylemediği asıl şey Fransız züppe Wainwright'la alakalı."

"Süslü Percival mı?" diye sordum, hafifçe gülerek. "O hâlâ buralarda mı?"

"Evet, burada. Israrcı küçük kulamparacı," dedi, duygusuz şekilde. "Fergus'un Fransa'daki bazı mülklerin varisi olduğu sonucuna ulaşan, Fergus'un anne ve babasının geçmişi olduğunu iddia ettiği detaylı bir mektup yazdı. Fergus mektubun eğer romantik bir roman olsaydı, çok mantıksız olduğu için eleştirileceğini ve hiçbir yayıncının yanına yaklaşmayacağını söylüyor." Bu düşünceye sırıttı ama sonra kendine geldi. "Fakat Fergus diyor ki durumla alakalı herhangi bir niyetinin olmadığını söyledi ve eğer doğruysa bile, başka birinin amacına hizmet etmek arzusunda değilmiş."

"Hımm." Artık kahveye tat vermekten sıkılmış, sadece şeker küplerini yiyecek noktaya gelmiştim ve bir tanesini ağzıma atıp dişimle kırdım. "Peki neden bunu Marsali'den saklıyor? Wainwright'ın daha önceki teşebbüslerini biliyor, değil mi?"

Jamie düşünürken parmaklarını masaya ritim tutarak vurdu ve onu hayranlıkla izledim; düşünürken sağ elindeki kaskatı iki parmağını davul çalar gibi vurmaya alışıktı. Orta ve yüzük parmağı, bu halde olmalarını kötü bir şekilde kırılıp, başarısız bir şekilde iyileştirilip sık sık yeniden kırmasına borçluydu. Fakat yüzük parmağını Saratoga'daki ilk savaşta bir süvari kılıcıyla parçalandıktan sonra mahvolduğunda kesmiştim. Yine de eliyle parmağı hâlâ oradaymış gibi ritim tutmaya devam ederdi, tabii şimdi sadece orta parmağı ile masanın üstüne vurabiliyordu.

"Evet, biliyor," dedi Jamie yavaşça. "Fakat Fergus, Wainwright'ın bıktırıcı ısrarlarında bazı garip şeylerin başladığını söy-

ledi. Tam olarak bir tehdit değil ama daha çok bir gözlem gibi tabii. Fergus, Beauchamp arazisinin varisi olduğundan, o öldükten sonra hakları Germain'e geçebilirmiş."

Kaşlarımı çattım. "Bunun teşvik olarak teklif edilebileceğini anlayabiliyorum ama neden bir tehdit olsun ki?"

Jamie kahve artıklarının üzerinden bana soğuk bir bakış attı. "Eğer arazi Germain'e miras kalabiliyorsa, Wainwright'ın işbirlikçilerinin Fergus'a pek de ihtiyaçları kalmaz, değil mi?"

"Tanrım... Gerçekten mi?" dedim. "Sen ya da daha doğrusu Fergus, Wainwright ve ortağının mülke sahip olmak ya da akıllarında ne varsa onu yapmak için Fergus'u öldürebileceğini ve sonra Germain'i işleri için kullanabileceğini mi düşünüyor?"

Jamie duygusuzca omuz silkti. "Fergus birinin ona zarar vermek istediğini hissedebilecek kadar uzun yaşadı. Ve eğer o Wainwright'ta tekinsiz bir şey olduğunu düşünüyorsa, ona inanma eğilimindeyim. Ayrıca," diye ekledi, "eğer bu onu Philadelphia'dan ayrılmaya ve bizle güneye gelmeye daha istekli hale getirecekse, onu yanıldığına ikna etmeyeceğim."

"Şey, durum bu demek." Şüpheli bir şekilde kahvemin telvesine baktım ve kendime engel oldum. "Germain'den bahsetmişken veya daha ziyade genel olarak çocuklardan bahsetmişken, aslında seni aramamın nedeni buydu." Birkaç kelimeyle, uğurböceği notundan ve bunun Marsali üzerindeki etkisinden bahsettim.

Jamie'nin kumral kaşları çatıldı ve suratı düşmanlarının iyi bildiği bir yüz ifadesine büründü. Bu suratını en son Kuzey Carolina'da şafak vakti bir dağ yamacında görmüştüm, beni ormanların ve çayırların içinde sıra sıra bir soğuk bedenden başka bir soğuk bir bedene götürdüğü, bana zarar veren adamların öldüğünü ve bana dokunamayacaklarından emin olmamı sağladığı zamandı.

"Beni sokakta... Şey... Rahatsız eden şey de buydu," dedim, özür dileyerek. "O kadar... Şeytani gözüküyordu ki. Ama bir çeşit zarif kötülük, anlarsın ya. Daha çok beni allak bullak etti."

"Anladım," dedi alçak sesle ve kesik parmağını hafifçe masaya vurdu. "Ve o notu görmek istiyorum."

"Neden?"

"El yazısının Percy Wainwright'ın yazdığı mektuptakine benzeyip benzemediğini görmek için, Sassenach," dedi. Masadan kalkarken bana şapkamı uzattı. "Hazır mısın?"

40

BALIKLAR İÇİN TEŞEKKÜRLER

Neredeyse kolum uzunluğunda bir levrekle birlikte bir torba istiridye ve ıstakoz almıştım. Mutfak taze ekmek ve balık güveciyle nefis kokuyordu. Neyse ki güveç her zaman çoğaltılabilirdi. Ian, Rachel ve Rollo tam akşam yemeği öncesi matbaaya gelmişti, mutlulukları o kadar belirgindi ki onlara bakmak insanı gülümsetiyor ve hatta bazen yüzünü kızartıyordu.

Jenny gülümsedi ve ince omuzlarının Ian'ın parıldayan suratını görünce biraz rahatladığını gördüm. Güveci hızlıca karıştırdım, ateşin yanında otururken yanına gittim ve elimi onun omuzlarına götürüp nazikçe okşadım. Bir gün boyunca çamaşırlarla uğraşmanın kasları ne hale getirdiğini çok iyi biliyordum.

Jenny uzun, keyifli bir iç çekti. "Sence bizim küçük Quaker kızın bir çocuğu olur mu?" diye mırıldandı bana. Rachel odanın karşısındaydı, daha küçük olan çocuklarla sohbet ediyor ve onlarla ilgileniyordu fakat gözleri Fergus'un büfedeki çekmeceden çıkardığı bir şeye bakan Ian'daydı sürekli.

"Hemen hemen bir aydır evliler," diye fısıldadım ve dikkatli bir şekilde Rachel'a baktım.

"Çok zaman almaz," dedi Jenny. "Ve açıkçası oğlan işini biliyor. Kıza baksana." Omuzları, bastırdığı kahkahasıyla birlikte hafifçe titredi.

"Bir annenin oğlu hakkında endişelenmesi güzel bir şey," dedim sessizce ama ne haksız olduğunu söyleyebiliyor ne de sesimdeki keyfi bastırabiliyordum. Rachel, Félicité'nin yeni bez bebeğine hayran kalmış olsa da gözleri Ian'ın sırtına sabitlenmişti.

"Babasına çekmiş," dedi Jenny ve boğazından bir ses çıkardı. Hâlâ neşeliydi ama aynı zamanda özlem dolu bir sesti. Benim gözlerim ise büfenin orada, Fergus ve Ian'a katılmaya giden Jamie'nin üzerindeydi. Hâlâ burada, Tanrı'ya şükür. Uzun boylu ve zarifti, hareket ettiğinde loş ışıklar gömleğinin kıvrımlarında gölgeler yaratıyordu. Köprü gibi uzun düz burnunda belli belirsiz bir parlaklık vardı ve saçları da dalgalı kumraldı. O hâlâ benim Tanrı'ya şükür.

"Gel ekmeği kes, Joanie!" diye çağırdı Marsali. "Henri-Christian, o köpekle oynamayı bırak ve tereyağını getir, olur mu? Félicité başını dışarı uzat ve Germain'i çağır."

Erkek çocukların sesleri sokaktan geliyordu, bağrışmalar arada sırada dükkânın ön duvarına çarpan topun gümlemesiyle kesintiye uğruyordu. "Ve o küçük vahşilere eğer bir pencere camı kırarlarsa babalarının bundan haberi olacağını söylediğimi ilet."

Kısa sürede evde yaşanan aile kaosu, bütün yetişkinlerin masanın etrafındaki yerlerine ve çocukların da tahta kaşık ve kâseleriyle şöminenin yanına oturmasıyla sona ermişti. Akşamın sıcağına rağmen, soğan, süt, deniz ürünleri ve taze ekmek kokulu buhar, masayı beklenti sihriyle sarmıştı.

Mırıldanarak yaptıkları konuşma masanın yakınlarına gelince son bulan erkekler masaya en son oturdu ve Jamie'ye sorgulayan kısa bir bakış attım. Yanıma otururken omzuma dokundu ve, "Daha sonra," dedi fısıldayarak ve başıyla şömineyi gösterdi. "Çocukların yanında olmaz."

Fergus boğazını temizledi, alçak bir sesti ama çocuklar anında konuşmayı kesmişti. Onlara gülümsedi ve kafaları ciddiyetle sıkı sıkıya kapanmış ellerinin üzerinde eğildi. "Kutsa bizi, efendimiz," dedi Fransızca, "bize verdiğin armağanlar için şükürler olsun."

"Amin," diye mırıldandı herkes ve konuşmalar odanın içerisine aniden gelen bir dalga gibi doldurdu. "Orduya geri dönmek zorunda mısın Ian?" diye sordu Marsali, bir tutam saçını bonesinin içine sıkıştırırken.

"Evet," diye cevap verdi Ian, "ama Washington'ın ordusuna değil. En azından, şimdilik değil."

Jamie ona kaşını kaldırmak için bana doğru eğildi. "Taraf değiştirdin öyleyse?" dedi. "Ya da İngilizlerin daha iyi ödediğine karar verdin?" Bu durumun ironik bir yanı vardı; Jamie uzun zamandır bir kuruş ödeme almamıştı ve açıkçası almayı da beklemediğini söylemişti bana. Kongre kimseye ödeme yapma konusunda aceleci değildi ve vazifesini terk etmiş geçici bir general büyük bir ihtimalle listelerinin en sonundaydı.

Ian gözlerini geçici bir mutlulukla kapattı, bir istiridyeyi çiğneyip yuttu ve çenesinden bir damla sütü silerken gözlerini geri açtı. "Hayır," dedi sakin bir şekilde. "Dottie'yi, babasını ve Lord John'u görmesi için New York'a götürüyorum."

Bu yetişkinlerin bütün konuşmalarını durdurdu ama çocuklar şöminenin yanında gevezeliklerine devam ettiler. Jenny'nin gözlerini, sakin olan fakat öncesine göre daha az mutlu görünen Rachel'a diktiğini gördüm. Fakat Rachel'm suratında hiç şaşırmış gibi bir ifade yoktu.

"Peki neden?" diye sordu Jamie, sesinde hafif bir merak tonuyla. "Denzell'ın ona uygun olmadığına karar vermemiştir umarım?"

Bu kısa süreliğine Rachel'ı güldürdü ama yüksek sesle ve masadakiler biraz rahatladı.

"Hayır," dedi Rachel. "Dottie'nin evliliğinden memnun olduğuna inanıyorum." Gözlerinde bir keyif ışıltısı belirdi fakat Ian'a bir bakış attıktan sonra yüzü ciddileşti ve sonra Jamie'ye döndü. "En büyük kardeşi vefat etti. Savaş tutsağıydı, New Jersey'de tutuluyordu. Kardeşi Henry onun ölümünü doğrulayan haberi dün aldı ama Henry henüz böylesine uzun bir yolculuğun zorluğunun üstesinden gelemez, özellikle de yollar bu kadar tehlikeliyken ve Dottie babasına gitmek zorunda olduğunu hissediyor."

Jenny ona keskin bir bakış attı ve Ian'a dönünce bakışları biraz daha keskinleşti. "Yollar bu kadar tehlikeliyken," diye tekrar etti Jenny sakince ama kimseyi kandıramamıştı.

Ian ona gülümsedi ve kocaman bir parça ekmek alıp güvecine daldırdı. "Bunu zorlaştırma anne," dedi. "Kuzeye seyahat

eden tanıdığım küçük bir grup var. New York'a gitmek konusunda hemfikirler. Onlarla güvende olacağız."

"Ne tür bir grup?" dedi şüpheli bir şekilde Jenny.

"Mohawk," dedi Ian, yüzündeki gülümseme genişlerken. "Yemekten sonra ben ve Rachel'la gel anne. Seninle tanışmaktan memnun olurlar."

Dürüstçe söyleyebilirdim ki, onu tanıdığımdan beri Jenny Murray'nin daha önce afalladığını hiç görmemiştim. Jamie'nin yanımda bastırdığı kahkahasıyla titrediğini hissedebiliyordum ve kendi sakinliğimi kontrol altında tutmak için bir anlığına kâseme doğru bakmak zorunda kalmıştım.

Fakat Jenny çelik gibi sinirlere sahipti. Uzun bir süreliğine durdu ve derin bir nefes aldı. Rollo'nun burnunu kucağından itti ve sonra sakince, "Olur. Bu hoşuma gider. Tuzu uzatabilir misin Fergus?" diye sordu.

Genel eğlenceye rağmen Rachel'ın Dottie'nin kardeşi Benjamin hakkında söylediklerini unutmamıştım ve sanki birileri kalbime dikenli tel örgü bağlamış gibi bir anda şaşırtıcı bir acı hissettim. *"Tanrı ile hiç pazarlık yapar mısın?"* Eğer Hal böyle bir pazarlık teklif etmişse bile Tanrı bunu reddetmişti. *Ah, Tanrım, Hal... Çok üzgünüm.*

Rachel'la konuşmak için eğilip, "Dottie'nin kardeşi için çok üzgünüm," dedim. "Ne olduğunu biliyor musun?"

Rachel kısaca başını iki yana salladı. "Henry kardeşi Adam'dan bir mektup almış. Sanırım haberleri General Clinton'ın ekibinden birinden duymuş. Mektubu kim yazdıysa, New Jersey'deki Middlebrook Ordugâhı'nda tutulan İngiliz savaş esiri Yüzbaşı Benjamin Grey'in ölümüyle ilgili üzüntüsünü dile getirmiş ve General Clinton'ın bu üzücü haberi yüzbaşının ailesine iletilmesini istemiş. Ölmüş olduğunu tahmin ediyorlardı zaten ama bu ne yazık ki bütün şüphelere son vermiş gibi gözüküyor."

"Middlebrook Ordugâhı, Washington'ın Brook sınırından sonra birliklerini götürdüğü Watchung Dağları'nda," dedi Fergus ilgiyle. "Fakat ordu oradan geçen sene haziranda ayrıldı. Yüzbaşı Grey neden oradaydı, merak ediyorum?"

"Bir ordu tutsaklarıyla birlikte yolcu eder mi?" diye sordu

Jamie, tek omzunu kaldırarak. "Eğer ordu hareket halindeyken tutsak alındılarsa, evet."

Fergus bu fikri başıyla onayladı ama hâlâ düşünüyormuş gibi gözüküyordu. Fakat Marsali daha o konuşmaya başlamadan söze girdi, kaşığıyla Ian'ı göstererek. "Bu arada, neden arkadaşların kuzeye gidiyor?" diye sordu. "Andrustown'daki katliamla bir alakaları yok, değil mi?"

Jenny kararlı bir ifadeyle oğluna döndü. Ian'ın suratı kasvetli bir ifadeye büründü fakat sakin bir şekilde cevap verdi. "Evet, var. Sen nereden duydun?"

Marsali ve Fergus beni Hal'ın oğluyla alakalı rahatsız edici duruma rağmen, istemsizce gülümsetecek bir şekilde aynı anda omuz silktiler.

"Yazdığımız haberleri nasıl duyuyorsak o şekilde," diye ekledi Fergus. "Durumla alakalı haberi olan birinden gelen bir mektupla."

"Peki arkadaşlarınız bu konuyla ilgili ne yapmayı düşünüyor?" diye sordu Jenny.

"Daha da önemlisi," dedi Jamie, "konuyla alakalı senin aklında ne var Ian?"

Ian yerine masanın diğer tarafında oturan Rachel'ı izliyordum ama yüzünde kaygı olarak adlandırmak için çok cılız bir kaygı ifadesi vardı ve Ian açık bir şekilde, "Hiçbir şey," dediğinde anında rahatladı.

Belki de bunun çok açık sözlüce olduğunu hissettiği için Ian öksürdü ve birasından bir yudum aldı. "Orada kimin olduğunu bilmiyorum ve benim taraf değiştirip Thayendanegea ile İngilizler için savaşmak gibi bir niyetim yok... Hayır," diye sözünü bitirdi bardağını koyarken. "Dottie'nin güvende olduğunu görmek için New York'a kadar gideceğim ve sonra Washington nerede olursa oraya geri döneceğim." Rachel'a gülümsedi, yüzü her zamanki gibi aniden şaşırtıcı bir çekiciliğe kavuştu. "Askerlerimin ödemelerine ihtiyacım var, sonuçta bakmam gereken bir karım var."

"O zaman gelip bizle kalmalısın," dedi Marsali, Rachel'a. "Ian gittiğinde demek istiyorum tabii."

Ben Rachel'ı nerede ağırlar diye düşünürken -Marsali marifetliydi ve kesinlikle bir yer bulurdu- Rachel başını bu teklifi reddeden bir şekilde salladı. Bone takmıyordu ama koyu düz saçlarını omuzlarına doğru salmıştı; hareket ettiğinde elbisesine değerek çıkardığı sesi duyabiliyordum.

"Dottie'yi alıp getirmek için Ian'la gitmeliyim. Rollo ve ben, Ian dönene kadar kardeşimle kampta kalacağız. Orada faydalı olabilirim." Uzun parmakları kendini açıklarken kıvrıldı, büküldü ve bana doğru gülümsedi. "Sen bu yararlı işin ne olduğunu iyi biliyorsun."

Jenny boğazından belirsiz bir ses çıkardı ve Marsali bir süre gülmemek için kendini tuttu.

"Doğrusu biliyorum," dedim, gözlerim üzerine yağ sürdüğüm bir ekmek diliminin üzerindeydi. "Peki, Rachel çamaşır kaynatmak ya da Bay Pinckney'nin kıçındaki çıbanları kesmek arasında, bunlardan hangisinin işe yarar bir iş olduğunu düşünüyorsun?"

Rachel güldü ve Henri-Christian'ın elinde boş bir kâseyle içeri gelmesi onun sorumu cevaplamasını engelledi. Masaya oturdu ve ayaklarını sallarken uykulu bir şekilde esnedi.

"Evet, geç oldu küçük adam," dedi annesi ve onu kucağına alıp kollarına yatırdı. "Koy başını, *a bhalaich*. Baban seni birazdan götürür."

Daha fazla bira getirildi, küçük kızlar boş kâseleri topladı ve onları ıslatmak için kovaya koydu. Germain arkadaşlarıyla son birkaç dakika daha oynamak için karanlığa kayboldu. Rollo da ateşin yanında uyumak için kıvrıldı ve konuşmalar daha genel bir hal aldı.

Kısa süreliğine başımı omzuna koyduğumda, Jamie'nin eli sevgi dolu bir şekilde bacağıma dokundu. Bana baktı ve gülümsedi, bacağımı sıktı. Çatı katındaki odamızın basit konforunu, çıplaklık ve kaçamağın rahatlatıcı özgürlüğünü ve karanlıkta fısıldaşmayı dört gözle bekliyordum - fakat şu an için bulunduğum yerden fazlasıyla memnundum.

Rachel, Marsali'nin karşısındaki Fergus'la konuşuyordu, Marsali ise esmer kafası kucağına uzanmış ve gözleri neredeyse

kapanmış olan Henri-Christian'a sessizce mırıldanıyordu. Dikkatle Rachel'a baktım, ancak hamilelik belirtileri görmek için çok erkendi, olsa bile- sonra durdum, gözlerim başka bir şey yakaladı ve şaşkına döndüm.

Marsali'yi Henri-Christian'a hamile olduğu dönem boyunca görmüştüm. Ve yanaklarında odanın sıcaklığından kaynaklanmayan bir kızarıklık, göz kapaklarında hafif bir dolgunluk ve yüzünde tanıdık bir yuvarlaklık vardı. *Fergus'un haberi var mı?* diye merak ettim. Ve masanın başına hızlıca bir bakış attım ve koyu gözlerinin Marsali ile Henri-Christian'a bakarken sevgi dolu olduğunu gördüm.

Jamie diğer tarafımdaki Ian'a bir şey söylemek için biraz hareket etti. Ben de döndüm ve Ian'm, Marsali ile Henri-Christian'a beni kalbimden vuran efkâr dolu gözlerle baktığını gördüm.

Özlemini ve benim Brianna, Roger, Jem ve Mandy için olan kendi özlemimi hissettim. Onların güvende olmasını umdumama burada ağlayamazdım ve boğazımdaki yumruyu yuttum.

"Onlar için mutlulukla canını verirsin," demişti Hal, onu hayatta tuttuğum uzun gece nöbetinde. *"Ailen için. Ama aynı zamanda düşünüyorsun:* Yüce İsa, ölemem! Ben bu dünyada olmasam onlara ne olacak?" Bana alaycı ve kederli bir gülümseme ile bakmıştı. *"Ayrıca çok da iyi biliyorsun ki onlara yardım edemezsin, bunu kendileri yapmalılar."*

Bu doğruydu. Ancak bu endişelenmeme mani olmuyordu.

***

Çatı katı, kirişlerin altına dolmuş kalıcı yemek kokusuyla birlikte sıcak ve kapalıydı. Gün boyunca birikmiş mürekkep, kâğıt ve inatçı hasır kokusu hepsinin altında uzanıyordu. Tavan arasındaki odaya girdiğim gibi nefesim kesildi ve hemen dükkânın arkasındaki arnavutkaldırımlı sokağa bakan yükleme kapısını açmak için çıktım.

Philadelphia'nın esintisiyle yakınlardaki bir düzine bacadan gelen duman, sokağın aşağısındaki ahırın arkasındaki gübre yığınından gelen korkunç koku ve William Penn'in mirası olan

reçineli yaprak, çalı, ağaç ve çiçek kokusu içeri doldu. *Her beş dönüm için bir dönümlük ağaç bırak*, demişti burayı kurarken ve Philadelphia tam olarak bu ideali karşılamasa bile yine de yeşil bir şehirdi.

"Tanrı seni korusun, William," dedim, giydiğim kıyafetleri olabildiğince hızlıca çıkarmaya başladım. Akşam havası sıcak ve nemli olabilirdi ama hareket halindeydi.

"Bu kibar bir düşünce, Sassenach," dedi Jamie, tavan arasındaki odaya girerken. "Peki ama neden? Özel bir sebepten dolayı mı aklında?"

"Ne- ah, William," dedim, fark ederek. "Ben aslında senin oğlunu ima etmemiştim." Beceriksizce bir açıklama yapmak için gayret gösterdim, ama gerçekten ilgilenmediğini görünce vazgeçtim. "Onu mu düşünüyordun?"

"Evet, düşünüyordum," diye itiraf etti Jamie, bağcıklarıma yardım etmek için yanıma geldiğinde. "Çocuklar ve ufaklıkların hep birlikte ve huzurlu olduğunu görmek..." Sustu ve beni nazikçe kendine çekti, kafasını kafamın üzerine koydu.

"Onun bunun bir parçası olmasını isterdin," dedim şefkatle, yanağına dokunmak için uzanırken. "Ailenin bir parçası olmasını."

"Eğer dilekler at olsaydı, onları dilenciler sürerdi," dedi Jamie ve buruk bir gülümsemeyle kendini bıraktı. "Ve eğer şalgamlar kılıç olsaydı, şimdi bir tanesi yanımda olurdu."

Güldüm ama gözüm normalde kılıcını sakladığı İncil yığınına gitti. Kaması, tabancası, kurşun torbası ve ufak tefek şeyler oradaydı ama kılıcı yoktu. Doğru gördüğümden emin olmak için gözlerimi kıstım ama haklıydım.

"Sattım," dedi Jamie, nereye baktığımı anlayarak. "Savaşla alakalı söylenen tek güzel cümle şu: İyi bir silah için iyi bir fiyat alırsın."

Karşı çıkmak istedim ama yapamadım. Silahlarını hayatı boyunca yanında taşımıştı ve onlardan birinin kaybıyla eksilmiş olmasını görmekten hoşlanmamıştım. Fakat bir ordu çağrısı olmadığı sürece bir kılıca da ihtiyacı olmayacaktı ve kesinlikle paraya ihtiyacımız vardı.

"Wilmington'a ulaştığımızda kendine yeni bir tane alabilirsin," dedim, yaptığı iyiliğin karşılığını pantolonunun düğmelerini açarak ödeyerek. Pantolonu ince belinden kayıp ayaklarına doğru düştü. "William'ın bir ara Bree ve ailesi hakkındaki gerçeği öğrenmesi iyi olurdu. Ona söyler misin?"

"Eğer benimle konuşabilecek kadar yakınıma gelip beni öldürmezse." Ağzının köşesi hüzünlü bir şekilde kıvrılmıştı. "Evet, belki. Ama belki de ona gerçeğin tamamını söylemem."

"Eh belki de hepsini aynı anda değil," dedim onaylayarak. Pencereden sıcak bir esinti saçlarını ve gömleğinin uçlarını havalandırdı. İpleri düğüm olmuş iç çamaşırına, sıcak ve ıslak vücuduna dokundum. "Neden bunu çıkarmıyorsun?"

Jamie bana dikkatlice baktı; geceliğim ve çoraplarım dışında üzerimde hiçbir şey yoktu. Gözlerine yavaşça bir gülümseme yerleşti. "Sen de seninkileri çıkar o halde."

***

Claire, açık pencereden içeri giren ay ışığında, bir Fransız heykeli gibi çıplak ve beyaz bir şekilde dururken güzeldi, kıvırcık saçları omzunun etrafında bir fırtına bulutu gibiydi. Jamie durup onu izlemek istedi ama erkekliğinin onun içinde olmasını daha çok istiyordu.

Fakat mutfaktan hâlâ sesler geliyordu ve gidip portatif merdiveni aşağıya indirdi. Germain ya da kızlardan birinin iyi geceler demek için gelmesini istemiyordu.

Büyük ihtimalle merdivenin ortadan yok olduğunu görmeleriyle, Ian ve Fergus'tan gürültülü bir kahkaha yükseldi ve Jamie her şeyi bir kenara bırakıp kendi kendine gülümsedi. Onların da eşleri vardı ve eğer yatağın keyfini çıkarmaktansa oturup bira içecek kadar aptallarsa, kendi bilecekleri şeydi.

Jamie döndüğünde Claire çoktan yataklarındaydı, mürekkep fıçılarının kasvetinin altında soluk bir gölge gibiydi. Jamie onun yanında çıplak kaldı, kıvrımlı beline dokundu ve Claire de onun erkekliğine dokundu. "Seni istiyorum," diye fısıldadı Claire ve bir anda her şey değişti.

Bu onların alışık olduğu bir sihirdi ama yine de sihirliydi.

Ellerindeki soğan ve balık kokusuna, dilindeki bira ve yağ tadına rağmen, omzundaki bir parça saçı geriye attı ve ani bir heyecanla Jamie elini onun kalçasına doğru götürdü.

Claire, elini ağzının üzerine koymasına sebep olacak bir ses çıkardı ve avucunun içindeki sıcak nefesle gülümsediğini hissetti, bu yüzden Jamie elini kaldırıp çıkardığı sesleri ağzıyla bastırdı. Bir süreliğine bütün vücuduyla hareket etmeden Claire'in üzerine uzandı, beklemeye çalışıyordu, altında kaygan ve kusursuz bir şekilde kıvranışını hissediyordu... Ve sonra titreyip Jamie'ye ne isterse yapması için özgür bırakan ufak bir inleme çıkardı ve o da ne istiyorsa onu yaptı.

***

Jamie tam bir rahatlamayla derin bir iç çekti.

"Bütün gün bunu yapmayı istiyordum, Sassenach. Teşekkür ederim *a nighean.*"

"Ben de- O bir yarasa mı?" Evet yarasaydı, karanlığın çırpışan bir parçası ve çatı katında bir orada bir burada uçuyordu. Bir elimle Jamie'nin kolunu tuttum diğeriyle de çarşafın köşesini tutup kafamın üzerine geçirdim. Yarasalardan hoşlanmazdım ama karanlıkta başımın üzerinde bir aşağı bir yukarı pırpır eden yarasa başka bir şeydi.

"Endişelenme, Sassenach," dedi Jamie eğlenmiş bir sesle. "Doğruca dışarı gidecek."

"Bundan o kadar emin değilim," dedim, boynumu sertçe kaşıyarak. "Muhtemelen burada avlayabileceği her türlü böcek var." Akşamüstü açık yükleme kapısından bir dolu sivrisinek içeri özgürce girmişti.

"Yarasa hakkında memnun olmalısın," dedi Jamie, yanına doğru yuvarlanıp, çarşafın bir başka kısmıyla parıldayan ter lekesini göğsünden silerken. "Bana günde kaç tane böcek yediklerini söylemiştin?"

"Yani... Çok fazla," dedim. "Bunu nasıl hatırladığımı bana sorma ama Brianna'nın ansiklopedilerinden birinde yazdığına göre küçük kahverengi yarasa bir saat içerisinde bin sivrisineğe kadar yiyebilir."

"Ne güzel işte," dedi Jamie. "Şu an burada iki yüz ya da üç yüzden daha fazla sivrisinek olduğunu sanmıyorum, onlarla ilgilenmesi on beş dakikadan daha fazla sürmemeli."

Doğru bir çıkarımdı, ama bir yarasayı ağırlamanın iyi yanlarına tam olarak ikna olmamıştım. Fakat yine de geçici barınağımdan yukarı dikkatlice bakarak dışarı çıktım. "Ya daha fazla yarasa içeri girerse?"

"O halde burayı beş dakikada temizlerler," dedi Jamie kısaca. "Onu yakalamamı, dışarı atmamı ve kapıyı kapatmamı ister misin Sassenach?"

"Hayır," dedim, Jamie'nin ürken yarasa tarafından ısırıldığını hayal ederek. "Hayır, sorun değil. Yemek masasında söylemek istemediğin şeyi söyle ki bu sayede aklımı boşaltayım."

"Ne? Ah, evet şu." Jamie elleri göbeğinin üzerinde birbirine kenetlenmiş halde geri uzandı. "Sadece Tepe'ye doğru yola çıktığımızda Fergus ve Ian'ın da bizle gelmeleri hakkında konuşuyorduk. Fakat masada bundan bahsetmek istemedim. Ian ile Fergus önce Rachel ve Marsali'yle kendileri konuşmalı, bu yüzden çocukların duymasını istemedim. Heyecandan çıldırırlardı ve Marsali yatmadan önce kafalarını allak bullak ettiğim için beni kalbimden şişlerdi."

"Evet yapabilir," dedim gülerek. "Ah, bu arada Marsali'den bahsetmişken... Onun hamile olduğunu sanıyorum."

"Öyle mi?" Jamie meraklanarak kafasını bana çevirdi. "Emin misin?"

"Hayır," diye itiraf ettim. "Onu bunaltıcı sorularla sorguya çekmeden emin olamam. Fakat bence çok büyük ihtimalle öyle. Eğer hamileyse bu bizimle gelip gelmemelerini etkileyebilir, değil mi?"

Eve geri dönme olasılığı aniden gerçek olmuştu. Sıcağa rağmen dağların esintisini çıplak tenimin üzerinde hissedebilmiştim ve bu düşünce tüylerimi diken diken etti.

Fakat Jamie, "Hımm," dedi dalgın bir şekilde. "Sanırım öyle olabilir. Eğer hamileyse, yeni çocuğunun Henri-Christian gibi olabileceğini düşünüyor musun?"

"Muhtemelen hayır," dedim fakat temkinli yanım şunu ek-

lemedi: "Cüceliğin kalıtsal bir durum olduğundan yüzde yüz emin olamam, çünkü Fergus ailesi hakkında hiçbir şey bilmiyor. Fakat Henri-Christian muhtemelen bir mutasyon örneği. Yani sadece bir kereliğine olan bir şey, bir çeşit kaza."

Jamie hafifçe homurdandı. "Mucizeler de sadece bir kere olur, Sassenach," dedi. "O yüzden bütün çocuklar farklı."

"Buna karşı çıkamam," dedim sakince. "Fakat yakın zamanda yolculuk etmek zorundayız, değil mi? Marsali hamile olsa bile, üç dört ay boyunca doğurmayacaktır." Küçük bir huzursuzluk duygusu aklıma sızdı. Eylülün başlarıydı, dağ yolları kardan kapanmaya ekimde başlayabilirdi ama neyse ki sıcak bir yıldı.

"Ne kadar süreceğini düşünüyorsun? Tepe'ye geri dönmemiz?"

"Kardan önce ulaşmamız zor, Sassenach," dedi nazikçe, elini sırtıma koyarak. "Parayı halledip bizi Kuzey Carolina'ya götürecek bir gemi bulsam bile."

Şaşkınlıkla baktım. "Sen? Gemiye binmek? Tabutunu İskoçya'ya geri götüren gemi olmadığı sürece onlardan birine asla adımını atmayacağını sanıyordum."

"Hımm. Öyle, evet. Eğer sadece ben olsaydım, evet öyle, Kuzey Carolina'ya yanan kömürlerin üzerinde çıplak ayakla yürümeyi tercih ederdim. Fakat tek başıma değilim. Sen ve-"

"Ben?" Öfkeyle ayağa kalktım. "Bununla ne demek istiyorsun? Ah!" Yarasa kafamın üzerinden birkaç santimetre yukarıdan rüzgâr gibi geçince, başımı tutup Jamie'nin kucağına atladım.

Jamie güldü fakat gülümsemesinde belli belirsiz bir gerginlik vardı. Ben tekrar otururken, sağ tarafıma doğru elini çıkardı ve iki parmağını orada bulunan yeni yara üzerine koydu.

"Söylediğimde ciddiyim, Sassenach," dedi Jamie ve yaranın üzerine bastırdı. Çok nazikçe dokundu ve dokunmasıyla irkilmemek için kendimi zor tuttum.

"Ben iyiyim," dedim olabildiğince kararlı bir şekilde.

"Ben daha önce vuruldum, Sassenach," dedi, umursamaz bir şekilde. "Birden çok kez. Nasıl bir his olduğunu bilirim ve eski gücünü geri kazanmanın ne kadar uzun sürdüğünü de. Bugün sokakta neredeyse bayılıyordun ve-"

"Hiçbir şey yememiştim, açtım ve-"

"Seni karayolundan götürmüyorum," dedi Jamie, olası bir itirazı engelleyen bir sesle. "Ve sadece senin için değil ama en çok senin için," diye ekledi daha yumuşak bir sesle, yüzümdeki saçı çekerken. "Fakat küçük çocuklar da var ve şimdi Marsali, eğer o hamileyse... Bu zor bir yolculuk ve tehlikeli de. Dükün sana İngilizlerin şu an Güney'i almaya çalıştıklarını söylememiş miydin?"

"Evet," dedim ama beni yanına çekmesine izin verdim. "Evet, söyledi. Fakat nerede oldukları ya da ne yaptıkları hakkında hiçbir fikrim yok. Aslında Levington-Concord ve Bunker Hill'in ötesinde Sarotoga ve Yorktown'daki savaşları duymuştum ama bu savaşın sona erdiği yer Yorktown," diye ekledim. "Belli ki bunların arasında da birkaç şey yaşanmış olmalı."

"Evet," dedi Jamie. "Öyleyse, Kuzey Carolina'ya gittiğimizde ve yeniden param olduğunda yeni bir kılıç alacağım."

Aslında Kuzey Carolina'da önemli varlıklara sahipti. Fakat İspanyol'un mağarasındaki saklı altını geri almanın hiçbir yolu yoktu. Hem altını getirmesi için birine güvense bile, Jemmy ve kendisi dışında kimse mağaranın nerede olduğunu bilmiyordu. Ayrıca yıllanmış viski de -kıyıya satmak için getirilirse neredeyse altın kadar değerliydi- aynı yerdeydi.

"İyi bir kılıcın fiyatı dokuz kişinin gemiye binmesi için yeterli değil sanırım- hayır on bir, eğer Ian ve Rachel da gelirse, değil mi?"

"Evet," dedi düşünceli bir şekilde. "Fergus'a gazetesini satabileceğini söyledim. Mülk onun değil ama gazete onun." Eliyle etrafımızdaki binayı kapsayan bir hareket yaptı. "Sonuçta, Wilmington'da benim Bonnie'm var."

"Senin- ah, matbaa makinen. Tabii ki." Pazularının altında gülümsememi sakladım. O aletten her zaman belli bir sahiplik tutkusuyla bahsederdi. Düşününce, benim hakkımda hiç bu şekilde konuştuğunu duymamıştım.

"Evet. Fergus matbaacı olmayı kafasına koymuş ve bence bu akıllıca. Germain henüz saban sürmek için yeterince büyük değil ve zavallı küçük Henri-Christian hiçbir zaman öyle olamayacak."

Germain'in zorla bir sabanın arkasına koyulduğunda verebileceği tepki ile alakalı düşüncelerimi bastırdım. Tepe'yi sevgiyle hatırlıyor olabilir ama bu bir çiftçi olmak istediği anlamına gelmiyordu. "Peki ya Richard Bell?" Bell, Kuzey Carolina'daki evinden İngiltere'ye zorla, dostu ve parası olmadan sınır dışı edilmişti ve yolu matbaacı olarak iş bulduğu Edingburg'a düşmüş bir Kral yanlısıydı. Jamie, Richard ile karşılaştığında, Bonnie'yi de götürmesi karşılığında Kuzey Carolina'ya giden bir gemiye onu bindirmek üzere anlaşmıştı.

"Bilmiyorum," dedi Jamie, düşünceli bir şekilde. "Ona Wilmington'a geleceğimizi ve ayarlamalar yapmamız gerektiğini yazdım... Fakat cevap gelmedi. Bu bir anlama gelmiyor; mektuplar sık sık kayboluyor ya da geç geliyor." Jamie omuz silkip gerindi ve tekrar yatağa yerleşti. "Eh, o zaman bekleyelim. Zamanı geldiğinde göreceğiz. Bizim küçük dostumuz nasıl?"

"Bizim ne- ah." Alçak tavanı gözlerimle tarayarak yukarı baktım ama yarasadan iz yoktu. Vızıldayan sivrisinek kalmamıştı. "Aferin sana, yarasa," dedim, takdir ederek.

Jamie boğazından yükselen bir kahkaha attı.

"Tepe'de merdivenlere oturup yarasaların ortaya çıkmasını izlediğimiz yaz akşamlarını hatırlıyor musun?"

"Hatırlıyorum," dedim usulca ve ona hafifçe sarılmak için döndüm, elim göğsündeki kıvrılmış kılların üzerindeydi. Hatırlıyordum. Tepe. Jamie ve Ian'ın oraya ilk geldiğimizde barınak olsun diye inşa ettiği kulübeyi ve daha sonraları tüm köyün kâbusu olan satın aldığımız beyaz domuz yavrusunu hatırlıyordum. Arkadaşlarımız, Jamie'nin kiracıları, Lizzie ve Bearsley ikizleri... Kalbim bazı anılarla sıkıştı.

Malva Christie. Zavallı lanetlenmiş çocuk. Ve Bugs- Jamie'nin güvenilir kâhyası ve birçok kez daha az güvenilir olduğunu kanıtlamış karısı. Ve büyük evimiz, bizim evimiz, orada hayatımızla birlikte yanıp, kül olan evimiz.

"Önce yeni evi inşa etmem gerekiyor," dedi Jamie düşünceli bir şekilde. Elini elimin üzerine koydu ve sıktı. "Ve sana yeni bir bahçe yapacağım. Kılıcımın karşılığında aldığım paranın yarısını tohum satın almak için kullanabilirsin."

41

İNANÇ BİLGECE BİR BAHİSTİR

10 Eylül 1778
New York.

Hal hafifçe homurdandı. "Yalnız gitmenden hoşlanmıyorum," dedi.

"Ben de hoşlanmıyorum," dedi John soğuk bir şekilde, matarasının tıpasını kapatırken. "Fakat benle gelebilecek tek kişi sensin ama ordu yüzünden bunu yapamazsın, bu yüzden... Tanrım, Tom Byrd'i özlüyorum," dedi istemsiz bir şekilde.

"Senin eski uşağın mı?" Durumun zorluğuna rağmen Hal gülümsedi. "Onu göreli ne kadar zaman oldu? On yıl?"

"En azından o kadar." Tom'un düşüncesi yine ona hafif bir acı vermişti. Tom evlenmek için görevini terk etmişti ve karısına babasından işlek bir meyhanenin miras kalmasıyla, Southwark'te başarılı bir meyhaneci olmuştu. Grey mutluluğu ona çok görmemişti ama pratik zekâsını ve Grey'in hem kendisine hem de kıyafetlerine olan ilgisiyle, Byrd'i hâlâ çok fazla özlüyordu.

Şöyle bir kendine baktı; şu anki uşağı da onu düzgün tutmayı başarmıştı fakat hem hayal gücü hem de iletişim sorunu vardı.

"Yanma Marks'ı almalısın," dedi Hal, zorluk yaşamadan aklındaki düşünceleri okumayı başarmış bir şekilde. "Birinin seni disiplin altında tutması gerekiyor." John'un üniformasına keskin bir bakış attı.

"Kendim giyinebilirim, biliyorsun," dedi John sakince. "Üniformaya gelirsek..." Aşağısına doğru bir bakış attı ve omuzlarını silkti. "Temiz gömlek, yedek çoraplar yeter... General Washington'ı davet etmeye niyetim yok sonuçta."

"Bunu sadece umut edebiliriz." Hal'in dudakları birbirine kenetlendi. Üniformasıyla kendi başına yolculuk yapmak isteğiyle alakalı fikirlerini zaten önceden ifade etmişti.

"Bir casus olarak yeterince fazla tutuklandım, teşekkürler," diye cevapladı John. "Amerika'nın misafirperverlik anlayışı olan derhal idam edilme riskinin ötesinde- fakat düşününce, şunu sormak istiyorum: Watson Smith'i tanıyor musun? Sanırım 22. alayda eskiden yüzbaşıydı."

Hal dikkatle kaşlarını çattı fakat neredeyse hemen kaşları normal haline geri döndü. "Tanıyorum," dedi. "Çok iyi bir subay, Crefel ve Zorndorf'ta iyi iş çıkarmıştı." Kafasını yana doğru eğdi. "Neden?"

"Taraf değiştirdi, şimdi Kıta Ordusu'nda albay. Kısa bir süreliğine isteğim dışında onun misafiri olmuştum. İyi bir adam," diye ekledi dürüstçe "Beni elma konyağıyla sarhoş etmişti."

"Şüphesiz ki senden istihbarat alma amacıyla?" Hal'ın yüz ifadesi, Smith'in istihbarat almak gibi bir görevi olduğuna pek ihtimal vermediğini açıkça gösteriyordu.

"Hayır," dedi Grey düşünceli bir şekilde. "Sanmıyorum. Sadece birlikte sarhoş olduk. İyi adamdır," diye tekrar etti. "Onunla bir kere daha yollarımızın kesişmemesini umduğumu belirtmek üzereydim, açıkçası onu öldürmek hoşuma gitmez fakat yine de bir yerde karşılaşabilecek olma ihtimalimiz çok da çılgınca değil." Bu düşünce karnının aşağısında onu şaşırtan ufak, tatlı bir sıkışmaya sebep olmuştu. "Neyse," diye ekledi, "eski püskü bir üniforma olsa bile, üniformayla gidiyorum. Beni tutuklanmaktan, tutsak alınmaktan, açlıktan ve işkenceden kurtarmaz ama beni asılmaktan kurtaracaktır."

"İşkence?" Hal ona bir bakış attı.

"Elma konyağından sonra uyanınca aklımdaydı," dedi ona John. "Ve şarkı. Amerikalıların "Yankee Doodle" şarkısının kaç mısrası olduğu hakkında herhangi bir fikrin var mı senin?"

Hal buna cevap olarak homurdandı ve bir tomar belgeyi deri çantasından çıkardı. "İşte iyi niyet anlaşmalarınız," dedi ve onları verdi. "Öncelikle, görüldüğünüz yerde vurulmak yerine yakalanacağınızı veya tutsak edileceğinizi farz edersek, bunlar yardımcı olabilir; ikinci olarak, sizi tutsak eden insanların bunları okuması belli bir zaman alacaktır."

Grey dosyaları karıştırmakla meşgul olduğu için buna cevap

vermekle uğraşmadı. Ordu yetkisinin bir kopyası; Birliğin Albayı olarak Hal'den bir not, Teğmen John Grey'in görevinden geçici olarak ayrılması ve 34. alayın Yüzbaşı Benjamin Grey'in dul eşi Bayan Benjamin Grey'in bulunması ve ona eşlik edilmesi görevini üstlenmesi üzerine Clinton'dan ilgili makama yollanmış bir mektup, Grey'in görevini resmi bir şekilde tanıyan ve bunun sonucunda sağlanan her türlü yardım ve desteğin New York'taki Coutts bankasından temin edileceğine dair bir belge ("Her ihtimale karşı," dedi Hal ona. "Ne ihtimaline karşı?" "Tongaya düşürülüp altınlarının çalınması ihtimaline karşı yarım akıllı." "Ha.") ve... Benedict Arnold'ın, Pardloe Dükü ve kardeşiyle alakalı olarak, Lord John Grey'in, Dük'ün yeğenini aramak amacıyla Philadelphia'dan geçici olarak ayrılmasına izin verdiğine dair mektup.

"Gerçekten mi?" dedi Grey en sonunda kaşlarını kaldırarak. "Hangi koşullar altında bunun yardımcı olabileceğini düşünüyorsun?"

Hal omzunu silkti ve yeleğini düzeltti. "Sen ve benim General Arnold'ı tanıyor olduğumuz gerçeğinin bir değeri olmalı. Sonuçta not bizim hakkındaki düşüncelerini belirtmiyor."

Grey nota memnun kalmamış bir ifadeyle baktı. "Pekâlâ." Belgeleri çantaya koydu ve şapkasını çantayı unutmamayı garanti altına almak için şapkasını üzerine koydu. "O zaman durum böyle işte. Akşam yemeğinde ne var?"

***

John Grey suratındaki yağmur damlalarının yavaş yavaş gerçek olduğunu fark edene kadar, içinde köpeği Roscoe, yaz yağmuru, Albay Watson Smith ve bolca çamur içeren kafa karıştırıcı ama keyifli bir rüyanın tadını çıkarıyordu.

Gözlerini kırparak açtığında yeğeni Dottie'nin bir elinde sürahi tuttuğunu ve parmak uçlarıyla suratına su damlattığını anladı.

"Günaydın, John Amca," dedi Dottie neşeyle. "Kalkma zamanı!"

"Bunu bana söyleyecek kadar düşüncesiz olan son insan ola-

bilecek en tatsız sonuçla karşılaşmıştı," dedi, dik durmakta zorlanıp geceliğinin üzerinden omuz kısmını ovalarken.

"Gerçekten mi? Ne oldu o adama? Yoksa bir adam değil miydi?" Dottie ona gülümsedi, sürahiyi yerine koydu ve ıslak parmaklarını eteğine sildi.

"Ne kadar münasebetsiz bir soru bu," dedi Grey yeğenini süzerek.

"Pekâlâ, artık evli bir kadınım, biliyorsun," dedi Dottie, kendinden emin bir tavırla. "Zaman zaman kadın ve erkeklerin birlikte bir yatağı paylaştığını bilecek durumdayım, hatta evlilik sınırlarının dışında bile."

"Dışında bile? Bu barbarca düşünceyi nereden öğrendin? Yoksa İskoç erkeklerle mi konuşuyorsun?"

"Evet, sık sık," dedi Dottie. "Peki ama seni uykundan uyandırmayı deneyen talihsiz kişiye ne oldu?"

"Ah, o mu?" Eliyle kafasını ovaladı Grey, saçının kısa olması hissine hâlâ alışamamıştı fakat en azından traş fırçası gibi dimdik gözükmek yerine aşağı dökülüp bir şekilde düz duracak kadar uzamışlardı. "Kızılderililer tarafından kafa derisi yüzülmüştü."

Dottie gözlerini kırpıştırdı. "Eh, bu ona iyi bir ders olmuştur kesin," diye mırıldandı.

Grey bacaklarını yataktan aşağı indirdi ve ona sert bir bakış attı. "Ne kadar evli olduğun umurumda değil Dottie, giyinmeme yardım etmeye iznin yok. Zaten sen burada ne arıyorsun?"

"Ben'in dul eşini bulmak için seninle geliyorum," dedi Dottie ve bir anda yüzündeki parıldayan ifade eriyip yok oldu. Gözleri doldu ve gözyaşlarının düşmesini engellemek için ellerini ağzına doğru götürdü.

"Ah," dedi Grey. "Ah, tatlım..." Sadece kıyafetini giymek için bir süreliğine durduktan sonra -acil durumlarda bile, sınırlar geçerliydi- yanında eğildi ve kollarıyla yeğenini sardı.

Sırtını ovalayarak "Sorun değil," dedi şefkatli bir şekilde. "Ne de olsa, Ben ölmüş olmayabilir. Sadece babanla öyle olduğunu düşünüyoruz." Elbette ölmediğini sadece umuyoruz, diye düşündü ama bu durumda en olumlu görüşünü söylemeyi tercih etti.

"Öyle mi düşünüyorsun?" Dottie'nin sesi kesildi, burnunu çekti ve oturup ağlamaktan şişmiş gözleriyle baktı

"Elbette," dedi Grey kesin bir şekilde ve mendiline uzandı.

"Fakat ama neden?" Uzattığı mendili kabul etti Dottie ve suratına bastırdı. "Nasıl ölmemiş olabilir?"

Grey, genelde Hal'in kendini bulunduğu durumların birinin içerisinde, iki arada bir derede kalmıştı ve iç çekti.

Bir oyalama taktiği olarak, "Baban burada olduğunu biliyor mu?" diye sordu.

"Şey, hayır," dedi Dottie. "Onun karargâhına gittim ama dışarıdaydı, bu yüzden seni bulmak için buraya geldim."

"Ben'in öldüğünden nasıl bu kadar emin olabiliyorsun?" Grey ayağa kalktı, geceliğinin kuşağını sıkarken terliklerini aramaya başladı. Hal'in Ben hakkında henüz Minnie'ye mektup yazmadığını biliyordu -korkunç bir kesinlik olmadığı sürece bunu yapmazdı- ve yazmış olsa bile, haberin Dottie'ye ulaşması hiçbir şekilde bu kadar hızlı olamazdı. Ve Hal emin olmadığı takdirde haberleri, kızına da söylemezdi

"Henry söyledi bana," dedi Dottie. Mendilin üzerine biraz su döktü ve gözyaşlarından kalanları silmeye başladı. "Mercy'yi ziyaret etmeye gittim ve tam o sırada Adam'dan bir mektup almıştı. Adam mektubunda General Clinton'ın ekibinden birinden Ben'in New Jersey, Middlebrook'taki askeri kampta öldüğünden emin olduğunu duyduğundan bahsediyordu."

"Hayır, emin değiliz," dedi Grey itiraf ederek. "Fakat elimizde şüphe duymamız için yeterince sebep var ve tüm bunlar açıklanana kadar ölmediği çıkarımını yaparak ilerlemeye devam edeceğiz. Gerçi karısını bulmalıyım. Ve çocuğunu."

Dottie'nin gözleri sonuna kadar açıldı. "Çocuğu mu? Ben'in bir bebeği mi olmuştu?"

"Eh, karısı olduğunu iddia eden kadının bir oğlu var ya da en azından o öyle söylüyor ve dediğine göre Ben onun çocuğunun babası." Başka bir seçenek olmadığını görünce, Hal'in Philadelphia'da Amaranthus Cowden'dan aldığı mektubu ve içeriğini yeğenine açıkladı.

"Şimdi, Ben bu kadından Hal'e bahsetmediği için, baban

adına yapacağım görevlerden biri de onun doğruyu söyleyip söylemediğini öğrenmek. Ve eğer kadın doğruyu söylüyorsa, o zaman tabii ki onu yanımda geri getireceğim. Ailemiz onunla ve çocuğuyla ilgilenecek."

"Peki ya doğruyu söylemiyorsa?" Dottie'nin endişesini hızlıca umut ve merakın karışımı almıştı.

"Tanrı bilir," dedi Grey, dürüstçe. "Gidip Marks'a bizim için kahvaltı getirmesini söyler misin Dottie? Yatağımdan çıkmış olabilirim ama bir fincan çay içmeden varsayımsal konuşmalar yapacak durumda olamam."

"Ah. Evet, tabii." Dottie yavaşça da olsa kalktı, hâlâ açığa çıkan şeyleri düşünüyordu ve kapıya doğru ilerledi fakat kapının eşiğinde durdu ve amcasına doğru baktı.

"Seninle geliyorum," dedi kesin bir şekilde. "Bunu yolda konuşabiliriz."

***

Hal tütsülenmiş balıklar ve karışık ızgara hazırlanırken içeri girdi. Dottie'yi gördüğü an bir saniye durdu fakat sonra daha yavaş bir şekilde onu izleyerek içeri girdi.

"Günaydın baba," dedi Dottie çabuçak, koşup onu yanağından öpmek için yanına geldi. "Otur ve kendine bir balık al."

Hal oturdu ama hâlâ Dottie'yi izliyordu, sonra bakışlarını John'a çevirdi.

"Bununla hiçbir alakam yok," dedi Grey, kardeşine güvence vererek. "Kendisi- buraya nasıl geldin Dottie?"

Dottie kendine bir dilim kızarmış ekmek alırken, "Atla," diye sabırlı bir şekilde cevap verdi.

"Ve kocan nerede?" diye sordu Grey, sakince. "Nerede olduğunu biliyor mu?"

"Denzell görevi onu nereye götürdüyse orada," dedi kısaca. "Kıta Ordusu'yla beraber ve tabii ki bu olanlardan haberdar."

"Ve Pennsylvania'dan New York'a tek başına yolculuk etmene hiçbir itirazı olmadı? Hem de yollar böylesine istila-"

"Yalnız değildim." Dottie kızarmış ekmeğinden nazik bir ısırık aldı, çiğnedi ve yuttu. "Ian ve onun birkaç Mohawk arka-

daşı beni getirdi. Mohawklar kuzeyde bir yere doğru yolculuk ediyorlardı."

"Şu Ian, bir ihtimal Ian Murray olabilir mi?" diye sordu Grey, fakat sonra kendi kendini cevapladı. "Öyle o olmak zorunda; Ian adında kaç tane Mohawk olabilir ki? Bundan yaralarının iyileştiğini anlıyorum; bunu duyduğuma sevindim. Sen buraya nasıl-"

"Dorothea," dedi Hal, ölçülü bir ses tonuyla. "Neden buradasın?"

Dottie babasına doğru baktı, belirgin bir şekilde dişlerini sıkıyordu. "Ben için," dedi, sesinin titremesine engel olamayarak. "Baba sen- onun ölmediğinden emin misin?"

Hal yüksek sesle derin bir nefes aldı ve başını salladı. "Eminim," dedi, en ciddi sesiyle. Fakat John, çay kaşığını tutan elinin eklemlerinin nasıl beyazladığını görebiliyordu ve bu cevapla kendi midesindeki düğümlenmeyi de hissetti.

Açıkçası Dottie babasına şüphe duyan gözlerle bakıyordu fakat başını salladı. Dottie olduğu için tabii ki sadece bunu yapmakla yetinmedi. "Nasıl?" dedi. "Nasıl biliyorsun? Adam ve Henry ikisi de en kötü ihtimali düşünüyor."

Hal dudaklarını araladı fakat konuşmadı.

John, Hal'in böyle bir durumda nasıl davranacağına hazır olacağını düşünmüştü ama yine de kardeşi zor bir durumdaydı. Ve açıkçası söylemek gerekise Dottie gibi bir şeye hazır olmak zordu.

"Sanırım ona söylesen iyi olur," dedi John "Eğer söylemezsen büyük ihtimalle Minnie'ye mektup yazacak."

Hal bu sözün onu Dottie'ye aklındakileri açıklamak zorunda bırakma niyetiyle söylendiğini bildiği için John'a zehir dolu bir bakış attı ama çok fazla seçeneği yoktu ve olabildiğince zarif bir şekilde durumu karşıladı.

"Fakat bu Yüzbaşı Richards, Willie'ye hiçbir şey yapmamıştı?" dedi Dottie, kızgın bir şekilde. "Düşündüm ki-"

"Bu durum öyle değil," dedi John kısaca, "ama Dismal Bataklığı ve Quebec'teki davranışlarını düşünürsek, biraz şüpheliyiz."

"Ve öyle gözüküyor ki adam onu terk edip gitmiş," diye belirtti Hal.

"Bunu bilemezsin. Biri tarafından öldürülmüş ve cesedi ortadan kaldırılmış olabilir," dedi Dottie mantıklı bir şekilde.

"Kamptan ayrılırken görülmüş," dedi John sabırla. "Yalnız bir şekilde. Onun hakkında bildiklerimiz ve tahmin ettiğimiz şeyler göz önüne alındığında, onun bir Amerikan ajanı olabileceğini düşünebiliriz." Richardson'la ilgili bütün deneyimlerini netlikle açıklığa kavuşturan anılarıyla, kendisini ikna etmişti. Uzun yıllardır istihbaratçıydı ve sahip olduğu her içgüdüsü Ezekiel Richardson'la alakalı garip bir şey olduğunu bağırıyordu.

"Tamamen kendimi suçluyorum," dedi John ağabeyine. "Ona çok daha önceden dikkat etmeliydim fakat... O zamanlar dikkatim dağılmıştı." Jamie Fraser'ın ölüm haberi onu mahvetmişti. O zamanların hatırası bile iştahının kapanması için yetmişti; çatalının ucundaki balığı tatmadan yerine geri koydu.

"Pekâlâ," dedi Dottie. Kahvaltısı tabağında soğuyordu. Hal'inki de. "Yani Ben'in öldüğüne inanmıyorsun, çünkü Richardson öldüğünü söyledi ve Richardson'un güvenilir olmadığını düşünüyorsun. Fakat... Hepsi bu kadar mı?" Babasına dikkatle baktı, çenesi hafifçe titriyor ve içinin rahatlatılması için yalvarıyordu.

Hal bir anlığına gözlerini kapattı, geri açtı ve ona baktı. "Dorothea," dedi usulca. "Ben'in hayatta olduğuna inanmak zorundayım. Çünkü eğer değilse, o zaman annen kalp krizinden ölecek. Ve ben de onunla birlikte."

Grey'in sokaktan geçen at arabalarının gürültüsünü ve uşağının boğuk mırıltılarını duyduğu uzun bir sessizlik oldu. Dottie hiç ses çıkarmıyordu fakat Grey onun yanaklarından yavaşça akan gözyaşlarının sesini de duyabileceğini hissetti.

42

İLGİNİN SÖKÜK KOLU

15 Eylül 1778
Philadelphia

Karanlıkta aniden kafası karışık ve panik halinde uyandım. Bir anlığına, nerede ve neler olduğuna dair hiçbir fikrim yoktu - sadece bir şeylerin cidden yanlış olduğunun farkındaydım. Oturdum ve gözlerimi odaklamak amacıyla kızgın bir şekilde gözlerimi kırpıştırdım. Çıplak olduğumu fark etmemle kafam daha da karıştı, bacaklarım çarşafa dolanmıştı ve bir tutam saman- ah çatı katı. Matbaa.

Jamie.

Yanlış olan şey buydu. Yanımda yatıyordu ama hareketsiz değildi. Sırtı bana dönük, yan duruyordu, vücudu kıvrılmış, dizlerini içine çekmiş ve kafası eğik, kolları göğsünün üzerindeydi. Şiddetli şekilde titriyordu, bununla birlikte ay ışığının altında omuzlarındaki serin terin parlamasını görebiliyordum. Ve en kötü rüyalarında ortaya çıkan o korkunç inleme seslerini çıkarıyordu.

Onu aniden uyandırmaktan daha iyi bir seçenek bulmam gerektiğini biliyordum. Özellikle de dağınık, küçük bir odada ve dik merdiven üç metre uzaktayken.

Kalbim hızla çarpıyordu ve onunkinin de öyle olduğunu biliyordum. Yanında, sırtına doğru bakarken kendimi sakinleştirdim. Yavaşça kendine gelmesi ya da kendi başına iyileşebileceği hale gelebilmesi için ona dokunmalıydım. Bu konuşarak sakinleştirebileceğiniz bir kâbus değildi. Ve hatta bazen uyanmak bile işe yaramazdı.

"Tanrım, hayır," dedi, üzgün bir fısıltıyla. "Tanrım, hayır!"

Onu tutmamalı ya da sallamamalıyım. Dişlerimi sıktım, elimi hafifçe omzunun yanından dirseğine doğru ilerlettim ve vücudu etrafındaki sineklerden kurtulmak için kendini silkeleyen bir at gibi titredi. Bir daha yaptım, durdum ve bir kere daha.

Korkuyla boğulmuş halde, derin korkunç bir şekilde nefesini içine çekti ama şiddetli titreme biraz azalmıştı.

"Jamie," diye fısıldadım ve temkinli bir şekilde yavaşça sırtına dokundum. Eğer Jack Randall'la alakalı bir rüya görüyorsa, bu belki de-

"Hayır!" diye, sert bir şekilde haykırdı, bacaklarını düzleştirdi ve vücudundaki her kas sımsıkı şekilde kasıldı. "Lanet olsun sana!"

Derin bir nefes aldım ve birazcık rahatladım. Öfke, korku ya da acıdan bin kat daha iyiydi. Öfke onu uyandığı anda tamamen terk ederdi. Diğer şeyler ise daha yavaş ayrılırlardı.

"Şşş," dedim, biraz daha yüksek sesle ama hâlâ şefkat dolu tonda. Germain genellikle daha küçük kardeşleriyle aynı yatağı paylaşmak istemediği için şöminenin yanında uyurdu. "Şşş, Jamie. Buradayım." Ve biraz tedirginlik hafifçe ona sarıldım, yanağımı sırtına koydum. Teni sıcaktı; hissettiği korku ve öfke yüzünden üzerinde ekşimsi bir koku vardı.

Kaskatı kesildi, nefesini tuttu ama bilincinin yerine geldiğini hissedebiliyordum; tıpkı çalan bir alarmla uykusundan uyanmış gibi. Ona daha sıkı tutundum ve vücudumu onun vücuduna bastırdım. Hareket etmedi ama kalbinin güçlü ve hızlı bir şekilde attığını hissedebiliyordum.

"Beni duyabiliyor musun?" diye sordum. "İyi misin?"

Bir süre sonra derin bir nefes aldı ve titreyerek nefesini geri bıraktı.

"Evet," diye fısıldadı ve elini bacağımı kavramak için uzattı, bacağımı o kadar sıkı tutmuştu ki canım acıdı ama ses çıkarmamayı başarabildim. Kalbinin yavaşlamaya başladığını ve vücudunun serinlediğini hissedene kadar sessizce bir süre birlikte uzandık ve sonra onu sırtından, vücudundan asla geçmeyecek olan yara izlerinden öptüm, sonra kollarımın arasında uyuyana kadar parmaklarımla nazikçe okşadım.

***

Çatıdaki güvercinler sahilde yuvarlanan taşların sesine benzer bir sesle şakıyorlardı. Rachel da buna benzer bir ses çıkara-

rak, belli belirsiz horluyordu. Ian bu sahneyi büyüleyici bulmuştu ve bütün gece boyunca onu izleyip, dinleyebilirdi ama Rachel onun uyuşmuş olan sol kolunun üzerinde yatıyordu ve acilen işemesi gerekiyordu.

Olabildiğince nazik şekilde, onu kaldırıp vücudunun altından çıktı ama Rachel'ın uykusu hafifti ve hemen uyandı. Bir kedi gibi esneyip gerindi genç kadın. Çıplaktı, kolları ve suratı yeni kızartılmış ekmek rengindeydi, bedeni beyaz ve koyu kahve tonlarındaki tüylerinin altındaki mahrem yerleri ne gül ne menekşe ne de kahve denilebilecek, olağanüstü bir karamel rengindeydi. Ian'a Jamaika'daki orkide ormanlarını hatırlatıyordu.

Rachel kollarını kafasının üzerine doğru kaldırarak gerindi, bu hareketle dikkat çekici yuvarlak beyaz göğüsleri havaya kalktı ve meme uçlarının yavaşça yükseldi. Ian da yavaşça kalktı ve yapmak istediği şey imkânsız hale gelmeden önce aceleyle konuştu.

"Uykuna geri dön," dedi. "Ben sadece- eee... " Yatağın altındaki lazımlığı eliyle gösterdi.

Rachel sevimli mahmur bir ses çıkardı ve yan yatıp onu izlemeye başladı. "Sana bakmam seni rahatsız ediyor mu?" diye sordu, yeni uyandığı için sesi buğulu ve çatallıydı.

Şaşkınlıkla ona baktı Ian. "Neden izlemek istiyorsun ki?" Bu fikir biraz sapıkça gözüküyordu ama belirgin şekilde tahrik ediciydi. İşemek için sırtını dönmek niyetindeydi ama eğer Rachel izlemek istiyorsa...

"Çünkü böyle daha samimi," dedi Rachel, bir gözü kapalı bir şekilde ona bakarken. "Belki de güvenle alakalıdır. Senin vücudunun bana ait olduğunu düşünüyorum, tıpkı benimkinin sana ait olduğu gibi."

"Öyle mi düşünüyorsun?" Bu düşünce Ian'ı şaşırtmıştı ama karşı çıkmadı. Hiç karşı çıkmadı.

"Sen benim en mahrem yerlerimi gördün," dedi Rachel bacaklarını açıp arasını eliyle titizlikle göstererek. "Ve tadına da baktın. Tadı neye benziyordu?" dedi, meraklı bir şekilde.

"Yeni yakalanmış alabalık," diye cevap verdi Ian gülümse-

yerek. "Rachel eğer beni işerken izlemek istiyorsan, izleyebilirsin. Ama eğer işemeye çalışırken benle konuşmaya böyle devam edersen yapamam, tamam mı?"

"Ah." Hafif bir gülümseme sesi çıkardı Rachel, sırtını ve yuvarlak poposunu ona doğru çevirerek yatağa devrildi. "Öyleyse yap o zaman."

Ian iç çekti.

"Sadece bir dakika sürecek, tamam mı?" Ian söyleyecek acımasız bir şey düşünmesine izin vermemek için, dikkatini dağıtmak amacıyla konuşmaya başladı. "Jamie Dayı ve Claire Yenge, Philadelphia'yı yakında terk etmeyi düşünüyor. Kuzey Carolina'ya geri dönmek için, anlarsın ya? Onlarla birlikte gitmek hakkında ne düşünüyorsun?"

"Ne?" Rachel'ın hızlıca ona dönmesiyle mısır kabuğundan yatağın çıkardığı hışırtıyı duydu. "Pek sen beni yanına almadan nereye gitmeyi düşünüyorsun?"

"Ah, öyle demek istemedim sevgilim," dedi Ian onu rahatlatarak, omzunun arkasından bakarak. Rachel kafasını dirseklerinin üstüne koymuş, suçlayıcı bir ifadeyle ona bakıyordu. "İkimiz birlikte gideriz demek istemiştim. Jamie Dayı'nın yerine, Fraser Tepesi'ne."

"Ah." Bu onu Rachel'ı susturmuştu. Ian onun kendi kendine düşündüğünü duyabiliyordu.

Bir süre sonra, "Kıta Ordusu'na karşı bir yükümlülük hissetmiyor musun?" diye sordu Rachel, temkinli bir şekilde. "Özgürlüğün bedeli için?"

"Bu ikisinin aynı şey olduğunu düşünmüyorum," dedi Ian lazımlıkla işini bitirirken, kendisine tutarlı bir şeyler söylemek için zaman kazandırarak lazımlığı yerine koydu.

"Pardloe Dükü, Claire Yenge'ye Saratoga'dan sonra İngilizlerin yeni bir plan yaptığını söylemiş. Güney kolonilerini Kuzey'dekilerden ayırmak için Güney'i ablukaya alıp Kuzey'i teslim olmaları için aç bırakmak istiyorlar."

"Ah." Rachel yanına yatması için kenara çekildi ve sonra Ian'ın yanına sokuldu, bir eli onun hayalarındaydı. "Yani bu onların kuzeyde savaşmayacakları anlamına geliyor, bu yüzden sana burada keşif eri olarak ihtiyaç yok - ama güneyde olabilir?"

"Evet ya da kendim için başka bir görev de bulabilirim."

"Ordunun dışında mı demek istiyorsun?" Rachel ona içtenlikle bakarken sesinde hissettiği iyimserliği bastırmak için çabalıyordu. Ian ona gülümsedi ve elini onun elinin üzerine koydu; fiziksel yakınlığı sevse de hayalarının portakal gibi sıkılmamasını tercih ederdi.

"Belki de," dedi Ian. "Biliyorsun, Tepe'de biraz toprağa sahibim. Jamie Dayı birkaç yıl önce bana vermişti. Tarlaların sürülmesi, ekilmesi zorlu olacak ama çiftçilik genellikle huzurludur. Ayılar, vahşi domuzlar, yangın ve dolu fırtınası hariç tabii."

"Ah, Ian." Rachel'ın yüzü yumuşadı ve artık eli Ian'ın eli arasında huzurlu bir şekilde duruyordu. "Seninle çiftçilik yapmayı çok isterim."

"Kardeşini özleyebilirsin," diye ona hatırlattı Ian. "Ve Dottie'yi. Belki Fergus, Marsali ve çocukları da. Bizimle Tepe'ye yerleşmeye geleceklerini sanmıyorum fakat Jamie Dayı bizimle güneye yolculuk edeceklerini ve sahile yakın bir yere yerleşeceklerini düşünüyor. Fergus matbaacı olarak para kazanmak istiyorsa büyük bir şehirde olmaya ihtiyacı var."

Rachel'ın yüzünden bir gölge geçti ama kafasını salladı.

"Denzell'i ve Dottie'yi özleyeceğim- ama her durumda onları özleyeceğim, zira ordu nereye giderse onlar da oraya gidecek. Fakat eğer gitmezlerse çok sevinirim," dedi Rachel ve sonra Ian'ı öptü.

***

Rachel aniden uyandı. Deliksiz uyumamıştı, vücudu sevişmelerinden sonra hâlâ sıcaktı ve Ian'ın yanı başında nefes nefese kalıp kaskatı kesilmesine o kadar uyum sağlamıştı ki hemen bunu fark edip onu rüyasından uyandırmak için ellerini omzuna koyarak nazikçe onu sarstı.

Bir anda kendini, yerde çarşafa dolanmış şekilde, Ian üzerinde ve büyük elleri boğazını kavrarken buldu. Yuvarlandı ve kıvrandı, nafile bir panikle onu itti - ve sonra nefesi kesilip karanlığın içinde yanıp sönen kırmızı ışıklar görmeye başlayınca, dizlerini olabildiğince sert bir şekilde yukarı kaldırdı.

Şanslı bir darbeydi ama hedefi tutturamamıştı; Ian'ın bacağına sert bir şekilde vurmuş ve kendine gelmesini sağlamıştı. Rachel onun altından debelenerek kurtuldu, nefes alıp öksürdü ve olabildiğince hızlı köşeye doğru emekledi, göğsü acıyor ve kalbi kulaklarında atıyordu.

Ian şiddetli şekilde burnundan soluyordu, bir şey söylemek için sık sık duraksıyor ve büyük ihtimalle anlamlı bir şeyler söylüyordu, fakat Rachel'ın şu an onu anlayacak hali yoktu. Galce ya da Mohawk dilinde bir şeyler söylüyordu ama birkaç dakika sonra, karyolaya sırtını dayayıp yavaşça oturma pozisyonu aldı.

Bir süre sessiz kaldıktan sonra, "Rachel?" dedi Ian dikkatli bir şekilde. Kendine gelmiş gibi konuşuyordu ve sıkıca birbirine kenetlenmiş kolları biraz gevşemişti.

"Evet," dedi Rachel, usulca. "Sen iyi misin Ian?"

"Ah, evet," dedi Ian sakince. "Birine böyle vurmayı sana kim öğretti?"

"Denny," dedi, daha rahat nefes almaya başlarken. "Bir erkeğin tecavüz günahını işlemesine engel olmanın şiddet olmadığını söylemişti."

Yatağın yakınlarında bir süreliğine sessizlik oldu.

"Ah," dedi Ian. "Bu aralar Denny ile ufak bir konuşma yapsam iyi olur. Kelimelerin anlamı üzerine felsefi bir görüşme."

"Eminim hoşuna gidecektir," dedi Rachel, hâlâ olanlardan dolayı canı sıkkındı ama emekledi ve yerdeki Ian'ın yanına oturdu. Çarşaf yanlarında öylece duruyordu, silkeledi ve çıplak vücudunun üzerine aldı. Yarısını teklif etti ama Ian reddederek kafasını salladı ve bacağını esnetip inlerken biraz geriye doğru yaslandı.

"Şey... Ovmamı ister misin?" diye çekinerek sordu Rachel.

Bu teklifin hoşuna gittiğini belirten utangaç hafif bir ses çıkardı Ian. "Şimdi olmaz, tamam mı?"

Birlikte oturdular, omuzları neredeyse birbirine dokunuyordu. Rachel'ın ağzı kurumuştu ve bu yüzden konuşması biraz zaman aldı. "Beni öldüreceğini sandım," dedi, sesinin titrememesi için çabalıyordu.

"Ben de öyle sandım," dedi Ian, usulca. Karanlıkta el ele tuttuştular. "Özür dilerim, sevgilim."

"Rüya görüyordun," dedi Rachel cesurca. "Bana anlatmak ister misin?"

"Tanrım, hayır," dedi Ian ve iç çekti. Elini bıraktı ve başını eğip, kollarını dizinin üzerine doğru sardı.

Rachel suskundu, ne diyeceğini bilemiyordu ve dua etti.

"Abenaki savaşçısıydı," dedi Ian dayanamayarak, sesi boğuktu. "İngiliz kampında öldürdüğüm kişi."

Sözleri basit ve sadeydi ama Rachel kendini midesinin tam ortasından vurulmuş gibi hissetmişti. Anlattığı olayı biliyordu; Ian yaralı şekilde geri geldiğinde anlatmıştı. Ama burada, karanlıkta, yere sırtüstü yatırılıp boğazı sıkılmaktan morarmış haldeyken bir daha duymak... Sanki her şey gözünün önünde gerçekleşmiş gibiydi.

Rachel yutkundu ve Ian'a doğru döndü, elini yavaşça omzuna koydu ve Denzell'ın omzundan çıkardığı oktan sonra oluşan taze yarayı başparmağıyla dokundu. "Onu ellerinle mi boğmuştun?" diye sordu, sessizce.

"Hayır." Ian derin bir nefes aldı ve yavaşça ayağa kalktı. "Boğdum, boğazını kestim ama biraz ve sonra kafasına baltayla vurdum."

Sonra Ian ona döndü ve saçlarını hafifçe okşadı.

"Öldürmek zorunda değildim," dedi. "Yani o an, demek istiyorum. Bana saldırmamıştı, tabii daha önce beni öldürmeye çalışmıştı."

"Ya," dedi Rachel, yutkunmaya çalıştı ama ağzı yine kurumuştu. İç çekti, alnını onun alnına koymak için eğildi. Ian'ın yakınlığını, nefesinin sıcaklığını, bira ve dişlerini temizlemek için çiğnediği ardıç meyvesinin kokusunu hissetti. Gözleri açıktı ama o kadar karanlıktı ki onun gözlerini göremiyordu.

"Benden korkuyor musun Rachel?" diye fısıldadı Ian.

"Evet," diye fısıldadı Rachel, elini yaralı omzunun üzerine hafifçe bastırdı ama Ian'ın acısını hissedebileceği kadar sertti. "Aynı zamanda sana bir şey olmasından da korkuyorum. Ama

ölümden çok daha korkunç şeyler var ve sensiz kalmak en çok korktuğum şey."

***

Rachel mum ışığında yatağı yeniden topladı ve aklını toplamak için kitap okumak istediğinden mumu yanık bıraktı. Ian bunu onayladı, onu öptü ve bir köpek gibi yanına kıvrıldı - karyola onun için çok küçüktü. Rachel, Rollo'nun yattığı köşeye bir bakış attı; kafası iki patisinin arasında dursa da gergindi.

Ian elini Rachel'ın bacağının üzerine koydu ve uykuya daldı. Uyuduğunu görebiliyordu Rachel, suratı sakin ve huzurluydu, omuzları gevşemişti. Bu yüzden mumu söndürmemişti, böylelikle kocasını uyurken izleyebilecek ve bu anın kendine huzur vermesini sağlayacaktı.

Garip şekilde kendini korunmasız hissederek, üzerine önlüğünü giydi ve hava çarşafın üzerinde yatacak kadar sıcak olsa da hareket ettiğinde Ian'ı hissedebilmek için çarşafı üzerine çekti. Yavaşça bacağını ona yaklaştırdı ve onun dizinin kendi baldırına değdiğini hissetti. Uzun kirpikleri, mum ışığında dairesel dövmelerinin hemen üstündeki yanaklarında gölgeler bırakıyordu.

"O benim kurdum," dedi Rachel ona. *"Gece avlandığında, eve geri döneceksin."*

"Ve ayağının dibinde uyuyacağım," diye cevap verdi Ian.

İç çekti ama Rachel kendini daha iyi hissediyordu ve mumu söndürmeden İncil'den bir dua okumak için açtı ama yatağın ucundaki masadan dalgınlıkla başka kitap aldığını fark etti. Kendine kıkırdadı, aklındaki tüm sıkıntı hissi yok olmuştu. Kitabı kapattı, mumu söndürdü ve uyuyan kurdunun yanına sokuldu.

Uzunca bir zaman geçtikten sonra, şafak sökmeden önceki sessiz saatlerde, gözlerini açtı. Uyku ile uyanıklık arasında, her türlü düşünceden uzakta bilinci mükemmel bir durumdaydı. Ve yalnız olmadığı hissini uzakta ve parlak bir şekilde hissediyordu.

Ian yanındaydı; nefesi suratına çarptı ve birden kendini ondan çok uzak hissetti. Tam o sırada onu uyandıran şeyi fark etti: midesinde ufak, keskin bir acı duydu. Bazen regli başlarken his-

settiği gibi bir acı ama daha cılız ve daha çok bıçaklanma gibi bir histi.

Gözlerini kırptı ve ellerini karnının üzerine koydu. Kafasının üzerindeki kirişler zar zor gözüküyordu ve uzaktan gelen ışıkla gölgelenmişti.

Acı durmuştu ama başka birinin... Yanında olduğu hissi? Ya da daha doğrusu başka bir varlığın. Bu his hâlâ gitmemişti. Çok garip ve tamamen doğal gözüküyordu ve tabii ki öyle, diye düşündü. Kendi kalbinin atışı ve ciğerlerindeki nefes kadar doğaldı.

Bir anlığına Ian'ı uyandırma isteği duydu ama bundan hemen vazgeçti. Bir süreliğine bunu kendine saklamak ve bu bilgiyle yalnız kalmak istedi. Ancak yalnız değilim, diye kendini düzeltti ve elleri rahminin üzerinde huzurlu bir şekilde dururken uykuya daldı.

***

Ian genellikle Rachel'dan önce uyanırdı ama Rachel her zaman onun canlılığını hisseder ve sıcak kokusunu, çıkardığı ufak erkeksi sesleri ve yataktan kalkarken bacaklarının onun bacaklarına değişini hissedebilmek için uykusundan uyanırdı. Ian bir süreliğine yatağın ucunda otururdu, o gün yapacağı şeyleri düşünürken saçını düzeltirdi ve Rachel eğer gözlerini açabilirse onun sıkı bembeyaz poposuyla zıt bir şekilde güneşte yanmış, düzgün kaslı güzel uzun sırtını görebilirdi.

Bazen Ian yayılarak ufak bir gaz çıkarıp omzunu arkasından utanarak bakardı.

Rachel gözlerini hemen kapayıp uyuyormuş taklidi yapardı, bu yaptığını sevimli bulduğunu bilse muntelen kocası çok şaşırırdı ama gerçekten sevimli buluyordu.

Fakat bu sabah Ian ayağa kalktı, saçlarını düzeltti ve kaskatı kesildi. Rachel onu hissederek hemen harekete geçip gözlerini sonuna kadar açtı. "Ian?" dedi fısıldayarak ama cevap gelmedi.

"*A Dhia*," dedi Ian usulca. "Ah, hayır, *a charaid*..."

Rachel hemen anlamıştı. Uyandığı an hemen anlamalıydı. Çünkü Rollo, Ian uyanınca uyanırdı, duvara kuyruğunu çarpar,

sahibinin elini soğuk burnuyla dürtmeden önce çene kaslarını gıcırdatarak esnerdi.

Bu sabah sadece sessizlik vardı ve kıvrılmış yatan Rollo.

Ian ayağa kalktı ve hızlıca yanına gitti, köpeğinin yanında diz çöktü ve onun tüylü büyük başına elini nazikçe koydu. Ağlamadı ya da bir şey söylemedi ama o nefes aldığında bir şey göğsünü yırtıyormuş gibi çıkardığı sesi duydu Rachel.

Yataktan dışarı çıktı ve Ian'ın yanına gitti, yanında diz çöküp kolunu beline sardı ve nedensiz şekilde ağlamaya başladı.

"Köpeğim," dedi Ian Galce, elini nazikçe hayvanın yumuşak kürkünde gezdirirken. "*Beannachd leat, a chiaraid,*" derken sesinde bir tutukluk vardı. *Güle güle eski dostum.*

Sonra topuklarının üzerinde oturdu, derin bir nefes aldı ve Rachel'ın elini sıkıca kavradı. "Bekledi diye düşünüyorum. Senin benim için burada olduğunu bilene kadar bekledi." Sesli bir şekilde yutkundu ve konuşmaya başladığında sesi yeniden düzgündü. "Onu gömmem lazım. Bir yer biliyorum ama biraz uzak. Öğleden sonra dönerim."

"Seninle geleceğim." Rachel'ın burnu akıyordu. Havluya uzandı ve bir ucuyla burnunu sildi.

"Gelmek zorunda değilsin, *mo ghràidh*," dedi nazikçe ve okşamak için elini saçını götürdü. "Uzun bir yol."

Rachel derin bir nefes aldı ve ayağa kalktı. "O zaman bir an önce yola koyulsak iyi olur." Ian'ın Rollo'nun kürküne dokunduğu kadar nazik bir şekilde kocasının omzuna dokundu. "Seninle evlenirken, onunla da evlendim."

43

AV DEVAM EDECEK

15 Eylül 1778, Watchung Dağı

Yolun üzerinde yığın halinde hayvan dışkısı vardı, kahve çekirdekleriyle aynı renkte ve büyüklükteydiler. William atıyla

birlikte ilerliyordu, yol dik olduğu için bir süreliğine onun nefes almasına izin vermek için durma fırsatını kaçırmadı. Ve at da gürültülü bir şekilde homurdanıp, yelesini sallayarak durdu.

William eğildi ve dışkı topaklarının bazılarını inceleyip kokladı. Yeni fakat sıcak değildi ve meşemsi keskin kokusu, buradan geçen geyiğin yeşil meşe palamudu yediği anlamına geliyordu. Soluna baktığında, hayvanın geçtiği yolu gösteren kırık dalı gördü ve eli tüfeğine sarılmak için seğirdi. Atını bağlı şekilde bırakabilirdi...

"Ne dersin, kızım?" diye sordu atına, Göller Bölgesi'nde öğrendiği aksanla. "Eğer geyiği vurursam benim için leşini taşır mısın?"

Atı az çok on dört yaşındaydı, yeterince büyüktü ve daha sağlam bir kısrak bulmak zor olurdu. Geniş sırtı ve fıçı gibi kıvrımlı karnıyla bir attan çok bir koltuk sürüyor gibiydi. Fakat onu satın alırken avlanmaya alışık olup olmadığını sormayı düşünmek aklına gelmemişti. Yürüyüşü sağlam olsa da bu kesinlikle sırtında yaralı bir geyiği taşımak konusunda sorun yaşamayacağı anlamına gelmiyordu. Ama yine de...

Yüzünü esen melteme doğru kaldırdı. Mükemmel. Dağın tam karşısında, ona doğru duruyordu ve kokusunu alabildiğini-

Ağaçların arasında bir şey hareket etti, kırılan dallar ve fark edilmemesi imkânsız hışırtı oradaydı; büyük bir otçulun sesi, bir ağız dolusu yaprağı ağaçtan söküyordu.

İki kere düşünemeden önce doğruldu, tüfeği kılıfından elinden geldiğince sessizce aldı ve botunu çıkardı. Bir dağ gelinciği gibi sessizce çalıların içine daldı.

Ve beş dakika sonra, bir eliyle yavru geyiğin hırpalanmış kısa ve kalın boynuzundan tutup diğer eliyle de geyiğin boğazını kesti, darbesinin çıkardığı ses tepesindeki eğimli kayalıklarda hâlâ yankılanıyordu.

Her şey o kadar hızlı olmuştu ki, çoraplarını sırılsıklam eden kanın sıcak-soğuk hissi ve sert kokusuna rağmen gerçekdışıydı. Geyiğin parlak gözünün altında, misket üzümü kadar yuvarlak bir kene vardı. Onu bırakır mı yoksa bir süre daha beslenmesi için kan kalmış mıydı?

Geyik, boynuzlarını göğsüne doğru sıkıca iterek şiddetle titredi, bacaklarını sanki son bir manevra yapıyormuş gibi toplayıp öldü.

William onu bir süre daha tuttu ama kalın tüylü bedenin ağırlığı dizlerinin üstünde artıyordu.

"Teşekkürler," diye fısıldadı ve onu tutmayı bıraktı. Ona, sana hayatını veren bir hayvana teşekkür etmelisin sözünü söyleyenin seyis Mac olduğunu ve birkaç yıl sonra ise aynısını önünde bir geyiği öldürürken James Fraser'ın hayvanı kestiğinde, bunun Galce bir "geyik duası" olduğunu söylediğini anımsadı. Fakat ne geyiğin kanı teninin üstüne yayılması ne de ormanlık alandaki esintinin etrafını sarması, bu anıları aklından uzaklaştırmadı.

Bulunduğu yere çok yakında olan atını kontrol etmek için hareket etti, otlanmak için birkaç metre hareket etmesi dışında aynı yerindeydi. Sahibine ağzının köşesindeki kır çiçekleriyle durgun bir bakış attı, sanki silah sesleri ve kan kokusu onun hayatında olağan bir şey gibiydi. Belki de öyledir, diye düşündü William ve atın sırtına dostça bir şaplak attı.

Birkaç dakika sonra geyiği göbeğini yararken, *bu senin için Ben*, diye düşündü. Ondan neredeyse altı yaş büyük olan kuzeni arada sırada onu Earlingden yakınlarındaki ormana Ben'in arkadaşlarından Vikont Almerding ile avlanmaya götürmüştü.

Hazırlıklarını yaparken kuzeni hakkında çok fazla düşünmemeye çalıştı. Büyük bir parçası Ben'in gerçekten öldüğüne inanıyordu. Richardson'ın amcasına dediğine göre tifo yüzünden ölmüştü. Bir mahkûmun başına gelmesi hiç de alışılmadık değildi. Ve Richardson'ın -öyle bir adam tarafından kandırılacak kadar saf biri olduğunu hatırlamak utançla kızarmasına neden olmuştu- kötü bir adam olduğuna ikna olmuş olsa da bu ağzından çıkan her sözün yalan olacağı anlamına gelmiyordu. Birkaç haftalık aramadan sonra Ben'e dair hiç iz bulamamıştı.

Fakat kalbinin küçük bir kısmı hâlâ pes etmiyordu. Ve kalbinin geriye kalan daha büyük kısmı gerçek ne olursa olsun, amcası ve babasının kederini hafifletmek için her şeyi yapardı.

"Ve lanet olsun, benim yapabileceğim ne var ki?" diye homurdandı, el yordamıyla kalbi bulmak için sıcak bedene elini daldırırken.

En azından söyledikleri gibi Middlebrook Ordugâhı'ndan içeri girdiğinde hoş karşılanacaktı. Taze et taşıyan bir adam her zaman sıcak karşılanırdı.

Yarım saat sonra, geyiğin iç organlarını temizledi ve sineklerden uzak tutmak için keten uyku tulumuyla sardı. At kokudan dolayı burun deliklerinden soludu ve iğrenerek homurdandı ama geyik sırtına koyulduğunda buna karşı çıkmadı.

Akşamüstünün geç saatleriydi artık ama yazın bu günlerinde güneş ışığı belli bir süre daha kalırdı. Akşam yemeğinde neler yapabileceğini düşündü. Biriyle birlikte oturmak için davet edilme şansı yüksekti, yemek ve içki varken iletişim kurmak çok daha kolay olacaktı.

Araziyi araştırmak için kayalık zirveye çıkmıştı ve itiraf etmeliydi ki Washington ve mühendisleri iyi seçilmişlerdi. Üzerinde durduğu İlk Watchung Dağı'nın tepesinden, New Brunswick'in gerisindeki ovalar net bir şekilde gözüküyordu. Kıta Ordusu yukarıdan İngiliz Ordusu'nu net bir şekilde görebilirdi ve kolayca saldırabilirdi.

Fakat ordular artık çekilmişti - iki taraf da. İngilizler New York'a, Washington'ın birlikleri de şu an neredelerse oraya. Burada değillerdi ve bu en iyisiydi. Fakat hâlâ askeri kampın yakınlarında yaşayan insanlar vardı.

Ben de burada- *buralardaydı* diye öfkeyle kendini düzeltti. Onun gibi bir asker, bir piyade yüzbaşı. Ve yakalanan askerler sık sık silah kullanmayacağına dair söz vermeleri karşılığında, yakınlardaki evlere yerleştirilirdi. Araştırmasına başlayacağı yer işte burasıydı.

"Hadi o zaman, kızım," dedi atına, onu bağladığı daldan serbest bırakarak. "Gidelim ve kendimizi hoş karşılatalım."

44

DİKENLİ ÇALILARA DOĞRU

16 Eylül 1778, Philadelphia

Dış kapı çalındığında, akşam yemeğini yeni bitirmiştik ve Henri-Christian'ın suratını önlüğümün kenarı ile siliyordum. Kucağında Félicité ile birlikte yanımda oturan Jenny, kaşları kalkık şekilde bana bir bakış attı.

Omuz silkecek ya da kafamı sallayacak zamanım olmadı; bütün konuşmalar bir anda sona erdi. Öncelikle karanlıktı ve kapı demirliydi. Fergus ile Jamie birbirlerine baktılar ve tek kelime söylemeden ikisi de ayağa kalktı.

Jamie elinde kamasıyla yan tarafta durdu - o ana kadar fark etmemiştim ama bütün gün onu yanında taşımıştı, hatta masadayken bile. Sokaktaki ayakların seslerini duyuyordum. Dışarıda birden fazla adam vardı ve ürperdim. Jamie hazır bir şekilde, sakin ama dikkatlice ayakta duruyordu, Fergus'un kapının demirlerini kaldırmasına hazırdı.

"*Bonsoir*," dedi Fergus sakince ama cümlesinin sonunda sorgulayıcı bir ima vardı. Karanlığın içinde soluk bir yüz belirdi ama tanımak için yeterince yakın değildi.

"*Bonsoir, Mösyö Fraser.*" Şaşkınlıkla göz kırptım; Bu sesi tanıyordum ama Benedict Arnold'ın hiç Fransızca konuştuğunu duymamıştım. Elbette konuşabilir, diye düşündüm, kendime gelerek. Quebec'te birden fazla göreve liderlik etmişti. Konuştuğu asker Fransızcasıydı: kabaca ama iş görür.

"*Madam Fraser est ici, monsieur?*" diye sordu. "*Votre mère?*"

Fergus istemsiz şekilde omzunun üstünden Jenny'ye şaşkınlıkla baktı. Öksürdüm ve Henri-Christian'ı saçlarından okşayarak kucağımdan kaldırdım.

"Ben generalin beni kastettiğini sanıyorum," dedim. General yana çekildi ve yardımcısına bir şeyler mırıldandı, kafasını onaylayarak sallayan yardımcısı karanlığın içine doğru kayboldu.

"Bayan Fraser," dedi Arnold, sesi sakin geliyordu. Fergus kenara çekildi ve general içeri girdi. Dikkatini bana vermeden önce Marsali ile Jenny'ye eğilerek selam verdi, Jamie'ye de başını salladı. "Evet sizi kastediyorum, hanımefendi. Davetsiz geldiğim için özür dilerim, beyefendi," diye ekledi Fergus'a dönerek. "Bayan Fraser'ın nerede ikamet ettiğinden emin değildim ve soruşturma yapmak zorundaydım."

Evsizliğimize yapılan bu kırıcı göndermeden sonra Jamie'nin ağzının gerildiğini gördüm ama nazikçe başını eğdi.

"Ve soruşturmanızı yapmaya bizzat geldiğinize göre, konunun acil olduğunu tahmin ediyorum efendim?"

"Evet, öyle." General bana döndü. "Bir arkadaşım adına, sizden bir iyilik diliyorum, hanımefendi." Onu en son gördüğüm zamana göre daha iyi gözüküyordu; biraz kilo almıştı ve suratının rengi daha iyiydi fakat stres yüzünden oluşan yüz çizgileri ve yorgunluk hâlâ suratında çok netti. Yine de gözleri her zamanki gibi tetikteydi.

"Bu arkadaşınız hasta mı?" diye sordum, gözüm çoktan mütevazı ilaç çantamın bulunduğu ve uyuduğumuz odaya çıkan merdivene yönelmişti.

"Hastalıktan daha çok bir yaralanma durumu," dedi Arnold ve ağzı istemsizce gerildi. "Ağır bir yaralanma."

"Ah? O zaman en iyisi-"

Jamie beni durdurdu, bir eli kolumda ve gözleri Arnold'ın üzerindeydi. "Bir dakika, Sassenach," dedi usulca. "Seni bırakmadan önce, yaralanmanın sebebini ve yaralı adamın ismini öğrenmek istiyorum. Ayrıca, neden generalin gece vakti gizlice sana geldiğini ve niyetini neden kendi yardımcısından sakladığını da."

Arnold'ın yanakları kızardı ama başını salladı. "Haklısınız, Bay Fraser. Shippen adında bir adam tanıyor musunuz?" Jamie boş bir şekilde baktı ve kafasını hayır anlamında salladı ama Fergus bir şey hatırlıyor gibiydi.

"Evet," dedi Fergus, Arnold'a düşünceli bir şekilde bakarak. "Zengin bir adam ve tanınan bir Kral yanlısı, İngilizler şehirden çekildiğinde şehirden ayrılmayı tercih etmeyenlerden biri."

"Shippen kızlarından birini tanıyorum," dedim, General Howe'un Mayıs ayındaki şatafatlı ayrılık partisini belirsizce hatırlayarak. Tanrım, bunun üzerinden üç ay geçmiş olabilir mi? "Fakat babasıyla tanıştığımı sanmıyorum. Yaralı olan kişi o mu?"

"Hayır, ama onun adına yardımını istediğim kişinin bir arkadaşı, hanımefendi." Arnold derin, mutsuz bir nefes aldı. "Bay Shippen'ın genç kuzeni, Tench Bledsoe adındaki adam, geçen gece Özgürlük Evlatları tarafından saldırıya uğradı. Onu katrana ve tüye bulamışlar hanımefendi ve Bay Shippen'ın evinin önündeki limana bırakmışlar. Limandan nehre doğru yuvarlanmış ve Tanrı'ya şükür boğulmamış ama sahile vurup, denizin çamurlu sığ kısmında, köle avcıları onu bulup yardım çağırana kadar orada yatmış."

"Yardım," diye tekrarladı Jamie, dikkatli bir şekilde.

Arnold onun gözlerine baktı ve onayladı. "İşte böyle, Bay Fraser, " dedi, sevimsizce. "Shippenlar, Doktor Benjamin Rush'ın iki sokak ötesinde oturuyor ama bu koşullar altında-"

Koşullar şunlardı; Benjamin Rush çok açık bir isyancıydı, Özgürlük Evlatları ile içli dışlıydı ve Philadelphia'daki benzer görüşlere sahip herkesi tanırdı - buna Tench Bledsoe'ya saldıran adamlar da dahildi.

"Otur, Sassenach," dedi Jamie, taburemi eliyle göstererek. Dediğini yapmadım ve bana kısa, karanlık bir bakış attı.

"Gitmene engel olmaya çalışmıyorum," dedi, sesinde hafif bir öfkeyle. "Seni gideceğini bilecek kadar iyi tanıyorum. Sadece geri döneceğinden emin olmak istiyorum. Tamam mı?"

"Ee... evet," dedim ve öksürdüm. "O zaman ben hemen gidiyorum ve eşyalarımı alıyorum." Bana bakan çocukların yanından geçip merdivene gittim ve olabildiğince hızlı bir şekilde yukarı çıktım ama Jamie'nin General Arnold'ı sertçe sorguladığını duyabiliyordum.

Şiddetli yanıkların yanı sıra -bununla birlikte katılaşmış katranın zorlukları-, nehir çamurunda geçen bir geceden sonra ateş ve enfeksiyon çoktan başlamış olmalıydı. Bu iş yorucu

olacaktı ve büyük ihtimalle daha da kötüleşecekti. Genç adamın ne kadar kötü yandığını söylemek mümkün değildi; eğer şanslıysa derisine sıçrayan katran sadece nüfuz etmiş olabilirdi. Eğer şanslı değilse...

Dişlerimi sıktım ve toplanmaya başladım. Sargı bezleri, yabancı maddeleri deriden çıkarmak için neşter... Sülükler? Belki. Büyük ihtimalle morluklar da vardi - kimse katran ve tüye bulanmayı nezaketle kabul etmez. Sülük kavanozunun etrafına, kapağın yolda çıkma ihtimaline karşı aceleyle bir bandaj bağladım. Kesinlikle bir bal kavanozu... Aşağıdan yukarı doğru bir ışık tuttum: yarısı doluydu ve kahverengi camın altında parlıyordu. Fergus buralarda bir yerde yaraları için bir kutu terebentin bulunduruyordu, onu da ödünç alsam iyi olurdu.

Arnold'ın bana bu kadar gizlice gelmesine sebep olan siyasi hassasiyet hakkında çok endişelenmedim: Jamie alınması gereken önlemleri alırdı, bundan emindim. Philadelphia isyancıların elindeydi ama bu herhangi biri için güvenli olduğu anlamına kesinlikle gelmiyordu.

Ne ilk ne de son kez, şundan emin olmuştum; arkamda bıraktığım kendi yolumun bu kadar temiz olmasından memnundum. Aşağıdaki kapı açıldı ve bir gümlemeyle kapandı; general gitmişti.

***

Tahtırevanın kirli koltuğuna baktım, daha önceki bir düzine kullanıcısının kokusunu içime çektim ve elimle ensemi daha sıkı bir şekilde tuttum.

"Yürüyebilirim," dedim. "O kadar da uzak değil."

"Yürümüyorsun," dedi Jamie, sükûnetle. "Kesinlikle beni durdurmak gibi bir niyetin yok değil mi?"

"Hayır, yok," dedi, hâlâ kibar bir şekilde. "Senin gitmene engel olamam ve bunu denemem ama Tanrı yardımcı olursa oraya giderken sokakta düşmene engel olabilirim. Atla, Sassenach," dedi kapıyı açıp, tahtırevanın koltuğunu bana eliyle göstererek. "Yanında yürüyeceğim ve akşam yemeğinin üzerine karga tulumba taşınmak istemiyorum."

Mantıklı başka bir seçenek kalmadığı için, geriye kalan kendime saygımı topladım ve tahtırevana bindim. Ve tıbbi aletlerimin olduğu çanta ayaklarımın yanında ve pencere sonuna kadar açık bir şekilde gece vakti Philadelphia sokaklarında görkemli bir yolculuğa çıktık. Bir tahtırevandaki son klostrofobik yolculuğum bu koltukların kokusu kadar canlıydı.

Sokağa çıkma yasağı meyhane sahiplerinin ve işverenlerin itirazlarından dolayı hafifletilmişti ama sokaktaki genel hava hâlâ gergindi. Sokakta kayda değer sayıda kadın yoktu ama sokak ağzında ıslık çalıp Jamie'yi çağıran bir fahişe gördüm.

"Pezevengi sokağın orada elinde sopayla saklanıyordur... Üçe karşı bir adamla seni yere sermek için," diye belirtti tahtırevanın arkasındaki sürücü, sözleri nefes alıp verirken kesiliyordu. "Güvenli değil... Ordu burada olduğu zamanki kadar... Güvenli değil."

"Buna katılmıyorum." Ortağı homurdandı ve sonra cevap vermek için nefesini topladı. "Ordu buradaydı... O subayın... Genelevde boğazı kesildiğinde. O fahişenin... Burada çalışmasının sebebi bu." Yutkundu ve devam etti. "Demek istediğim... Yaşamak için çalışmalı, değil mi?"

"Belki de yanımızdaki centilmen bizim adımıza ona yardım eder," dedi diğeri hafifçe gülerek.

"Belki de bunu yapmaz," dedim, pencereden kafamı dışarı çıkartırken. "Ama eğer hoşunuza gittiyse ben gidip yardıma ihtiyacı olup olmadığını sorabilirim."

Jamie ile tahtırevanın önündeki adam güldü ama diğeri yüzünü buruşturdu.

Shippenlar'ın evinin olduğu sokağın köşesine geldiğimizde hafifçe sarsılarak durduk. Kasabanın köşesindeki bir tepenin üzerinde çok zarif gözüküyordu. Eve açılan geçitte ve bir tane de kapının orada yanan iki fener vardı. Bunun beklendiğimiz anlamına mı geldiğini düşündüm; General Arnold önden gidip geleceğimiz haberini vermiş olmalıydı. Eğer haber vermediyse, önümüzdeki birkaç dakika ilginç geçecekti.

"Bunun ne kadar süreceğiyle ilgili aklında bir fikrin var mı Sassenach?" diye merak etti Jamie, sürücüye parasını vermek için cüzdanını çıkarırken.

"Eğer çoktan öldüyse, çok uzun sürmeyecektir," diye cevap verdim, eteğimi düzeltirken. "Eğer ölmediyse, bütün gece sürebilir."

"O zaman biraz bekle, tamam mı?" dedi Jamie, o sırada ağzı açık bir şekilde bize bakan sürücüye. "Eğer on dakika içinde geri dönmezsek, gitmekte özgürsün."

Jamie'nin karakteri o kadar güçlüydü ki gitmek isteseler bile bunu yapmayacaklarını biliyordum ve Jamie kolumdan tutup bana basamaklara doğru eşlik ederken sadece uysalca başlarını salladılar.

Bekleniyorduk: Jamie'nin botları verandanın taşına değdiği an kapı ardına kadar açıldı ve genç bir kadın dikkatle bize baktı, telaşlı ve meraklı gözüküyordu. Anlaşılan Bay Bledsoe ölmemişti.

"Bayan Fraser?" Bana yandan bakarken gözlerini hafifçe kırptı. "Ee... Yani siz Bayan Fraser'sınız değil mi? General Arnold dedi ki-"

"Evet, o Bayan Fraser," dedi Jamie, rahatsız olmuş bir tonda. "Ve sizi temin ederim ki genç bayan, bunu bilecek bir konumdayım."

"Bu da Bay Fraser," dedim ve şaşkınlık içerisinde olan genç kızı bilgilendirdim. "Beni en son gördüğünüzde büyük ihtimalle Lord John Gray'in eşiydim," diye ekledim, soğukkanlı bir şekilde. "Fakat evet, ben Claire Fraser'ım. Eee... Hâlâ. Yani- gene. Anladığım kadarıyla kuzeniniz..?"

"Ah, evet! Lütfen, buradan buyurun." Evin arka tarafını eliyle göstererek geri çekildi genç kız ve yanında bir uşak olduğunu gördüm. Orta yaşlı siyah bir adamdı, göz göze gelmemizle hemen başını eğdi ve sonra arka merdivene çıkan uzun hole ve oradan da yukarıya doğru bize eşlik etti.

Yolda ev sahibemiz bize kendini Margaret Shippen olarak tanıttı ve ebeveynlerinin evde olmamasından dolayı özür diledi. Dediğine göre babası iş için kasabanın dışına çağrılmıştı.

Resmi olarak Peggy Shippen'la daha önce tanışmamıştım fakat onu görmüştüm ve hakkında çok şey biliyordum; Mischianza kutlamasını organize edenlerin başında geliyordu ve

babası kutlamaya katılmasına izin vermese de bütün arkadaşları ondan çokça bahsetmişti - ve John'la birlikte katıldığımız başka davetlerde gösterişli şekilde giyindiği için ona birkaç kez dikkat etmiştim.

Babası iş için çağrılmıştı, demek? Kız bunu söylediğinde Jamie'nin attığı bakışı yakaladım - bir omzunu olabilecek en kısa şekilde silkmişti. Büyük ihtimalle Edward Shippen yeğeninin başına gelen bu kazayla olan toplumsal sorundan kaçınmak istiyordu - ve büyük ihtimalle bu vakte kadar, 'kaza' ile alakalı söylentileri bastırmıştı. Ailenin Kral yanlısı eğilimi olduğunu belli etmek için doğru yer ve zaman değildi.

Bayan Shippen bizi üçüncü kattaki, karanlıkta insana benzeyen bir siluetin yatakta yattığı küçük yatak odasına götürdü. Ağır katran kokusuyla birlikte kan kokusu vardı ve odada sürekli bir inleme sesi mevcuttu. Bu Tench Bledsoe olmalıydı - ona temkinli bir şekilde yaklaşırken, böyle bir adı nereden almış diye merak ettim. Bildiğim kadarıyla, Tench sıradan görünümlü bir çeşit sazan anlamına geliyordu.

"Bay Bledsoe?" dedim sessizce, çantamı ufak bir masaya koyarken. Masada mum vardı ve cılız alevin ışığıyla yüzünün yarısını seçebiliyordum. Yüzünün yarısı, kafasının bir kısmı ve boynu katranla kaplıydı. Yüzünün temiz tarafında ise gaga burunlu, oldukça temiz suratlı, acıyla dolu ama kötü birine benzemeyen bir surete sahipti.

"Evet," dedi genç adam zorlukla nefes alarak ve dudaklarını birbirine sanki daha fazla konuşması durumunu tehlikeye atacakmış gibi sıkıca bastırdı.

"Ben, Bayan Fraser'ım," dedim ve elimi omzuna koydum. Vücudundan bir elektrik akımı geçiyormuş gibi titredi. "Yardım etmeye geldim."

Beni duydu ve sarsılarak başını salladı. Ona konyak vermişlerdi; çam katranının aromatik kokusunun altından duyabiliyordum ve yarı dolu şişesi de masanın üstündeydi.

"Evde hiç afyon tentürü var mı?" diye sordum Peggy'ye dönerek. Uzun vadede pek bir faydası olmazdı ama yüksek bir doz, bizi başlangıçtaki en kötü aşamaları rahat atlatmamızı sağlayabilirdi.

•

Çok genç bir kızdı, on sekizden fazla değil, diye düşündüm ama kendine hâkimdi, aynı zamanda çok güzeldi. Onayladı ve uşağa birkaç kelime mırıldanarak ortadan kayboldu. *Tabii ki*, diye düşündüm, eteği görüş alanımdan çıkarken. *Onu alması için başkasını gönderemezdi.* Tentür diğer ev sahiplerinin bildiği bir yerde, kilitli ve kapalı bir dolapta olmalıydı.

"Ben ne yapabilirim, Sassenach?" diye sordu Jamie usulca, sanki konsantrasyonumu bozmaktan korkuyor gibiydi.

"Kıyafetlerini çıkarmama yardım et." Ona kim saldırdıysa şansımıza kıyafetlerini çıkarmamıştı. Ve katranın büyük bir kısmı kullanılırken kaynar sıcaklıkta değildi; yanmış saç kokusu alıyordum ama yanmış derinin mide bulandırıcı kötü kokusunu almıyordum. Çam katranı daha ileriki yüzyıllardaki asfalt yol katranı gibi değildi; terebentinden damıtılıyordu ve kaynatılmadan önce sürülebilecek kadar yumuşak olabiliyordu.

Bacağı ise kötü durumdaydı, Jamie yatak örtüsünü kaldırır kaldırmaz görmüştüm. Kan kokusunun kaynağı orasıydı; yatak örtülerine vıcık vıcık bulaşmıştı, mum ışığının altında siyahtı.

"Jesus H. Roosevelt Christ," dedim nefesimi tutarak. Ter ve gözyaşı dökse de Tench'in suratı ölü gibi beyazdı ama bunu duymasıyla yüzünü buruşturdu.

Jamie çenesini kaldırdı ve kamasını kılıfından çıkardı, kaması bir adamın kolundaki kılları kesebilecek kadar keskindi. Parçalanmış çorabı ve ıslak pantolonu kesti, hasarı görebilmem için yırtılan kumaşı kaldırdı.

"Bunu sana kim yaptı?" diye sordu Jamie ve Tench yaralı elini hasarın derecesini anlamak için vücudunun aşağısına götürürken bileğini tuttu.

"Kimse," diye fısıldadı Tench ve öksürdü. "Beni ateşe verdiklerinde limandan aşağıya atladım ve çamurun üzerine tek ayağımın üstünde düştüm. Ve düştüğümde saplandım."

Çok kötü bir eklem kırığıydı. Alt bacağındaki kemikler dışarı doğru düz bir şekilde kırılmıştı ve parçalanan uçları derinin farklı taraflarından dışarı fırlamıştı. Saldırının travması yanında böyle bir şoku hayatta kalarak atlattığı için şaşırdım - sonrasında pis bir nehrin içinde yatarak bir gece geçirmesinden bahsetmi-

yorum bile. Islanarak yumuşamış teni şişmiş, soyulmuş, kırmızı ve çirkindi - yaraları enfeksiyon kapmıştı. Sakince nefes aldım, kangrenin kötü kokusunu bekliyordum ama hayır, yoktu.

"Seni ateşe mi verdi?" dedi Jamie inanamayarak. Öne doğru eğildi ve genç adamın başının sol tarafındaki kararmış kısma dokundu. "Kim?"

"Bilmiyorum." Tench'in eli havaya kalktı, Jamie'nin eline dokundu ama elini itmeye çalışmadı. Eli Jamie'nin elinin üzerinde durdu, sanki kendi başına bulamadığı ama bilmesi gereken şeyi bu dokunuş ona söyleyecekmiş gibi.

"Galiba... Konuşma şekli. Belki İngiliz, belki İrlandalı. Kafamın üzerine zift döktü ve tüyler serpti. Bence diğerleri bu olduktan sonra beni bırakırdı. Ama bir anda, arkasını döndü ve eline bir meşale aldı..." Öksürdü, kasılmaya direnerek ve nefesi tükenmiş şekilde durdu. "Sanki... Benden nefret ediyordu." Sesi çok şaşırmış gibiydi.

Jamie dikkatlice yanmış saçları, katılaşmış çamur ve katran parçalarını temizliyor ve altındaki kabarmış deriyi ortaya çıkarıyordu. "Kötü gözükmüyor, adamım," dedi zorlukla. "Kulakların hâlâ burada, sadece köşelerinde biraz siyahlık ve kabuklanma var."

Bu aslında Tench'i bir saniyeliğine bile olsa güldürmüştü fakat gülümsemesi bacağına dokunmamla sona erdi.

"Daha fazla ışığa ihtiyacım var," dedim, uşağa dönerek. "Ve bolca sargı bezine." Adam yatakta yatan hastama bakmaktan kaçınarak, onayladı ve gitti.

Çalışırken bir yandan da Tench'i cesaretlendirmek için arada sırada bir şeyler mırıldanıyorduk. Bir noktada, Jamie kısaca özür diledi yatağın altındaki kabı çekip koridora götürdü; öğürdüğünü duyabiliyordum. Birkaç dakika sonra rengi solmuş ve kusmuk kokarak geri döndü, sonra da Tench'in suratından kalanları ortaya çıkarma işine devam etti.

"Bu gözünü açabilir misin dostum?" diye sordu, sol tarafına nazikçe dokunarak. Bulunduğum yerden, göz kapağı hâlâ düzgün mü diye görmek için baktım ama kötü bir şekilde kabarmış, şişmiş ve kirpikleri dökülmüştü.

"Hayır." Tench'in sesi değişmişti ve hızlıca kafasının olduğu yere yöneldim. Uykuluymuş gibi konuşuyordu, sesi kaygısızdı. Elimin arkasını yanağına doğru götürdüm; soğuk ve nemliydi. Yüksek sesle küfrettim ve sağlam gözü bir anda açıldı, şimdi bana bakıyordu.

"Ah, demek buradasın," dedim, rahatlamış bir şekilde. "Şoka girdiğini sandım."

"Eğer başına gelen onca şey şoka girmesini sağlayamadıysa, başka bir şeyin buna sebep olabileceğini düşünmüyorum, Sassenach," dedi Jamie fakat ona bakmak için eğildi. "Bence sadece acıdan dolayı yoruldu, ne dersin? Bazen artık dayanamayacaksın gibi olur ama ölmeye daha hazır değilsindir, bu yüzden sadece bir süreliğine uzaklara sürüklenirsin."

Tench derin bir nefes aldı ve yavaşça başını salladı. "Eğer bir süreliğine... Durabilirsen?" diye fısıldadı. "Lütfen."

"Olur," dedi Jamie nazikçe ve göğsünü okşadı, lekeli örtüyü üzerine çekti. "Dinlen biraz, *mo charaid*."

Ölmemeye çalıştığından çok da emin değildim ama bunu önlemek için yapabileceklerimin de bir sınırı vardı - tabii durum buysa. Ve eğer ölmezse yapabileceklerim için çok daha ciddi bir sınırı vardı.

Öte yandan, Jamie'nin "uzağa sürüklenmek" diyerek ne demek istediğini ve ağır kan kaybının semptomlarını çok açık bir şekilde biliyordum. Tench'in nehirde yatarken ne kadar kaybettiğini söylemek mümkün değildi. Kırık, mucize eseri iki ana kaval kemiğini de tamamen kırmamıştı -eğer öyle olsaydı, çoktan ölmüş olurdu- ama kesinlikle bir çok daha küçük çatlaklara sebep olmuştu.

Öte yandan... Delaware yazın bile oldukça soğuk bir nehirdi. Suyun soğukluğu kan damarlarının daralmasına ve aynı zamanda metabolizmasının yavaşlamasına ve hatta yanıklardan dolayı oluşan hasarı hem ateşi söndürerek hem de yanık deriyi soğutarak en aza indirmiş olabilirdi. Bacağının etrafına, dizinin üstüne geçici bir turnike sardım ama sıkılaştırmadım; şu anki kan kaybı hafif bir sızdırmadan fazlası değildi.

Aslında, yanıklar çok azdı. Gömleği yırtılıp, açılmıştı fakat

göğsünde, ellerinde ve kıyafetlerindeki katran derisinin su toplamasını sağlayacak kadar sıcak değildi - ayrıca suratının yarısında ve kafasında kesinlikle gözle görülebilir bir hasar olsa da, kafa derisinin birkaç santimlik kısmı dışında üçüncü dereceden yanan başka bir yeri olduğunu sanmıyordum, geri kalan yerler ise kızarmış ve su toplamıştı. Tabii ki acı vericiydi ama hayati tehlikeye sebep olacak seviyede değildi. Ona kim saldırdıysa, onu öldürmek istememişti - ama buna çok yaklaşmışlardı.

"Buna zift şapkalama diyorlar," dedi James, alçak sesle. Pencereden uzaklaşmıştık ama yatağa bakarak kafasını salladı. "Daha önce görmemiştim ama duymuştum. Kafasını onaylamayarak salladı, sonra sürahiyi kaldırdı ve bana uzattı. "Su ister misin Sassenach?"

"Hayır- Ah, bir dakika. Evet, istiyorum, teşekkürler." Bulunduğumuz durum gereği, pencereler sıkıca kapalıydı ve küçük oda bunaltıcıydı. Sürahiyi tuttum ve başımla pencereyi gösterdim. "Sen de şunu açabilir misin?"

Pencereyi açamadığı için döndü, ahşap pencere nemden ve kullanılmamaktan şişmişti.

"Bacağı hakkında ne düşünüyorsun?" dedi Jamie, sırtı bana dönük bir şekilde. "Kesmek zorunda kalacaksın, değil mi?"

Su toprak tadındaydı ve iç çektim. "Evet," dedim. Bu sonuca ulaşmaktan, Tench'in bacağını gördüğüm ilk andan beri kaçınıyordum ama Jamie'den bunu gerçekçi şekilde duymak bu fikri kabul etmeyi kolaylaştırdı.

"Bacağını modern bir hastanede, kan nakli ve anesteziyle kurtarabileceğimden bile şüpheliyim. Tanrım, keşke şu an etere sahip olsaydım." Yatağa doğru bakarken, dudağımı ısırdım ve Tench'in göğsünün hâlâ yükselip alçaldığını görmek için dikkatlice izledim. Benliğimin, küçük, hain bir parçası göğsündeki hareketin durmuş olmasını umdu ama hâlâ hareket ediyordu.

Merdivendeki ayak seslerinden Peggy ve uşağın geri döndüğünü anladım, bir fener ve kocaman bir şamdanla donanmışlardı. Ayrıca Peggy'nin elinde göğsüne sıkıca bastırdığı kare bir cam şişe vardı. İkisi de endişeli gözlerle önce yatağa doğru sonra da bana baktı.

"Hayır, ölmedi," dedim kafamı sallayarak ve yüzlerindeki yarı pişman rahatlamaya şahit oldum. Onların durumunu anlıyordum; yaralı adam hakkında hisleri ne olursa olsun, onu bu evde bulundurmak Shippenlar için tehlike arz ediyordu.

İleri çıktım ve yapılması gerekeni alçak sesle açıkladım, Peggy'nin suratının titreyen ışık altında çürümüş istiridye rengini aldığını görebiliyordum. Biraz sallandı ve sertçe yutkundu ama kendini topladı.

"Burada mı?" dedi genç kız. "Onu bir yere götürebileceğinizi sanmıyorum... Yani, sanırım, hayır." Derin bir nefes aldı. "Pekâlâ. Yardım etmek için biz ne yapabiliriz?"

Arkasındaki uşak imalı bir şekilde öksürdü ve Peggy gerildi. "Babam da olsa aynı şeyi söylerdi," diye onu soğuk bir şekilde bilgilendirdi.

"Haklısınız, hanımefendi," dedi adam, hiç de saygılı gözükmeyen ama saygılı bir şekilde. "Fakat bunu size kendileri söylemeyi tercih ederlerdi belki de, ne dersiniz?"

Peggy ona öfkeli bir bakış attı ama o bir şey söyleyemeden, Jamie'nin iradesine daha fazla dayanamayan pencere gıcırdadı ve herkesin gözleri ona çevrildi.

"Bölmek istememiştim," dedi Jamie kibarca ve geri döndü. "Fakat sanırım general geldi."

***

Bayan Shippen ve hizmetçisi tepki veremeden Jamie ikisini de geçti. Arka merdivenlerden sakince indikten sonra, mutfak çalışanlarından birini korkutarak evi boydan boya kat etti. Belli ki general mutfak kapısında karşılanmayacaktı.

Kapı sert bir şekilde çalındığında, Jamie de ön kapıya ulaştı ve kapıyı açtı.

"Bayan Margaret!" Arnold, Jamie sanki o orada değilmiş gibi onu itip geçti -ki bu kolay bir şey değildi- ve Peggy Shippen'ın ellerini kavradı. "Gelmem gerektiğini düşündüm. Kuzenin nasıl? Durumu nasıl?"

"Hayatta." Peggy yutkundu, suratı elinde tuttuğu balmumuyla aynı renkteydi. "Bayan Fraser..." Bir kere daha yutkun-

du ve Jamie de Peggy'nin aklından geçenleri çok iyi bildiği için onunla birlikte yutkundu - Tench Bledsoe'nun beceriksizce kesilmiş bir kurbağa gibi kırmızı ve iğrenç haldeki parçalanmış kemikleri.

"Bayan Fraser'ı bize gönderdiğiniz için çok teşekkür ederim, efendim. Ne yapacağımız hakkında hiçbir fikrim yoktu. Babam Maryland'de ve annem kardeşiyle New Jersey'de. Erkek kardeşlerim-" Perişan halde sesi kısıldı.

"Hayır, hayır, tatlım- sana böyle seslenebilir miyim? Seni korumak için... Sana yardım etmek... Ailene yardım etmek, benim en büyük endişemdir."

Adamın kızın ellerini bırakmadığını Jamie fark etmişti ve Peggy de ellerini çekmiyordu.

Jamie bakışlarını Arnold'dan Peggy Shippen'a çevirdi, sonra dönüp onlardan uzaklaştı. Jamie'yi görmezden gelmek onlar için zor olmadı; birbirlerine odaklanmışlardı.

Bu işleri açık ya da daha açık hale getirdi. Arnold kızı istiyordu ve öyle bariz bir şekilde istiyordu ki Jamie adam adına biraz utanmıştı. Şehvetle başa çıkamazsınız fakat kesinlikle bir erkeğin onu saklayabilecek kadar kontrolü olmalı. *Ve sadece nezaket yüzünden değil*, diye düşündü Jamie, Peggy'nin hesapçı yüz ifadesini görerek. Oltasının hemen altında yüzen koca bir alabalık görmüş bir balıkçı gibi görünüyordu.

Boğazını iğneleyici bir şekilde temizledi ve ikisi de sanki Jamie onlara raptiye batırmış gibi sıçradı.

"Eşim yaralı bacağı kesmenin gerekli olduğunu söylüyor," dedi. "Hızlı bir şekilde. Bazı şeylere ihtiyacı var - bazı araç gereçlere."

"Büyük ve yarım ay şeklinde olan küçük testerenin her ikisine de ihtiyacım var, kancalı penseye, çok fazla sayıda dikiş ipliğine..."

Jamie listeyi aklında tutmaya çalışıyordu ama bunların nasıl kullanılacağını hayal etmek midesini bulandırmıştı. Fakat tiksinti ve merhamet duygusunun altında ihtiyat vardı - bunu Benedict Arnold'ın gözlerinde de gördü.

"Öyle mi?" dedi Arnold ve bakışları, dudağını her zamanki gibi dişleyen Peggy Shippen'a geri döndü.

"Belki arabacını matbaaya gönderebilirsiniz?" diye sordu Jamie. "Onunla gidebilirim ve ne lazımsa getirebilirim."

"Evet," dedi Arnold yavaşça ama hızlıca düşünmeye çalışıyordu. "Ya da... Hayır. Onun yerine Bay Bledsoe ve Bayan Fraser'ı matbaadaki muayenehanesine götürelim. Bayan Fraser'ın orada ihtiyacı olan her şeye ve ailesinin desteğine erişimi olacaktır."

"Ne?" diye bağırdı Jamie, fakat Peggy Shippen çoktan Arnold'ın koluna suratında rahatlamış bir ifadeyle girmişti. Jamie, Arnold'ın dikkatini çekebilmek için onu kolundan yakaladı ve generalin gözleri kısıldı.

Jamie'nin niyeti Arnold'a deli olup olmadığını sormaktı fakat birkaç saniyelik gecikme bu düşüncesini daha politik bir cümleye çevirdi. "Dükkânda böyle bir şeye teşebbüs etmek için yeterli yer yok, efendim," dedi. Biz sıkış tepiş yaşıyoruz ve insanlar her gün gelip gidiyor. Bu basit bir mesele değil, adamın belli bir süre bakılmasına ihtiyaç olacak."

Peggy Shippen telaşla inledi ve Jamie o an, Tench Bledsoe'nun, Shippenlar için olduğu kadar Arnold için de tehlikeli olduğunu anladı. Şehrin askeri yöneticisi olarak Arnold'ın isteyeceği son şey halka açık bir skandal ve Philadelphia'da geriye kalan Kral yanlılarının tehdit ve korku içinde olmasıydı.

Arnold bu olayı gizli tutmayı çok istiyor olmalıydı. Aynı zamanda, genç ve büyüleyici Bayan Shippen'ın, kuzeniyle ilgilenerek yardımına koşan soylu şövalye de olmak istiyordu.

Jamie'nin ihtiyatı, öfkeye dönüşmeye başlamıştı. "Efendim," dedi, resmi bir şekilde. "Bu genç adamı oğlumun dükkânına getirseniz, bu meseleyi gizli tutma ihtimaliniz ortadan kalkar. Ve eminim ki, bunun tehlikesinin farkındasınızdır."

Söylediklerinin doğruluğu ortadaydı ve Arnold, kaşlarını çatarak durdu. Fakat Jamie onunla daha önce savaşmıştı ve onu iyi tanıyordu; Bayan Peggy'nin endişelerini hafifletmeyi kafasına taktığını Jamie görmüştü ve Arnold bunu bir şekilde yapacaktı, öyle ya da böyle.

Öyle gözüküyor ki Claire'ın testosteron hakkında söyledikleri doğruydu ve Arnold'ın inatçılık ve azgınlık konusunda bir koçtan farkı olmadığını biliyordu.

"Ah, buldum!" diye bağırdı Arnold, bir zafer kazanmış gibi ve Jamie sahte bir hayranlıkla baktı - ancak bu ifadesi Arnold'ın bir sonraki cümlesiyle silindi.

"Lord John Grey," dedi. "Bay Bledsoe'yu lordun evine taşıyabiliriz."

"Hayır!" dedi Jamie hemen.

"Evet," dedi Arnold ama Jamie'ye karşı çıkmaktan çok kendini tebrik ediyor gibiydi. "Evet, mükemmel bir çözüm! Lord ve kardeşi bana çok şey borçlu." Jamie'nin suratına vurmak istemesine sebep olacak kadar sahte bir alçak gönüllülükle durumu açıkladı. "Lord ve Bayan Fraser da- " Bu noktada, gözünün önüne Jamie'nin suratı geldi ve sorun çıkmaması için sözünü yarım bıraktı. Öksürdü. "Mükemmel çözüm," diye tekrar etti Arnold. "Bayan Fraser'a gidip, niyetimizi anlatabilir misiniz?"

"Niyetimiz mi?" dedi Jamie. "Benim böyle bir niyetim yok-
"

"Aşağıda ne haltlar oluyor?" Claire'ın sesi arkasındaki merdivenden geldi ve tırabzana dayanan Clare'i görmek için eğildi. Önlüğü kanla lekelenmişti, beyaz kumaşın üzerinde siyah lekeler vardı.

"Hiçbir şey, *a nighean*," dedi Jamie, Arnold'ı sert bir bakışla düzelterek. "Sadece Bay Bledsoe'nun nerede kalacağı hakkında tartışıyorduk."

"Nerede kalacağı umurumda değil," diye patladı Claire salona doğru inerken. "Eğer bacağıyla bir an önce ilgilenmezsem, gideceği yer mezarlık olacak." Sonra kocasının Arnold'la arasındaki bakışmayı fark etti ve o da Jamie'nin yanına geçip generale sert bir bakış attı.

"General Arnold," dedi Claire, "Eğer Bayan Shippen'ın kuzeninin hayatıyla alakalı en ufak bir endişeniz varsa, acilen kocamı ihtiyacım olan aletleri alması için götürürsünüz. Acele edin!"

Arnold gözlerini kırpıştırdı ve Jamie, Claire hakkında endişeli olmasaydı gülümserdi - Claire, elleri önlüğünün kumaşını sıkı sıkı tutarken solgun gözüküyordu. Ve bir anda onun korktuğunu fark etti.

İleride olabilecek tehlikelerden ya da oluşabilecek durumlardan korkmuyordu, yapması gereken şeyi yapamamaktan korkuyordu.

Kalbi bu düşünceyle çarpıldı. Arnold'ı kolunun üstünden sıkıca yakaladı ve merdivenlerin oraya doğru sürükledi.

"Evet," dedi aniden Claire'e, "Bay Bledsoe'yu, Lord John'un evine götüreceğiz ve sen o sırada onunla ilgilenirken, ben dükkândan ihtiyacın olan şeyleri getireceğim. General onu taşımama yardım edecek."

Arnold'ın direnişi onun söylediklerini duyunca kesildi. "Evet," dedi. "Evet, ben-" Yukarıdan gelen uzun bir inleme sözünü kesti ve Claire'ın suratı gerildi.

"Zaman yok," dedi, çok sakin bir şekilde. "Bayan Shippen-Peggy mutfağınızdaki en büyük bıçağı hemen getirin bana. Hizmetçilerinizin daha fazla sıcak su ve sargı bezi için kıyafetler getirmesini sağlayın. Sağlam bir dikiş iğnesi ve siyah iplik de lazım." Gözleri Jamie'yi buldu ve Jamie generali bırakıp onun yanına gitti.

"İyi misin?" dedi Jamie onun dirseğine dokunarak.

"İyiyim," dedi Claire ve elini kısa süreliğine sıktı. "Fakat durum çok kötü. Ben- üzgünüm, onu tutmak için yardımına ihtiyacım olacak."

"Sorun olmaz," dedi Jamie. "Endişelenme, sadece ne yapman gerekiyorsa onu yap. Sen bacağını keserken söz veriyorum onun üzerine kusmayacağım."

Bunu komik olmak için söylememişti ama Claire'in gülümsediğine şaşırdı fakat bu hoşuna da gitti. Tam olarak bir kahkaha atmamıştı ama Claire'in kollarındaki gerilim azalmıştı ve Jamie'nin elinin üzerindeki parmakların titremesi durmuştu.

Odaya girdikleri dakika anladı. Tam olarak neyin değiştiğini bilmiyordu ama şüphesiz Claire üst kattan ölümün kanatlarının çıkardığı sesi duymuştu; o da bunu şu an hissedebiliyordu. Hâlâ zar zor da olsa Bledsoe'nun bilinci yerindeydi; göz kapaklarından birini kaldırıp odanın girişindeki Jamie'ye baktı.

"Buradayız adamım," diye fısıldadı Jamie, diz çöktü ve Bledsoe'nun ellerini tuttu. Dokunduğunda elleri soğuk ama terle

nemlenmişti. "Merak etme, buradayız. Yakında bunların hepsi bitecek."

Odanın içinde katran, kan ve yanık saç kokusuna keskin bir afyon tentürü kokusu eşlik ediyordu. Claire yatağın diğer ucunda adamın bileğini tutuyordu ve gözleri Tench'in yorgun suratından, parçalanmış bacağına doğru bakarken titreşti.

"Septisemi," dedi Claire usulca. "Şuradaki kırmızı çizgiyi görüyor musun?" diyerek yaralı bacağı gösterdi ve Jamie net bir şekilde gördü - belki de daha önce de oradaydı ama daha evvel fark etmemişti. Bu manzara tüylerini diken diken etti ve rahatsız olarak yönünü değiştirdi.

"Kan zehirlenmesi," dedi Claire. "Kanın kirlenmesi. Çok hızlı yayılıyor ve eğer vücuda dağılırsa... Yapabileceğim hiçbir şey yok."

Jamie yukarı doğru baktı, sesinde küçük bir titreme duymuştu.

"Fakat yayılmadan önce yapabilirsin? Bir şans var?" Cesaret verici konuşmaya çalışmıştı Jamie fakat diğer ihtimali düşünmek bile korkutucuydu.

"Evet. Fakat çok yüksek bir şans değil." Claire yutkundu. "Bacağının kesilmesinin şoku da onu anında öldürebilir. Ve eğer bu onu öldürmezse bile enfeksiyon ihtimali hâlâ çok yüksek."

Jamie ayağa kalktı ve Claire'in yanına, yatağa geldi, onu nazikçe ama sağlam bir şekilde omuzlarından tuttu. Kemiklerinin yüzeye ne kadar yakın olduğunu düşündü Jamie, tıpkı hisleri gibi.

"Eğer bir şansı varsa, bunu ona vermeliyiz, Sassenach."

"Evet," diye mırıldandı Claire ve titredi. "Tanrı yardımcım olsun."

"Olacak," diye fısıldadı Jamie, kollarıyla kısa süreliğine onu sardı. "Ben de yanında olacağım."

***

Yanlış yerde duruyordum. Doğrusunu söylemek gerekirse neler olduğunu anlamam hiç de yardımcı olmamıştı.

Eğitimli bir cerrah olmak aynı zamanda potansiyel bir katil olmaktır ve eğitimin bir kısmı da bu gerçeği kabul etmekte yatar. Amacın iyi niyetlidir -ya da en azından sen öyle umarsın- fakat birinin üzerinde bu türden şiddet dolu bir eylemde bulunuyorsanız, işe yaraması için acımasız olmalısınız. Ve bazen ellerinin altındaki kişinin öleceğini bilirsin ama... Yine de yaparsın.

Daha fazla mum getirmelerini sağladım fakat odadaki hava zaten boğucuydu. Nemin kasvetli havası ve yavaşça buharlaşan ter şamdan ışığının odayı tatlı, romantik şekilde kaplamasını sağlamıştı; dans, flört ve şarapla dolu bir akşam yemeği için gereken bir şeydi.

Şarap bekleyebilirdi ve bir cerrah ölümle her zaman dans ederdi ama sorun şuydu ki adımları unutmuştum ve panikle flört ediyordum.

Tench'in kalp ritmini ve solunumunu kontrol etmek için eğildim. Üstünkörü ama hızlı nefes alıyordu. Oksijen eksikliği, ağır kan kaybı... Kendi göğsümün sıkıştığını, hava için yalvardığını hissettim. Sersemlemiş halde ayağa kalktım, kalbim hızla atıyordu.

"Sassenach." Elim karyolanın üzerinde döndüm, Jamie kaşları çatılmış halde beni izliyordu. "İyi misin?"

"Evet," dedim ama sesim bana bile tuhaf gelmişti. Kendime gelmeye çalışarak, kafamı sertçe salladım. Jamie yanıma yaklaştı ve karyolanın üstünde duran elimin üstüne elini koydu. Eli büyük ve sakindi, bu yardımcı olmuştu.

"Eğer işin ortasında bayılırsan, ona yardımın dokunmayacak," dedi Jamie alçak sesle.

"Bayılmayacağım," dedim, stres yüzünden asabi şekilde. "Ben sadece- ben- ben iyiyim."

Jamie yüzüme doğru uzun sorgulayıcı bir bakış attıktan sonra, kendine gelerek başıyla onayladı ve geri çekildi.

Bayılmayacaktım. Ya da en azından böyle umdum. Fakat kan ve katran kokulu o sıcak odada, Tench'in acısını hissederken hapsolmuştum. Ve bunu yapamazdım. Yapamazdım. Yapmamalıydım.

Peggy arkasında hizmetçisiyle aceleyle geldi, kucağında birkaç tane büyük bıçak vardı.

"Bunlardan biri işini görür mü?" Bıçakları yatağın üstüne tıngırtı sesleri çıkararak yığın halinde koydu, sonra kuzeninin soluk ve yorgun suratına endişeyle bakarak geri çekildi.

"Eminim içlerinden biri işimi görür." Bıçak yığınını dikkatli şekilde karıştırdım, birkaçını aralarından seçtim; keskin gözüken oyma bıçağını ve sebze kesmek için kullanılan büyük ağır bir bıçağı. Ayrıca tendon kesmenin nasıl bir şey olduğunu kuvvetli bir şekilde hatırlayarak, gümüş uçlu ve yeni bilenmiş bir bıçağı seçtim.

"Etinizi kendiniz mi kesiyorsunuz? Eğer kemik testeresi gibi bir şeyiniz varsa..."

Uşağın yüzü siyah bir adam ne kadar beyazlarsa o kadar beyazladı ve muhtemelen bir testere getirmek için dışarı çıktı.

"Kaynar su?" diye sordum, kaşlarımı kaldırarak.

"Chrissy getiriyor," diye bana güvence verdi Peggy. Huzursuz şekilde dudaklarını yaladı. "Siz- mmm." Açıkça düşündüğü şeyi söylemekten kaçınarak sustu: *"Siz ne yaptığınızı biliyor musunuz?"*

Biliyordum. Sorun da buydu.

"Her şey iyi olacak," diyerek içini rahatlattım. "Burada iğneler ve ipimiz olduğunu görüyorum. En büyük iğneyi alabilir misin? Hatta şu çuvaldızına benim için iplik geçirebilir misin lütfen? Ve her ihtimale karşı birkaç tane de küçük olanlardan." Kan damarlarını bağlayacak zamanım ve şansımın olması ihtimaline karşı. Öyle gözüküyordu ki büyük ihtimalle tek seçeneğim yarayı dağlamaktı, zira Tench'in geriye feda edebileceği daha fazla kan yoktu.

Kafamın içinde, sakin, berrak bir yerde yalnız olmalıydım. Tench'in bacağını bir tavuğunki gibi ayırmak üzereydim. Kemikleri ve etini at. Yarayı dağla. Ve onun hissettiği korkuyu midemin içinde hissettim.

Benedict Arnold bir kucak dolusu odun ve bir gümüş yemek bıçağıyla içeri girdi. Eğer yarayı dikecek zamanım olmazsa diye

yanında dağlama demirim de vardı. Odunları şömineye dizdi ve uşak ateşi karıştırmaya başladı.

Bir süreliğine burnumdan nefes almamaya çalışarak gözlerimi kapattım, mum ışığını aklımdan çıkardım. Denny Hunter beni mum ışığında ameliyat etmişti. Onu gözlerimi bir parça bile açamadan kirpiklerimin arasından izlediğimi hatırladım; demirin mangalın üzerinde ısınırken çıkardığı koku hâlâ aklımdaydı.

Bir el belime dokundu, yutkunarak körlemesine Jamie'ye dayandım. "Sorun ne *a nighean*?" diye fısıldadı bana.

"Afyon tentürü," dedim, neredeyse gelişigüzelce. "Sen- sen bilincini tamamen kaybetmiyorsun. Acının gitmesini sağlıyor ama durmasını değil, sadece sana bağlı değil gibi ama hâlâ orada. Ve sana- sana ne olduğunun farkında oluyorsun." Bulantımı bastırmak için yutkundum. "Sana ne olduğunun farkında oluyorsun," diye tekrar ettim, gözlerimi açarken.

Jamie'nin bana nezaketle baktığını gördüm. "Biliyorum," diye fısıldadı ve eliyle yanağımı kavradı. "Gel ve bana neye ihtiyacın olduğunu söyle, *mo ghràidh*."

***

Panik yok oluyordu ve buna kafa yormanın her şeyi başa döndüreceğini bildiğim için, zorla kafamdan uzaklaştırdım. Gerçeği bulmak ve ne yapmam gerektiğini anlamak için Tench'in yaralı bacağına elimi götürdüm.

Yapmam gereken çok açıktı. Alt bacağı teknik olarak tamamen enkaz haldeydi, kan zehirlenmesi yüzünden bacağı kurtarma şansım yoktu. Dizini kurtarmak için çaresizce düşünüyordum; sakat kalsa da hareket ederken dize sahip olmak çok büyük fark yaratıyordu. Fakat bir yol bulamadım.

Sakatlık, kan kaybı ve şok yüzünden ölmek üzereydi ama inatçı bir adamdı, derisinin altında enfeksiyon, rahatsızlık ve acıya rağmen hayatın titreştiğini hissedebiliyordum. İleride oluşabilecek kan zehirlenmesi ihtimalini durdurmak için etkili olsa da bacağını keseceğim uzun ve acı verici bir ameliyata dayanmasını nasıl isterdim?

"Bacağını dizinin üzerinden keseceğim," dedim Jamie'ye. Sakin bir şekilde konuştuğumu sanıyordum ama sesim garip çıkmıştı. "Bacağı tutmana ve söylediğimde hareket ettirmene ihtiyacım var." Peggy Shippen'ın beline rahatlatıcı bir şekilde kolunu sararak ayakta duran Arnold'a döndüm. "General gelin ve onu tutmama yardım edin." Afyon tentürü tek başına yeterli olmayacaktı.

Hakkını vermeliyim ki, Arnold hemen yanıma geldi ve Tench'i sağlam şekilde omuzlarından tutmadan önce soluk yanaklarına bir anlığına onu rahatlatmak için elini koydu. Generalin suratı sakindi, kesinlikle zayıf bir adam değildi ve yanımdaki iki yardımcının varlığıyla küçük bir rahatlama hissettim.

Hayır, üç yardımcı: Dudaklarına kadar solmuş ve her yutkunduğunda yukarı aşağı hareket eden boğazıyla, Peggy Shippen yanıma geldi fakat çenesi kararlılıkla yukarı kalkmıştı.

"Ne yapmam gerektiğini söyleyin," diye fısıldadı ve parçalanmış bacağı görmesiyle ağzını iki eliyle sıkıca kapattı.

"Kusmamaya çalış ama eğer kusmak zorunda kalırsan, yataktan uzaklaş," dedim. "Bunun dışında, orada dur ve senden istediğim şeyleri bana uzat."

Düşünmek ya da hazırlanmak için daha fazla zaman kalmamıştı. Turnikeyi sıkılaştırdım, en keskin bıçağı elime aldım, yardımcılarıma kafamla işaret ettim ve başladım.

Bacağın üst kısmının çevresini ve arka tarafını hızlı ve derin bir şekilde altındaki kemiği ortaya çıkaracak şekilde kestim. Bir ordu cerrahı bir bacağı iki dakikadan daha az sürede kesebilirdi. Bunu ben de yapabilirdim, fakat sarkan et parçalarını bacağı örtmek için kullanıp, ana damarları tedavi edebilirsem daha iyi olurdu.

"Çuvaldızı," dedim elimi uzatarak Peggy'ye. Deriye kenetlenmiş olan geniş kan damarlarını yakalamak için gereken alet yanımda olmadığı için, iğnenin ucuyla onları kaldırmalı, açık ve taze deriyle birleştirmeli ve küçük iğnelerden biriyle olabildiğince hızlı şekilde dikmeliydim. Eğer zaman olsaydı, bu kesinlikle dağlama yönteminden daha etkili olurdu.

Gözüme doğru ter iniyordu, kolumun ön kısmıyla temizlemek zorundaydım ama ellerim bileklerimi kadar kan içindeydi.

"Testere," dedim ve kimse hareket etmedi. Alçak sesle mi konuşmuştum? "Testere," dedim çok daha yüksek sesle ve Jamie'nin kafası aletlerin olduğu masaya döndü. Bir yandan Tench'in bacağını tutarken, diğer yandan testereye uzanmak için kolunu uzattı.

Peggy neredeydi? Yerde. Eteğinin çiçekli desenini gözümün ucuyla gördüm ve onu alıp götürmeye gelen hizmetçinin ayak seslerini döşeme tahtasından belli belirsiz hissettim.

Bakmadan elimle başka bir dikiş ipi ve ağzına kadar doldurmalarını söylediğim konyak şişesini aradım, yatağa dökerek odadaki havaya konyağın hoş nemini ekledim. Jamie'nin öğürdüğünü duydum ama hareket etmedi; parmaklarıyla turnikenin üzerindeki uyluğa sertçe bastırıyordu. Tench'in orada morlukları olacak, diye düşündüm dalgın bir şekilde. Tabii kılcal damarları kanayacak kadar uzun yaşarsa.

Testere eklemleri parçalamak için yapılmıştı. Dayanıklıydı, keskin değildi ve iyi bakılmamıştı - dişlerinin yarısı bükülmüştü ve kemikte kulak tırmalayıcı bir ses çıkararak sıçradı ve elimde geri sekti. Dişlerimi sıktım ve ittim, kan ve ter kaplı ellerimin arasında sapı kayıyordu.

Jamie derin, çaresiz bir ses çıkardı ve bir anda hareket etti, testereyi elimden aldı ve beni yana itti. Tench'in dizini yakaladı ve testereyi indirdi, güç kullanarak kemiğe doğru sürdü. Üç, dört, beş darbe sonra kemiğin büyük bir kısmı ortaya çıktı ve beni harekete geçiren bir çatlama sesi duyuldu.

"Dur," dedim ve Jamie suratı bembeyaz ve ter içinde durdu. "Bacağı kaldır. Dikkatli bir şekilde."

Jamie dediğimi yaptı ve ben de bıçakla uzun, derin darbeler yaparak, derileri iterek aşağıdan kalanını kestim. Çarşaf ıslak ve kanla koyulaşmıştı ama çok değildi; ya turnike tuttuğu için ya da adamın kaybedecek daha fazla kanı kalmadığı için.

"Gene testere," dedim bıçağı bırakarak. "Düz tut! İki parçayı da." Geriye kemiğin ince bir kısmı dışında bir şey kalmamıştı;

iliğin süngerimsi yapısı ortaya çıkmış, kesiğin olduğu yüzeyden kan yavaşça fışkırmaya başlamıştı. Testerenin üzerine çok baskı uygulamadım, zira istediğim son şey kemiği yanlış bir yerden zedelemekti. Fakat işe yaramıyordu, aletlerin olduğu sıraya doğru baktım ama işe yarayacak bir şey yoktu.

"Törpü," dedi Jamie, sesi gerginlik yüzünden sert çıkıyordu. Başıyla masayı gösterdi. "Orada." Sıçan kuyruğuna benzeyen, konyağa batırılmış törpüyü aldım ve yana doğru çevirdim. Yumuşak bir şekilde ayrılan kemiği, geriye kalan son parçaya kadar törpüledim ama sağlam bir şekilde parçalanmamıştı.

"Nefes alıyor mu?" diye sordum. Kendim de nefes almakta güçlük çekiyordum ve hastanın yaşam belirtilerini anlayamıyordum -elbette nabız gibi atan kanın farkındaydım- fakat Arnold onayladı, kafası Tench'in yüzüne doğru eğildi.

"İyi olacak," dedi Arnold, sesi sağlamdı ve benimle olduğu kadar Tench'le de konuştuğunu biliyordum. Şimdi bacağın üst kısmındaki kıpırtıyı hissedebiliyordum, refleks gibi bir hareket etme isteğiydi ve Jamie sertçe üzerine bastırdı. Parmaklarım kesip atılan bacağın alt kısmına değdi, et korkunç derecede sarkık ve lastik gibiydi ve onları önlüğüm yardımıyla çektim.

Kanlı önlüğü silkeledim ve suratımdaki açılan saç tellerini elimin arkasıyla geriye ittim. Ellerim titriyordu; her ikisi de.

Şimdi ne diye titriyorsunuz ki? diye düşündüm kızgınlıkla. Kızgındım, çünkü yarayı dağlamak olması gerekenden daha uzun sürmüştü ve odadaki her şeyin üzerine korkunç bir yanık et kokusu sinmişti; General Arnold'ın bile kusabileceğini sandım. Deriyi diktim, yarayı sardım ve en sonunda turnikeyi gevşettim.

"Tamamdır," dedim ve doğruldum. "Şimdi..." Ancak başka bir şey söylediysem bile duymamıştım. Oda yavaş yavaş etrafımda döndü ve yanıp sönen siyah beyaz noktalara ayrıldı, sonra her şey simsiyah oldu.

45

TERMODİNAMİĞİN İKİNCİ YASASI

Tench yaşıyordu.

"Hayatta kalacağını tahmin etmeliydim," dedim ona. "Bütün geceyi bir nehirde geçirip hayatta kalabilecek kadar kararlı birisiysen, bacağının kesilmesi seni durduramaz."

Gülmek için yeterince kuvveti yoktu -sedyenin üzerinde Chestnut Sokağı'na kadar yaptığı yolculuktan sonra solgun görünüyordu ve nefes darlığı çekiyordu- ama dudağının kenarı, bir gülümseme olarak yorumlanabilecek kadar seğirdi.

"Oh... Yaşayacağım. Onlara... Beni öldürmenin... Zevkini tattırmam," dedi. Ardından bitkin düştü ve gözlerini kapattı. Mendilimle yüzünü hafifçe sildim, yavaşça omzuna vurdum ve dinlenmesi için onu yalnız bıraktım.

Sedyeyi taşıyanlara onu yukarı kata, yani bir zamanlar yatak odam olan yere çıkarmalarını söylemiştim. Ardından içimde hem başarının hem de hüznün karışımından oluşan keyifsiz bir hisle kapıyı kapattım.

Sabahı Bayan Figg ve hizmetçi Doreen ile Lord John'un eşyalarından geriye kalanları -pek çoğu New York'a yollanmıştı- ortalıktan kaldırmakla ve evi geçici bir ameliyathaneye dönüştürmekle geçirdim. Eğer North Carolina'dan ayrılacaksak bile –ne kadar erken ayrılırsak o kadar iyiydi- Tench'in bakım görebileceği rahat ve temiz bir ortam hazırlamak zorundaydım. Ayrıca matbaadaki hastalara da burada daha iyi şekilde bakılabilirdi.

Ama aynı zamanda... Burada olmak bana Jamie'nin öldüğünü düşünerek geçirdiğim haftalardaki uyuşmuş ve umutsuz halimi hatırlatıyordu. Evdeki eşyaları ortadan kaldırmanın ve yaptığımız tüm bu telaşlı işlerin, duyduğum boğulma hissinin önüne geçeceğini sanmıştım ama şu anda elime geçen tek şey karışıklıktı.

Bulunduğum durumda, beni zayıf düşüren tek şey sadece

zihinsel baskı değildi. 17 numaradan ayrılıp Shippenlar'ın evine gittiğim zaman bir grup genç adam tarafından takip edilmiştim. Çoğu çocuktu ama aralarında on altı-on yedi yaşlarında delikanlılar da vardı ve bakışlarıyla beni rahatsız ediyorlardı.

Bana yaklaşıp kulağıma, "Kralın fahişesi!" diye fısıldadıklarında ve eteğimin uçlarına basmaya çalışıp kıs kıs güldüklerinde daha da rahatsız oldum.

Sanırım Hal'i buraya getirdiğimde birkaçını kalabalığın arasında görmüştüm, o zaman beni takip etmiş ve Lord John ile evli olduğumu anlamışlardı. Bu yüzden bir dönek olduğumu ve Asileri sattığımı düşünüyor olmalılardı. Ya da omurgamı dikleştirerek düşündüm, sadece birkaç baş belası yeniyetmeden fazlası değillerdi.

Şemsiyemi kavrayıp döndüm ve onlara baktım. Pek iyi bir silah değildi belki ama bu kadar kişiye karşı hiç silahımın olmamasından daha iyiydi. On iki yaşındaki bir erkek çocuk bile o sırada benden güçlü olabilirdi.

"Ne istiyorsunuz?" Eski müdiremin sesini taklit etmiştim, daha doğrusu hâlâ onu taklit edebildiğimi umuyordum.

Birkaç yeniyetme geri adım attı ama aralarından büyük bir çocuk bana doğru geldi, sırıtıyordu. Bense geri çekilmemek için adeta tüm irademi kullanıyordum.

"Bilemiyorum." Çocuk beni aşağıdan yukarı arsız bakışlarla süzdü. "Kral yanlısı bir leydinin bize verecek neyi olabilir ki?"

Şemsiyemi ona doğrultarak kendimden emin bir şekilde, "Sana verebileceğim şey gözüne alacağın bir darbe," dedim. "Belli ki çok yavaş yürüyorum ve size engel oldum, beyler. Hadi önüme geçin." Çocuk gözünü üzerimde tutarak bana tehditkâr şekilde bakıyordu. Yola indim ve şemsiyemle onlara devam etmelerini belirten bir işaret yaptım.

Bu bazılarını güldürdü ama büyük olan kıpkırmızı olmuştu ve ergenlikten dolayı yüzünü dolduran sivilceler daha da belirginleşti. Sokağa doğru çıktım, kibar davranıyor gibi görünmek istemiştim ama asıl amacım birilerinin dikkatini çekmekti.

Şanslıydım; sokaktan aşağı doğru bir eskici arabası geliyordu ve atının nalları yolun taşlarını dövüyordu. Biraz daha ileri

gittim ve yolu kapattım. Eskici arabanın içinde uyuşuk şekilde doğrulup şapkasının altından baktı.

"Yolun ortasında ne halt ediyorsunuz başıboş piçler? Kıçlarınızı çekin yoldan!" Kamçısını tehditkâr şekilde kaldırdı ve önüme geçmeye başlayan çocuklar hızla geri çekildiler.

Sonra adam tamamen ayağa kalktı ve şapkasını çıkarıp beni selamladı. "Merhaba, hanımefendi. Umarım iyisinizdir. İsterseniz sizi gideceğiniz yere bırakayım?"

Bir zamanlar gerçekten bir hanımefendi -lord eşi- olduğumu bildiğini sanmıyorum. Eteğimi kaldırıp arabaya binince adam şaşırdı.

"Eve, James," demiştim şemsiyemi yanıma alarak. "Elini çabuk tut."

O günü hatırlamak iyi gelmişti ama çocukların hâlâ bu yakınlarda yaşıyor olabileceğini düşününce hissettiğim rahatlama silindi gitti. İkinci seferde bu kadar şanslı olmayabilirdim. Birden içimde soğuk bir korku kök saldı ve karnımda bir ağrı belirdi. Bir atın arkasında ellerim bağlı ve yüzüstü şekilde sağa sola çarpıp yara bere içinde çaresizce-

"Kes şunu," dedim kendi kendime. "Hemen kes. Böyle bir şey olmayacak." Sadece ergen çocuklardı. Onlardan korkmuyordum... Ama o ormanda bana tecavüz etmeye kalkan ilk kişi on altı yaşındaydı ve bunu yaparken oldukça mahcup görünüyordu. İki bina arasındaki dar bir sokağa girdim ve kustum.

Kendimi çok kötü hissetmiyordum. Shippenlar'ın evine gittim ve eşyalarımı topladım. Sonra matbaaya gidip öğle yemeğimi yedim, geri kalan ilaçları ve şifalı otları toparladım. Fergus ve Germain bunları, öğle dağıtımı sırasında Chestnut Sokağı'na getireceklerdi.

Chestnut Sokağı'na giderken kimse bana sataşmadı. Aslında Jenny'den bana eşlik etmesini isteyebilirdim ama gururum buna engel oldu. Yapmam gereken şeylerin basit bir korku tarafından engellenmesine müsaade edemezdim.

Ama böyle davranmaya ne kadar devam edebilirsin? Ve amacın ne?

"Her zaman bir amaç vardır," diye mırıldandım. "Birinin hayatını kurtarmak... İşte bu bir amaç."

Savaş alanında ziyan olan insanların ellerinden alınan hayatlar... Kaç kişi öldü bu şekilde? Ve bu hiç durmadı ya da zamanla daha iyi hale gelmedi... Tanrı aşkına. Hayatımın iki yakasında, bitmek tükenmek bilmez bir savaş zinciri vardı: Burada Amerika'nın bağımsızlığı diğer yanda Dünya Savaşı - ortak yanları yaşanan katliamdı.

Yaz bitiyordu, sabahları havalar serin olmaya başlamıştı ama öğle saatlerinde yine de sıcak, ağır bir hava oluyordu ve nefes almak güçleşiyordu.

17 numaranın önünde biraz bekledim, içeri girip işlerimi halletmeye hazır değildim. Biraz sonra evin yan tarafından arkadaki küçük bahçeye gittim ve güllerin arasındaki banka oturdum. Kendimi çok keyifsiz hissediyordum.

***

Kafam ellerimin arasında, vızıldayan arıları dinleyerek ne kadardır oturduğumu hatırlamıyordum. Yoldan gelen ayak seslerini işittim ve başımı kaldırdım.

"İyi misin Sassenach?" Gelen Jamie'ydi. İçi ilaçlarla ve bandajlarla dolu bir kutu taşıyordu. Yüzündeki endişeli ifadeden anladığım kadarıyla pek iyi görünmüyordum - iyi görünebilmek için gereken enerjiyi toparlayamıyordum.

Ellerimi çaresiz bir şekilde çırparak, "Sadece biraz oturmak istedim," dedim.

"İyi yapmışsın." Kutuyu sararmış çimlerin üzerine bıraktı ve önümde çömeldi. Yüzümü inceledi ve, "Ne oldu?" diye sordu.

"Hiç," dedim ve bir anda ağlamaya başladım. Daha doğrusu gözlerimden yaşlar boşaldı. Normal bir ağlamada görülen, hıçkırma, kasılma gibi belirtiler yoktu. Gözyaşları adeta onayımı almadan yanaklarımdan dökülmeye başlamıştı.

Jamie beni hafifçe dürttü ve yanıma oturdu; kolunu etrafıma sardı. Eski İskoç eteğini giymişti. Uzun yıllardır giyildiği için kumaşı incelmiş, yünden kiltin kokusu tamamen çözülmeme sebep oldu.

Beni daha sıkı tuttu, içini çekti ve yanağını başıma bastırdı. Galce kısa, tatlı bir şeyler söyledi. Söylediklerini anlamak için

harcadığım çaba beni biraz kendime getirdi. Derin bir nefes aldım, kolunu gevşetti ama destek olmak için arkamda tutuyordu.

Yumuşak bir sesle, "*Mo nighean donn*," dedi Jamie ve yüzümdeki saçları yana attı. "Mendilin var mı?"

Güldüm. Daha doğrusu boğuk bir sesle kıkırdadım. "Evet, sanırım." Elimi cebime daldırdım ve defalarca yıkanmasına rağmen hâlâ sağlam olan kare mendilimi çıkardım. Defalarca sümkürdüm ve ardından gözlerimi sildim. Zihnimin ve bedenimin geldiği bu bozuk durumu ona nasıl açıklayacağımı düşünüyordum. Başlamak için doğru bir yol düşünemiyordum. O yüzden sadece başladım.

"Sen hiç- Ah, boş ver. Gördüğünü biliyorum."

"Büyük ihtimalle." Jamie hafifçe gülümsedi. "Neyi görüyormuşum?"

"Boşluğu... Görüyor musun? Karanlığı." Bu sözleri söyleyince ruhumdaki yara yeniden açılmış gibi oldu ve sanki yaranın içinden soğuk rüzgârlar esti. Havaya ve Jamie'nin vücudunun sıcaklığına rağmen ürperdim. "Demek istediğim, o boşluk her zaman orada, hemen yanı başımızda ancak çoğu insan onu göz ardı etmeyi ve üzerine düşünmemeyi başarıyor. Ben de çoğu zaman bunu göz ardı ettim. İnsanları tedavi etmek için öyle yapmak gerekiyor." Burnumu koluma sildim; mendilimi düşürmüştüm. Jamie, kolundaki buruşuk mendili çıkardı ve bana uzattı.

"Yalnızca ölümden bahsetmiyorsun, değil mi? Çünkü ben bir sürü ölüm gördüm ve on yaşımdan beri bu beni pek fazla korkutmadı." Bana bakıp gülümsedi. "Ve senin de bundan korktuğunu sanmıyorum. Bununla yüzlerce kez yüzleştiğini gördüm."

Soğuk bir şekilde, "Bir şeyle yüzleşmiş olman ondan korkmadığın anlamına gelmez," dedim. "Hatta genelde gerçek tam tersidir. Bunu bildiğini biliyorum."

Jamie boğazından bunu onayladığını belli eden küçük bir ses çıkardı ve bana nazikçe sarıldı. Bunu normalde rahatlatıcı bulurdum.

"Sadece... Boşluk. Kocaman sonsuz bir boşluk... Sanki yap-

tıklarının, kim olduğunun hiçbir önemi yok; eninde sonunda boşluk tarafından yutuluyorsun..." Gözlerimi kapadım ancak gözkapaklarımın ardındaki karanlık beni korkuttu ve yeniden açtım. "Ben-" Kolumu kaldırdım, ancak geri düştü.

Yenilmiş bir tavırla, "Açıklayamıyorum," dedim. "Vurulduğum zaman, boşluğun farkında değildim, ona bakmıyordum. Onu görmemi sağlayan şey ölümden dönmüş olmam değil, kendimi çok zayıf hissetmem! Ve çok korkuyor olmam." Yumruklarımı sıkıp bileklerimi büktüm; eklemlerimdeki kemikler belirginleşti ve elimin tersindeki mavi damarları görülebildim.

Burnumu çekerek, "Ölüm değil," dedim. "Anlamsızlık. İşe yaramazlık. Lanet entropi. En azından ölüm bazen anlam ifade ediyor."

Jamie yumuşak sesiyle, "Biliyorum," dedi ve ellerimi avcuna aldı. Elleri büyük, yıpranmış ve yaralıydı. "Bir savaşçının ölümden pek korkmamasının sebebi de budur. Ölümünün bir anlamı olacağına inanır, hatta bazen bundan emindir."

"Bana şu anla gelecek arasında ne olacağı kimsenin umurunda değil."

Bu sözler nereden geldiği belli olmadan birden ortaya çıkıp beni karın boşluğumdan vurdu. Öyle sert vurdu ki zor nefes alabiliyordum. Jamie bunları dibe vurmuş biri olarak, Wentworth Hapishanesi'nde çok uzun zaman önce söylemişti. Daha sonra benim hayatım için bir pazarlık yapmıştı. Ama kendi hayatına karşılık değil, çünkü onu çoktan kaybetmişti. Ruhuna karşılık.

"Benim için önemi var!" demiştim ve her şeye rağmen ruhunu kurtarıp geri getirmiştim.

Sonra o şiddetli ve uğursuz zorunluluk doğdu; kendini, adamları ve benim taşıdığım çocuk için hiç düşünmeden feda etti. İşte o zaman ben de ruhumu feda etmiştim ve bunun önemi vardı... İkimiz için de...

Ve hâlâ önemi var. Korkunun oluşturduğu kabuk kırıldı ve sanki içimdeki her şey -kan, su- dışarı çıktı; daha dökecek yaşım kalmayana kadar Jamie'nin göğsünde ağladım. Ona doğru eğildim, kendimi hamur gibi hissediyordum. Hilal şeklindeki ayın doğuda yükselişini izledim.

Bir süre sonra kendime geldim. "Ne dedin?" Sersem gibi hissediyordum ve kafam karışıktı ancak huzurluydum.

"Entropi nedir diye sordum?"

"Oh." Bir an için kafam karıştı. Entropi kavramı ne zaman icat edildi? Henüz icat edilmemiş olmalıydı. "Eee... Düzensizlik, belirsizlik ve sistemin çalışamaması."

"Hangi sistemin?"

"Ah, beni hazırlıksız yakaladın," diye kabullendim, oturdum ve burnumu sildim. "Isı enerjisine sahip, ideal bir sistemin. Termodinamiğin ikinci yasasına göre izole edilmiş bir sistemde -yani dışarıdan enerji almayan bir sistemde- entropi sürekli artar. Sanırım bu her şeyin bir sonunun olduğunu söylemenin bilimsel bir yolu."

Jamie güldü ve allak bullak olmuş zihnime rağmen ben de güldüm.

"Her neyse termodinamiğin ikinci yasası üzerine tartışmak bana göre bir iş değil," dedi. "Sanırım dediklerin doğrudur. En son ne zaman yemek yedin, Sassenach?"

"Bilmiyorum. Aç değilim." Onun yanında oturmak dışında hiçbir şey yapmak istemiyordum.

Biraz sonra, "Gökyüzünü görüyor musun?" dedi. Ufuk koyu eflatun rengindeydi ve yukarıda mavi-siyah bir boşluğa dönüşüyordu. İlk görünen yıldızlar sanki uzakta yanan lambalar gibiydiler.

"Görmemek mümkün değil."

"Evet." Jamie kafasını geriye yatırdı ve yukarıya baktı. Uzun, düzgün burnunun, yumuşak geniş dudaklarının ve uzun boynunun görüntüsü sanki onları ilk kez görüyormuşum gibi beni mest etti.

Yukarı bakmaya devam ederek, sessizce, "Yukarısı da bir boşluk ama ona bakmaya korkmuyoruz," dedi.

"Ama orada ışıklar var. Bu her şeyi değiştirir." Sesim boğuk çıkmıştı, yutkundum. "Fakat sanırım termodinamiğin ikinci yasasına göre yıldızların bile bir ömrü var."

"Hmm. Sanırım insanlar canlarının istediği yasayı uydurabilirler. Ama Tanrı umudu yarattı. Ve yıldızlar sönmeyecek."

Bana döndü, çenemi tuttu ve beni nazikçe öptü. "Aramızdaki aşk da öyle."

Şehirden gelen sesler susmuştu ama şehir karanlıkta bile görülebiliyordu. Uzaktan gelen birtakım sesleri ve keman çalan birini işittim: Büyük ihtimalle sokağın aşağısındaki evlerden birinde parti vardı. Aziz George Kilisesi'nin çanı saat başı olunca çaldı ve küçük bir gong sesi çıkardı. Saat dokuz olmuştu ve her şey yolundaydı.

"Gidip hastamı görsem iyi olur," dedim.

46

YAZIK ZAVALLI YORICK'E

İki gece sonra William, karanlık bir ağaçlıkta durmuş, asimetrik şekilde yükselen ayın ışığının Middlebrook Ordugâhı'na düşüşünü izliyordu. Kalbi sanki kulaklarında atıyordu ve hızlı şekilde nefes alıyordu; elleri az önce çaldığı küreğin sapını kavramıştı.

Hoş karşılanacağı konusundaki tahminleri doğru çıkmıştı. Aksanını biraz kabalaştırmış ve İngiltere'den gelen, Washington'un ordusuna katılmak isteyen genç bir göçmen rolü yapmıştı. Hamiltonlar onu akşam yemeğine davet etmişlerdi ve gece kalması için ona bir yatak bile sunmuşlardı. Ertesi gün Hamiltonlar'ın en büyük çocuğuyla, yaklaşık aynı yaştaydılar, beraber Middlebrook Ordugâhı'na gelmişti ve hâlâ orada olan az sayıdaki subaydan biri olan Yüzbaşı Ronson ile tanışmıştı.

Aralarındaki sohbette laf lafı açtı ve William konuşmanın yönünü Brandywine Savaşı'na, oradan da İngiliz savaş tutsaklarına getirdi... Şimdiyse önündeki küçük mezarlık alanındaydılar.

Ben konusunda çok dikkatliydi; onun adını sadece diğerlerininkinin -savaşa katıldıklarını duyduğunu söylediği diğer tanıdıklar- yanında söyledi. Konuştuğu adamların çoğu söylediği isimleri tanımadı bile. İki üç tanesi ise, onu vikont veya mahkûm olarak andı veya Tobermory ailesinin yanına yerleş-

tirildiğini, çok medeni biri olduğunu ve öldüğüne çok üzüldüğünü söyledi...

Teğmen Corey de aynı şeyi söyledi ama bunu söylerken gözleri biraz titredi. William akıllıca davranarak konuyu orada kapattı- ancak sonra Corey'in konuşmalarını duyamayacağı bir yerde bir adama Yüzbaşı Benjamin Grey'i sordu.

"Yakınlarda mı gömülü?" diye bu konuyla ilgili kayıtsızmış gibi görünmeye çabalayarak sordu. "Ailesini tanıyorum. Onlara bununla ilgili yazmak istiyorum, yani onu ziyaret ettiğimi... Bilirsin işte..."

Bu iş biraz çaba gerektiriyordu. Mezarlık askeri kampın epey dışında, ağaçlık bir tümseğin tepesindeydi. Mezarların bir kısmı düzgün bir sırayla kazılmıştı ama bazıları da apar topar kazılmışlardı ve pek çoğunun üzerinde isim yoktu. Ona refakat eden adam meşgul değildi ve yardımcı görünebilmek için gidip ölenlerin listesini getirmeye gitti. Biraz arandıktan sonra onu buldu ve William'ı neredeyse düzleşmiş bir tümseğin yanına götürdü; tümseğin üzerinde bir çıta vardı ve üzerine çiviyle kazınarak GREY yazılmıştı.

Adam çıtayı çıkarıp dikkatle incelerken, "Neyse ki bir kış daha görmeden geldiniz," dedi ve cebinden kurşun kalemini çıkarıp yazının üzerinden kuvvetlice geçti. Ardından çıtayı yine toprağa sapladı. "Belki biraz daha idare eder. Ailesi ileride bir mezar taşı ayarlamak isteyebilir."

"Çok... Düşüncelisiniz." William'ın boğazı düğümlenmişti. "Kibar davranışınızdan onun ailesine bahsedeceğim." Ama teorik olarak tanımadığı bir adam için ağlayamazdı, o yüzden duygularını bastırdı ve döndü. Dönüş yolundan adamla konuşabilmek için basmakalıp bir şeyler buldu.

Daha sonra yalnız kalınca, Miranda adını verdiği kısrağının geniş gövdesine eğilip ağladı. Miranda pek hareketli değildi ama iyi bir attı. William ona dayanınca yüksek sesle burnundan nefes verdi ve ona destek olmak için ağırlığını dengeledi.

William buna inanmakta inatçı bir şekilde direniyordu, bir hata olmalıydı. Ben ölmüş olamazdı. Bu düşünceyi amcası Hal'in haberlere inanmamış olması da güçlendiriyordu. Aslın-

da bu gayet akla yatkındı; çünkü Ezekiel Richardson her neyin peşindeyse, bunun Greyler'in iyiliğine olmadığı açıktı.

Ama Ben'in mezarı da orada sessiz, çamurlu ve üzerine eylülün ilk sararan yaprakları düşmüş şekilde duruyordu. Etrafından çürüyen diğer mahkûmların, Kıta Ordusu askerlerin, milis kuvvetlerinden adamların bedenlerinin çürümekte olduğu mezarlar vardı. Ve hepsi eşittiler... Hepsi eşit bir şekilde ölüydüler.

O akşam da Hamiltonlar'la yemek yedi ve onların sohbetine istemsiz cevaplarla katıldı; aklı yaşadığı ıstıraptaydı. Ve bu ıstırap New York'a dönüp bu haberleri babasına ve amcası Hal'a söylediğinde daha da büyüyecekti.

Ertesi sabah Hamiltonlar'ın yanından ayrıldı ve geyikten geri kalanları onlara bıraktı. Hamiltonlar'ın iyi dilekleriyle ve onu ileride General Washington ile birlikler kışın Middlebrook'a geldiklerinde sağ salim görme umutlarıyla beraber dar yoldan yürüyerek uzaklaştı. Dağın eteklerinde ruhunu arkasında sürükleyerek birkaç mil boyunca yürüdü ve sonra çişini yapmak için durdu.

Bir keresinde Ben ile avlanırlarken, yine böyle bir yerde işemek için durmuşlardı ve Ben ona belden aşağı bir fıkra anlatmıştı. O kadar gülmüştü ki çişini yapamamıştı ve Ben de gülmekten ayakkabısına işemişti. Bunun üzerine daha da fazla gülmüşlerdi...

Yüksek sesle, "Lanet olsun," dedi ve pantolonunun düğmelerini ilikleyip Miranda'ya doğru yürüyüp eyerin üzerine çıktı. "Üzgünüm yaşlı bayan," dizginleri çekip atın başını tepenin yukarısına doğru çevirdi. "Geri dönüyoruz."

Bunun delilik olduğunu biliyordu; New York'a geri dönmek zorundaydı ama başka hiçbir seçeneği kalmazsa bunu yapabilirdi. İşte bu düşüncelerin arasında bocalayıp duruyordu. En azından yengesi Minnie için Ben'in saçının bir lülesini bulabilirdi.

Böyle düşününce kusmak istedi, ama sonra belindeki bıçağa dokundu ve küreğini sıkı bir şekilde kavradı ve yavaşça mezarlığa doğru yol aldı.

Ay, basacağı yeri görmesini sağlayacak kadar parlaktı ama

isimleri okumak mümkün değildi. Eğilip parmaklarını, kazınmış harflerin üzerinde gezdirip G-R-E-Y harflerini bulması gerekti.

Yüksek sesle, "Peki o zaman," dedi. Sesi kısık ve boğuk geliyordu; boğazını temizleyip tükürdü- tabii kenara, mezarın üzerine değil. Bu sefer daha kuvvetli bir şekilde, "Peki o zaman," dedi. Küreğini kavradı ve toprağa daldırdı.

Kafasının bulunduğunu düşündüğü kısımdan başlamıştı ama yan tarafa doğru kazdı- küreğini Ben'in suratına vurduğunu düşününce tüyleri diken diken oldu. Toprak son zamanlarda yağan yağmurdan dolayı ıslak ve yumuşaktı ama yine de mezarı kazmak -serin dağ havasına rağmen- zor bir işti. On beş dakika kadar kazdıktan sonra ter içinde kalmıştı. Acaba Ben söyledikleri gibi tifodan mı ölmüştü? Listedeki diğer adamlarla beraber cezaevinde tutulmuş olamazdı. Bir subay olarak Tobermoryler'e yerleştirilmiş olmalıydı. O zaman nasıl tifoya tutulmuştu? Eğer bu hastalığı kaptıysa bile, diğerleri de aşağı yukarı aynı zamanda ölmüş olmalıydılar. Bunun oldukça bulaşıcı bir salgın hastalık olduğunu biliyordu.

Bu doğruysa, aynı anda, hastalığın daha da yayılmasını engellemek için apar topar gömülmüş çok sayıda adam olmalıydı. Bir an için aklına ölümcül bir hastalığın mikroplarıyla kaynayan bir mezarı açıyor olabileceği geçti. Eğer durum buysa mezarlar derin olamazlardı.

Ama kazdığı mezar oldukça derindi. Küreği topraktan daha sert bir şeye çarptı ve William hemen durdu; kasları titriyordu. Yutkundu ve daha dikkatli şekilde kazmaya devam etti.

Naaş kalın çuval bezinden yapılmış bir kefene sarılmıştı. Tam olarak göremiyordu ancak parmaklarıyla hafifçe dokununca öyle olduğunu düşündü. Çömeldi ve kafası olmasını umduğu kısmın üzerindeki toprağı eşeledi. Midesi sıkıca yapışmış gibiydi, ağzından nefes alıyordu. Leş kokusu beklediğinden daha azdı ama yine de hissedilebiliyordu.

Oh, Tanrım. Ben... Mezarın boş çıkmasını umuyordu.

Elleriyle yoklayarak ve yuvarlak şekilli kısmı buldu ve derin bir nefes aldı. Kumaşı dikmişler miydi? Hayır, ucu açıktı.

Meşale getirmeyi düşünmüştü ama sonradan vazgeçmişti. Yakalanmayı riske atamazdı. Bütünüyle bakınca, bundan vazgeçtiğine memnundu. Ellerindeki çamuru pantolonuna sürdü ve kefeni yavaşça açmaya başladı; kumaşın alttaki deriye yapıştığını fark edince suratını buruşturdu. Tüyler ürperten, rahatsız edici bir sesle beraber kefen deriden ayrıldı; neredeyse yaptığı şeyi bırakıp kaçacaktı. Ama kendini güçlü olmaya zorladı ve ölü adamın suratına dokundu.

Düşündüğü kadar kötü durumda değildi; beden genel olarak sağlam görünüyordu. *Bir beden toprağın altında çürümeden ne kadar süre dayanabilir?* Mezarcı adam cevap olarak ne demişti? Dokuz yıl? Peki o zaman... Londra'da Ben ve Adam ile beraber *Hamlet*'i izlemişti...

William, içindeki kuvvetli gülme isteğine karşı geldi ve hafifçe ölü bedenin üzerine odaklandı. Burnu kısa ve kalındı, Ben'in sivri bir gagayı andıran burnuna benzemiyordu ama çürüme esnasında bu hale... Parmaklarını cesedin şakaklarına götürdü, düzgün görünüşlü bir saç lülesi bulmayı düşünüyordu. Ve kalakaldı, nefes alamıyordu.

Cesedin bir kulağı yoktu. Lanet olsun, iki kulağı da yoktu. İnanamayarak bir daha kulakların olması gerektiği yerlere baktı. Kulakların bir süredir olmadığı belliydi; gevşemiş çürüyen ete rağmen, iyileşen dokunun kabartısını hissedilebiliyordu. Bir hırsız.

William, topuklarının üzerine oturdu ve başını yukarı kaldırdı. Kocaman bir nefes verdi. Başı dönüyordu; yıldızlar sanki yanan fırıldaklar gibi görünüyorlardı.

"Tanrım," diyerek nefeslendi; sanki içinde biriken rahatlama, minnettarlık ve tüylerini ürperten dehşet hisleri bedeninden taşmıştı. "Oh, Tanrım sana şükürler olsun! Ah, yüce İsa!" Karanlıktan görünmeyen, Ben'in mezarındaki yabancıya bakarak ekledi. "Şimdi ne olacak?"

47

ÇITIRDAYAN DALLAR

İçinde bahar yaprakları ve ateş böceklerinin olduğu abuk sabuk fakat güzel bir rüya görüyordum. Ateş böcekleri yeşil değil kırmızıydılar ve ağaçtan aşağı sanki yaşayan kıvılcımlar gibi dökülüyorlardı. Dokundukları sarı yapraklar ateş alıp kıvrılıyorlar ve kahverengiye dönüyorlardı. Dumanlar ağaçtan yukarı doğru kıvrılarak, yavaşça yükseliyordu -dumanın tütün gibi bir kokusu vardı- ağacın altında Frank ile beraber sigara içerek yürüyordum...

Sersemlemiş bir şekilde uyandım, Frank'i yeniden görmek güzeldi. Sonra aniden rüyaların kokusu olmaz ki, diye düşündüm ve bunu, ben sigara içmem ki takip etti.

"Tanrım! Yangın var!" Doğruldum ve yatak örtüsünden kurtulmak için kıvrıldım. Duman çoktan çatı katını doldurmuştu ve yukarıda katman katman birikmişti. Jamie, öksürüyordu; kolumu yakaladı ve ben elimi kolumu toparlayana kadar beni yataktan çekip çıkardı.

"Çabuk," dedi. Sesi bir karga gibi boğuk çıkmıştı. "Giyinmeni bekleyemeyiz, aşağıya inmeliyiz!"

Giyinmedim ama kombinezonumu kaptım ve dumanın içinden geçerken onu yüzüme örttüm. Yanına geldiğimde Jamie merdivene ulaşmıştı ve aşağıya inmeye başlamıştı. Yüksek ve çatlayan sesiyle bağırıyordu.

Ateşin sesini duyabiliyordum. Ahşaplardan çıtırtılar geliyordu ve yanan kâğıtlardan gelen isli koku ve tutuşmuş ketenden gelen berbat koku havayı doldurmuştu.

Mutfakta Jamie'ye yetiştim ve, "Dükkânda... Yangın dükkânda. İncil'ler yanıyor- harf dökümhanesi..."

"Çocukları çıkar." Mutfaktan koştu ve içinden bulutlar halinde dumanlar çıkan matbaaya giden kapıyı kapattı. Öteki tarafa, Fergus ve Marsali'nin yaşayıp uyudukları kısma gittim, buranın üstünde, Jenny ve çocukların uyuduğu kısım bulunuyordu.

Tanrı'ya şükür ki, odanın kapısı kapalıydı. Duman onlara

ulaşamamıştı. Kapıyı hızla açtım ve, "Yangın! Yangın! Kalkın, kalkın!" diye bağırdım. Tavan arasına giden merdivene yöneldim, arkamda Fergus'un Fransızca küfürler ettiğini duydum; Marsali şaşkın şaşkın etrafa bakınıyordu. "Ne? *NE*?"

Ellerim terlemişti ve pürüzsüz ahşap merdivenden kayıyorlardı.

"Jenny! Germain!" diye bağırdım ya da bağırmaya çalıştım. Duman, çatının altından buraya da sızıyordu. Öksürüyordum, gözlerim ve burnum yanıyordu.

"Jo-hoan!"

Bir tane küçük karyola ve bu karyolanın üzerinde de iki küçük tümsek vardı. Yatağa koştum ve örtüyü çekip kenara fırlattım. Joan ve Félicité yan yana kıvrılmış uyuyorlardı, Félicité'nin geceliğinin eteği küçük poposunu gösterecek şekilde açılmıştı. Omzundan yakalayıp onu salladım ve sakin şekilde konuşmaya çalıştım.

"Kızlar, kızlar! Kalkmanız gerekiyor. Hemen şimdi. Duyuyor musun Joan? Uyan!"

Joan, göz kapaklarını kımıldattı, öksürdü ve kafasını dumandan kaçırmak için sağa sola oynattı ama gözleri inatçı bir şekilde kapalıydı. Félicité normalde bir ölü gibi uyurdu ve bu gece de öyle uyuyordu. Onu salladığımda kafası bir bez bebeğinki gibi sarsıldı.

"Ne? Ne oldu?" Jenny köşedeki yatağında yorganın altından çıkmak için çabalıyordu.

"Yangın var!" diye bağırdım. "Çabuk- yardım et bana!"

Mutfaktan bir çatlama sesi duydum ve ardından Marsali çığlık attı. Ne olduğunu bilmiyordum, çaresizlikle Félicité'yi yataktan kaptım ve hâlâ Joan'a uyanması için bağırıyordum.

Merdivenin titrediğini duydum ve Jamie'yi Joan'ı yataktan çıkarırken gördüm.

"Oğlanlar, oğlanlar nerede?" diye telaşla sordu. Kızları çılgınca uyandırmaya çabalarken, Germain'i ve Henri-Christian'ı unutmuştum. Sersemlemiş halde etrafa bakındım; içeride ince bir döşek vardı ve üzerinde yatıldığı için oluşan çukurlar görülebiliyordu. Ama etrafta çocukların izi yoktu.

"Germain! Joan! Henri-Christian!" Çatı katına çıkan merdivenlerden Marsali'nin yüzü belirdi, korkudan bembeyaz kesilmişti. "Félicité!" Birden yanımda duran Félicité'yi kapıverdi. Öksürüp sızlayan kız bunun üzerine ağlamaya başladı.

"Sorun yok kızım, sorun yok. Artık güvendesin, tamam mı?" Marsali yavaşça onun sırtına vurdu, duman yoğunlaştığı için kendisi de öksürüyordu. "Oğlanlar nerede?"

Jamie, Jenny'yi merdivene doğru yönlendirdi ve merdivenden inerken onun peşinden gitti. Joan sırtındaydı ve küçük pembe ayakları telaşla havayı tekmeliyordu.

"Onları bulacağım," dedim ve Marsali'yi merdivene doğru ittim. "Félicité'yi aşağıya götür!"

Dükkândaki bir şey -büyük ihtimalle lamba isi ve ciladan yapılmış bir mürekkep fıçısı- yüksek sesle patladı. Marsali soluklandı, Félicité'yi sıkıca yakaladı ve merdivene yöneldi. Tavan arasında delicesine dönmeye, mobilyaların kutuların ve çantaların altına bakınmaya başladım. Bir yandan da öksürüklerimin arasında onların adlarını haykırıyordum.

Duman çok daha fena bir hale gelmişti, artık zar zor görebiliyordum. Önüme gelen yorganları, lazımlıkları -maalesef bir tanesi doluydu- ve diğer şeyleri tekmeleyerek yürüyordum. Henri-Christian ve Germain'e dair hiçbir iz yoktu. Dumandan bayılmış bile olsalar...

"Sassenach!" Jamie birden yanı başımda bitiverdi. "Aşağı gel, aşağı gel! Duvar yanıyor, çatı katı her an çökebilir!"

"Ama-"

Tartışmak için vakit kaybetmedi ve beni yakalayıp merdivene doğru savurdu. Son birkaç basamağa doğru düzgün basamadım ve ayağım kaydı; yere düştüğümde dizlerim kıvrıldı. Önümdeki duvar yanıyordu, sıvalar paramparça olmuştu. Ateş yükseliyordu ve çıtaların olduğu yerlerde parlıyordu. Jamie, yeri sallayarak yanıma indi, kolumdan tuttu ve mutfağa doğru koşmaya başladık.

Arka taraftan acı bir çatlama ve yıkılma sesi duydum; çatı arasının destekleri yıkıldı ve ahşaplar sanki ağır çekimdeymiş gibi aşağı düşmeye başladı.

"Germain," dedim nefes nefese. "Henri-"

"Burada değiller," dedi ve öksürerek sarsıldı. "Dışarı, dışarı çıkmalıyız." Mutfaktaki hava birazcık daha temizdi. İçerisi burnumun içindeki kılları yakacak kadar sıcaktı. Gözlerimizden yaşlar akarak mutfağın içinden geçtik ve arka kapıya ulaşıp kendimizi sokak arasına attık.

Marsali ve Jenny, yolun öbür tarafındaki tuvaletin önünde çömelmişlerdi. Kızlar kendilerine gelmişlerdi ve birbirlerine sarılıp acı acı ağlıyorlardı.

Jamie bağırarak, "Fergus nerede?" diye sordu ve beni Marsali'ye doğru yönlendirdi. Marsali, yanan evi gösterdi ve bağırarak bir şeyler söyledi ancak yangının gürültüsünden hiçbir şey duyamadım. Evden gelen yangın sesinin yanında bir başka ses daha vardı. Panik içindeki, uzun bir anırma gecenin havasını sanki ortadan ikiye böldü.

"Clarence!" Jamie topuğunun üzerinde döndü ve bir kulübeden biraz büyük olan ahıra doğru koşmaya başladı. Arkasından gittim, çocukların belki orada saklanmış olabileceklerini düşünüyordum. Çıplak ayağım taş zeminde kaydı ve parmaklarımı vurdum. Kalbim korkudan sanki başımın içinde atıyordu, ciğerlerim temiz havaya kavuşunca tüm gücüyle çalışmaya başlamıştı.

"Germain!" Bir çığlık yükseldi ve ateşlerin ardında solup gitti. Dönüp baktığımda bir gölgenin açık kapıdan mutfağa girdiğini gördüm. Kapıdan ardındaki ateşten ötürü parlayan beyaz dumanlar fışkırıyordu. Derin bir nefes aldım ve dumanların arasına daldım. Görebilmek için kollarımı nafile bir çabayla sallayıp dumanı dağıtmaya uğraşıyordum.

Kolum bir şeye çarptı ve Fergus üzerime yığıldı. Sıcaktan ve dumandan dolayı kendinden geçmişti ve ayakta duramıyordu. Kollarının altından yakaladım ve onu, ölmemek için olan kararlılığımın bana verdiği güçle kapıya doğru çektim.

Sokak arasına düştük. Dışarıda yardım için gelen komşuların çığlıkları vardı. Biri beni yakaladı ve öteye doğru çekti. Fergus'un ağlayarak, nefes nefese, boğuk bir sesle oğullarının

isimlerini söylediğini duydum; ona yardım edenlere karşı direniyordu.

Yaşarmış gözlerimle ahırın çatısının tutuşmuş olduğunu ve Jamie'nin Clarence'ı dışarı çıkardığını gördüm. Gömleğinin bir parçasını yırtmış ve katırın gözlerine bağlamıştı.

Sonra yangının, komşuların bağırışlarının, Clarance'ın anırmasının üzerine çıkan bir feryat duydum. Marsali ayağa kalktı; gözleri ve ağzı korkudan açılmış yukarı bakıyordu.

Mutfağa giden yükleme kapısı açıktı, içeriden dumanlar ve kıvılcımlar çıkıyordu. Dumanların ortasında da Germain, Henri-Christian'ı elinden tutmuş dışarı çekiyordu.

Bağırdı ama gürültüden dolayı ne dediğini kimse anlamadı. Çatı arasından boğuk bir *bom* sesi geldi. Bir başka fıçı patlamış olmalıydı. Tomar tomar kâğıtlar ateşe kapıldı ve çocukların arkasında beliren parlama çocukların kapı aralığındaki siluetlerini belirginleştirdi.

"Atla! Atla!" Jamie ve sokaktaki herkes bağırıyorlardı. İnsanlar yardım edebilmek için birbirini iterek ileri gitmeye çalıştılar. Germain sağa sola bakındı; Henri-Christian paniklemişti ve çatı katına geri dönmek için çabalıyordu. Bekleyen arabalara yük yüklemek için kullanılan halatın yanındaydılar. Germain kapı çerçevesine asılı halatı almak için Henri-Christian'ı bir anlığına bıraktı. Germain halatı aldı, kalabalıktan bağırışlar yükseldi. Kumral saçları, yükselen ateşlere o kadar yakındı ki sanki başı alevlerle çevrelenmiş gibiydi. Bir an için başının tutuştuğunu düşündüm.

Henri-Christian dumanlardan ötürü sersemlemişti ve kapıya doğru düştü ama çerçeveye tutundu. Korkudan kaskatı kesilmişti, Germain onu çekiştirirken kafasını sağa sola salladığını gördüm.

Fergus çıkarabileceği en yüksek sesle gırtlağını yırtarcasına bağırıyordu. "Fırlat onu, Germain! Fırlat kardeşini!" Başka sesler de ona katıldı. "Fırlat onu!"

Germain dişini sıktı, kardeşini çekiştirip bir koluyla yakaladı ve öbür koluna da halatı sarmaya başladı.

Jamie, bunu görünce, "Hayır. Germain, yapma!" diye bağırdı. Ama Germain başını kardeşininkine yaklaştırdı ve dudaklarının oynadığını gördüm. Sanırım ona, "Sıkı tutun!" dedi. Sonra havaya zıpladı, halatı iki eliyle kavramıştı ve Henri-Christian'ın kısa bacakları kaburgalarına sarılmıştı.

Her şey aniden ama yavaşça olmuştu. Henri-Christian'ın kısa bacakları kaydı ve Germain onu tutamadı. Küçük çocuk dumanların arasında yarım takla atıp düşmeye başladı; kalabalık onu yakalayabilmek için kollarını uzatmıştı.

Fakat havaya kalkmış ellerin arasından doğruca yere düştü ve kafası taşlı zemine çarptığında çıkan ses, hayatının sonunun sesiydi.

48

ATEŞTE YÜRÜMEK

Yaşam sona erdiğinde bile bir şeyler olmaya devam eder. Sadece olanlarla ilgili ne yapabileceğini bilmezsin.

Her şey is ve ateş kokuyordu. Hava, saçım, Jamie'nin teni, birinin bana verdiği bol elbise... Yiyeceklerde bile kül tadı vardı. Ama bu normaldi, değil mi? Bunun üzerine düşündüm ama bir önemi yoktu. Kibar görünmek için bir veya iki lokmayı ancak yiyebildim.

Kimse uyumadı. Matbaa kısa bir süre sonra yanıp kül olmuştu. Uçuşan kıvılcımları ve kora dönmüş parçaları savuşturup, ateşin diğer evlere sıçramasını engellemekten başka yapılacak bir şey yoktu. Neyse ki rüzgârlı bir gece değildi.

Komşularımız bize barınak, giyecek ve yemek sunup iyi niyetlerini gösterdiler. Sanki yaşadıklarımız gerçek değilmiş gibi hissediyordum. Belirsiz bir şekilde, durumun böyle devam etmesini umuyordum ancak gerçeğin böyle olmayacağının farkındaydım.

Gerçek gibi görünen şey, geçirdiğimiz geceye ait adeta aklıma kazınan küçük bir grup güçlü anıydı. Marsali onu acıyla

kucaklayıp, sağa sola sallanırken, annesinin eteğinin altından görünen Henri-Christian'ın çıplak, kirli tabanlı ve bacaklarının boyuna göre büyük ayakları... Germain'in kardeşinin arkasından ümitsizce ipi bırakışı ve bir taş gibi Fergus'un kollarının arasına düşüşü... Fergus'un Germain'i sertçe yakalaması -oldukça sert yakalamıştı ve ikisi de yaralanmış olmalıydılar- ve elinin Germain'in isli sırtındaki parıltısı...

Çocuklar çatıda uyuyorlardı. Yatak odasının tavanında, panik içinde kimsenin hatırlayamadığı küçük bir kapak vardı.

Germain sonunda konuşabildiğinde, şafak vaktine doğru serinleyip yıldızları izlemek için çatıya çıktıklarını söyledi.

Uykuya dalmışlardı ve üzerinde yattıkları zemin ısınana ve kapaktan dumanlar çıkmaya başlayana kadar da uyanmamışlardı. Çatının üzerinde öteki tarafa koşmuşlar ve benzer bir kapaktan matbaanın üzerindeki çatı aralığına inmişlerdi. Çatı katının yarısı çökmüştü, diğer yarısı ise yanıyordu ama bir şekilde dumanların ve enkazın içinden geçip yükleme kapısına ulaşabilmişlerdi.

"Nasıl?" diye bağırdı Germain, birinin kollarından bir başkasına geçti. Onu rahatlatmaya çalışan nafile sözleri umursamayarak devam etti, "Nasıl tutamadım onu?! Çok küçüktü, onu tutabilirdim."

Sadece annesi ona sarılmamıştı, hâlâ Henri-Christian'a sarılıyordu ve güneş doğup da kolları bitap düşene kadar da sarılmaya devam etti. Fergus ve Jamie, kollarının arasındaki küçük bedeni aldılar ve yıkanıp uzun ölüm işlemlerine hazırlanması için götürdüler. Sonra Marsali büyük oğlunun yanına geldi ve uyuyan çocuğu acı içinde hafifçe okşadı.

Papaz Figg, bir kere daha yardımımıza koştu. Siyah-beyaz takımının içindeki küçük ve düzgün bedeniyle gelip, ölüm işlemleri ve tören için kilisesinin kapısının bize açık olduğunu belirtti.

Öğleden sonra, tek başıma kilisede bir bankın üzerinde sırtımı duvara yaslamış oturuyordum. Hâlâ duman kokuyordum; ateşin sesi ve çocuğun ölümü aklıma geldikçe titriyordum.

Marsali, komşunun yatağında uyuyordu. Yatağa onu ben

sokmuştum, kızları da yanına kıvrılmışlardı. Félicité parmağını emiyordu, büyük ve yuvarlak siyah gözleri tıpkı şans eseri yangından kurtarılmış bez bebeğininki gibi tedbirli bakıyordu. Çok az şey ateşten kurtulabilmişti. Büyük Ev yandığında yaşadığım o uzun süren sancıyı hatırladım: Bir şeyi almak için uzanırsın ama o artık orada değildir.

Gri-beyaz, bir elbise giymiş olan Jenny, uzanmak için Figgler'in evine gitti; tespihi elindeydi ve tahtadan yapılmış boncuklar o yürürken parmakları arasında kayıyorlardı. Bir yandan da dudakları sessizce hareket ediyordu. Uyurken bile dua etmeyi bırakacağından şüpheliydim.

Sürekli gelip giden insanlar bir şeyler getirip durdular: Masalar, kullanmadıkları kanepeler, tabak tabak yemekler. Yazın sonunda açan çiçeklerin -güllerin, yaseminlerin- kokusunu alıp da burada çok kısa bir zaman önce düzenlenen nikâh törenini hatırladığımda ilk defa yanaklarımdan yaşlar süzüldü. Tanımadığım birine ait mendili suratıma tuttum, kimsenin kendisini beni rahatlatmak zorunda hissetmesini istemiyordum.

Banktan bir gıcırtı geldi, mendilin üzerinden bakınca Jamie'yi gördüm. Üzerinde eskimiş bir takım vardı -belli ki başkana aitti, kolunun üzerindeki şeritte "82" yazıyordu. Yüzünü yıkamıştı ama kulaklarının içi hâlâ isle kaplıydı. Elimi aldı ve sıkıca tuttu. Parmaklarının su toplamış olduğunu fark ettim-kabarcıkların bazıları patlamıştı, bazılarıysa doluydu. Ateşten kurtarabileceğini kurtarmaya çalışırken elleri bu hale gelmişti.

Kilisenin ön tarafına doğru baktı -kurtarılamayacak olana doğru- içini çekti ve birbirini tutan ellerimize baktı.

"İyi misin sevgilim?" Sesi boğuk geliyordu, boğazı benimki gibi hassaslaşmıştı ve öksürerek içerideki isi çıkarmaya çalışıyordu.

"Evet," dedim. "Yiyecek bir şeyler buldun mu?" Uyumadığının farkındaydım.

Kafasını hayır anlamında salladı ve duvara yaslanıp gözlerini kapattı. Bitkin bedeninin bir an için rahatladığını hissedebiliyordum. Hâlâ yapılması gereken işler vardı ama bir anlığına... Ellerini bandajlamak istiyordum ama sargı olarak kullanacak bir şeyimiz yoktu. Elini kaldırıp eklemlerini öptüm.

Jamie gözlerini açıp bana baktı ve birden, "Sence insan ölünce ne hisseder?" diye sordu. Gözleri kan çanağına dönmüştü.

"Bunun hakkında hiç düşünmedim," dedim şaşırarak. "Neden?"

Kaşlarının ortasını iki parmağıyla ovaladı; sanırım başı ağrıyordu. "Sadece böyle bir şey olup olmadığını merak ediyorum." Yarısı dolu olan odayı gösterdi. Fısıldayarak dua edenler, otururak yas tutanlar - yüzleri ifadesiz, bir çanta kadar hareketsiz oturuyorlardı ve sadece birisi onlarla konuştuğunda kımıldıyorlardı. "Ne yapacağını bilmemek ve bir şey yapmak istememek gibi mi? Yoksa uyumak ve yepyeni bir yerde uyanıp, dışarı çıktığında nasıl bir şey olduğunu görmek gibi mi?"

"Peder O'Neil'a göre, masumlar arafa uğramadan, doğruca Tanrı'nın yanına giderlermiş. Tabii doğru bir şekilde vaftiz edilirlerse..." Henri-Christian vaftiz edilmişti ve henüz yedi yaşına basmadığı için kilise onun günah işleyebilecek bir anlayışa sahip olmadığını düşünüyordu. Dolayısıyla...

"Elli yaşlarında olup Henri'den daha akılsız olan insanlar tanıyorum," diye ekledim. Burnumu belki de bininci kez sildim. Gözkapaklarım gibi burnum da yara olmuştu.

"Evet, ama aptallıklarıyla daha fazla zarara sebep olma kapasiteleri var." Dudaklarında küçük bir gülümseme belirdi. "Culloden'da öldüğümü düşündüğümü sana anlatmış mıydım?"

"Sanmıyorum. Ancak şu anki koşullar altında düşünürsek ölmemiş olduğun ortada, bayılmış mıydın?"

Jamie gözlerini döşemelerden ayırmadan başını salladı.

"Evet. Etrafı görebilseydim daha fazlasını anlayabilirdim ama gözlerim kanla kaplanmıştı. Her yer kırmızı ve loştu. Arafta olduğumu ve birinin gelip beni cezalandırana kadar orada kalacağımı sandım. Biraz vakit geçtikten sonra, can sıkıntısının cezanın bir parçası olduğunu fark ettim." Odanın ön tarafındaki küçük tabuta baktı. Germain bir elini tabutun kapağına koymuş, yanında oturuyordu. Son yarım saattir yerinden kımıldamamıştı.

Bir süre sonra sessizce, "Henri-Christian'ın hiç sıkıldığını görmemiştim," dedim. "Bir kere bile."

Elimi tutup, yumuşak bir sesle, "Hayır," dedi Jamie. "Hiçbir zaman da sıkılacağa benzemiyordu."

İskoç cenaze törenlerinin kendine has bir ritmi vardı. Fergus ve Marsali bir saat kadar sonra sessizce içeri girdiler. Başta el ele tutuşup, tabutun yanında yan yana oturdular. Ama içeri daha fazla insan girdikçe, erkekler Fergus'un etrafını sardılar ve onu aralarına katıp -tıpkı bir mikrobu saran fagositler gibi- beraberlerinde götürdüler. Bir süre sonra, böyle durumlarda her zaman olduğu gibi, adamların yarısı odanın bir kısmında, diğerleriyse dışarıda duruyorlardı - yakın durmaktan ve insanı zor durumda bırakan duyguları taşıyamadıklarından, ancak varlıklarını ve iyi niyetlerini de belli etmek istediklerinden.

Kadınlar önce Marsali'nin etrafında toplanmış ağlaşıp sarılıyorlardı; sonrasında küçük arkadaş gruplarına bölündüler ve geri gidip masaları düzenleyip, ekmek ve kek eklediler. Josiah Prentice, kemanıyla geldi ancak onu kılıfından çıkarmadı. Dışarıda pipo içenlerden gelen tütün dumanı, yumuşak mavi bulutlar halinde içeri süzülüyordu. Kokusu burnumu rahatsız edici bir şekilde gıdıkladı ve bana yangını hatırlattı.

Jamie, elimi hafifçe sıkıp Ian ile konuşmaya gitti. İkisinin de Germain'e baktıklarını gördüm; Ian başını salladı, yeğeniyle konuşmaya gitti ve ellerini onun omzuna koydu. Rachel koyu ve tetikte duran gözlerle, etrafta dolanıyordu.

Oturduğum bank gıcırdadı ve Jenny yanıma oturdu. Hiç konuşmadan elini omzuma koydu; ben de hiç konuşmadan başımı ona yasladım ve beraber ağladık. Sadece Henri-Christian için değil, ikimizin de kaybettiğimiz bebekler için. Benim doğmadan ölen Faith'im ve onun daha bebekken ölen Caitlin'i için... Artık, Marsali de aramıza katılmıştı.

Günler kısalıyordu ve hava kararmıştı. Biralar içildi ve daha kuvvetli içkiler getirildi; ortamın kasvetli havası biraz da olsa dağıldı. Yine de bu bir çocuğun, hayatını yaşayamamış birinin ölüm töreniydi; uzun bir hayat sürmüş bir adamın arkadaşlarının toplanıp, onunla yaşadıklarını düşünüp anılara gülmeleri gibi şeyler olmuyordu.

Josiah Prentice kemanını çaldı ama sessizce, ağıtları huzur-

lu melodilerle ve ilahilerle birleştirdi; bu akşam pek şarkı söyleneceğe benzemiyordu. Aniden ve şiddetle Roger'ın burada olmasını istedim. O, bunun gibi hiçbir şey söylenemeyen durumlarda, ne diyeceğini bilen biriydi. Mahvolmuş sesiyle bile söylenecek bir şarkı bulabilirdi ve dualar okurdu.

Aziz George Kilisesi'nden Peder O'Neil geldi. Bir ay önce burada yapılan alışılmışın dışındaki Quaker evlilik törenini nazik şekilde hoş görüyordu. Kapının yanında Fergus ve birkaç diğer adamla konuşuyordu.

"Zavallı küçük çocuk," dedi Jenny. Sesi ağlamaktan sertleşmişti ama titremiyordu. Birbirimizin ellerini tutuyorduk, Jenny tabuta değil Fergus'a bakıyordu. "Çocukları onun her şeyiydi. Özellikle de küçük olanı..." Dudakları titredi ve sonra ağzı kapandı; sırtını doğrulttu.

"Sence Marsali hamile mi?" diye sordu. Joan ve Félicité ile duruyordu Marsali, çocuklar eteklerine tutunmuşlardı ve Joan'ın başı kucağındaydı, annesine bakıyordu. Marsali de eliyle onun saçını okşuyordu.

Yumuşak bir sesle, "Evet," dedim.

Jenny başını salladı ve eli seğirdi. Eteğinin kıvrımında saklı olan eli şeytana karşı boynuz işareti yapıyordu.

Daha fazla insan geldi. Philadelphia'da kongre olacaktı ve daha önceden Fergus ile çalışmış olan delegeler de gelmişlerdi. Honas Philips ve Samuel Adams oradaydılar, servis masalarının yanında konuşuyorlardı. Aklımın bir köşesinde, Bağımsız Bildirgesi'ni imzalayan iki kişiyle aynı yerde olmanın ne kadar hayret verici olduğunu düşündüm. Sonuçta onlar da insandı ama gelmeleri beni etkilemişti.

Birkaç dakikada bir Germain'a bakıyordum, şimdi masaların yanında Ian ile birlikteydi ve bir şey içiyordu. Gözlerimi kırpıştırdım ve yeniden ona baktım.

"Jesus H- Yani yüce Tanrım. Ian Germain'a vişneli kanyak veriyor!"

Jenny, Germain'in parlak kırmızı dudaklarına baktı ve gülümsedi. "Çocuğa şu anda daha iyi gelecek bir şey düşünebiliyor musun?"

"Aslında... hayır." Kalktım ve eteğimi düzelttim. "Sen de ister misin?"

"Evet," dedi Jenny ve istekli bir şekilde ayağa kalktı. "Az bir şey bize yetmez. Uzun bir gece olacak ve bize güç verecek bir şeye ihtiyacımız var, değil mi?"

Ayağa kalkıp hareket etmek iyi gelmişti. Hüzünlü hava hissizliğimi yatıştırdı; bunun geçip gitmesini beklemiyordum ama aynı zamanda... Acıktığımı fark ettim.

Travmanın ve kederin etkisi, arkadaşların rahatlatıcı desteğiyle azaldı ve şimdi insanların arasında daha genel konulardan konuşuluyordu. Rahatsız olarak, yangını neyin ya da kimin çıkardığına dair tahminler yürütüldüğünü duydum.

Olayın şokuyla ve kederin etkisiyle hiçbirimiz bunun üzerine konuşmamıştık fakat şimdi, bu insanı hissizleştiren sisin içinden bile, kafamın üzerinde bir yarasa gibi dolaşan sinsi soruyu duyabiliyordum: Neden? Nasıl? Ve... Kim?

Tabii bunu birisi yaptıysa... Evlerin yol geçen hanına döndüğü bu dönemde yangınlar oldukça yaygındı. Hele bir matbaa için -harf dökümhanesi ve içindeki yanıcı maddelerle- yangını başlatabilecek basit bir kaza daha olasıydı. Açık bir pencere, odaya dolup kâğıtların arasından esen rüzgâr ile birlikte bir kıvılcımın yanacak bir şeylere ulaşması oldukça basitti.

Ama yine de...

Aklıma isimsiz birinden gelen not takıldı. *Evin alevler içerisinde ve çocukların gitti.*

Beni Chestnut Sokağı'ndan beri gizlice takip eden çocuklar ve fısıldayarak sataşmaları... Tanrım, yoksa belayı Fergus'un kapısına ben mi getirdim?

Jamie, kaya gibi sağlam görünüyordu, yine yanıma geldi ve bana bir bardak vişneli kanyak uzattı. Tadı çok güçlü bir öksürük şurubuna benziyordu ama insanı canlandırdığı kesindi. En azından insanı hissizleştirdiği noktaya kadar... Germain'in duvara yaslanıp aşağı doğru yavaşça kaydığını gördüm; Rachel yanında diz çöktü ve onu yavaşça yere yatırdı, sonra şalını katladı ve başının altına koydu.

Vişneli kanyak, ortamdaki hissizlik sisini bastırıyordu; genel olarak bakınca sarhoşluğun bir gelişme olduğunu düşündüm.

"Bayan Fraser?" Bardağımın kırmızı-kara derinliklerine bakarak düşüncelere dalmışken, solumdan gelen yabancı bir ses duydum. Yırtık pırtık kıyafetli bir genç yanı başımda duruyordu ve elinde bir paket vardı.

Jamie, genç adamı dikkatle süzerek, "Ta kendisi," dedi. "Doktora mı ihtiyacın var? Çünkü..."

Genç adam dalkavukça bir tavırla, "Hayır, efendim," dedi. "Sadece bunu Bayan Fraser'a elden teslim etmem söylendi." Paketi bana uzattı, hafifçe eğilerek selam verdi ve sonra dönüp gitti.

Kafam karışmıştı, yorgunluktan, kederden -ve vişneli kanyaktan- ötürü hareketlerim yavaştı. Paketin ipini çözmeye çalıştım, sonra Jamie'ye uzattım; eli kamasına gitti ancak tabii ki onu bulamadı. Çünkü kaması yangında kaybolmuştu. Sonra sinirlenerek ipi kopardı. Paket açılınca içinden küçük deri bir cüzdan ve bir kâğıt çıktı. Kâğıt katlanmıştı ama mühürlenmemişti.

Bir anlığına gözlerimi kırpıştırdım, sonra elimi cebime daldırdım. Bir mucize eseri, gözlüklerim alt katta kalmıştı, mutfakta soğan doğrarken onları çıkarmıştım ve Jamie aceleyle eşyaları kurtarırken gözlüğümü de almıştı. Yazı, zarif bir el yazısıyla yazılmıştı ve yazının netliği insana güven veriyordu.

Bayan Fraser,

Varlığımın hoş karşılanacağını düşünmüyorum ve sizin ailevi yaşınıza karışmak istemem. Sizden hiçbir isteğim yok, ne onayınızı istiyorum ne de bunu bir borç olarak görmenizi. Sadece size yardım edebileceğim tek şeyi yapmama izin vermenizi istiyorum. Bu yardımın kaynağını da genç Bay Fraser'a açıklamayacağınızı umuyorum. Bu sırı tutacağınıza güveniyorum.

Basitçe *P. Wainwright (Beauchamp)* diye imzalanmıştı. Jamie'ye kaşlarımı kaldırarak baktım ve kâğıdı uzattım. Dudaklarını sıkarak yazıyı okudu, Bayan Philips ile konuşan Jenny'nin yanında sessizce ağlayan Marsali'ye ve kızlara baktı. Sonra odanın öbür

tarafındaki, Rachel ve Ian'ın yanında duran Fergus'a baktı. Bir anlığına yüzünü buruşturdu fakat şu anda destek olması gereken bir aile vardı. Yüzünde boyun eğen bir ifade oluştu, gururunun ağır basmasına müsaade edemezdi.

"Büyük ihtimalle o değildi o zaman," dedim. İçimi çektim ve cüzdanı eteğimin altındaki cebe soktum. Hissiz bir halde olmama rağmen bu beni belli belirsiz rahatlatmıştı. Her kim ise, ne olduysa ve niyeti ne olursa olsun, eski Mösyö Beauchamp'ı tercih ederim.

Şu anda Percy üzerine düşünecek vaktim yoktu. Kapının yanındaki insanların arasında bir kıpırtı başlamıştı. Buna neyin sebep olduğunu anlamak için bakınırken, George Sorrel'ın içeri girdiğini gördüm.

Taverna sahibinin, gelmeden önce mekânındaki içkilerden içtiği apaçık ortadaydı. Büyük ihtimalle cesaretini toparlamak için içmişti; ayakta hafifçe sallanıyordu. İki yanında yumruklarını birleştirmişti, gözlerini yavaşça odanın etrafında gezdirdi ve saldırgan bir şekilde, üzerinde gezen bakışlara karşılık verdi.

Jamie, alçak sesle Tanrı'nın evinde söylenmemesi gereken türden Galce bir şeyler söyledi ve kapıya doğru yürüdü. Ama oraya ulaşamadan, Fergus, karışıklığın sebebini anlamak için kapıya bakmış ve Sorrel'ı görmüştü.

Fergus da Sorrel'dan daha az sarhoş değildi ama ondan daha üzgün olduğu kesindi. Aniden doğruldu ve arkadaşlarının onu tutan ellerinden kurtulup tek kelime etmeden Sorel'a doğru yürüdü. Bir gelincik gibi kırmızı gözlerle bakıyordu ve en azından bir gelincik kadar tehlikeliydi.

Adam tam ağzını açmak üzereydi ki, Fergus ona bir yumruk patlattı. Dengede durmakta zorlandıkları için bu yumruğun etkisiyle ikisi de sendeledi, kilisedeki erkekler onları ayırmak için koşturdu.

Jamie, Sorrel'ın kolunu yakalayıp onu sarstı. Kibarca, "Hemen ayrılmanızı öneririm, beyefendi," dedi, ardından adamı sertçe kapıya doğru çevirdi.

Fergus, "Hayır," dedi. Nefesi bir tren gibi gürültülüydü, bembeyaz suratından terler damlıyordu. "Gitme. Burada kal ve

bana nedenini anlat. Neden buraya geldin? Ne cüretle buraya gelirsin?" Son cümlesini bağırarak söylemişti ve bu Sorrel'ın gözlerini kırpıp bir adım geri gitmesine sebep oldu. Başını inatçı bir şekilde salladı ve kendini toparladı.

Kasvetli bir şekilde "Buraya Bayan Fraser'a oğlu için baş... Baş sağlığı... Oğlu için üzgün olduğumu söylemeye geldim," dedi. "Ve sen de beni durduramayacaksın seni aşağılık Fransız orospu çocuğu!"

"Eşime hiçbir şey söyleyemezsin." Öfkeyle titriyordu Fergus. "Hiçbir şey. Anladın mı? Yangını senin başlatmadığını nasıl bilebiliriz? Beni öldürmek ve eşimi almak için... *Salaud**!"

Sorrel'ın kelimenin ne anlama geldiğini bilmediğine bahse girebilirdim ama bunun bir önemi yoktu; suratı bir pancar gibi kızardı ve Fergus'a saldırdı. Ama Jamie adamı yakasından yakaladığı için bunu başaramadı. Kıyafetinden yırtılma sesi gelmişti. Sorrel sarsılarak durdu ve çıkışa doğru sendeleyerek ilerledi.

Odadaki kadın ve erkekler bir araya gelmişti, kınamaları adeta gürültülü bir fırtınaya dönüşüyordu. Jamie'nin omuzlarını kabartarak, Sorrel'a Fergus dışında birileri de vurmadan önce, onu tutup dışarı atmaya hazırlandı. Gerçekten de birkaç kişinin bunu yapmaya hazır olduğu belli oluyordu.

Sonra Rachel iki adamın arasına girdi. Son derece solgundu ama iki yanağının da kırmızı olduğu görülebiliyordu ve elleri eteğinin kumaşını sıkıca tutuyordu.

Sorrel'a, sesi azıcık titreyerek, "Gerçekten de destek olmak için mi geldin?" diye sordu. "Eğer öyleyse, burada bir çocuk için buluşmuş herkese destek olmalısın. Özellikle de çocuğun babasına."

Fergus'a döndü ve elini dikkatlice koluna götürdü. "Eşini daha fazla üzme," dedi Rachel. "Onun yanına gitmeyecek misin? Burada bulunan tüm kibar insanlar için minnettar ama onun asıl istediği sensin."

Fergus'un yüzü değişti; içinde ıstırap ve öfkenin savaştığı görülebiliyordu. Onun karar vermekte zorlandığını ve ne yapacağını bilemediğini gören Rachel, yanaşıp koluna girdi ve dö-

* (Fr.) Piç.

nüp kendisiyle yürümek zorunda bıraktı. Önlerindeki kalabalık yol vermek için ikiye ayrıldı. Marsali'nin sarı kafasının kıvrımını gördüm, yavaşça başını kaldırdı. Fergus'un gelişini görünce yüzü değişti.

Jamie derin bir nefes aldı ve Sorrel'ı bıraktı. Sessizce, "Kal ya da git. Sen bilirsin." dedi.

Sorrel hâlâ nefes nefeseydi ama kendine hâkim olmaya başlamıştı. Kafasını sarsarak salladı; doğruldu ve yırtık ceketini düzeltti. Sonra sessiz kalabalığın arasından yürüdü; başı dik bir şekilde ölenin yakınlarına başsağlığını sunmak için ilerledi.

49

KUTSAL TOPRAKLAR

Komşuların cömertliğine rağmen toplanacak çok az eşya vardı. Philadelphia'da durmak için de bir sebebimiz yoktu. Buradaki hayatımızın sonuna gelmiştik. Yangını neyin başlattığına dair tahminler vardı. Ama törendeki olaydan sonra hiçbirimiz bu konu üzerine konuşmuyorduk. Komşular konuşmaya devam edebilirlerdi ancak aile arasında yangının kazara çıkmasının ya da kasıtlı olarak başlatılmış olmasının hiçbir şeyi değiştirmeyeceği üzerine bir anlaşma yapılmış gibiydi. Henri-Christian'ı hiçbir şey geri getiremezdi. Bunun dışında bir şeyin önemi yoktu.

Jamie, Fergus'u da alıp yolculuğumuz için hazırlıklara başladı. Aslında yardıma ihtiyacı yoktu ama Fergus'un hareket etmesini istiyordu. Aksi takdirde Fergus, bütün gün Henri-Christian'ın küçük tabutunun yanında oturacak ve bir daha ayağa kalkmayacaktı.

Marsali için işler bir bakıma daha kolay, bir bakıma da daha zordu. İlgilenmesi gereken çocukları vardı, ona ihtiyaç duyan çocukları...

Rachel ile birlikte toplanabilecek eşyaları topladık, yolculuğumuz için yiyecekler satın aldık ve ayrılışımızdan önce ilgi-

lenilmesi gereken son detayları hallettik. Ameliyatla ilgili ufak tefek araç gereçlerimi topladım. Ardından Bayan Figg'e, karşılıklı ağlaşmalar ve kucaklaşmalar sonrasında, Chestnut Sokağı 17 numaranın anahtarlarını verdim.

Törenin ertesi günü, öğle saatlerinde, ufak bir arabayı ödünç alıp Clarence'ı arabaya koştuk ve Henri-Christian'ı mezarına kadar götürdük.

Gömü işi bitene kadar kimse konuşmadı. Törenden sonra Ian kalkıp, "Nereye gömülmesi gerektiğini biliyorum," demişti.

O yer oldukça uzaktaydı, şehrin dışında ve bulunduğumuz yere iki saat uzaklıktaydı. Sıcaklık artık kırılmıştı ve hava, baharın ilk serin esintileriyle tenimizi hafifçe okşayarak üzerimizden geçiyordu.

Hiçbir merasim olmadı; İskoç ağıtları okunmadı ve ağlamaları için parayla tutulmuş insanlar yoktu. Sadece küçük bir aile son bir kez hep beraber yürüyordu.

Ian'ın işaretiyle yoldan çekildik. Jamie, Clarence'i arabadan ayırdı ve otlaması için kenara bağladı. Sonra Fergus ile birlikte tabutu kaldırdılar ve Ian'ın arkasından rüzgârın fısıldadığı ağaçların arasından giden küçük, gizli, geyiklerin ayakları tarafından açılmış bir patikaya girdiler. Oradan da yukarıda, ormanın içindeki bir açıklığa ulaştılar.

Orada diz yüksekliğine gelen iki tane daha mezar vardı. Açıklığın kenarındaki sedir ağacının altında küçük olanı duruyordu. Üzerinde düzgün bir taş vardı; üzerine *ROLLO* yazılmıştı.

Jamie ve Fergus, küçük tabutu hafifçe yere bıraktılar. Joanie ve Félicité uzun yolculuk sırasında ağlamayı bırakmışlardı ama onu orada, küçük ve terk edilmek üzere görünce yine sessizce ağlamaya başladılar ve birbirlerine sıkıca tutundular. Çocukları öyle görünce, keder bir pınardan fışkırır gibi hızla içimi doldurdu.

Germain, sıkıca annesinin elini tutuyordu; sessizdi, ağzını bıçak açmıyordu ve ağlamıyordu. Birinden destek beklemiyordu, aksine destek veriyordu ama yaşadığı ıstırap gözlerinden okunabiliyordu ve bakışları kardeşinin tabutundan ayrılmıyordu.

Ian nazikçe Marsali'nin koluna dokundu. "Burası, akıttığım ter ve gözyaşlarından ötürü kutsal bir yer, kuzenim. Kanımızdan olanı buraya gömerek burayı daha da kutsal hale getirelim. Bırakalım burada akrabalarının yanında güvenle uyusun. Bizimle birlikte gelemiyorsa biz onu bekleyebiliriz."

Çorabından küçük bir bıçak çıkardı, hafifçe bileğini kesti ve elini tabutun üzerine getirip ahşabın üzerine birkaç damla damlattı. Sanki yağmurun ilk damlalarının çıkardığı gibi bir ses çıkmıştı.

Marsali kesik bir nefes aldı, doğruldu ve bıçağı onun elinden aldı.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Arama Kurtarma

50

QUOD SCRIPSI, SCRIPSI*

Bayan Abigail Bell'den , Savannah, Georgia Kraliyet Kolonisi
Bay James Fraser'a, Philadelphia, Pennsylvania Kolonisi

Sayın Bay Fraser,

Bunu, bu ayın 17'sinde yazdığınız ve kocamı Amerika'ya dönüşünüzden haberdar ettiğiniz, kendisine Wilmington'daki bir arkadaşı aracılığıyla iletilen mektuba cevaben yazıyorum.

Bu mektuptan anlayacağınız gibi, Wilmington'dan Savannah'a taşındık, Güney Carolina'nın siyasi iklimi Kral yanlıları için giderek daha tehlikeli hale geldi. Geçmişi ve mesleği göz önüne alındığında özellikle de kocam için.

Sizi temin etmek isterim ki basını makineniz mükemmel şekilde korundu, ancak şu anda kullanımda değil. Buraya gelişimizden kısa bir süre sonra kocam ciddi bir sıtmaya yakalandı ve hastalığının periyodik ya da nükseden türden olduğu ortaya çıktı. Bugünlerde biraz daha iyi fakat zorlu baskı işlerini devam ettiremiyor. (Eğer burada bir işletme kurmayı düşünecek olursanız, bu yerin politikası Kral yanlıları için çok daha uygun olsa da bir matbaacının kişisel görüşleri ne olursa olsun pek çok tatsızlığa maruz kaldığını eklemeliyim.) Basım makineniz şimdilik şehre kısa bir mesafede yaşayan Simpson adlı bir çiftçinin ahırında saklanmaktadır. Onu kendim gördüm ve makinenin temiz, kuru (hasırın içine paketlenmiş), kötü hava şartlarına karşı korunduğuna emin oldum. Basım makinenizi satmamı ve parayı size yollamamı isterseniz ya da gelmek ve kendiniz almak isterseniz lütfen bana bildiriniz.

Yardımlarınıza ve nezaketinize minnettarız. Kızlarım sizin ve aileniz için her gün dua ediyorlar.

Saygılarımla,
Abigail Bell

---

* (Lat.) Yazdım, ne yazdımsa...

William Ransom'dan, Majesteleri Pardloe Dükü Harold'a,
24 Eylül 1778

Sevgili Hal Amca,

Babalık içgüdünüzün doğru çıktığını bilmekten memnun olacaksınız. Size Ben'in büyük bir olasılıkla ölmediğini söylemekten dolayı çok mutluyum.

Öte yandan, hangi cehennemde olduğuna dair en ufak bir fikrim yok.

Bana Middlebrook Ordugâhı'nda Ben'e ait olduğu söylenen bir mezar yeri gösterildi ama içindeki naaş Ben'in değildi. (Bu bilgi kırıntısının nasıl doğrulandığını bilmeseniz muhtemelen daha iyi olur.)

Şüphesiz ki, Kıta Ordusu'ndan birisi onun yerini biliyor olmalı ama o yakalandığında karargâhta olan Washington birliklerinin çoğu gitti. Muhtemelen bilgi verebilecek olan bir Adamı var ancak bunun ötesinde, mümkün olan tek bağlantı tanışıklığımızın olduğu yüzbaşı olabilir gibi görünüyor.

Dolayısıyla, bu centilmeni aramayı ve onu bulduğumda ne gibi bilgilere sahip olduğunu öğrenmeyi talep ediyorum.

İtaatkâr Yeğeniniz,
William

Lord John Gray'den, Pardloe Dükü Harold'a
Charleston, Güney Carolina
28 Eylül 1778

Sevgili Hal,

İki gün önce Charleston'a gemiyle geldik, Chesapeake açıklarında bizi birkaç gün geciktiren bir fırtınayla karşılaştık. Eminim ki, Dottie'nin benden çok daha iyi bir denizci olduğunu öğrenince asla şaşırmayacaksın. O ayrıca özel dedektif olarak da umut vadediyor. Bu sabah ilk iş olarak, Amarantlus Cowden'ın yerini tespit etti; basit bir çare olarak sokakta şık giyimli bir hanımefendiyi durdurdu, elbisesine hayranlık gösterdi ve şehirdeki en iyi terzilerin isimlerini sordu (daha sonra bana açıkladığı üzere) Ben'in sade ya da modayla ilgilenmeyen bir kadınla evlenmiş olamayacağı varsayımıyla. Ziyaret ettiğimiz üçüncü dükkân gerçekten Bayan Cow-

den'ın (kendisine Bayan Grey dediğini söylediler, ama Cowden soyadlı teyzesiyle yaşadığı için kızlık soyadını biliyorlardı) müşterileri olmasıyla övündü ve onu bana mükemmel cildi olan, büyük kahverengi gözlü, koyu sarı saçlı, orta boylu zayıf genç bir kadın olarak tarif edebildiler. Bununla birlikte bana adresini veremediler çünkü hanımefendi geçenlerde kışı arkadaşlarıyla geçirmek için Savannah'a gitmişti.(Öğrendiğime göre, teyzesi can sıkıcı bir şekilde ölmüş.)

İlginçtir ki bir dul gibi giyiniyor, bu yüzden görünüşe göre sana yazdıktan bir süre sonra Ben'in farz edilen ölümünden bilgilendirilmiş (kimin tarafından bilmek isterdim). Ayrıca Madam Eulalie'nin hizmetlerini karşılayabilmesini ilginç buldum, dahası size gönderdiği mektubunda Ben'in esaretinden dolayı mali sıkıntılar yaşadığını ileri sürdüğü için Madam'ı bana onun son faturalarını göstermesi için ikna etmeyi başardım.

Eğer Ben gerçekten öldüyse, ölümü ve evlilikleri ispatlanırsa, o zaman o muhtemelen bazı mülkleri miras olarak alır /varisi olur ya da en azından çocuk bunları alırdı. Ancak muhtemelen sana yazdığı mektuptan bu yana bu gibi yasal düzenlemeleri yapmış olamaz, Londra'ya mektup göndermesi -kime gönderileceği hakkında bir fikri olduğunu varsayarsak- rahatlıkla bu kadar zaman alabilir. Ve ayrıca mektubu alan kişinin sizi hemen bilgilendirmeyeceğini hayal edersek.

Alı- o kadının bir bebeği var, bir oğlan. Madam ona iki elbise ve hamileliğe uyum sağlayacak bir korse yapmış. Doğal olarak, Benjamin'in çocuğun babası olup olmadığını tahmin etmek mümkün değil. O şüphesiz ki en azından Ben ile tanıştı -ya da muhtemelen Adam ile; "Wattiswade"lığı aile içindeki herhangi birinden almış olabilir- ancak bu ne evliliğin ne de babalığın kanıtı.

Sonuç olarak, gelininiz olarak farz edilen kadın çok ilginç biri. Açıkça yolumuz Savannah'a doğru uzanıyor, ancak yanlarına sığındığı arkadaşlarının adlarını bilmediğimiz için bu biraz daha soruşturma gerektirebilir ve o eğer gerçekten çok yoksulsa yeni elbiseler satın alamayacaktır.

Dottie'yi bana eşlik etmesine gerek olmadığına ikna etmeyi umuyorum. O çok kararlı ama Quaker doktorunun özlemini çektiğini görebiliyorum. Ve eğer arayışımız çok uzarsa... Onun tehlikede olmasına izin vermeyeceğime seni temin ederim.

Sevgili kardeşin,

John

General Sör Henry Clinton, Kuzey Amerika Başkomutanı'ndan Majesteleri Albay Pardloe Dükü'ne 46. Piyade Birliği

Bayım,

İşbu vesile ile askerlerinizi gerekli gördüğünüz şekilde toplamak ve düzenlemek ve daha sonra Teğmen Albay Archibald Campbell ile birleşip, Georgia Kolonisi'ndeki Savannah şehrine yürümeniz ve Majesteleri adına onu ele geçirmeniz için emir almış bulunmaktasınız.

H. Clinton

Pardloe Dükü Harold göğsünün sıkışığını hissetti ve emir erini çağırdı.

"Kahve, lütfen," dedi. "Sert demlenmiş ve hızlı olsun. Ve hazır ayaktayken konyağı da getir."

51

Q, E VE D HARFLERİYLE GETİRİLEN

Clarence'ı satmamız tabii ki düşünülemezdi. Ona şüpheyle bakarak, "Sence bir baskı makinesi kadar ağır mıdır?" diye sordum. Clarence'ın dükkânın yanındaki küçük ahırı yangından kurtulmuştu ve rüzgâr, matbaanın alazlanmış kalıntılarından bir kül esintisi yükseltince burnunu kırıştırdı ve hapşırdı.

"Çok daha fazladır sanırım." Jamie alnını kaşıdı ve katırın uzun kulağına doğru elini uzattı. "Sence katırları deniz tutar mı?"

"Kusabilirler mi?" Bir at veya katırı kusarken görüp görmediğimi hatırlamaya çalıştım ama -her ne yiyorlarsa vıcık vıcık düşürmelerinin aksine- aklıma bir örnek gelmedi.

"Bilmiyorum," dedi Jamie, sert bir fırça alıp Clarence'ın geniş gri sırtındaki tozları çırparak, "ama hayır, kusamazlar."

"Öyleyse bir katırı deniz tuttuğunu nasıl anlarsın?" Jamie'yi deniz tutardı ve eğer gemiyle gidersek bu durumla nasıl başa çı-

kacağını merak ettim; bulantılarını bastırmak için kullandığım akupunktur iğneleri -daha pek çok şeyle birlikte- yangında yok olmuştu.

Jamie, Clarence'ın arkasından bana hoşnutsuz bir bakış attı. "Beni deniz tuttuğunu kusmasam da anlayamaz mısın?"

"Şey, evet," dedim sakince, "ama sen kıllarla kaplı değilsin ve konuşabiliyorsun. Rengin yeşile döner ve ter dökersin, uzanıp kalırsın ve inleyip vurulmak için yalvarırsın."

"Evet. Eh, rengi yeşile dönünce, bir katır bile kötü hissettiğini söyleyebilir. Ve kesinlikle senden kendisini vurmanı isteyebilir."

Jamie, sol ön toynağını yerden kaldırmak için Clarence'ın bacağına doğru elini uzattı. Clarence bacağını kaldırdı ve tam da bir an önce Jamie'nin ayağının durduğu yere sertçe indirdi.

"Buna karşılık," dedi Jamie ona, "seni Savannah'a kadar arkanda bir at arabasıyla yürütebilirim. Bunu bir düşün, tamam mı?" Ahırdan dışarı çıktı ve kapıyı kapattı, güvenli bir şekilde kilitlendiğinden emin olmak için kapıyı salladı.

"Bay Fraser!" Sokağın sonundan bir bağırış dikkatini çekti. Bu Jonas Phillips'ti, büyük olasılıkla bir öğle yemeği için Milli Kongre'nin mücadeleye kenetlendiği toplantı odasından evine doğru gidiyordu. Jamie el salladı ve bana bir baş işareti yaparak sokaktan aşağı doğru yürüdü. Onu beklerken dikkatimi ahırın diğer yarısını kaplayan eşyaların karmaşıklığına yönelttim.

Clarence'ın ahırının yanındaki küçük oda, komşuların matbaanın kalıntılarından kurtarmayı başardıkları eşyalarla dolmuştu. Hepsinin üstünde keskin bir yanık kokusu vardı ama birkaç eşya kurtarılabilir veya satılabilir diye düşündüm.

Bayan Bell'in mektubu beklentilerimizin yeniden değerlendirilmesine neden olmuştu. Fergus'un matbaası yangında tamamen yok olmuştu, gövdesinin enkazı hâlâ oradaydı ve metal kısımlar nesnenin ızdırap içinde öldüğünü düşündürürcesine bükülmüştü. Fergus ağlamadı, Henri-Christian'ın ardından onu herhangi bir şeyin tekrar ağlatamayacağını düşündüm. Ama kalıntıların yanına ne zaman gelse gözlerini başka tarafa çevirdi.

Bir yandan matbaanın kaybı korkunçtu ama öte yandan, bizi onu taşıma zahmetinden kurtarmıştı.

Eh, bu da başka bir sorundu. Nereye gidecektik?

Jamie bana eve -Tepe'ye- geri döneceğimizi temin etmişti. Ama eylül ayının sonuydu ve eğer çok fazla insanın- ve Clarence'ın- bilet ücretini ödeyecek parayı bulsak ve bir İngiliz gemisi tarafından yakalanmayacak ya da batmayacak kadar şanslı olsak bile, Wilmington'da Fergus ve Marsali ile yollarımızı ayıracaktık, daha sonra Cape Fear nehrine doğru yukarı çıkıp Kuzey Carolina taşralarına uzanacaktık. Marsali, Fergus ve çocuklar ise Savannah'a doğru yalnız devam edecekti. Jamie'nin bunu yapmak istemediğini biliyordum. Doğrusu, ben de istemiyordum.

Küçük aile hâlâ ayaktaydı ama Henri-Christian'ın ölümünün ve yangının onların hepsini derinden yaraladığına şüphe yoktu. Özellikle Germain'i.

Bunu onun yüzünde, hatta yürüyüşünde bile görebilirdiniz; artık neşeli ve maceraperest değildi. Apansız gelecek bir darbeyi beklermiş gibi omuzları kambur yürüyordu. Ve bazen birkaç dakikalığına unutsa ve eski havasına dönse bile, hafızasının onu bir anda sersemlettiğini görebiliyordunuz.

Ian ve Rachel onun gizlice kaybolmadığından emin olmayı kendilerine görev edinmişti; biri ya da diğeri gelip alışveriş malzemelerini taşımaya yardım etmesi için veya ormana yeni bir yay ya da balta sapı için uygun odun aramaya gitmesi için onu çağırıyorlardı.

Eğer Fergus Bonnie'yi, Jamie'nin orijinal baskı makinesini, geri almak için Savannah'a gitseydi, Marsali ilerlemiş hamileliği nedeniyle ve önce bir aileyle yolculuğun sonra da yeni bir ev kurmanın zorlukları nedeniyle engellenmiş ve strese sokulmuş olacaktı. Fergus'un kendini yeni bir iş kurmaya ve yerel politika her ne olursa olsun baş etmeye adaması gerekiyordu. Germain kolayca ailesi içindeki çatlaklar arasından kaçıp kaybolabilirdi.

Jenny'nin onlarla mı yoksa Ian ve Rachel ile mi gideceğini merak ettim. Onun yardımı Marsali'nin çok işine yarardı ancak Marsali'nin, *"Ian onun en küçüğü... Ve o Ian'ı çok az gördü,"* dediğini hatırladım ve haklı olduğunu düşündüm. Ian on dört

yaşından beri kayıptı ve Jenny onu yetişkin bir adam -ve bir Mohawk- olana dek görememişti. Jenny'nin zaman zaman, Ian konuşup yemek yerken, yüzünde küçük, saklı bir ışıltıyla onu izlediğini görürdüm.

Kalıntı yığınını ihtiyatla karıştırdım. Marsali'nin kazanı kurumla kaplanmış olsa da zarar görmeden kurtulmuştu. Yarısı erimiş birkaç kalaylı tabak -ahşap olanların hepsi yanmıştı- ve bir İncil yığını bazı dindar kişiler tarafından ön odadan kurtarılmıştı. Bir dizi çamaşır ipi sokak arasında karşıdan karşıya asılmıştı ve kurtulan çamaşırların hepsi asılmıştı, yine de aralarında kötü şekilde hasar almış Fergus'un birkaç gömleği ve Joanie'nin önlüğü de vardı. Çamaşırları sabunla kaynatmanın yangının kokusunu çıkarabileceğini düşündüm fakat aileden herhangi birinin o kıyafetleri tekrar giyeceğinden şüpheliydim.

Clarence samanını bitirirken alnını düzenli olarak kapısının tırabzanına sürtüyordu.

"Kaşınıyorsun, değil mi?" Onu kaşıdım, sonra kafamı ahırdan dışarı uzattım. Fakat Jamie hâlâ yol ağzında Bay Phillips'le sohbet ediyordu ve ben de araştırmalarıma geri döndüm.

İs lekeli oyun senaryoları yığınının altında Marshall'ın küçük çalar saatini buldum, her nasılsa mucizevi şekilde sağlamdı. Elbette durmuştu ama onu elime aldığımda beni gülümseten, küçük, tatlı gümüş bir ding sesi çıkardı.

Belki de bu yolculuk için iyi bir alametti. Her şeye rağmen, Jamie ve ben -ayrıca Rachel ve Ian- Fraser Tepesi'ne gitmek için bir an önce yola koyulsak bile, kar yağışı kış boyunca geçitleri kapatmadan önce Kuzey Carolina dağlarına ulaşmamızın bir yolu yoktu. Ülkenin İç kısımlarına varmamız en erken mart ayını bulurdu.

Elimde saatle, ilkbahardaki haliyle Tepe'yi zihnimde canlandırarak iç geçirdim. Hava şartları ekim ve yapım için uygun olacağından varışımız için iyi bir zaman olurdu. Bekleyebilirdim.

Jamie'nin kaldırım taşlı sokaktan aşağı indiğini duydum. Ahırın önünü açmak için adım atınca, onun Henri-Christian'ın öldüğü yerde duraksadığını gördüm. Bir an için kıpırdamadan durdu, daha sonra haç çıkardı ve geri döndü. Yüzündeki cid-

diyet beni görünce kayboldu ve gülümseyerek elindeki küçük deri çantayı gösterdi.

"Bak, Sassenach!"

"O ne?"

"Etrafı kolaçan ederken Phillips'in oğlanlarından biri bulmuş ve babasına getirmiş. Ellerini uzat."

Şaşkın bir şekilde dediğini yaptım ve çantayı eğdi; ağır, koyu gri renkli kurşun parçalarından oluşan küçük bir şelale döküldü. Eksiksiz bir set matbaa harfleriydi ve içlerinden bir tanesini alıp gözlerimi kısarak inceledim "Caslon English Roman fontu mu?"

"Ondan daha iyisi, Sassenach," dedi Jamie ve elimdeki yığından "Q" harfini aldı, yumuşak metali başparmağının tırnağıyla kazıyarak zayıf sarı bir parıltıyı ortaya çıkardı.

"Marsali'nin zulası."

"Aman Tanrım, evet bu o! Bunu tamamen unutmuştum." İngiliz işgalinin zirvesinde, Fergus'un tutuklanmaktan kurtulmak için evi terk etmek zorunda kaldığında, her gece farklı bir yerde uyurken, o ve çocuklar da aynı şekilde kaçmaya zorlanırlarsa diye, Marsali altından bir takım matbaa harfi dökmüştü. Dikkatlice her bir harfi makine yağı, kurum ve mürekkeple ovmuştu, onları daima önlüğünün altındaki kesede taşımıştı.

"Marsali de unutmuş sanırım." Marsali'nin dikkatini dağıtan nedenleri düşündüğü zaman gülümsemesi bir parça soldu. "Sanırım ordu ayrıldığında onları şömine tuğlalarının altına gömmüş. Sam Phillips onları şömineyi yıkarlarken bulmuş." Eskiden matbaanın durduğu yanmış bölgeye doğru başını salladı. Şömine, çöken duvardan dolayı zarar görmüştü, bu yüzden, yangına rağmen pek çoğu sağlam olan ve satılabilecek tuğlaları düzgünce istifleyerek birkaç işçi onu yıkmıştı.

Harfleri dikkatlice kesenin içine geri döktüm ve omzumun üstünden Clarence'a baktım. "Sanırım bir kuyumcu bana büyük bir akupunktur iğnesi takımı yapabilir. Ne olur ne olmaz."

52

AKŞAM KALAMARI, GÜZEL KALAMAR

Charleston, Güney Carolina Kraliyet Kolonisi

Lord John ve yeğeni Dorothea, o gece, fırında pişirilmiş balığın, şarap soslu yılanbalığının, mısır unuyla kıtır kıtır kızartılmış bütün ve küçük kalamarın lezzetli kokularıyla bezenmiş sahile yakın, küçük bir lokantada yemek yediler. John zevkle derin derin nefes aldı, Dottie'ye bir iskemle uzattı ve kendisi de oturdu.

"Lokantanın sunabileceği her şeyi yemenin keyifli ihtimalini hayal edebildiğin o andayız," dedi Dottie'ye. "Bir an için, kişinin midesinin bir kapasiteye sahip olması ve dolayısıyla kişinin eninde sonunda seçmek zorunda kalacağı gerçeğine kayıtsız olduğu o an."

Dottie biraz kuşkulu görünüyordu ama servis yapan hizmetçi, büyük bir somun ekmek ve lokantanın adını simgeleyen dört yapraklı yoncayla damgalanmış bir kap tereyağıyla içeriye girdiğinde derin bir nefes çekti. "Ah, bu harika kokuyor," dedi yüzü aydınlanarak. "Bundan biraz alabilir miyim lütfen? Ve bir kadeh de elma şarabı?"

Lord John onun iştahla ekmeği ısırdığını ve -kalamara meydan okuyacak kadar aromalı olan- elma şarabından derin bir nefes aldığını görmekten hoşnuttu. Kalamara gönülsüzce karar vermişti ve Dottie de fırınlanmış berlam balığını seçmişti ama şimdiye kadar sadece lokmalarıyla oynamıştı.

"Bu öğleden sonra sen dinlenirken limana indim," dedi Lord John, rendelenmiş yabanturpu ile karıştırılmış istiridye salamurasına eşlik etmesi için bir ekmek parçası koparark. "Soruşturdum ve Savannah'a hızlı bir yolculuğa karşı olmayan iki-üç küçük tekne buldum."

"Ne kadar hızlı?" diye sordu Dottie temkinli şekilde.

"Deniz yoluyla yüz milden biraz fazla," dedi, doğal olduğu-

nu umduğu bir tavırla omuzlarını silkerek. "Cömert bir rüzgâr ve açık havayla muhtemelen iki gün."

"Hımm." Dottie lokantanın kapalı pencerelerine kuşkulu bir bakış attı. Panjurlar yağmur ve rüzgâr darbeleriyle sallandı. "Ekimdeyiz, John Amca. Hava durumu pek tahmin edilebilir değil."

"Nereden biliyorsun? Hanımefendi, kalamar için biraz sirke alabilir miyim?" Lokanta sahibinin eşi aceleyle giderken başını salladı ve John tekrarladı. "Nereden biliyorsun?"

"Ev sahibemizin oğlu bir balıkçı ve kocası da öyleydi. Adam geçen ekim bir fırtınada öldü," dedi Dottie ve ekmeğin son lokmasını ağzına attı.

"Bu kadar ihtiyatlı olmak sana yakışmıyor, Dottie," diye belirtti Lord John, sirke şişesini alıp çıtır kalamarlarını soslarken. "Ah, Tanrım," dedi çiğnerken. "Leziz. İşte- tadına bak." Çatalıyla birine batırdı ve yeğenine doğru uzattı.

"Evet. Şey..." Kalamarla dolu çatala belirgin bir iştahsızlıkla baktı Dottie. "Kara yoluyla ne kadar sürer?"

"Muhtemelen dört ya da beş gün. Tabii, iyi bir havada."

Dottie iç çekti ve kalamarı ağzına doğru götürdü, duraksadı ve sonra arenadaki Romalı bir gladyatörün korkusuzluğuyla ağzına attı ve çiğnedi. Yüzü bembeyaz oldu.

"Dottie!" Lord John taburesini devirerek ayağa kalktı ve yere doğru devrilirken yeğenini yakalamayı başardı.

"Ah," dedi Dottie zayıfça, John'un kollarının arasından sıyrıldı ve öğürerek kapıya doğru koştu. John onu takip etti ve genç kız ekmeği, elma şarabını ve az çiğnenmiş kalamarı ziyan ederken tam zamanında başından tutabildi.

Birkaç dakika sonra, John bir bardak su ve nemli bir bezle lokantadan çıktığında, "Çok üzgünüm," dedi genç kız. Amcasının paltosuna sarınıp kuytu bir duvara yaslanmıştı ve rengi bozuk muhallebiye çalıyordu. "Ne kadar iğrencim."

"Dert etme," dedi Lord John cana yakın bir şekilde. "Zaman zaman, diğer üç kardeşin için de aynısını yaptım- her ne kadar aynı sebepten olduğuna şüphe duysam da. Hamile olduğunu ne zamandır biliyordun?"

"Yaklaşık 5 dakika önce bundan emin oldum," dedi Dottie sesli bir şekilde yutkunup titrerken. "Yüce Tanrım, bir daha asla kalamar yemeyeceğim."

"Daha önce hiç kalamar yemiş miydin?"

"Hayır. Bir daha asla kalamar görmek istemiyorum. Kahretsin, ağzımda kusmuk tadı var."

Bu konularda gerçekten tecrübeli olan John, ona bira kupasını uzattı. "Bununla ağzını çalkala," dedi. "Ardından kalanını iç. Mideni yatıştıracaktır."

Dottie kuşkulu göründü ama dediğini yaptı, kupadan başını kaldırdığında solgundu ama çok daha iyi hissediyordu.

"Daha iyi misin? Güzel. İçeri dönmek istediğini sanmıyorum? Ücreti ödeyeyim ve seni eve götüreyim." Lord John içeride, ev sahibesinden yarım kalmış akşam yemeklerinden bir paket yapmasını istedi -soğumuş kızarmış kalamar yemeyi sorun etmezdi ve gerçekten açlıktan ölüyordu- ve pansiyonlarına geri yürürlerken, paketi esen rüzgâra karşı dikkatlice tuttu.

"Bilmiyor muydun?" diye sordu Lord John merakla. "Bunu çok kez merak etmiştim. Bazı kadınlar bana hemen anladıklarını söyler. Yine de, doğum anına kadar durumlarından bihaber olanları da duydum, her ne kadar inanılmaz gelse de."

Dottie güldü; soğuk rüzgâr yanaklarına rengini geri getirmişti ve onun neşelendiğini görmek John'un içini rahatlattı.

"Pek çok kadın mahremiyetini sizinle paylaşıyor mu John Amca? Bu oldukça sıra dışı görünüyor."

"Sanırım sıra dışı kadınları cezbediyorum," dedi kederli bir tavırla. "Ayrıca, insanların bir şeyler anlatmak zorunda hissettikleri bir simaya sahibim sanırım. Başka bir çağda, günah çıkaran papaz olabilirdim. Fakat konuya dönersek..." Büyük bir at pisliği yığınının etrafından geçmesi için yol gösterirken Dottie'nin dirseğinden tuttu. "Artık öğrendiğine göre... Bu konuda ne yapacağız?"

"Doğrusu yaklaşık sekiz ay boyunca yapılacak bir şey olmadığını sanıyorum," dedi Dottie.

John ona bir bakış attı ve, "Ne demek istediğimi biliyorsun," dedi. "Bebeğin doğumundan önce Charleston'da bir ev kurmak

isteyeceğini sanmıyorum. Philadelphia'ya geri dönmek ister misin ya da New Jersey'e veya şu anda her ne kadar terk edilmiş bir yer olsa da, Denzell'a? Yoksa Savannah'a gitmek ve orada bir süre kalmak için hazırlık mı yapayım? Veya-" Başka bir düşünceyle sarsıldı ve yüz ifadesi ciddileşti. "Eve gitmek ister misin Dottie? İngiltere'ye yani. Annenin yanına?"

Dottie'nin şaşkınlıkla ifadesizleşen yüzü, John'un kalbini kıran bir hasret ifadesine dönüştü. Gözyaşlarını tutarak bakışlarını çevirdi ama tekrar göz göze geldiklerinde sesi sakindi.

"Hayır," dedi ve yutkundu. "Ben Denzell'la birlikte olmak istiyorum. Her şey bir yana," diye ekledi, gülümsemeyi başararak, "o nasıl bebek doğurtulacağını biliyor. Kuzeni William, Kraliçe'nin doğum uzmanı ve Denny de bir süre onunla birlikte çalıştı."

"Eh, bu yardımcı olacaktır," diye onayladı Grey, mesafeli bir şekilde. Bir keresinde kendisi de bir bebek doğurtmuştu -tamamen iradesi dışında- ve hâlâ bunun hakkında kâbuslar görüyordu.

Yine de Dottie'nin İngiltere'ye dönmek istememesi iyi bir şeydi. Bu düşünceyi gayri ihtiyari sunmuştu ancak sonra bunun diğer alternatiflerden daha tehlikeli olabileceğini fark etti. Fransa savaşa girdiğinden beri, bütün İngiliz gemileri tehlikedeydi.

"Fakat yine de Savannah'a gitmemiz gerektiğini düşünüyorum," dedi Dottie. "Yani, çok yakınız ve eğer Ben'in karısı oradaysa... Yardımımıza ihtiyaç duyuyor olabilir, değil mi?"

"Evet," diyerek isteksizce kabul etti Lord John. Ailevi bir yükümlülüğü vardı. Ve her şeye karşın, Charleston'da gelecek sekiz ay boyunca bir ev tutmadıktan sonra, Dottie'nin seyahat etmesinden başka bir alternatif görünmüyordu. Yine de... Onun burada doğum yapacağı düşüncesi ve hemşire bulma sorumluluğu... Ayrıca sonra o ve bebeğin taşınması gerekecekti...

"Hayır," dedi kesin bir şekilde. "Amaranthus adındaki o kadın gerçekten varsa, bir süre daha kendi başına idare etmesi gerekecek. Seni New York'a geri götürüyorum."

53

OGLETHORPE PLANI

Kasım ayının sonları

Savannah, çoğu Amerikan şehrinin aksine, Oglethorpe isimli kurucusu tarafından özenle planlanmıştı. Bunu biliyordum, çünkü odamızı kiraladığımız kişi olan Bayan Landrum bundan bahsetmişti -tatminkâr bir edayla- zira Bayan Landrum söz konusu Oglethorpe'nin bir akrabasıydı ve hem şehirle hem de onun mükemmelliğiyle iftihar ediyordu.

Plan, işletmeler için altı bölge- bir bölgesi dört bloktan oluşuyordu- ve evler için dört "kırsal alan" bloğundan oluşuyordu. Evler geniş bir meydanın etrafına dizilmişti. Bir blokta on ev vardı ve bir bloğun erkekleri askerlik vazifesi için birlikte eğitilmişlerdi.

"Her ne kadar eskisi kadar önemli değilse de," diye açıkladı Bayan Landrum, "Kızılderililer taşrada hâlâ bir sorun ama şehre girmek için uğraşmalarının üstünden yıllar geçti."

Kızılderililerin sorunların en küçüğü olduğunu düşündüm ama Bayan Landrum İngilizlerle olan savaş hakkında endişeli görünmediğinden, bu konunun bahsini açmadım. Konuşmalarından anlaşılıyordu ki yalnızca ailesi değil, tanıdığı herkes Kral yanlısıydı ve "isyan dedikleri!" bu sinir bozucu dert yakında bastırılacak, böylece çayı tekrar makul fiyattan satın alabilecektik.

Benim bakış açıma göre, Bay Oglethorpe'nin planı hakkındaki en ilginç şey -sohbet sırasında onun sadece Savannah'ı değil tüm Georgia eyaletini kurduğu ortaya çıktı- kır evlerinden her birine şehir dışında bir dönümlük ekilebilir arazi ve evlerin kenarına beş dönüm sebze bahçesi temin edilmesiydi.

"Gerçekten mi?" dedim, parmaklarım toprağın düşüncesiyle kaşınmaya başlarken. "Şey... Neler ekiyorsunuz?"

Bu sohbetin neticesinde, lahana ve turp gibi yeşil şeyler, fasulye ve mısırın yanı sıra, şifalı otlar ekebileceğim küçük bir arsa

karşılığında bahçenin düzenlenmesine yardımcı olacaktım. Bu samimi ahbaplığın diğer sonucuysa, odaları bizimkinin altında olan Rachel ve Ian'ın, doğmamış bebeklerinden Oglethorpe diye bahsetmeye başlamaları oldu - ancak bu isim Bayan Landrum'ın yakınlarda olduğu zaman kibarca 'Oggy' olarak kısaltıldı.

Bayan Landrum'ın ahbaplığının üçüncü ve en önemli etkisi kendimi bir kez daha doktor olarak bulmamdı.

Bir öğleden sonra, Bayan Landrum diş ağrısı tedavisi hakkında bir şey bilip bilmediğimi sormak için -şifalı otlardan anladığımı biliyordu- odamıza geldiğinde, haftalardır Savannah'daydık.

"Ah, biliyor olabilirim," diye yanıtladım, geldiğimizden beri yatağın altında tozlanan tıbbi çantama kaçamak bir bakış atarak. "Kimin dişi?"

Sorunlu diş, bizim de oturduğumuz Ellis bölgesinden Murphy isimli bir adama aitti, "aitti" diyorum çünkü kötü bir şekilde kırılmış ve iltihaplanmış azıdişini, Bay Murphy daha Jack Robinson diyemeden ağzından çekip çıkardım.

Bay Murphy bana minnettardı. Bay Murphy ayrıca Ellis Meydanı'nın diğer tarafındaki boş ve küçük bir dükkânın sahibiydi ve üzerinde 'DİŞ ÇEKİLİR' yazan küçük bir tabela edinmek birkaç dakikalık bir işti. Tabelamın asılı olduğu yirmi dört saat içinde kazancımı, odamızın merkezini işgal ettiği için mutfak masasında -ki o ayrıca benim bitkisel ilaç hazırlama tezgâhım ve Jamie'nin çalışma masasıydı- gururla biriktiriyordum.

"Aferin, Sassenach!" Jamie, gömülü bir yirmilik dişin ödemesi olarak alınan küçük bir bal kavanozunu eline aldı. Balı severdi. Ayrıca iki büyük, benekli hindi yumurtası (bir tanesi avucumun tamamını dolduruyordu), bir somun mayalı ekmek, 6 sent ve küçük bir gümüş İspanyol parası kazanmıştım.

"Sanırım aileyi tamamen kendi başına geçindirebilirsin, *a nighean*," dedi onu durduramadan parmağını bala batırıp yalarken. "Ian, Fergus ve ben emekliye ayrılabiliriz ve ev erkekleri olabiliriz."

"İyi. Akşam yemeği yaparak başlayabilirsin," dedim, sırtımı

esneterek. Korse, insanı uzun bir iş günü boyunca dik tutuyordu ama onu çıkarmayı dört gözle bekliyordum.

"Elbette, Sassenach." Gösterişli bir hareketle kemerindeki kamayı çıkardı, ekmekten bir dilim kesti, üzerine bal sürdü ve bana verdi. "Buyur bakalım."

Ona bakarak kaşlarımı çattım ama ekmeği dişledim. Tadı, ağzıma ve kan dolaşımıma eşzamanlı olarak aktı. İnledim.

"Ne dedin Sassenach?" diye sordu Jamie, hızlı bir şekilde diğer bir dilimi yağlıyordu.

"Aferin, dedim." Bal kavanozunu aldım. "Daha senden bir aşçı çıkaracağız."

***

Konaklama ve beslenme gibi temel konular halledilince yeni gündem Bonnie'yi geri getirmek olmuştu. Jamie, Bell ailesini bulmuştu ve Savannah'a gelişimizden 3 hafta sonra, o ve Fergus, Clarence'ın bırakıldığı kiralık ahırdan bir at arabası ve ekstra bir katır kiralamak için gereken parayı bir araya getirebilmişlerdi. Gündüz, Richard Bell ile buluştuk ve o bizimle Bonnie'nin bırakıldığı yer olan Zachary Simpson'un çiftliğine geldi.

Bay Simpson son samanları da temizledi ve bir sihirbazın şapkadan tavşan çıkarması gibi bir edayla örtüyü kaldırdı. Jamie ve Fergus sesli bir şekilde iç çekti, bunun üzerine Richard Bell tatminkâr bir mırıltı çıkardı. Dudağımı ısırdım ve gülmemeye çalıştım, ama gülme krizine girip yerde yuvarlansam da bunu fark edeceklerinden şüpheliydim.

"Tanrım," dedi Fergus, saygıyla elini uzatarak. "Çok güzel."

"Şimdiye dek gördüklerimin en iyisi," diyerek hak verdi Bay Bell, saygı ve pişmanlık arasında kaldığı açıktı.

"Evet." Jamie'nin yanakları keyiften pembeleşmişti, mütevazı duruşunu belirgin şekilde korumaya çalışıyordu. "Evet. Güzel, değil mi?"

Sanırım çok "güzeldi"- tabii değerlendiren kişi bir baskı makinesi erbabıysa ki ben değildim. Yine de, Bonnie'ye biraz düşkünlüğümün olduğunu kabul ediyordum, sonuçta daha önce Edinburgh'da karşılaşmıştık. Yirmi yıl sonra Jamie'yi bulmak

için geri döndüğümde, o Bonnie'nin bazı kısımlarını yağlıyordu ve bizim yeniden bir araya gelmemizin tanığı olmuştu.

Ve parçalarına ayrılma, deniz yolculuğu, yeniden monte edilme ve aylarca bir ahırda hapsolmanın zorluklarına takdire şayan bir metanetle katlanmıştı. Soluk bir kış güneşi ahırın duvarının çatlaklarının arasından sızıyordu, Bonnie'nin ahşabını ağırbaşlı bir gururla parlatıyordu ve metali -görebildiğim kadarıyla- oldukça passızdı.

"Aferin," dedim, onu hafifçe sıvazlayarak. Bay Simpson, Bonnie'nin başarıyla muhafaza edilmesi dolayısıyla mütevazı bir şekilde tebrikleri kabul ediyordu. Sonra anladım ki onu getirdiğimiz at arabasına yerleştirmeleri biraz zaman alacaktı ve ben de çiftlik evine geri döndüm. Bahçede eşelenen birkaç tavuk gözüme ilişti ve taze yumurtalar bulmak için umutlandım.

Marsali'nin zulası, Jenny'nin Denizlerin Kraliçesi, Azize Bride'a ettiği dualar ve de akupunktur iğnelerimin mütevazı yardımlarıyla (şans eseri Clarence iyi bir denizci çıktı) sağ salim Savannah'a ulaşmıştık. Ancak on kişinin barınma gereksinimleri ve küçük bir basım işletmesi için uygun olan kiralama koşulları sigorta parasını kurutmuştu.

Gelir ihtiyacımız arttığı için, Ian ve Jamie nehrin üstündeki ambarda iş buldular. Bunun akıllıca bir seçim olduğu ortaya çıktı. Ücretlerine ve hasarlı fıçılardaki tuzlama balıklara ek olarak, bütün gün rıhtımda bulunmak onlara tuttukları balıklarla gelen balıkçılardan taze -ve ucuz- balık almalarını sağlıyordu. Bu sayede ne açlık çekiyorduk ne de iskorbüt olmuştuk. Hava pek çok yeşilliğin yetişmesi için yeterince yumuşaktı -kasım ayının sonlarında dahi- ancak pirinç, balık ve lahanadan bıkmaya başlamıştım. Şimdi, şöyle güzel bir tabak omlet... Mümkünse taze tereyağıyla...

Değiş tokuş için hazırlıklı gelmiştim, birkaç paket toplu iğne ve bir torba tuzla. Bayan Simpson ve ben, erkekler Bonnie'yi ahırdan çıkarıp, arka verandada oturup rahat bir şekilde bira içmeden önce, dostane bir şekilde bir sepet yumurta ve küçük bir fıçı yağ için uzlaşmaya vardık.

"Ne ilginç tavuklar bunlar," dedim, midemden gelen kü-

çük bir gazı bastırarak. Bayan Simpson'ın kendi imalatı olan bira, lezzetli ama sertti. Söz konusu tavuklar ilginç olmaktan da öteydi: mısırlarını keyifli bir sakinlikle gagalarlarken, bacakları yokmuş da popolarının üstünde kayarak ilerliyorlarmış gibi görünüyorlardı.

"Ah, evet," dedi Bayan Simpson, gururla başını sallayarak. "Bunları -yani, büyük-büyük-büyükannelerini-annem otuz sene önce İskoçya'dan getirdi. 'Ürkünçler' derdi onlara her zaman- ama asıl adları başka. İskoç boduru bunlar, enazından Glasgowlu bir beyefendi bana öyle olduğunu söyledi."

"Ne kadar da uygun," dedim, biradan bir yudum daha alıp tavuklara dikkatle bakarak. Ne de olsa, bacakları vardı ama çok kısaydı.

"Onları satmak için besliyorum," diye ekledi Bayan Simpson, yardımseverce. "Eğer iki-üç tavuk işteyecek olursan..."

"Daha iyi bir şey düşünemiyorum," dedim özlemle. Savannah'ın pirinç tarlaları ve palmiyeleri, Fraser Tepesi'nin temiz ve keskin havasından son derece uzak görünüyordu... Ama en azından güneydeydik. Ve mart ve güzel seyahat havaları gelince, Marsali ve Fergus güvenli şekilde yerleşmiş olur ve biz de yönümüzü Kuzey Carolina'ya çevirebilirdik. "Belki önümüzdeki aylarda." İskoç boduru tavukları oluşturduğum zihin listeme ekledim ve birama döndüm.

Erkekler, örtüyle güzelce sarılmış ve şehre olan yolculuğu için samanla tekrar paketlenmiş baskı makinesini at arabasına yerleştirdiler ve sonra hak edilmiş içkilerine devam etmek için eve girdiler.

Bayan Simpson'ın yuvarlak mutfak masasının etrafına samimi bir şekilde oturduk, bira içip tuzlanmış turp yiyorduk. Jamie ve Fergus'un yüzleri heyecan ve memnuniyetle parlıyordu; bu halleri içimi biradan daha çok ısıtıyordu. Zavallı Richard Bell cömert olmak ve sevinçlerini paylaşmak için elinden geleni yapıyordu, ancak bedenen ve ruhen keyifsiz olduğu açıktı.

Onunla sadece birkaç gün önce tanışmıştım ve bu kadar kısa sürede ahbaplığımız ona giysilerini çıkarttırıp ciğerini muayene etmeye yetecek kadar ilerlememişti ancak Bayan Bell'in

mektubunda bahsettiği "tekrarlayan ateş"in sıtma olduğundan emindim. Kan hücrelerine mikroskopla -ve tekrar ne zaman bir mikroskobum olacağını Tanrı bilirdi- bakmadan kesin bir şekilde söyleyemezdim ama bundan çok az şüphe duymak için yeterince hasta insan görmüştüm.

Neyse ki, yanımda getirdiğim bitki ve ilaçların arasında küçük bir miktar cizvit kabuğu da vardı. Onu tedavi etmezdi, ancak biraz şansın yardımıyla daha şiddetli atakları sınırlayabilir ve semptomların bazılarını hafifletebilirdim. Bunu düşünmek bana birden Lizzie Wemyss'i hatırlattı. Amerika'ya Brianna ile gelmişti ve sıtma ona sahil sivrisineklerinden bulaşmıştı. Hastalığını oldukça iyi şekilde kontrol altında tutmayı başarmıştım, ama acaba yokluğumda nasıl başa çıkıyordu?

"Üzgünüm, ne demiştin?" Dikkatim sohbete geri çekilmişti ama cevap vermeden önce zihin listeme *BİR SÜRÜ cizvit kabuğu* ekledim.

54

BORU TESİSATÇILIĞI

Tesisatçılık gibi, tıp da parmaklarınızı ağzınıza sokmamayı erkenden öğrendiğiniz bir meslektir. Bir sonraki hastamın gelişinin kokusunu aldım. O kapıdan girmeden önce sıvı sabun kavanozuna ve saf alkol şişesine doğru uzanıyordum. Ve onu gördüğüm an, sorunun ne olduğunu anladım.

Aslında iki tane kadın vardı: biri uzun boylu, biraz buyurgan görünüşlü, iyi giyimli ve alışıldık başlık yerine bir şapka takıyordu. Diğeri kısa boylu, on iki ya da yirmi arasındaki herhangi bir yaşta olabilecek zayıf bir kızdı. Melez dediklerindendi; yarı siyahi yarı beyaz, sütlü kahve ten renginde, belirgin yüz hatlarıyla. En az on iki yaşında olmalı dedim, çünkü korsesinden taşan belirgin göğüsleri vardı. Mavi kareli desenli, temiz ama sade bir elbise giymişti ve açık bir lağım gibi kokuyordu.

Uzun kadın duraksadı, düşünceli şekilde beni dikkatle süz-

dü. "Kadın doktor siz misiniz?" diye sordu, yalnızca suçlamanın eksik olduğu bir tonda.

"Evet, ben Doktor Fraser," diye yanıtladım ılımlı bir şekilde. "Ve siz de...?"

Yüzü kızardı ve telaşlanmış göründü - ayrıca çok kuşkuluydu. Fakat garip bir duraksamadan sonra kendisini topladı ve sert bir şekilde başını salladı. "Ben Sarah Bradshaw. Phillip Bradshaw'ın eşi."

"Tanıştığımıza memnun oldum. Ve sizin... Refakatçiniz de?" Başımla, kambur duruşlu ama başı eğik bir şekilde yere bakan genç kadını işaret ettim. Hafif bir damlama sesi duyabiliyordum ve genç kız, acıyla yüzünü buruştururken, bacaklarını birbirine bastırırcasına kımıldandı.

"Bu Sophronia. Kocamın kölelerinden biri." Bayan Bradshaw'ın dudakları sıkıca kapandı ve ağzını çevreleyen çizgilerden anlaşılıyordu ki bunu sık yapıyordu. "O- yani- düşündüm ki, belki-" Oldukça sade olan yüzü kıpkırmızı olmuştu; sorunu anlatmayı kendine yediremiyor gibiydi.

"Sorunun ne olduğunu biliyorum," dedim, onu bu zahmetten kurtararak. Masanın etrafından dolaştım ve Sophronia'yı elinden tuttum. Genç kızın elleri küçük ve nasırlıydı ancak tırnakları temizdi. Bir ev kölesi olmalıydı. "Bebeğe ne oldu?" diye sordum nazikçe.

Sophronia küçük, ürkek bir nefes aldı ve Bayan Bradshaw'dan tarafa doğru baktı, o da tekrar sertçe başını salladı ama dudakları hâlâ bükülüydü.

"İçimde öldü," dedi kız, benden çok uzakta olmamasına rağmen onu güçlükle duyabileceğim kadar hafif bir sesle. "Onu kesip çıkardılar." Bu muhtemelen kızın hayatını kurtarmıştı ama kesinlikle durumuna yardımcı olmamıştı.

Kokuya rağmen, duygularımı kontrol altına almaya çalışarak derin bir nefes aldım.

"Sophronia'yı muayene etmem gerek Bayan Bradshaw. Eğer herhangi bir işiniz varsa, belki gidip onlarla ilgilenmek isteyebilirsiniz...?"

Kadının dudakları, küçük, sinirli bir ses çıkarmaya yetecek

kadar açıldı. Açıkça görülüyordu ki, kızı bırakıp bir daha geri dönmemekten daha çok isteyeceği bir şey yoktu. Ancak yine bu kadar açık bir şekilde, eğer bizi yalnız bırakırsa kölenin bana söyleyebileceklerinden korkuyordu.

"Bebek kocanızdan mıydı?" diye sordum açık açık. Lafı dolandıracak vaktim yoktu; zavallı kız yere idrar ve dışkı damlatıyordu, dahası utançtan ölmeye hazır görünüyordu.

Bayan Bradshaw'ın utançtan öleceğinden şüpheliydim ama yüzü utançla bembeyaz oldu ve yeniden alev aldı. Birden döndü, kapıyı arkasından sertçe kapatarak gözden kayboldu.

"Bunu evet olarak kabul ediyorum öyleyse," dedim kapıya doğru ve kıza döndüm, rahatlatıcı şekilde gülümseyerek. "İşte, tatlım. Soruna bir göz atalım, olur mu?"

Vezikovajinal fistül ve rektovajinal fistül. Bunu ilk andan itibaren biliyordum; sadece ne kadar kötü olacağını veya vajina kanalının ne kadar üstünde oluştuklarını bilmiyordum. Bir fistül hiçbir zaman birleşmemesi gereken iki şey arasında bir kanaldır. Genel anlamda, kötü bir şeydir.

Bu yirminci yüzyılda gelişmiş ülkelerde çok sık rastlanan bir durum değildi ama yine de tahmin edebileceğinizden yaygındı. Boston'da, bir klinikte kentin yoksullarına tıbbi bakım sağlamak için haftada bir kez çalışırken birkaç defa karşılaşmıştım. Genç kızlar -karşı cinsi ciddi bir anlamda düşünmek için çok küçük olan kızlar- vücutları henüz yeterince gelişmemişken hamile kaldıklarında olurdu. Bazıları hayat kadınlarıydı ve diğerleri sadece yanlış zamanda yanlış yerde olan kızlardı - tıpkı bunun gibi.

Doğum kanalından dışarıya çıkarılamayan 9 ay 10 günlük bebek, günler süren verimsiz doğum sancılarının ardından bebeğin kafası sidik torbasına, vajinaya ve bağırsağa bir koçbaşı gibi çarpar. Ta ki dokular incelerek bölünene, mesane ve vajina arasına veya vajina ile rektum arasına yırtık bir delik bırakarak, vücut atıklarının vajinadan engellenemeden akmasına neden olana kadar.

Bir ölüm kalım meselesi değildi, ancak iğrenç, kontrol edilemez ve de oldukça rahatsız ediciydi. Sophronia'nın uylukları-

nın iç kısmı şişmişti, cildi sürekli ıslaklıktan dolayı yumuşamıştı ve tahriş edici dışkı salgısıyla, parlak yamalı bir kızıldı. Kalıcı bir bebek bezi döküntüsü gibi diye düşündüm, Bay Bradshaw'ı bulmak ve onda birkaç fistül yaratmak gibi derin bir ilkel dürtüyü bastırarak.

Muayene ederken yatıştırıcı şekilde onunla konuştum ve genç kız bir süre sonra bana yanıt vermeye başladı, hâlâ fısıltı şeklinde olsa da. On üç yaşındaydı. Evet, Bay Bradshaw onu yatağına almıştı. Mahsuru yoktu. Karısının ona karşı kötü olduğunu söylemişti ve o ve köleler bunun doğru olduğunu biliyordu. Bay Bradshaw ona karşı nazik olmuştu, bir centilmen gibi ve o hamile kaldığında onu çamaşırhaneden alıp, iyi yemeğin olduğu ve ağır çarşaflarla belini kırmak zorunda olmayacağı mutfak işleri bölümüne koymuştu.

"O üzülmüştü," dedi Sophronia yavaşça, ben bacaklarının arasındaki kirli sızıntıyı silerken tavana bakarak. "Bebek öldüğünde ağladı."

"Öyle mi?" dedim, tarafsız olmasını umduğum bir sesle. Temiz bir havluyu katladım ve bacaklarının arasına bastırdım, ıslak olanı sirke ve su dolu kovaya attım. "Bebek ne zaman öldüyani, ne kadar zaman önce?"

Kaşlarını çattı, genç ve kusursuz cildi hafifçe dalgalandı. Saymayı biliyor mu acaba, diye düşündüm.

"Sucuk yapımından biraz zaman önce," dedi kararsız bir şekilde.

"Sonbaharda öyleyse?"

"Evet, efendim."

Ve şimdi aralık ayının ortasıydı. Kirli elimin üzerine su döktüm ve avcuma birazcık sabun damlattım. Gerçekten bir tırnak fırçası almalıyım, diye düşündüm.

Bayan Bradshaw geri dönmüştü fakat içeriye girmemişti; ön pencerenin perdelerini kapatmıştım ama gölge halindeki vücudu kumaşta görünüyordu, şapkasının üstündeki gösterişli tüyler inek yalamış gibi dimdik duruyordu.

Düşünceli şekilde ayağımı yere vurdum, kendime çeki düzen verdim ve kapıyı açmaya gittim.

"Yardımcı olabilirim," dedim girizgâh yapmadan, kadını ürküterek.

"Nasıl?" Bayan Bradshaw çok şaşırmıştı ve hazırlıksız yakalanmıştı, yüzü sıkıntılıydı ama önceden takındığı kasvetli ifadeden yoksundu.

"İçeri girin," dedim. "Dışarısı soğuk." Bir elimi sırtına koyarak onu içeriye aldım. Çok zayıftı; omurgasının kemiklerini, ceketinin ve korsesinin üzerinden bile hissedebiliyordum.

Sophronia masanın üstünde oturuyordu, ellerini kucağında kavuşturmuştu; hanımı içeri girdiğinde yeniden zemine bakarak başını eğdi.

Sorunu anlatabildiğim kadar iyi anlattım; ikisinin de anatomi bilgisi yoktu ve bu onlar için sadece delikler meselesiydi. Yine de, konunun genel hatlarının anlaşılmasını sağladım.

"Deri iyileşirken onu birlikte tutması için bir yaranın dikilebildiğini biliyorsunuz?" dedim sabırla. "Yani bu da neredeyse öyle bir şey ancak yaraların içte ve dokuların çok ince ve kaygan olmasından dolayı çok daha zor. Dikmek çok zor olacak - yapabileceğimden emin değilim- fakat en azından denemek mümkün."

19. yüzyılın sonlarında, J. Marion Sims isimli bir hekim, tam da bu sorunu ele almak için, jinekolojik cerrahi uzmanlığının neredeyse tamamını bulmuştu. Teknikleri geliştirmek yıllarını almıştı ve ben onları biliyordum- metodu birden çok kez uygulamıştım. Başarı şansının olması için gerçekten gerekli olan püf nokta, sağlam bir anesteziydi. Afyon ruhu ya da viski daha basit ve hızlı operasyonlar için bir çözüm olabilirdi fakat bu gibi zahmetli bir şekilde hassas bir ameliyatta, hasta tamamen bilinçsiz ve hareketsiz olmalıydı. Eter kullanmam gerekecekti.

Küçük kiralık bir evde, havaya uçurmayı gerçekten riske atamayacağım birtakım insanlarla birlikte yaşarken, nasıl eter yapacağım hakkında hiçbir fikrim yoktu. Ve yanıcı eterin yapabileceği -yaptığı- şeylerin düşüncesi bana soğuk terler döktürüyordu. Ancak yüzlerindeki zayıf umudun doğuşunu gördüğüm için bunu yapmaya karar verdim.

Sophronia'ya uylukları için küçük bir kavanoz balmumu

merhemi verdim ve onlara bir hafta içinde tekrar gelmelerini söyledim; o zaman mümkün olup olmayacağını biliyor olurdum. Onları kapıya kadar geçirdim ve sokaktan aşağı doğru uzaklaşırlarken, Bayan Bradshaw bilinçsizce Sophronia'nın omzuna doğru uzandı ve güven vermek için kısaca okşadı.

Derin bir nefes aldım ve bir çare bulmayı aklıma koydum. İçeri girmek için dönerken yolun diğer tarafına doğru baktım ve sıskalığı beni ani bir tanıma hissiyle sarsan, uzun, genç bir adam gördüm. Gözlerimi kırptım ve derhal onu tanıdım.

"William!" diye seslendim ve eteklerimi toplayıp onun peşinden koştum.

***

Başta beni duymadı ve şüphelenmek için zamanım oldu, ama çok sürmedi. Başı ve omuzları, o uzun, kararlı adımları... Jamie'den daha zayıftı ve saçları kızıl değil, koyu kestane rengiydi fakat babasının kemik yapısına sahipti. Sonunda beni duydu, arkasını döndü ve o koyu mavi, kedi gözleri şaşkınlıkla açıldı.

"Claire An-" kelimeyi yarıda kesti, yüzü sertleşti ama uzandım ve onun büyük elini ellerimin arasına aldım (ellerimden bütün salgıyı çıkarabildiğimi umuyordum).

"William," dedim, biraz nefes nefese ama gülümseyerek. "Bana istediğin gibi seslenebilirsin, ama senin için eskiden olduğumdan ne eksik ne de fazlayım."

Sert görünümü bu sözümle biraz yumuşadı ve sarsakça başını eğdi. "Sanırım size Bayan Fraser demeliyim, değil mi?" Elini yavaşça çekti. "Neden buradasınız?"

"Ben de sana aynısını sorabilirim- ve muhtemelen daha çok sebeple. Üniforman nerede?"

"Görevimden ayrıldım," dedi biraz sertçe. "Bu şartlar altında, orduda kalmamın çok az bir anlamı varmış gibi göründü. Ve Sör Henry'nin emir eriyken sahip olacağımdan daha fazla hareket özgürlüğü gerektiren bir işim var."

"Benimle sıcak bir şeyler içmeye gelir misin? Bana işinden bahsedebilirsin." Paltosuz çıkmıştım ve serin rüzgâr içime işliyordu.

"Ben-" William kaşlarını çatarak kendini tuttu, sonra düşünceli şekilde bana baktı ve tıpkı Jamie'nin karar verirken yaptığı gibi, bir parmağını burnunun uzun düz köprüsüne sürttü. Sonra tıpkı Jamie'nin yaptığı gibi, elini indirdi ve kendi kendine kısaca kafa salladı.

"Pekâlâ," dedi sertçe. "Aslında, işim senin için... Önem arz edebilir."

Beş dakika sonra Ellis Meydanı'ndaki bir lokantada tarçın ve muskatlı sıcak elma şarabı içiyorduk. Savannah kışın kötü hava şartları açısından -Tanrı'ya şükür ki- Philadelphia gibi değildi, ama bugün soğuk ve rüzgârlıydı, kalaylı kupa ellerimde hoş bir sıcaklıkla duruyordu.

"Seni buraya ne getirdi o zaman, Willie? Ya da sana artık William mı demeliyim?"

"William, lütfen," dedi kuru bir şekilde. "Bu, şimdilik, yasal olarak sahip olduğumu hissettiğim tek isim. Sahip olduğum azıcık haysiyeti de korumak istiyorum."

"Hmm," dedim belirsiz bir şekilde. "William, o halde."

"İşime gelince..." Kısaca iç çekti ve kaşlarının arasındaki boğumu ovaladı. Daha sonra kuzeni Ben'den, Ben'in eşi ve çocuğundan sonra Denys Randall'dan bahsetti ve en sonunda Yüzbaşı Ezekiel Richardson'dan. Bu isim tüylerimi diken diken etti.

Tepkimi fark etti ve suratını buruşturarak başını salladı.

"İşimin seni alakadar edebileceğini söylediğimde bunu kastediyordum. Ba- Lord John dedi ki, onunla evlenmene Richardson'ın seni bir casus olarak tutuklatmayla tehdit etmesi neden olmuş." Yüzü biraz kızardı.

"Öyleydi," dedim olayı hatırlamamaya çalışarak. Aslına bakılırsa, Jamie'nin öldüğüne inandığım o boş, korkunç günlerden sadece parçalar hatırlıyordum. Ancak o anlardan biri, bir buket beyaz gül tutarak 17 Numaralı salonda ayakta durduğum, canlı bir hatıraydı. Yanımda John, ordu papazı ve önümüzde bir kitap vardı. John'un diğer tarafında duran vakur ve yakışıklı William, yüzbaşı üniforması ve parlayan boyunluğuyla, Jamie'ye o kadar çok benziyordu ki sanki hayaleti izlemeye gelmiş gibi bir anlığına başım dönmüştü. Bayılmak ya da odadan çığlık çığlığa

kaçmak arasında kararsız kalıp öylece durdum. John kulağıma fısıldayıp beni nazikçe dürttü. "Ediyorum" sözü ağzımdan çıktı ve çiçekler ellerimden dökülürken sedire yığıldım.

Anılara kapılınca, William'ın ne söylediğini kaçırdım ve odaklanmaya çalışarak başımı salladım.

"Son üç aydır onu arıyordum," dedi bardağını yere koyup ağzını elinin tersiyle silerken. "O yakalanması zor, alçak bir herif. Bu nedenle, onun Savannah'ta olup olmadığını bilmiyorum. Ona dair en son iz Charleston'daydı ve oradan üç hafta önce ayrıldı, güneye doğru gitmiş. Şimdi, bildiğime göre, adam Florida'ya gitmek üzere ya da zaten İngiltere'ye giden bir gemide. Öte yandan, Ameranthus burada ya da en azından ben öyle olduğuna inanıyorum. Richardson, Grey ailesine ve onun bağlantılarına gereğinden fazla ilgi göstermiş gibi görünüyor, o yüzden bir ihtimal... Bu arada, Denys Randall'ı şahsen tanıyor musun?"

Bardağının üzerinden bana dikkatle bakıyordu ve bir parça öfkeyle karışmış bir eğlence hissiyle anladım ki, o isimden bana aniden bahsetmesinin sebebi sahip olabileceğim herhangi bir bilgiyi şaşırtarak benden koparmaktı.

Seni küçük kerata, diye düşündüm. *Böyle bir işin üstesinden gelebilmek için biraz daha pratik yapman gerekiyor, genç adam.*

Gerçekten de Denys Randall hakkında William'ın kesinlikle bilmediği - Denys Randall'ın kendisinin de bilmiyor olabileceği- bir şey biliyordum ancak bu Ezekiel Richardson'ın yerini ve amacını açıklığa kavuşturmayacaktı.

"Onunla hiç tanışmadım," dedim, oldukça dürüst bir şekilde ve elma şarabı almak için bardağımı hizmetçi kıza doğru kaldırdım. "Annesini tanırdım, Mary Hawkins; Paris'te tanışmıştık. Sevimli, tatlı bir kızdı ama onunla son... Otuz.. Hayır, otuz dört yıldır irtibat kurmadık. Söylediklerinden çıkardığım kadarıyla Bay Isaacs'le evlenmiş. Yahudi bir tüccar olduğunu mu söylemiştin?"

"Evet. Randall öyle söyledi- bu konuda yalan söyleceğini sanmıyorum."

"Ben de öyle. Ama bildiğin şey- yani düşündüğün," diye dü-

zelttim, "daha öncesinde Denys Randall ve Ezekiel Richardson birlikte çalışıyor gibi görünürken, şimdi çalışmadıkları mı?"

William sabırsız şekilde omuzlarını silkti. "Bildiğim kadarıyla. Beni Richardson hakkında uyardığından beri Randall'ı görmedim ama Richardson'ı da görmedim."

İçinde yükselen kalkıp gitme isteğini hissedebiliyordum. Parmaklarıyla masanın üstünde hafifçe ritim tutuyordu ve ayağı çarpınca masa hafifçe sallandı.

"Nerede kalıyorsun William?" O gitmeden önce birdenbire sordum. "E- Eğer Richardson'ı görürsem ya da Amaranthus'la ilgili bir şeyler duyarsam. Ben bir doktorum; pek çok kişi beni görmeye geliyor ve herkes bir doktorla konuşur."

Duraksadı ama sonra tekrar omuz silkti, bu seferki son derece hafifti. "River Sokağı'ndaki Hendry'nin Yeri'nde bir oda tuttum."

Sustu, masaya biraz para bıraktı ve kalkmama yardımcı olmak için elini uzattı.

"Biz meydanın yukarısındaki Landrum'da kalıyoruz," dedim gayrı ihtiyari. "Aramak isteyecek olursan. Ya da yardıma ihtiyacın olursa. Yani, ne olur ne olmaz."

William'ın yüzü dikkatle ifadesizleşti, her ne kadar gözleri kibrit ateşi gibi yansa da. Böyle bir görünüşün ardında yatanları deneyimlerle bildiğim için ürperdim.

"Bundan şüpheliyim, Bayan Fraser," dedi kibarca. Sonra elimi kısaca öperek yanımdan ayrıldı.

55

KURBAĞA AVI

22 Aralık 1778

Jamie, Germain'i gömleğinin arkasından sıkıca kavradı ve boş eliyle, meşaleyi tutan Ian'ı çağırdı.

"Önce suyun yüzeyine bak, tamam mı?" diye fısıldadı Ja-

mie, çenesini bataklığın siyah parıltısına doğru kaldırarak. Su, bel yüksekliğinde saz kümeleri ve meşale ışığında parlak yeşil olan daha küçük sazlar tarafından bölünmüştü. Burası derin bir yerdi, Savannah'ın yerlilerinin "hamak" olarak adlandırdıkları -gerçi "tümsek" demek istedikleri açıktı - iki ya da üç tepecik vardı; bunlar bataklığın içindeki kurbağaları ve balıkları koruyan dikenli bir yapıda olan ağaçlar ve çalılarla kaplı küçük adacıklardı.

Bununla birlikte, bataklığın daha dikenli sakinlerinden bazıları hareketliydi ve onlarla karşılaşmak istemezdiniz. Germain, uysal şekilde karanlığa baktı, av zıpkınını sıkıca havaya kaldırmış, harekete hazırdı. Jamie onun kısmen soğuktan ama çoğunlukla heyecandan titrediğini hissedebiliyordu.

Ani bir hareket suyun yüzeyini dağıttı ve Germain ileriye atıldı, yüksek bir haykırışla zıpkınını suya sapladı.

Fergus ve Jamie boğuk çığlıklar attılar, ikisi de Germain'ı bir kolundan kavradı ve öfkeli su yılanı parlak beyaz ağzıyla tıslayıp saldırırken, onu çamurdan geriye doğru çektiler.

Ancak neyse ki yılanın başka yerde işleri vardı ve sinirli şekilde kıvrılarak uzaklaştı. Güvenli bir uzaklıkta olan Ian gülüyordu.

"Komik olduğunu düşünüyorsun, öyle mi?" dedi Germain, titremiyormuş gibi davranmak için somurtarak.

"Evet, öyle," diye onayladı onu Ian. "Gerçi, bir timsah tarafından yensen daha da komik olurdu. Oradakini görüyor musun?" Meşaleyi kaldırdı ve işaret etti; üç metre uzaklıkta suda bir dalgalanma vardı. Germain tereddütle kaşlarını çattı, sonra başını büyükbabasına çevirdi.

"O bir timsah mı?"

"Öyle," dedi Jamie. Su yılanından dolayı kalbi küt küt atıyordu. Yılanlar onun ödünü koparırdı ama timsahlardan korkmazdı. Temkinliydi, evet. Korkmuş muydu? Hayır. "Dalgaların oradaki adadan nasıl geldiğini görüyor musun?"

"Evet." Germain gözlerini kısarak suya baktı. "Yani?"

"Bu dalgalar bizim tarafımıza doğru geliyorlar. Ian'ın işaret ettiği şey de doğru bir açıyla geliyor- tam bize doğru."

Yavaşça olsa da geliyordu.

"Timsahların eti güzel midir?" diye sordu Fergus, düşünceli bir şekilde izlerken. "Bir tanesinde bir kurbağada olandan daha fazla et var, değil mi?"

"Güzeldir ve evet, var." Ian uzaklığı ölçerken ağırlığını diğer ayağına verdi. "Bunlardan birini zıpkınlarla öldüremeyiz ama. Yayımı yanımda getirmeliydim."

"Uzaklaşsak mı?" diye sordu Germain şüpheyle.

"Yok, ilk önce ne kadar büyük olduğunu görelim," dedi Ian, kemerindeki kamayı yoklayarak. Bir peştamal ve çıplak bacakları bir balıkçılınki gibi uzun ve sağlamdı, çamurlu suyun içinde dizine kadar batmış halde duruyordu.

Dördü de büyük bir dikkatle dalgalanmaların yakınlaşmasını, durmasını ve yavaşça biraz daha yakınlaşmasını izlediler.

"Işıktan sersemler mi Ian?" diye sordu Jamie kısık bir sesle. Kurbağalar sersemlerdi; çantalarında, suda donakalan ve onlara neyin vurduğunu anlamadan ölen belki iki düzine boğa kurbağası vardı.

"Sanmam," diye fısıldadı Ian. "Daha önce hiç timsah avlamadım, gerçi."

Suda ani bir parıltı oluştu, dalgalar yayıldı ve iki küçük kızıl, şeytani gözlerin ışıltısı ortaya çıktı.

"*A Dhia*!" dedi Jamie, kötülükten korunmak için bir işaret yaparak. Fergus kancasıyla biçimsiz bir haç işareti yaparak Germain'ı daha da geriye çekti. Ian bile biraz etkilenmiş görünüyordu; elini kamasından çekti ve gözlerini timsahtan ayırmaksızın çamura doğru geri adım attı.

"Bu küçüklerden biri, sanırım," dedi güvenli alana ulaşınca. "Bak, gözleri başparmağımdan büyük değil."

"Onu kötü bir ruh ele geçirmiş olabilir mi?" diye sordu Fergus şüpheyle. "Onu öldürebilsek bile, zehirlenebiliriz."

"Ah, ben öyle düşünmüyorum," dedi Jamie. Şimdi suda hareketsizce dururken onu görebiliyordu, pençeli kısa ayağı yarısına kadar suya batmıştı. Muhtemelen yarım metre uzunluğundaydı ve dişli çenesi belki on beş santimetreydi. Kötü bir ısırıktan fazlasını yapamazdı.

"Bir kurdun gözleri karanlıkta nasıl görünür, biliyor musunuz? Ya da bir keseli sıçanın?" Gençken Fergus'u tabii ki avlanmaya götürmüştü, fakat geceleri çok nadirdi - ve İskoçya'da geceleri avladığınız şeyler genellikle sizden kaçardı, yüzünüze bakmazdı.

Ian, gözlerini küçük sürüngenden ayırmadan başını salladı. "Evet, bu doğru. Kurtların gözleri genellikle yeşil ya da sarı olur ama ben onları meşale ışığı altında kırmızı da gördüm."

"Bir kurdun da bir timsah kadar kolaylıkla kötü bir ruh tarafından ele geçirilebileceğini varsayıyorum," dedi Fergus, biraz ters bir şekilde.

"Kurbağalarını çaldığımızı düşünüyor," dedi Germain kıkırdayarak. Mızrağı tutmaya devam ediyordu ve konuşurken bir şeyi fark etti ve üç dişli kargıyı bir çığlıkla suya daldırdı.

"Yakaladım onu, yakaladım!" diye haykırdı ve timsaha rağmen suya atladı. Avının kesin olarak haklandığını görmek için eğildi, küçük bir çığlık daha attı ve zıpkınını ortalama büyüklükte bir kedi balığını göstererek kaldırdı. Çılgına dönmüş balığın karnı çırpınmalarından dolayı beyaz görünüyordu, dişlilerin açtığı deliklerden ise kanlar damlıyordu.

"Kertenkelede olandan daha fazla et var, değil mi?" Ian zıpkını tuttu, balığı çıkarttı ve öldürmek için kafasına kamasının sapıyla sertçe vurdu.

Herkes bunu izledi ve timsah da karmaşadan telaşa kapılıp ayrılmıştı.

"Evet, bu keyfimizi yerine getirir sanırım." Jamie iki çantayı da kaldırdı, birinin yarısı boğa kurbağalarıyla doluydu ve diğeri de karides ve kerevit yüzünden hâlâ hafifçe kıpırdıyordu. Ian'ın balığı içine atması için çantalardan birini açık tutarken, Germain için de avlanma dualarından bir mısra okudu: "Ne ölü balık ne de günahkâr et yiyeceksin. Ne de ellerinle vurmadığın bir kuşu. Bir tanesi için müteşekkir ol. Dokuzunun yüzüyor olması gerekse de."

Oysa Germain dinlemiyordu; öylece duruyor ve sarıya çalan saçları rüzgârda uçuşuyordu. Başını çevirip, "Grandpère bak!" dedi aceleyle. "Bak!"

Baktılar ve bataklığın ilerisinde olan ama yakınlaşan, güneydeki buruna doğru ilerleyen gemileri gördüler. Yedi, sekiz, dokuz... En az bir düzine, direklerinde kırmızı, kıçlarında mavi fenerleri olan gemiler. Jamie tüylerinin diken diken olduğunu ve kanının donduğunu hissetti.

"İngiliz savaş gemileri," dedi Fergus, şaşkınlıkla.

"Evet, onlar," dedi Jamie. "Eve dönsek iyi olur."

***

Jamie'nin yatağa girdiğini hissettiğimde şafak sökmek üzereydi, soğuktan donmuş cildiyle, tuzlu su, çamur ve bataklık bitkilerinin kokusunu da yanında getirmişti. Ayrıca...

"Bu koku ne?" diye sordum uykulu bir halde, üzerime koyduğu kolunu öperek.

"Kurbağalardır sanırım. Tanrım, sıcacıksın, Sassenach." Daha yakına sokuldu, vücudunu bana bastırarak, geceliğimin boynunu bir araya getiren kurdelenin bağını çözdüğünü hissettim.

"Av iyi geçti, öyleyse?" Ben yardımsever şekilde kalçamı onun bacaklarının arasındaki uyluk boşluğuna doğru hareket ettirdim, zevkle iç geçirdi, nefesi kulağımı ısıttı ve soğuk eli geceliğimden içeri süzüldü.

"Evet. Germain büyük bir kedibalığı yakaladı ve bir torba kerevit ve küçük gri karideslerden getirdik."

"Hımm. O zaman güzel bir akşam yemeği yiyeceğiz." Vücut ısısı hızla benimkiyle dengeleniyordu ve ben hoş bir şekilde uykuya doğru sürükleniyordum- doğru nedenlerden dolayı uyandırılmaya gayet istekli olsam da.

"Küçük bir timsah gördük. Ve bir yılan da."

"Umarım onları yakalamadınız." Yılanların ve timsahların teknik olarak yenilebilir olduklarını biliyordum ancak birini pişirmenin zahmetine değecek kadar aç olduğumuzu düşünmüyordum.

"Hayır. Ah- ve bir düzine askerlerle dolu İngiliz gemileri çıkageldi."

"Bu harik- Ne?" Kolları arasında arkamı döndüm, yüz yüze geldik.

"İngiliz askerleri," diye tekrar etti hafifçe. "Dert etme, Sassenach. Her şey yoluna girecek. Fergus ve ben matbaayı zaten sakladık ve gömecek hiç gümüşümüz yok. Yoksulluğun da böyle bir avantajı var," diye ekledi dalgınca, kalçamı okşarken. "Yağmalanmaktan korkmana gerek yok."

"Bu- burada ne halt ediyorlar?" Döndüm ve yatakta dik bir şekilde oturdum, geceliğimi omuzlarımın üstüne doğru çekerken.

"Eh, Pardloe'nun sana Güney kolonileri için ne planladığını söylemiştin, değil mi? Sanırım buradan başlamaya karar vermişler."

"Neden burası? Neden... Charleston değil? Ya da Norfolk?"

"Eh, İngiliz savaş konseylerinde danışman olmadığım için bilemiyorum," dedi Jamie hafifçe. "Fakat tahminde bulunmam gerekirse, Florida'da hali hazırda çok sayıda birlikleri bulunmasından dolayı olabilir ve o birlikler de bu yeni gruba katılmak için harekete geçeceklerdir. Kral yanlıları, Carolina kıyıları boyunca epey kalabalıklar; eğer ordu Florida ve Georgia'yı ele geçirirse, yerel desteği alarak kuzeye doğru ilerlemek için iyi bir yer edinmiş olacaklar."

"Anladığım kadarıyla her şeyi çözmüşsün." Sırtımı duvara yasladım -yatak başlığı yoktu- geceliğimin kurdelesini bağladım. Çıplak göğsümle, düşman istilasıyla karşılaşmak için hazır hissetmiyordum.

"Hayır," diye kabul etti Jamie. "Ancak yapabileceğimiz sadece iki şey var, Sassenach. Ya kalmak ya da kaçmak. Dağlarda kara kış var; mart ayına kadar geçitleri kullanamayız ve üç çocuk, iki hamile kadın ve sıfır parayla dağda bayırda dolanıp durmamayı tercih ederim. Ve Güney'in geri kalanını işgal etmek için bir üs oluşturmaya çabalamıyorlarsa, şehri yakacaklarından şüpheliyim." Uzandı ve teselli edercesine elini omzumda ve kolumda gezdirdi. "Daha önce işgal altında olan bir şehirde yaşamamış değilsin."

"Hımm" dedim kararsızca, ama haklıydı. Durumun bazı avantajları vardı, en önemlisi şuydu; eğer bir ordu şehri zaptettiyse ona saldırmazdı, sokaklarda çatışma olmazdı. Fakat öte yandan... Şehri henüz ele geçirmemişlerdi.

"Endişelenme," dedi Jamie sakince ve parmağını kurdeleme doladı. "Evlendiğimizde sana benim korumama sahip olduğunu söylememiş miydim?"

"Söylemiştin," diye kabul ettim ve elimi onun elinin üzerine koydum. Elleri büyük, kuvvetli ve kabiliyetliydi.

"Öyleyse gel uzan benimle, mo nighean donn ve bunu kanıtlamama izin ver," dedi ve kurdeleyi çözdü.

***

Bu boydaki kurbağa bacakları gerçekten de tavuk buduna çok benziyordu. Un ve yumurtaya bulanmış, biraz tuz ve karabiber eklenip kızartılmışken, tadı da benziyordu.

"Neden garip hayvanların etinin tadı sıklıkla tavuğun tadına benzetiliyor?" diye sordu Rachel, kocasının tabağa uzanan elinin altından zarifçe bir bacak daha kaparak. "İnsanların vaşaktan timsaha kadar her şeye bunu dediklerini duymuşluğum var."

"Çünkü benziyor," diye cevapladı Ian, bir kaşını kaldırıp çatalını kedibalığına batırarak - o da benzer bir şekilde unlanmış ve kızartılmıştı.

"Eh, eğer bu konu hakkında teori duymak istiyorsan," diye başladım birbirine karışmış sızlanmalar ve kahkahalar korosuna rağmen. Daha ben kas lifi biyokimyası hakkında bir açıklamaya başlayamadan, kapı hafifçe vuruldu. Yemek öyle gürültülü yeniyordu ki merdivendeki ayak seslerini duymamıştım ve şaşırmıştım.

Germain kapıyı açmak için ayağa kalktı ve iki tam üniformalı Kıta Ordusu subayına şaşkınlıkla bakakaldı. Erkekler ayağa kalkarken, sandalyeler içinde zeminde çıkardığı ses odayı doldurdu, Jamie masanın arkasından öne doğru çıktı. Bütün gün ambarda çalışmıştı ve gece yarısı bataklıklarda avlandıktan sonra, yalnızca yalınayak değildi ve aynı zamanda fena halde lekeli, pis bir gömlek ve bazı kısımları giyilmekten aşınmış soluk bir kilt giymişti. Yine de, kimse onun evin efendisi olduğundan şüphe etmezdi. Başını eğip, "Beyler? Hoş geldiniz," dediğinde subaylar şapkalarını çıkartıp başlarını eğerek selam verdiler ve, "Hizmetinizdeyiz, efendim," diye mırıldanarak içeriye girdiler.

"General Fraser," dedi kıdemli subay, Jamie'nin kıyafetlerini süzerken unvanından şüphesi yoktu. "Ben Tümgeneral Robert Howe."

Tümgeneral Howe'u daha önce hiç görmemiştim fakat ona eşlik eden kişiyi tanıyordum ve ekmek bıçağını tutan elim kasıldı. Şimdi bir albay üniforması giyiyordu ve suratı her zamanki gibi unutulacak bir sıradanlıktaydı fakat -yakınlarda Kral'ın ordusunda yüzbaşı olan ve en son Philadelphia'da Clinton Karargâhı'nda görülen- Yüzbaşı Ezekiel Richardson'ı unutacak değildim.

"Sadık hizmetkârınızım, efendim," dedi Jamie, biraz sertçe. "Ben James Fraser ancak artık herhangi bir orduda görevli değilim. Görevimden istifa ettim."

"Anlıyorum, efendim." Howe'un pörtlek gözleri masayı taradı ve bana ulaşmadan önce Jenny, Rachel, Marsali ve küçük kızları gözden geçirdi. İçgüdüsel bir şekilde kafasını salladı ve başıyla beni selamladı. "Bayan Fraser? Sizi iyi gördüm, hanımefendi." Jamie'nin dramatik istifasının ardındaki hikâyeyi duymuştu belli ki.

"Evet, teşekkürler," dedim. "Oradaki kerevite dikkat edin, Albay." Richardson kereviti koyduğum küçük teneke fıçının tam önünde duruyordu. Su ile örtülmüş şekilde 24 saat kalacaklardı ve birkaç avuç mısır unuyla yenmeye hazır hale geleceklerdi.

"Affedersiniz, hanımefendi," dedi Ezekiel Richardson kibarca, kenara çekilerek. Howe'un aksine, esasen erkeklerle alakadardı: bakışlarının bir an için Fergus'un kancasına takıldığını gördüm, gözlerini ondan ayırıp bir memnuniyet havasıyla Ian'a dikti. Jamie'nin soğuk bir ürperti diye adlandırdığı şey sırtımdan aşağı doğru indi. Ne istediklerini zaten biliyordum; bu üst düzeyli bir asker toplama göreviydi.

Jamie de onların amaçlarının farkındaydı.

"Eşim iyi, Tanrı'ya şükürler olsun, General. Sanırım kocasının da bu vaziyette kalmasını ister."

Eh, bu oldukça dobraydı. Howe açıkça daha fazla nezaketin gereği olmadığına karar verdi ve derhal konuşmaya başladı.

"Birtakım İngiliz askeri birliklerinin, şehrin hemen dışına çıkarma yaptıklarının ve hiç şüphesiz şehri işgal edip, ele geçirmeye niyetli olduklarından haberdar mısınız?"

"Haberdarım," dedi Jamie sabırla. "Dün gece gemilerin gelişini izledim. Şehri ele geçirmeye gelince, bence bunu yapmak için gayet iyi bir yere yerleşmişler. Ve eğer sizin yerinizde olsaydım, General -Tanrı'ya şükür değilim- şimdi adamlarımı topluyor ve onlarla şehir dışına doğru ilerliyor olurdum. Başka bir gün savaşmak için yaşamak hakkındaki atasözünü bilir misiniz? Size bir strateji olarak bunu öneririm."

"Sizi doğru mu anlıyorum, efendim?" Richardson gergin bir tavırla söze karıştı. "Kendi şehrinizin savunmasına katılmayı red mi ediyorsunuz?"

"Evet, reddediyoruz." diye araya girdi Ian, Jamie cevap veremeden. Ziyaretçilere düşmanca bir bakışla baktı ve Rollo'nun başına ulaşmak için elini yanına indirdiğini gördüm - parmakları boşluktan başka bir şey bulamayınca sıkıca kıvrıldı. "Burası bizim şehrimiz değil ve burası için ölmeye niyetli değiliz."

Ben Rachel'ın yanında oturuyordum ve onun omuzlarındaki gerginliğin azaldığını hissettim. Masanın karşısında, Marsali'nin gözleri yana doğru kayarak Fergus'unkilerle buluştu ve sessiz bir karı koca iletişimi ve uzlaşma anına şahit oldum. *"Kim olduğumuzu bilmiyorlarsa, onlara söyleme."*

Tıknaz bir adam olan Howe, kelimeleri bulmadan önce ağzını birkaç kez açıp kapadı.

"Dehşete düştüm, beyefendi," diyebildi sonunda, suratı oldukça kırmızıydı. "Dehşete düştüm," diye tekrar etti, gıdısı öfkeyle titrerken. "Muharebedeki yiğitliği, özgürlük davasına bağlılığı ile bilinen birinin, kanlı bir tiranın egemenliğine namertçe boyun eğmesine inanamıyorum."

"Vatan hainliğinden pek farkı olmayan bir seçim," diye söze karıştı Richardson, başını şiddetle sallayarak. Bunu duyunca kaşlarımı kaldırdım ve dik dik suratına baktım ama bakışlarımdan ısrarla kaçındı.

Jamie bir süre işaret parmağını burnunun köprüsüne sürtüp onlara bakarak dikildi.

"Bay Howe," dedi sonunda, elini indirerek. "Emrinizde kaç adamınız var?"

"Şey... Yaklaşık bin kadar."

"Yaklaşık?"

"Altı yüz," dedi Richardson ve aynı anda Howe, "Dokuz yüz!" diye haykırdı.

"Evet," dedi Jamie, etkilenmediği açıktı. "O gemiler rahatça üç bin adam taşıyor olmalı -tam teçhizatlı ağır silahlarla birlikte- ve bütün bir İskoç alayı da onlarla birlikte; karaya çıktıklarında borularını duydum."

Howe'un rengi belirgin bir şekilde soldu. Yine de, metanetliydi ve ağırbaşlılığını korudu. "Şartlar ne olursa olsun, beyefendi," dedi, "savaşmak ve benim himayeme emanet edilmiş şehri korumak benim görevimdir."

"Görevinize olan bağlılığınıza saygı duyuyorum, General," dedi Jamie, oldukça ciddi bir şekilde. "Ve Tanrı sizinle olsun. Ama ben olmayacağım."

"Sizi bedenen buna mecbur bırakabiliriz," diye belirtti Richardson.

"Yapabilirsiniz," diye telaşsızca kabul etti, Jamie. "Fakat hangi amaçla? Eğer birlikleri kumanda etmeyi reddedersem beni buna zorlayamazsınız ve isteksiz bir asker ne işe yarar ki?"

"Bu korkaklık beyefendi!" dedi Howe, bunu patronluk taslamak için olduğu açıktı ama oldukça kötü rol yapmıştı.

"Tanrı yolunuzu açık etsin beyler, ancak evimi terk edin," dedi Jamie.

***

"İyi iş çıkardın, Jamie," dedi Rachel sessizce, askerlerin ayak sesleri merdiven boşluğunda kaybolduktan sonra. "Hiçbir Quaker bu kadar bilgece konuşamazdı."

Jamie dudak bükerek, ona doğru baktı. "Sağ ol," dedi. "Ancak, bir Quaker'ın inancıyla konuşmadığımı biliyorsun."

"Ah, biliyorum," dedi, gülümseyerek. "Fakat, sonuç aynı ve bir Quaker alabileceği her şey için minnettardı. Son kurbağa bacağını yiyecek misin?"

Yetişkinler arasında küçük bir kahkaha tufanı koptu ve askerlerin ziyareti esnasında, beyaz yüzlerle kaskatı şekilde oturan çocuklar, sanki balonmuşlar da birisi içlerindeki havayı salmışçasına rahatlamışlardı ve odada koşuşturmaya başladılar. Kerevit fıçısından endişe ederek, Jenny ve Marsali onları bir şekilde düzene soktu ve onları uyumaları için eve gönderdiler. Marsali, Fergus'u öpmek için duraksadı ve eve yalnız yürürken dikkatli olmalarını istedi.

"İngilizler henüz şehre girmedi, tatlım," dedi Fergus, onu geri öperken.

"Evet, pekâlâ- temkinli olmaktan asla zarar gelmez," dedi ekşi bir sesle.

Geri kalanlarımız bir süre yakın geleceği ve neler yapılabileceğini tartışarak oturduk. Jamie, böyle bir durumda fakirliğin avantajları hakkında haklıydı fakat aynı zamanda...

"Buldukları her çeşit yiyeceği alacaklar," dedim. "En azından ilk başta." Arkamdaki rafa hızlı bir bakış attım; o bizim kilerimizdi ve evin bütün stoğunu taşıyordu; bir küçük bir çömlek domuz yağı, keselerce yulaf ezmesi, un, pirinç, fasulye ve kavrulmuş mısır ve bir bağ soğan, birkaç kurutulmuş elma, yarım teker peynir, küçük bir kutu tuz, bir kap karabiber ve biraz şeker. Ve de küçük mum stokumuz vardı.

"Evet." Jamie başını salladı, kalktı, cüzdanını alıp masaya boşalttı.

"Yaklaşık, on dört şilin. Ian? Fergus?" Ian ve Rachel'ın katkıları 9 şilin, Fergus'un bir gine, iki şilin ve avuç dolusu peniydi.

"Yarın tavernada neler alabileceğine bir bak," dedi Jamie, Rachel'a doğru küçük bir bozukluk yığını iterek. "Sanırım ambardan bir fıçı tuzlanmış balık ayırabilirim. Ve sen, Sassenach- sabah pazarda hızlı olursan, daha çok pirinç ve fasulye almayı başarabilirsin, belki bir but domuz pastırması?" Bakır ve gümüş parçaları önümde ışıldadı.

"Bizim odamızda iyi bir saklama yeri yok," diye gözlemde bulundu Ian, etrafa bakarak. "Burada da. Yengemin küçük muayenehanesine ne dersiniz?"

"Evet, ben de bunu düşünüyordum. Zemini tahtadan ve bi-

nanın iyi bir temeli var. Yarın belki küçük bir saklama yeri yaparım. Muayenehanende askerlerin isteyeceği pek bir şey olmadığını sanıyorum?" Son cümle sorgular biçimde söylenmişti.

"Sadece alkolle yapılan ilaçlar," dedim. Derin bir nefes aldım. "Askerlerden bahsetmişken- size bir şey söylemeliyim. Önemli olmayabilir ama yine de..." Ve onlara Ezekiel Richardson'dan bahsettim.

"Bundan kesinlikle emin misin Sassenach?" Jamie kaşlarını çattı. "O adamın herkeste olabilecek bir yüzü var."

"Hiç hatırlanmaya değer bir suratı yok," diye kabul ettim. "Fakat evet, eminim. Çenesinin o tarafında bir beni vardı; onu hatırlıyorum. Daha çok bana olan bakışlarından dolayı emin oldum. Beni tanıdı, eminim."

Jamie nefes aldı ve düşünceli şekilde yavaşça verdi. Sonra ellerini düz bir şekilde masaya koydu ve Ian'a baktı.

"Yengen geçen gün şehirde oğlum William'la karşılaştı - kazara," dedi sesi dikkatli bir şekilde tarafsızdı. "Onlara, William'ın Richardson hakkında söylediklerini anlat Sassenach, olur mu?"

Ian'ın boğazındaki nabızdan gözümü ayırmadan, anlattım. Rachel da öyle yaptı, bir elini sessizce onun masanın üzerinde sıkılı bir yumruk halinde duran elinin üzerine koydu. Ian ona doğru bir bakış attı, kısaca gülümsedi ve isteksizce yumruğunu gevşetip elini tuttu.

"Peki William burada ne yapıyor?" diye sordu Ian, sesindeki düşmanlığı gizlemeye çalışarak.

"Aslına bakarsan, Richardson'ı arıyordu ama aynı zamanda kuzeninin eşi olan Amaranthus Grey -ya da belki Cowden- isimli bir kadını da arıyor," dedim. "Kızlık soyadını kullanıyor olabilir. İkinizden birinin onun hakkında bir şey duyup duymadığını sormak istemiştim."

Ian ve Rachel başlarını hayır anlamında salladılar.

"Böyle bir ismi hatırlarsın," dedi Rachel. "Fakat William'ın Richardson'ın burada olduğunu bilmediğini mi düşünüyorsun?"

"Bilmediğine eminim," dedim "Richardson da İsyancıların yanına gitmemiş. Görünüşe bakılırsa."

Bir an için bir sessizlik oldu. Arkamdaki fıçıda kerevitlerin hafif tıkırtılarını duyabiliyordum ve mum fitilindeki bir hata hafif bir pat sesine sebep olup alevi dans ettirdi.

"Bu Richardson denen adam sadece taraf değiştirmiş olabilir," diye önerdi Rachel. "Son iki yılda, bağlılığını değiştiren çok fazla kişi tanıdım."

"Olabilir," dedim yavaşça, "Ama mesele şu ki -John onun bir muhbir olduğunu düşünüyor- bir casus ya da bir tür gizli ajan. Ve bu kumaşta birisi taraf değiştirdiği zaman... Bir kere mi yoksa iki kere mi değiştirdiğini sormak zorundasın. Ya da hiç sormamak. Değil mi?"

Jamie düşünürken bir elini masaya koydu. "Evet, pekala," dedi sonunda ve dik oturdu, iç çekerek gerindi. "Eğer bu adamda şüpheli bir şeyler varsa, bunu çok yakında öğreniriz."

"Öyle mi?" diye sordum.

Jamie bana iğneleyici bir gülümsemeyle baktı. "Evet, Sassenach. Seni aramaya gelecektir. Küçük bıçağını yakınında tut, tamam mı?"

56

İŞGAL

29 Aralık

Şafak söktükten hemen sonra, silah sesleri duymaya başladık. Jamie, tıraş olurken sesleri dinlemek için duraksadı. Uzaktan gelen bir gürültüydü; düzensizdi ve mesafeden dolayı boğuluyordu. Fakat top atışını yakından duymuştum ve sesinin kemiklerimde yankılandığını hissettim... Jamie, topçuları benden çok daha yakın bir mesafeden duymuştu ve tıraş bıçağını yere indirdi, ellerini lavaboya dayadı. Titremelerini önlemek için, diye düşündüm.

"Nehirdeki gemilerden top atışı yapıyorlar," dedi sessizce.

"Ve güneyden de karada topçular bombalıyor. Tanrı Howe ve adamlarının yardımcısı olsun." İstavroz çıkardı ve tıraş bıçağını eline aldı.

"Sence ne kadar uzaktalar?" Çoraplarımı giymeye ara vermiştim ve az sonra bir bacağımı geçirdim, yavaşça jartiyerin kopçasını taktım. Jamie başını iki yana salladı.

"Buradan tahmin etmek mümkün değil. Gerçi, az sonra dışarı çıkacağım ve o zaman rüzgarın nereden estiğini anlarım."

"Dışarı mı çıkacaksın?" diye sordum, bu ihtimalden huzursuz olarak. Kuşkusuz, bugün çalışmayacaksın." Denetmen olarak çalıştığı Fadler'ın ambarı nehrin üzerindeydi.

"Çalışmayacağım," dedi Jamie kısaca. "Ancak, Marseli'yi, kız kardeşimi ve çocukları gidip getirmeyi düşündüm. Fergus neler olup bittiğini öğrenmeye gitmiş olacak ve yanlarında bir erkek olmadan yalnız kalmalarını istemiyorum." Dişlerini sıktı. "Bilhassa askerler şehre girerse."

Başımı salladım, bir an için konuşamayarak. İşgal esnasında olan -olabilecek- şeylerin düşüncesi... Tanrı'ya şükür, böyle bir olay başımdan geçmemişti fakat olasılıkların farkında olmak için yeterince şey görmüştüm. Ve hâlihazırda, Binbaşı Prevost isimli bir subayın yönetiminde bir İngiliz bölüğünün, Sunbury çevresindeki kırsal bölgeleri yağmalayıp, sığırları kaçırarak, ahırları ve çiftlik evlerini yakarak Florida'dan yaklaştığı raporları vardı. Ve Sunbury yeterince uzakta değildi.

Jamie gittiğinde ne yapmam gerektiğine karar veremeden, birkaç dakika evin içinde dolandım fakat sonra kendimi topladım ve muayenehaneme hızlı bir ziyaret yapmaya karar verdim. Kıymetli eşyalarımı almak iyi bir fikir olurdu -eşyalarımın büyük bir değeri yoktu; en azından şimdilik ampütasyon testereleri için bir karaborsa bulunmuyordu - ve bu tür ilaçlar ve teçhizat gerekli olabilirdi, tabii eğer-

O 'eğer'i devam ettirmedim ve mütevazı odamıza bakındım. Yalnızca unla tereyağı gibi birkaç temel gıda maddesini ve kolay bozulan yiyecekleri burada saklıyordum; bir süre muhafaza edilebilen her şey artık muayenehanemin zemininin altında gizliy-

di. Fakat eğer Marsali, Jenny ve çocukları belirsiz bir süreliğine ağırlayacaksak birkaç şeyi geri getirsem iyi olurdu.

En büyük sepetimi aldım ve alt kattaki Rachel'ın kapısını çaldım. Kapıyı hemen açtı, dışarı çıkmak için çoktan hazırdı.

"Ian, Fergus'la gitti," dedi Rachel, ben daha soramadan. "Diyor ki milis kuvvetleriyle birlikte savaşmayacakmış ama Fergus onun kardeşiymiş ve güvende olduğunu görmek onun göreviymiş. Buna itiraz edemezdim."

"Ben edebilirdim," dedim dürüstçe. "Bir işe yarayacağını düşünsem çılgınlar gibi ederdim. Oysa bu nefesini boşuna tüketmek olur. Benimle muayenehaneye gelir misin? Jamie, Jenny, Marsali ve çocukları almaya gitti, bu yüzden onlara yiyecekleri birşeyler getirmem iyi olur diye düşündüm."

"Sepetimi alayım."

Sokaklar insanla doluydu, birçoğu eşyalarını alıp sokaklarda at arabaları çekerek şehri terk ediyordu fakat bazıları açıkça yağma peşinde koşuyordu. İki adamın, Ellis Meydanı'nda bir evin camını kırıp içeri girdiklerini gördüm.

Muayenehaneye olaysız bir şekilde ulaştık ama dışarıda iki tane fahişe bekliyordu. Bunlar tanıdığım kadınlardı ve onları Rachel ile tanıştırdım.

"Frengi ilacı istiyoruz, hanımefendi," dedi yapılı bir İskoç kız olan Molly. "Sizde bulunan hepsini."

"Frengi döküntüleri olmasını mı bekliyorsunuz?" Biz konuşurken kapıyı açıyordum, elimdeki penisilin mahsulünün herhangi bir fark yaratmaya yetecek kadar tesirli olup olmayacağını hesaplıyordum.

"İşe yarayıp yaramaması o kadar mühim değil, hanımefendi," dedi uzun, çok zayıf ve çok siyah olan Iris. "Onları askerlere satmayı planlıyoruz."

"Anlıyorum," dedim şaşkın şaşkın. "Peki, o halde..."

Onlara, ücrete tabii tutmayı reddederek sıvı halde bulundurduğum penisilinden verdim. Ancak ailenin ihtiyaç duyması ihtimaline karşı, toz penisilin kalıbını ve Rokfor peynirinden kalanları sakladım - ve Fergus ile Ian, Tanrı bilir neler yapıyor düşüncesiyle kuvvetli bir korku atağı yaşadım. Top atışı dur-

muştu -ya da rüzgârın yönü değişmişti- ama biz eve varırken tekrar başladı, sepetlerimizi kapkaç saldırılarını önlemek için pelerinlerimizin altında taşıyorduk.

Jamie de Marsali, Jenny ve çocukları getirmişti, her biri kıyafet, yiyecek ve yatacak yerleri hazırlamak için ellerinden geleni yapıyorlardı. İşler organize edilirken, uzun bir süre eve tam bir kaos ortamı hakimdi fakat saat üç civarında çay içmek için oturabildik. Jamie, eve ait teknik işlere dahil olmayı reddetti. Belirsiz bir şekilde tanımlanmamış 'iş'lerine bakmak için erkeklik imtiyazını kullanarak ortadan kaybolmuştu ama isabetli içgüdüleri sayesinde, tam da pasta hazırlanırken yeniden ortaya çıktı. Deniztarağıyla dolu büyük bir çuval, bir fıçı un ve bazı haberler getirmişti.

"Muharebe sona erdi," dedi, deniz taraklarını koymak için bir yer ararken.

"Silah seslerinin bir süre önce durduğunu fark etmiştim. Ne olduğunu biliyor musun?" Torbayı aldım ve deniztaraklarım büyük bir gürültüyle boş bir kazana boşalttım ve üstlerine bir kova su döktüm. Akşam yemeğine kadar duracaklardı.

"Tam olarak General Howe'a olacağını söylediğim şey," dedi Jamie ama haklı olmanın yarattığı zevk duygusundan yoksundu. "Campbell -o İngiliz Yarbay Archibald Campbell- Howe ve adamlarının etrafını kuşattı ve onları ağdaki balıklar gibi avladı. Onlara ne yaptığını bilmiyorum ama gece çökmeden birlikler şehrin içinde olur diye düşünüyorum."

Kadınların hepsi birbirlerine baktı ve gözle görünür şekilde rahatladılar. Bu aslında sevindirici bir haberdi. Öyle ya da böyle, İngiliz Ordusu şehirleri işgal etmekte oldukça iyiydi. Vatandaşlar, birliklerin konaklamasına ve erzakların yeniden sorgulanmasına içerleseler de, bunun temelinde yatan neden şuydu: Kamu düzenini korumak için ordunun sizinle yaşamasından başka bir yol yoktu.

"Güvende olacak mıyız o zaman, yani askerler buradayken?" diye sordu Joanie. Kardeşleri gibi gözleri heyecanla parıldıyordu ve yetişkinlerin sohbetini yakından takip ediyordu.

"Evet, çoğunlukla," dedi Jamie ama gözleri Marsali'ninki-

lerle karşılaştı ve o yüzünü buruşturdu. Muhtemelen yeterince güvende olacaktık, askerler işleri düzene sokana kadar yiyecek sıkıntısı yaşanacak olsa da. Bununla birlikte, Fergus ve Bonnie başka bir meseleydi.

"Neyse ki, henüz *L'Oignon*'ı çıkarmamıştık," dedi, Jamie'nin bakışına cevap vererek. "Sadece el ilanları ve büyük sayfaya basılmış gazeteler, tuhaf dini broşürler basılıyordu. Sanırım her şey yoluna girecek," dedi cesurca fakat kendini rahatlatmak istercesine Félicité'nin koyu saçlarına dokunmak için uzandı.

Deniztaraklarından balık çorbası yaptık -çok az sütümüz olduğu için oldukça sulu bir çorbaydı ama onu ufalanmış peksimetle koyulaştırdık ve yeterince tereyağı vardı- Fergus ve Ian, yeni haberlerle heyecandan kızarmış yüzlerle gürültüyle merdivenleri çıkıp geldiklerinde, akşam yemeği için masayı hazırlıyorduk.

"Fark yaratan kişi siyahi bir köleydi," dedi Fergus, bir ekmek parçasını ağzına tıkarken. "*Mon dieu*, açlıktan ölüyorum. Bütün gün yemek yemedik. O adam muharebenin başlamasından kısa süre sonra İngiliz kampına sızdı ve onlara bataklığa giden gizli patikayı göstermeyi teklif etti. Yarbay Campbell İskoçyalı bir alayı gönderdi - boruları duyabiliyorduk, bana Jakobit isyanını hatırlattı." Jamie'ye sırıttı ve o anda on yaşındaki cılız bir Fransız yetim olduğunu görebiliyordum. Yutkundu ve lokmayı suyun yardımıyla midesine yolladı.

"İskoçyalılar," diye devam etti, "ve bazı diğer piyadeler, köleyi bataklığa doğru takip ettiler ve tabii ki saldırının nereden geleceğini bilmedikleri için bir araya toplaşmış olan General Howe'un adamlarıyla karşılaştılar."

Campbell daha sonra başka bir piyade birliğini Howe'un soluna göndermişti. "Görsel olarak anlatmak gerekirse," dedi Fergus, elini sallayarak ve kırıntıları saçarak. "Arkalarını döndüler ve tabii ki, bu manzarayla karşılaştılar ve sonra İskoçyalılar diğer taraftan saldırdılar ve *voilà!*" Parmaklarını şıklattı.

"Howe'un o köleye karşı herhangi bir minnettarlık hissettiğinden şüpheliyim," diyerek söze karıştı Ian, kâsesini balık çorbası kazanına daldırarak. "Ama hissetmeli. Otuz ya da kırk

adamdan fazla kayıp vermedi- eğer teslim olacak kadar akılları olmasa ve kalıp savaşsalardı, büyük ihtimalle hepsi öldürülürdü. Ve o bana mantıklı bir adam gibi gelmedi," diye ekledi dalgın bir şekilde.

"Ordunun ne kadar süre kalacağını düşünüyorsun?" Jenny ekmek dilimliyor ve dilimleri masanın etrafına dağıtıyordu ama kolunun ön kısmıyla alnını silmek için duraksadı. Mevsim kıştı ancak küçük odada şöminenin yanmasından ve odanın içerisinin çok kalabalık olmasından dolayı sıcaklık hızla Türk hamamıyla yarışacak hale gelmişti.

Erkekler bakıştılar. Daha sonra Jamie isteksizce konuştu.

"Uzun bir süre, *a piuthar**."

57

ETKİLİ BİR TEDAVİ

Bunun yapılması şarttı ve şimdi yapılmalıydı. Jamie'nin tedirginliği ve kendi kuşkularımın arasında eter yapma mevzusunu ertelemiştim. Fakat artık bununla ilgilenmeliydim: güvenilir genel bir anestezi olmadan Sophronia'ya gerekli müdahaleyi yapamazdım.

Zaten Bayan Landrum'un devasa sebze bahçesindeki ufak alet edevat odasında yapmaya karar vermiştim. Orası şehir sınırlarının dışındaydı ve her cephesinde, yalnızca kış lahanaları ve kış uykusunda olan havuçlar tarafından işgal edilmiş olan birer dönüm boş arazi vardı. Kendimi havaya uçursam da yanımda başka kimseyi götürmezdim.

Bununla birlikte, bu fikrin Jamie'yi büyük ölçüde rahatlatacağından şüpheliydim, bu yüzden ona planlarımdan bahsetmeyi erteledim. Ne de olsa, gerekli malzemeleri elde edemeyecek olursam... Fakat edebileceğimden şüphem yoktu. Savannah oldukça büyük bir şehir ve ticari bir limandı. İngiltere'den özel maddeler ithal eden birkaç ambarın yanı sıra, şehirde en az üç

* (Gal.) Kız kardeş.

eczane vardı. Birinde, vitriyol yağı olarak da bilinen, sülfürik asit bulunuyor olmalıydı.

Hava serin fakat güneşliydi ve sokakta kırmızı ceketli birkaç asker görünce, İngilizlerin hareket alanlarını güneye çevirmeye karar vermelerinin iklimsel faktörlerle bir ilgisi olup olmadığını merak ettim.

İhtiyar Bay Jameson -yetmiş yaşlarında hayat dolu bir beyefendi- Jameson Eczanesi'ne girdiğimde beni hoş bir şekilde karşıladı. Daha önce ondan ufak bir şifalı ot alışverişi yapma fırsatım olmuştu ve iyi anlaşıyorduk. Ona listemi takdim ettim ve o istediğim şeyleri ararken raflarındaki kavanozları gözlerimle taradım. Dükkânın karşı tarafında, genç Bay Jameson'la tezgâhın altından gösterdiği bir şey hakkında şüphe uyandırıcı biçimde muhabbet eden üç genç asker vardı. Frengi ilacı, diye tahminde bulundum ya da -öngörülerime dayanıp olumlu düşünerek- muhtemelen prezervatifler.

Askerler gizli kapaklı alışverişlerini bitirdiler ve başları önde, kızarmış yüzlerle dışarı sıvıştılar. Mülk sahibinin torunu ve giden askerlerle yaşıt olan Genç Jameson da biraz kızarmıştı ama beni başıyla selamlayarak özgüvenli bir şekilde karşıladı.

"Hizmetinizdeyim, Bayan Fraser! Yardımcı olabilir miyim?"

"Ah, teşekkür ederim, Nigel," dedim. "Listem büyükbabanda. Ancak..." Aklıma bir fikir geldi, belki de askerler sayesinde. "Acaba Bayan Grey'i tanıyor olabilir misin? Adı Amaranthus Grey ve sanırım kızlık soyadı ... Ah, neydi? Cowden! Amaranthus Cowden Grey. Bu ismi hiç duydun mu?"

Yumuşak biçimli kaşlarını düşünceyle çattı. "Ne garip bir isim. Şey- gücendirmek istemedim, efendim. Demek istediğim... Epey egzotik. Oldukça alışılmadık."

"Evet, öyle. Onu tanımıyorum," dedim, "ama bir arkadaşım onun Savannah'ta yaşadığını söyledi ve bana... Şey... Onunla tanışmam konusunda ısrar etti."

"Elbette." Nigel bir süre düşündü ama başını iki yana salladı. "Hayır, üzgünüm, daha önce Amaranthus Cowden isimli birine rastladığımı sanmıyorum."

"Cowden?" dedi Bay Jameson, elindeki birkaç şişeyle ansı-

zın arkadaki odasından çıkarken. "Tabii ki rastladık, evlat. Ya da daha ziyade, rastlamadık; o asla dükkâna gelmez. Ancak iki veya üç hafta önce posta yoluyla getirilen bir talep vardı, şey istiyordu... Ah, neydi o, zihnim bomboş, Bayan Fraser sakın yaşlanmayın, size nasihatim bu- Ah, evet. Gould'un cilt kremi, Villete'ın karın ağrısı suyu, nefesi tatlandırmak için bir kutu pastil ve bir düzine Savon D'Artagnan Fransız sabunu. Bu kadardı." Gözlüklerinin üzerinden bana bir gülüş attı. "Saperville'de yaşıyor," diye ekledi.

"Sen bir mucizesin büyükbaba," diye görev duygusuyla mırıldandı Nigel ve büyükbabasının tuttuğu şişelere doğru uzandı. "Bunları sarayım mı yoksa hanımefendi için bir karışım mı hazırlıyoruz?"

"Ah." Bay Jameson ellerinde tuttuğu şişelere doğru aşağıya baktı, neden orada olduklarını merak edercesine. "Ah, evet! Size sormak istediğim bir şey vardı, Bayan Fraser, vitriyol yağıyla ne yapmayı düşünüyorsunuz? Biliyorsunuz, bu son derecede tehlikeli bir madde."

"Şey, evet, biliyorum." diyerek onu düşünceli bir şekilde süzdüm. Bazı erkekler, bir kadına uygunsuz veya tehlikeli olduğunu düşündükleri bir şeyi satmayı reddedebilirlerdi ama Bay Jameson görmüş geçirmiş birisine benziyordu- ve en azından benim şifalı otlarda uzman olduğumu biliyordu.

"Aklımda ondan eter yapmak var," dedim. Eter bilinen bir maddeydi, biliyordum -birileri onu on sekizinci yüzyılda keşfetmişti ya da bana tıp okulunda böyle olduğu söylenmişti- fakat anestetik kullanımı 19. yüzyılın bir vaktine kadar geliştirilmeyecekti. Aradan geçen bin yılda birinin bu şeyin insanları bayılttığını fark edip etmediğini düşündüm ama kazara onları öldürdüğünü fark ettiyse, bu yüzden deney yapmayı bırakmış olabilirdi...

Her iki Jameson da şaşırmış görünüyordu.

"Eter mi?" dedi Nigel, kafası açıkça karışmış bir halde. "Neden kendiniz yapacaksınız?"

"Neden ben -ne yani, sizde zaten hazırlanmış halinin olduğunu mu söylemek istiyorsun?" diye sordum afallayarak.

Her ikisi de yardımcı olmaktan memnun biçimde başını salladı.

"Ah, evet," dedi Bay Jameson. "Elbette, her zaman stoklarımızda bulundurmuyoruz ancak... Şey... Orduyla birlikte askeri birlikler taşınacaktır ve kuşatma şimdilik yürürlükte olmadığı için deniz taşımacılığında büyük bir artış yaşanacaktır."

"Gemiciliğin artmasının eter satışlarıyla ne ilgisi var?" diye sordum, Bay Jameson'ın ilerleyen yaşın zihin üzerindeki olası etkileri konusunda haklı olup olmadığını merak ederek.

"Hanımefendi," dedi Nigel, "bu deniz tutması için etkili bir tedavi yöntemidir. Bilmiyor muydunuz?"

58

DOĞUŞTAN KUMARBAZ

Aletlerimi üçüncü kez saydım, hiçbirinin son sayımdan bu yana kaçmış olmadığını gördüm, onları temiz bir keten kumaşla örttüm ve güven vermek için hafifçe vurdum- neşterlere veya kendime, emin değildim. İpek ameliyat ipleri, bağırsak ipliklerı, iğneler- Savannah'ta temin edilebilecek en iyi dikiş iğnelerı- yara tamponları, ilaçlı bezler, sargılar, rulo bandajlar. İdrar yolu ve mesaneyi dengede tutmak için sonda görevi görecek ve sidiği ameliyat alanından uzak tutacak olan, dikkatle sünger dokusundan temizlenmiş, pürüzsüzce zımparalanmış ve yavaşça -tahtayı çatlatmayacak kadar- kaynatılmış altı inçlik söğüt dalı. Bağırsak için daha büyük bir tane kullanmayı düşündüm ama oradaki kaygan dokuyu hareket ettirmek için parmaklarımı kullanmanın -süreç boyunca kendimi kesmemeyi ve delmemeyi başardığım sürece- daha iyi olacağına karar verdim.

Rachel ameliyata yardım etmeye geliyordu, onunla bütün aletlerin ve prosedürlerin üzerinden tekrar geçecektim. Ben bir saat erken gelecektim, son hazırlıklarımı tamamlamak, aklımı ve ruhumu önümüzdeki operasyona hazırlamak için bir süre yalnız kalmak istiyordum.

Önümüzdeki operasyonun karmaşıklığı ve riskleri göz önüne alındığında şaşırtıcı derecede sakindim. Başaramasam bile, zavallı çocuğun durumunun eskisinden daha kötü olma ihtimali tartışılırdı- fakat elbette ameliyat, şok, enfeksiyon veya kanama yüzünden ölebilirdi. Abdominal cerrahi, transvajinal tedaviden çok daha tehlikeliydi fakat elimde bulunanlar dikkate alındığında, başarılı bir tedaviye ulaşma şansının fazla olduğunu düşündüm. Ve sonra, ölü bebeğin alındığı kürtaj meselesi vardı: Bunun ne gibi bir hasar vermiş olabileceğine dair hiçbir fikrim yoktu ama eğer herhangi bir hasar varsa, onu düzeltebilirdim.

Otomatik olarak milyarlarca küçük bakteri sporunun yararlı maddelerini salgıladığı penisilin imalathanemin çalıştığı rafa baktım - ya da en azından çalıştığını umduğum, zira Savannah'ta ortaya çıkan ürünü test etmek için zamanım olmamıştı; sıklıkla olduğu gibi, sıvı besi yerimde kullanılabilir penisilinin olduğunun garantisi yoktu. Ancak acımasız bir maliyetle elde ettiğim ve macun yapmak için içine biraz kaynamış süt karıştırdığım, küçük bir parça olgun bir Fransız peynirim vardı; onun yoğun kokusu, eterin sert kokusuyla hakimiyet için savaşıyordu.

Dışarıdaki şehrin seher vakti seslerini, sıradanlıklarının rahatlatıcılığını duyabiliyordum; kaldırımdaki süpürge sesi, at arabalarının nal sesleri, fırıncının oğlunun hızlı adımlarını takip eden davetkâr sıcak ekmek kokusu. Yaşamın basit gerekleri her tür kaostan kısa zamanda bir rutin yaratabiliyorlardı ve Savannah'ın işgali makul derecede kansız geçiyordu.

Sakinliğim bir dakika sonra ameliyathanenin kapısının açılmasıyla bölündü.

"Yardımcı olabilir miyim-" diye söze başladım arkamı dönerken. Sonra ziyaretçimi gördüm ve sözümü hayli düşmanca olan, "Ne istiyorsun?" ile değiştirdim.

Yüzbaşı -hayır, şimdi bir albaydı; vatan hainliğinin yevmiyesi, diye düşündüm- Richardson bana cezbedici bir şekilde gülümsedi, sonra döndü ve kapıyı sürgüledi. Bir çekmeceyi açtım ve küçük ampütasyon testeremi çıkardım; hızlı hareket etmek için yeterince küçüktü ve eğer iyi nişan alırsam dişli kısmı burnunu koparabilirdi.

Ne yaptığımı görünce cazibeli gülümsemesi bir sırıtışa dönüştü ve bana başıyla selam verdi. Bir üniforma giymiyordu -elbette- ancak düzgün ve ciddi bir takım giymişti. Pudralanmamış saçı basit bir şekilde arkadan toplanmıştı. Kimse ona dönüp ikinci bir kez bakmazdı.

"Hizmetinizdeyim, hanımefendi. Telaşlanmayın; ben yalnızca kesintiye uğramayacağımızdan emin olmak istedim."

"Evet, ben de bundan endişelendim," dedim, testereyi sımsıkı kavrayarak. "Lanet olası kapının sürgüsünü aç hemen."

Bir an için bana baktı, bir gözü hesaplarcasına kısılmıştı ancak sonra kısa bir gülüş attı, arkasını döndü ve sürgüyü açtı.

"Daha iyi mi?"

"Daha iyi." Testereyi bıraktım ama elimi ondan fazla uzaklaştırmadım. "Tekrar ediyorum, ne istiyorsun?"

"Pekâlâ, belki de kartlarımı masanıza açmanın vakti gelmiştir diye düşündüm, Bayan Fraser. Ve sizin bir iki el oynamak isteyip istemeyeceğinizi görmek."

"Sizinle oynamak isteyeceğim tek bir oyun var, Albay," dedim, parmaklarımı testerenin sapına vurarak. "Fakat bana kartlarınızı göstermek istiyorsanız, başlayın. Bununla birlikte, hızlı davranmak isteyebilirsiniz- bir saatten az bir süre içerisinde başlamam gereken bir ameliyat var."

"O kadar sürmeyecektir. Başlayabilir miyim?" dedi kaşlarını kaldırarak, taburelerden birini işaret etti. Başımı salladım ve oturdu, oldukça rahatlamış görünüyordu.

"Meselenin özü, hanımefendi, benim bir Asi olduğumdur- ve daima da öyleydim."

"Siz- ne?"

"Şu anda Kıta Ordusu'nda bir albayım - ancak beni ilk tanıdığınızda Philadelphia'da Majestelerinin ordusunda yüzbaşı kılığında bir Amerikan ajanı olarak çalışıyordum."

"Anlamıyorum." Bahsettiği şeyi kavramıştım ama bundan bana hangi akla hizmet bahsettiğini kavrayamamıştım.

"Siz de bir Asisiniz, değil mi?" Bir kaşını sorgulayıcı bir biçimde kaldırdı. O gerçekten de sıradan görünümlü bir adam, diye düşündüm. Eğer bir ajansa, fiziksel olarak bu işe uygundu.

"Öyleyim," dedim ihtiyatla. "Ne olmuş yani?"

"O zaman aynı taraftayız," dedi Richardson sabırla. "Lord John Grey'i seninle evlenmeye ikna ettiğimde, ben-"

"Siz ne?"

"Kuşkusuz size, sizi isyana teşvik edici materyaller dağıtmaktan tutuklatmakla tehdit ettiğimi söylemiştir? Bu konuda beceriksiz olduğunuzu da söylemeliyim," diye ekledi serinkanlılıkla. "Lord hazretleri, size hiçbir kişisel ilgi duymadığı konusunda bana güvence verdi ve sonra ertesi gün sizinle mecburen evlendiler. Lord hazretleri çok cesur bir adam, özellikle de kendi tercihleri göz önüne alındığında."

Sinsi bir biçimde gülümseyerek kafasını kaldırdı ve karnıma soğuk bir mızrak saplandı.

"Ah, biliyorsunuz o zaman," dedi Richardson, suratımı izleyerek. "Bildiğinizi düşünmüştüm. O oldukça ağzı sıkıdır fakat sizin çok kabiliyetli bir kadın olduğunuzu düşünüyorum, özellikle de cinsel konularda."

"Ayağa kalk ve defol," dedim en soğuk sesimle. " Hemen şimdi."

Tabii ki gitmedi ve muayenehanede dolu bir tabanca bulundurmayan öngörü eksikliğime lanet okudum. Bana saldırırsa testere iş görebilirdi ama ona saldırmamanın daha mantıklı olacağını biliyordum.

Onu öldürürsen cesetle ne yapacaksın? diye sordu mantığım. Cesedi dolaba bile sığmazdı.

"Üçüncü ve son kez soruyorum," dedim. "Ne istiyorsun?"

"Yardımınızı," dedi hemen. "Aslında, aklımda sizi bir istihbarat ajanı olarak kullanmak vardı. İngiliz üst komutasıyla aynı sosyal çevrelerde hareket ederek benim için çok değerli olabilirdiniz. Fakat hemen yaklaşmak için fazlasıyla güvenilmez göründünüz, bağışlayın hanımefendi. İlk kocanızın ölümünün yası geçtiğinde arkadaşlığınızı edinebileceğim uysal bir ruh haline bürüneceğinizi ve zamanla bir yakınlığa ulaşıp sizi küçük -ve başlarda masum görünen- istihbaratlarda görev almaya ikna edeceğimi ummuştum."

"'Yakınlık'tan tam olarak neyi kastediyorsunuz?" dedim

kollarımı kavuşturarak. Çünkü sözcük yaygın tabiriyle sadece arkadaşlık anlamına gelse de o hiç de bu tonlamayla kullanmamıştı.

"Siz çok çekici bir kadınsınız, Bayan Fraser," dedi Richardson, bana değer biçen bir şekilde bakarak. "Ve cazibesinin farkında olan birisiniz. Lord hazretleri aşikâr ki bu konuda sizi zorlayamazdı, bu yüzden ..." Küçük düşürücü bir şekilde gülümseyerek omzunu kaldırdı. "Fakat Orgeneral Fraser dirildi, artık bu tür ayartmalara elverişli değilsiniz diye düşünüyorum."

Güldüm ve kollarımı indirdim.

"Kendinizi çok abartıyorsunuz, Albay," dedim düz bir sesle. "Beni değil. Bakın, neden beni sinirlendirmeye çalışmayı bırakıp benden ne istediğinizi ve neden bunu yapacağımı düşündüğünüzü söylemiyorsunuz?"

Richardson hafifçe güldü. "Pekâlâ. İnanması zor olabilir ama bu savaş, savaş meydanında kazanılmayacak."

"Ah, öyle mi?"

"Evet, sizi temin ederim, hanımefendi. Casusluk ve politika ile kazanılacak."

"Oldukça özgün bir yaklaşım olduğuna eminim." Aksanını saptamaya çalışıyordum; İngilizceydi ama oldukça durgun bir aksandı. Londra'dan değil, kuzeyden değil... Eğitimliydi fakat gösterişli değildi. "Siyasi alanda yardımımı talep etmiyorsunuz diye varsayıyorum."

"Hayır, aslında ediyorum," dedi Richardson. "Biraz dolaylı yoldan olsa da."

"Size doğrudan bir yaklaşımı denemenizi öneririm," dedim. "Hastam çok yakında burada olur." Dışarıdaki sesler değişmişti; işe ya da günlük alışverişe giden çıraklar ve hizmetçiler küçük gruplar halinde geçiyorlardı.

Richardson razı olarak başını salladı. "Pardloe Dükü'nün bu savaş hakkındaki görüşlerinden haberdar mısınız?"

Bunu duyunca bir miktar şaşırdım. Aptalca bir şekilde, Hal'in vazifesinin gereklilikleri dışında bir görüşünün olabileceği aklıma gelmemişti. Fakat görüş sahibi bir erkekle tanıştıysam o da Pardloe'nun ikinci dükü, Harold olurdu.

"Doğrusunu isterseniz, daha önce hiç Dük ile siyası konularda fikir alışverişinde bulunmadım. Hatta ne de benim- onun kardeşiyle."

"Ah. Peki... Hanımlar genellikle kendi ilgi alanları dışındaki şeylere ilgi duymazlar- gerçi sizin daha... Diyelim ki... Geniş bir kapasitenizin olabileceğini düşünmüştüm." Keten önlüğüme ve alet tepsisinden cerrahlığın diğer gereçlerine doğru anlamlı bir şekilde baktı.

"Peki ya *onun* siyasi görüşü?" diye sordum kısaca, çıkarımlarını göz ardı ederek.

"Lord hazretleri, Lordlar Kamarası'nda güçlü bir sestir," dedi Richardson, manşetinin çıkmış bir ipliğiyle oynarken. "Ve başta savaş taraftarıyken, son zamanlardaki görüşleri gözle görünür ölçüde... Ilımlı. Hatta sonbaharda ilk bakana onu uzlaşmayı düşünmeye çağıran bir mektup yazdı."

"Ve?" Konunun nereye gittiğine dair en ufak bir fikrim yoktu ve sabırsızlanmaya başlamıştım.

"Uzlaşma, istediğimiz şey değil, hanımefendi," dedi, ipliği koparark kenara fırlattı. "Bu çabalar yalnızca kaçınılmaz olanı geciktirecek ve ümitsizce ihtiyacımız olan halkın isteğiyle çatışacak. Fakat gerçek şu ki, Majestelerinin bu ılımlı bakış açısı benim için yararlı."

"Tanrı aşkına," dedim. "Sadece gelin, lütfen."

Richardson bunu göz ardı etti ve sanki dünyadaki tüm zamana sahipmiş gibi açıklamasına devam etti. "Bir uca ya da öbürüne şiddetle bağlı olsaydı, onu etkilemesi... Zor olurdu. Majestelerini iyi tanımıyor olsam da, ona dair bildiğim her şey onuruna değer verdiğini gösteriyor-"

"Bu doğru."

"Ve neredeyse ailesine verdiği değer kadar," diye bitirdi Richardson. Doğrudan bana baktı ve ilk kez gerçek bir korku belirtisi hissettim.

"Bir süredir dükün erişilebilir aile üyeleri üzerinde bir nüfuz -doğrudan veya dolaylı bir şekilde- edinmeye çalıştım. Diyelim ki bir oğlu ya da bir yeğeni, hatta belki kardeşi elimde olsa, -bizim için avantajlı görünen herhangi bir şekilde- Majestelerinin kamuoyu konumunu etkilemek mümkün olabilirdi.

"Eğer sandığım şeyi öneriyorsan, sana şu an burayı terk etmeni öneririm," dedim, soğukkanlı olduğunu umduğum tehditkâr bir tonda. "Ayrıca, artık Pardloe ailesinden herhangi biriyle bir bağlantım yok," diye ekledim.

Richardson hiçbir neşe belirtisi göstermeden hafifçe gülümsedi. "Yeğeni William, şehirde hanımefendi ve siz dokuz gün önce onunla konuşurken görüldünüz. Ancak, belki de Pardloe ve kardeşinin de burada olduğundan bihabersiniz?"

"Burada mı?" Ağzım bir an için açık kaldı ve onu keskin bir şekilde kapattım. "Ordu ile mi?"

Richardson başını salladı. "Yakınlardaki... Evlilik düzenlemesine rağmen Lord John Grey'le aranızın hâlâ iyi olduğunu öğrendim."

"Onu sizin kanlı ellerinize teslim etmek için herhangi bir şey yapmayacak kadar iyi, tabii aklınızdan geçen buysa."

"Çok korkunç bir şey değil, hanımefendi," diye temin etti Richardson ve dişlerini gösterdi. "Aklımda sadece bilgi alışverişi yapmak var - iki yönlü. Düke ve ailesine hiçbir zarar vermeye niyetim yok; sadece arzu ediyorum ki-"

Niyeti ne olursa olsun belli belirsiz bir kapı sesiyle bölündü ve ardından Bayan Bradshaw'ın başı göründü. Kaygılı şekilde bana ve şüpheli bir şekilde Richardson'a bakıyordu. Richardson boğazını temizledi, ayağa kalktı ve onu başıyla selamladı.

"Hizmetinizdeyim, hanımefendi," dedi. "Ben de tam Bayan Fraser'dan iznimi istiyordum. Size iyi günler." Bana doğru döndü ve dikkatle selam verdi. "En sadık hizmetkârınız, Bayan Fraser. Sizi tekrar görmek için sabırsızlanıyorum. Yakında..."

"Bundan şüphem yok," dedim, öylesine alçak sesle konuşmuştum ki duyduğundan şüpheliydim.

Bayan Bradshaw ve Sophronia odaya girdiler, Richardson çıkarken Sophronia'nın kokusundan iğrenerek istemsizce yüzünü buruşturdu ve bana omzunun üzerinden ürkmüş bir bakış attı ve bu içeri giren Rachel'la şiddetle çarpışmasına neden oldu. Onunla bir-iki adım vals yaptı, nihayet dengesini toplayarak, benim kahkaham eşliğinde zarafetten yoksun şekilde çıktı.

Bu keyifli an muayenehaneme getirdiği huzursuzluğu kıs-

men dağıttı ve Richardson'ı kesin olarak zihnimden uzaklaştırdım. Bugünlük bu kadar Richardson yeterdi, yapmam gereken işler vardı. Sophronia'nın küçük elini ellerimin arasına aldım ve neşesiz yüzüne gülümsedim.

"Endişelenme, canım," dedim. "Seni iyileştireceğim."

***

Modern bir hastane ve ekipmanla ameliyatı transvajinal yoldan yapardım. Fakat şu anki olanaklarım göz önüne alındığında abdominal olması gerekti. Bayan Bradshaw, kenarda bir tabureye endişeli bir şekilde yerleşti -gitmeyecekti ve bayılmayacağını umuyordum- ve Rachel dikkatli biçimde fısıldayarak eter damlalarını sayıyordu. Ben en iyi neşterimi aldım ve Sophronia'nın yeni temizlenmiş karnını kestim. Hamileliğin bıraktığı çatlak izleri geçmekteydi ama çok genç olan teninde hâlâ görülebiliyordu.

İhtiyacım olursa diye ahşap bloklar çivilenerek yapılmış, belirli bir açıyla masaya oturtulan ayak destek kısımları vardı ve uyluklarının arasına sıkıştırılmış bir -ezilmiş sarımsak ve sıcak kovanotu özüyle alkollü bir karışım olan antibakteriyel losyona bulanmış- bir havlu koymuştum. Havlu hoş bir şekilde mutfak gibi kokuyordu ve atık su kokusunu önlüyordu - mikropları da, diye umdum.

Ancak eter her şeyden daha güçlüydü ve on dakika içinde başımda hafif bir dönme hissettim. "Bayan Bradshaw," diye seslendim omzumun üzerinden. "Pencereleri açar mısınız lütfen? Ve de panjurları?" Herhangi bir seyirci çekmeyeceğimizi umdum- ama temiz hava ihtiyacı kaçınılmazdı.

Vesikovajinal fistül, şans eseri oldukça küçüktü ve ulaşılabilir bir pozisyondaydı. Rachel benim için bir eliyle bir retraktör tutuyordu ve diğer eliyle Sophronia'nın nabzını tutuyordu, her birkaç dakikada daha fazla eter ilave ediyordu.

"Sen iyi misin Rachel?" diye sordum. Bugün ondan yardım isterken biraz tereddüt etmiştim; Jenny'ye de sorabilirdim ama soğuk algınlığı denen hastalıktan muzdaripti ve hapşırık, öksürük bir ameliyat asistanından istediğim en son şeylerdi.

"İyiyim," diye cevapladı, sesi pek steril olmayan fakat en azından kaynatılmış olan maskesinin altında biraz boğuklaşmıştı. Bu amaç için Ian'ın bir mendilini kullanmıştı; mendil pembe beyaz renkte damalı bir desene sahipti. Ian'ın giyim zevki oldukça Mohawktı.

"İyi. Baş dönmesi hissedersen bana söyle." Fakat bu durumda ne yapacağıma dair hiçbir fikrim yoktu, belki de Bayan Bradshaw eter damlatma görevini birkaç dakikalığına devralabilirdi...

Omzumun üstünden hızlı bir bakış attım. Bayan Bradshaw taburesinde oturuyordu, eldivenli elleri kucağında sıkıca kavuşturulmuştu. Rengi kâğıt kadar beyazdı ama sabit bir şekilde duruyordu.

"Şimdilik iyi gidiyor," dedim ona, kendi beyaz basit maskemin altından elimden geldiğince güven veren bir ses tonuyla. Maskeler onun sinirini bozuyor gibi görünüyordu ve yutkunarak bakışlarını çevirdi.

Fakat gerçekten de iyi gidiyordu. Soruna sebep olan Sophronia'nın gençliği olsa da, bu aynı zamanda dokularının sağlıklı ve iyi durumda olduğu anlamına geliyordu ve onda kayda değer bir canlılık vardı. Eğer ameliyat başarılı geçerse ve enfeksiyon olmazsa kısa bir sürede iyileşirdi.

Ameliyat yaparken 'eğer'ler başınızın üstünde bir sivrisinek sürüsü gibi uçuşur. Gerçi, çoğunlukla saygılı bir mesafede dururlar, yalnızca arka planda belirsizce vızıldarlar.

"Biri gitti, biri kaldı." diye mırıldandım ve steril bez tomarını peynir losyonuma batırdım ve -biraz şüpheyle- yeni yapılmış dikişin üzerine sürdüm.

"Devam."

Bağırsak onarımı daha kolay olsa da daha nahoştu. Ameliyathane oldukça soğuktu -havada kurum olmasını istemediğim için ateş yakmamıştım- ama ben terliyordum; ter damlaları toplanmış saçlarımdan akarak burnumun kenarından ve boynumdan aşağı doğru iniyordu.

Kızı hissedebiliyordum, onun yaşamı ellerimdeydi, kalp atışları güçlü ve düzenliydi - rahmin yüzeyinde büyük belirgin

bir kan damarı vardı ve onun nabız gibi atışını görebiliyordum. Bir konuda şanslıydı; rahmi delinmemişti ve sağlıklı görünüyordu. Dahili bir yarası olup olmadığını anlayamazdım ama elimi nazikçe organın içinde gezdirdiğimde, bana normal gelmişti. Bir an için, gözlerimi kapadım, daha derinleri hissedince ihtiyacım olduğunu düşündüğüm şeyi buldum. Gözlerimi tekrar açtım, kesik dokulardaki kan sızıntısını sildim ve temiz bir iğneye doğru uzandım.

Anestezi güçlükleri havada uçuşan küçük 'eğer'lerin arasında yer alıyordu ve onlardan birisi aşağıya uçtu ve omzuma kondu. Duvar saatim ya da bir cep saatim yoktu ama ev sahibemizden ödünç alınan küçük bir kum saatini yanımda getirmiştim.

"Ne kadar süre geçti, Rachel?"

"Yirmi dakika." Sesi yumuşaktı. Ona doğru baktım ama o hâlâ sabit bir şekilde duruyordu, gözleri açık haldeki karna dikilmişti. Neredeyse dört aylık hamileydi, kendi karnı hafifçe yuvarlaktı. "Endişelenme," dedim ona kısaca. "Senin başına gelmeyecek"

"Kuşkusuz gelebilir, değil mi?" dedi, yine daha yumuşak bir sesle.

Başımı iki yana salladım. "Doğum yaparken yanında ben olursam gelmeyecek."

Küçük, eğlenmiş bir ses çıkardı ve damlalıklı şişeyi tekrar kaldırdı. "Olacaksın, seni temin ederim, Claire."

Bitirdiğimde Rachel hafifçe titriyordu; ben terden sırılsıklamdım ama en azından geçici bir zafer coşkusu hissediyordum. Fistüller onarılmıştı ve akıntı durmuştu. Ameliyat bölgesini tuzlu suyla yıkamıştım ve organlar parıldamıştı - vücudun güzel ve koyu renkleri dışkıyla kirlenmemişti.

Hepsi yerli yerinde olan organların intizamlı sıklığına hayran olarak bir an için duraksadım. Kateterden gelen, havluyu hafif sarı bir karartıyla lekeleyen küçük soluk bir sızıntı vardı. Modern bir hastanede, iyileşme sürecindeyken kateteri içeride bırakırdım fakat bununla başa çıkmak, idrar torbası olmadan zor olurdu ve aparattan kaynaklanacak tahriş ve enfeksiyon ihtimali, muhtemelen onu içeride bırakmanın yararlarından fazlay-

dı. Onu gözlemleyerek yavaşça vücudundan çıkardım. Birkaç saniye içinde idrar sızıntısı durmuştu ve tuttuğumu fark etmediğim bir nefes verdim.

Aklıma bir şey geldiğinde, kesiği kapatmak için elime ipek iplik geçirilmiş temiz bir iğne almıştım.

"Rachel- bakmak ister misin? Yani, yakından." Sophronia eter almıştı ve hâlâ derin bir şekilde etkisi altındaydı, Rachel onun rengini ve nefesini kontrol etti ve sonra masanın arkasından geçti ve yanımda durdu.

Askeri kamplarda ve savaş meydanlarında gördüklerini göz önüne alınca, kandan ya da organların görüntüsünden rahatsız olabileceğini düşünmemiştim. Ama rahatsız olmuştu.

"Bu-" Yutkundu ve elini çok nazik bir şekilde şişkin karnına koydu. "Çok güzel," diye fısıldadı. "Vücudun oluşumu. Böyle şeylerin olabilmesi."

"Öyle," dedim.

"Fakat zavallı bebeğini düşünmek... Ayrıca kendisi de bir çocuktan farklı değil."

Rachel'a baktım ve gözlerinin yaşlarla dolu olduğunu gördüm. Ve her ne kadar maskeli olsa da yüzündeki düşünceyi anladım: *Benim başıma da gelebilir.*

"Evet," dedim sessizce. "Eterin başına dön, şimdi kesiği kapatacağım." Ancak ellerimi tekrar alkollü su kâsesine batırırken aklıma başka bir şey geldi.

Ah, Tanrım, diye düşündüm, fikirden dehşete kapılarak. Fakat...

"Bayan Bradshaw," dedim. Kadının başı eğik ve soğuktan korunmak için kollarını kendine sarmış halde muhtemelen uyuklayarak oturuyordu. Fakat konuştuğumda başını hızla kaldırdı.

"Bitti mi?" diye sordu. "Yaşıyor mu?"

"Yaşıyor," dedim. "Ve şanslıysa, yaşamaya devam edecek. Ancak ..." Tereddüt ettim ama sormak zorundaydım. Ve bunu ona sormak zorundaydım.

"Kesiği dikmeden önce... Çok küçük bir işlem yapabilirim. Yani Sophronia'nın tekrar hamile kalmasını engelleyecek..."

Bayan Bradshaw gözlerini kırptı. "Yapabilir misiniz?"

"Evet. Yapması kolay bir şey ama bir kez yapıldığında geri alınamaz. O bir daha asla çocuk sahibi olamaz." Yeni bir 'eğer' kümesi oluşmuştu, endişeyle omzumun üstünde vızıldıyordu.

On üç yaşındaydı. Bir köleydi. Ve onu kullanan bir sahibi vardı. Eğer yakında tekrar hamile kalırsa, doğum sırasında ölebilirdi veya neredeyse kesinlikle ciddi bir şekilde zarar görürdü. Bir daha hamile kalması onun için hiçbir zaman güvenli olmayabilirdi - ama hiçbir kadın için hiçbir zaman güvenli değildi. Ve 'asla' büyük bir sözcüktü.

Bayan Bradshaw yavaşça masaya doğru yaklaştı, yarı örtülü vücuda bakarken gözleri seğirdi ama sonra bakışlarını çevirdi - ne bakabiliyordu ne de uzakta kalabiliyordu. Onu uzaklaştırmak için bir elimi kaldırdım.

"Lütfen daha fazla yaklaşmayın."

"O üzülmüştü. Bebek öldüğünde ağladı." Sophronia'nın sesindeki hüznü hâlâ duyabiliyordum; bebeğinin yasını tutmuştu. Nasıl tutmazdı? Ona bu konuda ne hissettiğini bile sormadan bir daha doğum yapma şansını -sonsuza kadar- elinden alabilir miydim?

Yine de...

Bir çocuk dünyaya getirirse, o da bir köle olacaktı; ellerinden alınabilir ve satılabilirdi. Böyle olmasa bile, bir köle olarak yaşayıp ölürdü.

"Çocuk sahibi olamayacak olursa..." dedi Bayan Bradshaw yavaşça. Konuşmayı bıraktı, beyaz, sıska suratından düşüncelerin geçtiğini görebiliyordum; dudakları neredeyse kaybolmuştu, sıkı sıkıya birbirine bastırmıştı. Doğuramadığı takdirde Sophronia'nın değerinin eksileceği gerçeğiyle ilgilendiğini sanmıyordum.

Hamileliğin vereceği zararın korkusu Bay Bradshaw'ın kızı kullanmasını engeller miydi?

Eğer kısır olursa, hiçbir tereddüt hissetmez miydi?

"On iki yaşında olduğu için tereddüt etmemişti," dedim, kelimelerim buz gibi soğuktu. "Bir dahaki sefere Sophronia'yı öldürme ihtimali onu durdurur mu?"

Bayan Bradshaw bana ağzı açık halde dehşetle baktı. Gözlerini kırpıştırdı, yutkundu ve elden ayaktan kesilerek Sophronia'nın kandan sırılsıklam havlularla kaplı vücuduna baktı. Etrafındaki zemin onun sıvılarıyla kaplanmıştı.

"Bence yapmamalısın," dedi Rachel sessizce. Bakışlarını benden Bayan Bradshaw'a çevirdi, bunu kime söylediği açık değildi; belki ikimize de.

"Bebeğin içinde hareket edişini hissetti. Onu sevdi." Rachel'ın sesi titredi, biraz boğuldu. Gözyaşları aktı ve maskesinin altında kayboldu. "O yapamazdı... O..." Durdu, yutkundu ve başını salladı, devam edemedi.

Bayan Bradshaw elini beceriksizce yüzüne götürdü, düşüncelerini görmemi engellemek ister gibiydi. "Yapamam," dedi ve neredeyse kızgın bir şekilde. "Yapamam. Bu benim suçum değil! Denedim- doğru şeyi yapmayı denedim!" Benimle konuşmuyordu: Bay Bradshaw'la mı yoksa Tanrı'yla mı konuştuğunu bilmiyordum.

'Eğer'ler hâlâ oradaydı ama Sophronia da öyleydi ve onu daha fazla bu şekilde bırakamazdım.

"Pekâlâ," dedim sessizce. "Gidin ve oturun, Bayan Bradshaw. Onunla ilgileneceğimi söyledim ve öyle de yapacağım."

Ellerim soğuktu ve ellerimin altındaki vücut çok sıcaktı, nabzı hayat dolu bir şekilde atıyordu. İğneyi aldım ve ilk dikişi yaptım.

59

BOŞ UMUT

Saperville mi? William, Amaranthus Cowden Grey gerçekten var mı yoksa onun Ezekiel Richardson tarafından yaratılmış bir hayal mi olduğunu gerçekten merak etmeye başlamıştı.

Dün Bayan Fraser'ın notunu aldıktan sonra Dikkatli soruşturmalar yapmıştı; gerçekten de Saperville denen bir yer vardı - küçük bir yerleşimdi, Savannah'ın yaklaşık otuz kilometre

güneybatısındaydı. Sorduğu kişi ona "çamlık orman" demişti - üstelik çam ormanı cehennemin komşusuymuş gibi bir ses tonuyla, hem uzaklık hem de vahşi şartlar açısından. Kadını -eğer gerçekten varsa- neyin öyle bir yere götürdüğünü anlayamıyordu

Eğer yoksa... O zaman biri onu uydurmuştu ve böyle bir yanıltma için baş şüpheli Ezekiel Richardson'dı. William, Richardson tarafından daha önce tuzağa düşürülmüştü. Dismal Bataklığı'nda tecrübe ettikleri hâlâ dişlerini gıcırdatmasına sebep oluyordu. Yine de eğer bu olaylar zinciri olmasaydı, ne o ne de Ian Murray Rachel Hunter'la karşılaşabilirdi.

Bir gayretle, Rachel'ı aklından çıkardı -rüyalarının dışında kalamazdı ama uyanıkken onu düşünmek zorunda değildi- ve bulunması zor olan Amaranthus'a döndü.

Saperville hâlâ Savannah'ın dışında binlerce metrekarelik bir alana yerleşik olan Campbell'ın ordusunun diğer tarafındaydı. Bu William'ın kampın içinden dikkat çekmeden geçebileceği anlamına gelmiyordu. Onu tanıyan biriyle karşılaşmayabilirdi ama bu onu kimse sorgulamayacak demek de değildi. Ve her ne kadar gönderildiği iş tehlikesiz de olsa, istediği son şey birine neden istifa ettiğini açıklamak zorunda kalmaktı.

Campbell kuvvetlerini düzenlerken, atı Miranda'yı Savannah'tan çıkarmak için ve onu bir çiftçi ile yaklaşık on beş kilometre kuzeye göndermek için vakti olabilirdi. Atlılar yine de onu bulabilirlerdi ama o an için güvende olurdu. Ordunun açgözlülüğüne aşinaydı -kendisi de atlara ve erzaklara birçok kez el koymuş- Miranda'yı ordunun önüne çıkarmayacaktı.

Parmaklarını masaya vuruyordu ama isteksizce en iyisi Campbell'ın adamlarının etrafından büyük bir daire çizerek Saperville'e yürümeye karar verdi. Orada olan lanet Amaranthus hakkında bir şeyler öğrenmeyecekti, bu kesindi.

Kararını vererek yemeğin ücretini ödedi, pelerinine sarıldı ve yola koyuldu. Yağmur yağmıyordu, bu güzel bir şeydi.

Ocak ayıydı ve günler hâlâ kısaydı; ordunun gerisinden gelen ve ordunun etrafını kuşatan sivil denizinin kenarına geldiğinde gölgeler uzuyordu. Çamaşırcıların arasından geçti, soğuk

havada demliklerinden buhar çıkıyor ve üzerlerinde büyüleyici bir sis gibi küllü sabun asılı duruyordu.

"Katmerlen dert, üzüntü, katmerlen!" diye söyledi fısıldayarak. *"Ateş yan! Kazan fıkırda. Bataklık yılanının kaburga eti, kazanda kayna da piş. Semender gözü ve kurbağa ayağı, yarasa tüyü ve köpek dili..."* Sonrasında ne geldiğini hatırlayamadı.

Çamaşırcıların ilerisinde zemin engebeliydi, bataklık yerler, bodur ağaçlar ve küçük çalılarla kaplanmış daha yüksek olan zemine aralıklı olarak serpiştirilmiş gibiydi - ve tabiri caizse, fahişelere ticaretlerini yapabilmeleri için oldukça belirgin bir şekilde yer sağlıyordu.

Biraz daha uzaktan geçti ve sonunda kendini tam da bataklık gibi olmayan ama bataklıktan çok da farklı olmayan bir zeminde yürürken buldu. Yine de manzara dikkate değer şekilde güzeldi, ışık ve gölge karşıtlıklar yaratıyordu. Hafifçe şişmiş tomurcuklar hâlâ uyuyor ama kışın ölümü ve baharın hayatı arasında dengede duruyordu. Bir anlığına çizebiliyor olmayı diledi ya da şiir yazabilmeyi ama sadece hayran olmak için birkaç saniye duraklayabildi.

Yine de kalbinde hissetti, sadece birkaç saniyesi olmasına rağmen burayı sonsuza kadar hatırlayacaktı, buraya geri gelebilirdi ama sadece zihninde.

Yanından bataklığın bir parçası olduğunu zannederek geçip gidebilirdi, çünkü kız top gibi kıvrılmış, kasvetli tondaki pelerininin kapüşonunu başına örtmüştü. Ama William'ı yolundan alıkoyacak küçük bir ses, kederli bir inilti çıkardı ve kızı böylece gördü, bir sığla ağacının dibinde çamura çökmüş halde.

"Hanımefendi?" dedi merakla William. Kız da onu fark etmemişti, birden doğruldu, gözyaşlarıyla lekelenmiş beyaz yüzünü şok içinde çevirdi, sonra yutkundu ve William'a doğru koştu.

"Wiyum! Wiyum!" Bu Fanny'di, Jane'in kız kardeşi. Yalnız, çamurla kaplanmış ve tamamen histeri içindeydi. William onu sıkıca yakaladı ve parçalara dağılmasın diye tuttu.

"Frances. Frances. Geçti, ben buradayım. Ne oldu? Jane nerede?"

Ablasının adını duyunca Fanny kan donduran bir feryat etti ve yüzünü onun göğsüne gömdü. William da sırtını sıvazladı ve yardımcı olmayı başaramayarak onu hafifçe sarstı.

"Frances! Topla kendini. Tatlım," dedi nazikçe. Kızarmış gözlerini ve şişmiş yüzünü görünce uzun süredir ağladığını anladı. "Bana ne olduğunu söyle ki sana yardım edebileyim."

"Edemezsin," dedi Fanny gözyaşlarının arasında ve alnını onun göğsüne birkaç kere sertçe vurdu. "Edemezsin, edemezsin, hiç kimse edemez!"

"Pekâlâ, buna bakacağız." William onu oturtabileceği bir yer için etrafına bakındı ama görünürde çimen kümeleri ve cılız ağaçlardan daha sağlam bir şey yoktu. "Hadi, hava kararıyor. En azından buradan çıkmamız gerek." Fanny'yi sıkıca ayaklarının üstüne kaldırdı, koluna girdi ve yürümesine yardım etti.

Ordu takipçilerinin kampına gittiklerinde Fanny burnunu çekiyor ama artık ağlamıyordu ve nereye gittiklerine bakıyordu. William kazanından buhar yükselen bir kadından bir kâse sıcak çorba getirdi ve içmesini sağladı.

Boş kâseyi geri götürdü William ve Fanny'nin şimdi en azından daha sakin olduğunu görerek, onu ağaçlı küçük tepeye, oturacak bir yer arayarak çekti. Genç kız kaskatı kesilmişti, korkudan miyavlar gibi küçük sesler çıkarıyordu.

William sabrını kaybederek, eliyle onun çenesini tuttu ve gözlerine bakmasını sağladı. "Frances," dedi düz bir sesle. "Bana neler olduğunu anlat ve bunu şimdi yap. Hatta istersen tek hecelik kelimelerle."

"Jane," dedi ve gözyaşları tekrar akmaya başladı. Koluna sildi ve zorlanarak da olsa olanları anlattı.

"Bir aakadaştı."

"Bir ne? Ah, arkadaş, affedersin. Genelevde, değil mi? Evet mi?"

Fanny başını salladı.

"Maatıların ağasından bakıyoğdu ve Jane'i göğdü..." Yutkundu. "Komutan Hahkness'ın bir aakadaşıydı. Komutan Hahkness öldüğünde o da evdeydi. Jane'i tanıdı."

Bu sözlerle birlikte William'ın içinde bir buz topu oluştu. "Tanıdı mı?" dedi yavaşça. "Adam ne yaptı Fanny?"

O adam -Binbaşı Jenkins demişti- Jane'i kolundan kapmış ve sürüklemiş, Fanny de arkalarından koşmuş. Adam Jane'i şehre götürmüş ve dışında askerlerin beklediği bir eve girmişler. Fanny'yi içeri almamışlar, o da dışarıda beklemek zorunda kalmış ve çok korkmuş. Ama Fanny ayrılmamaya kararlıymış ve bir süre sonra onu göndermeye çalışmaktan vazgeçmişler.

Dışında askerler bekleyen ev Komutan Campbell'ın evi olmalı, diye düşündü William, midesi bulanmaya başlayarak. Görünüşe göre Jenkins, Campbell değilse bile Jane'i kıdemli bir subayın karşısına çıkardı - onu Harkness'ın ölümüyle suçlamak için.

Ona bir duruşma yapma zahmetinde bulunurlar mıydı? Bundan şüpheliydi. Şehir sıkıyönetim altındaydı; ordu -ya da Yarbay Campbell- uygun olduğunu düşündükleri şeyi yapıyordu ve Campbell'ın bir askeri öldürmekle suçlanan bir fahişeye böyle bir yardımda bulunacağından şüpheliydi.

"O şimdi nerede?" William sakin görünmeye devam etmek için kendisini zorladı.

Fanny yutkundu ve burnunu tekrar pelerininin koluna sildi. Bu sırada, neredeyse hiç önemi olmasa da William içgüdüyle kolundan mendilini çıkardı ve ona verdi.

"Onu başka bir eveğ götüğdüler. Şehğin kenarında. Oğada büyük bir ağaç var dışağıda. Sanığım onu asacaklağ Wiyum."

William da asacaklarından korkuyordu. Yavaşça yutkundu ve Fanny'nin omzunu sıvazladı. "Gidip neler öğrenebileceğime bakacağım. Senin burada arkadaşların var mı, yanında kalabileceğin birileri?" Küçük ateşlerin gecenin yaklaşan gölgeleri ortasında parlamaya başladığı ordugâhı işaret etti.

Fanny, dudaklarını sıkıca kapatarak başını evet anlamında salladı.

"Pekâlâ. Git ve onları bul. Sabah ilk ışıklarla geleceğim. Seni bulduğum yerde buluşalım, tamam mı?"

"Tamam," diye fısıldadı Fanny ve küçük beyaz elini onun göğsüne koydu, tam kalbinin üstüne. "Teşekkür edeğim Wiyum."

***

Tek şansı Campbell ile konuşmaktı. Fanny ona Jenkins'in, Jane'i götürdüğü Reynold Meydanı'nın kuzeyindeki büyük gri evi anlatmıştı; orası başlamak için en uygun yerdi.

Sokaklardaki kurumuş çamurun izlerini ve yeşillik parçalarını pelerininden temizlemek için durdu. İstifa ettiğinden artık Campbell'in otoritesi altında değildi. Ve William'ın kendi unvanı hakkında ne hissettiğinin önemi yoktu, yasal olarak hâlâ o unvana sahipti. Dokuzuncu Ellesmere Kontu doğruldu, omuzlarını dikleştirdi ve savaşa gitti.

Üslubu ve konuşması kapıdaki nöbetçileri geçmesini sağladı. Pelerinini almaya gelen hizmetli ona tam anlamıyla dehşet içinde baktı ama onu dışarı atmaya korkuyordu ve onunla ilgilenme sorumluluğunu verecek birini bulmak için ortadan kayboldu.

Devam eden bir akşam yemeği partisi vardı; gümüş ve porselenin çınlamalarını, şişeden dökülen içeceklerin lıkırdamasını ve aniden yükselen nazik kahkahaların böldüğü konuşmaların boğuk uğultularını duyabiliyordu. Elleri terliyordu ve dikkat çekmeden pantolonuna sildi.

Ne söyleyecekti? Yolda mantıklı bir konuşma hazırlamaya çalışmıştı ama şimdi düşündüğünde her şey parçalara ayrılıyor gibi geliyordu. Yine de bir şey söylemeliydi...

Sonra William kalbini bir anlığına durduran bir ses duydu. Hal Amca! Bunu karıştırmış olamazdı; amcası ve babası da hafif ama delici seslere sahipti, kesilmiş kristal gibi temiz ve Toledo çeliği gibi keskinlerdi.

"Sen!" Koridordan uzun adımlarla ilerledi ve yemek odasından çıkan bir hizmetçiyi elinde yengeç kabukları olan servis tabağıyla yakaladı. "Şunu bana ver," diye emretti, tabağı adamın elinden alırken, "içeri geri dön ve Parlode Dükü'ne yeğeninin özel olarak konuşmak istediğini söyle."

Adam ona hayretle baktı ama kıpırdamadı. William, "lütfen" kelimesini ekleyerek isteğini tekrarladı ve karşı koyması durumunda bir sonraki yapacağı şeyin, adamı başından servis tabağı ile sertçe vurmak olduğunu anlatmak için dik dik baktı. Bu işe

yaradı ve adam bir robot gibi dönüp yemek odasına gitti - çok kısa süre sonra amcası, parlak bir kıyafetle ve yüzünde heyecanlı bir ifadeyle odanın kapısında belirdi.

"William! Onunla ne yapıyorsun?" Amcası tabağı William'dan aldı ve bekleme odasının duvarı boyunca sıralanmış altın yaldızlı sandalyelerden birinin altına ittirdi. "Ne oldu? Ben'i buldun mu?"

Yüce İsa, bunu düşünmemişti. Doğal olarak Hal Amca sanıyordu ki... Yüzünü buruşturarak başını salladı.

"Bulamadım, üzgünüm. Sanırım karısının nerede olduğunu biliyorum ama-"

Hal'in yüzünden birkaç duygu geçti; heyecandan hüsrana ve sakinliğe varan bir yolculuktu bu.

"İyi. Nerede kalıyorsun? John'la ben geleceğiz ve-"

"Babam da burada mı?" William bir aptal gibi hissederek ağzından kaçırdı. Eğer unvanıyla ilgili bu kadar hassas olmasa ve ordudakilerden bu kadar sakınmasa, Campbell'ın 46'ncı birliğinin burada olduğunu çoktan öğrenirdi.

"Doğal olarak," dedi Hal sabırsızlıkla. "Başka nerede olabilir?"

"Dottie ile Ben'in karısını arıyor olabilir," diye zekice cevap verdi William. "Dottie de burada mı?"

"Hayır." Amcası sıkılmış görünüyordu ama tamamen değil. "Hamile olduğunu fark etti, bu yüzden John onu haklı olarak New York'a geri götürdü ve pek de haklı olmayarak onu kocasının sorumluluğuna teslim etti. Büyük ihtimalle Washington birlikleri neredeyse şu an o da oradadır, eğer lanet Quakerlar'ın sağduyuları varsa-"

"Ah, Pardloe." İri yarı, yarbay üniforması içinde ve çok süslü bir peruk giymiş bir adam, kapı aralığında belirdi. "Aceleyle dışarı çıktığında hastalanmış olduğunu düşündüm." Yumuşak sesine rağmen, adamın sesinde gizli bir etki vardı - William bunu omurgasına çakılan küçük bir çivi gibi hissetti. Bu Archibald Campbell'dı ve Hal Amca'yla aralarındaki bariz soğukluk, amcasının sandığı gibi kıymetli bir arabulucu olmayabileceğini ona düşündürdü.

Yine de amcası William'ı Campbell'a takdim etti, böylece onu samimiyet kurma endişesinden kurtardı.

"Emrinizdeyim lordum," dedi Campbell ona şüpheyle bakarak. Omzunun üstünden baktı ve büyük bir şarap soğutucusu taşıyan bir çift hizmetli yolundan çekildi. "Sanırım yemek çoktan bitti ama eğer arzu ederseniz hizmetlilere sizin için küçük bir yemek hazırlatayım."

"Hayır beyefendi, teşekkür ederim," dedi William hafifçe eğilerek - yemek kokusu midesinin guruldamasına neden olsa da. "İzinsiz gelip sizinle... Ee... Acil bir konu hakkında konuşmak istedim."

"Elbette." Campbell hoşnutsuz görünüyordu ve bunu saklamak için zahmet etmiyordu. "Sabaha kadar bekleyemez mi?"

"Bekleyebileceğini sanmıyorum beyefendi." Fanny'nin bahsettiği ağaç olduğunu düşünerek kasabanın kenarındaki büyük meşe ağacına baktı. Jane'in cesedi asılı değilse şu an evin yakınlarında bir yerde hapsedildiğini farz etti. Ama bu onu şafak vakti asmayacakları anlamına gelmiyordu. Ordu mahkûmları şafak vakti asmaya bayılırdı; günü doğru bir ruh hali ile başlatmaya...

William zihnindeki birbiriyle yarışan düşüncelerini zaptetti ve tekrar eğildi. "Genç bir kadınla ilgili, beyefendi, anladığım kadarıyla bugün tutuklandı, bir- saldırı şüphesiyle. Ben-"

"Saldırı?" Campbell'ın kaşları peruğunun saçaklarına doğru kalktı. "Bir adamı yirmi altı kez bıçakladı, sonra da soğukkanlılıkla boğazını kesti. Eğer saldırı anlayışınız buysa ben nefret-"

"Bu genç kadın kim lordum?" Hal Amca araya girdi, sesi resmi ve yüzü ruhsuzdu.

"Onun adı Jane," diye başladı William ve durdu, soy isminin ne olduğuyla ilgili bir fikri yoktu. "Ah... Jane..."

"Pocock, olduğunu söyledi," diye araya girdi Campbell. "O bir fahişe."

"Bir-" Hal zorlukla sustu ve gözlerini kısarak William'a baktı.

"O... Benim korumam altında," dedi William elinden geldiğince kararlı bir şekilde.

"Gerçekten mi?" diye ağır ağır konuştu Campbell. Amcasına

eğlenmiş bir küçümsemeyle baktı ve Hal Amca bastırılmış öfkeyle bembeyaz kesildi ama William'a çevirdiği bakışlarındaki öfke pek de bastırılmış değildi.

"Evet. Gerçekten," dedi William, yaptığının zekice olmadığının farkında olarak. "Onun adına konuşmak istiyorum. Ona bir avukat temin edin," diye ekledi. "Eminim ki itham edildiği şeyden dolayı suçlu değildir."

Campbell kahkaha attı ve William kulaklarının yandığını hissetti. Tıpkı kardeşi gibi kusursuz giyinmiş ve biraz meraklı görünen Lord John bu önemli anda gelmeseydi düşüncesizce bir şey söyleyebilirdi.

"Ah, William," dedi Lord John, oğlunu burada görmeyi bekliyormuş gibi. Bakışları hızla bir yüzden diğerine kaydı, konuşmanın konusundan ziyade gidişatından bir sonuç çıkarmaya çalışarak. Neredeyse duraklamadan ileri atıldı ve William'ı sevgi dolu bir şekilde kucakladı.

"Buradasın! Seni gördüğüme çok sevindim," dedi William'a gülümseyerek. "Çok önemli haberlerim var! Bize biraz izin verir misiniz beyefendi?" dedi Campbell'a ve yanıt beklemeden William'ı bileğinden yakaladı, ön kapıyı açtı, onu geniş verandaya çekti ve kapıyı ardından sıkıca kapadı.

"Pekâlâ, bana neler olduğunu anlat ve hızlı ol," dedi Lord John, alçak sesle.

William durumun biraz karışık açıklamasını hızla yaparken, "Yüce İsa," dedi Lord John. Düşünerek bir eliyle yavaşça yüzünü ovuşturdu ve tekrarladı. "Yüce İsa."

"Evet," dedi William hâlâ üzgün ama babasının varlığıyla biraz rahatlamış hissederek. "Campbell ile konuşmayı düşünmüştüm ama sonra Hal Amca burada olunca, umut ettim ki... Ama o ve Campbell görünüşe göre-"

"Evet, onların arasındaki ilişki samimi nefret olarak tanımlanabilir," diyerek Lord John ona katıldı. "Archibald Campbell yüksel ihtimalle Hal'e bir iyilik yapmak istemez, eğer bu cehenneme giden bir arabaya kadar ona şahsen eşlik etmek değilse tabii." Nefesini verdi ve şarabın etkisinden kurtulmak istercesine başını salladı.

"Bilmiyorum William, gerçekten bilmiyorum. O kız- bir fahişe mi?"

"Evet."

"Adamı o mu öldürdü?"

"Evet."

"Ah, Tanrım." Bir an çaresizce William'a baktı sonra omuzlarını dikleştirdi. "Pekâlâ. Elimden geleni yapacağım ama hiçbir şey için söz vermiyorum. Meydanda Tudy adında bir meyhane var. Oraya git ve bekle, burada bulunman tartışmada hiç yardımcı olmayacak."

***

Lord John'un Tudy'ye gelmesi bir saatten az zaman aldı ama sanki sonsuzluk kadar uzun gelmişti. Babasının yüzündeki ifade William'a başarılı olamadığını belli ediyordu.

"Üzgünüm," dedi Lord John, bir giriş yapmadan ve William'ın karşısına oturdu. Dışarı şapkasız çıkmıştı ve saçına düşmüş olan yağmur damlalarını silkti. "O kız-"

"Adı Jane," diye kesti sözünü William. Bu konuda ısrarcı olması, kimsenin ona sadece "fahişe" demesine izin vermemesi önemli görünüyordu.

"Bayan Jane Eleanora Pocock," dedi babası ona katılarak kısaca başını sallayıp. "Görünüşe göre sadece bu suçu işlememiş, aynı zamanda itiraf da etmiş. İmzalanmış bir itiraf var. Onu okudum." Yorgun şekilde bir eliyle yüzünü ovuşturdu. "Kızın tek itirazı Harkness'ı yirmi altı kez bıçaklamış ve boğazını kesmiş olması iddiası üzerine. Dediğine göre onu sadece bir kez bıçaklamış ve o da boğazını kesmeden önce."

"Bana da böyle söylemişti." William'ın boğazı sıkıştı. Babası ona bir bakış attı ama bir şey söylememeyi tercih etti. Yine de ne düşündüğü çok açıktı.

"Küçük kız kardeşini o adam tarafından kirletilmekten korumaya çalışıyordu," dedi William derhal korumacı bir şekilde. "Ve Harkness onu kullanan ahlaksız bir baş belasıydı. Jane'i kullandı, hem de iğrenç bir şekilde! Harkness'ı bundan bahsederken duydum ve bu mideni bulandırdı."

"Tahmin ederim," diye katıldı Lord John. "Tehlikeli müşteriler bu mesleğin risklerinden biridir. Ama bıçaktan başka başvurabileceği başka bir yol yok muydu? Askerlere temin edilen birçok genelevde fahişeleri... Aşırı ısrardan kurtaracak şeyler vardır. Ve Bayan Pocock, Yarbay Campbell'ın söylediğine göre bir... Ee- bir-"

"Pahalı bir parça. Parçaydı."

William körü körüne görmezden geldiği bira kupasına uzandı, büyük bir yudum aldı ve sarsılarak öksürdü. Babası onu anlayışla izledi.

William sonunda nefes aldı ve masanın üstünde sıkılı duran yumruklarına baktı. "Jane ondan nefret ediyordu," dedi sonunda, alçak sesle. "Ve madam onun kız kardeşini Harkness'tan uzak tutamazdı; adam onun bekareti için para ödemişti."

Lord John derin bir nefes aldı ve William'ın yumruk yaptığı ellerinden birini eliyle tutup sıktı.

"O genç kadını seviyor musun William?" diye sordu. Lord John sessizce. Meyhane kalabalık değildi ama kimsenin onları fark etmeyeceği kadar çok kişi vardı.

William çaresizce başını salladı. "Ben- onu korumaya çalıştım. Harkness'tan kurtarmak için. Ben- ben onu o gece için satın aldım. Harkness'ın geri geleceğini düşünmedim ama tabi ki gelecekti," diye bitirdi acı acı. "Her şeyi onun için daha kötü hale getirdim."

"O kızla evlenmek ya da Harkness'ı öldürmek dışında daha iyi hale getirebileceğin bir yol yoktu," dedi Lord John soğuk bir şekilde. "Ve zor durumları çözmek için cinayet işlemeyi tavsiye etmem. Bu karmaşaya yol açar ama evliliğin açacağından fazlasına değil." Ayağa kalktı ve bara gitti, buharı üstünde iki kupa dolusu sıcak rom pançıyla geri döndü.

"İç şunu," dedi birini William'ın önüne iterek. "Üşümüş görünüyorsun."

Öyleydi; uzak bir köşedeki masaya oturmuştu, ateşin yakınlarında değildi ve elini kalay kaba sardığında içeceğinin yüzeyini dalgalandırmaya yeten sağlam, kontrol edilemez bir titreme geçiriyordu. Konserve limon kabuğuyla tatlı, sert ve yakıcı ol-

masına rağmen panç güzeldi ve romun yanı sıra iyi bir brendi ile yapılmıştı. William saatlerdir bir şey yememişti ve içecek birden midesini ısıtmıştı.

Sessiz bir şekilde içtiler - söylenecek ne vardı ki? Jane'i karargâha saldırmadan kurtarmanın hiçbir yolu yoktu ve ne babası ne de amcası onu böylesine umutsuz, aptalca bir hareketi desteklerdi. Bunu hiçbir koşulda yapmazlardı.

"Yine çok kötü değil biliyorsun," dedi Lord John sessizce. "Sonuçta o kız kardeşini kurtardı."

William, konuşmaya gücü yetmeyerek başını salladı. Sabah Fanny'yi görecek ve olanları anlatacaktı- Peki ya sonra? Onun yanında durup Jane'in asılmasını izlemeli miydi?

Lord John ayağa kalktı ve içki almak için bara gidip döndü. William önündeki buharı tüten kupaya ve sonra da babasına baktı.

"Beni tanıdığını sanıyorsun değil mi?" dedi ama sesinde şefkat vardı.

"Evet tanıyorum, William," dedi babası aynı tonda. "Hadi iç."

William gülümsedi ve kalkarak babasının omzunu sıvazladı. "Belki sen içersin. Sabaha görüşürüz baba."

60

SON ÇARE

Yatakta Jamie'nin yanında yatıyordum, uykulu halde Bayan Weisenheimer'ın idrarını benim için toplamasını istediğimi nasıl söyleyeceğimi düşünüyordum. Safra taşından muzdaripti, bunun için elimdeki en etkili tedavi ise ayıüzümüydü. Neyse ki Bay Jameson'ın stoklarında biraz kurutulmuş yaprak vardı. Yine de kullanırken çok dikkatli olunmalıydı, zira bu yapraklar arbutin içeriyordu ki bu hidrolize edilmiş hidrokinondu - çok etkili bir idrar antiseptiğiydi ama tehlikeli şekilde zehirliydi. Diğer yandan... Bölgesel uygulandığı takdirde etkili bir cilt beyazlatıcıydı.

Esnedim ve Jamie'nin muayenchaneye gelip Bayan Wei-

senheimer ile idrarı hakkında Almanca konuşması için zahmet etmeye değmez diye karar verdim. Eğer istesem yapardı ama bundan bahsetmekten vazgeçmezdi.

Bu fikri kafamdan attım ve yuvarlanıp huzur içinde sırtüstü uyuyan Jamie'ye sarıldım, her zamanki gibi dokunuşumla yarı uyanıp eliyle beni okşadı, sarıldı ve birden derin bir uykuya daldı. Doksan saniye sonra kapı çaldı.

"*Ifrinn*!" Jamie birden doğruldu, bir eliyle kabaca yüzünü ovuşturdu ve örtüleri kenara fırlattı. Sızlanarak aynısını daha az atletik bir şekilde yaptım, yataktan sürünerek çıktım ve el yordamıyla örgü terliklerimi aradım.

"Ben bakarım. Muhtemelen benim için geldiler." Gecenin bu saati kapıyı çalan büyük olasılıkla tıbbi ihtiyacı olan biriydi, tuzlu balık ve atlarla ilgili olan biri olamazdı ama şehirdeki askeri işgal göz önünde tutulursa kim olduğunu asla bilemezdiniz.

Kapıyı açıp William'ı solgun ve yabani bir halde kapının önünde bulmayı kesinlikle beklemiyordum.

"Bay Fraser evde mi?" dedi kısaca. "Onun yardımına ihtiyacım var."

***

Fraser hemen giyindi, üstünde kama ve deri çantasının asılı olduğu kemerini alıp beline bağladı. İskoç kıyafetini giyiyordu, William solmuş eski bir ekose şal taktığını gördü. Bir katını omuzlarında topladı, başıyla kapıya doğru işaret etti.

"Karımın muayenehanesine gitsek iyi olur," dedi yumuşakça, ince duvarı işaret edip. "Orada ne yapacağımızı söylersin."

William onu yağmurdan kayganlaşmış sokakta, yanaklarında soğuk gözyaşları gibi akan yağmur damlalarıyla takip etti. Fraser yol boyunca konuşmadı ama bir ordu devriyesi köşeden döndüğünde, William'ı bileğinden yakalayıp iki binanın arasındaki dar boşluğa itti. William, Fraser ile omuz omuza sıkıca duvara yaslandı ve adamın yoğunluğunu, sıcaklığını bir şokla fark etti.

Zihninin derinliklerinde küçükken District Gölü'nün otlaklarında sis içinde kayboluşunun hatırası vardı. Bir çukura düşmüş, üşümüş ve korkmuş halde, siste hayaletlerin seslerini

duyarak uzanmıştı. Ve sonra Mac'in onu bulmasının yoğun rahatlatıcılığı, seyisin kollarının sarmalayan sıcaklığı gelmişti.

Bu hatırayı bir kenara itti William ama ayak sesleri tamamen uzaklaştığında geçmek bilmeyen garip bir his kaldı içinde. Fraser ona takip etmesini işaret ederek gizlendikleri yerden sıyrılıp çıktı.

Küçük muayenehane soğuk ve karanlıktı, bitkiler, ilaçlar ve eski kan kokuyordu. Tatlımsı bir koku da vardı, tuhaf ama tanıdıktı ve bir anlık akıl karışıklığından sonra bunun eter olduğunu anladı; bu kokuyu kuzeni Henry'yi, Claire Anne ve Denzell Hunter ameliyat ederken almıştı.

Fraser arkalarından kapıyı kilitlemiş ve dolapta bir mum bulmuştu. Onu William'a verdi ve aynı dolaptan bir çakmaktaşı çıkarıp mumu hızlı bir şekilde yaktı. Dalgalanan ışık Fraser'ın yüzüne yansıdı ve hatlarını gözler önüne serdi: uzun, düz bir burun ve gür kaşlar, geniş elmacık kemikleri ve güzel, derin bir çene. Bu dikkat çekici benzerliği bu kadar yakından görmek tuhaftı ama o anda William bunda garip bir rahatlık buldu.

Fraser mumu alıp masaya koydu ve iki tabureden birini işaret edip boştakine oturdu. "Anlat bakalım," dedi sakince. "Burası güvenli, kimse duymayacak. Sanırım tehlikeli bir mesele?"

"Ölüm kalım meselesi," dedi William ve derin bir nefes alarak başladı.

Fraser pürdikkat dinledi, gözleri yüzüne sabitlenmişti. William bitirdiğinde bir anlık sessizlik oldu. Sonra Fraser başını salladı, sanki kendisine sallıyor gibi.

"Bu genç kadın," dedi. "O senin neyin oluyor öğrenebilir miyim?"

William ne söyleyeceğini bilemeyerek tereddüt etti. Jane onun neyiydi? Arkadaş değil, sevgili de değil. Ve hatta...

"O- onu ve kız kardeşini korumam altına aldım," dedi. "Ordu ile birlikte Philadelphia'dan ayrıldıklarında."

Fraser bu söyledikleri durumun mükemmel bir açıklamasıymış gibi başını salladı. "Amcanın ve onun alayının işgalci kuvvetlerle birlikte olduğunu biliyor musun? Demek istiyorum ki onun burada olduğunu biliyor musun?"

"Evet. Ben onunla konuştum- Lord John ve Pardloe'yla. Yardımcı olamıyorlar. Ben görevimden istifa ettim," diye eklemeye mecbur hissetti. "Onların neden yardımcı olamadıklarıyla bir ilgisi yok, sadece artık askeri komutaya bağlı değilim."

"Evet, üniforma giymediğini fark ettim," dedi Fraser. Sağ elinin parmaklarını masanın üstüne vurdu ve William şaşkınlıkla yüzük parmağının olmadığını, orada büyük bir yaranın olduğunu fark etti. Fraser onun fark ettiğini gördü.

"Saratoga," dedi başka koşullarda bir gülümseme sayılabilecek bir seğirmeyle.

William bu kelimeyle bir şok hissetti, fark edilmemiş şeyler birden ona geri döndü. Gece boyunca Tuğgeneral Simon Fraser'ın ölüm döşeğinin yanında diz çökmesi ve diğer tarafta uzun bir adamın başında beyaz bir bandajla karanlıkta eğilip tuğgenerale Galce yumuşakça bir şeyler söylemesi, tuğgeneralin de aynı dilde yanıt vermesi.

"Tuğgeneral," dedi William ve aniden durdu.

"Akrabam olur," dedi Fraser. İhtiyatla, *"Ve senin de,"* diye eklemekten kaçındı ama William bu bağlantıyı kolayca kurmuştu. Bunu, bir çakıl taşının suya düşmesi gibi, kederin uzak bir yansıması olarak hissetti ama bu şimdilik bekleyebilirdi.

"Bu genç kadının hayatı seninkine değer mi?" diye sordu Fraser. "Çünkü sanıyorum ki bu senin- diğer akrabalarının..." Adamın ağzının kenarı seğirdi ve William bunun neşeden mi yoksa hoşnutsuzluktan mı kaynaklandığını bilemedi. "Sana yardım etmede başarısız olmalarının altında yatan şey bu."

William kanın yüzüne hücum ettiğini hissetti, umutsuzluğun yerini öfke alıyordu.

"Onlar başarısız olmadı, sadece yardımcı olamadılar. Siz de mi bana yardımcı olamayacağınızı söylüyorsunuz beyefendi? Riske girmekten korkuyor musunuz?"

Fraser ona yatıştırıcı bir bakış attı; William bunu anladı ama umursamadı. Ayakta ve yumruklarını sıkmıştı.

"Rahatsız olma o halde. Ben kendim halledeceğim."

"Eğer yapabileceğini düşünüyor olsaydın, bana hiç gelmezdin evlat," dedi Fraser düz bir şekilde.

"Bana 'evlat' deme, seni, seni-" William hakaret etmekten vazgeçti, sağduyudan dolayı değil de aklına aynı anda gelen birçok hakaretten birini seçememesinden dolayı.

"Otur," dedi Fraser sesini yükseltmeden ama itaat etmemenin düşünülemez -ya da tatsız- olduğunu hissettiren bir emrivaki havasıyla. William ona baktı, göğsü kalkıp iniyordu ama konuşmak için yeterince nefes alamıyordu. Oturmadı ama yumruklarını gevşetti ve hareketsiz bekledi. Sonunda başını sallamayı başardı. Fraser uzun bir nefes aldı ve yavaşça bıraktı.

"Pekâlâ, o halde. Bana onun nerede olduğunu ve şu anki durumu söyle." Kepenkleri kapanmış, çıtalar arasına yağmur sızdıkça nemin siyah renk verdiği pencerelere baktı. "Gece yeterince uzun değil."

***

Nehrin aşağısına, Fraser'ın çalıştığı ambara gittiler. Fraser, William'ı gözcülük yapması için dışarıda bıraktı, yandaki bir kapıyı açtı ve sessizce içeri girdi. Birkaç dakika sonra Fraser, kaba bir pantolon ve ona uymayan bir gömlek giymiş, küçük bir çanta ve iki geniş siyah mendille dönmüştü. Mendillerden birini William'a verdi, kendisininkini ise çapraz katlayıp burnunu ve ağzını kapatacak şekilde bağladı.

"Bu gerçekten gerekli mi?" William da mendili bağladı ama biraz gülünç hissetti, sanki tuhaf bir pantomim için giyinmişti.

"İstersen onu bağlamadan da gelebilirsin," dedi Fraser çantasından yünden örülmüş bir şapkayı çıkarıp hızla kaşlarına kadar indirerek. "Tanınmayı göze alamam."

"Eğer tehlikenin büyük olduğunu düşünüyorsan-" diye başladı William sertçe ama Fraser onu kolunu yakalayarak durdurdu.

"Benim yardımımı istedin," dedi sesi alçak ve kabaydı. "Ama benim korumam gereken bir ailem var. Eğer yakalanırsam onları açlıktan ölmeye terk edemem."

William'ın bunu yanıtlama şansı olmadı; Fraser kapıyı kilitlemiş ve çoktan yürümeye başlamıştı. Yine de William diz yüksekliğindeki sis içinde onu takip ederken bunu yolda düşündü. Neyse ki yağmur durmuştu.

Yine de Jane'in bir fahişe olması ya da onun cinayeti itirafıyla ilgili tek söz etmemişti. Belki de Fraser'ın da kendisi bir suçlu olduğundan bu açıdan bir anlayış hissediyordu.

Ama bu düşünceler şu an bir işe yaramıyordu ve bu yüzden zihninden uzaklaştırdı. Savannah'ın boş meydanında idam ağacının oradaki eve doğru sessizce ve yüzleri örtülü halde hızla ilerlediler.

***

"Hangi odanın onun olduğunu bilmiyorsun sanırım?" diye fısıldadı Jamie William'a. Büyük meşe ağacının altında dolanıyorlardı, sadece ağacın gölgesinde değil aynı zamanda ağacın dallarından sarkan uzun püsküllerinde siste gizlenmişlerdi.

"Hayır."

"Burada bekle." Fraser kendi tarzında kedi gibi gözden kayboldu. Yalnız kalan ve dahası sessizlikten cesareti kırılan William, Fraser'ın yere bıraktığı çantasını karıştırmayı düşündü. Bir sürü sayfa ve tıpalı küçük bir şişede şeker pekmezi buldu.

Fraser gözden kaybolduğu gibi aniden geri döndüğünde hâlâ bunlara kafa patlatıyordu.

"Evin önünde sadece bir nöbetçi var," dedi, William'ın kulağına fısıldamak için iyice yaklaşarak. "Ve üst kattaki biri hariç tüm odalardaki ışıklar söndürülmüş. Yanan tek bir mum var, o da onun odasında olmalı."

"Neden böyle düşünüyorsun?" diye fısıldadı William irkilerek.

Fraser bir an tereddüt etti ama sonra daha da sessizce fısıldadı. "Ben bir geceyi ertesi sabah asılmayı bekleyerek geçirdim. Eğer seçim hakkı tanınsaydı karanlıkta geçiremezdim. Hadi."

İki katlı bir evdi ve büyük olsa da basit bir yapıdaydı. Üst katın arka tarafında iki oda, ön tarafında iki oda bulunuyordu. Üst katın pencerelerinin panjurları açıktı ve arkada, sağdaki odada bir mum ışığı titreşiyordu. Fraser evin çevresinden dolanmak konusunda ısrar etti -çalılardan ağaca, sonra yine çalılara koştukları ciddi bir mesafeydi- zira nöbetçinin pozisyonundan emin olmalıydılar. Adam sırtında misket tüfeğiyle evin önün-

deki verandadaydı. Görünüşünden anlaşıldığı kadarıyla gençti, muhtemelen William'dan da genç. Ve duruşuna bakılırsa son derece dikkatsizdi, bir sorun çıkmasını beklemiyordu.

"Bir fahişenin de arkadaşlarının olabileceğini düşünmediklerini sanıyorum," dedi William mırıltıyla ve karşılığında bir İskoç homurdanması aldı. Fraser işaret etti ve onu evin arkasından dolaştırdı.

Mutfağa ait olan bir pencereyi geçtiler; perde yoktu ve içeride sönmüş bir ateşin hafif ışığını görebiliyorlardı. Bir, belki daha fazla köle ya da hizmetçinin mutfakta uyuyor olması riski vardı ve Fraser'ın da bu varsayımla hareket ettiğini anlayınca memnun oldu. Mümkün olduğunca sessiz bir şekilde bir sonraki köşeyi döndüler.

Fraser kulağını büyük bir pencerenin panjuruna dayadı ama hiçbir şey duymamış gibi görünüyordu. Kamasını panjurun arasına soktu ve sürgüyü zorlukla kaldırdı. William'a gelmesini ve panjura yaslanmasını işaret etti, sürgünün birden düşmemesi için tutarak ve ortak bir çabayla -ki bunu dışarıdan izleyen birine muhtemelen komik bir pantomim gösterisi gibi görünürdü- lanet panjuru çok fazla gürültü olmadan açmayı başardılar.

Pencere ise perdeliydi -ki bu iyiydi- ama mandallı pencere kanadı Jamie'nin kamasına teslim olmadı. Devasa İskoç terliyordu; alnını silmek için bir an şapkasını çıkardı, sonra tekrar taktı ve çantadan şeker pekmezi şişesini alıp tıpasını açtı ve yapış yapış şuruptan eline biraz döktü. Pencerenin bir camına sürdü ve bir sayfa alarak cama yapıştırdı.

William ne yaptığına hiçbir anlam veremiyordu ama Fraser kolunu geri çekti ve cama sert bir yumruk attı. Küçük bir çatlama sesinden başka gürültü olmadan kırıldı ve parçalanmış cam pekmezli sayfaya yapıştığından kolaylıkla temizlendi.

"Bunu nereden öğrendin?" diye fısıldadı William, etkilenmiş bir şekilde ve Fraser'ın maskesinin altından memnun şekilde güldüğünü duydu.

"Bunu bana kızım öğretti," diye fısıldadı yanıt olarak, sonra da cam ve sayfayı yere bıraktı. "Bunu bir kitapta okumuştu."

"Bu-" William aniden durdu, kalbi de öyle. "Senin... Kızın. Yani- bir kız kardeşim mi var?"

"Evet," dedi Fraser kısaca. "Onunla tanışmıştın. Hadi." Camdaki delikten uzandı, mandalı kaldırdı ve pencereyi itti. Pencere yağlanmamış menteşelerin beklenmedik gıcırtısıyla açıldı.

"Kahretsin!" dedi William mırıldanarak.

Fraser bir şey söyledi, William bunun Galce olduğunu varsaydı ama zaman kaybetmedi. Fraser, William'ı duvara doğru ittirdi ve tıslar gibi, "Burada bekle!" deyip karanlıkta kayboldu.

William kalbi hızla atarak kendini duvara yapıştırdı. Verandanın ahşap merdivenlerinden aşağı inen hızlı adımları, sonra nemli zeminde daha hafif darbelerle gelişini duyabiliyordu.

"Kim var orada?" diye bağırdı bekçi evin çevresinden dönerken. William'ı görerek tüfeğini omuzladı ve nişan aldı. Fraser karanlık sisten öfkeli bir hayalet gibi geldi, çocuğu omzundan yakaladı ve kafatasının arkasına bir taşla vurarak onu yere serdi.

"Acele et," dedi Fraser alçak sesle, çenesiyle açık pencereyi işaret ederek nöbetçiyi yere bırakırken. William vakit kaybetmeden kendini eve attı, neredeyse hiç ses çıkarmadan eşikten geçerken, mobilyaların belirsiz şekillerinden çıkardığı kadarıyla oturma odasının halısının üstüne çömeldi. Görünmeyen bir saat karanlıkta bir yerde suçlarcasına tik tak sesleri çıkarıyordu.

Fraser açık pencereden geçmek için hazırlandı ama birden durup dinledi. Ama tik tak sesleri çıkaran saat haricinde evde ses yoktu ve yavaşça içeri zıpladı.

"Bu evin kimin olduğunu bilmiyorsun?" diye fısıldadı William'a.

William başını hayır anlamında salladı. Bu bir subayın konaklama yeri olmalıydı ama bu subayın kim olduğuna dair bir fikri yoktu - muhtemelen disiplin konularından sorumlu bir yetkiliydi. Herhalde Campbell, Jane'i burada kampın hapishanesine bir alternatif olarak tutuyordu. Ne kadar da düşünceli bir hareketti.

Gözleri hızla karanlığa alıştı; iki metre ileride koyu bir dikdörtgen vardı - kapı. Fraser da bunu gördü ve William'ın sırtında duran eliyle, onu oraya doğru itti.

Ön kapıda baklava şeklinde bir cam vardı ve buradan içeri yer döşemesinin koridor boyunca uzandığını gösterecek kadar ışık giriyordu. Kapının yakınındaki gölgelerde merdivenin basamakları saklıydı ve saniyeler sonra sessizce merdivendeydiler, iri yarı iki adamın olabildiği kadar hızlı ve sessiz bir şekilde yukarı çıkıyorlardı.

"Buradan." William önden gidiyordu ve Fraser'a sola dönerken işaret etti. Kanı şakaklarında zonkluyordu ve zar zor nefes alıyordu. Maskeyi parçalayıp çıkarmak ve hava almak istiyordu ama şimdi olmazdı... Henüz değildi.

Jane. Nöbetçinin seslendiğini duymuş muydu? Eğer uyumuyorsa onlar merdivendeyken duymuş olmalıydı.

Sahanlık penceresiz ve çok karanlıktı ama Jane'in kapısının altından sızan hafif bir mum ışığı vardı - Tanrı'ya bunun Jane'in odası olması için dua etti. Bir elini kapının çerçevesinde dolaştırarak kapı kolunu buldu ve elleriyle çepeçevre sardı. Kilitliydi ama kapıyı zorlarken eli anahtara değdi, hâlâ kilitteydi.

Fraser arkasındaydı, nefes alışını duyabiliyordu. Bitişikteki odada birisi güven veren bir düzenlilikle horluyordu. Nöbetçi dışarıda yeterince uzun beklediği sürece...

"Jane!" diye fısıldadı cesaret edebileceği kadar yüksek sesle, dudaklarını kapı ve pervazın arasındaki boşluğa koyarak. "Jane! Benim, William. Sessiz ol!"

Kapının diğer tarafından hızlı bir nefes sesi duyduğunu düşündü, bu kulaklarında uğuldayan kendi kanı da olabilirdi. Muazzam bir dikkatle kapıyı kendine doğru çekti ve anahtarı çevirdi.

Mum küçük bir komodinin üstünde duruyordu, kapıdan giren hava akımında alevi titriyordu. Güçlü bir bira kokusu vardı içerde; kırık bir şişe yerde duruyordu, dalgalanan ışıkta kahverengi cam parıldıyordu. Yatak darmadağınıktı, çarşaflar yatağın yarısından sarkıyordu... Jane neredeydi? Onu köşede korkmuş bir halde bulmayı bekleyerek döndü. Önce elini gördü. Yatağın dibinde yerde yatıyordu, kırık şişe yanındaydı, beyaz eli uzanmış, sanki yalvarırmış gibi yarı açıktı.

"*A Dhia*," diye fısıldadı Fraser onun arkasından ve şimdi kanın birayla karışmış metalik kokusunu alabiliyordu.

William ne zaman dizlerinin üstüne çöktüğünü ya da onu nasıl kollarının arasına alıp taşıdığını hatırlamıyordu. Jane ağır, gevşek ve kabaydı, tüm zarafeti ile sıcaklığı gitmişti ve yanakları avuçlarında buz gibiydi. Sadece saçları hâlâ Jane gibiydi; mum ışığında parlıyorlardı ve yumuşacıktı.

"Buraya *a bhalaich*." Bir el omzuna dokundu ve William düşünmeden döndü.

Fraser maskesini boynuna indirmişti, yüzü ciddi ve kararlıydı. "Çok fazla vaktimiz yok," dedi yumuşakça.

Konuşmadılar. Çarşafları sessizce düzelttiler, kanlı olanların üstüne temiz bir yorgan örttüler ve onu üstüne yatırdılar. William kendi mendilini suyla ıslattı, Jane'in yüzündeki ve ellerindeki kan lekelerini temizledi. Bir an tereddüt etti ama sonra mendili vahşice ikiye yırttı ve kızın bileğini sardı sonra da ellerini göğsüne yerleştirdi.

O anda Jamie Fraser elinde kamasıyla yanında belirdi.

"Kız kardeşi için," dedi ve eğilip parlak kestane rengi saçlardan bir bukle kesti. Bunu yırtık pırtık pantolonunun cebine koydu ve sessizce dışarı çıktı. Merdivenlerin Fraser'ın adımlarıyla gıcırdadığını duydu ve Jane ile vedalaşması için kendisini yalnız bıraktığını anladı.

Mum ışığında ilk ve son defa genç kızın yüzüne baktı. İç organları oyulup çıkarılmış bir geyik gibi bomboş hissetti. Ne söyleyeceğine dair bir fikri olmadan elini tuttu ve sadece ölülerin duyabileceği kadar alçak bir sesle gerçeği söyledi.

"Seni kurtarmak istedim, Jane. Affet beni."

61

SON TÖREN

Jamie şafak vaktinden hemen önce eve geldi, yüzü bembeyazdı ve soğuk içine kadar işlemişti. Uyumamıştım. O Willi-

am ile gittiğinden beri uyuyamıyordum ve onun ayak seslerini gıcırdayan merdivenlerde duyunca sürekli ateşte kaynayan kazandan sıcak suyu aldım, önceden yarısına kadar ucuz viski ile bir kaşık bal koyduğum ahşap kupaya kepçeyle boşalttım. Buna ihtiyacı olacağını düşünmüştüm ama ne kadar ihtiyacı olacağıyla ilgili fikrim yoktu.

"Kadın bileğini kırık bir şişe ile kesmiş," dedi ateşin yanındaki bir tabureye çökerken, omuzlarına örtülmüş bir yorgan ve büyük ellerine tutuşturulmuş sıcak bir kupa vardı. Titremesini durduramıyordu.

"Tanrı ruhunu huzur içinde tutsun ve umutsuzluk günahını affetsin." Gözlerini kapadı ve hafızasından o mumla aydınlanmış odada gördüklerinin hatırasını yok etmek istermiş gibi şiddetle kafasını salladı. "Ah, Tanrım, zavallı kadın."

Jamie'yi yatağa yatırdım ve onu ısıtmak için yanına kıvrıldım ama o zaman da uyuyamadım. Uyuma ihtiyacı hissetmedim. Gün ağardığında yapılması gereken şeyler vardı ve o şeylerin sabırlı bir kalabalık gibi beklediklerini hissedebiliyordum. William. Ölen kız. Ve Jamie kızın kız kardeşiyle ilgili bir şey söylemişti... Ama şu anda zaman durgundu, gecenin zirvesinde dengedeydi. Jamie'nin yanında yattım ve nefes alışını dinledim. Şu anda bu yeterliydi.

***

Ama güneş her zamanki gibi doğdu.

William yanında çamur içinde, yıldırım çarpmış bir ağaç gibi görünen bir kızla geldiğinde, ben kahvaltı için yulafı karıştırıyordum. William daha iyi görünmüyordu ama eskisi gibi parçalara ayrılmak üzere değildi.

"Bu Frances," dedi William boğuk bir sesle, geniş elini onun omzuna koyarak. "Bunlar Bay ve Bayan Fraser, Fanny." Kız o kadar ince kemikliydi ki William'ın elinin altında sendelemesini bekledim ama olmadı. Bir an sonra tanıştırıldığını fark etti ve sarsıntılı bir şekilde başıyla selam verdi.

"Otur tatlım," dedim gülümseyerek. "Yulaf lapası neredeyse hazır ve bal ile kızarmış ekmek de var."

Kirpiklerini kırpıştırarak bana baktı. Gözleri kırmızı ve şişti, saçları eski püskü bir başlığın altında düz ve cansızdı. Çok büyük bir şokta olduğundan hiçbir şeyi idrak edemediğini düşündüm. William ise kesilmek için bağlanmış bir öküz gibi sersemlemiş görünüyordu. Onlar için ne yapacağımı bilemeyerek kararsızca Jamie'ye baktım. Birinden diğerine baktı, sonra da kalktı ve sessizce kızı kollarına aldı.

"İşte *a nighean*," dedi usul usul kızın sırtını okşarken. Gözleri Willie'ninkiler ile buluştu ve aralarında bir şey geçtiğini gördüm - bir soru soruldu ve yanıtlandı. Jamie başını salladı. "Ona göz kulak olacağım," dedi.

"Teşekkür ederim. Onu... Jane." dedi William zorla. "Ben onu- defnetmek istiyorum. Olması gerektiği gibi. Ama sanırım ben... Talep edemem."

"Tamam," dedi Jamie. "Biz hallederiz. Git ve yapman gerekenleri yap. Dönebildiğin zaman da dön."

William bir süre daha durdu, kenarları kızarmış gözleri kızın sırtına dikilmişti, sonra birden çıktı. Onun ayak sesleriyle Frances, öksüz kalmış bir yavru köpek gibi küçük, umutsuz bir inilti çıkardı. Jamie onu göğsünde iyice tutarak daha sıkı sarıldı.

"Geçecek *a nighean*," dedi yavaşça, gözleri William'ın çıktığı kapıya dikilmişti. "Artık evindesin."

***

Onu Komutan Campbell'ı görmeye götürene kadar Fanny'nin dilinin tutulmuş olduğunu fark etmemiştim. O ana dek pek konuşmamıştı, yalnızca evet hayır anlamında başını sallamış, geri çevirme ya da minnettarlık belirten küçük hareketler yapmıştı.

Campbell bizi karşılamak için kalktığında, "Ten benim kız kardetimi öldürdün!" dedi yüksek sesle. O da gözlerini kırpıştırdı ve geri oturdu.

"Bundan şüpheliyim," dedi Campbell ona dikkatle bakarak. Fanny ağlamıyordu ama sanki birisi ona defalarca tokat atmış gibi yüzü kızarmış ve şişmişti. Yine de dimdik durdu, küçük

yumrukları sıkılıydı ve adama bakıyordu. Campbell da bana baktı. Ben hafifçe omuz silktim.

"O öldü," dedi Fanny. "O tenin mahkûmundu!"

Campbell ellerini birleştirdi ve boğazını temizledi. "Kim olduğunu sorabilir miyim çocuk? Ve kız kardeşinin kim olduğunu?"

"Onun adı Frances Pocock," dedim aceleyle. "Kız kardeşinin adı Jane Pocock'tu, ki anladığım kadarıyla... Dün akşam sizin nezaretinizdeyken ölmüş. Cenaze için kardeşinin cesedini istiyor."

Campbell bana sevimsizce baktı. "Haberler hızlı yayılıyor. Peki siz hanımefendi?"

"Aile dostuyum," dedim mümkün olduğunca düz bir şekilde. "Adım Bayan James Fraser."

Yüzü biraz değişti; bu ismi daha önce duymuştu. Bu muhtemelen iyi değildi.

"Bayan Fraser," dedi Campbell yavaşça. "Adınızı duymuştum. Şehrin fahişelerine frengi ilaçları hazırlıyorsunuz, değil mi?"

"Hazırladığım... Diğer ilaçların yanında, evet," dedim, benim tıbbi uygulamalarımı tanımlayışına şaşırarak. Yine de bu ona Fanny ile aramda mantıklı bir bağlantı sunmuş gibi göründü, zira başını sallayarak bir bana bir ona baktı.

"Pekâlâ," dedi yavaşça. "Ben bilmiyorum- ee- cesedi nereye-"

"Kız kardetime 'cetet' deme!" diye bağırdı Fanny. "Onun adı Jane!"

Komutanlar bağırılmaya alışık değildirler ve Campbell de bir istisna gibi görünmüyordu. Köşeli yüzü kızardı ve kalkmaya hazırlanarak ellerini düz bir şekilde masaya koydu. Daha koltuktan kalkamadan yardımcısı geldi ve mesafeli bir şekilde öksürdü.

"Affedersiniz efendim, Yarbay Lord Grey size görmek istiyor."

"Gerçekten mi?" Bu Campbell için hoş bir haber değil gibi görünüyordu ama benim için öyleydi.

"Gerçekten meşgulsünüz efendim," dedim çabucak, Fanny'yi kolundan tutarak. "Daha sonra geleceğiz." Ve kovulmayı beklemeden kızı ofisten neredeyse dışarı sürükledim.

Hakikaten John bekleme odasındaydı üniformasının içindeydi. Yüzü sakindi ve diplomatik bir havada olduğunu gördüm ama beni gördüğü anda ifadesi değişti.

"Burada ne yapıyorsun?" dedi düşünmeden. "Ve..." Fanny'ye baktı. "Bu da neyin nesi?"

"Jane'i biliyor musun?" dedim üniformasının kolunu tutarak. "Dün gece ona olanları?"

"Evet, ben-"

"Cenaze için onun cesedini istiyoruz. Yardım edebilir misin?"

Elimi kolundan nazikçe çekti ve kolunu düzeltti.

"Edebilirim, evet. Aynı iş için buradayım. Haber göndereceğim-"

"Seni bekleyeceğiz," dedim çabucak, emir subayının bana doğru kaşlarını çatarak baktığını görünce. "Dışarıda. Gel Fanny!"

Dışarıda, resmi ön bahçeye konulmuş süslü bir bankta bekleyecek bir yer bulduk. Fundalıklardan Japon güneş şemsiyeleri gibi fırlamış birçok palmiye ağacıyla kışın bile güzel bir yerdi ve hatta gidip gelen birkaç askerin varlığı bile bozamadı bu zarif huzuru. Yine de Fanny huzur içinde değildi.

"O kimdi?" diye sordu eve bakmak için dönerek. "Jane'den ne ittiyor?"

"Ah... O William'ın babası," dedim dikkatle. "Adı Lord John Grey. Sanırım onun gelmesini William istedi."

Fanny bir an gözlerini kırpıştırdı, sonra dikkat çekecek kadar delici kahverengi gözlerini bana çevirdi; kenarları kızarmış ve kanlanmıştı ama kesinlikle zekâ doluydu.

"Wiyum'a benzemiyor" dedi. "Bay Fvater, Wiyum'a çok benziyor."

Ona baktım. "Gerçekten mi?" dedim. "Bunu fark etmemiştim. Bir süre konuşmasak seni rahatsız eder mi Fanny? Düşünmem gerekiyor."

***

Yaklaşık on dakika sonra John dışarı çıktı. Etrafına bakarak basamaklarda durakladı ve ben de el salladım. Bizim oturduğumuz yere geldi ve hemen resmi bir şekilde eğilip Fanny'ye selam verdi.

"Emrinizdeyim Bayan Frances," dedi. "Komutan Campbell'dan öğrendiğime göre siz Bayan Pocock'un kardeşisiniz. Lütfen başsağlığı dileklerimi sunmama izin verin."

John çok basit ve dürüstçe konuştu, bu sırada Fanny'nin gözlerinden yaşlar boşaldı.

"Onu alabiliv miyim?" dedi hafifçe. "Lütfen?"

John lekesiz pantolonlarını umursamadan yere diz çöktü ve onun elini avucuna aldı. "Evet, canım," dedi. "Elbette alabilirsin." Kızın elini okşadı. "Ben Bayan Fraser ile konuşurken bir dakika burada bekleyebilir misin?" Ayağa kalktı ve sonradan aklına gelerek geniş bembeyaz bir mendili kolundan çıkarıp hafifçe eğilerek kıza verdi.

"Zavallı çocuk," dedi elimi alıp koluna geçirerek. "Ya da çocuklar- diğer kız da on yedi yaşından daha büyük değil." Çiçekli boş alanın arasındaki taş döşeme yoldan birkaç adım ilerledik, ta ki işitme mesafesinin dışında kalana kadar. "Anlıyorum ki William, Jamie'nin yardımını istemiş. Yapmamasını umsam da isteyebileceğini düşündüm, tabii ikisinin de iyiliği için."

John'un yüzü gölgelendi ve gözlerinin altında mavi lekeler vardı; anlaşılan o da huzursuz bir gece geçirmişti.

"William nerede, biliyor musun?" diye sordum.

"Bilmiyorum. Şehrin dışında bir işi olduğunu söyledi ama bu akşam dönecek." Omzunun üstünden eve baktı. "Ben ayarladım her şeyi... Jane için, onunla ilgilenilsin diye. Kilise mezarlığına gömülemez tabii-"

"Tabii," diye mırıldandım, bu düşünceye sinirlenerek. O bunu fark etti ama boğazını temizleyip devam etti.

"Küçük, özel bir kabristanı olan bir aile tanıyorum. Sessiz bir defin için ayarlayabileceğime inanıyorum. Çabucak tabii. Yarın, çok erkenden?"

Kendimi tutarak başımı salladım. Bu onun hatası değildi.

"Çok iyisin," dedim. Endişe ve uykusuzluk beni etkilemişti; etraftaki her şey tuhaf şekilde boyutsuz görünüyordu; sanki ağaçlar, insanlar ve bahçe mobilyaları sadece boyanmış bir zemine yapıştırılmışlardı. Yine de bu geçsin diye başımı salladım; söylenecek daha önemli şeyler vardı.

"Sana bir şey söylemem gerek," dedim. "Keşke söylemesem ama oldu işte. Birkaç gün önce Ezekiel Richardson muayenehaneme geldi."

"Yapmıştır." John ismi duyunca sertleşti. "Burada ordu ile birlikte değil tabii? Ben-"

"Evet ama senin ordunla değil." Ona olabildiğince kısa bir şekilde Richardson'ın ne olduğunu -ya da ne olduğunun meydana çıktığını; Tanrı bilir ne zamandan beri İsyancı bir casustu- ve Hal ile genel olarak Grey ailesine karşı niyetini anlattım.

John yüzü kararlı bir hale bürünürken sessizce dinledi, Richardson'ın, Hal'in politik faaliyetlerini etkileme planını anlattığımda yine de ağzının kenarı kıvrıldı.

"Evet, biliyorum," dedim soğukça bunu gördüğümde. "Onun gerçekten Hal ile tanıştığını sanmıyorum. Ama önemli olan şey..." Tereddüt ettim ama bilmesi gerekiyordu.

"Seni biliyor," dedim. "Senin ne... Olduğunu. Yani senin-"

"Ne olduğumu," diye tekrarladı John ifadesiz bir şekilde. O ana kadar gözleri yüzüme sabitlenmişti ama şimdi uzaklara bakıyordu. "Anlıyorum." Derin bir nefes aldı ve yavaşça verdi.

John seçkin bir askerdi ve onurlu bir beyefendiydi, soylu bir ailenin ferdiydi, aynı zamanda eşcinseldi ve bu zamanda idamlık bir suçtu. Bu bilginin ona ve ailesine kötülük yapmak niyetinde olan bir adamın ellerinde olması... John'a, derin bir çukurun üstünde, ucunu Richardson'ın tuttuğu gergin bir ipte durduğunu göstermiştim.

"Üzgünüm John," dedim usulca. Koluna dokundum ve o da elini kısaca benim elimin üstüne koydu, nazikçe sıktı ve gülümsedi.

"Teşekkür ederim." Ayağının altındaki taş döşemeye baktı, sonra başını kaldırdı. "Onun nasıl elde ettiğini biliyor musun-

yani bu bilgiyi?" Sakin konuştu ama bereli gözünün altında minik bir seğirme vardı. Parmağımı onun üstüne koymak, durdurmak istedim. Ama yapabileceğim bir şey yoktu.

"Hayır." Uzaktaki banka baktım. Fanny hâlâ oradaydı, başını eğmiş, küçük bir figürdü. Bakışımı tekrar John'a çevirdim.

"Son bir şey daha. Hal'in gelini, şu tuhaf isimli genç kadın-"

"Amaranthus," diye tamamladı ve küçümseyerek güldü. "Evet, ne olmuş ona? Ezekiel Richardson'ın onu kendi niyetleri için bulduğunu söyleme."

"Yapsa şaşırmazdım ama büyük ihtimalle yapamadı," dedim. Ona Bay Jameson'dan öğrendiklerimi anlattım.

"William'a önceki gün söyledim," dedim. "Ama bunca şeyin içinde..." Fanny, Jane, Komutan Campbell ve başka birkaç şeyi de kapsayan bir el hareketi yaptım. "Saperville'e onu aramak için gitmeye vakit bulduğuna şüpheliyim. Bahsettiği işin bu olduğunu düşünmüyorsun, değil mi?" diye sordum bu fikirle sarsılarak.

"Tanrı bilir." Bir eliyle yüzünü ovuşturdu, sonra doğruldu. "Gitmeliyim. Hal'e söylemem gereken bir şeyler var. Bu... Değil, sanmıyorum," dedi yüzümü görünce. "Ama açıkçası bilmesi gereken şeyler var ve hemen bilmesi gerekiyor. Tanrı seni korusun canım. Yarınla ilgili haber göndereceğim." Elimi tuttu, nazikçe öptü ve bıraktı.

Onu giderken izledim, sırtı dümdüz, ceketinin kırmızı rengi kış bahçesinin grileri ve soluk yeşilleri arasında kan gibi parlaktı.

***

Jane'i sıkıcı, soğuk bir günün sabahında defnettik. Gökyüzü alçaklardaki gri bulutlarla doluydu ve denizden nemli bir rüzgâr esiyordu. Şehrin dışındaki büyük bir eve ait küçük özel bir mezarlıktı.

Fanny ile birlikte hepimiz geldik; Rachel ve Ian, Jenny, Fergus ve Marsali - hatta kızlar ile Germain de. Biraz endişelendim, çünkü kendilerini Henri-Christian'ın ölümünün yansımalarını hissetmekten alıkoyamadılar. Ama ölüm hayatın bir gerçeğiydi ve yaygın bir gerçekti, neyse ki yetişkinlerin arasında

solgun dursalar da sakinleşmişlerdi. Fanny ise tamamen uyuşuk olduğundan sanırım çok sakinleşmemişti; küçük vücudundaki olabilecek tüm gözyaşlarını dökmüştü, bembeyaz ve gergindi.

John geldi, üniformasını da giymişti (alçak sesle, olur da birisi merak eder de bizi rahatsız eder diye giydiğini açıkladı bana). Tabut yapan kişinin elinde sadece yetişkinler için olanlardan vardı ve Jane'in örtülü vücudu kelebek kozası gibi görünüyordu. Fanny kız kardeşinin yüzüne son bir kez bakmayı reddetti ve ben de öyle düşündüm.

Ne bir rahip ne de papaz vardı; sonuçta bu bir intihardı ve bu yer sadece saygı ile kutsanmıştı. Toprağın son kalanı da kürekle atıldığında sessizce durup bekledik, sert rüzgâr saçlarımızı ve giysilerimizi uçuşturuyordu.

Jamie derin bir nefes aldı ve mezarın başına gitti. Galce bir ilahi olan *Ölüm Ağıdı*'nı söyledi ama Fanny ve Lord John'un hatırına İngilizce.

Evine gidiyorsun bu gece, kış evine,
Sonbahar, ilkbahar ve yaz evine;
Evine gidiyorsun bu gece, ebedi evine,
Daimi yatağına, daimi uykuna.

Uyu sen, uyu ve uzaklaş kederinle,
Uyu sen, uyu ve uzaklaş kederinle,
Uyu sen, uyu ve uzaklaş kederinle,
Uyu, sevgili, aile ocağının kayasında.

Ölümün gölgesi yüzüne serili, sevgili,
Ama Zarafetin İsa'sının eli senin üzerinde;
Acılarına teslis vedasına yakınlığında
Mesih önünde duruyor ve aklında huzur ile.

Jenny, Ian, Fergus ve Marsali son dörtlüğü Jamie ile birlikte mırıldandı.

Uyu, ey uyu tüm huzurların huzurunda,
Uyu, ey uyu hidayetin hidayetinde,
Uyu, ey uyu tüm sevgilerin sevgisinde,
Uyu, ey sevgili, hayatın Yaratıcısında,
Uyu, ey sevgili, hayatın Tanrısında!

Gitmek için dönene kadar William'ı görmemiştim. Mezarlığı çevreleyen ferforje parmaklıkların hemen dışında duruyordu. Siyah bir pelerinin içinde uzun ve hüzünlü görünüyordu, rüzgâr saçının siyah kuyruğunu savuruyordu. Sırtı ahır kapısı kadar geniş, çok büyük bir kısrağın dizginlerini tutuyordu. Mezarlıktan Fanny'nin elini tutarak çıktığımızda bize doğru geldi, at da onu takip etmek zorunda kaldı.

"Bu Miranda," dedi Fanny'ye. Yüzü beyaz ve kederle parçalanmıştı ama sesi sabitti. "Miranda artık senin. Ona ihtiyacın olacak." Fanny'nin güçsüz elini aldı ve dizginleri avucuna koyup parmaklarını üstüne kapattı. Sonra bana baktı, saçının tutamları yüzünün önünde uçuşuyordu. "Ona göz kulak olur musunuz Claire Anne?"

"Tabii ki oluruz," dedim boğazım düğümlenerek. "Sen nereye gidiyorsun William?"

O zaman çok hafifçe gülümsedi. "Bu pek önemli değil," dedi ve yürüyüp gitti.

Fanny, Miranda'ya tam bir idrak eksikliği ile bakıyordu. Dizginleri nazikçe ondan aldım, atın çenesini okşadım ve Jamie'yi bulmak için döndüm. Parmaklıkların ardında Marsali ile konuşuyordu; diğerleri çoktan dışarı çıkmıştı ve Ian ile Fergus da Lord John ile konuşuyordu. Jenny ise hepsi Fanny'ye bakan çocuklara yol gösteriyordu.

Jamie biraz kaşlarını çattı ama sonunda başını sallayıp eğilerek Marsali'yi alnından öptü ve dışarı çıktı. Miranda'yı gördüğünde bir kaşını kaldırdı ve ben de açıkladım.

"Evet, tamam," dedi Fanny'ye bir bakış atarak. "Bir tane daha olsa nedir ki?" Sesinde tuhaf bir ton vardı ve ben de sorgular şekilde ona baktım.

"Marsali, Germain'i alabilir miyim diye sordu," dedi Fan-

ny'yi kendine doğru çekip korurcasına kucakladı, sanki bu çok sıradan bir şeymiş gibi.

"Gerçekten mi?" Omzumun üstünden ailenin geri kalanına baktım. "Neden?" Hepimiz konuyu bir gece önce tartışmıştık ve Savannah'ı terk etmek için bahara kadar bekleyemeyeceğimize karar vermiştik. İşgal edilmiş şehirde Fergus ve Marsali'nin gazetelerini yayımlamayı sürdürmesine imkân yoktu ve Komutan Richardson'ın varlığıyla bu yer belirgin şekilde tehlikeli olmaya başlamıştı.

Hep birlikte Charleston'a gidebilirdik, Fergus ve Marsali'yi oraya yerleştirebilirdik ve sonra kalanımız kuzeye, Wilmington'a gidebilirdi, ki orada martta karlar erimeye başladığında dağlara yolculuk etmek için kendimizi hazırlamaya başlardık.

"Sen söyledin onlara, Sassenach," dedi Jamie boşta olan eliyle Miranda'nın yelesini kaşırken. "Savaşın ne olacağını ve ne kadar süreceğini. Germain çıkıp da her şeyin ortasına daldığında reşit olmuş olacak. Marsali savaş döneminde olan türde şeylerin yaşandığı bir şehirde başıboş kalırsa, onun zarar göreceğinden endişeleniyor. Tanrı bilir, belki de dağlar daha güvenli değildir." Orada olan birkaç olayı hatırlayarak yüzünü buruşturdu. "Ama her şeyi hesaba katınca, onun askere alınabileceği ya da İngiliz donanmasına katılabileceği bir yerde olmaması daha iyi."

Eve giden çakıllı yola baktım. Germain, annesi, büyükannesi, Rachel ve kız kardeşinden ayrılıp Lord John ile konuşan Ian ve Fergus'a katıldı.

"Tamam, o bir erkek olduğunu biliyor," dedi Jamie soğukça, bakışımın yönünü fark edip. "Buraya gel *a leannan*," dedi Fanny'ye. "Hep birlikte kahvaltı yapma vakti."

62

AMARANTHUS

15 Ocak 1779, Saperville

Saperville bulunması zor bir yerdi ama bir kere bulundu mu

Grey adında bir dulun yaşadığı yeri keşfetmek için sadece üç soru gerekliydi.

"Orada." Hal atı durdurdu ve kocaman manolya ağacının gölgesinde duran, yoldan yüz metre kadar gerideki eve doğru başını salladı. Sıradan davranmaya çalışıyordu ama John kardeşinin çenesindeki kasın seğirdiğini görebiliyordu.

"Pekâlâ... Sanırım gidip kapıyı çalacağız o halde." Bu yeri dikkatle inceleyerek atını tekerlek izleri dolu yola doğru çevirdi. Dökük bir evdi, ön verandanın ayağının çöktüğü köşesi eğilmişti. Yine de birileri oturuyordu; baca çoktandır temizlenmemiş olduğunu işaret ederek kesik kesik tütüyordu.

Onlara kapıyı hırpani biri açtı. Beyaz bir kadındı, lekeli bir sabahlık ve terlik giymiş, temkinli gözler ve kenarları tütün çiğnemekten lekelenmiş ağzını sarkıtarak somurtmuştu.

"Bayan Grey evde mi?" diye sordu Hal kibarca.

"Burada o isimde biri yok," dedi kadın ve kapıyı kapatmaya çalıştı, ama bu hareketi Hal'in botu ile engellendi.

"Bize bu adresi verdiler hanımefendi," dedi Hal, kibarlığı önemli derecede azalarak. "Lütfen Bayan Grey'e ziyaretçilerinin olduğunu söyler misiniz?"

Kadın gözlerini kıstı. "Peki sen de kimsin Bay Süslü Pantolon?"

John, kadının sinirinin oldukça arttığını fark etti ama Hal gürlemeye başlamadan karışması gerektiğini biliyordu. "Bu Majesteleri Pardloe Dükü, hanımefendi," dedi kibarca. Kadının yüzü daha iyi görünmese de birden değişti. Çenesini sıktı ama gözlerine yırtıcı bir parıltı geldi.

"*Elle connaît votre nom*," dedi kardeşi Hal'e. *Senin adını biliyor.*

"Biliyorum," diye yapıştırdı cevabı kardeşi de. "Hanımefendi—"

Söyleyeceği şey üs kattan gelen bir bebeğin çığlığı ile yarıda kesildi.

"Affedersiniz hanımefendi," dedi Lord John pasaklı kadına ve onu dirseklerinden tutarak eve götürdü, etrafında döndürdü ve mutfağa soktu. Bir kiler vardı ve onu bu odacığa ittirip kapıyı üstüne kapadı, masadan da bir ekmek bıçağı kapıp kapı mandalının kilidine geçirdi geçici bir sürgü olarak.

Bu sırada Hal gürültüyle üst kata çıkıp gözden kayboldu. John ardından koşturdu ve merdivenlerin başına geldiğinde, Hal bir bebeğin çığlıklarının ve muhtemelen çocuğun annesinin seslerinin geldiği odanın kapısını kırmaya çalışıyordu.

Sağlam bir kapıydı; Hal omzuyla kapıyı kırmayı denedi ama kauçuktan yapılmış gibi geriye fırladı. Biraz duraksayarak ayağını kaldırdı ve botunun tabanını panele vurdu ama zarar verse de tamamen kırılmadı.

Yüzünü koluna silerek kapıya baktı ve parçalanmış panelden içerideki hareketi yakalayarak seslendi. "Hanımefendi! Sizi kurtarmaya geldik! Kapıdan uzakta durun!"

"Tabanca, lütfen," dedi elini uzatıp John'a dönerek.

"Ben yaparım," dedi John boyun eğerek. "Kapı kolları ile ilgili çok fazla tecrüben yok."

Bunun üzerine John kayıtsızlıkla kemerinden tabancasını çekti, dikkatle nişan aldı ve kapı kolunu parçalara ayırarak vurdu. Silahın patlaması odadakileri açıkça korkutmuştu; içeride ölüm sessizliği oluşmuştu. Nazikçe parçalanmış kapı kolunu itip düşürdü ve kapıyı dikkatlice açtı.

Hal, başını sallayıp teşekkür ederek, duman bulutuna doğru adım attı.

Küçük bir odaydı, pis sayılırdı ve karyola, şifonyer, lazımlık ve el yıkama leğeni haricinde pek bir şey yoktu. Lazımlık özellikle fark ediliyordu, çünkü vahşi bakışlı genç bir kadın tarafından ona doğru savrulmaktaydı ve diğer eliyle de bebeği göğsünde kavramıştı.

Kirli kıyafetlerin biriktirildiği köşedeki sepetten amonyak kokusu geliyordu; açık duran bir çekmecenin içindeki katlanmış çarşaf bebeğin orda uyuduğunu gösteriyordu ve genç kadının başlığı kaymıştı, önlüğü de lekeliydi. Hal bu durumu göz ardı ederek eğilip selamladı.

"Bayan Amaranthus Cowden'e mi hitap ediyorum?" dedi kibarca. "Yoksa Bayan Grey mi?"

John kardeşine küçümseyen bir bakış attı ve genç kadına içten bir gülümsemeyle döndü. "*Vikontes* Grey" dedi ve önünde zarif bir şekilde yerlere kadar eğildi. "Emrinizdeyim Leydi Grey."

Genç kadın lazımlığı hâlâ havada tutarak korkuyla bir adamdan diğerine baktı ve sonunda, bilgi alabileceği kişi olduğunu varsayarak John'a karar kıldı. "Siz kimsiniz?" diye sordu, sırtını duvara yaslayarak. "Şşş, tamam canım." Bebek şoku atlatıp sızlanmaya başlamıştı.

John boğazını temizledi. "Pekâlâ... Bu Harold, Pardloe Dükü ve ben de onun kardeşi Lord John Grey. Eğer elimizdeki bilgiler doğruysa, sanırım biz evlilik bağı dolayısıyla senin baban ve amcan oluyoruz. Ve bununla birlikte," diye belirtti, Hal'e dönerek, "kolonilerde sence kaç tane bu isimde insan bulunabilir, Amaranthus Cowden?"

"Henüz Amaranthus Cowden olduğunu söylemedi," diye belirtti Hal. Ama yine de genç kadına gülümsedi, o da çoğu kadının yaptığı gibi ağzı hafif açık bir şekilde ona bakarak karşılık verdi.

"Alabilir miyim?" John ilerledi ve lazımlığı nazikçe kadının dirençsiz elinden aldı, yere koydu ve oturmasını işaret etti. "Amaranthus ne tür bir isim, sorabilir miyim?"

Genç kadın yutkundu, gözlerini kırpıştırdı ve bebeği tutarak oturdu. "Bir çiçek," dedi, biraz şaşkındı. "Büyükbabam bir botanikçi. Daha kötü bir isim de olabilirdi," diye ekledi sertçe John'un gülümsediğini görünce. "Ampelopsis ya da Petunia da olabilirdi."

"Amaranthus çok güzel bir isim canım, tabii sana böyle hitap etmemde bir sakınca yoksa?" dedi Hal ciddi bir nezaketle. İşaret parmağını bebeğe doğru uzatıp oynattı. Bebek de sızlanmayı kesmiş, ona dikkatle bakıyordu. Hal boyunluğunu çıkardı ve parlak zırhı bebeğin tutabileceği kadar yaklaştırıp salladı - o da tuttu.

"Onun boğazına takılamayacak kadar büyük," diye rahatlattı Hal, Amaranthus'u. "Babası -ve babasının kardeşi- hepimiz onun üstünde diş çıkardık. Ben de bunun için geldim." Tekrar gülümsedi. Kadının yüzü hâlâ bembeyazdı ama karşılık olarak dikkatlice başını salladı.

"Bu küçük adamın adı ne canım?" diye sordu John.

"Trevor," dedi Amaranthus, çocuğu daha sıkı tutarak - be-

bek şimdi tamamen yarımay şeklindeki boğaz zırhını ağzına sokmaya çalışmakla meşguldü ama kafasının yarısı kadar büyüktü. "Trevor Grey." Grey kardeşlere kaşlarını çatarak sırayla baktı. Sonra çenesini kaldırdı ve açıkça telaffuz ederek. "Trevor... Wattiswade... Grey. Majesteleri."

"Yani sen Ben'in karısısın." Gerginliğin birazı Hal'in omuzlarından kalktı. "Ben'in nerede olduğunu biliyor musun canım?"

Kızın yüz ifadesi sertleşti ve bebeğe daha sıkı sarıldı. "Benjamin öldü Majesteleri," dedi. "Ama bu onun oğlu ve mahsuru yoksa... Sizinle gelmek isteriz."

63

TAMAMLANMAMIŞ İŞ

William, onlara çarpmasıyla geri çekilenlerin şikâyetlerini önemsemeden sokaktaki kalabalığı yararak geçti.

Nereye gittiğini ve oraya gittiğinde ne yapacağını biliyordu. Savannah'ı terk etmeden önce yapması gereken son şeydi bu. Ondan sonra... Hiç fark etmezdi.

Kafası iltihaplı bir çıban gibi zonkluyordu. Her şey zonkluyordu. Eli- muhtemelen kırmıştı ama umurunda değildi. Kalbi çarpıyordu ve göğsünde bir ağrı vardı. Jane'i defnettiklerinden beri uyumamıştı; büyük ihtimalle bir daha da uyumayacaktı ama umursamıyordu.

Ambarın nerede olduğunu hatırlıyordu. Mekân neredeyse boştu; askerler ambar sahibinin uzaklaştırmaya zamanının kalmadığı her şeyi almışlardı. Üç adam uzaktaki duvarın orada, kalan tuzlu balık varillerinin üzerinde oturup pipo içerek yayılıyorlardı; tütün kokusu geldi, binanın yankılanan soğuk balık kokusunda küçük bir rahatlama gibiydi.

"James Fraser?" dedi oturanlardan birine ve adam piposunun sapıyla küçük bir odayı işaret etti, ambarın uzaktaki duvarında bir çeşit kulübeydi.

Kapı açıktı; Fraser kâğıtlarla dolu bir masaya oturmuştu, arkasındaki demir parmaklıklı küçük pencereden gelen ışıkta bir şeyler yazıyordu. William'ın ayak seslerini duyunca baktı ve onu görünce tüy kalemini bırakıp yavaşça ayağa kalktı. William masanın karşısında durup onunla yüz yüze geldi.

"Veda etmek için geldim," dedi William resmi bir şekilde. Sesi istediğinden daha yumuşaktı ve boğazını sertçe temizledi.

"Ya? Nereye gitmeye niyetlisin?" Fraser ekose kiltini ve şalını giymişti, solmuş renkleri ışığın loşluğunda daha da soluk gibiydi ama başını hareket ettirmesiyle saçında aniden bir ışık parıldadı.

"Bilmiyorum," dedi William boğuk bir sesle. "Fark etmez." Derin bir nefes aldı. "Ben- sana teşekkür etmek istedim. Yaptıkların için. Yine de-" Boğazı düğümlendi, denese de Jane'in küçük beyaz elini aklından çıkaramıyordu.

Fraser önemi yok dercesine bir hareket yaptı ve yumuşakça, "Huzur içinde yatsın, zavallı küçük kadın," dedi.

"Yine de," dedi William ve tekrar boğazını temizledi. "Senden istediğim bir iyilik daha var."

Fraser başını kaldırdı; şaşkın görünüyordu ama başını salladı. "Evet, tabii ki," dedi. "Eğer elimden gelirse."

William döndü ve kapıyı kapattı sonra tekrar dönüp yüz yüze geldi.

"Nasıl dünyaya geldiğimi anlat."

Fraser'ın gözleri hayretle parladı ama gözlerini kısmasıyla yok oldu.

"Ne olduğunu bilmek istiyorum," dedi William. "Annemle yattığında. O gece ne oldu? Tabii eğer gece ise," diye ekledi ve sonra bunu yaptığı için aptal hissetti.

Fraser bir süre ona baktı.

"Demek istediğin, bir kadınla yatmanın nasıl bir şey olduğunu anlatmamı mı istiyorsun?"

William kanın beynine sıçradığını hissetti ama o konuşamadan İskoç devam etti.

"Saygın bir adam böyle şeyleri konuşmaz. Arkadaşlarına böyle şeyleri anlatmazsın, değil mi? Hayır, tabii ki anlatmazsın. Böyle şeyleri... Babana ya da bir baba olarak..."

"Baba" kelimesinden önceki tereddüt çok kısaydı ama William bunu yakalamıştı, sorun değildi. Yine de Fraser'ın dudakları gerilmişti ve bakışları dümdüzdü.

"Kim olursan ol sana anlatmazdım. Ama olduğun kişi olarak-"

"Olduğum kişi olarak sanırım bilmeye hakkım var!"

Fraser bir an ona ifadesiz bir şekilde baktı, sonra gözlerini kapadı ve iç çekti. Ardından gözlerini açtı ve omuzlarını dikleştirerek doğruldu.

"Hayır yok. Ama bilmek *istediğin* şey bu değil," dedi. "Bilmek istediğin şey anneni zorlayıp zorlamadığım. Zorlamadım. Anneni sevip sevmediğimi bilmek istiyorsun. Sevmedim."

William sesinin düzenli olduğundan emin olana kadar nefesini kontrol ederek bir süre hiçbir şey yapmadı.

"O seni seviyor muydu?" *Fraser'ı sevmek kolay olmalıydı.* Bu düşünce ona kendiliğinden -ve hoş olmayarak- gelmişti ama bununla birlikte seyis Mac ile ilgili hatıraları da gelmişti. Annesiyle birlikte paylaştığı bir şeydi.

Fraser'ın bakışları aşağı inmişti, çizilmiş ahşap döşemede bir sıra halindeki küçük karıncaları izliyordu. "O çok gençti," dedi usulca. "Benim yaşım onunkinin iki katıydı. Benim hatamdı."

Sadece nefes alışları ve nehirde çalışan adamların uzaktan bağırışlarıyla bozulan kısa bir sessizlik oldu.

"Portreleri gördüm," dedi William aniden. "Benim- yani sekizinci kontun. Onun kocasının. Sen gördün mü?"

Fraser'ın dudakları biraz kıvrıldı ama başını salladı. "Biliyorsun sanırım- biliyordu. O annenden elli yaş büyüktü."

Fraser'ın sakat eli kıpırdadı, parmakları hafifçe kalçasına vuruyordu. Evet biliyordu. Nasıl bilmezdi ki?

"Aptal değilim, biliyorsun," dedi William, istediğinden daha yüksek bir sesle.

"Öyle olduğunu düşünmedim," diye mırıldandı Fraser ama ona bakmadı.

"Sayabiliyorum," diye devam etti William dişlerini sıkarak. "Onunla düğününden hemen önce yattın. Yoksa hemen sonra mı?"

Fraser başını kaldırdı ve gözlerinde koyu mavi bir öfke parıltısı vardı.

"Başka bir adamı evliliğinde kandıramam. Buna inan en azından."

William tuhaf bir şekilde inandı. Ve kontrol altında tutmaya çalıştığı öfkesine rağmen, belki de nasıl olduğunu anladığını düşünmeye başladı.

"O umursamazdı." Bu bir açıklamaydı, soru değildi ve Fraser'ın gözlerini kırpıştırdığını gördü. Başını sallamıyordu ama bunun kabullenme olduğunu düşündü ve devam etti, daha kendinden emin bir şekilde.

"Bunu herkes söylüyor- onu tanıyan herkes. Umursamazdı, güzeldi, pervasızdı... Risk aldı..."

"Cesareti vardı." Bu usulca söylenmişti, kelimeler sudaki çakıl taşı gibi düştü ve dalgalar küçük odada yayıldı. Fraser hâlâ ona bakıyordu. "Sana bunu söylediler mi o zaman? Onun ailesi, onu tanıyan kişiler?"

"Hayır," dedi William ve bu kelimeyi boğazındaki bir taş gibi keskin hissetti. Bir anlığına bu kelimelerde annesini gördü. Annesini gördü ve kaybının büyüklüğünün bilgisi bir şimşek gibi öfkesinden vurdu. Yumruklarını masaya indirdi, ahşap masa sallanana ve ayakları yerde titreyip kâğıtlar uçuşana ve mürekkep düşene kadar dövdü.

William başladığı gibi aniden durdu ve gürültü dindi.

"Üzgün müsün?" dedi ve sesinin titrememesi için hiçbir çaba göstermedi. "Bunun için üzgün müsün seni lanet olası?"

Fraser başka tarafa dönmüştü ama William'la göz göze gelmek için sertçe döndü ama hemen konuşmadı. Konuştuğunda sesi alçak ve sertti.

"Bu yüzden öldü ve ben öleceğim güne kadar onun ölümüne üzülecek ve ölümündeki payım için kefaretimi ödeyeceğim. Ama-" Bir an dudaklarını sıktı ve sonra William'ın geri çekilemeyeceği kadar hızlı bir şekilde masanın etrafından dolandı, elini kaldırarak William'ın yanağını kavradı; dokunuşu hafif ve öfkeliydi.

"Hayır," diye fısıldadı. "Hayır! Üzgün değilim." Sonra topuklarının üstünde döndü, kapıyı hızla açtı ve kilti dalgalanarak gitti.

BEŞİNCİ BÖLÜM

"Thig crioch air an t-saoghal ach mairidh ceol agus gaol."

"Dünyanın sonu gelse de sevgi ve müzik var olmaya devam edecek."

64

DOĞADA BİR MESKEN YERİNDE

Derin derin nefes alıyordum. Pirinç tarlalarının daimi sisi, çamuru ve çürüyen kabuklularıyla Savannah'nın zehirli tuz bataklığı atmosferinden ayrıldığımızdan beri, hava daha berrak, kokular daha temiz -timsahları ve ölü korsanları hatırlatan çamur tabakasını bir yana bırakırsak- daha hoş ve belirgin olmuştu. Son geçidin zirvesine ulaştığımızda, çam ve köknar karışımının sarhoş edici rayihasının, taze ve yeşil yaprakların çeşnisinin, kışın düşmüş palamutlarıyla meşelerin, ıslak ve ölü yaprak tabakasının altındaki kestanenin beni neşelendiren tatlılığını barındıran ilkbahar sonu ormanının kokusunun verdiği zevkle patlayabilirdim. Ciğerlerime yeterince dolduramıyordum.

"Böyle nefes almaya devam edersen büyük olasılıkla bayılacaksın, Sassenach," dedi Jaime, yanıma gelirken gülümseyerek. "Yeni bıçak nasıl bari?"

"Harika! Baksana, kocaman bir ginseng kökü ve huş ağacı mantarı buldum, ayrıca-" Konuşmamı bir öpücükle durdurdu, ben de bitkilerle dolu sırılsıklam çuvalı yere bıraktım ve ona karşılık verdim. Anlaşılan öncesinde yaban ilkbahar soğanıyla dereden koparılmış su teresi yemişti, ayrıca kendine has erkek kokusu, çam özü ve kemerinde asılı olan iki tavşanın keskin kan kokusu da üzerindeydi; Jamie'yi öpmek vahşi doğayı öpmekti sanki. Bir süre öpüştük, ta ki birkaç adım öteden gelen ihtiyatlı bir öksürükle bölününceye kadar.

Birbirimizden hemen ayrıldık, elleri kamasına giden Jaime önüme geçerken ben de otomatik olarak onun arkasına doğru yöneldim. Kısacık bir an sonra Jamie öne doğru uzun bir adım attı ve büyük bir kucaklamayla Bay Wemyss'e sarıldı.

"Joseph! *A charaid! Ciamar a tha thu?*"

Bay Wemyss küçük, narin ve yaşlı bir adamdı. Jamie'nin bu hareketiyle kelimenin tam anlamıyla ayakları yerden kesildi; ço-

raplı ayağının parmaklarının ucundan sarkan ayakkabıyı görebiliyordum. Buna gülümserken, Rachel ve Ian görünürde mi diye çevreme bakındım ama onlar yerine, küçük, yuvarlak yüzlü bir erkek çocuğu gördüm. Muhtemelen dört ya da beş yaşındaydı, omuzlarına gelen kumral saçları vardı.

"Şey... Rodney?" diye sordum, aceleyle bir tahmin yürüterek. Onu en son iki yaşlarındayken görmüştüm, ama Bay Wemyss'in yanında ondan başkasının olabileceğini düşünemiyordum.

Çocuk zeki bir biçimde beni inceleyerek kafasını salladı. "Sen büyücü kadın mısın?" diye sordu dikkat çekecek derecede tok bir sesle.

"Evet," diye cevap verdim, bu hitaba oldukça şaşırmış ama bunu onaylamamın ne kadar doğru hissettirdiğine daha da şaşırmış bir halde. O an anladım ki biz yürürken kimliğimi geri alıyordum, dağı tırmanırken, kokularını içime çekerken ve bereketini toplarken, geçmişe yürüyor ve bu yerde daha önce olduğum şey oluyordum. Geri dönmüştüm.

"Evet," dedim tekrar. "Ben Bayan Fraser. İstersen bana Büyükanne Fraser diye seslenebilirsin."

Düşünceli şekilde, sanki tadına varıyor gibi kendi kendine, "Büyükanne Fraser," diyerek başını salladı Rodney. Ardından kalbimi eritecek kadar mutluluk dolu gözlerle, ona gülümseyen Jamie'ye baktı.

"Bu o mu?" diye fısıldadı Rodney bana yaklaşarak.

"Evet o," diye usulca başımı sallayarak cevap verdim.

"Aidan büyük olduğunu söylemişti," diye belirtti Rodney, bir kez daha dikkatle bakarak.

"Sence yeterince büyük mü?" diye sordum. Rodney'nin onu ilk kez görüşünde hayal kırıklığına uğramasını istemediğimi anladığımda kendime oldukça şaşırdım.

Rodney başını garip bir şekilde yana yatırdı -annesi Lizzie de bir şey hakkında yargıda bulunurken böyle yapardı- ve soğukkanlılıkla, "Her durumda benden oldukça büyük," dedi.

"Her şey görecelidir," diyerek ona katıldım. "Bu arada annen nasıl? Ve... Şey... Baban?"

Lizzie'nin alışılmışın dışında evliliğinin halen devam edip etmediğini merak ediyordum. Yanlışlıkla ikiz erkek kardeşlerin ikisine birden âşık olduğu için, 19 yaşında ağırbaşlı İskoç bir kızdan beklenmedik bir kurnazlıkla ikisiyle de evlenmenin bir yolunu bulmuştu. Rodney'nin babasının Josiah mı yoksa Keziah Beardsley mi olduğu bilinmiyordu, ama merak ediyordum...

"Annem yine hamile," dedi Rodney sıradan bir şekilde. "Eğer bunu durduracaksa, babayı ya da babacığı kısırlaştırabileceğini söylüyor."

"Ah... Evet, bu işe yarayabilir," dedim oldukça şaşırmış bir biçimde. "Kaç kız ya da erkek kardeşin var?" Tepe'den ayrılmadan önce bir kız kardeş doğurtmuştum ama-

"Bir kız, bir erkek." Rodney açık bir biçimde benden sıkılıyordu, arkamdaki yola bakmak için parmaklarının üzerinde durdu. "O Meryem mi?"

"Ne?" Arkama döndüğümde Ian ve Rachel'ın aşağıya doğru yol aldıklarını gördüm; onları izlerken ağaçların arasında kayboldular.

"Bilirsin işte, Meryem ve Yusuf'un Mısır'a kaçışı," dedi ve ne dediğini anlayıp bir anda gülmeye başladım. Belirgin şekilde hamile olan Rachel, Clarence'a biniyordu ve aylardır tıraş olmadığından, upuzun sakalları olan Ian da onun yanında yürüyordu. Jenny hâlâ görüş açısına girmemişti, Franny'yle birlikte kısrağa biniyor ve yük katırını sürüyordu.

"O Rachel," dedim, "ve o da kocası Ian. Ian o dev adamın yeğeni. Aidan'dan bahsetmiştin- onun ailesi de iyi mi?" Jamie ve Bay Wemyss patikanın başına doğru yol almışlardı, çok hızlı bir şekilde Tepe'deki meseleler hakkında konuşuyorlardı. Rodney centilmence elimi tuttu ve onlara başıyla selam verdi.

"Aşağı insek iyi olur. Anneme ilk olarak ben söylemek istiyorum, opa oraya varmadan önce."

"Opa... ah, büyükbaban mı?" Joseph Wemyss, Rodney doğduktan hemen sonra Monika adında Alman bir hanımla evlenmişti ve "opa"nın büyükbabanın Almanca karşılığı olduğunu hatırladım.

"*Ja*," dedi Rodney bu tahmini doğrulayarak.

Patika, Tepe'nin üst yamaçlarında ileri geri dolaşarak bana aşağıdaki yerleşimin ağaçları arasından davetkâr görüntüler sundu: muhteşem çiçeklerle süslü defne ağaçları, sebze bahçelerinin taze siyah toprağı - ellerimle toprağa dokunmak, otları yolmak için can atarak kemerimdeki kazı bıçağına dokundum...

"Kontrolünü kaybediyorsun Beauchamp," diye ot yolmanın mest eden düşüncesiyle kendi kendime söylendim, yine de gülümsedim.

Rodney geveze biri sayılmazdı, yine de yürürken samimi şekilde sohbet ettik. Son bir hafta boyunca her gün geçidin tepesini bizle karşılaşabilmek için büyükbabasıyla birlikte yürüdüklerini söyledi.

"Annem ve Bayan Higgins akşam yemeği için sana jambon ayırdı," dedi ve beklenti içinde dudaklarını yaladı. "Ve mısır ekmeğimizin yanında yiyebileceğin bal da var! Babam geçen salı bir arı ağacı bulmuştu ve ben de ona dumanlaması için yardım etmiştim. Ve..."

Ona karşılık verdim ama dalgın bir biçimde ve bir süre sonra ikimiz de samimi bir sessizliğe büründük. Kendimi bir zamanlar büyük evin olduğu yerdeki ağaçsız alanı görmeye hazırlıyordum - yangını hatırlayınca içimde kısa ve derin bir huzursuzluk yayılmaya başladı.

Evi en son gördüğümde kararmış kereste yığınından ibaretti. Jamie yeni ev için çoktan yeni bir yer seçmiş, ağaçları kesmiş ve yığın halinde bırakmıştı. Bu geri dönüş beraberinde üzüntü ve pişmanlık getirebilirdi ama o kavrulmuş topraktan filizlenen parlak yeşil beklentiler de vardı. Jamie yeni bir bahçe, yeni bir muayenehane, üzerinde alabildiğine uzanabileceğim bir yatak sözü vermişti - ve de cam pencereler.

Açıklığın üzerinde patikanın bittiği yere gelmeden hemen önce, Jamie ve Bay Wemyss onlara yetişmemiz için durdular. Bay Wemyss utangaç bir gülümsemeyle elimi öptü, sonra Rodney'nin elini aldı. "Hadi Rodney, *onun* ve eşinin geri döndüklerini annene ilk söyleyen sen olabilirsin!"

Jamie elimi tuttu ve sertçe sıktı. Yürümekten ve dahası heyecandan yüzü kızarmıştı; kızarıklık boynuna dek iniyor ve cildini pembemsi bronza çeviriyordu.

"Seni eve getirdim, Sassenach," dedi, sesi biraz boğuktu. "Eskisi gibi olmayacak ve nasıl olacağını da söyleyemem ama sözümü tuttum."

Boğazım öyle tıkanmıştı ki zorlukla, "Teşekkür ederim," diye fısıldayabildim. Sıkıca kenetlenmiş bir şekilde, son köşeyi de geçip ne olduğuna ve ne olabileceğine bakma gücünü kendimizde buluncaya dek öylece durduk.

Bir şey eteğime değdi, yanında durduğumuz büyük çamdan bir kozanın düşmüş olduğunu umarak aşağı baktım. Büyük gri bir kedi, uçuk yeşil, büyük ve sakin gözleriyle bana baktı ve ayağımın dibine şişman, kıllı ve ölü bir ağaç faresi bıraktı.

"Aman Tanrım!" dedim ve birden ağlamaya başladım.

65

FANNY'NİN DİL BAĞI

Jamie önceden haber göndermişti ve gelişimiz için hazırlıklar yapılmıştı. Jamie ve ben, Bobby ve Amy Higgins'le birlikte kalacaktık; Rachel ve Ian ise Tepe'de yaşayan genç evli çift Macdonaldlar'la; Jenny, Fanny ve Germain de yedek bir yatağı olan Dul MacDowall'da kalcaklardı şimdilik.

İlk gece şerefimize düzenlenen mütevazı bir parti vardı- sabahında ise kalktık ve bir kez daha Fraser Tepesi'nin bir parçasıydık. Jamie aniden ormana daldı ve gece karanlığında zulaladığı viskinin güvende olduğunu söylemek üzere döndü. Yanında, yeniden bir evimiz olduğunda onu düzenlemek için ihtiyacımız olabilecek şeyleri alırken kullanabileceğimiz küçük bir fıçı getirdi.

Söz konusu eve gelirsek; yeni bir ev inşa etmek için hazırlıklara biz Tepe'den ayrılmadan önce, sırtın hemen aşağısına

açılan geniş bir koyda iyi bir mevki seçerek başlamıştı. Mevki yüksekti ama zemini oldukça düzdü ve Bobby Higgins sayesinde ağaçlardan temizlenmişti, evin iskeletinde kullanılacak keresteler depolanmıştı ve evin temelinde kullanılacak şaşırtıcı miktarda büyük taşlar yokuş yukarı taşınıp kümelenmişti.

Jamie için ilk iş evinin -ya da başlangıcının- olması gerektiği gibi olduğunu görmek, ikincisiyse haber almak ya da vermek için kiracıları dinlemek ve kendisini yeniden Fraser Tepesi'nin kurucusu ve sahibi tahsis etmek için Tepe'deki her haneyi ziyaret etmekti.

Benim ilk işim Fanny'nin dil bağıydı. Bir ya da iki günümü Higginsler'in kulübesine -Tepe'ye geldiğimizde Jamie ve Ian'ın inşa ettiği ilk kulübemiz- haber yollayan birçok kadını ziyaret ederek, yanımızda getirdiğimiz çeşitli şeyleri, bilhassa tıbbi malzemeleri düzenlemekle geçirdim. Ama bu işler biter bitmez yardımcılarımı çağırdım ve işe koyuldum.

***

"Zavallı kızı viski içirerek uyutabilirsin," dedi Jamie nakış makasının yanındaki tepsinin üzerinde duran kahverengi sıvı dolu bardağa endişeli bir bakış atarken. "Eter onun için daha kolay olmaz mıydı?"

"Bir bakıma evet," diyerek kabul ettim, makası berrak alkolle dolu olan ikinci bir kaba kaydırırken. "Ve eğer dil frenektomisi yapacak olsaydım onu kullanmak zorunda kalırdım. Tabii eter kullanmanın tehlikeleri var ve sadece evi yakıp kül etmekten bahsetmiyorum. Ama ben sadece frenotomi yapacağım, en azından şimdilik. Bu çok kolay bir operasyon; tam olarak 5 saniye sürecek. Ve ayrıca, Fanny uyutulmak istemiyor- belki de bana güvenmiyordur." Bunu söylerken Fanny'ye gülümsedim; hazırlıklarımı ciddiyetle izlerken şöminenin yanındaki meşe bankta oturuyordu. Buna karşılık bir anda bana baktı, büyük kahverengi gözleri şaşkınlıkla açılmıştı.

"Ah, hayır," dedi. "Sana güveniyovum."

"Seni hiç suçlamıyorum," diye onu telkin ettim, viski barda-

ğını ona uzatırken. "Şimdi büyük bir ağız dolusu al ve yapabildiğin kadar ağzında, dilinin altında tut."

Küçük bir yakı demirim vardı. Tadının sosis gibi olmasının bir sorun olmayacağını düşünüyordum. Siyah ipek ip geçirilmiş dikiş iğnem de vardı, ne olur ne olmaz diye.

Dil bağı dili ağzın tabanına bağlayan elastik dokulu çok ince bir bağdır, çoğu insanın dilin konuşma ve yemek yemek için gerekli tüm karmaşık hareketleri yapmasını sağlamak için ihtiyaç duyduğu uzunluktadır. Dilin, kötü bir şekilde dişler arasında dolanarak zarar görmesinin önüne geçer. Bazı kişilerde, Fanny gibi, dil bağı fazla uzundur ve dilin uzunluğunun büyük bir bölümünü ağzın tabanına bağlayarak organın düzgün çalışmasını önler. Bu hastaların nefesi sıklıkla kötü kokar, çünkü her gece dişlerini temizlerken, yanak ve diş eti arasında ya da dilin altında, alt çenenin oyuğunda kalan yemek kalıntılarını çıkarmak için dilini kullanamazlar.

Fanny işitilebilecek şekilde yutkundu ve sonra şiddetle öksürdü."Bu... Tert!" dedi, gözleri sulanmıştı. Yine de pek uykusu gelmemişti, baş işaretimle bir yudum daha aldı ve viskinin ağız dokusuna sızmasını bekleyerek sabırlı bir şekilde oturdu. Bu şekilde dil bağını uyuşturacak ve aynı zamanda dezenfeksiyon sağlayacaktı.

Aidan ve Germain'in dışarıdan seslendiklerini duydum; Jenny ve Rachel operasyon için aşağı inmişlerdi.

"Sanırım bunu dışarıda yapsak daha iyi olur," dedim Jamie'ye. "Onların hepsi buraya asla sığmaz, Oglethorpe'la birlikte imkânsız." Çünkü Rachel'ın karnı geçen birkaç haftada kayda değer bir büyüme göstermişti ve erkekleri, bir bomba gibi aniden patlayacağı korkusuyla gergin şekilde geri durduracak büyüklükteydi.

Araç gereç tepsisini dışarı, ön kapının yanında duran tezgâha götürdük. Amy, Aidan, Orrie ve küçük Robb Jamie'nin arkasına toplandı. Jamie aynayı tutmakla görevliydi - hem ışığı Fanny'nin ağzına yansıtarak bana yardım etmek için hem de Fanny neler olup bittiğini görebilsin diye.

Rachel, Oglethorpe yüzünden sırt korsesi taktığından hareketleri kısıtlanmıştı, bu yüzden kadronun görevini biraz değiştirdik. Sonunda aynayı Jenny tutuyor ve Jamie de Fanny'yi güven verici şekilde kollarıyla sararak dizinde oturtuyordu. Germain, papaza yardım eden çocuk gibi vakur bir şekilde elinde bir yığın temiz bez tutarak bekliyor ve Rachel ise yanımda oturup gerekirse tepsiden bana tıbbi malzemeleri uzatacaktı.

"Her şey yolunda mı tatlım?" diye sordum Fanny'ye. Güneşten sersemlemiş bir baykuş gibi gözleri yuvalarından fırlamıştı ve ağzı biraz açıktı. Yine de beni duydu ve başını salladı. Gevşek elinden boş bardağı alıp Rachel'a uzattım, o da çabucak yeniden doldurdu.

"Ayna lütfen, Jenny?" Tezgâhın önündeki çime diz çöktüm, küçük bir deneme yanılmadan sonra güneş ışığını Fanny'nin ağzına yöneltmiştik. Dikiş makasını alkol banyosundan aldım, sildim ve kumaştan bir yara tamponuyla Fanny'nin dilini sol elimle tutup kaldırdım.

Üç saniye bile sürmemişti. Ona yapabildiği kadar dilini oynattırarak defalarca dikkatlice inceledim ve bağın tam olarak olması gereken noktayı buldum. İki kez hızlıca makasla kestim ve halloldu.

Fanny şaşkınca küçük bir ses çıkardı ve Jamie'nin kollarında sarsıldı ama şiddetli bir acı içinde görünmüyordu. Yine de yara aniden ve oldukça fazla miktarda kanamaya başlamıştı ve kanın ağzından dışarı yere akması ve onu boğmaması için hemen başını aşağı doğru eğdim.

Hazırda bekleyen başka bir yara tamponu vardı; onu hızlıca viskiye batırdım ve Fanny'nin çenesini kavrayarak başını kaldırdım ve tamponu dilinin altına soktum. Bu boğuk bir, "Ahh!" sesi çıkarmasına sebep oldu ama sert bir biçimde diliyle tamponu bastırmasını söyleyerek çenesini kavradım ve ağzını elimle kapattım.

Ben sessizce altmışa kadar sayarken diğer herkes soluk soluğa bekliyordu. Eğer kanama durmazsa dikiş atmak zorunda

kalacaktım ve bu oldukça karmaşık olabilirdi ya da yarayı yakacaktım ve bu da kesinlikle çok acılı olurdu.

"...Elli dokuz... Altmış!" dedim sesli bir şekilde ve Fanny'nin ağzına baktım, tampon kanı büyük ölçüde emmişti ama kanla dolup taşmış görünmüyordu. Onu çıkarıp yenisini yerleştirdim ve tekrar sessizce saymaya başladım. Bu kez tampon sadece lekelenmişti, kanama kendi kendine duruyordu.

"Şükürler olsun!" dedim ve herkes sevinçten bağırmaya başladı. Fanny'nin başı biraz aşağı yukarı sallandı ve ürkerek gülümsedi.

"Al, tatlım," dedim ona yarı dolu bardağı uzatırken. "Yapabilirsen bunu bitir- yavaşça yudumla ve yaraya değmesini sağla. Biraz yanacaktır."

Oldukça hızlı bir şekilde dediğimi yaptı ve göz kırptı. Otururken sendelemek mümkün olsaydı sendelerdi.

"Kızı yatağa götürsem iyi olacak, değil mi?" Jamie onu nazikçe omzuna yaslayarak ayağa kalktı.

"Evet. Kanama ihtimaline karşın, başının dik durup durmadığını kontrol etmeye geleceğim." Yardımcılara ve izleyenlere teşekkür etmek için arkamı döndüm ama Fanny benden önce davrandı.

"Bayun... Fraser?" dedi uyuşuk bir halde. "Teş- teşek---" Dilinin ucu ağzından dışarı çıkıyordu, hayretler içinde ona doğru baktım. Dilini daha önce hiç dışarı çıkaramamıştı ve şimdiyse havayı test eden çekingen bir yılan gibi onu ileri geri oynatıyordu. "Te- teş-" Durdu, sonra kaşını müthiş bir yoğunlaşma ifadesiyle bükerek, "Te-şekkür e-ederim!" dedi.

Gözlerim doldu ama başını okşamayı ve, "Bir şey değil, Frances!" demeyi başarabildim. Bunun üstüne Fanny bana gülümsedi -küçük, uykulu bir gülümsemeydi- ve hemen ardından uykuya daldı; başı Jamie'nin omzundaydı ve ağzının köşesinden minik bir kan damlası Jamie'nin gömleğine damlıyordu.

66

MARKETE BİR ZİYARET

Beardsley'nin taşra marketi, Edinburgh ya da Paris'teki dükkânlarla karşılaştırıldığında çok da büyük bir yer değildi- ama Carolinas'ın kırsalında medeniyetin nadir bulunan bir iziydi. İlk başta harap bir ev ve küçük bir ahır olan yer, sahiplerin -daha doğrusu, idarecilerin- asıl binalara yenilerini ekleyerek ya da bağımsız kulübeler inşa ederek bünyelerine yeni yapılar eklemesiyle, yıllar geçtikçe yayılmıştı. Edevat, hayvan derileri, canlı hayvanlar, hayvan yemi olan mısır, tütün ve tuzlama balıktan şeker kamışına kadar her şeyin fiçıları ek yapılardayken, gıda maddeleri ve kuru gıdalar ana yapıda bulunurdu.

Beardsley'nin Yeri'ne her yönden yüz mil öteden -abartmasız- insanlar gelirdi. Snowbird köylerinden Cheeroke'ye, Salem'den Moravians'a kadar Brownsville'in çeşit çeşit sakinleri ve -tabii ki- Fraser Tepesi halkı.

Taşra marketi, en son sekiz yıl önce ayak bastığımdan beri şaşırtıcı şekilde büyümüştü. Civardaki ormanda kamp yerleri görmüştüm ve etrafta bir tür serbest bir bitpazarı türemişti- insanlar komşularıyla doğrudan takas etmek için küçük eşyalarını getiriyorlardı.

Taşra marketinin yöneticisi, orta yaşlı cılız ve hoş bir adam olan Herman Stoelers, gelen insan sayısı arttıkça, eldekilerin çeşitliliğinin artacağını ve Beardsley'nin Yeri'nin daha cazip olacağını bilerek bu aktiviteyi akıllı bir şekilde hoş karşılamıştı.

Ve Beardsley'nin taşra marketinin sahibi daha da zengin oldu - 8 yaşında, Alicia adında melez bir kız. Jamie ve benim dışında kimsenin onun doğumunun gizemini bilip bilmediğini merak ettim, ama eğer herhangi biri biliyorsa da, akıllı bir şekilde kendilerine saklamışlardı.

Jamie, Miranda'yı ve yük katırını -Annabelle adında dişi bir hayvandı- Salem'e götürdüğünden sadece Clarence vardı ve bu yüzden taşra marketine gitmek iki gün sürecekti. Ama hava

iyiydi ve Clarence, Rachel'ı ve ticari mallarımızı taşıdı. Jenny ve ben, Germain ve Ian'le birlikte yürüdük. Fanny'yi Amy Higgins'in yanına bırakmıştım. İnsanların önünde konuşmaktan hâlâ utanıyordu; normal bir şekilde konuşması için epey alıştırma yapması gerekecekti.

Brest, Philadelphia ve Savannah'tan sonra görmüş geçirmiş Jenny bile taşra marketinden etkilenmişti.

"Hayatımda bu kadar çok egzotik insan görmedim," dedi, tam tekmil kıyafetleriyle yürüyen Cheeroke savaşçılarına, atların arkasında sürüklenen hayvan derileri yığınına ya da başlarındaki veya sırtlarındaki balkabağı, fasulye, mısır, balık kızartması yahut satılabilir diğer şeylerle dolu bez bohçalara dik dik bakmamak için hiç de çaba göstermeyerek.

Bir hanımın bohçasından çıkan ginseng kökünün yumrulu çıkıntılarını görünce hemen harekete geçtim.

"Germain'a göz kulak ol," dedim, onu alelacele Jenny'ye doğru iterken ve kalabalığın içine daldım.

On dakika sonra elimde ginsengle ortaya çıktım, bir torba kuru üzümle karşılığında sıkı bir pazarlık yapmıştım. Amy Higgins'in kuru üzümleriydi ama ona istediği kumaşı alacaktım.

Jenny aniden başını kaldırdı, etrafı dinliyordu. "Az önce bir keçi sesi duydunuz mu?"

"Birden fazla duyuyorum. Bir keçiye mi ihtiyacınız var?" Ama Jenny çoktan uzaktaki bir barakaya doğru yolunu almıştı. Besbelli bir keçiye ihtiyacımız vardı.

Ginsengi yanımda getirdiğim keten çantaya soktum ve aceleyle onu takip ettim.

***

"Buna ihtiyacımız yok," dedi alaycı bir ses. "Beş para etmez bir çöp parçası bu."

Ian incelediği aynadan başını kaldırdı ve dükkânın öbür yanındaki, bir tezgâhtarla tabanca pazarlığı yapmakla meşgul olan bir çift genç adama gözlerini kısarak baktı. Ona bir şekilde tanıdık geliyorlardı ama daha önce onlarla karşılaşmadığından

emindi. Küçük ve sırım gibiydiler, kısacık kesilmiş sarımsı saçları ve dışarı doğru fırlayan gözleriyle atik ve ölümcüldüler.

Çok geçmeden biri tezgâhtan doğruldu ve başını döndürmesiyle Ian'ı fark etti.

"Kahretsin...? Aman Tanrım!" dedi diğer delikanlı.

Ian'ı tanıyorlardı; gözleri ilgiyle parlayarak, omuz omuza ona doğru ilerlediler. Ve onları yan yana görünce aniden tanıdı.

"*A Dhia*," dedi alçak sesle ve Rachel başını kaldırıp baktı.

Sakince, "Arkadaşların mı?" diye sordu.

"Öyle de denebilir." Onlara doğru gülümseyerek karısının önüne doğru geçti... O an ne olduklarından emin değildi ancak artık küçük kızlar değillerdi.

Onlarla tanıştığında oğlan çocukları olduklarını sanmıştı: Herman ve Vermin adlı -söylediklerine göre- Hollandalı yabani yetimlerdi ve soyadlarının Kuykendall olduğunu düşünüyorlardı. Daha sonra gerçekte Hermione ve Ermintrude oldukları ortaya çıkmıştı. Onlara geçici bir barınak bulmuştu şeyle birlikte... İsa adına.

"Tanrım, lütfen, hayır!" dedi Galce, Rachel'ın panik halinde ona bakmasına neden olarak.

Herhalde hâlâ onunla birlikte değillerdi... Ama öyleydi. Salamura fıçısının yanında çok tanıdık bir kafanın arkasını gördü -ve bir kat daha tanıdık bir popoyu.

Çabucak çevresine bakındı, ama kaçış yoktu. Kuykendalllar hızla yaklaşıyordu. Derin bir nefes aldı, ruhunu Tanrı'ya emanet etti ve karısına döndü.

"Bir ihtimal bana bir zamanlar yattığım her kadını bilmek istemediğini söylediğini hatırlıyor musun?"

"Hatırlıyorum," dedi Rachel son derece acayip bir bakış atarak. "Neden?"

"Ah. Şey..." Ian derin bir nefes aldı ve tam vaktinde verdi. "Sana söylememi istemiştin olur da biriyle karşılaşırsak benim bir zamanlar... şey--"

"Ian Murray?" dedi Bayan Sylvie, dönerek. Oldukça sade ve gözlüklü yüzünde bir zevk ifadesiyle ona doğru geldi.

Ian, kadına doğru dönmeden önce başparmağını hızlıca ona doğru yönelterek, "O," dedi Rachel'a.

İçten bir şekilde, "Bayan Sylvie!" dedi kadına bakarak. Buluşmalarında zaman zaman yapmaya alışkın olduğu gibi onu öpmeye kalkar diye iki eline de yapışmıştı Ian. "Sizi gördüğüme öyle memnunum ki! Daha da memnun olduğum bir şey varsa, o da size... Şey... Karımı takdim etmek olacak." Kelime ağzında biraz boğuk bir sesle çıktı. "Rachel. Rachel, bu kişi de-"

"Kardeş Sylvie," dedi Rachel. "Evet, anladığım kadarıyla. Seni tanıdığıma memnun oldum, Sylvie." Yanakları oldukça kızarmıştı, ama başını eğmekten ziyade Quaker usulünde elini uzatarak ağırbaşlı bir şekilde konuştu.

Bayan Sylvie uzatılan eli sıkarak Rachel'ı -ve Oglethorpe'u- süzdü ve çelik çerçeveli gözlüklerinin ardından sıcak bir şekilde gülümsedi.

"Sizi temin ederim ki o zevk bana ait, Bayan Murray." Ian'a yan gözüyle bakışı ve ağzının seğirmesi açık açık şöyle diyordu: *"Sen? Sen bir Quaker ile evlendin, öyle mi?"*

"Bu o! Dedim sana!" Kuykendalllar etrafını sarmıştı- sadece iki kişi bunu nasıl başardılar bilmiyordu ama Ian kendini kuşatılmış hissetti.

İçlerinden biri onu elinden yakaladı ve şiddetle sıktı. "Herman Wurm," dedi adam -adam mı?- gururla Ian'a. "Sizi tekrar gördüğüme sevindim, beyefendi!"

"Worm*?" diye mırıldandı Rachel, büyülenmiş halde onları izliyordu.

"Evet, Herman, ben de seni bu kadar... Şey... İyi gördüğüme çok sevindim. Ve seni de..." Ian, önceden Ermintrude olan kişiye doğru elini uzattı.

Ermintrude çok tiz ve belirgin şekilde boğuk bir ses tonuyla cevap verdi. "Trask Wurm," dedi genç adam güçlü bir şekilde elini sıkarak. "Almanca bir isim."

"'Wurm' demek istiyorlar." Bayan Sylvie, "Vehrm" diye te-

* Okunuşu "wurm" ile aynı olan "worm" kelimesi İngilizcede solucan anlamına gelir.

laffuz ederek araya girdi. Yüzü zevkten pembeleşmişti. "'Kuykendall' demeyi asla öğrenemediler, bu yüzden ondan vazgeçtik ve daha basit bir şeye razı olduk. Ve onların fahişe olmalarını istemediğini açıkça dile getirmiş olduğun için biz de kullanışlı bir anlaşmaya vardık. Herman ve Trask, benim... Müessesem için koruma sağlıyorlar." Yüzü pembeleşen ama gülümseyen Rachel'a doğrudan baktı.

"Herhangi biri kızlarla uğraşırsa, onu büyük ölçüde halletiyoruz," diyerek Ian'ı temin etti büyük Wurm.

"Bu o kadar da zor bir şey değil," dedi diğeri dürüstçe. "O piçlerden birinin burnunu kırınca diğerleri hemen yola geliyor."

***

Barakada, çeşitli hamilelik evrelerinde bir düzine keçi vardı. Ancak Higginsler iyi bir erkek keçiye sahipti, bu yüzden o konuda bir sorun yoktu. İki tane dost canlısı ve genç dişi keçi seçtim; biri tamamen kahverengi, diğeri kahverengi ve beyazdı ama bir yanında biri kahverengi biri beyaz iki tane yuvarlak yapboz parçasına benzeyen garip bir iz vardı.

Seçtiklerimi hayvanlardan sorumlu olan genç adama gösterdim ve Jenny hâlâ kendi seçimi üzerinde düşünürken tavuklara göz gezdirmek için dışarı doğru adım attım.

Bir İskoç Boduru görmeyi umuyordum ancak sadece her zamanki Dominik Tavuğu ve Nankin türleri gördüm. Aslında yeterince iyilerdi ama Jamie bir tavuk kümesi inşa edene kadar beklemem gerektiğini düşündüm. Hem keçileri eve kolaylıkla sürebilirdik ama tavukları günlerce taşıyamazdım.

Tavukların olduğu bahçeden çıktım ve yönümü şaşırmış halde etrafa bakındım. İşte o zaman onu gördüm.

İlk başta kim olduğu hakkında hiçbir fikrim yoktu. Hiç. Ama büyük, yavaş hareketler sergileyen adamın görüntüsü beni olduğum yere mıhladı ve karnım ani panik içinde kıvrıldı.

Hayır, diye düşündüm. *Hayır. O öldü, onların hepsi öldü.*

O, eğik omuzlarıyla ve yırtık pırtık yeleğini gerginleştiren

pörtlek karnıyla pasaklı bir adamdı, ama büyüktü. Büyük. Ani bir korku hissiyle, gecenin içinde çıkıp yanıma gelen, beni dürten, sonra bir fırtına bulutu gibi üzerimde dönen ve beni toprağın, çam iğnelerinin üzerinde ezen büyük bir gölgeyi yeniden hissettim.

Martha.

Ilık güneş ışığının altında durmama rağmen üşümeye başladım.

"*Martha*," derdi. Beni ölü karısının ismiyle çağırmış ve işi bitince gözyaşlarını saçlarıma dökmüştü.

Martha. Yanılıyor olmalıydım. İlk bilinçli düşüncem buydu. *Sen. Yanılıyorsun.*

Ama yanılmıyordum. Tenim bunu biliyordu; gerildi ve tüyler nafile bir savunmayla yükseldi ama böyle şeyleri dışarıda tutmak için ten ne yapabilirdi ki?

Yanılıyorsun!

Ama yanılmıyordum. Zorbalıktan sızlayan, sıkılan ve mıncıklanan memelerim bunu biliyordu.

Kalçalarım da biliyordu; gerilmiş kasların yanması ve zayıflığı dayanılmazdı, yumrukların ve vahşi parmakların kemiğe ulaşan bereler geçmek bilmeyen bir ağrı bırakmıştı.

"Yanılıyorsun," dedim, sesli bir şekilde fısıldayarak. "Yanılıyorsun."

Ama yanılmıyordum. Hatırlamanın verdiği ani çaresiz korkuyla kayganlaşan bacaklarımın arasındaki o yumuşak et bunu biliyordu- ve ben de öyle.

***

Ne yaptığımın farkına varmadan hızlı ve derin bir şekilde nefes alarak dakikalarca orada öylece durmuştum ama bilinçli bir çabayla buna son verdim. Adam çiftlik hayvanı kulübelerinin olduğu yere doğru yol alıyordu; bir yaban domuzu kümesinin önünde durdu ve çite dayandı. Aynı uğraşla meşgul olan başka bir adam ona bir şey söyledi ve o da cevap verdi. Ne

söylendiğini duyabilmek için fazla uzaktım ama sesinin tınısını yakaladım.

"Martha. İstemediğini biliyorum Martha, ama yapman gerekiyor. Sana bunu yapmak zorundayım."

Kusmayacaktım. Bu olmayacaktı. Aldığım bu kararla biraz sakinleştim. O zaman onun ve arkadaşlarının ruhumu öldürmelerine izin vermemiştim; neden şimdi bana zarar vermesine izin verecektim ki?

Domuzlardan uzaklaştığında takip ettim. Onu neden takip ettiğimden emin değildim ama bunu yapmak için güçlü bir dürtü hissettim. Ondan korkmuyordum; mantıken, bunun için bir sebep yoktu. Bununla beraber, mantıksız bedenim hâlâ o gecenin yankılarını, onun etini ve parmaklarını hissediyordu - ve kaçmayı istiyordu. Bunu kabul etmedim.

Onu domuzlardan tavuklara kadar takip ettim, sonra tekrar domuzlara - genç, siyah beyaz dişi bir domuzla ilgileniyor gibiydi; onu domuz çobanına gösterdi ve sorular sordu, ama sonra keyifsiz bir halde başına salladı ve ordan uzaklaştı. Çok mu pahalıydı?

Onun kim olduğunu öğrenebilirim. Bu düşünce aklımdan geçti ama şaşırtıcı bir şiddet duygusuyla bunu reddettim. Onun lanet ismini öğrenmek istemiyordum.

Ve yine de... Onu takip ettim. Ana binaya gitti ve biraz tütün satın aldı. Onun tütün kullandığını bildiğimi fark ettim; nefesindeki o ekşi kül kokusunu almıştım. Aldığını tartan tezgâhtarla konuşuyordu; yavaş, ağır bir sesi vardı. Ne diyorsa çok uzun sürmüştü, tezgâhtar gergin gözükmeye başladı, yüz ifadesi açıkça, *"İşimiz bitti, git buradan. Lütfen git buradan..."* diyordu. Ve adam çivilerle dolu fıçılara bakmak için başka tarafa yöneldiğinde, tezgâhtarın yüzünde belirgin bir rahatlama ifadesi oluştu.

Bana söylediğine göre karısı ölmüştü. Görünüşünden ve konuştuğu herkesi sıktığından ötürü, bir diğerini bulmadığını düşündüm. Açık bir biçimde fakirdi ve bu taşrada sıradışı bir şey değildi. Ama bir yandan da pis ve yıpranmış, tıraşsız ve bir kadınla yaşayan bir erkeğin normalde olmayacağı biçimde bakımsızdı.

Kapıya doğru giderken yaklaşık bir metre yakınımdan geçti; bir elinde sarma sigarası ve çivi torbası, diğer elinde arpa şekeri çubuğu vardı. Onu büyük, ıslak ağzıyla yalıyordu ve yüzünde belli belirsiz bön bir zevk ifadesi vardı. Çene tarafında küçük bir doğum izi bulunuyordu. Kabaydı, diye düşündüm. Hantal. Ve doğru kelimeyi buldum: *düşüncesiz*.

Hafif bir tiksinmeyle, *Tanrım*, diye düşündüm ve buna istemsiz bir acıma duygusunun karışması beni daha da iğrendirdi. Onunla yüzleşmeyle ilgili belirsiz bir düşüncem vardı -bunu ancak şimdi anlamıştım- yanına yaklaşmayı, beni tanıyıp tanımadığını sormayı düşündüm. Ama yanımdan geçerken, yüzünde tanıma belirtisi olmaksızın doğrudan bana bakmıştı. Belki de şimdiki görünüşümle -temiz, taranmış, doğru dürüst giyinmiş- ve beni en son gördüğü zamanki görünüşüm arasında oldukça fark vardı: o zaman pis, dağınık saçlı, yarı çıplak ve hırpalanmıştım.

Belki de o zaman beni hiç görmemişti. Yanıma geldiğinde tamamen karanlıktı, ayrıca bağlı ve nefes alma çabası içindeydim - kırık bir burundan nefes almaya çalışıyordum. Onu görmemiştim.

Gerçekten o olduğuna emin misin? Evet, lanet olsun ki emindim. Sesini duyduğumda emin oldum, ayrıca onu gördüğümde hantal ve paytak yürüyen bedeninin ritmini hissettim.

Hayır, onunla konuşmak istemiyordum. Ne anlamı vardı ki? Ve ne söyleyebilirdim? Özür dilemesini mi isteyecektim? Büyük ihtimalle, yaptığı şeyi hatırlamıyordu bile.

Bu düşünce acı bir zevk duygusuyla kahkaha atmama sebep oldu.

"Komik olan ne Grandmère?" Germain elinde iki çubuk arpa şekeriyle arkamdan fırladı.

"Bir düşünce sadece," dedim. "Önemli bir şey değil. Büyükanne Jennie gitmek için hazır mı?"

"Evet, seni bulmam için gönderdi beni. Bunlardan istiyor musun?" Cömertçe elindeki şeker çubuklarını bana doğru uzattı. Adamın büyük pembe dilini düşününce midem altüst oldu.

"Hayır, teşekkürler," dedim. "Neden onu Fanny için eve götürmüyorsun? Onun için çok iyi bir egzersiz olur." Ameliyat konuşmasını mucizevî bir şekilde düzeltmemişti ya da yemek yeme kabiliyetini ama bunları sadece mümkün kılmıştı, o da emekle. Germain onunla saatlerini geçirmişti, birbirlerine dillerini çıkarıyorlar, onları içeri doğru kıvırıyorlar ve kıkırdıyorlardı.

"Fanny için bir düzine çubuğum var," diyerek beni temin etti Germain. "Ayrıca birer tane de Aidan, Orrie ve küçük Rob için."

"Bu çok cömertçe, Germain," dedim, biraz şaşırmıştım. "Şey... Onları ne karşılığında aldın?"

"Bir kunduz derisi," diye kendinden hoşnut bir şekilde cevap verdi. "Bay Kezzie Beardsley onun ufaklıkları dereye götürmem, o ve Bayan Beardsley şekerleme yaparken çocuklara bakmam karşılığında vermişti."

"Şekerleme demek," diye tekrar ettim, dudaklarım gülme isteğiyle titriyordu. "Anladım. Pekâlâ. Hadi Büyükanne Jennie'yi bulalım o halde."

***

Tepe'ye dönüş yolculuğu için organize olmak hiç de kısa sürmedi. İki günlük yoldu; yaya ve keçilerle birlikte muhtemelen dört günü bulacaktı. Ama yiyeceğimiz ve battaniyemiz vardı ve hava güzeldi. Kimsenin bir acelesi yoktu- özellikle de etrafta yenilebilir şeylerden hızlıca bir lokma alabilmek için durmaya istekli keçilerin.

Yolun sakinliği ve arkadaş grubum huzursuz hislerimi yatıştırmada oldukça etkiliydi. Rachel'ın akşam yemeği sırasında, Ian'ın Bayan Sylvie ve Wurmlar'la aniden karşılaşmasıyla yüzünde beliren ifadenin taklidini yapması daha da etkiliydi ve ateşin yanına uzanır uzanmaz uykuya daldım, hiç rüya görmeden uyudum.

67

KADIN, BENİMLE SEVİŞİR MİSİN?

Ian, Rachel'ın eğlenmiş, dehşete kapılmış, öfkeli ya da üçü birden olup olmadığını söyleyemezdi. Bu onu sinirlendirmişti. Olanlar hakkında ne düşündüğünü genellikle bilirdi Ian, çünkü ona söylerdi; bir adamın onun aklını okumasını bekleyen ve bunu yapmadığında da canı sıkılan türden bir kadın değildi. Sonuçta birkaç kadın tanımıştı.

Ama Rachel, Bayan Sylvie ve Wurmlar konusundaki fikrini kendine saklamıştı. İşlerini halletmişler, iki şişe viski karşılığında tuz, şeker, çivi, iğne, iplik, bir çapa ağzı ve bir top pembe pamuklu kumaş takas etmişlerdi ve Ian ona bir karış uzunluğunda salatalık turşusu almıştı. Rachel bunun için ona teşekkür etmişti ama eve dönüş yolunda fazla bir şey söylemedi; Clarence'ın üzerinde yoluna devam ederken dalgın bir şekilde elindeki sebzeyi yalıyordu.

Bu Ian'ı öylesine etkilemişti ki onu izlerken neredeyse dik bir kayalığın üzerine doğru yürümüştü. O bir dayanak ararken Rachel bağırma sesine döndü ve ona gülümsedi, belki de Sylvie meselesine aldırmamıştı.

"Elindekini yemeyi düşünüyor musun?" diye sordu üzengisine doğru yükselirken.

"Evet," dedi Rachel sakince, "ama zamanı gelince." Yeşil şeyin uzunluğunun büyük bir kısmını diliyle uzun ve yavaş bir şekilde yaladı ve sonra Ian'ın gözlerine bakarak kasti olarak emdi. Ian dosdoğru canlı bir çam dalına yürüdü ve dalın iğneleri yüzüne hızla vurdu.

Sulanmış gözlerini silerken küfretti. Rachel gülüyordu!

"Bunu bilerek yaptın, Rachel Murray!"

"Seni ağaca itmekle mi suçluyorsun beni?" diye sordu Rachel bir kaşını kaldırarak. "Sen deneyimli keşif erisin ya da ben öyle sanıyordum. Kuşkusuz her insan gittiği yöne doğru bakmalı."

Clarence'ı durdurdu -Clarence durmaya her zaman hazırdı, özellikle de görünürde yenilebilen bir şeyler varsa- ve Ian'a ukala bir şekilde gülümseyerek oturdu.

"Şunu bana versene." Rachel turşuyu memnuniyetle uzattı, nemli elini kalçasına sildi. Ian büyük bir ısırık aldı, ağzı sarımsak, dereotu ve sirkeyle doldu. Sonra salatalığı heybelerden birine tıktı ve Rachel'a elini uzattı. "Buraya gel."

"Neden?" diye sordu Rachel. Hâlâ gülümsüyordu ama bedeni kımıldandı, Ian'a doğru yaslandı ama inmek için hiçbir çaba göstermedi. Ian bu iletişim türünü anladı ve uzandı, onu belinden kavradı ve heyecanla çekip indirdi. Turşu lokmasını yutmak için bir anlığına durdu ve bir eli poposunda genç kadını bir güzel öptü. Saçları çam kozalağı, tavuk tüyü ve Claire Yenge'nin şampuan dediği sabundan kokuyordu, dahası turşu tadının altında öğle yemeğinde yedikleri Alman sosisinin tadını alabiliyordu.

Rachel'ın kolları Ian'ın boynundaydı, karnını onun karnına dayamıştı ve Ian bir anda kendi karnında küçük ve sert bir itiş hissetti. Şaşkınlıkla aşağı doğru baktı ve Rachel kıkırdadı. Korse giymediğini fark etmemişti, göğüsleri kombinezonun altında basit bir şeritle bağlıydı, ama karnı işte oradaydı, elbisesinin altında bir kabak gibi yuvarlak ve sıkıydı.

"O uyanık," dedi Rachel, içindeki minik bacaklar orayı burayı tekmelediği için hafifçe kımıldayan karnındaki çıkıntıya elini koyarak. Bu her zaman büyüleyiciydi ama Ian hâlâ onun turşu emişinin etkisi altındaydı.

"Senin için onu uyutacağım," diye fısıldadı Rachel'ın kulağına ve eğilerek kollarını ona doladı. Neredeyse sekiz ay geçmişti, belirgin ölçüde ağırlaşmıştı ama Ian onu hafif bir hırıltıyla kaldırmayı başardı. Clarence'ı ince çayırın etli yığınında otlanması için geride bırakıp, alçaktaki dallara ve oynak taşlara dikkat ederek Rachel'ı ormanın içine taşıdı.

***

"Bu tutku patlamasının sebebinin eski sevgilinle karşılaşman

olmadığını umuyorum," diye belirtti Rachel ve kocasının, yüzünün hemen önündeki kolunda gezinen tespih böceğine bir fiske atarak. Ian'ın tartan kumaşının üzerinde, çıplak halde yan yana uzanıyorlardı. Ağaçların altı soğuktu ama Rachel son zamanlarda hiç üşümüyor gibiydi; çocuk, küçük bir fırın gibiydi. Kuşkusuz babasına çekmiş, diye düşündü. Ian'ın cildi genellikle ılıktı ama onun için tutkunun ateşi sadece bir metafor değildi, yan yana yatıyorlarken alev alev yanıyordu.

"O benim sevgilim değildi," diye mırıldandı Ian onun saçlarına doğru ve kulağının arkasını öptü. "Ticari bir işti sadece."

Bunu duymak Rachel'ın hoşuna gitmedi ve biraz gerildi.

"Sana fahişelere gittiğimi söylemiştim." Ian'ın sesi sakindi ama Rachel içindeki hafif sitemi duyabiliyordu. "Dört bir yanda âşıklarımın olmasını mı tercih ederdin?"

Rachel nefes aldı, gevşedi ve Ian'ın uzun, güneşte bronzlaşmış elinin arkasını öpmek için boynunu uzattı.

"Bu doğru- bana söylemiştin," diye kabul etti. "Küçük bir parçam bana bakir, saf ve el sürülmemiş olarak gelmeni dileyecek olsa da diğer parçam Bayan Sylvie gibilerinden öğrenmiş olduğun dersler için minnet duyuyor." Bu yaptığı şeyleri Bayan Sylvie'den mi yoksa Kızılderili karısından mı öğrendiğini sormak istedi - ama şimdi bunu aklına getirmeye hiç niyeti yoktu.

Ian'ın eli kalktı ve onun memesini kavradı, çok nazik bir şekilde meme ucuyla oynuyordu ve Rachel istemsiz olarak kıvrandı - kalçalarını ona dayamasını sağlayan yavaş, imalı bir kıvranmaydı bu. Meme uçları son günlerde çok iriydi ve o kadar hassastı ki korsenin sürtmesine bile dayanamıyordu. Tekrar kıvrandı, Ian alçak sesle güldü ve meme ucunu ağzına alabilmek için onu hafifçe çevirdi.

"Böyle sesler çıkarma," diye mırıldandı Ian, Rachel'ın cildine doğru. "Diğerleri her an patikadan görünebilir."

"Clarence'ı yalnız gördüklerinde ne... Düşünecekler?"

"Eğer daha sonra biri sorarsa, mantar toplamaya gittiğimizi söyleriz."

***

Rachel orada daha fazla kalamayacaklarını biliyordu ama sonsuza kadar böyle kalmayı çok isterdi - ya da en azından beş dakika daha. Ian bir kez daha arkasına uzandı, sıcacık ve güçlüydü. Ama şimdi eli karnının üzerindeydi, içerdeki çocuğun yuvarlak gizemine dokunuyordu nazikçe.

Ian onun uyuduğunu düşünüyordu muhtemelen. Belki de sözlerini duyması umursamıyordu ama Galce konuşuyordu ve Rachel dediklerini anlayacak kadar dili bilmiyor olsa da bunun bir dua olduğunu biliyordu. "*A Dhia*", "Tanrım" demekti. Ve tabii ki ne için dua ettiğini biliyordu.

Ian durduğunda ve ellerini onun ellerinin üzerine koyduğunda Rachel, "Her şey yolunda," dedi yumuşakça.

"Ne?"

"İlk çocuğunu -çocuklarını- düşünüyor olman. Düşündüğünü biliyorum. Ve şimdiki için ne kadar korktuğunu da biliyorum," diye ekledi, daha yumuşak bir şekilde.

Ian derin bir şekilde iç geçirdi, Rachel hâlâ dereotu ve sarımsak kokan ılık nefesini boynunda hissetti.

"Kalbimi eritiyorsun. Ve eğer sana ya da küçük Oggy'ye bir şey olursa, bu bende hayatımın içinden akıp gideceği bir delik açar."

Rachel onlara hiçbir şey olmayacağını söylemek istedi, buna izin vermeyeceğini. Ama bu söz veremeyeceği bir şeydi. "Hayatlarımız Tanrı'nın elinde," dedi onun elini sıkarak. "Ve ne olursa olsun, biz sonsuza kadar seninle birlikte olacağız."

***

Tekrar giyindikten ve parmaklarıyla saçlarını tarayarak olabildiğince usturuplu görünmeye çalıştıktan sonra, Claire ve Jenny tam da dönemeçten dönecekken patikaya ulaştılar. Paketler taşıyorlar ve ikisi de yüksek sesle meleyen iki keçi güdüyorlardı.

Rachel, Jenny'nin oğluna sertçe göz ucuyla baktığını gördü ve sonra masmavi gözleri Clarence'ın sırtına binen kendisine çevrildi. Tam olarak ne yaptıklarını bildiğini ve bunu gülünç

bulduğunu açıkça söyleyen bir gülümseme attı Rachel'a. Rachel'ın yanaklarına kan hücum etti ama soğukkanlılığını yitirmedi ve başını cana yakın bir şekilde Jenny'ye doğru eğdi - Quakerlar ibadet dışında başlarını eğmemelerine rağmen.

Yüzü kızardığından Claire'e pek dikkat etmemişti ama duyulmamak için daha kadınların ve keçilerin uzağına gittiklerinde, Ian çenesini kaldırdı ve omzunun üzerinden işaret etti.

"Sence Claire Yenge'nin bir sorunu mu var?"

"Fark etmedim. Ne demek istiyorsun?"

Ian bir omzunu kaldırdı ve hafifçe kaşlarını çattı. "Tam olarak bir şey söyleyemem. Taşra marketine giderken ve oraya vardığımızda kendindeydi, ama keçiler için pazarlık edip döndüğünde... Farklı görünüyordu." Neyi kastettiğini anlatabilmek için doğru kelimeleri bulmaya çabaladı.

"Demeye çalıştığım şey korkmuş görünmesi değil, daha çok sersemlemiş gibi? Şaşırmış ya da sarsılmış. Ama sonra beni gördüğünde, her şey normalmiş gibi davranmaya çalıştı ve ben de meşguldüm, onu unuttum gitti."

Tekrar başını çevirdi, omzundan arkaya baktı ama patika bomboştu. Arkalarındaki ağaçlardan sönük bir meleme sesi süzülüp geldi ve Ian gülümsedi, ama gözleri tedirgindi.

"Claire Yenge bir şeyleri gizlemede iyi değildir. Jamie Dayı her zaman onun yüzünün camdan olduğunu söyler ve bu doğru. Orda ne gördüyse... Sanırım hâlâ onunla birlikte."

68

EN DERİN HİS HER ZAMAN SESSİZCE ORTAYA ÇIKAR

Üçüncü günün ikindisinde Jenny bir ara anlamlı bir tavırla boğazını temizledi. Yabani otların uzun ve sık yetiştiği bir derede durduk ve duraksayan keçilerin oyalanmalarını seyrederek yorgun ayaklarımızı suya daldırdık. Bir keçiyi engellemek boşuna bir uğraştır, çünkü eğer isterlerse yollarına çıkanı çiğneyerek

hemencecik açabilirler. Gerçi bu kez, ip yemekle vakit kaybetmek istemeyecekleri kadar etrafta fazla ot vardı ve ipler onları görüş alanımız içinde tutuyorlardı.

"Boğazına bir şey mi takıldı?" diye sordum kibarca. "Neyse ki bol miktarda su var."

Bu kötü espri girişimimi anladığını bir İskoç gürültüsüyle kibarca belirtti ve cebinden yıpranmış gümüş bir matara çıkarıp tıpasını açtı. İçkinin kokusunu oturduğum yerden alabiliyordum- yerel bir viski, diye düşündüm.

"Matarayı İskoçya'dan mı getirdin?" diye sordum, bir yanında üstünkörü yapılmış zambak bulunan matarayı aldım.

"Evet, Ian'ındı. O ve Jamie Fransa'da askerlik yaparken onunmuş; bacağını kaybettiğinde bunu da yanında getirdi. İyileşme sürecindeyken babasının evinin ordaki duvarda oturur ve içerdik, tahta bacağını kullanmasını öğrenmesi için onu her gün on kez yolda bir aşağı bir yukarı yürüttükten sonra buna ihtiyacı olurdu." Gülümsedi, yüzünü buruşturarak bakışlarını eğdi ve dudakları hüzünlü bir şekilde kıvrıldı.

"Onunla evlenmeyeceğimi söyledim. Mihrapta yanımda iki ayak üstünde durmazsa ve yeminlerden sonra benimle koridorda yürümezse evlenmeyecektim."

Güldüm.

"Bu pek de *onun* anlattığı şekilde değil." Çekinerek bir yudum aldım, ama içindeki sıvı şaşırtıcı şekilde iyiydi; sert ama tadı hoştu. "Bunu nerde buldun?"

"Aberdeenshire'dan Gibbs diye bir adamdan. Orada viski yapımından anladıklarını düşünmezsin, şüphesiz başka bir yerde öğrendi. Hogue Corners adında bir yerde yaşıyor, biliyor musun?"

"Hayır, ama o kadar da uzak olamaz. Kendi yapmış değil mi? Jamie buna ilgi duyabilir." İkinci bir ağız dolusu yudum aldım ve tadını almak için viskiyi ağzımda tutarak matarayı geri verdim.

"Evet, ben de öyle düşünmüştüm. Torbamda onun için küçük bir şişe var." Bir yudum aldı ve onaylayarak başını salladı. "Beardsley'nin Yeri'nde seni korkutan şişko hödük kimdi?"

Viski genzime kaçtı ve öksürmekten ciğerlerim nerdeyse dışarı çıktı. Jenny matarayı yere koydu, eteklerini kaldırıp dereye gitti ve mendilini soğuk suya daldırıp bana uzattı ve sonra eline su alıp ağzıma biraz döktü.

"Neyse ki bol miktarda su var, senin de söylediğin gibi," dedi. "İşte, biraz daha al." Gözlerimden yaşlar akarken başımı salladım, eteklerimi kaldırdım, dizlerimin üstüne çöktüm ve hırıltılı solumam kesilene kadar, yudumlar arasında durup nefes alarak sudan içtim.

"Hiç şüphem yoktu," dedi Jenny bu performansımı izlerken. "Ama eğer olsaydı da şu andan sonra olmazdı. Kim o?"

"Lanet olsun, bilmiyorum," dedim sinirli şekilde taşıma geri tırmanırken. Gerçi Jenny ses tonlarından gözü korkacak biri değildi ve sadece martı kanadı şeklindeki bir kaşını kaldırdı.

"Bilmiyorum," diye tekrar ettim, biraz daha sakin bir şekilde. "Ben- onu başka bir yerde görmüştüm sadece. Ama kim olduğuna dair hiçbir fikrim yok."

Beni, mikroskobunda yeni bir mikroorganizma olan bir bilim insanının ilgisiyle inceliyordu.

"Evet, evet. O adamı daha önce nerede görmüştün? Çünkü kesinlikle tanıdın onu. Tamamen şoke olmuş haldesin."

"Bir fark yaratacağını bilsem, bunun seni ilgilendirmediğini söylerdim," dedim ona bakarak. "Şu matarayı versene bana."

Verdi ve ben birkaç küçük yudum alıp ne söyleyeceğime karar verirken sabırla beni izledi. Sonunda derin ve viski kokulu bir soluk aldım, ona matarayı geri verdim.

"Teşekkür ederim. Jamie'nin sana yaklaşık beş sene önce kırsalda terör saçan bir haydut çetesinin Tepe'ye geldiğini anlatıp anlatmadığımı bilmiyorum. Viski maltlama barakamızı yaktılar -ya da denediler- ve Marsali'yi yaraladılar. Ve beni- aldılar. Tutsak olarak."

Jenny matarayı geri verdi, hiç konuşmadı ama koyu mavi gözlerinde derin bir anlayış vardı.

"Jamie... Beni geri aldı. Yanında adamlar getirmişti ve korkunç bir dövüş oldu. Çetenin büyük kısmı öldürüldü, ama birkaçı karanlığa kaçtı. O- o adam onlardan biriydi. Hayır. Daha fazlasına

ihtiyacım yok." Ona bunları anlatırken matarayı bir cesaret tılsımıymış gibi elimde tutmuştum ama sonra geri verdim. Büyük ve düşünceli bir yudum aldı.

"Ama onun ismini öğrenmeye çalışmadın mı? Anladığım kadarıyla oradaki insanlar onu tanıyordu, sana söyleyebilirlerdi."

"Bilmek istemiyorum!" Bunu öyle yüksek sesle söyledim ki etraftaki keçilerden biri korkmuş halde meledi ve bir çimen yığınının üzerinden zıpladı, belli ki ip ona pek rahatsızlık vermiyordu.

"Ben- bir önemi yok," dedim daha sessiz ama kesin şekilde. "Çete liderleri öldü ve adamlarının çoğu da. Bu adam... Şey, ona sadece bakarak anlayabilirsin, değil mi? Onun hakkında ne söylemiştin, 'şişko hödük' mü? İşte bu o. Bize bir zararı yok. Ben sadece- onu unutmak istiyorum." Oldukça etkisiz bir şekilde bitirdim.

Jenny başını salladı, küçük bir geğirtiyi bastırdı, çıkan sesten ürkmüşçesine baktı ve başını sallayarak matarayı mantarla tıpalayıp onu ortadan kaldırdı.

Suyun akışını ve arkamızdaki ağaçlardaki kuşları dinleyerek kısa süreliğine sessizce oturduk. Yakınlarda bir yerde bir alaycı kuş vardı. Yaklaşık on dakika sonra Jenny sırtını kamburlaştırarak ve iç çekerek gerindi.

"Kızım Maggie'yi hatırlıyor musun?" diye sordu.

"Hatırlıyorum," dedim biraz gülümseyerek. "Onu ben doğurttum. Ya da daha doğrusu tuttum. İşi sen yaptın."

"Öyle yapmıştın," dedi bir ayağını suyun yüzüne çarparak. "Unutmuşum."

Ona keskin bir bakış attım. Eğer öyleyse bu şimdiye kadar unuttuğu ilk şey olacaktı, en azından benim bildiğim kadarıyla ve onun bir şeyleri unutmaya başlayacak kadar yaşlı olduğunu düşünmüyordum.

"Tecavüze uğradı," dedi, gözleri suyun üzerindeydi ve sesi sakindi. "Çok kötü bir şekilde değil. Adam onu dövmemiş- ama ondan hamile kaldı."

"Ne kadar korkunç," dedim sessizce bir duraklamadan son-

ra. "O- bir hükümet askeri değil herhalde?" İlk düşündüğüm şey bu olmuştu- İsyan ve Cumberland'in İskoçya'yı arındırması yıllarında, İngiliz Ordusu yakıp yağmaladığında ve çok sayıda kadına tecavüz ettiklerinde Maggie sadece bir çocuktu.

"Hayır, değildi," dedi Jenny dalgın bir halde. "Kocasının kardeşiydi."

"Aman Tanrım!"

"Evet, bana anlattığında ben de aynı şeyi söylemiştim." Yüzünü buruşturdu. "Gerçi olayla ilgili tek iyi şey de buydu; Geordie -erkek kardeş- kızın kocası Paul'le aynı saç ve göz rengine sahipti, böylelikle çocuk kolayca görmezden gelinecekti."

"Ve- Maggie de öyle mi yaptı?" Sormaktan kendimi alamadım. "Görmezden mi geldi?"

Jenny sudan ayaklarını çıkararak ve iç eteğinin altında kıvırarak uzunca iç çekti ve başını salladı.

"Bana ne yapması gerektiğini sordu, zavallı kız. Onun için dua ettim- Tanrım, dua ettim!" dedi ani bir şiddetle ve sonra biraz homurdandı. "Ve ona anlatmamasını söyledim- Paul'e yani. Çünkü eğer anlatırsa sonu ne olacaktı ki? İçlerinden biri ölecekti -çünkü İskoçyalı bir adam karısına tecavüz eden bir adamın yakınlarında yaşayamaz, yaşamamalı da- ve belki de ölen Paul olacaktı. Ve Geordie'yi sadece dövüp oradan defetse de, neler olduğunu herkes öğrenecekti. Zavallı küçük çocuk -o Wally'ydi, tabii üstüne konuşurken bunu daha bilmiyorduk- piç ve tecavüz çocuğu diye yaftalanırdı. Peki ya ona ne olacaktı?"

Eğildi, eline bir avuç dolusu su doldurdu ve yüzüne çarptı. Başını arkaya doğru eğdi, gözleri kapalıydı ve su çıkık elmacık kemiklerinden akıp gitti. Başını salladı.

"Ya Paul ve Geordie'nin ailesi? Böyle bir şey onları parampara ederdi ve böyle bir şeye inanmaktansa Maggie'nin yalancı olduğunu söylerlerdi. Şu Carmichaeller taş kafalı yaratıklar," dedi yargılayarak. "Yeterince sadık ama keçi gibi inatçı."

"Diye buyurdu bir Fraser," dedim.

Jenny homurdandı ama bir ya da iki dakika boyunca cevap vermedi.

"Bu yüzden," dedi sonunda, bana bakmak için dönerek, "Maggie'ye onun için dua ettiğimi ve bana göre, kocasının ve çocuklarının iyiliğini düşünüyorsa hiçbir şey söylememesi gerektiğini söyledim. Yapabilirse Geordie'yi affetmesini, yapamazsa da ondan uzak durmasını ama hiçbir şey söylememesini söyledim. Ve o da böyle yaptı."

"Geordie- o ne yaptı?" diye sordum merakla. "Wally'nin onun oğlu olduğunu biliyor muydu- biliyor mu?"

Jenny başını salladı. "Bilmiyorum. Çocuk doğduktan bir ay sonra gitti- Kanada'ya göç etti. Buna hiç kimse şaşırmadı; herkes onun Maggie'ye deliler gibi âşık olduğunu ve o Paul'ü seçtiğinde kendini kaybettiğini biliyordu. Sanırım bu işleri kolaylaştırdı."

"Gözden ırak olan gönülden de ırak olur? Evet, sanırım öyle," dedim duygusuzca. Sormamam gerektiğini biliyordum ama kendimi tutamadım. "Maggie, Paul'a anlattı mı- Geordie gittikten sonra yani?"

Jenny başını sağa sola salladı ve eteklerini silkerek dimdik bir şekilde ayağa kalktı. "Bundan emin değilim ama sanmıyorum. Çünkü bunca zaman sessiz kaldıktan sonra anlatmak... Paul bunu nasıl karşılardı? Ve onu hemencecik öldüremese bile kardeşinden nefret ederdi." Tıpkı Jamie'ninkilere benzeyen mavi gözleri bana hüzünlü bir şekilde baktı. "Bunca yıl boyunca İskoçyalı bir adamla evli olunca nefretlerinin ne kadar derin olabileceğini biliyorsun. Hadi gel- patlamadan şu hayvanları toplasak iyi olacak." Ve ayakkabıları elinde çayıra doğru yürüdü, hayvanları toplamak için Galce duasını okudu:

"Yukarıda Cennet Şehri'nde olan Üçlü,
Hayvanlarıma yol gösterin,
Sıcakta, fırtınada ve soğukta gereğince gözetin,
Onları aşağı süren gücün lütfuyla
Ötedeki tepeden çoban sürüsüne katın."

***

O gece herkes battaniyesine sarınıp horlamaya başladığında, onu düşündüm. Pekâlâ... Adamı gördüğümden beri onu

düşünmeyi bırakmamıştım. Ama Jenny'nin anlattığı hikâyenin ışığında, düşüncelerim berraklaşmaya başladı.

Hiçbir şey söylememe düşüncesi elbette aklıma gelen ilk şeydi ve niyetim de buydu. Tek sorun- şey, dürüst olmak gerekirse iki tane vardı. İlki, tekrar tekrar söylenmesi sinir bozucu olsa da yüzümden her şeyin okunduğu gerçeğini inkâr edemezdim. Eğer bir şey canımı çok sıkıyorsa, beraber yaşadığım insanlar bana hemen yan yan bakmaya, etrafımda parmak uçlarında yürümeye -ya da, Jamie söz konusuysa, sorunun ne olduğunu sormaya- başlardı.

Yaşadığım şeyin detayları için beni sıkıştırmasa da Jenny de aynı şeyi yapmıştı. Oldukça açık bir biçimde, olayın ana hatlarını tahmin etmişti, yoksa Maggie'nin hikâyesini bana anlatmak istemezdi. Jamie'nin o çeteye saldırması ve sonucu hakkında Jenny'ye bir şey söyleyip söylemediğini düşünmek sonradan aklıma geldi.

Oysa esas sorun pis şişko hödükle karşılaşmama benim verdiğim tepkiydi. Kendime betimlemesini tekrar ettikçe burnumdan soludum, ama aslında bu işe yaradı. O bir adamdı, çekici biri değildi. Bir canavar değildi. Mesele edilmeye değmezdi. O çeteye nasıl katıldığını Tanrı bilirdi- dahası, en ünlü çetelerin büyük çoğu amaçsız aptallardan oluşurdu.

Ve... Bu deneyimi yaşamak için pek az isteğim olsa da bunu yaptım. Bana canımı yakmak niyetiyle gelmemişti, aslında beni yaralamamıştı (bu tüm ağırlığıyla beni ezmediği, bacaklarımı zorla ayırmadığı ve penisini içime sokmadığı anlamına gelmezdi...).

Dişlerimi sıkmayı bıraktım, derin bir nefes aldım ve baştan başladım. Bana önüne çıkan fırsattan dolayı gelmişti- ve de ihtiyaçtan.

"Martha," demişti, ağlıyordu, gözyaşları ve sümüğü boynumda sıcacıktı. *"Martha, seni çok sevdim."*

Bunlara dayanarak onu affedebilir miydim? Bana yaptığı şeyin nahoşluğuna aldırmayıp onu sadece zavallı bir yaratık olarak görebilir miydim?

Eğer yapabilirsem- bu onun zihnimde, düşüncelerimin altında yaşamasına bir son verir miydi?

Başımı arkaya yatırdım, sıcak yıldızlarla yüzen derin siyah gökyüzüne baktım. Eğer onların gerçekten alev almış gaz topları olduğunu bilirseniz, hepsini van Gogh'un gördüğü gibi hayal edebilirsiniz, hem de kolayca... Ve bu ışıklı boşluğa baktığınızda, insanların Tanrı'yla konuşurken neden hep yukarı baktığını anlayabilirsiniz. Sizden çok daha büyük bir şeyin sınırsızlığını hissetmelisiniz ve işte orada - sonsuz büyüklükte ve her zaman çok yakında. Sizi örtüyor.

Yardım et bana, dedim sessiz bir şekilde.

Jamie'yle Jack Randall hakkında hiç konuşmamıştım. Ama bana anlattığı birkaç şeyden -ve kâbuslarında söylediği tutarsız şeylerden- öğrenmiştim ki olanlardan bu şekilde hayatta kalmayı seçmişti. Jack Randall'ı affetmişti. Defalarca. Ama inatçı bir adamdı; bunu yapabilirdi. Binlerce kez ve bir kez daha.

"Yardım et bana," dedim ve gözyaşlarının şakaklarıma, saçlarıma damladığını hissettim. "Lütfen. Yardım et bana."

69

ORTAYA ÇIKAN ŞEYLER

İşe yaradı. Kolayca olmadı ve her seferinde birkaç dakikadan fazla sürmüyordu ama şok geçti. Evde, dağın verdiği huzurla ve etrafımdaki ailemle arkadaşlarımın sevgisiyle denge hissine tekrar kavuştum. Dua ettim, affettim ve üstesinden geldim.

Oyalayıcı şeylerin olmasının bunda katkısı büyüktü. Yaz, bir tarım toplumunda en yoğun zamandı. Erkekler tırpanlarla, çapalarla, vagonlarla, hayvanlarla, silahlarla ve bıçaklarla çalıştıklarında kendilerini yaralıyorlardı. Kadınlar ve çocuklara gelince; yanıklar, ev kazaları, kabızlık, ishal ve diş çıkarma ve... Kılkurdu.

"İşte, gördün mü?" dedim sessizce, iki yaşındaki Tammas Wilson'ın kalçasının birkaç santimetre uzağında yanan bir mum tutuyordum. Tammas, hiç de mantıksız olmayan bir şekilde, ya

poposunu biraz yakacağımı ya da mumu poposuna sokacağım sonucuna vararak, kaçma niyetiyle çığlık attı ve tepindi. Ama annesi onu daha sıkı şekilde kontrol altına alıp kalçalarını tekrar ayırdı ve çok da temiz olmayan anüsünün etrafına üşüşen dişi kılkurtlarının küçük beyaz kıpırtıları ortaya çıktı.

"İsa bizi kötülükten korusun," dedi Annie Wilson haç çıkarmak için bir elini salıvererek. Tammas kaçmak için çabaladı ve neredeyse ateşe tepesi üstü düşüyordu. Ama bir ayağını tuttum ve onu geri çektim.

"Bunlar dişi," diye açıkladım. "Geceleri gizlendikleri yerden çıkarlar ve deriye yumurtalarını bırakırlar. Yumurtalar kaşıntıya neden olur, yani küçük çocuğunuz bu yüzden kaşınıyor. Kızarıklığa ve döküntüye de bu sebep oluyor. Ama sonra dokunduğu yerlere de yumurtaları yayıyor." Tammas iki yaşında olduğu için ulaşabildiği her şeye dokunuyordu. "İşte bu yüzden muhtemelen tüm ailenize bulaştı."

Bayan Wilson taburesinde biraz kıpırdandı, kılkurtları yüzünden mi yoksa utanç duygusundan mı olduğunu anlayamadım. Ardından hızlı bir şekilde kucağından kaçan, dört ve beş yaşlarında iki kız kardeşinin olduğu yatağa doğru yol alan Tammas'ı doğrulttu. Ufaklığı belinden tuttum ve şömineye doğru çektim.

"Meryem bizi korusun, bunun için ne yapacağım?" diye sordu Annie, bakışlarını çaresizce uyuyan kızlardan günün yorgunluğuyla başka bir yatakta kıvrılmış horlayan Bay Wilson'a çevirdi.

"Büyük çocuklar ve yetişkinler için bunu kullan." Sepetimden bir şişe çıkarıp dikkatli bir şekilde ona verdim. Aslında patlayıcı değildi ama etkilerini bilmek beni hep bu yanılgıya düşürüyordu.

"Bu bir sütleğen ve vahşi ipeka kökü toniği. Çok güçlü bir laksatif, yani bu çok fena kaka yapacaksınız anlamına geliyor." Anlayamadığını görünce açıkladım. "Eğer Tammas'ın ve kızların kılkurtlarını daha fazla yaymamasının önüne geçerseniz, ilacın birkaç dozu kurtulmanızı sağlar. Ve küçük çocuklar için de..." Bir çanak ezilmiş sarımsak uzattım, ağzı tıpalı olsa da An-

nie'nin burnunu buruşturacak kadar güçlüydü. "Parmağına büyük bir topak al ve çocuğun poposunun çevresine sür- ve, şey, içine de sür."

"Tamam," dedi kabullenmiş bir şekilde ve hem çanağı hem de şişeyi aldı. Muhtemelen bir anne olarak yaptığı en kötü şey değildi. Yatak takımlarını kaynatma konusunda talimatlar, sabun ve el yıkama hakkında katı nasihatler verdim, geçmiş olsun dedim ve kendi popomu kaşımak için güçlü bir istek duyarak oradan ayrıldım.

Ama Higginsler'in kulübesine geri yürürken bu his geçti ve iyi yapılmış bir işin huzuruyla Jamie'nin yanındaki ot yatağa girdim.

Jamie uykulu bir şekilde yuvarlandı, beni kucağına aldı ve sonra burnunu çekti. "Ne yapıyordun Tanrı aşkına, Sassenach?"

"Bilmek istemezsin," diye onu temin ettim. "Ne kokuyorum?" Sadece sarımsaksa kalkmayacaktım, ama eğer dışkıysa...

"Sarımsak," dedi neyse ki. "Fransız usulü kuzu budu gibi kokuyorsun." Midesi bunun düşüncesiyle guruldadı ve ben güldüm - sessizce.

"Sanırım kahvaltıda yiyebileceğin en iyi şey yulaf lapası."

"Sorun değil," dedi rahatça. "Yanında bal da var."

***

Sonraki öğleden sonra Jamie'yle birlikte yeni ev mevkiine tırmandım. Her yerde yeşil yapraklar ve yaban çileklerinin kemerlenen kökleri vardı, yamaçta minik, ekşi tatlı kırmızı kalpler gibi serpiliyorlardı. Yanımda küçük bir sepet getirmiştim -ilkbahar ya da yaz aylarında sepetsiz hiçbir yere gitmezdim- ve Tepe'nin aşağısında uzanan koyun hoş manzarası eşliğinde alana çıkana kadar yarısını doldurmuştum.

"Sanki buraya ilk gelişimiz bir ömür önceydi," dedim, yarı yontulmuş kütük yığınlarından birinin üstüne oturup meltemin saçlarımın arasından esip geçmesi için geniş kenarlı şapkamı çıkarırken. "Çilekleri ne zaman bulduğumuzu hatırlıyor musun?" Jamie'ye bir avuç dolusu meyve sundum.

"Daha çok iki ya da üç ömür önce. Ama evet, hatırlıyorum."

Gülümsedi, yanıma oturdu ve avcumun içindeki çileklerden ufacık birini aldı. Çakılmış kazıklarla ve iple odaların ana hatlarını belirlediği önümüzdeki düz araziyi işaret etti.

"Ameliyathaneni önde istiyorsun, değil mi? Eskiden olduğu gibi? Öyle kurmuştum ama başka bir şey istersen kolayca değiştirilebilir."

"Evet, sanırım öyle. Her yerden çok orada olacağım; pencereden dışarı bakıp ne tür korkunç bir acil durumun geleceğini görebilmek hoş olur."

Tamamen ciddi bir şekilde konuşmuştum ama o güldü ve birkaç çilek daha aldı. "En azından yokuş yukarı çıkmak zorundaysalar, bu onları biraz yavaşlatacaktır." Kendi yaptığı yazı masasını getirmişti, onu dizine koydu ve kurşun kalemle düzgünce çizilmiş planlarını göstermek için açtı.

"Görüşme salonumu holün karşısına yapacağım, daha önceki gibi -merdiven sahanlığı yüzündèn koridoru daha geniş yaptığımı göreceksin- ve belki orda küçük bir salon isteyebileceğimi düşündüm, görüşme salonu ve mutfağın arasında. Ama mutfak... Sence bizim de John Grey'in Philadelphia'da olduğu gibi, ayrı bir mutfağımız olmalı mı?"

Bunu bir an düşündüm, ağzımdaki ekşi çilekler yüzünden biraz yüzüm buruştu. Aklına bu fikrin gelmesine şaşırmamıştım; bir ev yangını atlatmış biri, tehlikelerin oldukça bilincinde olurdu.

"Sanmıyorum," dedim en sonunda. "Bunu yangın riski yüzünden olduğu kadar yaz sıcağı sebebiyle de yapıyorlar ve sıcaklık burada bir sorun değil. Sonuçta evin içinde ocakların olması gerekecek. Onlardan birinde yemek pişirirsek yangın riski çok da büyük olmaz."

"Tabii bu kimin pişirdiğine bağlı," dedi Jamie bana doğru bir kaşını kaldırarak.

"Bu sözünle demek istediğini geri alabilirsin," dedim serinkanlı bir şekilde. "Dünyanın en iyi aşçısı olmayabilirim ama sana hiç yanık bir şey sunmadım."

"Ailenin evini yakıp kül etmiş olan tek üyesisin, Sassenach. Bu kadarını kabul etmen lazım." Güldü ve elini kaldırıp ona şakasına salladığım yumruğu durdurdu. Eli yumruğumu tama-

men kavradı ve beni oturduğum yerden çaba harcamadan kaldırıp dizine çekti.

Beni bir koluyla sardı, çenesini omzuma koydu ve boşta kalan eliyle saçlarımı yüzünden çekti. Yalınayaktı, üzerinde sadece bir gömlek ve Savannah'taki çaput satıcısından aldığı, çalışırken giydiği yeşil-kahverengi yırtık pırtık ekose şalı vardı. Kalçasından yukarı doğru kıvrılmıştı; popomun altından kıvrılan kısmını çektim ve bacağının uzun kasının üzerine yaydım.

"Amy, Cross Körfezi'nde İskoç bir dokumacı olduğunu söylüyor," dedim. "Gelecek sefere oraya indiğinde yeni bir kiltle şal sipariş vermelisin belki de- kendi ekose kumaşından olabilir, tabii dokumacı Fraser kırmızısı rengini tutturabilirse."

"Para harcanması gereken başka pek çok şey var, Sassenach. Avlanmak ya da balık tutmak için gösterişli olmama gerek yok ve tarlalarda gömleğimle çalışıyorum."

"Her gün üstünde delikler olan gri iç eteğimi giyebilirim ve bunun işime bir etkisi olmaz- ama sen bunu yapmamı istemezdin, değil mi?"

Eğlenerek alçak sesle Galce bir şeyler söyledi ve beni daha ciddi bir şekilde kucağına yerleştirerek kımıldandı.

"İstemezdim. Seni arada güzel bir elbise giymişken görmek isterim sevgilim, saçların açık ve güzel göğüslerin ortadayken. Ayrıca," diye ekledi, "bir adam ailesine sağladığı şeylerle değerlendirilir. Eğer senin eski püskü şeylerle gezmene izin verirsem, insanlar ya pinti ya da tutumsuz olduğumu düşünür." Ses tonundan hangisinin daha büyük bir günah olduğu belliydi.

"Yo, düşünmezler," dedim tartışmadan çok alay ederek. "Tepe'deki herkes bunlardan hiçbiri olmadığını iyi biliyor. Ayrıca, ben seni tüm güzelliğinle görmek istemez miyim?"

"Bak sen, ne kadar da ciddiyetsizsin, Sassenach. Doktor Fraser'dan böyle bir davranış hiç beklemezdim." Jamie gülüyordu ama dönerken bir anda durdu. "Bak," dedi kulağıma, aşağıya işaret ederek koydan tarafı gösterdi. "Tam orada, sağ tarafta, derenin ağaçların arasından çıktığı yerde, onu görüyor musun?"

"Olamaz!" dedim yeşil tere ve su mercimeği arasında yavaşça hareket eden beyaz lekeyi fark edince. "Bu o olamaz, herhal-

de?" Gözlüklerim olmadığından ayrıntıları bu mesafeden ayırt edemiyordum ama hareket etme biçimine göre, söz konusu şey neredeyse kesinlikle bir domuzdu. Büyük bir domuz. Büyük beyaz bir domuz.

"Eğer beyaz domuz değilse, tıpkı ona benzeyen bir dişi yavru. Ama benim tahminime göre o yaşlı beyaz domuzun ta kendisi. Bu mağrur kıçı nerde görsem tanırım."

"Peki o zaman," dedim. Memnuniyet duygusuyla iç çekerek onun sırtına yaslandım. "Şimdi biliyorum ki evdeyiz."

"Bir ay içinde kendi evinin çatısı altında uyuyacaksın, *a nighean*," dedi ve ben sesindeki gülümsemeyi duyabiliyordum. "İlk başta bir müştemilatın çatısından fazlası olmayabilir- ama bize ait olacak. Kışa kadar bacaları, duvarları ve çatıyı inşa etmiş olurum; yerde karlar varken de zemini ve kapıları takıyor olurum."

Ilık ve kirli sakallı yanağını avcuma almak için elimi kaldırdım. Bunun cennet ya da savaştan sığınacak bir yer olduğunu düşünüp kendimi kandırmadım - savaşlar tek bir yerde kalma değil, gezinme eğilimindeydi, tıpkı kasırgalar gibi. Ama burası evimizdi ve şimdi barış zamanıydı.

Bir süre sessizce oturduk, doğanların havada daire çizmelerini ve bu bahar hayata gelen birkaç daha küçük domuz tarafından eşlik edilen beyaz dişi domuzun -eğer gerçekten oysa- hareketlerini izledik. Koyun sonunda, yük arabası yolunda at sırtında iki adam belirdi ve ben Jamie'nin odaklandığını, sonra da rahatladığını hissettim.

"Hiram Crombie ve yeni rahip," dedi. "Hiram ona ara yollara inmeyi ve yukarı çıkarmayı göstereceğini söylemişti, böylece yolunu kaybetmeyecekmiş."

"Böylece Hiram o adamın iş için yeterince aksi olup olmadığını anlayacağını mı söylüyorsun?" dedim gülerek. "Senin de bir insan olduğun düşüncesine yeniden alışmak zorunda kalacaklar, biliyorsun değil mi?" Hiram Crombie, Jamie'nin altı yıl önce yakaladığı göçmenlerin küçük grubunun baş adamıydı. Hepsi de özellikle katı Presbiteryenlerdi ve Katolikleri şeytanın dölü olmasa da ahlaksız bulmak için dünden hazırlardı.

Jamie alçak bir ses çıkardı ama bu hoşgörü içeriyordu. "Bana tekrar alışacaklar," dedi. "Ve Hiram'ın Rachel'la konuştuğunu görmek için para verirdim. Hadi, Sassenach, bacağım uyuştu." Kucağından inmeme yardım etti ve ayağa kalktı, kiltini sallayarak düzeltti. Solmuş ya da değil, ona yakışıyordu ve onun olması gerektiği gibi göründüğünü görünce kalbim hızla atmaya başladı: Uzun ve geniş omuzlu, evin direği ve bir kez daha kendi toprağının efendisi.

Tekrar koya baktı, derince iç çekti ve bana döndü.

"Acil durumlardan bahsetmişken," dedi düşünceli bir şekilde, "onları yaklaşırken görmek istiyorsun. Böylece onlara karşı hazırlıklı olabilirsin, değil mi?" Gözleri doğrudan benimkilere bakıyordu. "Sence şu an bana neyin yaklaştığını söylemek için iyi bir zaman mı?"

***

"Hiçbir sorun yok," dedim, muhtemelen onuncu defa. Üzerinde oturduğum kütüğe hâlâ yapışık olan ağaç kabuğunu çekiştirdim. "Her şey tamamen yolunda. Gerçekten."

Koy ve bulutlu gökyüzünün arkasında uzandığı Jamie önümde duruyordu, yüzü gölgeliydi.

"Sassenach," dedi sakince. "Senden daha inatçıyım ve bunu çok iyi biliyorsun. Şimdi, Beardsley'nin yerine gittiğinde bir şeyin seni üzdüğünü biliyorum ve bunu bana anlatmak istemediğini de biliyorum. Bazen bir şey hakkında konuşmadan önce zihnini yatıştırmaya ihtiyaç duyarsın ama bunun için fazlasıyla zamanın oldu. Ama şimdi anlıyorum ki bu her neyse düşündüğümden daha da kötü, yoksa şimdiye kadar söylemiş olurdun."

Durakladım, söyleyebileceğim bir şey bulmayı denedim... Ona baktım ve hayır, yalan söyleyemeyeceğime karar verdim- ve sadece yalan söylediğimi hemen anlayabileceği için değil.

"Hatırlıyor musun," dedim yavaşça, ona bakarak, "düğün gecemizde bana benden anlatamayacağım şeyleri anlatmamı istemeyeceğini söylemiştin. Aşkta sırlar için yer olduğunu, ama

yalanlar için olmadığını söylemiştin. Sana yalan söylemeyeceğim, Jamie ama gerçekten bunu sana söylemek istemiyorum."

Jamie ağırlığını bir bacağından diğerine verdi ve iç çekti.

"Bunun beni rahatlatacağını düşünüyorsan, Sassenach..." dedi ve başını salladı. "Ben bunu bu şekilde söylemedim zaten. Konuşmayı ve sonrasını hatırlıyorum- hem de canlı bir biçimde." Bana gülümsedi. "Ve dediğim şey, o zaman aramızda saygıdan başka bir şey olmadığıydı- ve saygıda sırlar için olsa da yalanlar için yer olmadığını düşündüğümü söylemiştim."

Bir an durdu ve kibarca, "Şimdi aramızda saygıdan daha fazlası olduğunu düşünmüyor musun, *mo chridhe*?" dedi.

Derin bir nefes aldım. Kalbim korseme vuracak biçimde çarpıyordu ama nedeni panik değil sadece gerginlikti.

"Öyle düşünüyorum," dedim ona bakarak. "Jamie, lütfen şimdi sorma. Gerçekten her şeyin yolunda olduğunu düşünüyorum. Bunun hakkında dua ediyorum ve her şeyin yoluna gireceğini sanıyorum." Etkisiz bir şekilde bitirdim. Ama ayağa kalktım ve ellerini avcuma aldım. "Yapabileceğimi düşündüğümde sana söyleyeceğim," dedim. "Bununla yaşayabilir misin?"

Jamie düşünürken dudaklarını büktü. Göstermelik cevap verecek bir adam değildi, eğer bununla yaşayamayacaksa bana söylerdi.

"Hazırlık yapmamı gerektirebilecek bir konu mu?" diye sordu ciddi bir şekilde. "Bir tür kavgaya sebep olacaksa eğer, yani, bunun için hazır olmalıyım."

"Ah." Tuttuğum nefesi verdim, bir şekilde rahatlamıştım. "Hayır. Hayır, onun gibi bir şey değil. Daha çok ahlaki bir konu."

Buna sevinmediğini görebiliyordum; gözleri yüzümü inceledi ve sıkıntılı bakışını gördüm, ama en sonunda yavaşça başını salladı.

"Bununla yaşayacağım, *a nighean*," dedi usulca ve alnımı öptü. "Şimdilik."

70

KESİNTİ

Yazın bir doktorun ilgisini isteyen başlıca şeyler hamilelik ve doğumdu. Marsali'nin çocuğunu sağ salim doğurması için her gün dua ettim. Daha 1 Haziran olsa da, ondan bir haber almamız muhtemelen ayları bulacaktı ama Charleston'da gruptan -göz-yaşlarıyla- ayrılmadan önce onu muayene etmiştim ve her şey normal görünmüştü.

"Sence bu bebek de... Henri-Christian gibi olabilir mi?" Marsali ismi zorlukla söyledi ve bir elini şiş karnına bastırdı.

"Muhtemelen hayır," dedim ve duyguların, rüzgârın suyun üzerinden geçişi gibi yüzünden geçtiğini gördüm. Korku, pişmanlık... Rahatlama.

Haç çıkardım, hızlıca bir dua ettim ve Ian kendilerine ait bir yer inşa edene kadar Rachel ve Ian'ın kaldığı MacDonald kulübesine giden yolu yürüdüm. Rachel bir kaba bezelye ayıklayarak öndeki bankta oturuyordu.

"*Madainn mhath!*" dedi, beni gördüğünde zevkle gülümseyerek. "Dil becerimden etkilenmedin mi Claire? 'Günaydın', 'İyi geceler', 'Nasılsın?', 'St. Kilda'ya yaylan', diyebiliyorum."

"Tebrikler," dedim yanına oturarak. "Sonuncusu ne anlama geliyor?"

"*Rach a h-Irt*," dedi. "Duyduğuma göre 'St. Kilda' aslında gidilecek bir yerden ziyade çok uzak bir yeri belirten mecazi bir söz."

"İşte buna şaşırmazdım. Yalın dil kurallarını Galce'ye mi uygulamaya çalışıyorsun, ayrıca bu mümkün mü?"

"Hiçbir fikrim yok," dedi Rachel açık bir şekilde. "Jenny Anne bana *Tanrı'nın Duası*'nı Galce öğretmeyi önerdi. Belki bundan ayırt edebilirim, çünkü biri Yaratıcı'ya muhtemelen yalın dildeki gibi sesleniyordur."

"Ah." Bunu düşünmemiştim ama mantıklıydı. "Yani onunla konuşurken Tanrı'ya 'Sen' diye sesleniyorsun?"

"Tabii ki."

Bu daha önce aklıma gelmemişti, ama büyük olasılıkla bu birinin dua ederken neden "sen", "senin" ve benzeri kelimeler kullandığının cevabıydı; genel İngilizce yenilenmiş ve ayrımı kaybetmiş olsa da bu aslında tekil zamir "siz"in gündelik biçimiydi, Quaker yalın dilinden geliyordu.

"Ne kadar ilginç," dedim. "Oggy bugün nasıl?"

"Huzursuz," dedi, karnından gelen güçlü bir tekme üstündeki kabı titretip bezelyeleri dağıttı. "Ben de öyle," diye ekledi, dökülen bezelyeleri iç eteğinden alıp kaba geri döktüm.

"Bundan şüphem yok," dedim gülümseyerek. "Hamilelik aslında sonsuza kadar sürüyor- ta ki bir anda doğum başlayana kadar."

"Sabırsızlanıyorum," dedi tutkulu bir biçimde. "Ian da öyle."

"Belli bir sebebi var mı?"

Rachel kombinezonunun yakasından yavaş, parlak bir kızartı yükseldi ve onu saç çizgisine kadar kapladı.

"Çiş yapmak için onu gecede altı kez uyandırıyorum," dedi gözlerime bakmaktan kaçınarak. "Ve Oggy, nerdeyse beni tekmelediği kadar onu da tekmeliyor."

"Ve?" dedim davetkâr bir biçimde.

Rachel'ın yüzündeki kızartı biraz daha arttı. "Diyor ki beni, şey, meme vermem için sabırsızlanıyormuş," dedi mesafeli bir biçimde. Öksürdü ve sonra yukarı baktı, kızarması biraz geçmişti.

"Gerçekten," dedi, bu kez ciddiydi, "Çocuk için endişeleniyor. Mohawk kadından olan çocuğunu biliyorsun; tekrar evlenmesinin doğru olup olmadığı için karar vermeye çalışırken sana da anlattığını söylemişti."

"Ah. Evet." Bir elimi karnına koydum, dayanan bir ayağın ve küçük bir sırtın uzun kavisinin rahatlatıcı baskısını hissettim. Oggy en azından baş aşağıydı. Bu da büyük bir teselliydi.

"Her şey yoluna girecek," dedim ve elini tuttum. "Bundan eminim."

"Kendim için asla korkmuyorum," dedi Rachel gülümseye-

rek ve o da benim elimi tuttu. Elini karnının üstüne koyarken gülümsemesi biraz soldu. "Ama onlar için çok korkuyorum."

***

Hava iyi olduğundan -ve en küçük Higgins diş çıkardığından- yemekten sonra yanımıza bir çift yorgan aldık ve uzun alacakaranlığın keyfini çıkarmak için evin yukarısına doğru yürüdük.

"Bir ayı ya da vahşi tabiatın başka bir yaşam formu tarafından ziyaret edilme olasılığı olduğunu düşünmüyorsun, değil mi?" diye sordum, yiyecek aramak için giydiğim kaba önlüğün içinden çıkarken.

"Hayır. Dün Jo Beardsley ile konuştum, en yakın ayının şuranın ilerisinde olduğunu söyledi." Başıyla koyun uzak tarafını işaret etti. "Ve oldukları yerde yiyecek varken yazın uzaklara gitmezler. Ve de dağ aslanları öldürecek daha kolay şeyler varken insanlarla uğraşmazlar. Yine de adetten küçük bir ateş yakacağım."

"Lizzie nasıl?" diye sordum, ustalıkla ateşi yakmasını izlerken yorganları açtım. "Jo söyledi mi?"

Jamie gülümsedi, gözleri yaptığı işin üzerindeydi.

"Söyledi, hem de ayrıntılarıyla. O yeterince iyi. Jo dışarı çıkıp avlanıyor, Kezzie de evde kalıyor çünkü çok iyi duyamıyor." Beardsley ikizler birbiriyle aynıydı, o kadar benzerlerdi ki hangisinin konuştuğunu anlamanın tek kesin yolu çocukken geçirdiği bir enfeksiyon nedeniyle Keziah'ın zor duyuyor oluşuydu.

"Bu iyi. Sıtma değil yani." Gelişimizden hemen sonra Lizzie'yi ziyaret etmiştim, onu ve ailesini sağlam bulmuştum ama bana cizvit kabuğu olmadığından geçtiğimiz yıl birkaç kez ateşlendiğini söylemişti. Ona Savannah'tan getirdiğim cizvit kabuğunun çoğunu bırakmıştım. *Taşra marketinde daha fazla olup olmadığını sormayı unutmamalıyım*, diye düşündüm. Sonra sabırla o yerin aklıma getirdiği ağır huzursuzluk hissini bir kenara ittim. *Seni affediyorum.*

Ateş yandı, onu ağaç dallarıyla besleyerek ve gün batımının

sonunun en uzaktaki yamacı üstündeki altın rengi bulutun arkasında batmasını izleyerek oturduk.

Kereste yığınlarının ve temel taşlarının kümeleri üzerinde dans eden ateşin ışığıyla evimizin mahremiyetinin tadını çıkardık. Sonra yorganlarımızın arasında huzurlu şekilde uzandık -hava soğuk değildi ama yüksekte olduğumuzdan günün ısısı havadan çabucak kaybolmuştu- ve ağaçların arasında görünen birkaç evin bacalarından çıkan kıvılcımları ve aydınlık pencereleri izledik. Gece ışıklar sönmeden önce uykuya dalmıştık.

Bir süre sonra erotik bir rüyadan uyandım, topaklı yorganın içinde yavaşça kıvrıldım, uzuvlarım arzudan ağırlaşmıştı. Yaşım ilerledikçe bu daha sık olmaya başlamıştı, sanki Jamie'yle sevişme hayali, hiç sönmeyen, gece boyunca yanmaya devam eden bir ateşi tutuşturmuştu. Bunun hakkında bir şey yapmak için uyanmasaydım, sabah huzursuz bir uykunun ardından sersem bir şekilde uyanırdım.

Neyse ki uyanıktım ve hâlâ hoş bir şekilde uykuluyken, bunun hakkında bir şeyler yapabilirdim. Tabii bu süreç, yanımdaki büyük ve sıcak adam sayesinde daha da kolaylaştı. Sırtımla ona yanaşırken biraz kımıldandı, aramızda boş alan yarattı ama ağır bir şekilde nefes almayı sürdürdü ve ben elimi aşağı doğru yavaş yavaş ilerlettiğimde şişkin bir sıcaklıkla karşılaştım. Uzun sürmeyecekti.

Birkaç dakika sonra Jamie yeniden kımıldandı ve bacaklarımın arasındaki elim hareketsizleşti. Sonra eli yorganın altında hızlıca kaydı ve bana aynı yerden dokundu; kalbim neredeyse duruyordu.

"Araya girmek istemezdim, Sassenach," diye fısıldadı kulağıma. "Ama biraz yardım ister misin?"

"Hımm," dedim hafifçe. "Ah... Aklında ne var?"

Yanıt olarak dilinin ucu kulağıma girdi ve küçük bir çığlık kopardım. Jamie eğlenerek bir kahkaha attı ve eliyle bacaklarımın arasını kavradı. İri parmağıyla beni büyük bir özenle okşadı ve kıvrandım.

"Sen çoktan başlamışsın," diye mırıldandı. "Bir istiridye ka-

dar kaygan ve tuzlusun, Sassenach. Henüz gelmedin ama, değil mi?"

"Hayır, ben- ne zamandır dinliyordun?"

"Ah, yeterince uzun," diye beni temin etti ve boştaki elimi tutup onu kendi vücudunun oldukça sıcak olan bir kısmına sıkıca kavrattı. "Mmm?"

"Oh," dedim. "Peki..." Bacaklarım durumu zihnimden daha hızlı kavradı - Jamie de öyle. Başını eğdi ve beni karanlıkta yumuşak, istekli bir şekilde öptü, sonra ağzını soru sorabilecek kadar uzaklaştırdı. "Filler nasıl sevişiyor?"

Neyse ki cevap için beklemedi, çünkü buna verebileceğim bir yanıt yoktu. Üzerime yuvarlandı ve hedefe kaydı, sonra evren bir anda tek bir parlak noktaya dönüştü.

Birkaç dakika sonra alev alev yanan yıldızların altında uzanıyorduk, yorganlar üstümüzden atılmıştı ve kalp atışlarımız yavaşça normale dönüyordu.

"Biliyor muydun," dedim, "orgazma ulaştığın anda kalbin aslında bir an için duruyor. Sonrasında kalbinin bir ya da iki dakikalığına yavaş atmasının nedeni bu; sempatik sinir sistemi tüm sinirleri uyarır, böylece kalbi çalıştırmak parasempatik sisteme kalır ve o da kalp atış hızını düşürür."

"Durduğunu fark etmiştim," diye beni temin etti. "Tekrar başladığından nedenini umursamadım." Kollarını başının üstüne kaldırdı ve tenindeki soğuk havanın tadını çıkararak güvenli şekilde gerindi. "Aslında, tekrar başlayıp başlamadığı da umrumda değildi."

"Erkekler işte," diye belirttim anlayışla. "Sağduyunuz yok."

"Bunun için sağduyuya ihtiyaç yok, Sassenach. Seni böldüğümde yapıyor olduğun şey için yani." Bir anlığına durdu. "Hımm. Akşam... Sana yeterince iyi hizmet etmedim mi Sassenach?" diye sordu biraz utanarak. "Gerçi daha uzun sürebilirdi ama bekleyemedim ve-"

"Hayır," diye ona güven verdim. "Sebebi bu değildi- yani, ben sadece... O kadar zevk aldım ki daha fazlasını isteyerek uyandım."

"Oh. Güzel."

Jamie gözlerini kapadı, derin ve hoşnut bir iç çekmeyle gevşedi. Büyüyen ay vardı ve onu açık bir şekilde görebiliyordum, gerçi ay ışığı tüm renkleri silmiş ve Jamie'yi siyah beyaz bir heykele çevirmişti. Bir elimi göğsüne ve hâlâ dümdüz olan karnına götürdüm -ağır bedensel çalışmanın bedeli ama aynı zamanda faydaları da vardı- ve cinsel organını kavradım, ılık ve nemli bir şekilde elimdeydi.

"*Tha ball-ratha sìnte riut,*" dedi, büyük elini benim elinin üzerine koyarak.

"Bir ne?" dedim. "Şanslı bir... Bacak?"

"Şey, uzuv esasında. Bacak oldukça abartı olurdu. 'Sana doğru uzanan şanslı bir uzuv var.' Alasdair mac Mhaighistir Alasdair'in bir şiirinin ilk satırı. 'Mükemmel bir Penise'."

"Alasdair kendini bir şey sanıyordu herhalde?"

"Aslında kendisinin olduğunu söylemiyor, yine de onu ima ettiğini kabul ediyorum." Jamie gözlerini kıstı, sonra da kapalı bir şekilde ezberden okumaya başladı:

"Tha ball-ratha sìnte riut
A choisinn mìle buaidh
Sàr-bodh iallach acfhainneach
Rinn-gheur sgaiteach cruaidh
Ùilleach feitheach feadanach
Làidir seasmhach buan
Beòdha treòrach togarrach
Nach diùltadh bog no cruaidh."

"Anlayacağım bir dilde oku," dedim. "Sanırım ince noktaların birkaçını kaçırdım. Penisini gerçekten bir gayda borusuna benzetmiş olamaz değil mi?"

"Ah, evet, öyle yaptı," diye onayladı Jamie ve şiiri çevirdi:

"Sana doğru uzatılmış şanslı bir uzuv var
Bin kez fetih yapmış:
Kayış gibi, iyi donanımlı mükemmel bir penis,
Sivri, delip geçen, sert,
Yağlı, kuvvetli, gayda borusu gibi,
Güçlü, sağlam, dayanıklı,

Dinç, kudretli, şen,
Ne yumuşak ne de sert bir bedeni reddedecek."

"Kayış gibi, öyle mi?" dedim kıkırdayarak. "Bin fetihten sonra bundan şüphem yok. 'İyi donanımlı' derken neyi kastediyor yine de?"

"Bilmiyorum. Bir ya da iki kez gördüğümü sanıyorum -bir yolun kenarında işerken yani- ama meziyetlerinden çok da etkilenmedim."

"Bu Alasdair'i tanıyordun yani?" Vücudumu çevirdim ve başımı koluma dayadım.

"Ah, evet. Sen de tanıyordun şiir yazdığını bilmesen de, o zamanlar pek Galce bilmiyordun."

Hâlâ pek bilmiyordum, ama şimdi yine Galce konuşan insanların arasında olduğumuzdan bildiklerim aklıma geri geliyordu.

"Onu nereden tanıyorduk? İsyan'dan mı?"

Prens Tearlach'ın Galce öğretmeniydi.

"Evet. Stuart davası hakkında pek çok şiir ve şarkı yazmıştı." Hazır bana hatırlatmışken, belki de onu anımsadığımı düşündüm: şömine ışığında şarkı söyleyen uzun saçlı, sinek kaydı tıraşlı, çenesinde derin bir yarık olan orta yaşlı bir adam. Bir usturayla nasıl öyle tertemiz tıraş olabildiğini hep merak etmiştim.

"Hmm." Alasdair gibi insanlar hakkında belirgin biçimde karışık hislerim vardı. Bir yandan, onlar gibi ortalığı karıştıran ve yersiz bir romantizm heyecanı uyandıran kişiler olmasaydı, bu dava Culloden'dan çok önce yitip ölebilirdi. Öte yandan... Onların sayesinde, savaş meydanları -ve orada ölenler- unutulmuyordu.

Fakat bu konuda derinlemesine düşünmeden önce, Jamie haylaz haylaz penisine dokunarak düşüncelerimi böldü.

"Öğretmenler sağ elimle yazmayı öğretti," dedi, "ama neyse ki o elle kendimi istismar etmeyi kimse bana öğretmedi."

"Neden öyle diyorsun?" diye sordum gülerek. "Kendini istismar etmek, yani."

"Şey, 'mastürbasyon yapmak' daha kötü gelmiyor mu ku-

lağa? Ve kendini istismar ediyor olmak kulağa daha az iyi vakit geçiriyormuşsun gibi geliyor."

"Güçlü, sağlam, dayanıklı," dedim söz konusu objeyi hafifçe okşayarak. "Alasdair belki de deri eldiven gibi bir şeyi kastetmiştir?"

"Dinç ve kudretli olabilir, Sasseṇach ve de kesinlikle şenama sana söylüyorum, bir gecede üç kez gerekeni yapmayacak. Benim yaşımdayken değil." Elimi kaldırarak vücudunu çevirdi, kaşık pozisyonunda bana sarıldı ve bir dakikadan az sürede uykuya daldı.

Sabah uyandığımda gitmişti.

71

HAYALETLİ BİR BAHÇEYE ZİYARET

Lanet olsun biliyordum. Kuş sesiyle ve yanımdaki soğuk yorganla uyandığımdan beri biliyordum. Jamie av, balık tutma ya da yolculuk için sıklıkla şafaktan önce kalkardı- ama gitmeden önce her zaman bana dokunur, bir şey söyler ya da alnıma bir öpücük kondururdu. Hayatın hiç de kesin olmadığını ve insanların bir anda sonsuza kadar ayrılabildiğini bilecek kadar uzun yaşamıştık. Bunun hakkında hiç konuşmamış ya da bunu bir adet haline getirmemiştik ama neredeyse hiçbir zaman, kısa bir sevgi belirtisi göstermeden birbirimizden ayrılmamıştık.

Ve şimdi bir söz söylemeden karanlıkta gitmişti.

"Seni lanet, lanet adam!" dedim ve düş kırıklığına uğramış şekilde zemine bir yumruk indirdim.

Yorganlar kollarımda katlanmış şekilde, burnumdan soluyarak yokuş aşağı yol aldım. Jenny. Gidip Jenny'yle konuşmuştu. Şüphesiz bunu yapmıştı; bunu nasıl tahmin etmemiştim.

Bana sormamayı kabul etmişti ama bir başkasına sormayacağını söylememişti. Ve Jenny beni açıkça sevse de, kesin sadakatinin kime olduğunu biliyordum. Sırrımı gönüllü olarak

vermezdi ama eğer erkek kardeşi ona sorduysa, açıkça, ona tabii ki anlatırdı.

Güneş sabaha bal gibi bir ısı yayıyordu ama bu benim soğuk kemiklerime ulaşmıyordu.

O biliyordu. Ve avlanmaya gitmişti.

***

Bakmama gerek yoktu ama yine de baktım. Jamie'nin tüfeği kapının arkasındaki yerinde değildi.

"Erkenden geldi," dedi Amy Higgins bana bir kâse yulaf lapası uzatırken. "Hepimiz hâlâ yataktaydık ama alçak sesle seslendi ve Bobby kapıyı açmak için kalktı. Ona yemek verecektim fakat gerek olmadığını söyledi ve gitti. Ava gittiğini söyledi."

"Tabii," dedim. Kâse ellerimi ısıtmıştı ve düşündüğüm şey -bildiğim şey- oluyorsa bile lapanın taneli ağır kokusu davetkârdı. Bal vardı ve tereyağı yapımından kalan biraz da kaymak; Amy bunları Bobby'nin uçarı İngiliz damak tadını dikkate alarak saklamıştı, yine de kendisi yulafta erdemli bir şekilde alışılagelmiş İskoç tuzuna sadık kalmıştı.

Yemek yemek beni yatıştırdı biraz. Gerçek şuydu ki yapabileceğim hiçbir şey yoktu. O hödüğün ismini ya da nerede yaşadığını bilmiyordum. Jamie biliyor olabilirdi. Eğer Jenny ile hemen konuşmuşsa, Beardsley'nin taşra marketine kolaylıkla haber gönderebilir ve yüzünde doğum lekesi olan adamın kim olduğunu sorabilirdi. Bilmiyor ve öğrenmeye gidiyor olsa bile, durdurmak şöyle dursun ona yetişmemin hiçbir yolu yoktu.

"İskoçyalı bir adamı karısına tecavüz eden bir adamın yakınlarında yaşayamaz, yaşamamalı da." Jenny bana bunu söylemişti. Bu bir uyarıydı, şimdi anlamıştım.

"Gak!" Bu küçük Robb'du, odanın etrafında tıpış tıpış yürüyordu, eteğimi iki eliyle de çekti ve dişlek bir şekilde gülümsedi-- dört dişi de görünüyordu. "Açım!"

"Merhaba," dedim huzursuzluğuma rağmen gülümseyerek. "Acıktım mı demek istiyorsun?" Ona küçük bir kaşık ballı yulaf uzattım ve açlıktan ölen bir pirana gibi yedi. Kâsenin kalanını samimi bir sessizlik içinde paylaştık -Rob konuşkan bir çocuk

değildi- ve o gün bahçede çalışmaya karar verdim. Uzağa gitmek istemiyordum, çünkü görünüşe göre Rachel'ın doğumu her an başlayabilirdi. Ve sebzelerin yatıştırıcı âleminde kısa süre yalnız kalmak, bana çok ihtiyaç duyduğum sakinliği sağlayabilirdi.

Bu ayrıca kulübeden çıkmamı da sağlar, diye düşündüm, çünkü Rob kâseyi yalayıp yutmuş, bana geri vermiş, kulübenin öbür tarafına gitmiş ve iç gömleğini kaldırıp şömineye işemişti.

***

Yeni evin yakınında yeni bir sebze bahçesi olacaktı. Ölçülüp planlanmıştı, toprak yarılmış ve çit için dikilecek direkler toplanmaya başlanmıştı. Ama henüz içinde yaşanacak bir ev yokken bahçeyle ilgilenmek için her gün bu kadar uzağa yürümenin bir anlamı yoktu. Yine de bugün Eski Bahçe'yi ziyaret etmek istiyordum.

Tepe'de yaşayan insanlar orayı böyle adlandırıyor ve oraya gitmiyorlardı. Şahsen ben oraya Malva'nın Bahçesi diyordum.

Büyük evin olduğu yerin arkasındaki küçük tepedeydi. Zihnimde yeni ev yükselirken, bir zamanlar büyük evin olduğu açıklığı tereddüt etmeden geçtim. Tereddüt edecek daha zorlayıcı şeyler olduğunu düşündüm ve güldüm.

"Aklını kaçırıyorsun, Beauchamp," diye söylendim, ama daha iyi hissettim.

Çitler aşınıp yer yer parçalanmış ve geyikler de elbette bu daveti kabul etmişti. Daha dayanıksız bitkilerin birkaçı -marul ve turp gibi- yeniden tohumlamak için yakayı kurtarmışlardı ama çiçek soğanlarının çoğu eşelenmiş ve yenmiş, büyüyen bitkiler kemirilmiş ve berbat beyaz saplara dönüşmüşlerdi. Ama dikenli bir yaban gülü bir köşede serpilmiş, salatalık sarmaşıkları yere, koca bir sukabağı sarmaşığı da çitin yıkılmış kısmına yayılmıştı.

Toprağın merkezinden korkunç derecede büyük bir Amerikan üzümü yükselmişti. Yaklaşık üç metre uzunluğundaydı, kalın kırmızı gövdesi, çok sayıda uzun yeşil yaprağı ve yüzlerce kırmızı çiçek sapını taşıyordu. Yakındaki ağaçlar da oldukça büyümüştü ve arsayı gölgeliyorlardı. Geçerken Amerikan üzümü-

ne saygılı bir şekilde dokundum; iyileştirici tuhaf bir kokusu vardı. Bitki ve meyveleriyle yapılabilecek işe yarar bazı şeyler vardı, ama yemek bunlardan biri değildi. Şöyle ki, insanlar zaman zaman yapraklarını yerdi, eğer yiyecek başka hiçbir şey yoksa.

Onun öldüğü yeri tam olarak hatırlayamamıştım. Amerikan üzümünün yetiştiği yer miydi? Bu tamamen yerinde olurdu, hatta belki fazla şiirsel.

Malva Christie. Tuhaf, zarar görmüş genç bir kadın - ama sevdiğim biri. Belki de beni seven biri, tabii elinden geldiğince. Erkek kardeşi -ve çocuğunun babası- bu bahçede onun boğazını kestiğinde hamileydi ve doğuma az kalmıştı.

Onu bu olaydan dakikalar sonra bulmuştum ve bahçıvan makasımla acil sezaryen yaparak çocuğu kurtarmaya çalışmıştım. Onu annesinin rahminden çıkardığımda yaşıyordu ama hemen öldü, hayatının kısa alevi ellerimden ölen mavi bir ışıltıydı.

Biri ona isim koydu mu? diye merak ettim aniden. Erkek bebeği Malva'yla birlikte gömmüşlerdi ama kimsenin ismini söylediğini hatırlamıyordum.

Otların arasından sinsice izleyerek Adso geldi, gözlerini köşede meşgul bir şekilde solucan arayan şişman bir kızılgerdan bülbülüne dikmişti. Kıpırdamadan durdum ve izledim; yavaşça gelirken belli belirsiz bir şekilde esnek şekilde alçalmasına, duraklamasına, hareket etmesine, uzun ve sinir bozucu, kuyruğunun ucunu aniden kıpırdatmasından daha kısa süren bir anda durmasına hayran kaldım.

Ve sonra gözün göremeyeceği bir hızla hareket etti, tüyler kısa ve sessiz bir şekilde patladı - ve av bitti.

"Aferin, kedi," dedim ama aslında bu ani şiddet beni biraz ürkütmüştü. Adso hiç oralı olmadı, avı ağzında çitteki alçak bir noktadan sıçradı ve yemeğinin tadını çıkarmak için gözden kayboldu.

Bir anlığına hareketsiz durdum. Malva'yı aramıyordum; Tepe halkı, onun ruhunun çocuğuna ağıt yakmak için bahçeye musallat olduğunu söylüyordu. Tam da onların düşüneceği bir

şey, diye geçirdim içimden acımasızca. Ruhunun kaçmış ve huzura kavuşmuş olduğunu umdum. Ama Rachel'ı düşünmekten de kendimi alamadım, çok farklı bir ruhtu ama o da genç bir anneydi, doğumu yakınlardaydı.

Eski bahçıvan makasım çoktan gitmişti. Ama Jamie Savannah'ta kış akşamlarında bana yenisini yapmıştı; sapı balina kemiğinden oyulmuş, sonuncusu gibi elime tam uyacak biçimde şekillendirilmişti. Onu cebimdeki kılıfından çıkardım ve düşünmeyi bırakmayarak bileğime bir çentik attım.

Baş parmağımın altındaki beyaz yara solmuştu, artık beyaz bir çizgiden fazlası değildi ve avcumun içindeki çizgilerin arasında neredeyse görünmüyordu. Bakacağınız yeri bilirseniz yine de hâlâ okunabilirdi: Culloden'dan hemen önce etime kazıdığı "J" harfi.

Kesiğin çevresindeki eti, dolgun bir damla bileğimin yanından akıp yere, Amerikan üzümünün dibine düşene dek nazikçe ovuşturdum.

"Kana kan," dedim, kelimeler sessizce çıktı ama dört bir yandaki yaprakların hışırtısından boğulmuş gibilerdi. "Huzurla uyu, çocuk ve zarar verme."

***

Zarar verme. Denedin. Doktor olarak, sevgili olarak, anne ve eş olarak. Bahçeye sessizce veda ettim ve tepeye, McDonaldlar'ın kulübesine doğru çıktım.

Jamie bunu nasıl yapacaktı? Merak ettim, merak ettiğimi anladığımda buna şaşırdım ve tamamen hissiz bir şekilde yine merak ettim. Tüfeği yanına almıştı. Adamı uzaktan mı vuracaktı, tıpkı sudaki bir geyik gibi? Temiz bir atışla adam ne olduğunu anlamadan ölürdü.

Yoksa adamla yüzleşme, neden ölmek üzere olduğunu söyleme ihtiyacı mı duyacaktı- hayatı için mücadele etme şansı mı verecekti ona? Ya da intikamın soğuk yüzüyle çıkagelip hiçbir şey söylemeyecek ve adamı elleriyle öldürecek miydi?

"Bunca yıl boyunca İskoçyalı bir adamla evli olunca nefretlerinin ne kadar derin olabileceğini biliyorsun."

Bilmeyi gerçekten istemiyordum.

Ian, Allan Christie'yi bir okla vurmuştu, birinin kuduz bir köpeği uyutması gibi ve tam olarak aynı sebeplerden ötürü.

Jamie'nin nefretinin hiddetini beni kurtardığı gece adamlarına, "Onların hepsini öldürün," dediğinde görmüştüm.

Onun için şimdi nasıldı? Adam eğer o gece bulunmuş olsaydı şüphesiz ölmüş olurdu. Sadece üstünden zaman geçtiği için şimdi farklı mı olmalıydı?

Güneşin altında yürüyordum ama yine de üşüdüm, Malva'nın Bahçesi'nin gölgeleri hâlâ üzerimdeydi. Bu konu artık benim kontrolümde değildi; artık beni değil, Jamie'yi ilgilendiriyordu.

***

Yolda Jenny'yle karşılaştım, kolunda bir sepetle ve yüzü heyecandan ışıl ışıl şekilde hızla yaklaşıyordu.

"Başladı mı?" diye haykırdım.

"Evet, Matthew MacDonald yarım saat önce gelip suyunun geldiğini söyledi. Ian'ı bulmaya gitti sonra."

Ian'ı bulmuştu ve iki genç adamla kulübenin ön avlusunda karşılaştık; Matthew heyecandan kıpkırmızıydı, Ian'ın esmer cildi ise bembeyaz kesilmişti. Kulübenin kapısı açıktı ve içerideki kadınların seslerinin uğultusunu duyabiliyordum.

"Anne," dedi Ian boğuk bir sesle, Jenny'yi görünce. Korkudan kaskatı olan omuzları biraz gevşedi.

"Canını sıkma, *a bhalaich*," dedi Jenny rahatça ve ona anlayışlı bir şekilde gülümsedi. "Yengen ve ben bunu önceden bir ya da iki kez yaptık. Bir sorun olmayacak."

"Büyükanne! Büyükanne!" Germain ve Fanny'yi görmek için döndüm, ikisi de toz toprak içindeydi, saçlarında yapraklar vardı, yüzleri heyecandan parlıyordu. "Bu doğru mu? Rachel bebeğini doğuruyor mu? İzleyebilir miyiz?"

Bu nasıl oluyordu? Merak etmiştim. Görünüşe göre dağlarda haberler havayla yayılıyordu.

"İzlemek mi?" diye haykırdı Jenny utandırarak. "Doğurma erkeklere göre bir şey değil. Hemen yok olun!"

Germain hayal kırıklığı ve erkek olarak anıldığı için duyduğu keyif arasında kalmış görünüyordu. Fanny ise ümitli görünüyordu.

"Ben erkek d-değilim," dedi.

Jenny ve ben önce ona, sonra da birbirimize şüpheyle baktık.

"Ama henüz tam olarak bir kadın da değilsin, değil mi?" dedi Jenny ona. Değilse de yakındı. Ufacık memeleri görünmeye başlamıştı, ilk adeti yakındı.

"Bebeklerim d-doğumunu gö-görmüştüm." Basit bir gerçeğin dile getirilmesiydi bu, Jenny yavaşça başını salladı.

"Evet. Tamam öyleyse."

Fanny'nin yüzü sevinçle parladı.

"Biz ne yapacağız?" diye sordu Germain, kızgındı. "Biz erkekler."

Gülümsedim, Jenny zamandan da eski derin bir kahkaha attı. Ian ve Matthew korkmuş görünüyordu, Germain'in kafası oldukça karışmıştı.

"Amcan üzerine düşeni dokuz ay önce yaptı, delikanlı, zamanı geldiğinde senin de yapacağın gibi. Şimdi, sen ve Matthew, amcanı alıp götürün ve onu sarhoş edin, tamam mı?"

Germain ciddi bir şekilde başını salladı ve Ian'a döndü.

"Amy'nin şarabından mı istersin Ian yoksa büyükbabanın iyi viskisinden mi, ne düşünüyorsun?"

Ian'ın uzun yüzü seğirdi ve kulübenin açık kapısına bir bakış attı. Derin bir hırıltı sesi -inleme değil- geldi ve uzağa baktı, rengi daha da solmuştu. Ian yutkundu ve belindeki deri çantayı eliyle yokladı, bir tür sarılmış hayvan derisi gibi görünen bir şey çıkardı ve bana uzattı.

"Eğer-" diye başladı, sonra kendini toplamak için durakladı ve devam etti. "Doğduğunda oğlanı - ya da kızı- buna sarar mısınız?"

Gri ve beyaz gölgeli, kalın, iyi bir kürkü olan yumuşak ve esnek, küçük bir deriydi. Bir kurt, diye düşündüm şaşırmış şekilde. Doğmamış bir kurt yavrusunun postu.

"Elbette, Ian," dedim ve kolunu sıktım. "Endişelenme. Her şey yoluna girecek."

Jenny küçük, yumuşak deriye baktı ve başını salladı. "Bu çocuğunun yarısını örter mi emin değilim. Son zamanlarda eşinin cüssesini hiç görmedin mi?"

72

VE BUNU BİLİYORSUN

Jamie üç gün sonra, Miranda'nın eyerine bağlanmış büyük bir erkek geyikle eve geldi. At bu konuda pek mutlu görünmüyordu, yine de sabırlıydı ve Jamie ölü gövdeyi çekip pat diye yere indirdiğinde, burun deliklerinden nefes verdi.

"Evet, kızım, çok iyiydin," dedi Jamie sırtına hafifçe vurarak. "Ian buralarda mı, *a nighean*?" Beni öpmek için kısa bir süre durakladı, başını kaldırıp MacDonald kulübesinin olduğu tepeye doğru baktı. "Bu konuda biraz yardıma ihtiyacım olabilir."

"Ah, o burada," dedim gülümseyerek. "Ama gelip geyiğinin derisini yüzer mi bilmiyorum. Yeni bir oğlu oldu ve bebeği gözünün önünden ayırmıyor."

Jamie'nin yorgun ve yıpranmış yüzü birden aydınlandı. "Bir erkek mi? Meryem'in lütfu onunla olsun! Sağlıklı bir erkek çocuğu mu?"

"Oldukça," diye onu temin ettim. "Sanırım yaklaşık dört kilo ağırlığında."

"Zavallı kadın," dedi Jamie yüzünü anlayışlı bir şekilde buruşturarak. "Üstelik ilk seferi. Ama küçük Rachel iyi, değil mi?"

"Oldukça yorgun ve ağrılı, ama gayet iyi," dedim. "Sen atla ilgilenirken sana bira getireyim mi?"

"İyi bir eş yakuttan daha değerlidir," dedi gülümseyerek. "Gel bana, *mo nighean donn*." Uzun koluyla uzandı ve beni çekti, kendine yakın bir şekilde tuttu. Kollarımı ona doladım ve yorgun kaslarının titrediğini ve ne kadar yorgun olursa olsun hâlâ içinde olan sağlam kuvvetini hissettim. Bir süre, benim yanağım onun göğsünde, onun yüzü benim saçlarımda, yaşayabileceğimiz şeyler için birbirimizden güç alarak kımıldamadan durduk. Evli olmaktı bu.

***

Bebeğin -hâlâ Oggy diye çağrılıyordu, anne babası adına karar vermemişlerdi- üzerine titreme ve sevinci arasında, geyiğin kesilmesi ve sonrasında ziyafetin geceye kadar sürmesiyle, öbür günün kuşluk vaktinde tekrar yalnız kalabildik.

"Gece eksik olan tek şey vişne likörüydü," dedim. "Daha önce hiç bu kadar çok insanın bu kadar değişik şeyden bu kadar çok içtiğini görmemiştim." Yanımızda birkaç çivi torbası, çok pahalı küçük bir testere ve Jamie'nin geyiğe ek olarak getirdiği bir el planyasıyla eve doğru -yavaşça- yürüyorduk.

Jamie eğlendiğini belirten hafif bir ses çıkardı ama cevap vermedi. Evin arazisine bakmak için bir anlığına durakladı, muhtemelen yapılacak evin taslağını zihninde canlandırıyordu.

"Sence üçüncü bir katı olmalı mı?" diye sordu. "Duvarlar kolaylıkla taşır. Ama bacaları itinayla inşa etmeli, dimdik olarak yani."

"O kadar çok odaya ihtiyacımız var mı?" diye sordum kuşkuyla. Eski evde o kadar çok odamız olmasını dilediğim zamanlar muhakkak olmuştu; ziyaretçi, yeni göçmen ve mülteci akınları sayesinde. "Daha fazla yer misafirleri teşvik edebilir."

"Onlardan beyaz karıncalarmış gibi bahsediyorsun, Sassenach."

"Ne- ah, termitler. Şey, evet, kuvvetli bir benzerlik var."

İnşaat alanına varınca çivileri uygun bir şekilde ayırdım, tepenin biraz yukarısındaki taşlardaki kaynaktan akan suda yüzümü ve ellerimi yıkamaya gittim. Döndüğümde, Jamie gömleğini çıkarmıştı ve bıçkı tezgâhını bir araya getiriyordu. Uzun bir süredir onu gömleksiz görmemiştim ve manzaranın keyfini çıkarmak için durakladım. Vücudunu esnemiş ve hareket ederken, derisinin altındaki kaslarını kımıldarken görmenin basit hazzının ötesinde, burada kendisini güvende hissettiğini ve yara izlerini umursamadığını bilmek hoşuma gitmişti.

Ters dönmüş bir kovanın üzerine oturdum ve bir süre izledim. Çekicinin darbeleri kuşları geçici olarak susturmuştu ve durduğunda kulağımda çınladı.

"Keşke bunu yapman gerektiğini hissetmeseydin," dedim usulca.

Jamie bir an cevap vermedi ama çömelip rastgele birkaç çivi seçerken dudaklarını büzdü. "Evlendiğimizde-" dedi bana bakmayarak. "Evlendiğimizde, sana adımın, boyumun -ve vücudumun korumasını verdim." Sonra ayağa kalktı ve bana doğru baktı. "Şimdi bana bunu artık istemediğini mi söylüyorsun?"

"Ben- hayır," dedim birdenbire. "Ben sadece- onu öldürmemiş olmanı dilerdim, hepsi bu. Ben- onu bağışlamayı başarmıştım. Bu kolay bir şey değildi, ama yaptım. Kesin olarak değil, ama kesin olarak da yapabilirdim, er ya da geç."

Dudakları seğirdi. "Ve onu bağışladığın için ölmesi gerekmiyordu, bunu mu söylüyorsun? Bu, kurbanın ailesi onu affetti diye bir hâkimin katili ceza vermeden serbest bırakması ya da düşman askerin tüm silahlarıyla yollanması gibi."

"Ben savaşta olan bir devlet değilim ve sen de benim ordum değilsin!"

Konuşmaya çalıştı ama sonra aniden durdu, gözleri dalmış biçimde yüzümü inceliyordu.

"Değil miyim?" dedi yavaşça.

Yanıt vermek için ağzımı açtım ama yapamadım. Kuşlar geri dönmüştü ve bir grup saka, inşaat alanının yanında yetişen büyük bir köknarın dibinde cıvıldıyordu.

"Öylesin," dedim isteksizce ve ayağa kalkıp kollarımı ona doladım. Yaptığı iş nedeniyle sıcaktı ve sırtındaki yara izleri parmaklarımın altında iplik kadar inceydi. "Keşke olmak zorunda olmasaydın."

"Evet, peki," dedi Jamie ve beni yakınına çekti. Kısa bir süre sonra, el ele kabuğu soyulmuş kereste yığınına doğru yürüdük ve oturduk. Düşündüğünü hissedebiliyordum ama söylemek istediği şeyi zihninde şekillendirene kadar beklemekten memnundum. Çok uzun sürmedi. Bana döndü ve ellerimi aldı, evlilik yeminini edecek bir adam kadar ciddiydi.

"Anne babanı gençken kaybettin, *mo nighean donn* ve dünyada yurtsuz bir şekilde dolanıp durdun. Frank'i sevdin..." Bir

an dudaklarını birbirine bastırdı ama sanırım bunu bilerek yapmamıştı. "Ve tabii ki Brianna ve Roger Mac'i ve çocukları da sevdin... Ama Sassenach- senin kalbinin gerçek yurdu benim ve bunu biliyorum."

Ellerimi dudaklarına götürdü ve avuç içlerimi öptü, önce birini sonra diğerini - parmaklarıma değen nefesi ılıktı ve kirli sakalı yumuşaktı.

"Başkalarını sevdim ve birçok insanı seviyorum, Sassenach ama kalbimin tümüne yalnızca sen sahipsin, tamamı senin ellerinde," dedi usulca. "Ve bunu biliyorsun."

***

Sonra gün boyunca çalıştık, Jamie temele taşlar yerleştirdi ve ben ağaçlık alanda eşeleyip bulduğum kelebek otu, siyah yılan kökü, nane ve yaban zencefili dikmek için yeni bahçeyi kazdım.

Öğleden sonra geç saatlerde yemek için ara verdik: sepetimde peynir, ekmek ile elma vardı, ayrıca iki taş şişe birayı soğuk kalmaları için kaynağa koymuştum. Çimenlere oturduk, büyük köknarın gölgelediği bir kereste yığınına sırtımızı dayadık. Yorgunduk, samimi bir sessizlikle yemeğimizi yedik.

"Ian yarın Rachel'la birlikte yardım etmeye geleceklerini söyledi," dedi Jamie en sonunda, tutumlu bir şekilde elmasının koçanını yiyordu. "Seninkini yiyecek misin Sassenach?"

"Hayır," dedim elmayı ona vererek. "Elma çekirdeklerinin içinde siyanür var, biliyorsun."

"Beni öldürür mü?"

"Şimdiye dek öldürmedi."

"Güzel." Sapını kopardı ve meyvenin ortasını yedi. "Küçük çocuğun ismine karar verdiler mi?"

Gözlerimi kapattım ve keskin, güneşin ısıttığı kokusunun tadını çıkararak büyük köknarın gölgesine yaslandım.

"Hımm. En son duyduğumda Rachel, Fox* adını öneriyordu -George Fox için, yani; Kardeşler Topluluğu'nun kurucusuydu ama kral yüzünden bebeğe George diyemeyecekler haliyle- ama

* (İng.) Tilki anlamına gelir.

Ian tilkiler hakkında olumlu düşünmediğini söyledi ve onun yerine Wolf'a* ne dersin, dedi."

Jamie dalgın bir İskoç sesi çıkardı. "İyi, çok da kötü değil. En azından çocuğu Rollo diye çağırmak istemiyor."

Gözlerimi açtım ve güldüm. "Aklında gerçekten bunun olduğunu mu düşünüyorsun? İnsanların çocuklarına ölmüş yakınlarının isimlerini koyduğunu biliyorum ama ölmüş köpeğinizin ismini koymak..."

"Şey, evet," dedi Jamie sağduyulu bir şekilde. "O iyi bir köpekti."

"Şey, evet, ama-" Koyun öte yanındaki bir hareket gözüme çarptı. Yük arabası yolundan insanlar geliyordu. "Baksana, bunlar kim?" Dört küçük hareket eden nokta vardı, ama bu uzaklıktan gözlüklerim olmadan daha fazlasını ayırt edemiyordum.

Jamie elini gözlerine siper edip dikkatle baktı.

"Tanıdığım birileri değil," dedi, sesi ilgili geliyordu. "Ama bir aile gibi görünüyorlar- birkaç çocukları var. Belki yerleşmek isteyen yeni bir ailedir. Fazla yükleri yok gerçi."

Gözlerimi kısarak baktım; şimdi daha yakındalardı ve aralarındaki boy farkını ayırt edebilmiştim. Evet, bir erkek ve bir de kadın, ikisi de geniş kenarlı şapka takıyorlardı, bir erkek ve bir kız çocuğu da vardı.

"Bak, erkek çocuğun saçları kızıl," dedi Jamie gülümseyerek ve çenesini kaldırıp göstererek. "Bana Jem'i hatırlattı."

"Evet öyle." Şimdi meraklanmıştım, ayağa kalktım ve sepetimi karıştırdım ve gözlüğümü içinde sakladığım ipek kumaşı buldum. Taktım ve döndüm, detayların aniden ortaya çıkmasından her zamanki gibi memnuniyet duydum. Oturduğum yerin yanındaki kerestede ağaç kabuğu olduğunu düşündüğüm şeyin, gölgenin tadını çıkaran kocaman bir kırkayak olduğunu gördüğümde memnuniyetim azaldı.

Yine de dikkatimi tekrar yeni gelenlere yönelttim; durmuşlardı- küçük kız bir şey düşürmüştü. Oyuncak bebeğini düşürmüştü ve bebeğin saçlarını görebiliyordum, küçük çocuğun saçından bile daha kızıl. Adam bir bohça taşıyordu ve kadının bir

* (İng.) Kurt anlamına gelir.

omzunda büyük bir çanta vardı. Kadın çantayı indirdi ve bebeği almak için eğildi, bebeğin tozunu alıp kızına geri uzattı.

Sonra kadın kocasıyla konuşmak için döndü, bir şeyi göstermek için kolunu uzattı - Higginsler'in kulübesi diye düşündüm. Adam iki elini de ağzına götürüp bağırdı ve rüzgâr güçlü, çatal sesiyle seslendiği, zayıf ama açıkça duyulabilir sözcüklerini bize taşıdı.

"Merhaba, ev!"

Ben ayaktaydım, Jamie kalktı ve parmaklarımı bereleyecek kadar sert biçimde elimi tuttu.

Kulübenin kapısında bir hareketlilik oldu ve Amy Higgins olduğunu sandığım küçük bir suret kapıda belirdi. Uzun kadın şapkasını çıkardı ve salladı, uzun kızıl saçları rüzgârda bir bayrak gibi dalgalandı.

"Merhaba, ev!" diye seslendi gülerek.

Sonra tepeden aşağı doğru uçarcasına koştum, Jamie hemen önümdeydi, ikimiz de kollarımızı açmış adeta rüzgârda uçuyorduk.

YAZARIN NOTLARI

Barajlar ve Tüneller

1950'lerde İskoçya'ya enerji getirmek için büyük bir hidroelektrik projesi başlatıldı ve bu süreçte türbinli birçok baraj yapıldı. Bu barajların inşası sırasında, çok sayıda tünel de yapıldı; bunlardan bir kısmı insanları ve makineleri bir uçtan diğerine taşımak için küçük bir elektrik trenine ihtiyaç duyuyordu. (Bu proje ve tarihiyle ilgileniyorsanız birçok güzel kaynak olmasına rağmen size Patrick Campbell'den *Tunnel Tigers: A First-Hand Account of a Hydro Boy in the Highlands* isimli kitabı öneriyorum.)

Şimdilerde Loch Errochty gerçekten var ve bir baraja sahip. Kitapta anlatılana tamamen benzeyen bir tünel olup olmadığını bilmiyorum ama eğer varsa bu tıpkı yukarıda önerdiğim kitaptaki gibidir; tünel ve tren tasvirleri İskoçya'daki çeşitli hidroelektrik yapılarından alınmıştır. Benim baraj hakkındaki tasvirim ise -sıvı akma yolu ve türbin odası- Pitlochry Barajı'ndakilere dayanmaktadır.

Banastre Tarleton ve İngiliz Lejyonu

Albay Banastre Tarleton'u, Monmouth Savaşı'na dahil edişim hakkında safsatalı yorumlar olacaktır. Çünkü komutanı olduğu İngiliz Lejyonu (süvari ve topçu birliklerin bir karışımı), General Clinton'ın, savaşın ardından New York'a döneceği vakte kadar teknik olarak bulunmuyordu. Bununla birlikte, İngiliz Lejyonu iki ayrı bölümden oluşuyordu: Banastre Tarleton'un emrinde olan süvariler ve topçu sınıfı. Bu iki sınıf da ayrı ayrı organize edilmişti. Süvariler sınıfı savaştan önce, 1778 yılının Haziran ayının erken dönemlerinde organizasyon aşamasında görülmektedir fakat topçular sınıfı (ekipman ve eğitimle ilgili sorunları göz önünde bulundurunca) savaştan sonra, Sör Henry Clinton New York'a döndüğü haziran ayının sonlarına kadar hareket göstermemiştir.

Albay Tarleton'un Haziran 1778'de nerede olduğunu kesin olarak bulabileceğim bir rapor yok. Ne kendisi ne de İngiliz

Lejyonu, savaş sırasında resmi olarak görev aldı. Katılan çok sayıda milis ve savaşın düzensiz doğası nedeniyle (on sekizinci yüzyıl standartları), çeşitli küçük grupların orada oldukları bilinmektedir ancak bunlar belgelenmemiştir.

Eğer ben Philadelphia'dan eli kulağında ayrılışın sancıları içinde bir General Clinton olsaydım ve az ya da çok Washington'ın Asilerinin saldırı olasılığını bekliyor olsaydım, Albay Tarleton'a tahliye konusunda yardımcı olmak ve onları yeni bir birlik olarak bütünleştirmek için biraz daha saha tecrübesine sahip olmak adına adamlarını geri çekmesi için bir mesaj iletmez miydim? Yapardım ve General Clinton'ın benim olduğumdan daha az asker olduğunu sanmıyorum.

Monmouth Savaşı

Savaş gün ışığından karanlığa kadar sürdü: Devrim'in en uzun ve karmaşık savaşıydı.

Washington'ın birlikleri kaçan düşman ordusunu üçe ayrılarak yakalamaya çalıştı, bu şartlar altında hiçbir bölüm kendi bölgesini seçemedi ve üzerlerinde savaştıkları bölgeler çiftlikler, dereler ve ormanlarla o kadar bölünmüştü ki birbirlerine bakan düz çizgiler halinde -her zamanki gibi- savaşamadılar. Ayrıca kanattan etkili manevralar geliştirmeleri de olası değildi. Bu nedenle bu savaş küçük gruplar arasında uzun süren muharebelerle klasik bir 18. yüzyıl savaşı değildi. Grupların nerede ne olduğu hakkında hiçbir fikri yoktu. Böylece galip olanın karara bağlanamadığı, ayrıca etkisinin ne olduğu ya da olacağı hakkında kimsenin bir fikir yürütemediği bir savaş olarak sona erdi.

Tarihsel perspektifte genel olarak ele alındığında, Monmouth Savaşı Amerikalıların kazanması açısından değil, aslında kaybetmeleri açısından önemliydi.

Washington ve birlikleri Baron Steuben'ın (kendisi gerçek bir baron değildi fakat böyle söyleyince kulağa daha güzel geliyordu) ve hizmet aşklarını idealizm ya da kişisel serüven veya tutkudan alan İngiliz askerlerinin yardımıyla (bkz: Marki La Fayette) bir önceki kışlarını sahip oldukları asker ve kaynakları

bir araya getirip bunları gerçek bir orduya (öyle umuyorlardı) dönüştürebilmek için Valley Forge'ta geçirmişlerdi.

Sonuç olarak, Washington orduyu denemek için bir fırsat bulmaya hevesliydi ve General Clinton bunun için mükemmel bir fırsat verdi. Yeni ordunun kendisini ispat etmesi (Lee'nin beceriksiz kuşatma manevraları ve yanlışlıkla geri çekilmesi gibi kargaşaları saymazsak) Asiler için önemli bir gelişmeydi ve savaşa devam etmeleri için cesaret vermişti.

Ama yine de hem lojistik hem de sonuçlar açısında bu savaş büyük bir karmaşaydı. Savaş esnasında muazzam miktarda materyal ve çok sayıda görgü tanığı olmasına rağmen, çatışmanın parçalanmış doğasından savaş sırasında kimsenin genel duruma ilişkin net bir fikrinin olamadığı ve böylece Pennsylvania'dan New Jersey'ye uzanan çok sayıda birliğin alana aşamalı varışı, birlikler savaş alanında olsalar bile belgelenmedi.

Tarihsel bir perspektiften bakılacak olursa Monmouth Savaşı, George Washington'dan Marki La Fayette, Nathanael Greene, Anthony Wayne ve Baron von Steuben'e kadar birçok tanınmış Devrimci figürün katılımı olduğu için de ilginçtir.

Ve gerçek insanları tarihsel bir romana dahil ettiğinizde, romanın bu insanlar hakkında olabildiğince az şey vermeye çalıştığını göstererek gerçekçi ve mümkün olan en doğru canlandırma arasında bir denge kurmak istersiniz. Bu nedenle onları gördüğümüz çoğu zaman (ki bu anlar makul olan kesin biyografik bilgilere dayanmaktadır), onları şans eseri ya da romanın asıl odak noktasını oluşturan karakterleri etkileyen durumlar içerisinde görürüz.

Jamie ve Claire General Washington ve birkaç üst düzey görevliyle Coryell'in Feribotunda bir araya geldiğini görürüz. Bundan beş gün sonra ise savaşın yapıldığı gün, onları bu zaman içerisinde ne olduğuna dair hiçbir tasvir olmadan hazırlık yaparken görüyoruz. Bunun sebebi o beş gün içinde kayda değer hiçbir şeyin olmaması fakat etrafta muazzam miktarda hareketin gerçekleşmesidir. Tarihsel gerçeklik için gayret gösterirken şunların da farkındayım a) tarih genellikle pek doğru değildir ve b) savaşların lojistik özelliklerini en çok önemseyen

insanların romanları değil, General Charles Lee'nin mahkeme kararı nüshasını okuduğunu biliyorum.

Bu nedenle, sözü edilen askerlerin hepsi aynı akşam yemeğinde ya da aynı yerde olmasalar da Washington'un ordusundaydı. Komutanlar (ve birlikleri), Clinton'ın Philadelphia'dan çıkışı ve Washington'ın onu Monmouth'ta yakalaması arasında geçen dokuz gün birçok farklı bölgeden Washington'a katılmaya geldi. Bu asker ve subaylar arasındaki ilişkilerin genel durumu ise o akşam yemeği esnasında gösterildiği gibidir.

Bu beş günlük seyahat ve askeri toplantıları tasvir etmek çok gereksiz göründü. Bu nedenle bunu yapmadım.

General Charles Lee'nin Askeri Mahkemesi

Lee'nin keşif, iletişim ve liderlik yeteneği eksikliği, Amerikan saldırısını neredeyse mahvedecek olan muazzam bir geri çekilmeye sebep olmuştur. Bu durum, George Washington'ın geri çekilen birlikleri kendi kişisel çabasıyla bir araya toplamasıyla düzeltilmiştir. Sonuç olarak, General Lee, savaşa müteakip, emirlere uymama, düşmanın önünde yanlış davranma ve başkomutana saygısızlık gibi nedenlerle mahkemeye çıkarılmıştır, böylece bir yıl boyunca mahkûm kalmış ve askeri hizmeti elinden alınmıştır. Philadelphia etrafında, özellikle de düzenli bir gazete yayınlayan bir matbaa sahibinin ev halkı içerisinde bu konuda muhabbet edebilirdi ama Fraser ailesinin o dönem içerisinde farklı konularda o kadar çok sıkıntıları vardı ki bu olaydan hiç bahsedilmedi.

Quaker Yalın Dil Teorisi

Kardeşler Topluluğu 1647 yılında George Fox tarafından kuruldu. Topluluk, Tanrı huzurundaki tüm insanların eşitliği konusundaki inancının bir parçası olarak, mevki belirten unvanları (Bay / Bayan, General / Albay vs. gibi) kullanmadılar ve herkese hitap eden "yalın dil" stilini benimsediler.

Latin kökenli (İspanyolca, Fransızca vb.) ikinci bir dile sahip olanlar anlayacaklardır ki bu diller 'sen' kelimesinin hem samimi hem de resmi versiyonuna sahiptir. Bir zamanlar İngilizce

de öyleydi. Çoğumuzun Elizabeth Dönemi'ne ait ya da İncil Dili olarak bildiği "thee" ve "thou" aslında İngilizcede samimi anlamda 'sen' ve çoğul ya da resmi 'sen' anlamına gelen 'siz' kelimelerinin karşılığıdır. İngilizce geliştikçe samimi anlamı kapsayan kelime yok oldu ve bize tüm bu konseptleri kapsayan faydacı bir 'you' kelimesi kaldı.

Quakerlar, 20. yüzyıla kadar "yalın dil"in bir parçası olarak bu samimi biçimleri korudu. Yıllar geçtikçe "thee/thy" kelimeleri muhafaza edilirken "thou/thine" büyük ölçüde kayboldu ve "thee/thy" kelimelerine özgü fiil çekimleri değişti. 18. yüzyılın ortalarından itibaren, yalın dil "thee" kelimesini "you" (çoğul hali sade dilde bile "you" kelimesini hatırlatmaktadır) kelimesinin tekil formu olarak kullandı ve normalde de bu kelimeyle birlikte kullanılan üçüncü tekil kişiye ait fiil formlarını kullanmaya devam etti.

Eğer Quaker sade dilinin gramer temelleri ve kullanımı hakkında daha fazla şey bilmek isterseniz size, Kenneth S. P. Morse tarafından yazılan *No Need to be Ashamed of the Plain Language* kitabını önermeme izin verin.

Ayrıca QuakerJane.com isimli internet sitesinden de bu bilgilere erişebilirsiniz. (Sitenin kapanmış olma ihtimaline karşın Google'layın.)

Bibliyografi

Uzun zamandır akademisyen biri olarak iyi bir bibliyografiyi her zaman takdir etmişimdir. Daha da uzun süredir bir roman okuyucusu olarak ise kapsamlı bibliyografilerin bu romanlarda yeri olmadığını düşünüyorum.

Yine de tarihsel kurgu okumanın yan etkilerinden biri, burada anlatılan olaylar, yerler, bitki örtüsü, hayvan çeşitliliği vb. hakkında daha fazla bilgi edinmek için bir istek vermesidir. Tarihsel kurgu yazdığım son yirmi yıl boyunca edindiğim iyi bir atıf sayım var (son saydığımda yaklaşık 1,500 idi) ve bu bibliyografik bilgileri paylaştığım için mutluyum.

Bunu bir grup insanla tek tek bireysel olarak yapmak pek uygun olmadığından ben, referans koleksiyonumun tamamını (en

azından 2013 yılının başından itibaren) LibraryThing sitesine koydum. Bu, insanların kataloglayabilecekleri ve kendi kütüphane bilgilerini paylaşabilecekleri çevrimiçi bir bibliyografik sitedir. Katalogum herkese açıktır ve adımı anahtar kelime olarak kullanarak hepsine erişebiliyorsunuz. (Aynı zamanda bireysel referanslar da mevcuttur, örneğin "ilaç," "bitkisel," "biyografi" vb.)

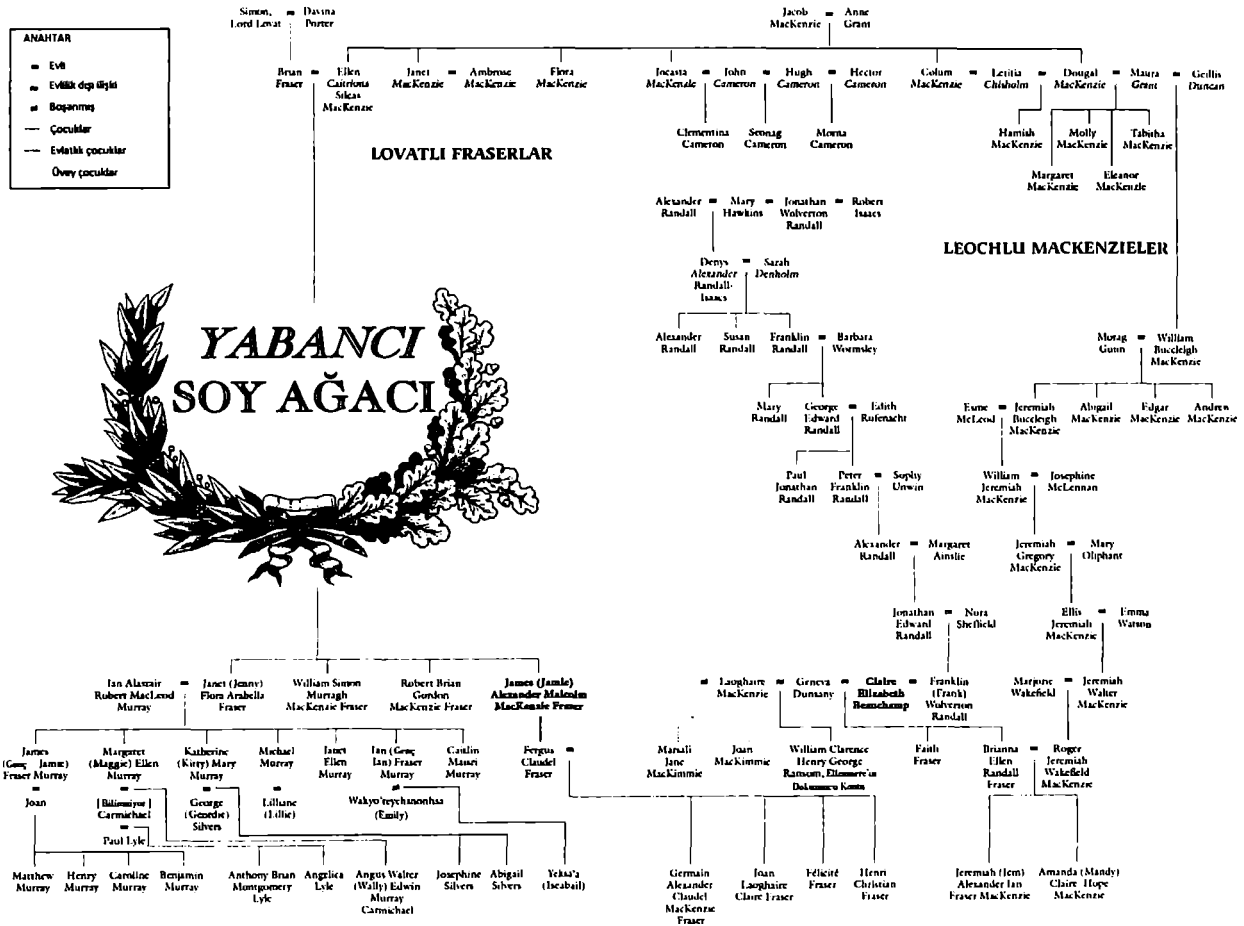
ANAHTAR
Evli
Evlilik dışı ilişki
Boşanmış
Çocuklar
Evlatlık çocuklar
Övey çocuklar
LOVATLI FRASERLAR
LEOCHLU MACKENZIELER
YABANCI SOY AĞACI

Bu kitap bir şeyi tıpkı canavarlar gibi çalışarak üreten TÜM insanlara adanmıştır (benim yanım sıra).

Özellikle de;

Jennifer Hershey (editör, ABD)
Bill Massey (editör, İngiltere)
Kathleen Lord (nam-ı diğer "Herkül" - redaktör)
Barbara Schnell (çevirmen ve siper arkadaşı, Almanya)
Catherine MacGregor, Catherine-Ann MacPhee
ve Adhamh Ò Broin (Galce uzmanları)
Virginia Norey (nam-ı diğer "Kitap Tanrıçası" - tasarımcı)
Kelly Chian, Maggie Hart, Benjamin Dreyer, Lisa Feuer, ve Random House Üretim Ekibi
ve
Mühih'teki Beatrice Lampe ve Petra Zimmermann.

TEŞEKKÜRLER

Araştırmalar, geziler ve gerçekler yüzünden bu devasa kitaplardan her birini yazmam yaklaşık dört yılımı alıyor. Bu süre zarfında, bir sürü insan benimle konuşuyor ve bana Bir Göz Küresini Nasıl Yeniden Yerine Oturturum'dan çivit boyamaya, eğlenceli fakat önemsiz bilgilerden (ineklerin papatya sevmemesi gibi, bunu kim bilebilir ki?), lojistik desteğe kadar. (Genelde insanların ne zaman doğduğu ya da A noktasından B noktasının hangi yöne ne kadar mesafe olduğu gibi - beşinci sınıfta coğrafya öğretmeyi kesen dar görüşlü bir okulda okudum, bu yüzden bu benim "En İyi Olduğum İş" değil ve kişisel bir kronoloji açısından da bir karaktere on dokuz ya da yirmi denmesini umursamam, ama belli ki birçok insan bunu umursuyor ki hepsinin eline kuvvet).

Durum böyleyken, eminim bana geçtiğimiz dört yıl boyunca faydalı bilgiler veren düzinelerce nazik insanı unutuyorumdur ve onların isimlerine yer veremediğim için özür dilerim ama sözü edilmiş yardımlarınızı ve bilgilerinizi takdir ediyorum!

İsimleri yazılan bu isimlere teşekkürü bir borç bilirim...

...Edebiyat temsilcilerim, Russell Galen ve Danny Baror. Onlar olmadan kitaplarım böylesine geniş ve başarılı bir şekilde yayınlanamazdı ve üstlerinde ismimin yazdığı Litvanca dilinde kitapların kapaklarını açmak gibi muhteşem deneyimler yaşayamazdım. Kapağındaki pembe baloncuklarla Korece bir *Yabancı*'dan bahsetmiyorum bile.

... İskoç Boduru hakkında verdiği bilgi ve bu büyüleyici tavuğa dikkatimi çektiği için Sharon Biggs Waller'a.

... George Washington'ın yüz tasviri için Marte Brengle'a ve korkunç diş tarihi notları için. Dr. Merih O'Donoghue'ya.

... Lord John'un gözüyle ilgili teknik yorumları, faydalı ve dehşet verici ayrıntıları için Dr. Merih O'Donoghue ve göz doktoru arkadaşına. Ayrıca ofisime bıkkınlıkla girenlere bir cevap niteliği taşıyan ve kitap raflarımı süsleyen bir göz küresi modeli için de.

... "Paoli'yi Hatırla!" diye bağıran bir Asi'ye ve Lord John'un pek popüler olmayan kuzeninin keşfedilişine dikkatimi çeken Paoli'deki savaşa ait güzel fotoğraflarından dolayı MyOutlanderPurgatory'den Carol ve Tracey'ye.

... Çiftlik ve çiftçiliğe dair bilgiler, özellikle tavuklarını cesurca savunan bir horozun gerçekçi tasviri için Tamara Burke'a.

... Quaker evliliklerine dair gelenekler ve Kardeşler Topluluğu'nun tarihi ve felsefesine dair sürükleyici tartışmaları için Tamara Burke, Joanna Bourne ve Matthew Shope'a. Bu geleneklere dair herhangi bir hata bana aittir, çünkü bunları kitaba eklemek konusunda oldukça aceleciydim.

... (Galce ve Fransızca korkunç ninniler için) Catherine MacGregor'a; (Galce anlatım biçimleri ve deyimlerin yanı sıra beni "Mükemmel Bir Penise" isimli Galce şiirle tanıştırdığı için Catherine-Ann MacPhee'ye; acil durumlardaki yardımları için Starz yapımı *Yabancı*'nın Galce özel öğretmeni olan Adhamh Ò Broin'e; Alman ve Latince deyimlerdeki yardımları için Barbara Schnell'e. (Eğer Latince "Kahretsin!" demek istiyorsanız "*Stercus*!" diyeceksiniz.)

... *The Naughty Little Book of Gaelic* kitabındaki (çeşitli amaçlarla tavsiye etmiştim) "Mükemmel Bir Penise" isimli şiirin muhteşem çevirisini kullanmama izin verdiği için Michael Newton'a.

... Beni İngiliz polis arabalarının yanıp sönen ışıklarının kırmızı değil mavi olduğuna dair bilgilendiren ve beni büyük hatalardan kurtaran Sandra Harrison'a.

... Facebook'ta yayınlanan kitaba ait alıntının bir cümlesinde "n'est-ce pas" kelime grubunu hatalı yazdığımı bildiren Fransızca konuşan (yaklaşık) 3,247 kişiye ve akademisyene.

... Katliamı gerçekleştirmenin uygun yolunu hatırlatmasıyla Lord John'un tutsaklığa yolculuğunu önemli ölçüde hafifleten Natty Bumppo fikrini veren James Fenimore Cooper'a.

... #DailyLines'a dair sıkı takibi ve analizi için Sandy Parker'a.

... Bu kitabın son sayfalarında gördüğünüz güzel soy ağacındaki doğruluktan sorumlu olan Ayrıntıcı Şecere Kadrosu - Sandy Parker, Vicki Paketi, Mandy Tidwell ve Rita Meistrell'e.

... Twitter arka planları, eğlenceli çay kupaları ve en iyisi "yaratıcı tasarım" olarak adlandırılması gereken çok çeşitli başka şeyler için Michelle Moore'a.

... Web sayfamın sadık ve güncel hanımefendisi Loretta Moore'a.

... YouTube kanalımı tasarlayıp sürdürdükleri için (açıkçası ihtiyacım olduğunu düşündüğüm bir şey değildi ama sahip olunması gereken, kullanışlı bir şey) Nikki ve Caitlin Rowe'a.

... Şimdiye kadar gördüğüm en hızlı web sayfası yaratıcısı olan, Rastgele Alıntı Oluşturucusu ve *Yabancı*'yla ilgili birçok güzel ve yardımcı sitenin yaratıcısı Kristin Matherly'a.

... Asistanım, Susan Butler'a. O, olmasaydı hiçbir e-posta gönderilemez, binlerce önemli şey yapılamazdı. Ya da belki de hiçbir davete katılamazdım.

... Everest dağına dönüşmüş e-postaların fatihi Janice Milford'a.

... Sevgi dolu ve güzel dilekleri için arkadaşım Ann Hunt'a.

... Joey McGarvey, Kristin Fassler, Ashley Woodfolk, Lisa Barnes ve Random House'daki tüm o yüksek yetkili enerjik topluluğa.

... Beatrice Lampe, Andrea Vetterle, Petra Zimmerman ve Alman yayıncı Blanvalet'de çalışan yardımsever bir grup insana.

... Ve her zamanki gibi özverileriyle bu kitabı çok daha iyi bir hale getiren Kusur Bulucular Catherine MacGregor, Allene Edwards, Karen Henry, Janet McConnaughey, Susan Butler ve özellikle Barbara Schnell'e (benim paha biçilemez Almanca çevirmenim) ve redaktörüm, virgül ve zaman akışlarının isimsiz kahramanı Kathleen Lord'a. (Bu iki isim her zaman A noktası ve B noktası arasındaki mesafeyi, ben bulmayı tercih etmesem de hep bilirlerdi.)

... Ve kocam Doug Watkins'e beni desteklediği için.